

Agustí Chalaux i de Subirà

DISSENY DE CIVISME

Apunts de recerca interdisciplinar

Col·lecció *Bullae* 13

Escola Finaly

Economia i Societat

<http://www.finaly.org>

Consell de redacció:

Roser Albó, Àngels Baldó, Agustí Chalaux, Miquel Chicano, Laura Fusté, Magdalena Grau, Joan Parés, Enric Suárez, Jordi Via, Lluís Maria Xirinacs

Col·lecció *Bullae* 13

1a edició: *Barcelona 1 de juny de 1986.*

© **Centre d'Estudis Joan Bardina**

2a edició: *Barcelona 23 d'abril de 1997.*

© **Agustí Chalaux i de Subirà**

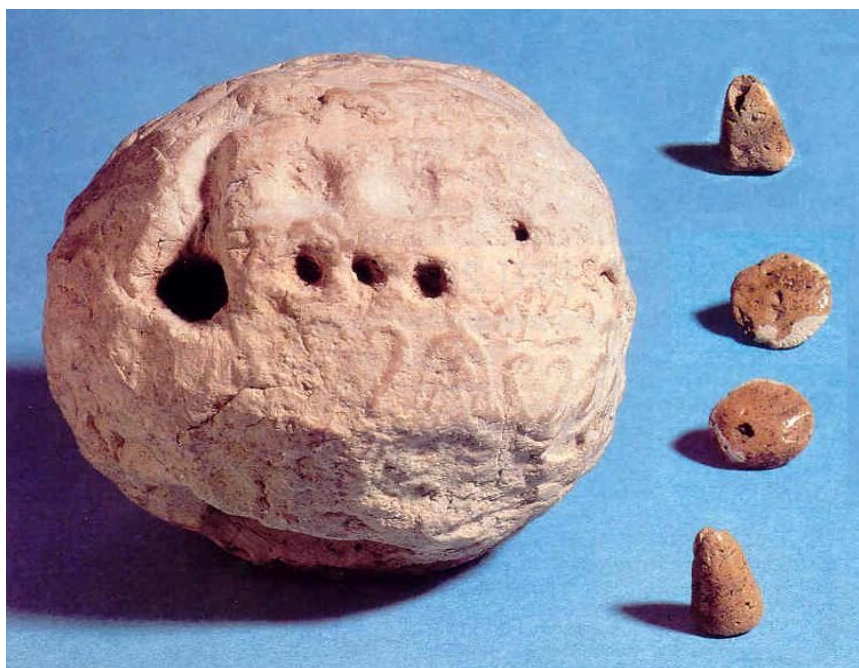
© Propietat d'aquesta edició: Publicacions de l'**Escola Finaly**

Aquest llibre està subjecte a una llicència de [Creative Commons Reconeixement-CompartirIgual](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

<http://www.finaly.org> - E-correu: escola.finaly@gmail.com

Disseny: Miquel Chicano

Bullae

Les *bullae* eren en els mil·lennis V-IV aC el que avui dia en diem «factura-xec» (albarà conformat, factura acceptada i xec tirat pel client); eren unes bosses d'argila, més o menys esfèriques, plenes de diferents figuretes de fang com a moneda representativa, i segellades en l'exterior com a símbol de les transaccions comercials, en el context d'un complex sistema de comptabilitat, i que podem considerar com l'antecedent de les famoses tauletes cuneïformes, i per tant de l'escriptura. Segons totes les enciclopèdies, el Temple vermell d'Uruk, el banc sumeri més antic per ara que coneixem arqueològicament, té arxius bancaris complets durant 200 anys (3400 a 3200 aC).

Disseny de civisme

Apunts de recerca interdisciplinar

Índex general

0. Introducció als apunts de recerca interdisciplinar sobre Disseny de Civisme.

1. Persones.

- 1.1.1. Home.
- 1.1.2. Persona.
- 1.1.3. Persones nacionals, socials i individuals.
- 1.1.4. Persones divises.
- 1.1.5. Igualtat jurídica de les persones.
- 1.1.6. Independència personal. Sobirania.
- 1.1.7. Egoïsme i altruisme de les persones.
- 1.1.8. Les persones i el Disseny de Civisme.

1.2. Ordre d'exposició de les properes seccions.

1.3. Persones individuals-mortals.

- 1.3.1. Individu humà.
- 1.3.2. Propostes concretes.

1.4. Persones nacionals-comunitàries.

- 1.4.1. Comunitats naturals (animals).
- 1.4.2. Nació i ètnia.
- 1.4.3. Comunitat humana.
- 1.4.4. Matrimoni y família.
- 1.4.5. Ètnia i inter-ètnia.
- 1.4.6. Propostes concretes.

1.5. Persones socials-col·lectives.

- 1.5.1. Col·lectivitat, societat.
- 1.5.2. Civilització, Política.
- 1.5.3. Federació.
- 1.5.4. Confederació.
- 1.5.5. Imperi: col·lectivitat social de nacions.
- 1.5.6. Imperialisme.
- 1.5.7. Reflexions i propostes sobre les persones socials-col·lectives.

1.6. La societat geopolítica.

- 1.6.1. Lliure, llibertari, liberal.
- 1.6.2. Societat utilitària o mercat.
- 1.6.3. Societat liberal.
- 1.6.4. Societat utilitària i societat liberal.
- 1.6.5. Societat mixta utilitària-liberal.
- 1.6.6. Anti-societat actual dels marginats.
- 1.6.7. Societat ètica-transcendent.
- 1.6.8. Estatuts utilitari, liberal i mixt.
- 1.6.9. Dinàmica monetària i incompatibilitat de les societats.

2. La societat utilitària.

- 2.1.1. Utilitarisme.
- 2.1.2. Valors de bens utilitaris.
- 2.1.3. Societat utilitària actual o mercat monetari.
- 2.1.4. Societat utilitària productora i consumidora.
- 2.1.5. Esquema de l'evolució humana utilitària.
- 2.1.6. Producció comunitària i producció privada.
- 2.1.7. Factors inerts i factors vivents de producció privada.
- 2.1.8. Factors actius privats de producció.
- 2.1.9. Factors actius comunitaris de producció.
- 2.1.10. La informació com a factor actiu, científic i tecnològic de producció comunitària.
- 2.1.11. Economia i economia de mercat.

2.2. Les crisis anti-econòmiques.

- 2.2.1. Causes de les crisis anti-econòmiques.
- 2.2.2. El treball i l'atur forçós.
- 2.2.3. Inflació-deflació.
- 2.2.4. Stagflació.
- 2.2.5. El frau del lucre directe.
- 2.2.6. El mercat subterrani.

2.3. Mercat llibertari i responsable.

- 2.3.1. Mercat llibertari i mercat històric.
- 2.3.2. Objectius i mesures econòmiques.
- 2.3.3. Propostes per a un mercat llibertari.
- 2.3.4. Bé privat i bé comú.
- 2.3.5. Llibertat d'iniciativa, propietat privada i competència en el mercat.
- 2.3.6. Visió històrica de la lliure propietat i iniciativa comunitària i privada.
- 2.3.7. Lliure competència mercantil.
- 2.3.8. Crítica de la teoria clàssica de la competència mercantil.
- 2.3.9. Responsabilització personal monetària mercantil.
- 2.3.10. Regals i herències.
- 2.3.11. Establiments comptables: Bancs i Caixes.
- 2.3.12. Bancs de Negocis.

2.4. Societat utilitària productora.

- 2.4.1. Protecció general dels agents de producció.
- 2.4.2. Seguretat social gratuïta per a tothom.
- 2.4.3. Justícia Econòmica especialitzada.
- 2.4.4. Gremis obligatoris i oberts, d'estatut liberal.
- 2.4.5. Sindicats d'inscripció lliure, d'estatut liberal.
- 2.4.6. Caixes Generals, Especialitzades i Locals de Dipòsits, Consignacions i Segrests, (estatut liberal).

2.5. Protecció específica de l'empresa utilitària.

- 2.5.1. L'empresa coordinadora dels agents privats de producció.

2.6. Mesures per a una bona gestió empresarial.

- 2.6.1. Cobrament immediat assegurat.
- 2.6.2. Descompte per pagament a termini a càrrec del client.
- 2.6.3. Comptabilitat exacta i gratuïta per a tothom.
- 2.6.4. Total informació comptable del mercat i la societat.
- 2.6.5. Supressió total de controls i inspeccions burocràtiques.

- 2.6.6. Gerència lliure i responsable.
- 2.6.7. Protecció de les empreses amb dificultats.

2.7. Mesures contra la descapitalització de les empreses.

- 2.7.1. Supressió de les qüotes de la Seguretat Social.
- 2.7.2. Dràstica simplificació fiscal.
- 2.7.3. Descobert automàtic en els comptes corrents a la vista.
- 2.7.4. Prèstec bancari, crèdit comunitari a la inversió i finances al consum.
- 2.7.5. Congelació parcial, temporal i selectiva, dels lliures saldos de comptes corrents a la vista per a foment de sectors productius carencials o deficitaris.

2.8. Mesures d'autoresponsabilització de les empreses i contra la competència deslleial.

- 2.8.1. Lliures contractació i descontractació privades.
- 2.8.2. Salaris.
- 2.8.3. Primes a la producció.
- 2.8.4. Aranzel de mercaderies legals.
- 2.8.5. Preus mínims de cost i venda.
- 2.8.6. Publicitat per Gremi i supressió del publicisme d'empresa.
- 2.8.7. Saldos en sectors marcantils productius «laquo;saturats».

2.9. Mesures per a una empresa llibertària, autogestionària i ecològica.

- 2.9.1. Reducció de l'horari de treball.
- 2.9.2. Promoció de l'autogestió empresarial.
- 2.9.3. Protecció ecològica.
- 2.9.4. Promoció de l'artesanía.
- 2.9.5. Municipalització del sòl.

2.10. Mesures per a una empresa oberta al comerç exterior equilibrat.

- 2.10.1. Drets de duana: equilibradors i anti-dumping.

2.11. Protecció específica al treball, l'invent i el capital.

2.11.1. Mesures de protecció específica al treballador assalariat.

- 2.11.1.1. Estatut liberal d'estudiant i aprenent.
- 2.11.1.2. Salari de solidaritat social d'atur, vaga o lock-out.
- 2.11.1.3. Vaga i lock-out uniempresarials.

2.11.2. Mesures de protecció efectiva a l'inventisme utilitari.

- 2.12.2.1. Inventisme.
- 2.12.2.2. Oficines de patents i marques.

2.11.3. Mesures de protecció efectiva a l'estalvi-capital.

- 2.11.3.1. Estalvi i capital.
- 2.11.3.2. Borses al comptat i a termini de mercaderies i de paper (accions, obligacions, pagarés...).
- 2.11.3.3. Conclusions sobre la diferent protecció a l'estalvi a la vista i el capital-paper de tipus bancari.

2.12. La societat utilitària consumidora.

- 2.12.1. Societat utilitària productora i societat utilitària consumidora.
- 2.12.2. Consum.
- 2.12.3. Productors consumidors i simples consumidors.
- 2.12.4. Dret al consum: diner financer gratuït per a tothom.
- 2.12.5. Protecció i reponsabilització del consum.
- 2.12.6. Els límits del creixement.

Disseny de civisme

2.12.7. Ecologia, economia i diner.

2.13. Mesures de protecció al consumidor.

2.13.1. Consum i consumisme.

2.13.2. Protecció al consumidor i control de qualitat.

2.13.3. Exclusiva publicitat pels gremis.

2.14. Mesures de municipalització del sòl.

2.14.1. Municipalització del sòl (urbanisme i rurbanisme).

2.14.2. Nivells d'aplicació de la municipalització del sòl.

2.15. Mesures de protecció del mitjà ambient.

2.15.1. Paisatge.

2.15.2. Sol urbà, construcció i habitatge.

2.15.3. Protecció del patrimoni rural.

2.15.4. Protecció al mar i la muntanya.

2.15.5. Protecció del patrimoni històric, cultural i artístic.

2.15.6. Pol·lució, contaminació i indústries perilloses.

2.15.7. Deixalles humanes.

2.15.8. Primeres matèries i energies.

2.15.9. Tractaments mèdics especials.

3. Societats no utilitàries.

3.1. La societat liberal.

3.1.1. Societat liberal.

3.1.2. Societat liberal i societat utilitària.

3.1.3. Àrees de la societat liberal.

3.1.4. Mecanismes de separació efectiva entre les societats liberal i utilitària.

3.1.5. Accés a les professions liberals: estudi i passantia en lloc d'oposicions.

3.1.6. Corporacions obertes i categories professionals liberals.

3.1.7. Llei electoral de les col·lectivitats liberals.

3.1.8. Òrgans de comandament liberal.

3.1.9. Comandament executiu.

3.1.10. Comandament legislatiu: diputacions i senats.

3.1.11. Cambres consultives.

3.1.12. Candidats a càrrecs de comandament.

3.1.13. Responsabilització de tot acte liberal.

3.1.14. Progrés gerencial i cap de compres.

3.1.15. Finançament comunitari al consum.

3.1.16. Estatuts Financers: General, Utilitari, Liberal i Mixt.

3.1.17. Gratuïtat de tots els serveis liberals.

3.1.18. Caixes d'Estalvis.

3.2. Àrea de les institucions cíviques, polítiques i justicials.

3.2.1. L'Estat: gerent responsable.

3.2.2. L'Estat i el Legislatiu.

3.2.3. L'Estat i l'Executiu.

3.2.4. Dinàmica Executiu-Legislatiu.

3.2.5. La Constitució.

3.2.6. La Justícia.

3.2.7. Partits i moviments polítics.

3.2.8. Defensa i seguretat.

3.2.9. Forces armables: Exèrcits i Polícies.

3.2.10. Desarmament total de la població.

- 3.2.11. Sistema penitenciari.
- 3.2.12. Seguretat ciutadana.
- 3.2.13. Funcionaris cessants.

3.3. Àrea de les professions i serveis liberals.

- 3.3.1. Ni públics ni privats: serveis liberals autogestionats.
- 3.3.2. Deontologia.
- 3.3.3. Supressió de la propietat intel·lectual.
- 3.3.4. Incorporació a l'Estatut Liberal.
- 3.3.5. Educació i instrucció.
- 3.3.6. Publicitat.
- 3.3.7. Seguretat social i medicina.
- 3.3.8. Mitjans de comunicació.
- 3.3.9. Recerca científica i tècnica.
- 3.3.10. Arts.
- 3.3.11. Esglésies i comunitats de fe.

3.4. Àrea dels serveis públics gratuïts.

3.5. Àrea de les associacions lliures no lucratives.

3.6. La societat mixta utilitaria-liberal.

- 3.6.1. Estatut mixt.
- 3.6.2. Serveis d'interès comunitari.
- 3.6.3. Promoció de l'artesanía.
- 3.6.4. Productes culturals i artístics.

3.7. La societat ètica-transcendent.

3.8. L'anti-societat actual del marginats.

- 3.8.1. Misèria, pobresa i marginació.
- 3.8.2. Marginació de la dona.
- 3.8.3. Marginació de minories ètniques.

Dipòsit Legal de l'edició impresa: B-19815-88.

0. Introducció als apunts de recerca interdisciplinar sobre Disseny de Civisme.

Els **Apunts de recerca interdisciplinar sobre Disseny de Civisme** són, com el seu nom indica, uns simples apunts (suggeridors i intuitius) per a desenvolupar la recerca rigorosa de les disciplines «**científiques**» que s'ocupen de dissenyar noves regles de joc social, clares i netes. Aquestes regles de joc són necessàries per a proposar solucions pràctiques als nombrosos problemes fenomenològics que afecten les diferents civilitzacions contemporànies.

El **Disseny de Civisme** que presentem està basat en la recerca interdisciplinar d'unes noves regles de joc amb les quals es pugui afrontar políticament la construcció d'una «civitas» creadora de llibertats i de solidaritats concretes per a totes les persones individuals, nacionals i col·lectives.

La recerca «científica» en aquest sentit no ha estat, fins ara, massa desenvolupada, i això per diferents motius, entre els quals destaquen els següents:

- el confusionisme de les diferents «teories científiques» de les mal anomenades «ciències socials». Aquestes teories estan basades generalment en l'accentuació **ideològica** o **afectivològica** d'un sol aspecte humà, negligint tots els altres; sovint serveixen per a justificar posicions apriorístiques i, fan degenerar els ideals més nobles tractant-los incorrectament amb logica.
- la manca d'una recerca sistemàticament elementalitzadora de tots els fenòmens estudiats en l'home. Cada unidisciplina ha de comptar amb un suficient rigor instrumental, a la vegada unívoc i unidimensional; també ha de disposar, sempre que sigui possible, de sistemes mètrics exactes. Les conseqüents tabulacions analítiques-estadístiques, resumidores de totes les **pervalències** mesurades, posades en un ordre que faciliti la **cognició** prèvia de cada unidisciplina, poden ajudar a saber –com a mínim, a intuir– la insuficiència patent, per a captar tot l'home, de cada unidisciplina fenomènica.
- la manca d'una recerca interdisciplinar complementària, a la vegada prou humil i succeïtament prou àmplia. La «teoria de conjunts relativament homogenis» pot ser aplicada a l'home (**antropobiofísica**), a partir d'una prèvia i suficient assimilació, segons escala evolutiva, de la zoobiofísica actual, la qual es desenvolupa exclusivament en la dimensió dels fenòmens psico-somàtics o corporal-anímics-instintius, existencials, inconscients.

Aquest apunts cal situar-los dins el context de la Col·lecció «Textos», en què es posen les bases terminològiques i mètriques per al desenvolupament rigorós del present Disseny de Civisme:

Cal definir els termes tècnics en un sentit precís arrelat, generalment, en el sentit original que ens indica l'etimologia. Tota imprecisió del llenguatge porta a ambigüetats i equívocs, dels quals neixen totes les equivocacions bàsiques i, sobre les quals, hom monta enormes castells de cartes d'equivocacions superposades indefinidament. La importància d'una definició tècnica unívoca de les paraules es posa de manifest en «**Precisions per a un disseny de civisme**». (Col·lecció «Textos» número 1).

Els ideals ètics de solidaritat i de llibertat individual, nacional i col·lectiva que

motiven el conjunt de propostes que es presenten en els diferents àmbits humans (individuals, nacionals, socials, culturals, polítics...) es plantejen a «**Ideals ètics, instruments tècnics i objectius polítics**». (Col·lecció «Textos» número 2).

L'aprofundiment en aquest conjunt de temes ens permet exposar, cara al futur immediat, les possibles conseqüències que pot representar la implantació d'una moneda telemàtica, informativa i responsabilitzadora, en la majoria dels camps de la vida quotidiana d'una societat contemporània (qüestió plantejada en «**Moneda telemàtica i estratègia de mercat**». Col·lecció «Textos» número 3).

La majoria de propostes que contenen aquests apunts es fan pensant en la realitat geopolítica dels pobles d'Europa, en el salt al segle XXI. És evident que la concreció de les propostes ha d'ésser realitzada en el context de cada cultura i de cada espai-temps geopolític. Solament si aquesta adaptació es fa, hom podrà valorar la base ecumènica que poden tenir les propostes de disseny presentades.

Els **Apunts de recerca interdisciplinària sobre Disseny de Civisme** són, doncs, un vehicle per anar estudiant, criticant i millorant, les informacions i propostes que contenen; per encetar i mantenir un diàleg amb altres investigacions i dissenys; i això, d'una forma permanentment molt àgil i dinàmica, gràcies al sistema d'índex amb data i de fitxes modificables i substituïbles.

Aquestes fitxes, es presenten en seccions que inclouen diferents temes. Cada secció comença per una introducció acompanyada de l'índex dels temes que l'integren. A mesura que es realitzin modificacions en alguna fitxa (ampliació d'arguments, inserció de crítiques, citació de documents...), o bé que s'incloguin nous temes en una secció, s'entregarà una nova fitxa que substituirà l'antiga i un nou índex de la secció modificada.

La voluntat de diàleg es concreta especialment en dos apartats anomenats entrevistes i declaracions, que complementen el tractament sistemàtic i ordenat de **Moneda telemàtica i disseny de civisme**. (Col·lecció «Textos» número 5, en fitxes).

Els caràcters en negreta utilitzats en paraules i expressions indiquen que aquestes tenen un sentit unívoc i precís, el qual és desenvolupat, o bé com a tema d'una altra fitxa, o bé com a terme del glossari de termes tècnics final que acompanyarà els «apunts».

En general, cada tema serà abordat des dels diferents aspectes següents:

1. Precisió etimològica-històrica de cada terme implicat en el tema. Es proposarà un terme tècnic unívoc que, si bé és artificiós en ell mateix, intenta redescobrir el sentit més ancestral de cada paraula, el sentit més genuí, contradictori sovint amb el seu sentit actual més corrent.
2. Exposició en grans trets de la problemàtica que suscita el tema. Donada la impossibilitat d'un dens estudi en el marc d'aquests **apunts** bastarà, fins a una més completa documentació, un comentari introductori.
3. Precisió dels objectius i proposta de mitjans concrets concernents al tema. Aquests objectius i mitjans es dissenyaran dins el marc de la implantació de la factura-xec telemàtica com a instrument imprescindible per a afavorir els ideals de llibertat i de solidaritat per a totes les persones.

Disseny de civisme

Aquests apunts-fitxa no pretenen altra cosa que incitar els especialistes en cada matèria que investiguin, en funció del nou paradigma conjunt, noves possibilitats concretes del seu camp. Pertoca, doncs, a cada persona individual, a cada grup de professionals, a cada sector de la població implicat en un tema, d'aprofundir i concretar les possibles conseqüències i possibilitats que el conjunt de mesures proposades els suggereixi; igualment pel que fa als possibles camins i dificultats d'implantació d'aquestes propostes en cada sector implicat.

El conjunt de fitxes poden donar una visió més ampla de les possibilitats generades per una implantació de la moneda telemàtica com a mitjà polític per a caminar vers una societat solidària i llibertària.

Aquests apunts no són receptes, ni propostes tancades. Són fruit d'un complex estudi, fenòmen per fenòmen, que intenta, a partir de l'experiència històrica, formular unes hipòtesis a experimentar socialment i políticament, amb tota la prudència que el cas demana. Aquesta experimentació ha d'evitar radicalment caure en el parany ideològic i afectivològic en el que normalment hom sucumbeix quan intenta cercar solucions als fenòmens socials i polítics. Però cal deixar clar que es realitza per tal d'ajudar a concretar els ideals de solidaritat i de llibertat per a totes les persones, segons les possibilitats reals del món actual, en el seu grau evolutiu cultural, mercantil, tecnològic i polític.

Tan de bo si la polèmica que suscita aquestes propostes sap situar-se en el camp de la recerca fenomenològica més que en el dels discursos grandiloqüents; tan de bo si la polèmica creativa ens empeny a aprofundir sense prejudicis en les causes dels greus problemes que patim; tan de bo si aconseguim desvetllar-nos de les variades formes de passotisme i drogadicció en les quals cínicament ens volen mantenir els amants del poder.

Versió juny del 1986.

1. Persones.

Com designar el nostre protagonista?. Hom l'anomena indistintament «homínide», «home», «ésser humà», «animal racional», «animal polític», «ciutadà», «ésser civilitzat»...

La paraula que engloba totes les denominacions de l'homínide i de l'home històric, totes les evolucions genètiques hereditàries i culturals-transmeses, és **persona**.

Versió gener del 1988.

1.1.1. Home.

L'ésser humà és un ésser animal dotat, com a tret específic, d'esperit creatiu.

La paraula **home**, d'origen llatí, prové d'humus: terra. Moltes mitologies primitives expliquen l'origen terraquí de l'home, nascut i format de (la) terra.

Actualment el mot «home» és emprat per a designar alhora l'espècie i el mascle d'aquesta espècie. Això crea una confusió lingüística marginadora de la femella de l'espècie «home»: la dona. «Dona» que prové de domina (senyora) manté la igualtat amb dominus (senyor). Aquesta dificultat històrico-lingüística de moltes de les llengües modernes encara no té una solució satisfactòria. En aquest sentit, sempre que emprarem el mot «home» ens referirem al conjunt de l'espècie que inclou mascle i femella. Generalment, però, intentarem emprar el mot **persona**, ja que aquest terme no solament considera el mascle i la femella de l'espècie «home», sinó que inclou els seus diferents tipus: **persones individuals, persones nacionals-comunitàries i persones socials-col·lectives** (vegeu **persona**).

És a dir, reservarem «home» per a designar l'espècie animal. I emprarem «persona» per expressar la totalitat del ésser humà i de les seves manifestacions. Dit d'una altra manera, «home» designa l'ésser animal i «persona» expressa l'ésser animal-espiritual.

L'home, de sempre, ha estat considerat formant part del regne animal. Etimològicament, **animal** és «tot ésser que té ànima». Així, doncs, tots els animals, per definició, tenen ànima; són éssers animats, com a contraposició als éssers inanimats. Tot i que **ànima, psiqué i esperit** són sinònims de «vent», només l'evolució semàntica ha igualat els dos primers mots i ha donat un significat totalment diferent a la paraula «esperit».

La nostra espècie, essent animal, ho és d'una manera, en certs aspectes, molt distinta. Les interdisciplines que actualment cerquen d'explicar hipotèticament la vida dels nostres avantpassats accepten, cada dia més, l'especificitat distinta, àdhuc dels homínids més primitius, enfront de les altres espècies de primats.

La nostra espècie només ha fet progressos culturals perquè l'**esperit** dels primers homínids estava espontàniament obert a l'**invent** i a l'**empresa** productora a favor de tota la **comunitat genètica**. Alló que aprenia ho feia per la seva pròpia capacitat. Avui, posem per cas, certs ximpanzés són ensinistrats amb molt d'esforç perquè facin una cosa determinada, gràcies a la dedicació de l'entrenador. L'espècie humana no tenia, ni té, cap mestre exterior a ella mateixa, i aquest és, precisament, el seu tret distintiu, s'anomeni com es vulgui.

Versió gener del 1988.

1.1.2. Persona.

L'especificitat de l'ésser humà, allò que el fa persona, és fonamental per definir la persona i els seus trets més importants: esperit transcendent, singularitat, llibertat.

El mot **persona**, d'origen llatí, està compost etimològicament de per, adverbí que adherit a un verb el qualifica en el sentit «d'alt i just», i de sonare, verb, que significa «cantar, sonar...». Persona és, doncs, «tot ésser capaç de cantar just i alt la seva espontaneïtat vivent» si se'l deixa moure en un clima comunitari de plenes **llibertats concretes**; si se'l deixa aprendre a sentir, a reflexionar, a decidir i a expressar-se segons la seva pròpia naturalesa, la seva pròpia vocació i harmonia; si se li permet, en definitiva, viure cara endins (**felicitat noümènica**) i cara enfora (**creativitat fenomènica**).

La felicitat noümènica –o sigui en esperit pur–, és radicalment lliure de tot determinisme físic i de tot condicionament fenomènic. La creativitat fenomènica, neix de la pròpia i ben lliure transcendència i felicitat noümènica: sense entera llibertat d'esperit no hi pot haver creativitat fenomènica, no pot sorgir la vocació de transformar el món fenomènic a favor de la pròpia **nació hereditària** (entesa, aquesta, des del sentit més restringit al sentit més ampli de tota l'evolució humana fins als nostres dies).

El terme «persona», normalment hom el relaciona amb la «màscara» que s'emprava a Grècia i a Roma per a ampliar el so de la veu dels actors (personatges). Conseqüentment, «persona» s'ha interpretat com el rol que juguen els éssers humans en la societat. Però, no podria ser que aquest sentit de «màscara que amplia el so» sigui la conseqüència, i no la causa, del sentit etimològic suau citat.

Una definició més precisa –no etimològica– de «persona» seria la de «qualsevol ésser animal mamífer gregari superior, singular en el seu **psicosoma**, dotat d'**esperit transcendent**, més singular encara». Aquesta definició és, doncs, exclusivament aplicable a la **crono espècie** «home». L'autosingularitat de cada persona és un tret distintiu del seu ésser. Cada persona és singular en ella mateixa, i irrepetible tant en la seva globalitat, com en tots i cadascun dels seus elements psicosomàtics i espirituals. La persona no està, doncs, totalment determinada (ni genèticament, ni ambientalment, ni socialment), sinó que és capaç de llançar-se lliurement cap a un més enllà de la seva realitat de cada instant de vida interior (**insistent**), i de cada circumstància de vida exterior (**existent**).

És aquesta possibilitat de **llibertat** més enllà del determinisme, que anomenem **esperit ètic-transcendent**. Aquesta llibertat és el tret distintiu que diferencia radicalment una persona d'un altre animal qualsevol. I és aquest lliure esperit ètic-transcendent el que inspira totes les lliures creativitats i creacions fenomèniques-socials en l'evolució cultural de l'home.

El que ens fa persona és l'esperit ètic-transcendent. Aquest esperit, a partir de la consciència ètnica, té com a seqüència espontània la sociativitat lliure. L'**esperit sociatiu** (segon) –enterament lliure en les seves motivacions, afinitats i eleccions interpersonals-ètiques– és el que empeny la creació de les societats humanes fenomèniques, exclusives, doncs, en l'home i úniques en ell dins el regne animal. Parlar de «societats animals en espècies no humanes» és, com veurem, confondre d'una part, gregarismes instintius i d'altra part «societats

Disseny de civisme

d'origen exclusivament espiritual-ètic». Els gregarismes instintius, si bé són molt complexos i de grau elevat, no varien, però, pràcticament en cada espècie des dels seus orígens. Les «societats d'origen exclusivament espiritual-ètic» són, en canvi, enterament lliures en llur rapidíssima evolució històrica i són, doncs, exclusives de l'«home».

En el llenguatge corrent, «persona» és el contrari de «cosa». Per evitar de «personificar les coses» i «cosificar les persones», cal delimitar què és què i qui és qui. Per exemple, la malaltia és una «cosa», mentre que el malalt és una «persona» ben concreta. Malgrat la malaltia que el pugui afligir el malalt no ha d'ésser tractat com una «cosa». En un altre camp, el «treball», els «capitals», els «invents» i les «empreses» són «coses»; els treballadors, els inversors, els inventors i els empresaris són «persones».

La separació radical entre les «persones» i llurs «coses» permet precisar el camp d'actuació del que correntment s'anomena **ciència**. La ciència, amb totes les seves implicacions tecnològiques, s'ha de limitar a governar les coses, automàticament, telemàticament... i, encara que sigui un pleonasma, **cibernèticament**, al servei de les persones. La ciència emprada per a «governar les persones», les cosifica i les fa objecte de **poder**. (Vegeu, **govern** –cibernètica– i **comandament** -arquia).

La persona així definida, no és, legítimament, subjecte actiu de **poder** sobre altres persones, ni tampoc no pot esdevenir objecte de poder, exercit sobre ella, per d'altres persones. En l'era patriarcal i bèl·lica (avui extesa a tot el món), la persona és exclusivament subjecte actiu de **pacte** social convingut lliurement. Sense aquest lliure pacte social no hi pot haver **pau** espontània (pax=pactum).

Versió gener del 1988.

1.1.3. Persones nacionals, socials i individuals.

Tothom reconeix que els individus humans són persones. Les nacions i les col·lectivitats també han de ser considerades persones.

Normalment es considera exclusivament com a «persones» les dones i els homes individuals. La simple observació de la realitat actual, juntament amb la consideració històrica, ens mostra, però, que existeixen tres grans tipus de persones: les **nacionals-comunitàries**, les **socials-col·lectives** i les **individuals-mortals**. Les característiques de cada una d'elles seran tractades àmpliament al seu lloc corresponent. Ara, per tal d'aclarir aquesta distinció entre els diferents tipus de persones, podem recórrer als següents exemples:

1. Etimològicament, són **persones nacionals-comunitàries** tots els grups de naixement de persones, del tipus que sigui. Comencen pel que tècnicament s'anomena **grups sexuals-nutricis** un tipus quasi històric dels quals és la **família**. Aquesta última ha vingut a substituir el molt més originari **matrimoni**, el significat etimològic del qual és ben evident: «conjunt vital-instintiu que aporta a la mare (mater) tots els recursos (munus) i proteccions (murus) que necessita per a ella i per als seus infants».

Tot grup animal en el que és sentida, amb plena espontaneïtat instintiva, la natural comunió **carnal** de procreació, és una **comunitat**. L'home hi va afegint evolutivament un sentiment de **comunió** espiritual enterament lliure. Les comunitats espirituals poden, així, ésser sentides, a través d'una llarga evolució, com independents de les comunitats nacionals-carnals. Però, finalment, només són sentides en llur plenitud quan es retroben i s'imbrinquen mútuament unes i altres a cada grau ètnic (del matrimoni a la lliure **federació d'ètnies** i... a l'entera humanitat).

Les **nacions humanes** s'anomenen específicament **ètnies** (nacions amb **ètica** pròpia): conjunt de tots els individus i grups socials interns que comparteixen un mateix nucli de naixement, un mateix tarannà ètic, uns mateixos costums ancestrals, una mateixa cultura heretada i, eventualment, una mateixa llengua atàvica. Cada dia més, per molts, l'ètnia més alta és l'entera humanitat.

2. Són **persones socials-col·lectives** tots els «cossos socials» i les «corporacions constituïdes»: formats, en origen, per lliures afinitats i lliure elecció (col·lectivitats), essencialment diferents dels condicionaments natus, genètics-instintius, nacionals-naturals-tel·lúrics.

En l'evolució històrica, aquesta llibertat originària pot haver estat despòticament tiranitzada, asservida; i els cossos socials, les corporacions constituïdes, poden haver-se transformat en rígids condicionaments, per definició, **anti-llibertaris** i **anti-liberals**. Aquest fet evolutiu-regressiu (que en el temps global de l'entera humanitat pot tenir una reduïda duració) no ens ha de fer confondre «persones nacionals-comunitàries, hereditàriament condicionants» i «persones socials-col·lectives, essencialment lliures en llur esperit creatiu», sigui en les **vocacions liberals** de clar tipus **altruista** i desinteressat, sigui en les **empreses utilitàries** de manifest **egoisme** i interès material, històricament comptable.

Disseny de civisme

En l'actualitat, després d'aquesta breu referència històrica, podem considerar persones socials-col·lectives tota classe d'empreses, d'associacions, de partits, de sindicats, d'entitats ciutadanes, de col·legis professionals liberals, de confederacions... i, evidentment, les **societats geopolítiques** amb llurs Estats, Justícies, Autoritats Autònomes...

3. Les **persones individuals-mortals**, ben evidents a tothom, són, com el seu nom indica, indivisibles sota pena de greus malalties i mort final.

Són les més inquietes per l'aguda evidència de llur mort inevitable: molts persegueixen d'evadir-se d'aquesta realitat inescrutable, però el psico-soma en té, en l'inconscient, una empremta permanent i indefugible.

La força nacional i social de les persones individuals rau en el difícil repte d'aconseguir una unanimitat creativa ben cohesionada: les persones individuals plenament conscients d'aquesta llur força dinàstica o/i col·lectiva, en són capaces i ho demostren pràcticament cada dia; les persones individuals mal nutrides (sobretot en llur primera infància), pertorbades, «cremades», viciades, malaltes... caigudes en divisió psico-somàtica o/i espiritual-ètica, van perdent i perden llur creativitat genètica i social, malgrat llur genialitat innata o llurs talents adquirits. Les excepcions que confirmen la regla són fruit de la llibertat innata de cada persona humana i de les funcions vicarials del cervell (les funcions de neurones lesionades o perdudes són assumides per altres neurones).

Els tres aspectes de l'ésser humà (individual-mortal, nacional-comunitari i col·lectiu-social) tenen un fonament evolutiu en el seu grau de consciència. L'espècie humana neix, ans que tot, com a comunitat nacional, com a persona nacionalcomunitària. En un cert moment, forma, per lliure afinitat i elecció social, col·lectivitats, constituint persones socialscol·lectives. Els individus, existents des de l'inici de l'espècie, són els darrers a prendre consciència de llur realitat de persona individual-mortal.

La persona nacional-comunitària és d'origen exclusivament instintiu-genètic i està dotada (en diferent grau evolutiu, funció del seu global progrés cultural) de consciència d'ella mateixa, d'esperit propi.

Aquest grup nacional és l'àmbit instintiu hereditari en què neixen cada una de les persones individuals (des dels orígens), col·lectives (contemporànies de la transformació de la nació animal dels homínides més primitius en endo-ètnia) i ètniques, àmbit necessari fins que cada persona nascuda del seu si, es pot valdre per ella mateixa.

Les persones socials-col·lectives apareixen i prenen consciència d'elles mateixes en el caliu de les persones nacionals-comunitàries. Es formen per lliures afinitats electives distintes de les instintives-genètiques, creant col·lectivitats lliures per motivacions no lligades a llaços genètics.

Les persones individuals-mortals, malgrat que avui són les més evidents i, fins i tot, les més conscienciades de ser persona, són les que han trigat més a prendre'n consciència. La consciència individual és una adquisició progressiva que probablement s'accelerà amb el desenvolupament de les **civilitzacions** i que ha culminat a nivell formal amb la revolució francesa (burguesa individualista).

Aquesta progressiva presa de consciència de cada tipus de persona (nacional-comunitària, social-col·lectiva i individual-mortal) porta, en cada moment de la

modernitat, a l'absurda exaltació racionalista d'un sol aspecte i tipus privilegiat de totes les persones existents en cada espai cultural de l'entera humanitat. Aquesta exaltació unidimensional malmet la intel·ligència i els sabers ancestrals i presents sobre la globalitat i harmonia humana, font de tot progrés real i fecund; redueix l'home a una sola façana, empobrint-lo en les seves relacions integradores i generant conflictes innecessaris.

Les persones assenyades han de cercar infatigablement que la societat humana no margini cap persona. Cada persona –individual, nacional, col·lectiva– és singular i plena de capacitats innates i adquiribles. Marginant-la, les pot arribar a perdre quasi totalment i amb aquesta pèrdua s'empobreixen, també, les altres persones.

Tot intent d'harmonitzar els tres tipus de persones ha de reconèixer que la manifestació de cada una d'elles en actes elementals, (de clara discontinuïtat), considerada superficialment, ofereix una visió de desordre i caos. Aquesta aparença no nega, però, que es doni, amb certa continuïtat històrica, una espècie d'acció conjunta lliurement integradora de totes les lliures iniciatives i actuacions personals elementals.

Versió 30 de gener del 1988.

1.1.4. Persones divises.

Les persones nacionals-comunitàries i les persones socials-col·lectives són espontàniament divisibles i reagrupables.

Les persones nacionals-comunitàries i les persones socials-col·lectives són, molt al contrari de les individuals-mortals, essencialment divisibles i reagrupables.

Les persones nacionals són «cossos genètics» formats per «grups d'herència i condicionament natural-instintiu». Les persones col·lectives són «cossos socials» constituïts per «grups d'afinitats i llibertats electives i selectives» quant a llurs membres primaris: individus generadors, ètnies matrius i col·lectius inicials.

La divisibilitat espontània i expansiva de les persones nacionals-comunitàries i de les persones socials-col·lectives en, respectivament, noves ètnies filials i noves col·lectivitats naixents, més elementals, és una característica de llur perennitat i fecunditat, sobretot en situacions, més o menys difícils o àdhuc tràgiques, de ruptura de cultures ancestrals.

També és una característica de fecunditat, llur posterior lliure agrupament i interpenetració, fet que apareix a partir de cultures relativament recents (fa uns 60.000 anys), justament per a fer front a les conseqüències massa disgregadores de les situacions de ruptura de cultures ancestrals. Aquests nous agrupaments i interpenetracions, amb inicials ritus màgics, són també, funció vivent i creadora, sota forma d'un nou ordre humà, més o menys bàsic quant a ètnies, més o menys consuetudinari quant a col·lectivitats.

Exemples.

En el cas de les persones nacionals-comunitàries, un exemple del que acabem de dir ens el dona el terme «dinastia», que prové del grec i denota «força, dinamisme...». S'aplica a qualsevol família que es va dividint en subfamílies entroncades en llur comú ancestre. Aquestes subfamílies, quan cal, certes subfamílies, quan cal, se substitueixen les unes a les altres en l'exercici de certes funcions per tal de mantenir viu el llinatge. Per exemple, dinasties de la noblesa, d'advocats, de metges, d'industrials, de pagesos, d'artesans... àdhuc, de mendicants.

La divisibilitat també és corrent en el cas de les col·lectivitats: les empreses creen «filials»; els partits polítics es divideixen i formen nous partits.

Les **confederacions** i les **federacions**, aparentment contràries a la divisibilitat són, doncs, de fet, igualment expressions històriques de la indestructible lliure vocació de fecunditat i perennitat que vivifica constantment ètnies i societats relativament primàries enfront de noves circumstàncies geo-demogràfiques i geo-tècniques: són noves associacions, en llur principi enterament lliures, espontànies i expansives per a més i millor vida, nascudes de les ètnies o col·lectivitats preexistents que les pacten i serveixen el pacte primitiu més enllà de les generacions que les van pactar.

La perennitat i la fecunditat de les persones nacionals-comunitàries i de les persones socials-col·lectives rau, doncs, en llur capacitat de reeixir una certa harmonia interior entre tots els seus lliures components, harmonia que les condueixi a anar-se fent amb unes riqueses de tot ordre, comunitàries o col·lectives, respectivament.

Versió 30 de gener del 1988.

1.1.5. Igualtat jurídica de les persones.

La singularitat irrepetible de cada persona es complementa amb la igualtat jurídica entre totes elles.

L'autosingularitat de cada persona s'aplica no solament a les persones individuals, sinó també a les persones nacionals-comunitàries i a les persones socials-col·lectives. El fet que cada persona sigui essencialment distinta de totes les altres no nega, en canvi, la tendència de totes les cultures i civilitzacions a anar fent iguals en dret a totes i cada una de les persones.

Malgrat que es digui que els «estats de dret» actuals garanteixen aquesta **igualtat jurídica** entre tots els ciutadans, costa poc de detectar que, a la pràctica, continuen havent-hi persones de «primera, de segona, de tercera... categoria» gràcies a llur capacitat real de saber manejar activament el «diner corrupte» segons el conegut axioma del poder: «segons sigueu ric i potent o pobre i miserable, els judicis de cort us faran blanc o negre».

Un altre cas de manca flagrant d'igualtat jurídica entre les persones es dona quan els anomenats «Estats-Nació» proclamen i practiquen el que s'anomena «el fet del príncep» o «la raó d'Estat»: hi ha una persona (Rei, Estat...) que pretén estar jurídicament per sobre de qualsevol altra persona, perquè ella creu, –o perquè es fa creure a la gent– que és més important que la resta d'individus, de famílies, d'ètnies, d'empreses, d'associacions, d'Autoritats Autònomes...

La igualtat jurídica no suprimeix cap realitat distintiva de cap persona singular; no destrueix cap desigualtat natural o adquirida; no anatematitza cap diferenciació legítima. La igualtat jurídica reflecteix, en canvi, que no hi ha cap persona vivent –ni individual, ni ètnica, ni col·lectiva– de **jerarquia ètica-transcendent** superior a la d'una altra. Aquesta igualtat en lliure esperit pur de totes les persones, reconeguda per la igualtat jurídica, permet treure conseqüències fenomèniques de lliure convivència responsable entre totes elles.

No respectar l'autosingularitat de cada persona porta a fer-la idèntica a qualsevol altra, i aquesta **identitat personal** és el fonament de tota alienació, monolitisme, homogeneïtat i uniformització. És un crim ètic actuar com si una persona fos més o menys que una altra, tractant-la com una cosa que es pot quantificar. Això té especial importància, no només entre les persones individuals, sinó en relació d'aquestes amb les persones nacionals-comunitàries i les persones socials-col·lectives. Qualsevol d'elles té un valor incommensurable. Mai no es pot, en nom de cap principi «individualista», «nacionalista», «col·lectivista», «socialista»... obligar una persona individual a donar la seva vida per a salvar una persona nacional o col·lectiva, i viceversa: sacrificar una nació o una societat a benefici d'un individu; o destruir una nació per a construir una societat; o boicotejar un projecte de societat per protagonisme d'una nació; etc.

La història, i la realitat actual, estan plenes de fets que demostren fins a quin punt la confusió dels tres tipus de persones –singulars però iguals en dret– porta a lluites, conflictes i genocidis totalment absurds: els «nacionalismes» obliguen els individus a servir-los; els «socialismes» obliden les ètnies; els «individualismes» es desolidaritzen de llurs ètnies i societats; els «estatismes» impedeixen les iniciatives personals i subjuguen les societats civils; etc. La consideració pràctica de l'ésser humà com una realitat conjunta formada per elements individuals, ètnics i col·lectius, sense privilegiar-ne cap, ens pot obrir camins de solució a molts dels conflictes permanents que enfronten les diferents

persones: camins que respectin cada persona i la seva autonomia i, alhora, que impedeixin el poder d'unes sobre les altres.

En definitiva, ser humà és assumir harmònicament i conjunta l'aspecte individual, el nacional i el social. Les persones som jurídicament iguals i subjectes lliures de pacte, però no som idèntiques, no som objectes en sèrie, sinó éssers vius autosingularíssims. La «quantitat» és un concepte inaplicable a les persones: la «qualitat» persona està per sobre de tot criteri quantitatiu.

Versió 30 de gener del 1988.

1.1.6. Independència personal. Sobirania.

Cal distingir radicalment la legítima independència personal del parany de la sobirania.

Aclarida la confusió entre els tres tipus de persones (individuals, nacionals i col·lectives) d'una banda, i entre **igualtat jurídica** i **identitat** personals de l'altra, cal denunciar la vacuitat retòrica del terme **sobirania**: «estar un per sobre dels altres» és el contrari de la igualtat jurídica. Tota sobirania emmascara una realitat de **poder** il·legítim i immoral d'un sobre els altres en benefici propi. Vegem-ne dos exemples.

Afirmem l'autosingularitat dels Països Catalans, autosingularitat que els dona el dret a la seva autodeterminació, a la plena **independència** i al ple exercici dels seus drets a pactar amb i com qualsevol altra inter-ètnia. No reclamem, en canvi, la seva sobirania perquè no ens sentim per damunt de ningú, com tampoc no acceptem de col·locar-nos sota de cap sobirania, ni de cap sobirà. Aquest dret és, evidentment, el dret de totes i cadascuna de les ètnies i inter-ètnies que componen qualsevol dels anomenats Estat-Nació. És un dret que les ètnies i inter-ètnies han d'exercir per tal de transformar els actuals opressius Estats-Nació en lliures **societats geopolítiques** formades per la **unifederació** cara a l'exterior de múltiples ètnies que lliurement es **confederen** al seu interior.

L'**estatisme** reclama i exerceix la seva «sobirania» sobre la Justícia, les esglésies, les empreses, les professions liberals, les ciutats (antigament franques), els sindicats..., els individus, les ètnies i inter-ètnies internes... Cal reduir l'**Estat** a la seva funció social de simple gerent, petit col·lectiu encarregat de gestionar responsablement la gran col·lectivitat de múltiples nacions políticament unifederades cara a l'exterior i llibertàriament multiconfederades a l'interior. Per a dur a terme aquesta funció de gerent és necessari un **comandament polític** personal (*arquia*), responsable, davant una **Justícia** independent, al final del seu mandat constitucional. Ésser gerent no dona cap dret superior, cap sobirania, ni cap **privilegi** sobre qualsevol altra persona. Quant a **legislatiu** s'ha de limitar a fer lleis, quant a **executiu**, la seva única funció és d'executar responsablement aquestes lleis. Ningú no confon «el gerent responsable» d'una empresa amb l'empresa mateixa ni amb la propietat d'aquesta.

Versió 30 de gener del 1988.

1.1.7. Egoïsme i altruisme de les persones.

L'egoïsme i l'altruisme són tendències més o menys fortes presents en els tres tipus de persones.

La **intel·ligència concreta** de l'home és **simbiòtica** en el sentit que a cada moment de la seva vida tot el seu ser és indestruïble i interdependent. Tota persona té estats simbiòtics concrets molt variables en funció del temps interior i de les circumstàncies ambientals: en un moment donat tota ella és «això» i a l'instant següent tota ella és «allò».

En aquest sentit la intel·ligència concreta de l'home es manifesta segons dues tendències primordials, igualment nobles i legítimes, si no ultrapassen els límits, fent-lo caure en un fanatisme malentès i violent:

Egoïsme vital (tancament d'ordre instintiu);

Altruisme protector dels dèbils (obertura d'ordre matern, d'una part i ètic, de l'altra).

En relació a aquestes dues tendències podem considerar les manifestacions històriques de la intel·ligència humana en els actes elementals i en llur acció conjunta per tal de copsar millor les diferents actituds de les persones nacionals-comunitàries, de les socials-col·lectives i de les individuals-mortals.

Les persones nacionals-comunitàries són les més egoistes i tancades de portes enfora i les més altruistes i obertes de portes endins. (L'obertura de portes endins es manifesta, en la pràctica, originàriament, pel **compartir** i, històricament, sota forma de lliure confederació).

Les persones socials-col·lectives són molt més egoistes i tancades que les persones individuals. No acostumen a ser altruistes llevat dels casos en què algunes d'elles s'autoproclamen «altruistes» (**professions i institucions liberals**). En aquest cas cal posar en pràctica una disciplina social que les porti instrumentalment en les relacions interpersonals, a fer realitat espontània llur altruisme ancestralment autoproclamat i, fins ara, tan poc respectat.

Les persones individuals-mortals, malgrat tot el que diguin els moralismes de tot tipus, són a la vegada les menys egoistes i les més altruistes, però de manera, per ara, indefinidament més sorpresiva que en les dues categories anteriors.

Intentant representar les relacions entre els tres tipus de persones segons més o menys grau d'egoïsme, de tancament i d'altruisme, podem dir que existeixen:

n1 nacions (d'egoïsme +++, tancament +++ i altruisme---)

n2 col·lectius (d'egoïsme ++, tancament ++ i altruisme--)

n3 individus (d'egoïsme +, tancament + i altruisme-)

$n1 \ll n2 \lll n3$

Aquesta consideració ens porta a donar prioritat al desordre-**caos** egoista-altruista dels individus (actes elementals discontinus) enfront d'una més gran continuïtat de l'acció comunitària-nacional (+++) i social-col·lectiva (++)

El desordre-caos aparent dels lliures actes individuals elementals discontinus s'inscriu, espontàniament i expansiva, dintre del més gran ordre-**cosmos** de les

Disseny de civisme

lliures col·lectivitats socials, nascudes per lliures afinitats electives entre els contractants, en la perennitat hereditària de les comunitats nacionals.

Versió 30 de Gener del 1988.

1.1.8. Les persones i el Disseny de Civisme.

Les fitxes del Disseny de Civisme es vertebren sobre els diferents tipus de persones.

Quan parlem de solidaritats i de llibertats per a les persones ens referim, no només a les persones individuals, sinó també a les nacionals-comunitàries i a les socials-col·lectives (Vegeu secció **persones**).

No ha de sobtar que, a l'hora de concretar mesures que afavoreixin la solidaritat i la llibertat de les persones, dediquem poc espai als **individus** i a les **nacions**. Uns i altres no necessiten cap reglamentació, cap protecció especial més enllà del seu respecte vital. És només en tant que uns i altres formen part d'una **societat geopolítica** i de múltiples **col·lectivitats**, que han d'acceptar el pacte d'unes **regles de joc** social en els aspectes fenomènics de tipus **utilitari-llibertari** i **social-liberal**, deixant completament lliure la **insistència** personal de tipus **ètic-transcendent** mentre tal llibertat íntima no pretengui imposar «fílies» o «fòbies» de fanatisme fenomènic.

Aquestes regles de joc net són necessàries per a assegurar la protecció real i efectiva de les persones individuals i ètniques dins un marc de llibertats i de solidaritats concretes molt específiques per a cada aspecte en què la persona singular desenvolupa les seves múltiples i distintes **personalitats**. Les personalitats de cada persona són el «seu ésser» complexíssim –únic, real, irrepetible, insubstituïble–, però socialment no han de ser confoses a la pràctica de cada instant en què s'expressen, ja que aquesta confusió pertorba les relacions personals.

Els tres tipus de **persones** (**nacionals-comunitàries**, **socials-col·lectives** i **individuals-mortals**) ens serviran per a encabir la multitud de temes que queden implicats en l'estudi present sobre les orientacions d'un **disseny de civisme** que afavoreixi les llibertats i les solidaritats concretes de les persones.

L'exposició la farem segons el volum temàtic: començarem per la persona individual, seguirem per la nacional-comunitària i acabarem amb la persona social-col·lectiva. Aquesta darrera és, en ella mateixa, la més complexa, però cal afegir que, quant a institucions històriques i actuals d'actuació política, justicial, militar, policial, etc, és la més artificiosament complicada per lleis i reglamentacions **antilibertàries** i **antiliberals** desfasades i anacròniques.

Aquest mètode d'exposició no nega, però, la interrelació dels tres tipus de persones, ni pretén privilegiar-ne cap d'elles.

Versió 30 de gener del 1988.

1.2. Ordre d'exposició de les properes seccions.

Hem exposat un ordre d'aparició històrica de l'auto-consciència dels tres tipus de **persones: nacionals-comunitaries**, primer; **socials-col·lectives**, segon; i, finalment, les persones **individuals-mortals**. Aquesta distinció dels diferents tipus de persones ens servirà per a encabir la multitud de temes que queden implicats en l'estudi present sobre les orientacions d'un **disseny de civisme** que afavoreixi les llibertats i les solidaritats concretes de les persones.

Per a facilitar l'exposició canviarem, però, l'ordre històric, per l'ordre de volum temàtic: començarem per la persona individual, seguirem per la nacional-comunitària i acabarem amb la persona social-col·lectiva. Aquesta darrera és, en ella mateixa, la més complexa, però cal afegir que, quant a institucions històriques i actuals d'actuació política, justicial, militar, policial, etc, és la més artificiosament complicada per lleis i reglamentacions **antilibertàries i antiliberals** desfasades i anacròniques. Aquest mètode d'exposició no nega, evidentment, la interrelació de totes elles, ni pretén donar més importància a unes que a les altres.

Versió juliol del 1986.

1.3. Persones individuals-mortals.

L'individu humà reintegrat en el context de totes les persones (nacionals-comunitàries i socials-col·lectives) només precisa un mínim de protecció que li permeti una existència digna.

Versió 15 febrer del 1988.

1.3.1. Individu humà.

La realitat de la persona individual està estretament interrelacionada amb la de les persones nacionals i socials.

L'individu humà és una evidència per a tot observador.

Esdevé, però, una pura abstracció si no se'l situa en el context concret de les **persones nacionals-comunitàries** (primeres) i de totes les **persones socials-col·lectives** (segones), prèvies a la seva mateixa existència com a individu i, sense les quals (sense llur espontània i expansiva influència cultural) és inconcebible la seva mateixa existència, singularitat, **insistència**, **pervivència** i mentalitat personal.

Aquesta realitat –evident i indiscutible, però complexíssima– de cada persona individual concreta, forma part del conjunt de totes les persones humanes, en cada **societat geopolítica** o en cada subconjunt ideològic d'**Estats** actualment **despòtics**, de l'entera humanitat. La persona individual en aquests conjunts és repetidament i cruelment atacada per les actuals **anti-civilitzacions**: en efecte, aquestes últimes consideren únicament i exclusiva, com a persones, els individus, però deslligats de llurs contextos nacionals-comunitaris i socials-col·lectius. Els individus solament tenen el dret a «obeir»; obediència necessària per evitar les agressions de tota mena, dintre i fora de la llei. La «lleï» és només teoria, pura teoria deslligada de la realitat de tot el poble.

Aquesta mutilació «legalista» de la complexa realitat personal està fonamentada en una visió racionalista i unidimensional que esdevé antipolítica i inhumana. La reducció de la persona a individu provoca nombrosos conflictes artificiosos de tot ordre insistencialètic i existencial-cívic, dintre de cada Estat, amb les persones nacionals-comunitàries i amb les socials-col·lectives, persones que han modelat i continuen modelant, espontàniament, cada persona individual-concreta des del mateix moment de la seva naixença fins a la seva mort.

Versió 15 febrer del 1988.

1.3.2. Propostes concretes.

Es proposen formes concretes d'establir i garantir llibertats i solidaritats per a les persones individuals.

Des de la perspectiva del present assaig –estudi dels **fenòmens** humans per a dissenyar unes **regles de joc net** afavoridores de llibertats i de solidaritats concretes– no hi ha massa a dir sobre els individus: les persones individuals són, i prou. No calen, ni convenen, normes, regles o lleis especials per a les persones individuals, que codifiquin en desmesura llur comportament dintre la **societat civil**; que condicionin al detall llur existència.

Per a les persones individuals solament cal tenir present:

assegurar-los el dret essencial (com a qualsevol altra persona nacional-comunitària o social-col·lectiva) d'un **mínim vital** i d'uns serveis culturals humanistes gratuïts per a una existència digna i una **insistència** sense preocupants «mals de caps» materials;

postular que no transgradeixin unes normes bàsiques de convivència –consuetudinàries i/o legals– vàlides per a totes les persones humanes.

La conclusió del que acabem de dir és que cal reintegrar la persona individual dintre el conjunt global i la llei més general dels drets humans que compreguin les tres categories de persones (les nacionals-comunitàries, les socials-col·lectives i les individuals).

Exigència ètica.

L'exigència ètica d'assegurar a totes les persones una existència digna, pot concretar-se, actualment, en:

1. un mínim vital, sota forma de quantitats monetàries mensuals (**salari de solidaritat social** com a poder de compra de consum mínim-vital) lliurat a les persones individuals i **familiars**;
2. uns salaris **liberals** de solidaritat social per a les persones de vocació autoproclamada **altruista** i desinteressada al servei incondicional de la societat civil: professionals, institucions i associacions «liberals», o sigui, sense finalitats lucratives;
3. uns serveis culturals i humanistes gratuïts per a totes les persones sense excepció: incloses, doncs, les persones de vocació i estatut **utilitari** (empresaris, inversors, inventors, treballadors) i les entitats i associacions de tota mena.

Aquests «drets» commutatats per a totes les persones humanes sense excepció –car també s'ha d'incloure totes les institucions cíviques d'autonomia ètnica, local o minoritària– compendien la manera més pràctica de resoldre els problemes ètics en l'esfera **fenomènica**-material.

La quantia del mínim vital i dels salaris liberals de solidaritat social, així com el nombre de serveis culturals i humanistes gratuïts, seran calculats en funció de les possibilitats tecnològiques-productives en mercat lliure, autoequilibrat; i, dependran de la conseqüent vitalitat de cada nació, de cada societat geopolítica, de totes les societats civils i de l'entera humanitat a cada moment històric, on conviuen totes les persones concretes.

Disseny de civisme

Aquesta mínima exigència ètica en l'esfera fenomènica-material és sinistrament menystinguda per les **anti-civilitzacions** contemporànies, especialment en els casos més tràgics (fam, misèria, pobresa, malaltia, analfabetisme... que afecten milions de persones).

Altres mesures bàsiques de convivència.

Les persones –totes les persones individuals, col·lectives, ètniques– únicament han d'acceptar unes **regles de joc net** que els permetin respondre, ser responsables, de llurs lliures actes jurídicament documentats.

La transgressió d'aquestes normes bàsiques de convivència -dins el marc, ja al·ludit, d'un mínim vital-dinerari i cultural-humanista assegurat a tothom- comportarà responsabilitats quan esdevengui un fet il·legal, documentat en un judici contradictori davant la Justícia.

1. L'exigència d'una **Justícia** positiva és un altre dels drets humans més essencials per a protegir totes les persones contra la realitat sinistra, encara existent, del proverbi ancestral «segons sereu ric o miserable el judicis de cort us faran blanc o negre». Aquesta Justícia ha d'ésser, doncs, imparcial i serena per a jutjar, segons llei, els fets del passat; ha d'ésser, per tant, radicalment independent de l'Estat (Executiu i Legislatiu), i més independent encara enfront de tot possible poder fàctic-il·legítim. El poder només pot assentar-se en el secret il·legal i deslleial, només es pot practicar sense deixar-ne rastre, en un règim corruptor de **moneda anònima**.
2. Si una persona no accepta, per motius de consciència, alguna de les poques regles de joc establertes (a nivell constitucional, legal-orgànic o legal-ordinari) en un Estat de dret, dintre una societat civil amb una Justícia positiva independent, la Constitució en vigor li ha de reconèixer en plenitud el dret de discrepar públicament i, fins i tot, de desobeir una prescripció de qualsevol llei, emperò, sense actes violents de cap mena.

La desobediència interna i pacífica (objecció de consciència) no pot representar per a cap persona una responsabilitat legal. Tampoc en comportarà la desobediència civil activa, a condició, igualment, que sigui sense violència. (Les lleis instrumentals –p.e. sobre el sistema monetari– no poden ser desobeïdes per objecció de consciència. Cal distingir molt clarament l'objecció de consciència de l'objecció per interessos).

Les Autoritats polítiques i cíviques establertes segons llei han de protegir aquests drets essencials, sota la salvaguarda de la Justícia, independent d'aquestes Autoritats.

Només la violència incivil –la que degenera en actes de violència, individuals o col·lectius, clarament il·legals, o que poden convertir-se en violències incontrolables– seran objecte de sanció legal per la Justícia, a partir del moment en què podran ésser documentalment comprovats en instrucció i judici contradictoris i imparcials.

El dret a l'objecció de consciència i a la desobediència civil activa no-violenta és un dret individual, ètnic i col·lectiu dintre de cada context social; i és un dret cívic dintre de cada Estat. El reconeixement d'aquests drets –que ha de comportar una constitucional llibertat d'expressió total i una constant protecció judicial– no pot negar el fet social d'assumir totes les responsabilitats legals vigents pel que fa a qualsevol tipus de violència incivil.

3. Cap persona –sigui quin sigui el grau de discrepància o de desobediència violenta– no serà privada de la vida digna, ni per execució individual, ni per dissolució d'institucions col·lectives legalment inscrites i socialment necessàries, ni per genocidi de cap mena (genocidi radical i total; genocidis atenuats i insidiosos: anti-culturals, anti-lingüístics, anti-forals, anti-autonòmics...).

Cal concretar amb precisió aquest dret essencial de totes les persones, però més en particular de cara a les persones individuals:

a. supressió de la pena de mort. L'única excepció constitucional prevista ha d'ésser pels oficials superiors dels Exèrcits i de les Polícies que hagin perjurat violentament, a qualsevol títol individual o col·lectiu, llur vitalment necessària i rígida disciplina orgànica o llur obediència professional al seu legítim comandament civil dintre de la societat geopolítica;

b. salari mínim vital i serveis socials gratuïts. Constitucionalment seran garantits:

al sentenciat a qualsevol pena judicial (garantia vàlida per a tothom, des de la naixença fins a la mort, sigui quina sigui la situació penal o evolutivament lliure de reinserció social, durant la resta de la seva vida, després del judici sentenciador).

a la seva família, a favor estatutari general de l'espòs/a o company/a i dels fills.

4. Constitucionalment, ningú no podrà interferir –amb arbitràries lleis moralistes o amb controls informàtics personalitzats– en la vida privada i íntima de les persones, totes elles nascudes lliures, tant les individuals com les col·lectives i les ètniques.

La privacitat i la intimitat de tots els actes de qualsevol persona –inclosos els actes mercantils i professionals-institucionals associatius-liberals– queden protegides sota secret legítim per la Justícia.

Només el jutge d'instrucció de qualsevol causa podrà tenir accés a l'omni-documentació monetària-comptable-personalitzada per **factura-xec** escriptural o telemàtica però exclusivament sota rígid secret professional i

Disseny de civisme

en relació únicament a la causa instruïda. Els documents que facin referència a aquesta causa només podran ésser fets públics per sentència ferma després d'un judici omni-documentàriament imparcial i contradictori que consideri la necessitat i exemplaritat social de la publicació d'aquests documents.

Conclusió.

Totes les persones –però de manera més concreta i immediata, visible i diària, totes les persones individuals– pel sol fet de ser-ho tenen el dret de viure amb el màxim de llibertats fenomèniques concretes, així com el d'exercir la seva solidaritat espontània envers altres persones, sense que ningú, si no és la Justícia amb totes les garanties processals, les pugui acusar de traïció i complicitat per tan **noble** comportament.

La protecció eficaç dels drets humans i ciutadans –començant pel dret a viure dignament, concretat en la seguretat d'un mínim vital-dinerari i d'uns serveis socials-liberals gratuïts; i continuant pel dret a comportar-se noblement segons la pròpia consciència– és l'únic objectiu comunitari que cal decidir i legislar de manera concisa i clara, segons **auto-política**.

Tot el que es faci arbitràriament –per l'Executiu i el Legislatiu d'un Estat qualsevol– contra aquest objectiu autopolític primari és entrar descaradament a pressionar i interferir il·legítimament sobre les concretes llibertats fenomèniques, la llibertat ètica i la vida privada de les persones. Aquest comportament que pretén organitzar i vigilar tots els detalls de la vida de les persones no fa res més que crear conflictes innecessaris, pràcticament insolubles.

En un segle marcat encara per l'individualisme insolidari potser sobti aquesta poca atenció i elucubració sobre els individus humans.

Però els conflictes als quals cal cercar remei potser no sorgeixen tant de la concreta persona individual en si, com de la inter-relació d'aquesta en i amb les concretes persones nacionals-comunitàries i socials-col·lectives.

Són aquestes últimes, i no les individuals, les que susciten la nostra atenció preferent: la proporció i la manera com es respecten entre elles i com s'organitzen mercantilment-llibertària i socialment-liberal, respectant a l'ensem les concretes llibertats individuals, pot ajudar, o no, a resoldre els conflictes humans.

La natural i cultural singularitat de cada persona la fa intractable enfront de qualsevol arbitrària anti-política que, des de fora, la vulgui manipular amb el greu perill d'atacar i violar la seva dignitat i les seves llibertats essencials més íntimes. En canvi, la manera d'organitzar-se totes les persones segons auto-política, auto-**civisme**, auto-**civilització** en mercat auto-**llibertari** i en societat auto-**liberal**, configura un conjunt de fenòmens estudiabls i tractables pel més normal i eficaç **empirisme lògic pro-experimental**.

El respecte pràctic i diari –constitucionalment garantit per la Justícia independent de l'Estat– a la manera de ser de cada persona singular (**ètica**) no nega, ni impedeix, la possibilitat d'estudiar i tractar, segons l'actual operativa «científica» eficaç, els fenòmens organitzatius de totes les persones vivents (és a dir, existents i insistents) per tal que ajudin, en la nostra realitat de finals del segle XX, a afavorir una convivència auto-pacificant, auto-pacificadora, auto-pacífica i auto-solidària, en ple apogeu de totes les concretes llibertats

fenomèniques fetes possibles per l'enorme progrés tecnològic-productiu de l'entera humanitat.

Versió 15 de febrer del 1988.

1.4. Persones nacionals-comunitàries.

Començarem per definir un vocabulari mínim sobre les comunitats naturals. Aquest vocabulari ens permetrà, a continuació, delimitar l'espècie humana i situar les diferents ètnies comunitàries que s'han generat culturalment a partir de les anteriors característiques animals-objectives de «mamífers intensament gregaris».

Emetrem hipòtesis etimològiques, prehistòriques i històriques per a sortir de la terminologia confusionària que s'empra en intentar afrontar realitats anomenades indistintament «nació», «gregarietat», «societat», «ètnia», «comunitat nacional», «país», «pàtria», «Estat», o bé, «imperi», «imperialisme», «nacionalisme», «nacionalització», «socialització»... o, fins i tot, «grup sexual nutrici», «família», «matrimoni»...

Afrontarem una exposició ordenada d'aquests temes començant, en aquesta secció, pels que fan referència a les **persones nacionals-comunitàries** i deixant per la propera secció els temes relacionats amb les **persones socials-col·lectives**.

Versió 1 de març del 1988.

1.4.1. Comunitats naturals (animals).

Esclarir la terminologia que fa referència a les comunitats animals facilita l'estudi de les comunitats humanes.

Abans d'apropar-nos a les **persones** humanes del tipus **nacional-comunitari** cal que fem referència a algunes realitats que, des de molt antic, caracteritzen tota vida sobre la terra.

En tota manifestació de vida sobre la terra, la primera evidència que es presenta a qualsevol observador empíric, són els individus. Però, aquest observador empíric es va adonant que, sense tota una prèvia arquitectura de conjunt biòtic, no hi ha individu.

L'observació empírica d'aquesta vida fenomènica terrestre presenta, en efecte, uns conjunts fonamentals (agrupacions d'individus), que no són ni més ni menys objectius els uns que els altres. Aquests conjunts varien d'intensitat segons la natura dels sers considerats i de les condicions de llur supervivència hereditària en llur àmbit ecològic.

Previs a tota definició de qualsevol forma de vida amb característiques pròpies, aquests conjunts biològics, són els següents: **espècie, raça, nació, individu**.

L'espècie.

L'**espècie** és el primer graó universal d'aquesta arquitectura de conjunt biòtic, prèvia a l'aparició –a partir d'un cert moment evolutiu de la vida sobre la terra– de qualsevol nou individu amb unes característiques donades, fàcilment definides i progressivament més ben definibles.

Raça i nació.

La **gregarietat** o tarannà gregari-hereditari és una tendència vital universal –més o menys accentuada segons distintes modalitats de procreació i supervivència específica conjunta en cada àmbit ecològic– que està present en totes les espècies dotades de vida sobre la terra.

Les possibles falles i excepcions generacionals-individuals no invaliden aquest caràcter general.

El gregarisme universal de totes les espècies biòtiques sobre la terra condueix a agrupaments d'individus, fenomènicament ben observables, en els quals l'espècie és salvada independentment de cada individu sacrificat a la lluita entre espècies per la vida.

Els termes genèrics d'aquests agrupaments són **raça** i **nació**. En tots els idiomes, reben diferents noms tècnics, segons l'índole dels molt diferenciats agrupaments normals en cada espècie.

Però, on no poden ser recusats ni substituïts per qualsevol altre terme tècnic és en les espècies clarament sexuades, i llur realitat és encara molt més manifesta en les espècies animals-mamíferes. La diferenciació lingüística entre espècies vegetals i animals ve de molt lluny. No insistirem sobre llur diferenciació a primer cop d'ull: tots els vegetals són tròfics-primaris, amb carència total d'un sistema nerviós centralitzat.

Disseny de civisme

Ancestralment, són anomenades espècies animals les ja suficientment complexificades en el procés vital evolutiu universal perquè, en llurs individus, els caràcters naturals distintius heretats puguin ésser observats i denominats com «de cos animat» i no ja solament «de cos vegetatiu».

Tots els animals, éssers biòtics «dotats d'ànima a més del cos», es distingeixen de totes les altres espècies vivents en què disposen de la facultat de locomoció pròpia (autolocomoció). Aquesta facultat és, a més dels òrgans, estructures i funcions que són comuns i específics a tots els éssers vivents:

d'assimiliació i desassimilació del món exterior que tenen per objectiu prioritari l'alimentació;

de fecundació-procreació segons caràcters hereditaris propis, que tenen per a objectiu prioritari la continuïtat de l'espècie.

a) Raça.

La raça és l'arquitectura prèvia a la mateixa nació, prèvia a la inicial fecundació-concepció de cada nou individu: és la raça que li forneix un determinat i específic perfil amb característiques generades per un mateix i únic ancestre mascle en les nacions animals naturalment tancades en llur **endogàmia**, que són tots els grups endogenètics vivint en pura salvatgia.

D'una manera general, en totes les espècies suficientment complexificades en el procés evolutiu universal, la «raça» és donada pel mascle i la «nació» per la femella-mare: aquesta realitat doble és molt més manifesta en totes les espècies de mamífers gregaris superiors. De temps immemorial, els ramaders ho saben per llarguíssima experimentació (amb sementals) i els biòlegs per ciència cada cop més profunda i delicada en les seves hipòtesis i experimentacions molt més detallades.

b) Nació.

La «(g)nació», és la comunitat «gnàtica», és a dir, etimològicament, «natural-tel·lúrica» en què neix cada individu sobre la terra (en grec: *gea*; en llatí: *tel·lus*).

Entre tots els animals actualment observables sobre la terra, les espècies mamíferes –sobrevingudes tardanament en el procés evolutiu de la progressiva complexificació biòtica universal– destaquen perquè, en elles, el rol «nacional» de la femella-mare, en cada comunitat, és molt accentuat degut al llarg temps de gestació, alletament i cura del nou nat, fins que aquest es pot valdre tot sol en el ramat o grup gregari.

Cenyint-nos a aquelles espècies mamíferes de molt fort instint gregari, degut a llur relativa indefensió enfront dels depredadors, podem afirmar que, sense un més o menys cohesionat grup nacional-comunitari-protector, manifestament matrilineal, l'individu nou nat és inconcebible per inviable: en si mateix i per si sol, després del part només pot subsistir durant un temps tant més curt com més complexa psicosomàticament sigui l'espècie considerada.

En cada nació, l'instint genètic de protecció a la femella-mare es realitza a la vegada per part del seu mascle protector en el petit grup intersexual primari i per part de tot el conjunt ramat gregari dirigit pel mascle conductor, auxiliat per tots els altres mascles segons relacions de primàcia i subordinació espontània-natural.

Aquest instint genètic de doble protecció nacional de la femella-mare és més fort (i àdhuc, naturalment interindividualitzat permanentment: monogàmia) com més febles són els adults, mascles i femelles, en la lluita per la vida; com més indefensa i enterament disponible al nou nat durant molt temps és la femella gestant, alletant, zelosa, gelosa i vigilant; com més desprovisat de tot per a la supervivència és el petit producte vivent de la copulació intersexual.

Fins aquí tot el que es refereix a «nació» o grup en què neix cada individu animal-mamífer-superior: és el tercer graó de l'arquitectura prèvia a tota nova manifestació individual.

Individu.

Després d'aquest recorregut necessari a una plena comprensió del fenomen biòtic sobre la terra, tornem a l'individu, que n'és el resultat natural.

La paraula «individu» particularitza un ésser més o menys indivisible, segons les espècies, durant tota la seva vida i que només es descompon totalment en morir.

En les espècies mamíferes gregàries superiors, l'individu és un ser radicalment indivisible, ja que tot inici de divisió psico-somàtica en ell és indicatiu de catàstrofe interna o externa gravíssima i preludi de la seva mort, més o menys ràpida.

Aquesta exigència primordial de vida en l'individu (indivisibilitat = vida amb bona salut) és tant més radical com evolutivament més complexificades són les espècies, gregarietats, races i nacions considerades. Aquesta exigència d'indivisibilitat no juga, evidentment, en totes les altres arquitectures naturalment prèvies a la «gnàtica» (aparició o naixement sobre la terra) de cada individu.

En totes aquestes arquitectures prèvies a l'individu, la divisibilitat i la divisió efectiva, així com llur possible agrupament, interpenetració o mestissatge, són senyals de fecunditat i progrés en llurs condicions de supervivència.

Les nacions són el més alt condicionament carnal-hereditari de totes les espècies, però molt més en les espècies animals-mamíferes-superiors, en les que ja hem dit que «carn» equival a «complex psicosomàtic, corporal-anímic».

Ara bé, en l'home –i també en els animals llargament domesticats per l'home– llur possible agrupament, interpenetració o mestissatge són altres tants estadis d'adaptació a unes circumstàncies ambientals donades. Als animals domesticats i als individus esclavitzats, aquests agrupaments, interpenetracions o mestissatges els poden ser imposats. Per als ramaders, les motivacions experimentals de raça pura o mestissatge són bastant pràctiques.

En l'home, la nació, esdevinguda ètnia és fortament condicionant en tots els aspectes que li són més peculiars, no ja sols per l'herència biofísica, sinó també i molt més, a mesura que passa llargament el temps, per herència cultural: l'ètica pròpia, la llengua, els costums, els rites poètics, les llengües belles, les tradicions ancestrals, les aspiracions generoses...

Entre les persones lliures, les motivacions de divisió efectiva, de reagrupament per pactes d'intra-confederació i d'extra-federació, de mestissatge pràcticament supressor de races, són encara més lliures, perquè no busquen l'experimentació, sinó que neixen en ells espontàniament i expansivament per a fer front a noves condicions tècniques i ecològiques que modifiquen llurs, fins aleshores, tan

Disseny de civisme

diverses mentalitats geoestratègiques.

Versió 1 de març del 1988.

1.4.2. Nació i ètnia.

Definir i caracteritzar la nació humana com a ètnia. Revisar els conceptes de «nacionalisme» i «Estat-nació».

El terme **nació** prové de *gnatio* (del llatí), i fa referència a tot grup d'éssers vivents nascuts (na) sobre la terra (g) (*geo*) (del grec). Les arrels següents mostren el parentiu de significats que genera «gn»: «gna-» (nació, nadal), «gen-» (genètic, gènere), «gam-» (gamia), «gon-» (gónades).

La comunitat natural, instintiva-hereditària, considerada des del sol punt de vista genètic és la nació. La nació, etimològicament, significa «grup de naixement» **entranyat**, i en l'home, progressivament entranyable, en les persones filials a mesura que augmenten en edat. El terme nació és aplicable a qualsevol grup animal i, per tant, també a qualsevol **grup sexual-nutrici** humà, per més petit que sigui.

Les nacions animals d'espècies mamíferes gregàries superiors no podrien existir, tenir **existència**, sense una prèvia **insistència** subjectiva de tipus corporal-anímic (o també **psico-somàtic, carnal, sàrquic, gnàtic...** instintiu) que qualifiquem d'inconscient, en realitat perquè no el podem capir en la seva realitat més profunda.

La nació animal dels homínids primers esdevingué «persona» quan sorgí en ella la primera **fulgurància perconscient**, capaç d'un sommieig ètic-transcendent que fa un salt gratuït i graciós per sobre i més enllà de l'horitzó fenomènic (és a dir, sensible, aparent, superficial i immediat).

És per això, i a partir d'aquí, que les persones nacionals-comunitàries, –fins a més àmplia informació, exclusivament les nacions humanes– reben el nom tècnic d'**ètnies**. L'etimologia n'és ben explicativa: *ethos-genos*, «nació amb ètica pròpia».

L'ètica abasta tot el ser considerat com a portador de la mateixa, d'acord amb la seva etimologia més llunyana a partir de la hipotètica arrel indoeuropea (S) que dona en sànscrit (AS), en grec ((S)ETHOS), en llatí (ESSE, SUM).

Qualsevol grup nacional humà és doncs una **persona nacional-comunitària** i, en la mesura que com a grup humà, té una **ètica** pròpia, el seu nom tècnic és **ètnia**.

La **nacionalitat** és, per tant la condició d'ésser d'una ètnia determinada. La nacionalitat, en canvi, no pot indicar mai la condició de formar part d'una **societat geopolítica**, la qual és sempre, per definició constitutiva, –des del primer moment de la seva aparició històrica– plurinacional.

Definirem, doncs, el **nacionalisme** com l'accentuació, més o menys desequilibradora, de les múltiples inspiracions nacionals-subjectives de la persona, per sobre o en contra del seu aspecte individual o social-col·lectiu.

El nacionalisme no és el mateix que l'**estatisme** dels pretesos «Estats-Nació». Fins el segle XVIII, en quasi tots els idiomes europeus es distingia molt bé «nacions» i «**Estat**», «nacions dintre d'un Estat donat o nació repartida entre diferents Estats». Parlant de la procedència d'una persona individual s'emprava indistintament: «natural o nacional de Catalunya, de Gascunya, de Lombardia, etc».

Disseny de civisme

Versió 1 de març de 1988.

1.4.3. Comunitat humana.

Definir i caracteritzar la nació humana com a comunitat.

Un **grup sexual-nutrici animal** és una **nació**.

Un grup sexual-nutrici humà és una persona nacional-comunitària (ètnia), ja que els membres que la constitueixen estan, d'entrada, naturalment cohesionats, en comunió.

Els termes **comunió** i **comunitat** en català han provocat greus malentesos pel fet que han perdut una «m» originària que es manté en d'altres llengües (en francès *communauté* i en anglès *community*). Mancant la «m» s'ha fet creure que «comunió» i «comunitat» volen dir «unió, unitat amb...». Reprenent el sentit original –sorgit de les paraules *cum-munus* i *cum-murus* (totes dues provinents d'una mateixa arrel primitiva)– «comunió» i «comunitat» expressen «l'aportació mútua i lliure entre tots els membres que en formen part, de recursos (*munus*) i de proteccions (*murus*)».

Així, la comunitat és un conjunt, espontani, de persones (tant individuals, com de persones col·lectives o persones nacionals) que s'aporten mútuament «comunió», és a dir: comunicació de recursos i proteccions de tota mena, en funció creativa d'una unanimitat quasi hereditària i en funció igualitària de llurs forces solidàries respectives.

Les persones nacionals-comunitàries tenen, doncs, origen exclusivament instintiu-genètic i, des d'un principi, van prenent cada cop més consciència d'elles mateixes. En el conjunt de l'evolució humana, la persona nacional-comunitària és la primera a prendre consciència de ser-ne, ja que les **persones socials-col·lectives** neixen per lliure elecció en el si de les nacionals. És precisament aquesta consciència **ètica** la que permet anomenar les nacions humanes, **ètnies**.

L'instint nacional-comunitari, anomenat genètic és, en l'espècie «home», molt més fort que en qualsevol altra espècie de mamífers gregaris superiors. Això sembla pel fet que el mascle home és el menys armat físicament de totes les espècies animals en la lluita per la vida; la femella és encara, naturalment, més indefensa, sobretot en èpoques de gestació i alletament; i el cadell necessita un mínim de 8 a 10 anys per a valdre's sol quan, en qualsevol altra espècie, aquest temps es redueix a alguns mesos (mesos, un any, dos anys...).

La primera i més bàsica expressió d'aquest instint nacional-comunitari, és l'aportació de protecció i de recursos a la mare (**matrimoni**: aportació de *munus-murus* a la *mater*) i als seus fills.

Aquesta aportació de protecció i de recursos és feta –segons l'instint comú a quasi totes les espècies mamíferes– pel mascle durant tot el temps que ho necessiten la femella fecunda i els seus petits. Segons la hipòtesi que es proposa, aquest és l'estatut instintiu dels «grups sexuals-nutricis» d'homínids primitius i de les nacions plenament humanes almenys en l'etapa **endoètnica-viriarcàl**. La diferència més accentuada amb d'altres espècies mamíferes superiors rau en el fet que, com hem dit, el cadell de la dona necessita de l'alimentació i, per tant, de la protecció aportada pel mascle, durant un mínim de 8 a 10 anys.

A diferència de les col·lectivitats i, sobretot, dels individus, les persones

Disseny de civisme

nacionals comunitàries són molt lentament evolutives, però, al mateix temps, pràcticament no desapareixen mai ni enlloc definitivament si no és històricament per guerra i genocidi total conseqüent. Aquest genocidi total és, però, pràcticament impossible. Sembla que molts pobles sotmesos a l'acció brutal dels **imperialismes** han estat i són encara, exterminats totalment; no obstant, un magnogenocidi monstruós com el provocat per Hitler –6 milions de jueus, 2 milions de gitanos, 3 milions de dissidents i 6 milions de les poblacions civils envaïdes– no va suposar la desaparició total de cap de les ètnies atacades.

La història humana mostra que mentre subsisteixi una sola parella fecunda o ètnia primària que guardi els valors idiomàtics, ètics, consuetudinaris, d'ètnies més complexes perseguides (llogarrets, barris, municipis, comarques, etc) aquestes ètnies sotmeses a genocidi quasi total, no desapareixen. Les ètnies armènies, kurdes, etc, sotmeses a genocidis quasi rituals des de fa milers d'anys i esquarterades entre diferents imperialismes històrics, en són una mostra.

. . .

Quan parlem dels tres tipus de **persona** indiquem que la manca d'equilibri entre elles provocava conflictes sota el nom de **nacionalismes, socialismes i individualismes**. Tal com hem definit la persona nacional comunitària, una altra de les accentuacions sense harmonia amb les altres persones pren el nom de **comunisme**. Aquest terme, tal com s'empra correntment, provoca una gran confusió. Hom pot parlar d'un «comunisme» en el si de les nacions humanes primitives, però no sembla correcte aplicar el terme comunisme –«aportació lliure de recursos i protecció a tots els membres d'una nació»– a una **societat** formada per múltiples i variades nacions i milions d'individus. La cohesió comunitària, la comunió espontània que dona la pertinença a una ètnia no pot ser fàcilment extrapolada a una societat pluriètnica i molt àmplia. Aquest procés de comunitarització d'una societat pluriètnica no és impossible, però generalment és molt lent i només es dona en unes condicions molt determinades de llibertat en una inicial **unifederació** política de cara a l'exterior i amb una molt lliure **multiconfederació** a l'interior de totes les ètnies que en formin part, dins un marc d'autonomia, solidaritat i interdependència, entre elles. Aquest procés no és possible ni per la força, ni per decret.

El terme **municipi** és un exemple clar del fet nacional-comunitari. «Muni» indica, com encara s'observa en algunes valls del Pirineu, «el Comú» de tot el poble que viu en el seu terme.

Versió 1 de març del 1988.

1.4.4. Matrimoni i família.

Una de les articulacions nacionals-comunitàries humanes és el «matrimoni». Cal revisar el concepte «família».

En parlar de la **comunitat** ja hem introduït elements per a comprendre el terme **matrimoni** més enllà del segrest religiós o «civil» que avui pateix.

Originàriament, «matrimoni» designa un tipus d'articulació genètico-instintiva que aporta protecció (*murus*) i ajuda (*munus*) de tota mena a la mare (*mater*) i, ja que la maternitat és un fet d'evidència, als seus fills. Cal veure que durant milennis la maternitat ha estat un fet evident a qualsevol observador: permet establir la filiació d'una manera clara. La paternitat, en canvi, ha estat, per definició, una incertesa, per no dir una mentida. Fins fa molt poc la humanitat no ha pogut saber exactament qui era el pare i, encara avui dia, els «tests» mèdics més sofisticats no poden donar cap altra exactitud científica i certitud filosòfica que l'estadística. Estadística que si bé té un coeficient de possible error baix, aquest encara és significatiu.

El present i el futur d'una **ètnia** depèn en gran part de la protecció als infants, i en la mesura que aquests estan arrelats a un **grup sexual-nutrici**, de la protecció social efectiva a aquest grup en el qual els infants neixen i creixen.

Aquesta protecció social al grup sexual-nutrici té un caràcter subsidiari, ja que únicament cerca que es pugui desenvolupar el «matrimoni» eficaçment en el sentit descrit d'ajuda a la mare i als fills.

Avui, aquesta protecció social és important per a restablir l'equilibri trencat pel domini del *pater familias* durant els milennis en què ha capgirat el matrimoni original i l'ha convertit en la **família**: la mare i els fills són objecte de **poder** pel **pare**.

El terme **família** sembla provenir del mot *famel* que en osc (llengua pre-llatina) volia dir «esclau». D'aquest mot deriven en llatí *famulus*, família i, per tant, l'expressió *pater familias*. El naixement de la família sembla, doncs, anar lligat a l'aparició de la **pàtria potestat** i de l'esclavatge —a l'Àsia Sudoccidental— milers d'anys enrera (uns 10.000 abans de Roma), malgrat que la llengua i el dret romà foren els que gravaren nominalment aquesta institució: el *pater familias* s'atribuïa el dret de vida i de mort sobre la(es) dona(es) i els fills, i sobre els (altres) esclaus.

Els esclaus, presoners vençuts, s'incorporaren com a tals, en règim inferior a la dona i als fills, sota el poder del *pater familias*. Aquest **despotisme** del pare, que fou la pràctica real i legal durant molt de temps, avui ens sembla superat. Cal reconèixer, però, que encara estem sota l'influx cultural, i a voltes legal, de la família. Aquesta no és, des d'un punt de vista històric, i contràriament al que defensen certs moralistes, cap forma natural de vida de l'espècie humana, ni de cap altra espècie. La família és una articulació social-genètica d'origen cultural nascuda en un clima de crisi bèl·lica i que es manté al llarg dels segles amb algunas modificacions més aparents que reals. El petit nucli unifamiliar, tallat de les seves arrels **nacionals-comunitàries**, avui navega entre molt diverses expressions socials: «societat contractual, reproductora, cultural, monetària, d'emancipació juvenil...», «nucli d'amor i de compartir la vida», «prostitució legalment encoberta»...

En algunes societats actuals el **proletari** (propietari de la prole, i, per tant de la

Disseny de civisme

dona que l'ha engendrat) està deixant d'existir en la consciència mateixa dels qui es diuen «proletaris» en el sentit econòmic-marxista. La possibilitat actual, en aquestes societats, de tenir i augmentar la seva propietat sobre «coses» fa que no hagi de transferir la seva frustració de no propietat sobre la «família».

És evident que aquest procés d'acabar amb la propietat sobre la dona i els fills es pot veure ajudat si la **societat geopolítica** pren mesures concretes dineràries a favor de la dona en general i de la mare i els seus fills i filles. Aquestes propostes sobre les **persones nacionals-comunitàries** (vegeu **propostes concretes** al final de la secció present) volen ajudar a recuperar aquest espai de llibertat i ajuda mútua que significa originàriament el terme matrimoni i fer un contrapès pràctic a favor de la dona que permeti concretar en la vida quotidiana la **igualtat jurídica** entre les persones dels dos sexes.

L'etimologia del mot «poder» mostra una relació entre «despotisme» i «pare». Del sànscrit *potis*, en llatí *pater*, donà en grec «despotisme» i en llatí *potis sum*, *possum*, *potere*. El llatí, idioma indoeuropeu, més arcaïc que el grec, ens descobreix l'origen sub-històric de «tot poder sobre les persones»: l'afirmació violenta del patriarcat (despotisme) i de la família (esclavitud).

En història humana, tot el que té un inici cultural, tard o d'hora, s'acaba. El poder sobre les persones, malgrat el pes de molts milennis, s'està acabant en els fets de la vida pràctica. De fet, només està quedant el «poder subtil del diner anònim» i el «poder brutal dels estatismes (poder intern sobre els ciutadans) i dels imperialismes» (poder extern contra tot grup declarat enemic).

Versió 1 de març del 1988.

1.4.5. Ètnia i inter-ètnia.

L'articulació nacional-comunitària es concreta en diferents graus. Cal establir els principis fonamentals que permetin un desenvolupament de les ètnies en llibertat i solidaritat.

Les **persones nacionals-comunitàries**, en tant que nacions amb **ètica** pròpia, les anomenem **ètnies** (*ethos-genos*). L'herència purament instintiva forma les **nacions**. L'herència nacional més la **cultural** forma les ètnies.

Cal distingir ètica –allò que ve de l'ésser, íntimament subjectiu– de **moral**. *Mores*, en llatí, ve d'una arrel sànscrita «MA, MO» significativa «d'assot, fuet...». La «moral» és allò que ve imposat a la persona des de fora d'ella mateixa i, per tant, és socialment objectiu.

L'ètica, de l'ésser més íntim, i la moral, **fenòmen** social, creen conjuntament la cultura, la saviesa (amb la vertent fenomènica existencial i la **noümenica** insistencial) i inspiren l'idioma ancestral de l'ètnia.

Dret al pacte.

Les ètnies poden pactar entre elles, explícitament o implícita, i formen el que s'anomena **inter-ètnies**. Aquest pacte el realitzen amb més o menys grau de llibertat tal com mostren alguns exemples de formació d'inter-ètnies en l'evolució humana:

Aquest pacte fou molt lliure quan s'**intraconfederaren** els **tòtems** –o nacions filials– després d'haver esdevingut pràcticament independents de l'**endoètnia** matriu (fa uns 60 o 50 mil anys).

En canvi, aquest pacte es realitzà forçat pels esdeveniments de l'explosió **bél·lica** que fa uns 13 mil anys amenaçà d'extinció les diferents ètnies implicades. Aquest pacte prengué forma d'**unifederació** de múltiples ètnies cara a la defensa exterior.

Dins aquest marc unifederatiu cara a la defensa exterior pogueren renéixer espontàniament les **multiconfederacions** internes de les ètnies.

Sembla ser que el procés de crear marcs unifederatius cara a la defensa exterior per múltiples ètnies que es veuen amenaçades si resten soles cada una d'elles, permet que neixi l'espontània confederació d'aquestes ètnies en l'interior protegit del pacte federal. Al seu moment històric, si aquest procés ha reeixit formant-se una nova **supra-ètnia**, aquesta es pot veure obligada per nous esdeveniments a pactar amb d'altres supra-ètnies... i així succesivament.

Aquest procés, que començà amb la formació de les ciutats-imperi de l'Àsia sudoccidental fa uns 10.000 anys, pot anar repetint-se, cada cop en cercles més amplis fins a atènyer la total comunitat humana. Els **imperialismes** han trencat el tancament característic dels imperis obligant-los, per la força, a obrir-se, però en la mesura en que la llibertat de les ètnies s'ha vist anul·lada, també han retardat aquest procés comunitari que només pot covar-se en la llibertat de les ètnies a unifederar-se cara a l'exterior per a crear un marc protector a l'interior on confederar-se lliurement entre elles.

Aquest procés comunitari «en espiral» s'estronca sempre que es vol imposar la **unió**, sense deixar fer lliurement el camí de creixement inter-ètnic. La constitució dels anomenats **Estats-Nació** és una mostra clara i relativament

Disseny de civisme

recent d'unitarisme imposat. La renaixença de les ètnies i inter-ètnies d'Europa és, en canvi, una mostra de la vitalitat evolutiva d'aquest procés de lliure pacte entre ètnies i inter-ètnies.

El dret a l'autodeterminació.

El dret a l'**autodeterminació** interna de les ètnies i inter-ètnies inclou, per suposat, el dret a unes lentes i pacífiques multi-confederacions i desconfederacions lliures la manca de les quals és signe d'**imperialisme intern**.

Les ètnies i les interètnies confederades a l'interior de la **societat geopolítica federada** han de disposar d'una protecció eficaç per part d'aquesta.

En tant que comunitats espontànies, les ètnies i les inter-ètnies no tenen una estructura estable en elles mateixes. Necessiten dotar-se d'uns **òrgans de comandament** socials, culturals, i cívics que els permetin una actuació contínua de llurs comunitats, dins el marc del **comandament polític** de l'entera societat geopolítica federal.

El principi de subsidiarietat.

El respecte a les ètnies i inter-ètnies comporta, a nivell de la seva gestió interna, el reconeixement pràctic del **principi de subsidiarietat**: el que pot fer –disposant constitucionalment dels diners necessaris i l'autonomia cívica a què té naturalment dret– la família, que no ho faci el barri; el que pot fer el barri que no ho faci el municipi; el que pot fer el municipi que no ho faci la comarca; el que pot fer la comarca...; i així en tots els nivells ètnics i inter-ètnics. La funció de l'**Estat** de la societat geopolítica federal és la d'assumir, segons aquest principi, únicament les funcions de coordinació multi-ètnica i econòmica (cara a l'interior), i inter-estatal (cara a l'exterior). L'Estat no és cap ètnia ni inter-ètnia, sinó solament un gerent responsable de les funcions imprescindibles nascudes del pacte unifederatiu de les ètnies i inter-ètnies que estableixen lliurement aquest pacte.

. . .

Intentarem fer un llistat del que entenem per ètnies i inter-ètnies actuals, considerant el seu origen principal des de la perspectiva històrica de pocs segles. Així, marcarem amb una (e) les que tenen origen espontani; amb una (v) les que son formades més o menys voluntàriament; i amb una (h) les que hem heretat de la història, ja fossin al seu inici espontànies, voluntàries o imposades. Quan aparegui més d'una marca (e)(v)(h) indicarà que hi ha ingredients predominants de dos orígens. Les diferents ètnies i inter-ètnies s'il·lustren amb un exemple proper.

(e) Famílies actuals: no necessiten òrgan social de comandament extern perquè la mateixa estructura social-genètica ja ho és.

(v) Inter-famílies: confederacions de famílies (p.e. Associacions de veïns). òrgans de comandament elegits per assemblea.

(e, h) Barris, masies...: alcaldies

(v) Inter-barris: confederacions de barris (p.e. els 9 barris de Barcelona). òrgans escollits per elecció.

(e, h) Municipis: amb Ajuntament propi.

(v) Inter-municipis: confederacions lliures de municipis (p.e. podria ser l'àrea Metropolitana).

(e) Sub-comarques: per situació geogràfica, mercantil...(p.e. Olot-Bas).

(h) Comarques: d'origen feudal (p.e. El Priorat).

(v) Inter-comarques: confederacions lliures de comarques (p.e. les Vegueries de Catalunya).

(e, h) Territoris històrics dialectals: (p.e. La Franja de Ponent).

(e, h) Ètnies pròpiament dites: (p.e. Catalunya)

(e, h) Inter-ètnies històriques: (p.e. Països Catalans)

(h) Territoris multiètnics imposats: (p.e. Espanya, França, Europa dels Estats).

(v) Inter-ètnies en construcció: (p.e. les Espanyes, les Franceses... L'Europa de les Ètnies i de les Inter-ètnies lliures).

(v) Inter-ètnies confederatives multilingüístiques: (p.e. Suïssa)

(e) Inter-ètnies culturals: (p.e. l'Europa de l'Edat Mitjana).

(h) Inter-ètnies populars sapiencials: (p.e. l'Islam).

Versió 1 de març del 1988.

1.4.6. Propostes concretes.

Per a establir i garantir les llibertats i solidaritats de les persones nacionals-comunitàries cal mesures concretes.

En el conjunt de la secció sobre **persones nacionals-comunitàries** es precisen certs termes claus per tal d'evitar equívocs especialment entre **matrimoni** i **família** d'una banda i entre **nació-comunitat** i **societat geopolítica** plurinacional de l'altra.

L'aclariment terminològic pot ajudar a una actuació més respectuosa entre les diferents persones de la societat. Però cal la voluntat política de prendre unes mesures concretes que ajudin a aquest respecte. En principi, ni les ètnies ni les inter-ètnies no s'han d'ajudar ni, molt menys, de combatre. Totes elles són persones naturals-nacionals evolutives que neixen i creixen depenent de llur vitalitat pròpia: normalment viuen al llarg dels segles amb més o menys consciència de ser-ho i, llevat de genocidi total, pràcticament no s'extingeixen. Semblantment a les persones individuals, les persones nacionals-comunitàries acostumen a tenir obstacles per al seu desenvolupament provinents de les persones socials. Per això cal parlar de propostes socials que no entrebanquin i ajudin a ètnies i individus.

En el context d'unes **regles de joc** net responsabilitzat i amb **transparència comptable-monetària** suggerirem algunes propostes concretes referents a la protecció social de les persones nacionals-comunitàries.

El terme **família** no és el més apropiat per a designar la «comunitat sexual-nutricia-relacional de base» de les nostres societats. En espera de suggeriments, i als únics efectes de l'adjudicació dels **salari**s i **assignacions de solidaritat social**, entendrem per «família»: «qualsevol nucli de convivència en un hàbitat comú, malgrat es tracti d'un únic individu, o varis individus que declarin tal hàbitat comú àdhuc sense lligams de parentiu ni de matrimoni entre ells».

En el procés de recrear un espai **comunitari** de llibertat i d'ajuda mútua dins la família, cal una protecció social subsidiària que afavoreixi la mare, i en defecte d'ella i del pare, protegeixi directament els fills. Aquesta protecció es pot concretar en l'adjudicació d'assignacions importants per a les dones gestants, per al seu part, per a la cura dels primers anys de vida de l'infant, i per al mateix infant fins a la seva joventut.

La supressió de tota discriminació legislativa entre home i dona no és suficient perquè en la pràctica s'exerceixi realment aquesta **igualtat jurídica** entre les persones d'ambdós sexes. En aquest sentit cal oferir una ajuda individual dinerària a la dona més important que als individus de sexe masculí mentre duri la multiseccular marginació d'aquella. El diner, evidentment, no resol tots els problemes, però pot afavorir la independència i la llibertat concretes necessàries per a acabar realment la marginació. Arribat aquest cas es restabliria la igualtat monetària del **salari vital de solidaritat social**.

De manera semblant, els membres de totes les ètnies que han sofert persecució o han estat secularment marginades, oprimides o oblidades, rebran un **salari vital de solidaritat social** més important que el normal mentre no recuperin la possibilitat de participació, com a ètnia i com a individus

pertanyents a ella, en la societat (p.e. les ètnies i inter-ètnies gitanes).

El dret a l'**autodeterminació** de cada una i totes les ètnies i inter-ètnies que actualment formen part de qualsevol mena d'EstatNació ha d'ésser exercit plenament. Només una real no-dependència pot permetre una lliure adhesió a un projecte de societat geopolítica unifederada cara a l'exterior i lliurement multiconfederada cara a l'interior entre les ètnies que lliurement formen la federació. Aquesta autodeterminació s'ha de concretar en una total **autonomia** de cada una d'elles per a governar-se amb llibertat i solidaritat segons el **principi de subsidiarietat**. Aquesta autonomia solidària que lliurement es confedera amb altres ètnies ha de començar des dels nivells més bàsics (famílies, inter-famílies, barris, inter-barris, municipis, inter-municipis, sub-comarques, comarques, ètnies i inter-ètnies històriques...).

Els **òrgans de comandament cívica** de cada ètnia i inter-ètnia escollits lliurement per elles disposaran constitucionalment d'un nombre de punts de la **massa monetària financera** de la societat geopolítica. Aquests punts, dotats d'un valor monetari determinat, seran proporcionals al nombre d'habitants de cada ètnia i inter-ètnia i permetran finançar l'**administració** diària de les **Autoritats Autònomes** elegides i formades per cada ètnia i inter-ètnia per més petita que sigui. Aquest finançament permetrà suprimir els impostos i taxes actuals i obligarà dins el marc de l'**Estatut liberal** a oferir tots els seus serveis gratuïtament als ciutadans.

Versió 1 de març de 1988.

1.5. Persones socials-col·lectives.

Les **persones individuals** neixen, des de sempre, en uns grups **nacionals**, instintius-hereditaris, que condicionen llur evolució cultural. En el transcurs del temps aquests grups han pres forma d'**ètnies** conscients de llur tarannà propi indefinidament acumulat generació rera generació. Les ètnies que assumeixen aquesta pròpia realitat són tan fecundes que creen nacions filials i esdevenen inter-ètnies matrius.

Havent emmarcat les **persones nacionals-comunitàries** podem afrontar ara les **persones socials-col·lectives** que neixen sempre en el si de les nacions i que es diferencien radicalment d'elles perquè es formen per lliures afinitats i motivacions electives diferents dels condicionants genètics-instintius-hereditaris que són característics de les nacions.

Aprofundirem també en el procés pel qual un conjunt d'ètnies forma una **societat geopolítica** i de quina manera aquesta pot reeixir transformant-se en una **comunitat** de les ètnies inicialment federades en societat.

Aquest procés es fa per la lliure **uni-federació** cara enfora i la lliure **multi-confederació** cara endins de les ètnies pactants. Si el procés es fa amb llibertat pren el nom d'**imperi**. Si és forçat apareix l'**imperialisme** amb les seves característiques de despotisme interior (**intra-imperialisme**) i de dominació exterior (**extra-imperialisme**).

Aquesta secció es dedicarà a precisar els termes bàsics acabats de citar. El desenvolupament concret dels diferents tipus de societats-col·lectivitats s'anirà fent al llarg de les seccions següents.

Versió 15 de març del 1988.

1.5.1. Col·lectivitat, Societat.

Definir la persona social-col·lectiva i analitzar-ne les seves interrelacions amb les persones nacionals-comunitàries.

Les **persones socials-col·lectives** apareixen i prenen consciència d'elles mateixes en el si de les persones **nacionals-comunitàries**. Es formen entre persones per lliures afinitats electives distintes dels condicionants instintius-genètics-hereditaris, per eleccions molt més complexes. Tota col·lectivitat social neix per l'impuls de lliures motivacions interpersonals electives i no de condicionants naturals-nacionals.

La **sociativitat** (ésser més o menys social) és una característica original i específica de l'espècie humana. Cap espècie animal forma col·lectivitats, sinó que es relaciona únicament dins el seu marc nacional gregari, que no és mai social. La sociativitat, essent específicament humana, no pertany únicament a les persones individuals, sinó que també és exercida per les persones socials-col·lectives i nacionals-comunitàries.

Entre les múltiples col·lectivitats socials internes que s'anaren formant dins les **comunitats endo-ètniques** prehistòriques les relativament més recents són els **tòtems** (v. l'etapa corresponent de **l'utilitarisme**): grups especialitzats que es creaven lliurement entre els caçadors-recol·lectors primitius per a millorar la captació d'aliments. Aquestes col·lectivitats socials esdevingueren, amb el temps, nacions filials de la comunitat endo-ètnica matriu, convertint-se aquesta en una inter-ètnia, a través d'una convocatòria **màgica** anomenada **esglèsia**.

Molt més tard, des de l'aparició de les **cultures de ciutat (civilitzacions)**, les ètnies i les inter-ètnies s'han emmarcat en **societats geopolítiques**. Aquest emmarcament l'han realitzat, en primer lloc, per una lliure acceptació de llur vital necessitat **estratègica d'unifederar-se** en un **imperi** (col·lectivitat de múltiples nacions); ja posteriorment, per la força impositiva d'un **imperialisme** estranger vencedor i invasor, o interior despòtic per felonía (traïció al pacte confederatiu).

La tendència espontània de tota col·lectivitat social prou gran i complexa –com, per exemple, un imperi vocacional pactat entre múltiples nacions lliures– és d'esdevenir **comunitat supra-nacional**, ja que intuïtivament sap que si resta tancada en ella mateixa, destruirà progressivament la lliure comunió vocacional i el lliure pacte interpersonal de les múltiples nacions que l'han originada, creada i formada. Aquesta tendència a esdevenir comunitat supra-nacional necessita per a concretar-se un temps històric variable, segons el progrés cultural en cada i tota ètnia i inter-ètnia federades per a una defensa exterior comuna. Aquesta transformació de la col·lectivitat social de nacions en una nova comunitat supra-nacional es farà al seu ritme a condició que no hi hagi cap **poder** –per definició antilibertari– que estronqui la naixent consciència del procés comunitari. Després d'un nombre suficient de generacions, la primitiva col·lectivitat voluntària de nacions passarà a ésser una nova comunitat supra-nacional ja quasi hereditària, amb uns certs ideals ètics comuns (**ètnia**) bellament expressats i profundament entranyats pel nou poble comú format sota el signe de la festa en comunió i alegria, característiques de tota comunitat viva.

Els Països Catalans tenen un exemple clar de poders tirànics en els Estats

Disseny de civisme

Espanyol, Francés i Italià que han malbaratat les vocacions multiseulars de les Espanyes lliurement unifederades (comprés Portugal en la inter-ètnia galaico-portuguesa) i lliurement intraconfederades. Aquests tres estatismes són supervivències forçades en el marc del futur Imperi Europeu, dintre del qual les Itàlies, les Gàl·lies i les Espanyes crearan entre elles una comunitat cultural iniciada per la força de l'imperialisme romà fa molts segles.

Aquesta llibertat d'elecció, per a federar-se en un projecte de **societat geopolítica** –que permet, al seu interior protegit, el lliure joc confederatiu permanent entre les ètnies– és la condició necessària per al propi èxit del projecte polític: possibilita d'afrontar amb pau d'esperit la realitat nova que ha de nèixer fruit d'una voluntat política activa i d'una estratègia intel·ligent compartida, si no per tots, almenys per una gran majoria dels ciutadans.

Si una societat no és lliurement pactada segons els principis d'unifederació cara a l'exterior i de multiconfederació cara a l'interior, està mancada d'un caràcter fonamental de tota col·lectivitat viable, fecunda i duradera. En la mesura que és una imposició per la força bruta, li faltarà la lliure adhesió dels esperits, que sabent-se lliures, es troben forçats a acceptar una realitat **unitarista** que no poden reconèixer. Sense pacte lliure, no hi pot haver pau (pax) espontània.

Tota societat-col·lectivitat un cop formada, més o menys lliurement, en un moment històric determinat, crea unes estructures que difícilment es poden desfer si no és per a constituir en el moment estratègic oportú, una nova societat més àmplia formada amb d'altres col·lectivitats també desfasades. Aquest és el cas, per exemple, dels depassats Estats-Nació actuals en relació a la revolució tecnològica i a l'Europa de totes les seves Ètnies i Inter-ètnies lliures.

Així, el respecte als individus, a llurs ètnies primàries i a llurs lliures confederacions, dins el marc de constitució federativa d'una societat geopolítica, és fonamental, no sols per a la dignitat dels ciutadans i les **ciutadanes**, sinó per a la mateixa vitalitat i continuació històrica de l'**imperi** format, fins a convertir-lo en una nova comunitat supra-nacional. Aquesta comunitat supra-nacional haurà de crear, amb d'altres comunitats supra-nacionals, també de recent creació, una nova societat geopolítica (imperi) més gran i més ben adaptada a la pròpia conscienciació creativa dels pobles i a les revolucionàries noves tecnologies, creadores de sorpresives noves exigències estratègiques.

Hi ha un tret històric característic en la relació entre les persones nacionals-comunitàries i les socials-col·lectives. Les societats, en condicions de temps suficient i de llibertat, es poden **nacionalitzar**. Les nacions, en canvi, no es poden **socialitzar** globalment, ni col·lectivitzar en els seus elements bàsics. Aquesta és una constant històrica que han oblidat molts revolucionaris socialistes, tant dels col·lectivistes estatistes com dels comunistes llibertaris. El fet que un conjunt de nacions pacti la formació d'una col·lectivitat-societat no les fa desaparèixer cada una d'elles com a persones singulars. Si la col·lectivitat-societat reïx, esdevé una supra-nació que integra les primitives nacions. Les nacions passen, doncs, a supra-nacions. Les col·lectivitats desapareixen en nacionalitzar-se.

Les persones socials-col·lectives en les nostres societats actuals sorgeixen en tots els sectors d'activitat i per motivacions molt diverses. Són col·lectivitats tota classe d'entitats, d'empreses, d'associacions, de partits, de clubs esportius, de col·legis, de sindicats... i llurs confederacions, així com les confederacions ètniques i inter-ètniques a tots els nivells. Igualment la societat geopolítica es pot

considerar formada per grans societats amb funcions diferenciades: la **societat utilitària**, la **societat liberal**, la **societat mixta**, la **societat ètica-transcendent** i l'actual **anti-societat dels marginats**. Aquests subconjunts socials encabeixen les diferents col·lectivitats i situen els diferents actes de totes les persones cara a una major llibertat responsabilitzada (v. **societat geopolítica**).

Versió 15 de març del 1988.

1.5.2. Civilització, Política.

Definir la societat geopolítica com la persona social-col·lectiva resultant del lliure pacte entre ètnies. Definir els termes «civilització» i «política».

Política (del grec, *polis*) i civilització (del llatí, *civitas*) indiquen una mateixa realitat històrica: la **federació** de vàries ètnies per a protegir-se, dins un clima bèl·lic, cara a perills exteriors i desenvolupar, així, una convivència pacífica de respecte mutu i ajuda basada en la lliure **confederació** en l'interior de la **societat geopolítica** creada (v. **imperi**).

Tant *civitas* com *polis* signifiquen «ciutat», no és correcte, doncs, parlar de «civilització» o «política» abans de la creació de les primeres **ciutats-imperis** multitribals, poliètniques o **plurigentilícies**. Des de fa milers, sinó milions, d'anys han existit cultures humanes molt importants però les civilitzacions es remunten com a màxim a uns 10.000 anys a l'Àsia Sudoccidental.

El terme llatí *urbs* prové d'*urbare*: «llaurar el solc amb els bous i l'arada sagrats, per delimitar el perímetre de la nova ciutat-imperi que s'anava a constituir». D'aquí prové «urbanitzar» i «urbanitat».

Tot i que civilització i política, doncs, són de fet sinònims, convencionalment emprarem el terme **política** per a designar específicament el conjunt de la societat formada pel pacte federal que constitueix la «ciutat-imperi» o, com l'anomenarem, la **societat geopolítica**. Reservarem en canvi, el terme **cívic** per a designar les àrees de comandament territorial de les múltiples ètnies i inter-ètnies que formen la societat geopolítica en el seu conjunt. Tota inter-ètnia és vista com a tal des del seu interior, malgrat sigui contemplada com a ètnia des de l'exterior.

Si fem l'expressió **disseny de civisme** és, malgrat l'aparent contradicció amb el que acabem de dir, per a tractar **sistemàticament** el disseny del conjunt i de cada aspecte de la *civitas*, de la civilització, de la societat civil o societat geopolítica. Hom ha de jugar, a l'hora de proposar una expressió, a la vegada, entre el necessari rigor terminològic i el bon so i clara connotació dels termes triats potser no del tot precisos, però correctes ja que depenen, en aquest cas, del seu doble origen grec i llatí. «Disseny de civisme» substitueix, doncs, «disseny polític», més correcte, però amb connotacions desgraciadament massa tèrboles o pretensioses.

La societat civil (geo-cívica) es fonamenta en lliures pactes privats entre tota classe de persones. La societat geo-política es regeix, en canvi, per lleis generals que no poden instituir legítimament «privilegis», o sia, lleis privades.

Definim l'**auto-política** com la disciplina acceptada per tots els ciutadans i per totes les **ciutadanes** al servei de la solidaritat **llibertària** de la sencera societat geopolítica lliurement formada per múltiples ètnies i inter-ètnies lliurement multi-confederades i permanentment confederables.

L'**anti-política** es desenvolupa en un cercle viciós característic dels darrers 4500 anys d'anti-civilització **imperialista**: 1. opressió establerta; 2. corrupció generalitzada; 3. provocacions per indignar els ingenus; 4. subversions «terroristes» teledirigides; 5. repressió antiterrorista exemplar; 6. nova repressió establerta pseudo-jurídicament molt pitjor que l'anterior... Aquesta espiral condueix a una cada vegada més forta concentració de **poder** sobre i contra les persones.

La paraula política és un clar exemple de com es manipulen certs termes **nobles** i precisos, convertint-los per a la majoria dels ciutadans, en termes menyspreables. En aquest cas, fent la política sinònim de **poder**, de corrupció... fins al punt que la seva simple pronunciació, suscita por, desconfiança o desencant.

La política és l'art lliure, degudament responsabilitzat, de conduir amb harmonia els diferents estrats de la societat conjunta. Els termes **autoritat** i **estratègia** indiquen etimològicament aquesta actuació conjunta de i en la *polis*.

Versió 15 de març del 1988.

1.5.3. Federació.

Definir «federació» i establir els principis que la regeixen.

El verb **federar** ve de l'arrel *foedus*, que vol dir: «pacte amb confiança recíproca entre les dues parts pactants». El verb *fiar-se*, ve de l'arrel comuna *fides*, que vol dir «fe». La fe és l'actitud **noümenica** transcendent que empara el **pacte fenomènic**.

El **pacte** és, com el mateix nom indica, un invent humà per a fer possible la pau (*pax*) en el marc bèl·lic en què viu la humanitat des de fa 13.000 anys. Amb desconfiança no es pot pactar. El pacte estableix les regles de joc net que permetin fer renéixer i créixer la confiança.

El pacte federal és sempre unifederal: és un acte voluntari de diferents ètnies ja sigui fet de grat, ja sigui condicionat i pressionat per circumstàncies exteriors adverses. Es regeix per les següents condicions:

Principis federals.

1. Igualtat jurídica: les diferents ètnies, siguin fortes o febles, grans o petites, es reconeixen iguals jurídicament i, per tant, amb els mateixos drets entre elles. S'atorguen mútuament una amnistia sobre llurs diferències o greuges pendants.
2. Llibertat: cada ètnia té plena capacitat de negociació, sense la qual el pacte és simplement una imposició encoberta dels més forts.
3. Precisió jurídica: l'acord federal s'expressa jurídicament i operativament en el contingut del pacte (**Constitució**).
4. Renúncia a la violència interior: cada ètnia es desarma a l'interior i aporta la seva força únicament cara a l'exterior juntament amb les altres ètnies i inter-ètnies federades.
5. Transparència monetària: si el pacte vol ser credible cal una total transparència i responsabilització monetària que eviti susceptibilitats comptables i impedeixi la creació de **poders** ocults. (Foren les primeres civilitzacions unifederatives les que inventaren la **moneda personalitzada** i informativa).
6. Solidaritat interna: el patrimoni públic i les rendes públiques són en comú per a benefici equitatiu de totes les ètnies i tots els ciutadans.
7. Comandament federal: a part del respecte dels **òrgans de comandament cívica** de cada ètnia, el pacte unifederatiu articula uns **òrgans de comandament polític** amb l'única funció de representar-la cara a l'exterior i de mantenir l'estabilitat harmoniosa interna de la federació. L'**Estat** és el conjunt d'aquests òrgans estables que fan de gerent de la **societat geopolítica** unifederal.
8. Protecció justicial: La **Justícia** cal que sigui totalment diferenciada i separada de l'Estat (**Executiu i Legislatiu**). La independència i l'equanimitat de la Justícia basada en una documentació exacta i exhaustiva del passat li ha de permetre afrontar la solució dels conflictes entre les persones (individuals, nacionals i col·lectives). Si ho aconsegueix, la seva actuació té un efecte supranacionalitzador de totes les ètnies que han signat el pacte

federal.

Versió 15 de març del 1988.

1.5.4. Confederació.

Definir «confederació» i establir els principis que la regeixen.

El terme «confederar», segons normes lingüístiques generals, en ser més llarg que «federar», significa una reducció del seu sentit ple: és un pacte menys rígid i que es dona dins un marc concret (federal a partir de la formació de les civilitzacions).

La multi-confederació entre diferents ètnies o col·lectivitats és, però, un fet històricament anterior a la uni-federació política. La multi-confederació és possiblement una troballa de la **intel·ligència** complexa de l'home per a fer front a la dispersió de la primitiva endo-ètnia provocada per la formació dels **tòtems**. La multi-confederació prengué forma fa uns 60.000 anys amb la convocatòria de tots els tòtems al banquet sagrat (**església**), per a una festa de pocs dies que no interrompia el procés productiu de cada tòtem.

Molt més tard, en un novíssim clima de guerra totalitària –sembla ser que aquesta pot haver començat a l'Àsia Sudoccidental fa uns 12.000 anys– sorgeix el principi ritual-màgic de la unifederació de múltiples ètnies, en primer lloc com a fet de guerra, en segon lloc com a pacte lliure per a la creació de les primeres acrópolis o ciutadelles preimperials multitribals, com a centre de defensa i atac contra invasors.

Aquesta última unifederació lliure entre múltiples tribus per a fer front al clima bèl·lic que les envoltava explica la posterior creació de lliures ciutats-imperis (polis) multigentilícies.

La unifederació política és fruit de la intel·ligència i lucidesa separadora i reductora dels problemes socials-bèl·lics que coneixem com a **màgia patriarcal** molt més acceleradament evolutiva que les anteriors màgies endo-ètniques, sorgides fa uns 60.000 anys.

Dins aquest marc protector cara a l'exterior que és la **unifederació** («la unifederació fa la força») es desenvolupa la comunitat **multiconfederal** lliure de les **ètnies i inter-ètnies**. Confederar-se a l'interior de la federació és una possibilitat social múltiple i espontània de les ètnies; és establir lliures pactes interns entre elles per ajudar-se mútuament.

Els principis confederals de les ètnies protegides dins el marc federal són bàsicament:

1. Dret a la denúncia del pacte: la confederació interna és lliure, es pot fer i desfer per cada ètnia i inter-ètnia quan es desitgi, segons les clàusules del mateix pacte.
2. Plenitud de drets i responsabilitats: les competències les confereix cada ètnia o inter-ètnia a la confederació pactada i mai a l'inrevés.
3. Precisió de les competències: cada ètnia ha de negociar amb aquelles amb les que es vol confederar, les competències comunes que volen pactar en cada àmbit territorial.
4. Llibertat d'actuació: en allò que no s'ha pactat, cada ètnia és ben lliure d'actuar com cregui oportú.
5. Principi de subsidiarietat: Només allò que no pot ser resolt per les ètnies més

primàries pot ser assumit per les confederacions més àmplies.

Popularment l'aplicació d'aquest principi és coneix per **anarquia**: el no comandament d'una ètnia o d'una col·lectivitat de rang més bàsic per una ètnia o col·lectivitat de rang més ampli.

Versió 15 de març del 1988.

1.5.5. Imperi: col·lectivitat social de nacions.

Definir «imperi» (sinònim de «societat geopolítica») i establir els seus objectius i les condicions per a la seva formació.

La **federació** de múltiples **ètnies** per a la protecció exterior, quan permet la lliure confederació entre elles a l'interior del marc federal, pot ser designada per un terme tècnic que recull històricament aquesta realitat complexa –de la qual cal reconèixer que, pràcticament, no tenim cap model actual existent–. Aquest terme tècnic s'ha emprat indistintament per a denominar dues realitats socials ben diferents, clarament oposades. El terme és **imperi**. La realitat oposada a ell és l'**imperialisme**.

Etimològicament «imperi» prové d'*imparare*: «preparar-se a l'interior (per a fer front a perills exteriors)». Les primeres ciutats de l'Àsia sudoccidental sembla que nasqueren fa uns 10.000 anys en la forma d'imperi. Sembla, doncs, més correcte anomenar-les «ciutats-imperi» que no pas «ciutats-estat», ja que l'aparició de l'**Estat** és posterior a la formació de les ciutats-imperi. (A Egipte, per exemple, l'Estat apareix amb la construcció de les piràmides).

L'imperi, com a col·lectivitat de múltiples ètnies que pacten d'ajudar-se –pacte forçat normalment per circumstàncies exteriors adverses– **supra-ètnica** si la comunió entre les ètnies creix en un clima de confiança i de solidaritat; i si no es perd cap de les condicions del pacte constituent. En aquest darrer cas s'estronda la progressiva consciència comunitària i el col·lectiu es descohesiona: els seus membres perden consciència de l'aspiració comuna nascuda originàriament entre ells de forma entusiasmadora. Aquesta pèrdua de consciència comuna es símptoma que l'imperi s'ha transformat en una o altra forma d'imperialisme.

Si l'imperi reïx, transformant al llarg de generacions les seves ètnies constituents en una supra-ètnia, aquesta tendeix a perdre els seus impulsos d'autodefensa esdevenint vulnerable. Si vol continuar el seu procés li caldrà dissenyar un nou projecte polític entusiasmador pel qual creï, amb d'altres supra-ètnies, un nou imperi més gran i més adaptat als canvis tecnològics i geo-estratègics de la nova civilització que se'ls presenta. És evident que, perquè aquest nou imperi pugui ésser real, les supra-ètnies interessades han d'estar disposades a vèncer les mútues diferències, potser encara recents, i llançar-se a aquest nou projecte supra-federal engrescador. (La formació d'una Europa de totes les seves múltiples ètnies, inter-ètnies i supra-ètnies pot ser un exemple d'aquest procés històric, procés combatut pels Estats-Nació que no han deixat, ni deixen, desenvolupar lliures confederacions intraeuropees de llurs ètnies, aconseguint que moltes no tinguin ni tant sols consciència de ser-ho).

Avui en dia, el terme tècnic «imperi» ens serveix sobretot per a marcar la diferència amb el d'**imperialisme**. Com ja s'ha dit al llarg del text emprarem una expressió sinònima d'imperi: **societat geopolítica**. Aquesta expressió tècnica ens estalviarà d'emprar els termes que normalment es fan servir, provocant la ja coneguda confusió (**nació, estat, país, pàtria...**).

En un sentit actual, i com a proposta de realització **llibertària**, la **societat geopolítica** pot ser definida com «una persona social-col·lectiva, fixada històricament en un territori donat (geo) que evoluciona en funció de circumstàncies exteriors canviants i que està dotada d'uns **òrgans de comandament polític** cara a l'exterior (**Estat: Legislatiu i Executiu**) i d'uns **òrgans de comandament justicial** cara als fets passats documentats a

l'interior (**Justícia**), òrgans nascuts d'un pacte unifederal fet per múltiples ètnies que lliurement s'intraconfederen entre elles».

El resultat del pacte federal és la formació –a partir d'un cert moment històric, fa uns 10.000 anys a l'Àsia Sudoccidental– d'una societat cada vegada més complexa en la qual s'institucionalitza la plena participació permanent de totes les ètnies, dels ciutadans i de les ciutadanes, en funció de normes polítiques evolutives a cada moment geo-històric.

Una societat geopolítica (imperi) està basada en la unifederació de múltiples ètnies, però aquest pacte no els fa perdre cap peculiaritat ni llibertat obtinguda anteriorment per elles ni pels ciutadans protegits en el seu si.

Els objectius d'una societat geopolítica (imperi) són:

- 1er. Respectar en el seu interior la llibertat i la dignitat profunda de totes les **persones** individuals, ètniques i col·lectives. (Prevenir l'imperialisme interior).
- 2on. Protegir l'exercici de les llibertats i solidaritats concretes i fomentar-ne de noves en funció de les possibilitats culturals-tecnològiques. (Prevenir l'imperialisme interior).
- 3er. Defensar eficaçment les poblacions i el territori contra ingerències exteriors, mentre no arribi la necessitat i la possibilitat geo-estratègica de crear una societat geopolítica més ample i més ben adaptada a les noves circumstàncies mundials. Fugir, per tant, de les inútils i perilloses aventures externes que només aprofiten a uns quants. (Contra el propi imperialisme exterior).
- 4art. La convocatòria de tots els ciutadans i **ciutadanes** als lliures sacrificis a favor de tots en cas d'emergències catastròfiques, però també, la convocatòria a la participació de tots en la prosperitat conjunta de la societat. (Refusar l'intra-imperialisme de minories **plutàrquiques** indígenes i transnacionals).
- 5è. Dur a terme una estratègia eficaç i solidària per a enfortir la consciència ciutadana de totes les classes socials considerades marginades, a través de la participació constitucionalment concretada de tots en la prosperitat general de la societat geopolítica.
- 6è. Fer participar els pobles exteriors, de vida més o menys desenvolupada, en la pròpia prosperitat a través d'un **comerç exterior** equilibrat no imperialista en cap dels dos sentits.
- 7è. Promoure, a partir de la prosperitat econòmica, la creació de més bellesa i harmonia de les persones amb la natura matriu del seu entorn (**ecologia**).

Caldrà estudiar més a fons els experiments històrics dels imperis per a poder formular hipòtesis que ens permetin dissenyar, avui en la nostra realitat, un projecte llibertari i engrescador que superi els Estats-Nació unitaristes. Alguns d'aquests experiments històrics, mínimament documentats, són:

La formació de les ciutats-imperi a l'Àsia sudoccidental, fa uns 10.000 anys, com a fruit de pactes entre diferents unitribus per a fer front multi-tribalment

Disseny de civisme

–imperialment– a la inestabilitat bèl·lica en què vivien en llur indefensa soledat anterior cara a un enemic més fort que cada una d'elles.

La revertebració d'Europa després de les invasions del nord a partir de les baronies (municipis i subcomarques) a l'entorn del castell (ciutadelles) i de les petites «polis» subsistents o de les noves «ciutats franques». Aquest procés portà a formar, en molts casos, grans imperis, que, temptats a aventures imperialistes exteriors, es tornaren imperialismes interiors després dels seus fracassos a Europa i a d'altres continents, convertint-se progressivament en els mal anomenats Estats-Nació (**estatisme intraimperialista** contra les ètnies originàries).

Les Espanyes foren en l'era islàmica-feudal un projecte d'imperi entusiasmador i un model de convivència durant segles entre cultures distintes (jueus, cristians i musulmans). A partir de Pere III el Cruel, que aconsellat pels juristes francesos abandonà el títol d'Emperador de les Espanyes, aquestes foren subjugades per un progressiu intraimperialisme de Castella contra totes les altres. Castella inicià, també, amb els Reis Catòlics, un extraimperialisme brutal i conqueridor d'aparent grandesa històrica, però que fou causa de la decadència ràpida que tothom coneix.

La Confederació Catalano-Aragonesa fou una confederació dins l'imperi de les Espanyes, però que sucumbí quan aquest esdevingué imperialisme, tant a l'interior de les Espanyes com a l'exterior, a les Europes i a les Amèriques.

L'observació d'aquests –i d'altres– experiments històrics ens suggereix alguns axiomes hipotètics interessants per al nostre present, que de forma resumida són:

- 1er. Tot imperi és sempre poli-ètnic (o sigui, pluri-gentilici, plurinacional). No ha existit mai, ni enlloc, un imperi format per una sola ètnia. Quan, per un procés històric, el conjunt d'ètnies d'un imperi arriba a constituir-se en una supra-ètnia, aquesta ha de pactar amb d'altres supra-ètnies recents per a formar entre elles un nou imperi més ample i més adaptat a les noves circumstàncies tècniques estratègiques mundials. (Avui dia, el fracàs de tots els extra-imperialismes i intra-imperialismes europeus permet plantejar l'Europa de les ètnies i inter-ètnies lliures del continent).
- 2on. Tot imperi té uns òrgans de comandament polític estables. L'Estat, com a òrgan estable, sempre és, doncs, poli-ètnic. No ha existit mai cap ètnia amb Estat propi, si no és en la mentida i brutalitat dels intra-imperialismes (a les Frances, denominat, «Republique Une et Indivisible», per no insistir en la ridícula de «España, Una, Grande y Libre»).
- 3er. Les confederacions (o aliances) d'Estats són inviables. Els manca l'estabilitat que dóna un pacte federal (l'imperi) amb un únic Estat. Les confederacions solament es poden donar en el si de cada unifederació cara a l'exterior entre múltiples ètnies lliures. Les aliances actuals entre Estats, sota pressions imperialistes (Comecon, Mercat Comú, Otan, Pacte de Varsòvia...) són pantalles publicitàries que amaguen els veritables interessos dels grans imperialismes i de les **empreses multiestatals plutàrquiques**.
- 4art. Una societat geopolítica de múltiples ètnies lliurement unifederades que es mantingui fidel a la seva vocació llibertària original pot arribar a convertir-se en una comunitat de nacions lliures, és a dir, es pot supra-nacionalitzar,

constituïnt una supra-ètnia. Però, en canvi, és radicalment impossible voler socialitzar o col·lectivitzar una nació, una ètnia o una comunitat de nacions per més petita que sigui: sempre ressorgirà, tard o d'hora, una veu que apel·larà les arrels i que proposarà la necessària llibertat.

Versió 15 de març del 1988.

1.5.6. Imperialisme.

Definir l'imperialisme com a realitat històrica oposada a imperi. Establir les condicions per a la seva formació i per a la seva extinció, segons una hipòtesi històrica que es formula.

Emprem l'expressió **societat geopolítica** per a designar la realitat històrica anomenada **imperi**. Aquest terme tècnic, però, ens permet establir una clara diferència entre dues realitats oposades **imperi** i **imperialisme**.

L'imperialisme, segons sigui la seva projecció interior o exterior, el podem anomenar **intra-imperialisme** o **extra-imperialisme** (també: anti-societat anti-política).

L'intra-imperialisme apareix quan un imperi és desviat de la seva vocació originària de protegir tots els seus lliures ciutadans i **ciutadanes**, desviació que afavoreix exclusivament uns pocs (**oligarquia**), uns pocs poderosos (**despotisme, tirania**), o uns pocs molt rics dedicats al joc brut dels **poders fàctics (plutarquia)**. El **comandament polític** legítim es converteix així, en **poder** ilegitímit contra les **persones**. L'intra-imperialisme es manifesta normalment en una màquina de repressió **policíaca** interior i, si pot, de guerra exterior per a esdevenir també extra-imperialisme.

El procés d'aparició dels imperialismes (intra- o extra-) acostuma a tenir certes constants en les quals es barregen elements exteriors i interiors. Quan, pels motius que sigui, la corrupció i el poder niuen en un imperi, l'imperialisme que en neix es llença sovint a aventures exteriors que li permeten suscitar el «chauvinisme» de la població i, al mateix temps, començar a sotmetre-la al seu poder fàctic.

Quan l'imperialisme exterior fracassa –és derrotat– generalment comporta un agreujament de l'imperialisme interior perquè l'estatisme, decebut i sense sentit exterior, necessita deslliurar-se de la seva defraudació, fent-ne un transfert freudià, enfocant contra les ètnies i inter-ètnies interiors subjugades l'enorme aparell bèl·lic, policíac i «burrocràtic», inventat per l'extra-imperialisme anterior fracassat.

Degut al fracàs exterior i interior de l'**estatisme** en el **govern** de les coses –ja que la **plutarquia** les governa per al seu propi profit– la burocràcia estatista es llença, per desfer-se de les decepcions, al control intens de totes i cada una de les persones que subjuga. Sota pretextos fiscals, religiosos, moralistes, administrativistes... sotmet els individus, les famílies, les empreses, les professions liberals, les ètnies... a ridícules obligacions, controls i inspeccions. Com més inspeccions corruptibles, com més controls desiguals, més es corromp el conjunt de la societat i més incontrolades estan les persones riques i potents gràcies a la **moneda anònima**. El poder oficial se centra a dominar les persones perquè ha dimitit de governar les coses eficaçment, ja que topa amb el joc brut dels poders fàctics dels rics potentats.

L'aparició històrica de l'imperialisme es pot datar entre el tercer i segon mil·lenari abans de la nostra era. L'imperialisme Babilònic és el primer que tenim documentat. Sargó I, rei d'Akkad –una petita ciutat-imperi de les moltes que poblaven l'Àsia Sudoccidental des de feia uns 6000 anys– dominà en poc temps una àmplia zona aparentment conquerida per les armes. Queda un enigma molt important per resoldre: com aconseguí penetrar en les ciutats-imperi, que havien

estat inexpugnables des de la seva fundació degut a les grans muralles que les protegien i que, amb els mitjans tècnics-bèl·lics d'aquells temps, era impossible d'assaltar amb èxit. Una hipòtesi viable és la que relaciona l'aparició de l'imperialisme amb l'invent de la **moneda metàl·lica anònima**, eina fàcil de corrupció per aconseguir la traïció ben pagada que obrís les portes de les ciutats fins aleshores inexpugnables (Només a partir del segle IV a.n.e. s'inventà l'artilleria. La catapulta i la ballesta mecànica foren emprades per primera vegada per Alexandre Magne en el setge de Tir i Sidó). Cal tenir en compte que el comerç entre i dins de les ciutats imperi s'havia desenvolupat amb un **sistema monetari** de compte abstracte que personalitzava, i per tant, responsabilitzava, les operacions de mercaderies concretes. Amb aquest sistema era impossible incloure en la **intra-comptabilitat** monetària de cada ciutat una mercaderia anomenada «traïció», cosa fàcil, en canvi, amb una **moneda metàl·lica** concreta (or, plata, coure, bronze) forçosament anònima i deliberadament **extra-comptable**.

Aquesta hipòtesi compta amb documents arqueològics que l'avalen (desaparició sobtada, en les troballes arqueològiques de la zona, de les fitxes i esferes de fang cuit, instruments monetaris presents en tota aquella àrea durant més de 6000 anys; l'invent de l'assaig de toc –aigua règia i pedra de toc– i de la balança de precisió, que permeteren, a partir del -2500, l'èxit populista de l'escala ponderal –sicles, mitjos sicles, òbols, talents i mines– dels metalls preciosos –or, argent, coure...–. Aquesta hipòtesi també compta amb mites de conquesta (Cavall de Troia; enderrocament miraculós de les muralles de Jericó) que poden ser considerats com «gestes mítiques» per amagar la vergonya d'una estratagema tan innoble per als usos d'aquell temps. Potser tampoc és en va que «Babilònia» sigui el símbol, en moltes tradicions, de la corrupció, del poder i de la prostitució; símbol d'haver estat la introductora dels imperialismes que encara duren fins avui, però que començaren amb ella només fa uns 4500 anys.

Aquesta hipòtesi històrica pot ser avui experimentada si qualsevol grup d'ètnies i inter-ètnies pacten d'establir un **sistema monetari personalitzat** i el posen al servei de la construcció d'un imperi modern, d'una societat geopolítica més àmplia. La hipòtesi es confirmarà si aquest procés de transparència monetària ajuda efectivament a acabar, en primer lloc, amb tot tipus d'intra-imperialisme i les seves conseqüències: repressió, misèria, opressió, corrupció, robatori, poder... a l'interior; i, en segon lloc, ajuda a reduir i suprimir les guerres locals controlades, l'explotació neo-colonialista, els genocidis més o menys encoberts... a l'exterior.

Hem de rellegir la història considerant que la majoria d'imperialismes històrics els hem conegut sota el nom falsejat d'«imperis»: ens han fet avorrir i confondre tots dos termes per les atrocitats que s'han realitzat, i es realitzen, en llurs noms. Aquests dos termes han estat confusióriament emprats l'un per l'altre, l'incorrecte pel correcte i viceversa, segons el context. El cinisme d'aquest deliberat confusióisme és patent en quasi tots els llibres d'història i en la propaganda bel·licista i anti-terrorista actual.

Versió 15 de març del 1988.

1.5.7. Reflexions i propostes sobre les persones socials-col·lectives.

Proposar mesures concretes per establir i garantir llibertats i solidaritats per a les societats geopolítiques i per sortir dels presents imperialismes.

L'objectiu principal per a una bona relació entre les **persones nacionals-comunitàries** i les **societats geopolítiques** és que les **ètnies**, inter-ètnies i supra-ètnies han d'ésser respectades, des de les **famílies** fins a les **multiconfederacions** lliures, dins les **unifederacions** progressivament més àmplies.

Ser respectades significa que les ètnies, inter-ètnies i supra-ètnies facin efectiu el dret a autodeterminar les seves lliures confederacions internes i la seva lliure adhesió a la unifederació històrica rebuda en herència, o a construir-ne una de nova en un marc més ampli. El rebuig a adherir-se, per part de qualsevol ètnia, a un projecte polític federal legítim ha d'ésser assumit tenint en compte el perill de caure en una situació geopolítica inviable que la condueixi a l'àrea d'un **imperialisme** pitjor del que ha rebut directament en herència.

Respectar les nacions vol dir que puguin decidir i gestionar el seu present disposant dels mitjans necessaris constitucionalment reconeguts i automàticament adjudicats; vol dir que malgrat llurs diferències múltiples estiguin entre elles en plena igualtat jurídica de drets; vol dir que no es trobin unides per la força en nom d'ideologies que tenen com a pretext la «unitat de la pàtria»: tota societat està ferida de mort i se suïcida, més o menys conscientment, quan s'absolutitza i es sacralitza en el seu si la **unitat** enlloc de fomentar la vocació **comunitària**. La comunitat –aportació viva i dinàmica de recursos i proteccions– no té res a veure amb la unitat, simple aritmètica **inerta**, és a dir, sense l'**art** de la vida.

Si volem crear, dins el concret històric i cara al futur, una autèntica comunitat de nacions a partir d'una unifederació política, cal comprendre que cap societat geopolítica (imperi) no pot tenir cohesió interna, ni pot avançar realment cap a una comunitat, si les ètnies, els ciutadans i les **ciutadanes** no s'hi senten lliurement a gust i no gaudeixen solidàriament de la prosperitat comuna, és a dir, si no senten el conjunt de la societat com a projecte propi engrescador que respecta la seva singularitat i que els permet de relacionar-se entre ells obrint-se, al mateix temps, a la resta del món amb una certa seguretat.

La proposta unifederativa cara a l'exterior i multiconfederativa cara a l'interior, lluny de voler disgregar res que no sigui tota resta d'imperialisme, posa les bases per a una autèntica **comunitat de nacions** que a la llarga pot ésser real; nega, en canvi, la pretesa **unitat nacional** imposada pel **poder** imperialista, a la curta, subjugadora i uniformadora de totes les ètnies i inter-ètnies internes nascudes lliures, unitat forçada abans que arribi l'hora de la comunitat real, unitat, per tant, sempre contraproduent.

Una simple observació dels fets històrics i actuals ens mostra que qualsevol intent de canvi social, econòmic, de civilització... és avortat per la presència dels imperialismes (interns i externs). El problema rau en la possibilitat de formular i dur a terme una **revolució** que pugui evitar de caure en el parany d'ésser condemnats a la fam, al bloqueig o a la invasió armada.

El braç armat de l'imperialisme, essent molt important, és solament un dels seus

braços. Els mecanismes de dependència econòmica, comercial, cultural, tecnològica, informativa... són, avui, la millor arma de penetració i manteniment dels **imperialismes**. Aquesta arma és, sovint, molt més important que els armaments bèl·lics i més eficaç que la guerra i els sistemes policíacs. Contra ella els pobles no han sabut desenvolupar sistemes eficaços de defensa i de protecció, ja que estan anclats en els mites de la violència. La violència, en general, és inadequada i ineficaç, absurda i contraproduent, per fer front a les súbtiles agressions i invasions imperialistes a què es veuen sotmesos els pobles.

En el camp de les armes bèl·liques, cada vegada és més difícil que un poble pugui enfrontar-se, amb possibilitats de victòria, a un imperialisme estranger, sense haver de pagar un preu caríssim en vides humanes, en destrucció del propi país i en dependència de l'altre imperialisme de torn. En un món dividit en zones d'influència, qualsevol intent de canvi d'un país és acusat d'afavorir la zona d'influència contrària i aquesta suposada traïció condemna aquest poble a rebre tot tipus de pressions, de boicots, d'amenaçes i d'agressions amb l'objectiu d'avortar el seu procés revolucionari.

En aquest context cap defensa no pot ser eficaç si no sorgeix del convenciment íntim de sentir-se poble en procés de constituir-se en una **comunitat de nacions** forjada al llarg del temps en la **unifederació** política de múltiples ètnies i inter-ètnies que lliurement es confederen, es respecten i s'ajuden solidàriament. Sense aquesta premissa de sentir-se content de la pròpia col·lectivitat solidària de nacions és impossible afrontar eficaçment qualsevol dels imperialismes estrangers que cerquen boicotejar tota proposta de canvi.

Per a permetre i assegurar una organització **llibertària** bàsica, la societat geopolítica s'ha de dotar des de l'inici d'un instrument clarificador i responsabilitzador dels lliures actes personals, ben documentats pel sistema monetari, amb tots els seus aspectes comptables mercantils i socials. Aquesta eina monetària no solament és important per a combatre tot poder ocult a l'interior de la societat geopolítica sinó per a tenir una defensa eficaç contra els jocs subtils dels imperialismes exteriors: evitar el joc brut de les **plutarquies** indígenes i mundial; impedir desequilibris comercials perillosos; no caure en el parany del deute extern...

Al mateix temps cal endegar un procés constituent que garanteixi la lliure unifederació protectora cara enfora de les ètnies i inter-ètnies que la formin com a marc en el qual puguin lliurement confederar-se entre elles, començant per les primàries (barris, municipis, sub-comarques, comarques...) fins a atènyer les ètnies i inter-ètnies històriques, dins un marc geogràfic federatiu el més ampli possible segons les possibilitats i reptes històrics del moment (Ibèria, Europa, Ibeoramèrica...).

La convocatòria d'**eleccions** en totes les ètnies, començant per les primàries (barris, municipis...) és el primer pas d'aquest procés constituent. Les eleccions triaran els representants de base —propers i coneguts, presentats en llistes obertes— i decidiran al mateix temps la incorporació de cada ètnia a confederacions més àmplies. Les ètnies i inter-ètnies històriques decidiran la seva incorporació lliure al pacte unifederal constitutiu de la nova **societat geopolítica**. (Aquest procés, malgrat tants segles de caciquisme imperialista, és vitalment necessari per a la supervivència de les actuals civilitzacions; la comprensió d'aquest fet pot fer-lo viable i possible).

Disseny de civisme

Cada ètnia assumeix tots els serveis que consideri convenients per al seu desenvolupament eficaç i només delega a nivells confederatius més amplis les funcions que consideri oportunes segons el **principi de subsidiarietat**.

Pel pacte federal, les ètnies, inter-ètnies i supra-ètnies que el subscriguin, constituïran els **òrgans de comandament geopolític** estables que creguin convenients per a gestionar les funcions comunes a totes elles imprescindibles per a la cohesió interna i la protecció externa:

les relacions de la societat geopolítica amb l'exterior;

les relacions i coordinació entre les ètnies, inter-ètnies i supra-ètnies històriques i actuals;

la centralització estrictament comptable de la informació mercantil necessària per a la distribució dels **crèdits inversius** i de les **finances consumptives (salaries de solidaritat social)**. Aquesta centralització comptable permet una màxima i òptima autonomia de les ètnies i inter-ètnies (descentralització total **administrativa**).

L'administració —fer-se càrrec de les coses petites (minus)— és responsabilitat dels ciutadans i **ciutadanes** de cada ètnia amb autonomia, és a dir, amb **comandament cívica** lliurement elegit. L'administració no pot ser deixada en mans de burocràcies estatistes allunyades dels problemes locals i quotidians.

La centralització comptable permet distribuir automàticament, segons la Constitució, una quantitat monetària determinada pel nombre d'habitants de cada ètnia, per a l'exercici del seu comandament cívica i de la seva administració autònoma i autogestionària de totes les responsabilitats que hagi assumit lliurement. Cada ètnia també disposarà d'assignacions especials per a fer front a necessitats urgents dins el marc de prioritats polítiques i de solidaritats inter-ètniques.

La funció dels òrgans estables de comandament polític (l'Estat federal) és únicament la de fer de gerents de la societat geopolítica en el seu conjunt. Aquests òrgans solament han de legislar (**Parlaments**) i d'executar responsablement les lleis (**Executiu**) en el temes que afectin tota la unificació com a tal.

La **Justícia** és una institució que pot ser fonamental per a resoldre pacíficament els conflictes entre les diferents persones (individuals, col·lectives, ètniques, inter-ètniques i supra-ètniques) de la societat geopolítica en la mesura en què sigui totalment independent, no solament de qualsevol **poder** ocult corruptor (atacat d'arrel en règim de **moneda personalitzada**), sinó independent de l'Estat. Aquesta independència, pressupostària i de gestió, ha d'ésser total i no ha de representar cap perill en la mesura en què la Justícia no té cap funció directament legislativa ni executiva cara al present i al futur. La seva funció és sancionadora del passat contradictòriament ben documentat. La independència de la Justícia, juntament amb la possibilitat de disposar d'una documentació exacta i exhaustiva dels actes monetaris, li ha de permetre una major equanimitat en el seu exercici. Si aquesta equanimitat, ben documentada, esdevé real pot afavorir en bona part el procés de **supranacionalització** de la societat geopolítica. Un recte exercici de la Justícia, gratuïta i accessible a tothom, sense lleis casuístiques, sense actuacions que afavoreixen minories de poder o ètnies determinades en detriment d'altres... és un factor importantíssim per a una solució pacífica dels conflictes interns i per evitar qualsevol intent de

poder fàctic o estatista.

Aquest petit resum-repàs de les possibilitats de dissenyar un marc polític responsable i lliure que respecti les diferents persones individuals, ètniques i col·lectives ens permet d'introduir-nos, tenint una àmplia visió de conjunt, en l'estudi detallat dels diferents aspectes de les altres persones socials-col·lectives que constitueixen la sencera societat geopolítica (imperi). Aquestes, des del punt de vista de l'actuació política, són no solament les més complexes, sinó també, les més complicades des que la foscor monetària irresponsabilitzadora ha penetrat l'entrellat social.

Versió 15 de març del 1988.

1.6. La societat geopolítica.

Societat geopolítica és l'expressió que emprarem per a designar el vocacional projecte polític que ha de dur a terme la **unifederació** cara a l'exterior de múltiples **ètnies** que es confederen lliurement i solidària entre elles a l'interior. Aquesta organització social correspon a la hipòtesi històrica anomenada tècnicament **imperi**, que ha sucumbit des de fa segles al **poder** dels **imperialismes**.

La societat geopolítica és una col·lectivitat de nacions. Cada imperi ha d'ésser el marc de protecció dels individus i de les ètnies que el formen, però també de les col·lectivitats de tot ordre que apareixen constantment. Del conjunt de la societat geopolítica convé distingir els principals subconjunts socials que la integren per a una millor gestió responsabilitzada de cada un d'ells i de les seves interrelacions. Fonamentalment en cada societat geopolítica s'ha de distingir tres grans subconjunts: la **societat utilitària**, la **societat liberal** i la **societat ètica-transcendent**. Una anàlisi més detallada permet considerar també la **societat mixta** utilitària-liberal. Hi ha un cinquè subconjunt, malauradament present en els imperialismes actuals, que ha de desaparèixer amb mesures de solidaritat adients: l'**anti-societat dels marginats**.

Aquests subconjunts socials no estan dissenyats per empresonar les persones que hi pertanyen, ja que aquestes hi són exercint una funció que és més o menys mòbil i dinàmica perquè depèn precisament del rol social que juguen a cada instant.

Cada societat geopolítica està composta per totes les **persones** vivents amb independència de llur **estatut** social o professional. És l'exercici, en un moment determinat, d'un rol social o professional el que fa que les persones participin d'un o altre estatut: **utilitari**, **liberal**, **mixt** o restin sense vocació ni necessitat social de qualsevol estatut professional.

En aquesta secció es definirà mínimament cada societat subconjunta i es distingirà de les altres. Les seccions següents aniran tractant més a fons cada subconjunt social, altres col·lectivitats i els seus diferents aspectes.

Versió 30 de maig del 1988.

1.6.1. Lliure, llibertari, liberal.

Definir els termes «llibertari» i «liberal» tal com són usats al llarg del disseny de civisme.

La **llibertat** és un ideal ètic, una aspiració profunda característica de l'espècie humana i de cada persona singular (individual, col·lectiva, ètnica i inter-ètnica). Emprarem el qualificatiu **lliure** per a referir-nos a la **societat ètica-transcendent**. En canvi, restringirem l'ús del terme **llibertari** a les llibertats concretes en els **fenòmens utilitaris** i l'ús del terme **liberal** als fenòmens de relacions personals no-utilitàries.

Així aquestes tres paraules serviran per a qualificar específicament cada una de les societats:

societat-ètica transcendent lliure.

societat utilitària llibertària.

societat liberal.

En aquest sentit precís, la llibertat com a ideal és una enganyifa publicista si no respecta les **persones**, nascudes lliures, i no es concreta en llibertats **fenomèniques mercantils** d'una banda i en llibertats fenomèniques **culturals, jurídiques, cíviques i polítiques** de l'altra.

Aquesta concreció terminològica permet separar-se de l'ús confusionari d'aquests termes: proclamar la llibertat i no fer res per la seva concreció en fenòmens mercantils i culturals; emprar el terme llibertari com a sinònim d'«**anarquista** de la bomba»; o el terme liberal per encobrir el **llibertinatge** de les professions autoanomenades altruistes o d'un mercat capitalista corrupte i anti-llibertari.

Versió 30 de maig del 1988.

1.6.2. Societat utilitària o mercat.

Definir la «societat utilitària» o «mercat» i la seva composició. Establir les condicions perquè esdevingui llibertària.

Per a comprendre què és i qui forma la societat utilitària **llibertària** definirem ara, breument, què entenem per **utilitari**.

Tots els éssers vius, i entre ells l'home, necessiten disposar d'una sèrie de béns materials reals i concrets per a poder prosseguir i realitzar millor la seva existència. Aquests béns són anomenats **béns utilitaris** per a indicar que són útils per a satisfer les concretes necessitats materials dels éssers vivents.

La **societat utilitària** és un subconjunt social que en la seva forma contemporània està format per totes les **persones agents (persones individuals i persones col·lectives)** que cerquen satisfer llurs pròpies necessitats materials produint, invertint i consumint béns utilitaris. Una part, més o menys gran, es dedica a la **producció**: són els **agents de producció** que formen la **societat utilitària productora**. En canvi, és tota la **societat geopolítica** la que es dedica al **consum**, n'és agent i forma la **societat utilitària consumidora**.

Els «agents de producció» esdevenen **agents d'inversió** quan necessiten i poden utilitzar estalvi-capital de diferents procedències, per a invertir en instal·lacions, maquinària, millor informació, etc...

Un altre subconjunt, més o menys esporàdic o especialitzat, del conjunt «agents de producció» és el del comerç exterior: importadors-exportadors són «els agents de comerç exterior»; l'equilibri o desequilibri del comerç exterior, des de fa mil·lennis, és confiat a les **duanes**. (Els imperialismes històrics han corromput les duanes fent-ne instruments de pura fiscalitat, inspecció i protecció de privilegis il·legítims).

En el procés de producció i de consum les persones s'intercanvien **mercaderies** concretes: o bé **mercaderies produïdes**, o bé **mercaderies productores**. Aquest intercanvi de mercaderies es realitza, a partir d'un cert moment evolutiu, gràcies a les relacions monetàries de compra-venda. Les persones, en tant que participen en el **mercat**, formen la **societat utilitària**. El mercat serà **llibertari** si gaudeix del màxim de llibertats fenomèniques possibles en funció del moment evolutiu tècnic de la societat en qüestió i del conjunt cultural de la humanitat.

Versió 30 de maig del 1988.

1.6.3. Societat liberal.

Definir la «societat liberal» i la seva composició. Establir les condicions per a la seva desmercantilització i desburocratització.

La **societat liberal** és un subconjunt social format per totes les persones individuals i col·lectives que exerceixen professions tradicionalment autoproclamades altruistes i desinteressades al servei de tots els membres de la societat sense excepció, malgrat que la manca de distinció pràctica en relació a la **societat utilitària** les hagi forçat a mercantilitzar llurs serveis, a posar-los preu com si es tractés d'una mercaderia material qualsevol, esdevenint, de fet, una societat anti-liberal.

Perquè aquestes persones de vocació i professió social-liberal, que es dediquen a oferir serveis a d'altres persones a través de la relació i la comunicació interpersonal, puguin prestar aquests serveis desinteressadament i sense afany de lucre –com llurs deontologies proclamen–, necessiten d'un nou marc que els permeti una vida individual i familiar digna i un exercici de llur vocació amb els mitjans tècnics necessaris a cada moment històric. L'**estatut liberal** dóna dret a unes remuneracions de solidaritat social perquè aquests professionals (metges, advocats, ensenyants, educadors, informadors, polítics...) puguin viure sense preocupacions dineràries i es dediquin amb prestigi social al servei que han triat amb la plenitud de mitjans tècnics del moment.

Amb aquest marc de llibertat total d'exercici i de finançament comunitari, els professionals liberals podran desmercantilitzar llurs serveis vocacionals, fent-los totalment gratuïts per als seus beneficiaris. El finançament comunitari no significa dependència de l'Estat, ni en l'aspecte econòmic ni en l'aspecte de gestió dels serveis. Es tracta d'afavorir l'autogestió liberal amb finançament comunitari. Una situació d'aquest tipus permetrà anomenar pròpiament aquest subconjunt social amb el terme de liberal.

Versió 30 de maig del 1988.

1.6.4. Societat utilitària i societat liberal.

Contrastar els objectius respectius de la societat utilitària i de la societat liberal. Establir la necessitat de la seva radical distinció a través d'un sistema monetari adequat.

Definides breument la **societat utilitària llibertària** i la **societat liberal** cal veure en què es diferencien comparant l'una amb l'altra pel que fa a llurs dinàmiques i objectius.

Les vocacions, activitats, professions, institucions, empreses... utilitàries cerquen bàsicament de satisfer les necessitats materials de les persones, produint béns útils per a ser consumits. Cerquen satisfer l'ego de les persones, i tenen per tant una motivació **egoista** (sense donar a aquest terme cap sentit pejoratiu ni moralista).

Les vocacions, activitats, professions, institucions... liberals són, en principi, serveis vocacionals que s'autoproclamen, des de sempre, **altruistes**: són serveis, en gran part immaterials, que estan fets «a i per a les altres» persones. (El terme altruista tampoc no es cap elogi ni valoració moral).

El conjunt d'activitats utilitàries són igualment necessàries, nobles i legítimes que les liberals. Si cal distingir-les és perquè s'ha d'ajudar a que les regles de joc de cada una d'elles siguin netes i clares.

La societat utilitària produeix coses que transforma en mercaderies útils per a satisfer les necessitats personals materials. Si bé el mercat ha de tenir un sistema de **responsabilització monetària** també ha de ser lliure i regit per la màxima i òptima producció en vistes a un màxim benefici personal e cada un dels seus agents (empresaris, inversors, inventors, treballadors).

La societat liberal produeix, en canvi, béns liberals, molts d'ells immaterials i d'altres que prenen formes materials (**béns culturals**). Aquests béns són, sobretot, interpersonals, i donada la motivació altruista que des de sempre té la societat liberal, cal que no es transformin en mercaderia, és a dir, que no es comprin ni venguin, sinó que siguin gratuïts. La mercantilització de les professions i institucions liberals **cosifica** les persones.

Per a facilitar que el mercat lliure, i el seu conseqüent màxim benefici material-monetari, no es transformi en **poder** contra les persones, cal un **sistema monetari** que responsabilitzi els actes mercantils. Per a impedir la mercantilització de les professions i institucions liberals, cal un sistema monetari que ofereixi **finances** gratuïtes a totes les persones que hi participen perquè puguin oferir els seus serveis a tothom gratuïtament.

Exemples:

El qui produeix aliments, vestits, vehicles, electrodomèstics i el qui els consumeix, cerquen, cadascun d'ells, el màxim benefici en quantitat, en qualitat i en cost.

El qui ofereix un servei mèdic, informatiu, educatiu, judicial, polític, assistencial, cívic, artístic...cerca la màxima qualitat i necessita d'un finançament personal, familiar i professional per no haver de posar preu als béns immaterials que produeix (un consell, una informació, una gestió...) i, fins i tot, a béns materials culturals (llibre, vídeo, diari, obra d'art...). La producció d'aquests béns culturals

materials, feta en el mercat com a negoci utilitari, necessita de finançament comunitari –realitzat quan sigui econòmicament possible–, només quan surt del comerç corresponent com a béns culturals al servei de llurs consumidors vocacionals.

No es nega la possibilitat futura que la producció i consum de tots els béns utilitaris passi a ser desinteressada, altruista, sense que cerqui el màxim benefici. Aquesta possibilitat s'ha donat en etapes humanes en què dins una petita **comunitat ètnica** es compartia tota la producció per a ser consumida en comú, cercant el benefici de tots. La progressiva especialització productiva que va comportar la iniciativa i propietat privada, i el **mercat**, després, ens ha situat en l'intercanvi, i aquest no pot escapar a la maximització dels beneficis. En el present moment evolutiu, la motivació egoista és un element que potencia la producció i si es nega per decret, o de fet, el conjunt del mercat s'empobreix. El camí de **comunitarització** del mercat pot ser fruit d'un llarg camí de redistribució financera gratuïta dels excedents de producció de consum que genera un lliure mercat privat responsabilitzat i comptablement clar. En aquest camí, el primer pas és el finançament de les activitats liberals, per elles mateixes allunyades, en principi, de la dinàmica del mercat. El segon pas és la redistribució d'aquests excedents a totes les persones, pel fet de ser-ho, i en les circumstàncies especials en què necessitin ajuda comunitària (seguretat social sense quotes: atur, enfermetat, accident, infantament, mort...).

En les seccions corresponents s'aprofundiran les característiques i possibilitats d'aquesta distinció entre societat utilitària i societat liberal.

Versió 30 de maig del 1988.

1.6.5. Societat mixta utilitària-liberal.

Definir la «societat mixta» i la seva composició. Establir els mecanismes que l'han de fer possible.

A nivell de **societats civils**, evidentment **fenomèniques**, la **societat utilitària** (compra-venda) i la **societat liberal** (que ha d'ésser gratuïta) encabeixen la majoria de la població.

El fet de la seva distinció permet, però, de dissenyar la **societat mixta** utilitària-liberal necessària per a encabir determinades activitats que comparteixen elements d'ambdues.

La societat mixta, està formada per les persones que, donades llurs funcions socials, necessiten mitjans **utilitaris** a la vegada privats i comunitaris, perquè desenvolupen en part **serveis comunitaris** de clara vocació liberal. El **finançament liberal** és així un complement vital de llur rendiment exclusivament mercantil.

Alguns casos, a títol d'exemple, són:

els **artesans** que, en la mesura que fan una producció, més o menys d'art, en què la qualitat de cada obra singular és més important que la quantitat, necessiten una ajuda financera-comunitària en forma de **salari de solidaritat social** que complementi llur facturació mercantil.

certs treballs i serveis públics, portats per entitats productores parcialment o totalment **nacionalitzades** (dels barris a les inter-ètnies) per imperatius tecnològics comunitaris, han d'oferir llurs productes a preus polítics, segons consums mesurats normalitzats per la llei (aigua, electricitat, telèfon, televisió, vídeo... transports urbans i inter-urbans...). La característica d'aquestes empreses de treballs i serveis semi-públics o totalment públics (al servei del públic) rau en el fet que hi ha, en el primer cas, finançament comunitari i capital privat: el preu polític és per a la gestió privada. En cas de finançament totalment comunitari, el servei és totalment liberal i per tant, gratuït.

Aquests treballs i serveis públics parcialment (o fins i tot enterament) liberals tenen el perill d'esdevenir rutinaris, incompetents, **burrocratitzats** i poc adaptats a les tecnologies d'avantguarda. Tota política intel·ligent haurà d'ajudar que aquestes entitats parcialment o totalment nacionalitzades es vegin impactades per una lliure competència de qualitat superior enterament mercantil-privada.

Versió 30 de maig del 1988.

1.6.6. Anti-societat actual dels marginats.

Definir l'«anti-societat actual dels marginats» i la seva composició. Establir els mecanismes per a la seva ràpida desaparició.

Tota societat està formada per **col·lectivitats**, és a dir, per persones que s'elegeixen entre elles per a una funció utilitària, liberal o transcendent. Anomenarem **anti-societat** la formada per totes aquelles persones que, per la raó que sigui, no exerceixen, de fet, cap funció productiva ni cap servei liberal i que, essent simples **consumidors potencials**, no tenen tampoc els mitjans monetaris per a cobrir les més bàsiques necessitats materials ni culturals.

Aquesta anti-societat inclou totes les persones que, com a resultat de tants segles d'**imperialismes** (interiors i exteriors), estan condemnades a ser «exèrcit de reserva» per a mantenir mà d'obra miserable, o que, per constitució física o psíquica, per manca de possibilitats culturals... són marginades de la societat i mantingudes en la misèria de tot ordre, més o menys encoberta pel consumisme actual.

Cap **societat geopolítica** moderna no és digna d'aquest nom si no sap posar les **bases monetàries** –sota forma de **salari de solidaritat social vital**– i les **bases culturals** –amb **gratuitat** dels serveis liberals– per a suprimir aquesta anti-societat marginada.

Aquestes bases monetàries i culturals permetran la incorporació a la **societat utilitària** o a la **societat liberal** dels avui marginats, o si, pel motiu que sigui, aquests no assumeixen cap funció productiva ni liberal, esdevindran almenys **alliberats**, o sigui, amb un estat d'esperit suficientment lliure de la vitalment necessària matèria utilitària i cultural mínima per a una certa auto-reflexió interna personalitzant i personalitzadora. Transformar els marginats en alliberats no és solament una restitució històrica sinó una necessitat del mateix sistema productiu. Aquests alliberats que no poden o no volen produir (béns utilitaris o béns liberals) viuran dels **excedents de producció de consum** que algú ha de consumir ni que no treballi. Per a consumir sense produir cal únicament **diner comunitari** per als **simples consumidors**.

Sense diner comunitari, distribuït **equitativament** a tota la població, inclosa la que no produeix pel motiu que sigui, la roda producció-consum avui no pot funcionar. Les empreses no poden vendre llurs produccions i els marginats sense diners viuen en la misèria enmig de l'abundància malmesa. La petita delinqüència és, en aquest cas, impossible de resoldre policíacament: la contradicció és massa forta i massa vital per a ser reprimida. Abans que qualsevol altra cosa és menjar, tenir casa i vestit, viure amb uns mínims utilitaris i culturals propis de cada societat. Quan no hi ha redistribució solidària, és comprensible que qui pateix escassetat cerqui de participar com pot en l'abundància productiva que es malmet absurdament.

Es tracta de que la «via repressió» per a mantenir «l'ordre públic» sigui substituïda per la «via reinserció social» amb mitjans suficients per a fer-la possible.

Versió 30 de maig del 1988.

1.6.7. Societat ètica-transcendent.

Definir la «societat ètica-transcendent» i la seva composició. Establir la necessitat que les institucions en què aquesta s'expressa fenomènicament s'assimilin a les institucions liberals.

La **societat ètica-transcendent** no és, en si mateixa, **fenomènica**, tal com el seu nom indica; pertany al món de l'ésser més enllà dels fenòmens. Cal tenir-la, però, en compte, per tal de no confondre-la amb les institucions **liberals** en què històricament s'organitza (**esglésies**).

La paraula tècnica **església** significa en grec, «convocació de persones agermanades (ètnies, inter-ètnies, col·lectius, associacions, persones individuals o familiars) a efectes ètics-transcendents, o sigui, d'autoreflexió interior que vol anar més enllà dels simples fenòmens».

Així, participen en la societat ètica-transcendent totes les persones individuals, nacionals i col·lectives quan fan el què volen **lliure** i creativament, és a dir, sense ser retribuïdes materialment i sense necessitar directament de l'**instrument monetari**.

La societat ètica-transcendent és **noumènica**, i per tant, esdevé inanalitzable. Hi ha, però, certs fenòmens que l'expressen: els gestos d'amor, d'ajuda desinteressada, de gratuïtat (creacions artístiques per «amor a l'art», pregària, festa en comunió, compartir voluntàriament els béns materials i culturals...), centres de meditació i reflexió...

La societat ètica-transcendent inspira l'actuació en les societats **utilitària-llibertària** i **liberal-gratuïta**: és com un factor d'immensa inspiració i riquesa comunitària que genera vocacions socials fenomèniques de tota mena –utilitàries i liberals– i que és a la base més profunda de les relacions humanes, creant un **bé comú** que no rep cap retribució privada.

Les col·lectivitats fenomèniques de vocació ètica-transcendent acostumen a dotar-se d'institucions liberals amb la finalitat de promoure assemblees de **comunió**, de festa generosa i gratuïta, sota la inspiració dels ideals ètics que li són específics. En la mesura en què una comunitat fenomènica de vocació ètica-transcendent es dota d'una institució liberal, ben visible i concreta, necessita d'un finançament social-liberal per al bon funcionament d'aquesta institució; institució sotmesa al mateix nivell de **transparència comptable** que qualsevol altra institució sotmesa a la disciplina liberal.

Cal redonar plena llibertat a les esglésies o comunitats de lliure vocació ètica-transcendent: això vol dir que tota activitat eclesial –per a ésser socialment plena de gràcia, és a dir, gratuïta– ha d'ésser finançada radicalment, total i comunitària a favor dels seus agents i col·lectivitats de vocació personal exclusiva de cap altra.

La **societat geopolítica** té dret a exigir a totes les institucions d'inspiració ètica-transcendent una puresa de mitjans i de fins que es tradueixi en festa i comunió com a expressió de la **igualtat en esperit pur** de cada persona participant. En aquest sentit d'obertura, de comunió i d'igualtat ètica les institucions poden retrobar llur legitimitat social. Si no és així, aquestes institucions, tenen tendència històrica a convertir llur influència purament **espiritual** en **poders** fenomènics disfressats. Poders que comporten fanatismes cruels, inquisicions, censures, dogmatismes moralistes... que cap societat civilitzada no pot

consentir.

Versió 30 de maig del 1988.

1.6.8. Estatuts utilitari, liberal i mixt.

Definir les característiques dels estatuts de solidaritat social, concretant-ne els salaris i assignacions corresponents.

La distribució de la «**massa monetària financera de solidaritat social**» és duta a terme segons un sistema de punts adjudicats a cada **persona** (individual, col·lectiva...) segons l'estatut al qual s'aculli:

Estatut general. Atribueix a tots els ciutadans, des del seu naixement, un «salari de solidaritat social vital», que els asseguri un mínim de consum durant tota la seva vida, pel sol fet de ser persones vives i habitants lliures.

Aquest estatut també atorga «assignacions i salaris de solidaritat social» per a determinades eventualitats independents de la professió exercida:

«salaris de solidaritat social per invalideses o incapacitats congènites o adquirides» (no per motius professionals) que seran atorgats de per vida en el percentatge assignat per les autoritats sanitàries, revisables per elles periòdicament.

«assignacions periòdiques per a compra o millora de la llar», i, eventualment segona residència, en funció dels excedents de producció, instal·lacions sanitàries, moblament...

«salaris de solidaritat social de matrimoni i fills», fins als 16 anys.

Estatut utilitari. A més de les aportacions de l'Estatut general, ofereix a tots els professionals utilitaris:

«salari de solidaritat social de malaltia, accidents, invalidesa i incapacitats» a partir del primer dia de contracte professional-utilitari. (Llibertat total d'assegurar-se privadament a nivell superior).

«salari de solidaritat social d'atur forçós, vaga o lockout».

Estatut liberal. A més de les aportacions de l'Estatut general, ofereix als professionals liberals i a llurs famílies la seguretat i dignitat social constitutius de llur vocació altruista i desinteressada, per mitjà del «salari de solidaritat social liberal» de per vida, mentre no dimiteixen ells mateixos d'aquest estatut (podent-hi reingressar en les condicions establertes, quan vulguin) o mentre no en siguin expulsats per sentència que fixarà el tant per cent dels drets estatutaris suprimits.

Atorga també als professionals, institucions i associacions liberals els pressupostos ordinaris i extraordinaris necessaris a llurs activitats vocacionals.

Ofereix als estudiants i aprenents, des dels 16 fins als 25 anys, un «salari de solidaritat social» per a facilitar el seu temps de preparació, sigui utilitària, sigui liberal.

Estatut mixt. Ofereix, a més de llur facturació empresarial (salari privat), uns «salaris o pressupostos de solidaritat social» a determinades professions i empreses, per a potenciar llur implantació territorial-tecnològica segons les necessitats ecològiques de les **ètnies** i interètnies (per a evitar l'abandó dels serveis socials per causa de la insuficiència financera). Els exemples més clàssics són els artesans, i els serveis socials a càrrec d'empreses mixtes (públiques-

privades no monopolistes).

Versió 30 de maig del 1988.

1.6.9. Dinàmica monetària i incompatibilitats de les societats.

Resumir els principals subconjunts de la societat geopolítica. Establir els mecanismes monetaris i d'incompatibilitats que han de permetre la seva clara separació de cara a la plena responsabilització de tots i cadascun dels agents socials.

Abans de passar a estudiar la dinàmica monetària i les incompatibilitats dels diferents subconjunts de la **societat geopolítica**, presentem, en forma esquemàtica, les característiques d'aquests subconjunts socials. Donat el caràcter esquemàtic emprarem el símil d'un motor per resumir la funció de cada subconjunt social; també reformularem la classificació marxista de les estructures socials.

En tota societat civilitzada normal hi ha tres subconjunts socials principals que, malgrat no estar actualment diferenciats de forma clara, no per això deixen d'existir, i que són:

1. Societat utilitària (mercat): motor econòmic. –Infraestructura llibertària–.

Produeix i distribueix béns materials.

Comprèn: **societat utilitària productora** i **societat utilitària consumidora**.

aquesta formada per: **productors-consumidors, simples consumidors**.

Es restringeix al camp «material»

Empra: **diner d'origen privat** i **diner d'origen comunitari privatitzat (crèdits i finances)**.

2. Societat liberal: servomotor autoequilibrador del mercat de consum –estructura liberal–.

Produeix i distribueix béns culturals.

Formada per: professionals liberals, associacions lliures no lucratives, institucions cíviques, justicials i polítiques, serveis públics.

Es restringeix al camp «cultural no utilitari».

Empra únicament **diner d'origen comunitari privatitzat** (finances).

Ha d'ésser totalment gratuïta a la fi d'un procés gradual.

3. Societat ètica-transcendent: energia inexhaurible que alimenta els dos motors: l'utilitari i el liberal –superestructura lliure en esperit pur–.

No es restringeix a cap camp fenomènic: és transcendent.

No empra diner de cap mena: solament n'utilitzen les seves institucions liberals segons **estatut liberal** general de solidaritat social.

A partir d'una clarificació, monetària-comptable, legal i real, d'aquestes tres

societats es podrà crear una quarta societat que té elements de la utilitària i de la liberal, anomenada societat mixta (a situar entre 1 i 2):

4. (1-2) **Societat mixta**: pren elements utilitaris privats i comunitaris.

Formada per: **artesans** ajudats **financerament** a més de llur pròpia facturació (salariis auxiliars de solidaritat social).

serveis públics realitzats per empreses mixtes amb tecnologies d'avantguarda (capital privat i capital comunitari).

En les nostres actuals anti-societats **imperialistes** hi ha un cinquè sub-conjunt que cal extingir amb mesures de solidaritat social:

5. Anti-societat dels marginats que cal alliberar –lumpenestructura–.

Formada per: individus, famílies, ètnies, col·lectivitats... que cal incorporar al mercat com a mínim a tall de **simplesconsumidors** perquè disposin d'una base material i cultural suficient per a preparar-se a participar en la societat total.

Actualment quasi no empra diners.

Ha d'emprar diners comunitari elementàriament privatitzat (finançes) (salariis vitals-bàsics de solidaritat social).

La **societat geopolítica** pot atènyer una gran transparència responsabilitzadora si, disposant d'un **instrument monetari** que «avisa» cada vegada que es produeix un intercanvi de béns i serveis materials i reals, l'aplica a la clarificació dels diferents subconjunts socials que acabem d'anomenar al llarg de la secció, i de resumir fa un moment.

Dels cinc subconjunts socials citats, únicament la societat ètica- transcendent no empra, ni necessita, per definició, de l'instrument monetari ja que està formada per les persones que es relacionen i s'expressen gratuïtament, mogudes per motivacions que van més enllà del comprar i del vendre, de l'egoisme utilitari i de l'altruisme liberal, de l'art i de tota vocació simplement fenomènica.

Definirem a continuació la manera d'emprar el diners i les incompatibilitats dels altres quatre subconjunts.

La societat utilitària productora de béns materials (SUp), que inclou les vocacions, professions, col·lectivitats, empreses... utilitàries-privades, és elementalitzable i quantificable amb **valors mercantils** (preus i salariis) la suma total dels quals ha d'ésser comparada contínuament –per a mantenir l'equilibri econòmic– amb la circulació real d'**unitats monetàries activades** per llurs lliures posseïdors en comptes-corrents.

La societat liberal (SL) formada per les vocacions, professions, col·lectivitats, institucions i associacions no lucratives, autoproclamades liberals altruistes no es elementalitzable ni quantificable sense provocar una escandalosa mercantilització de les **persones**. Produeix béns i serveis culturals, que han d'ésser totalment gratuïts si es volen realment liberals. Necessita, doncs, –per arribar a la total gratuïtat i incondicionalitat dels seus serveis altruistes i desinteressats a totes les persones– diners comunitari de solidaritat social per a

Disseny de civisme

subvenir a totes les necessitats individuals, familiars, professionals, institucionals, associatives de tots els seus vocacionals.

La societat mixta (SM) utilitària-liberal dissenyada especialment per a foment dels artesans i per a possibilitar serveis públics mixtos d'avantguarda tecnològica. Té elements quantificables, d'una part, privats i, d'altra part, comunitaris: elements que es poden discernir en un sistema comptable clar.

L'anti-societat actual dels marginats (a-Sm) inclou tots els simples consumidors potencials que no fan, per la raó que sigui, cap funció utilitària ni liberal, però que necessiten diners comunitaris per a cobrir les seves necessitats mínimes de consum. S'ha d'extingir radicalment el més aviat possible.

La societat utilitària consumidora (SUC) comprèn tots els membres de tots els altres subconjunts socials. És a dir, està formada per tots els membres de la societat geopolítica global. La moneda aquí té la funció vital de tancar el **cicle productiu** en el **cicle del consum**: consum que tothom necessita per a viure com a persona individual, nacional o col·lectiva que és.

La possibilitat de distingir pràcticament aquestes societats és avui tècnicament viable amb un **sistema monetari personalitzador, documentador i responsabilitzador**. Aquesta distinció és quasi automàtica en funció de saber si:

s'empra o no s'empra moneda;

si la moneda és d'origen privat o d'origen comunitari;

en el cas d'origen comunitari, si és creditici-inversor o financer-consumptiu;

i, tot plegat, tant en el mercat interior com en el comerç exterior.

Segons aquestes variables és relativament senzill de responsabilitzar documentadament l'actuació de cada persona en la total llibertat de moviment dins l'estatut utilitari, liberal o mixt que lliurement hagi triat i pel temps que desitgi, quedant, d'entrada, automàticament establertes les incompatibilitats entre els diferents estatuts.

L'única societat que no empra moneda és la societat ètica-transcendent.

L'ús de diners d'origen privat o d'origen comunitari és el que determina la relació entre les diverses societats. Veiem aquesta relació en esquema:

<u>Diners d'origen privat.</u>	<u>Diners d'origen comunitari.</u>
mercat llibertari.	societat liberal.
Societat mixta.	
Societat Utilitària productora (de béns materials).	Societat Liberal productora (de béns culturals).
Societat Utilitària consumidora (de béns materials).	Societat Liberal consumidora (de béns culturals).
Actual anti-societat dels marginats (a extingir).	

Del que es desprèn d'aquest esquema, cal destacar que cap unitat monetària

podrà constitucionalment circular directament entre la societat utilitària productora de béns materials (d'una enorme circulació dinerària potencialment corruptora fins ara) i la societat liberal productora de béns culturals.

Això és per a evitar qualsevol temptació de compra-venda prostituïdora dels serveis de professionals, associacions i institucions liberals (advocats, metges, jutges, policies, militars, educadors, informadors, polítics... i llurs institucions i associacions corresponents).

Tots els professionals, associacions i institucions liberals reben exclusivament diner comunitari-complementari de solidaritat social per a llurs despeses que són, tècnicament i exclusivament, de consum: consum individual-familiar; professional, individual o en equip; associatiu o institucional.

En la societat utilitària productora de béns materials no hi ha cap incompatibilitat: en el mercat es poden acumular totes les funcions que hom desitgi i pugui (treballador, inventor, empresari, inversor). L'autodisciplina del mercat és la llibertat de les persones que hi intervenen responsabilitzades per l'instrument monetari en relació a les lleis mínimes que el regeixen.

El mercat realment lliure (llibertari) castiga automàticament tot productor incapaç de fer front a les seves responsabilitats competitives en la producció, que té per finalitat el bé de tots i no pot oblidar, si vol ésser eficaç a favor de tots, les virtuts mercantils de competència tècnica-productora i competició productiva-venedora.

L'autodisciplina de la societat liberal productora de béns culturals, comporta evitar la més mínima acumulació de **poder** sobre les persones i l'acumulació de riquesa utilitarista. Així, tant els professionals, com les institucions liberals de qualsevol tipus, només podran cobrar un sol **salari de solidaritat social liberal** per a la seva funció liberal que se sumará als salaris i assignacions financers corresponents a tot ciutadà segons l'**estatut general**. Hom podrà realitzar més d'una funció liberal però només cobrarà un únic sou comunitari liberal. Gràcies al control telemàtic automàtic no caldrà detallar les actuals inoperants llargues llistes d'incompatibilitats concretes. No se cerca, amb aquest sistema, impedir l'exercici d'altres activitats liberals que la principal per la qual cobra l'interessat, però s'ha de considerar que realitza aquestes altres activitats com a afeccionat voluntari.

Tot professional liberal no podrà exercir el dret a vagues o a reivindicacions utilitaristes puix que el servei liberal és prestat a tot el poble i és remunerat per tot el poble en funció dels excedents de producció per al consum real en el mercat (i en cas de necessitat, en funció de la massa monetària recaptada per un **impost únic de solidaritat social**). Si els professionals liberals consideren que no són prou ben remunerats serà degut al fet que els professionals utilitaris no aconsegueixen produir excedents de consum suficients. Aleshores, el professional liberal que així pensi, podrà dimitir de la seva tasca liberal i podrà entrar professionalment en la societat utilitària productora per a tractar d'ajudar a sobreproduir més i millor. Aquesta dinàmica estableix un equilibri retroactiu constant entre la societat utilitària productiva i la societat liberal.

Qualsevol ciutadà d'estatut utilitari que vulgui passar a l'estatut liberal (presentar-se a eleccions, exercir un cop elegit, fer estudis liberals, exercir professió liberal...) haurà de dipositar tots els seus béns utilitaris en la **Caixa de Consignacions, Dipòsits i Segrests** perquè es faci càrrec de la seva

Disseny de civisme

administració durant tot el temps que duri la seva situació liberal. Passat un temps prudencial, fixat per llei, en acabar la funció liberal podrà tornar, si ho desitja, a la societat utilitària productora, recuperant, així, els seus béns amb els fruits que hagin pogut donar.

Cada ciutadà individual podrà pertànyer gratuïtament a tantes associacions o institucions liberals voluntàries com determini la llei, en funció de la riquesa comunitària estadísticament comprovada. Aquestes institucions i associacions seran finançades comunitàriament segons el nombre d'afiliats. Cada persona es podrà afiliar a totes les associacions que desitgi. Solament, en cas d'impossibilitat financera de mantenir suficientment totes les lliurement creades, podrà ser limitat el nombre d'associacions per persona. Els afiliats no hauran ni podran pagar quotes. Les associacions no podran refusar cap soci que compleixi els estatuts si no és per motius denunciats davant la Justícia i acceptats amb sentència per la mateixa.

Qualsevol ciutadà no elegit, podrà lliurement i de comú acord amb ell, prestar la seva col·laboració personal a un membre d'una institució liberal pública, però s'haurà de cenyir a les següents condicions:

Si és d'estatut utilitari se sotmetrà al segrest total dels seus béns utilitaris per la **Caixa de Consignacions, Dipòsits i Segrests** i rebrà a canvi un salari de solidaritat social corresponent al de **passant liberal**. Després de dos anys de passantia rebrà el salari de titular. A partir d'aquest moment, si vol, es podrà quedar en l'estatut liberal en condicions iguals a les de qualsevol altre professional liberal.

Si és d'estatut liberal es mantindrà sense cap modificació de la seva categoria actual fins després de dos anys de la fi de la seva col·laboració.

L'autodisciplina de la societat utilitària consumidora és relativament senzilla si es disposa del mitjà perquè el diner destinat a consum no torni enrera, cap a la societat utilitària productora, sota forma d'inversions. Només hi ha de tornar, indirectament, sota forma de pagament dels productes de consum.

Aquest mitjà perquè el diner destinat a consum no es transformi en inversions, retornant directament al **cicle de la producció**, ens el forneix la distinció entre els diferents tipus de **comptes corrents**. Així, els propietaris de diners ingressats en un **compte corrent de producció uniassalariada** (en **Caixa d'estalvis**) o **multiassalariada** (en **Banc de Negocis**) podran transferir la quantitat que desitgin a llur **compte corrent de consum** (en Caixa d'estalvis) amb la finalitat exclusiva d'adquirir productes de consum o amb la possibilitat de romandre en aquest compte corrent amb un **interès comunitari**. Per cap concepte aquests diners transferits al compte corrent de consum podran retornar, ni totalment ni parcialment, al compte corrent de producció.

Semblantment, els propietaris de diners provinents de **finances comunitàries** (individuals, familiars, liberals...) rebran aquests **salaris i assignacions de solidaritat social** en els comptes corrents de consum (en Caixes d'Estalvis) i no podran dedicar-los a cap inversió productiva ni transferir-los, per tant, a cap compte corrent de producció. Solament podran esmerçar-los en consum o estalviar-los rebent l'interès comunitari estipulat.

Aquestes distincions –aparentment una mica enfarfegadores i coercitives– són molt simples en la pràctica telemàtica, i poden permetre una gran dinàmica social-liberal i mercantil-llibertària dins el marc d'una màxima claredat i

responsabilitat autopersonalitzant. La situació actual, formalísticament lliure, sense regles de joc explícites, sense distincions i sense instruments responsabilitzadors, beneficia exclusivament certes minories de **poder** que fan seva la dita: «treure profit de l'embolic».

En la societat utilitària (mercat), cal «retribuir cadascú segons la seva lliure aportació productiva». En la societat liberal cal «retribuir cadascú –amb salaris de solidaritat social– segons la seva necessitat personal» i segons les exigències tècniques de l'exercici de la seva vocació.

Als uns (professionals utilitaris) i al altres (vocacionals liberals i simples consumidors per qualsevol causa –maternitat, infància, jubilació, accidents, invalidesa...)– cal atorgar-los, per llei, **assignacions** periòdiques per a millora de llur vida i hàbitat segons la prosperitat general i els **excedents de producció consumptiva no peridora**.

Estar en una o altra societat és totalment lliure però hom ha de respectar la disciplina de cada una d'elles.

Les persones (individuals, ètniques o col·lectives) que per la raó que sigui (marginació històrica, desigualtat d'oportunitats, incapacitat física o psíquica, edat...) no participen plenament ni en la societat utilitària, ni en la liberal, cal que disposin dels mitjans necessaris per tal que, per elles mateixes, vagin lliurement prenent gust a sortir de la seva marginació i vagin, així, exercint la seva creativitat personal: ja sigui en el camp de les vocacions i estatuts professionals utilitaris, liberals o mixtos (artesanía). En la mesura en què sigui productivament possible, cal protegir adequadament els marginats actuals, suprimint el més ràpidament que es pugui les causes materials-monetàries que ha creat l'anti-societat del marginats.

Aquesta ajuda específica als marginats ha de començar amb un **salari de solidaritat social** vitalment suficient; i ha de continuar amb mesures pròpies a cada cas (educatives, instructives, sanitàries, d'habitatge, jurídiques...) que permetin a tota persona descobrir que, per baix que hagi caigut per culpa pròpia o per culpa dels altres, té un valor insubstituïble en la societat nova; valor que pot posar en acció amb la seguretat que mai no se l'abandonarà i que sempre trobarà l'ajuda mínima que la seva singularitat personal mereix per part del conjunt comunitari de tots els seus ciutadans.

És una aberració continuar defensant la pobresa amb l'excusa que els «genis» necessiten d'una misèria prèvia per a manifestar les seves arts. Tota societat civilitzada, pel fet de ser un producte fenomènic humà, no pot permetre que cap persona vivent (individual, col·lectiva, ètnica) es malmeti per causa de misèria i marginació; no es pot permetre la pèrdua de cap vocació creativa espiritual, intel·lectual, cultural, utilitària o liberal degut a causes fenomèniques humanísticament anormals i il·legítimes. Els imperialismes sacrifiquen i malmeten quantitats d'esperits i d'intel·lectes amb l'acceptació passiva dels ciutadans. Aquesta infraanimalitat ha d'ésser denunciada i superada amb propostes no violents intel·ligents i actives.

Versió 30 de maig del 1988.

2. La societat utilitària.

Abans d'entrar en l'estudi de propostes sobre un mercat llibertari i responsable, que afavoreixi llibertats mercantils concretes i impedeixi abusos monopolístics, estatistes, explotadors o corruptors, introduïrem alguns termes, distincions i motivacions que emmarquen les propostes sobre la societat utilitària (mercat) en la seva doble vessant: productora i consumidora.

Versió 30 de juny del 1988.

2.1.1. Utilitarisme.

Definir «utilitarisme» i analitzar els successius tipus històrics d'utilitarisme.

Els béns utilitaris són aquells béns materials, concrets, útils a l'home que permeten a cada persona de satisfer les seves necessitats vitals, podent prosseguir i millor realitzar així la seva vida a tots els nivells. Els béns utilitaris es caracteritzen perquè desperten l'**egoisme** natural de les persones per a produir i per a consumir: ja sigui l'egoisme de béns concrets, ja sigui de llur evolutiu i creixent interès monetari-comptable.

La diferència pràctica que cal establir entre els béns utilitaris i els **béns liberals** (immaterials o culturals –indirectament materials–) és que els primers es compren i venen, mentre que els segons han d'ésser gratuïts, s'han de desmercantilitzar.

Aquesta motivació egoista que és present en la producció i consum de béns utilitaris no és menyspreable. Precisament és gràcies a aquestes activitats, i especialment gràcies a la generació d'**excedents de producció**, que la societat liberal pot existir i pot produir i oferir béns liberals (immaterials i culturals) gratuïtament. El conjunt de producció i consum egoista privat permet l'exercici d'una producció i consum altruista i desinteressat, de clara índole comunitària.

Més enllà d'aquests aclariments lligats al disseny de civisme que estem desenvolupant, cal considerar l'utilitarisme com qualsevol sistema de producció i distribució de béns utilitaris en una comunitat o societat. En cada una d'elles ha pres, al llarg dels mil·lennis, diferents formes (v. **Esquema de l'evolució humana utilitària**) que, descrites breument, són:

1. Utilitarisme sense canvi. Es el sistema utilitari més primitiu que dura des dels orígens de l'home fins fa uns 60.000 anys. La producció de béns utilitaris del grup humà considerat (endoètnia primitiva) és enterament distribuïda equitativament en el seu si, sense que hi hagi intercanvi: és simplement compartida. Aquest compartir la producció d'alguns «productors» amb tots els components de la «comunitat ètnica», de la que formen part, determina la gran diferència instintiva-intel·ligent entre l'espècie humana i qualsevol altres espècies de mamífers gregaris superiors (veure La formación de la humanidad de Richard Leakey).
2. Utilitarisme amb canvi. A partir d'un cert moment evolutiu (fa uns 135.000 anys) l'home inventà la «iniciativa i la **propietat col·lectiva privada**» sobre la producció especialitzada de cada grup especialitzat. La propietat privada col·lectiva és així la condició indispensable per a la invenció i la pràctica corrent del **canvi** de béns utilitaris que apareix fa uns 60.000 anys.

El sinònim de «l'utilitarisme amb canvi» és el **mercat** i el sinònim de «bé utilitari canviari» és **mercaderia**.

Així els béns utilitaris adquireixen un nou valor a més del valor d'ús: el valor de canvi. Aquest és alhora bi-subjectiu –perquè depèn de la valoració subjectiva-intuitiva (que no és gens aritmètica ni mètrica) dels dos agents de l'intercanvi– i bi-objectiu –perquè és l'intercanvi de dues mercaderies concretes determinades–.

D'utilitarisme amb canvi, històricament, n'hi ha dos tipus ben diferenciats: el que

Disseny de civisme

no empra moneda i el que sí n'empra.

2.1. Utilitarisme amb canvi sense moneda (mercat no monetari). Cada intercanvi de mercaderies (troc) es realitzava al principi intuitivament, sense cap mena de comparació numèrica.

2.2. Utilitarisme amb canvi i amb moneda (mercat monetari).

Paulatinament s'inventaren la «unitat de compte abstracta» (-25.000/-18.000) i més tard el «càlcul amb múltiples enters de la unitat abstracte» (-15.000/-11.000) que permetrien la comparació numèrica de les dues mercaderies.

Als inicis de la revolució neolítica (-9.000 a l'Àsia Sudoccidental) l'intercanvi de mercaderies es continuava fent per troc d'una mercaderia per una altra mercaderia. Però, com que aquest troc presentava nombrosos inconvenients inventaren uns patrons sense cap valor intrínsec –fitxes de fang– per al càlcul abstracte dels valors objectius-subjectius de les mercaderies intercanviades. Aquesta referència a un patró de valor objectiu-subjectiu –creació i ús d'un sistema mètric del mercat– introdueix definitivament el que històricament anomenem **moneda**. Del canvi així realitzat en diem canvi mercant-monetari o, per contracció corrent des de fa segles, **canvi mercantil**.

Versió 30 de juny del 1988.

2.1.2. Valors dels béns utilitaris.

Redefinir el concepte d'«utilitarisme» en funció de l'anàlisi dels valors dels béns utilitaris. Distingir dos tipus fonamentals d'utilitarismes monetaris.

Cal fer unes precisions sobre el debatut tema dels **valors** dels béns utilitaris. La primera és que res no té valor humanament apreciable, si no és, en primer lloc, en relació amb una persona vivent concreta i, en segon lloc, sempre relativament a qualsevol persona vivent concreta, per comparació a una altra «cosa». La segona precisió és que tot bé utilitari té –segons si simplement se l'usa o si se l'intercanvia en les diferents formes que pren històricament el canvi– un o uns «valors» diferents:

1. Valor utilitari: és un valor d'ús que és subjectiu de qui l'usa i per tant pot variar en funció de la utilitat que li reporta i d'altres factors.

2. Valors de mercat:

2.1. Un valor de canvi que és en sí més objectiu però que continua essent subjectiu per part dels dos contractants del canvi, ja sigui aquest canvi un simple troc bi-concret o un canvi concret-monetari.

2.2. Un valor mercantil o mercant-monetari, també anomenat aritmètic-mixt, perquè cada valor de mercat monetari es refereix a una mercaderia concreta. Els valors mercantils són els preus i els salaris.

2.3. Un valor monetari purament aritmètic-abstracte que només pot ser operatiu a nivell comptable si és **activat**, és a dir, si té circulació social per a compensar el valor mercantil-mixt.

Tenint en compte aquestes precisions entendrem per:

utilitarisme qualsevol sistema de producció i distribució de béns utilitaris que compregui, com a mínim, el valor d'ús (1er tipus de valor);

mercat no monetari qualsevol sistema que compregui els dos primers tipus de valors (valor d'ús i valor de canvi);

mercat monetari qualsevol sistema que compregui els quatre tipus de valors (valor d'ús, valor de canvi, valor mercantil, valor monetari). El mercat monetari es presenta històricament en dues formes ben diferents:

mercat llibertari qualsevol sistema de producció i distribució de béns utilitaris que compregui els quatre tipus de valors dins un marc polític lliure, coherent i autodisciplinat;

mercat plutàrquic qualsevol sistema que barregi els quatre tipus de valors de manera incoherent, fent passar, enmig d'una confusió deliberada de tots quatre, l'interés d'alguns (**imperialisme plutàrquic**) per sobre (o per sota!) la necessària disciplina, claredat i responsabilitat del mercat llibertari.

Versió 30 de juny del 1988.

2.1.3. Societat utilitària actual o mercat monetari.

Descriure la composició del mercat monetari.

En l'etapa de desenvolupament actual, la **societat utilitària** podria ser anomenada **mercat monetari**. En el mercat monetari es donen relacions interpersonals de **producció** i de **consum** de **béns utilitaris** que s'intercanvien gràcies a l'ajuda de la mesura abstracta que és l'**instrument monetari**. Així, la societat utilitària està formada per:

- 1er. Totes les persones privades –individuals o col·lectives– que es dediquen, sigui a la producció, sigui al consum. De les que es dediquen a la producció en direm «productors», «factors actius de producció» o «agents de producció». De les persones que consumeixen en direm «consumidors», «factors actius de consum» o «agents de consum».
- 2on. Totes les mercaderies intercanviades en un espai-temps determinat que donen lloc als valors mercantils i que són de dos tipus:

Les mercaderies produïdes: objectes inerts, sers servils i serveis utilitaris.
Generen els valors precio-mercantils (preus).

Les mercaderies productores: són les activitats productores dels agents de producció. Generen –segons càlcul monetari– els valors salario-mercantils (salaris). Aquests salaris que reben diferents noms tècnics segons són pagats als empresaris, inversors, inventors o treballadors, formen un sol conjunt salarial de retribució als productors.
- 3er. Totes les interrelacions monetàries mixtes entre persones, ja siguin relacions de venda per part d'unes (proveïdors) ja sigui de compra per part d'altres (clients) i això tant si es tracta de mercaderies productores (salaris) com de mercaderies produïdes (preus).
- 4art. Totes les unitats monetàries en circulació social-activa en un espai-temps donat amb correspondència precisa –o sense– amb les mercaderies intercanviades i als seus corresponents valors mercantils. Quan les unitats monetàries es corresponen amb les mercaderies i amb els valors mercantils parlarem d'un mercat llibertàriament disciplinat. Quan no es corresponen –com succeeix des de fa uns 4.500 anys– anomenarem el mercat indisciplinat, salvatge, anti-civilitzador...

Versió 30 de juny del 1988.

2.1.4. Societat utilitària productora i consumidora.

Distingir en el si del mercat monetari dos grans subconjunts: la societat utilitària productora i la societat utilitària consumidora.

La primera distinció que cal fer dins la **societat utilitària** és entre la societat utilitària **productora** i la societat utilitària **consumidora**.

Entenem per societat utilitària productora el conjunt de persones, mercaderies, interrelacions monetàries mixtes i circulació activa de moneda, implicades en els processos de producció de béns útils (producció, inversió, comercialització del mercat interior i del comerç exterior).

I entenem per societat utilitària consumidora tot el conjunt de persones, mercaderies, interrelacions i circulació... implicades en els processos de consum.

Pel que fa referència a les persones que formen part d'aquestes societats és evident que la societat utilitària productora està limitada als anomenats «professionals utilitaris» (empresaris, inversors, inventors i treballadors); en canvi, la societat utilitària consumidora és d'àmbit social global, ja que comprèn tots els membres de l'entera **societat geopolítica** si no es vol sotmetre a inanició i incultura a sectors de la població. Tothom necessita consumir: els «professionals utilitaris» (anomenats des d'aquesta perspectiva, «productors-consumidors»); els «professionals liberals», els marginats sense professió o sense feina, les famílies, les institucions liberals, les lliures associacions de ciutadans... (tots aquests són anomenats «simples consumidors» perquè participen en el processos de consum però no en els de producció). (Vegeu les seccions corresponents a **societat utilitària productora** i a **societat utilitària consumidora**).

Versió 30 de juny del 1989.

2.1.5. Esquema de l'evolució humana utilitària.

Es proposa esquemàticament una hipòtesi sobre l'evolució utilitària de la humanitat.

Per a situar millor els diferents elements de la **societat utilitària** exposarem breument un hipotètic esquema de l'evolució humana amb especial esment del fet utilitari. Sense aquesta hipotètica aproximació evolutiva es fa molt difícil afrontar els diferents elements utilitaris. Aquests elements susciten molta polèmica en la nostra realitat actual, polèmica que impedeix un tractament desapassionat dels diversos temes.

Intentarem dibuixar els principals trets dels diferents períodes i etapes d'aquesta hipotètica evolució utilitària de l'espècie humana. Totes les explicacions del passat només poden ser basades en documents molt parcials sotmesos a interpretacions molts subjectives, però que permeten emetre hipòtesis històriques. La formulació d'aquestes hipòtesis ens permet sotmetre-les a experimentació en el present. Si l'experimentació ens confirma parcialment o totalment aquestes hipòtesis ens apropem a una visió una mica més certa del passat i a una pràctica menys contradictòria en el present i de cara al futur.

La cronologia que oferim també és hipotètica i aproximada, segons la precisió dels mètodes de datació. Quan les dates siguin anteriors a la nostra era (ane) aniran precedides del signe menys (per exemple: -2.500). Cal tenir, però, en compte que no totes les ètnies segueixen al mateix moment els mateixos estadis culturals: aquests s'encavallen, progressen, retrocedeixen i, fins i tot, desapareixen i són saltats en les diferents ètnies i en diferents moments.

Aquest breu esquema sobre la hipòtesi de l'evolució humana, especialment en l'aspecte utilitari, es desenvolupa àmpliament en un estudi a part de les fitxes sobre Disseny de Civisme en el qual es tracten:

Els diferents períodes: primer, sense canvi de béns i després, amb canvi de mercaderies.

L'evolució de la propietat i iniciativa nacional-comunitària cap a la progressiva privatització –primer col·lectiva i més tard individual– d'aquestes propietat i iniciativa.

L'aparició dels diferents factors actius de producció:

la informació, l'invent i l'empresa des de l'inici de l'espècie;

l'estalvi-capital des de fa mig milió d'anys;

el treball servil des de fa uns 18.000 anys.

L'inici del mercat sense moneda i del mercat amb moneda a l'Àsia sudoccidental. I en aquest segon cas diferenciarem entre:

la primitiva moneda de compte abstracte de les ciutats-imperi.

la moneda anònima corruptora dels imperialismes.

Per a tenir una visió de conjunt oferim un esquema cronològic general:

1. 1. Comunitats primitives d'homínides sense canvi (-5 a -2 milions d'anys).

2. 2. Comunitats endoètniques sense canvi (-2 milions a -60.000/-50.000 anys).
  - 2.1. Comunitats endoètniques-endogàmiques amb exclusiva **propietat i iniciativa nacional comunitària** (-2 milions a -135.000/-110.000 anys).
    - 2.1.1. La **invenció**, la **informació**, l'**empresa** i la **inversió** connaturals a l'espècie humana..
    - 2.1.2. El **consum genètic** és compartit per tots els membres de la comunitat nacional. És la primera **hisenda** (fer el que es vol del que prèviament s'ha produït).
    - 2.1.3. El **consum social** se suma al consum genètic amb l'augment de productivitat: es cura als malalts i als vells; s'enterra als morts... La segona hisenda és la suma del consum genètic més el consum social.
    - 2.1.4. Es desenvolupa una **estratègia econòmica** en relació al repartiment de la hisenda entre consum genètic i consum social.
    - 2.1.5 Invent de l'**estalvi-capital**.
    - 2.1.6. Variacions estratègiques per a un equilibri econòmic entre consum genètic, consum social i estalvi-capital.
  - 2.2. Comunitats endoètniques-endogàmiques amb naixent **iniciativa i propietat col·lectiva-privada (tòtems)** (-135.000/-110.000 anys).
3. 3. Comunitats progressives amb canvi (amb mercat) (-60.000/-50.000 anys)
  1. 3.1. Comunitats exogàmiques-endoètniques (-60.000/-50.000 anys).
    1. 3.1.1. Comunitats encara viriaricals intertotèmiques.
    2. 3.1.2. Comunitats progressivament matrilineals-interclàniques.
      1. 3.1.2.1. Matrimoni dotal (-35.000/-28.000).
      2. 3.1.2.2. Matrimoni de servitud (treball) (-20.000/-18.000).
  2. 3.2. Comunitats exogàmiques-exoètniques (-12.000 a l'Àsia sudoccidental).
    1. 3.2.1. Matriarcat abusiu amb sacrilegi exogàmic-exoètnic.
    2. 3.2.2. Reacció violenta també exogàmica-exoètnica dels barons menystinguts dels clans més cults (-11.000 a l'Àsia sudoccidental).
      1. 3.2.2.1. Patriarcat primitiu (-11.000 a -8.000).
        - a. Comunitats unifamiliars i omniguerres sense mercat.
        - b. Comunitats interfamiliars en procés d'unifederació cara a l'exterior i multiconfederació cara a l'interior.

Les bifamílies es transformen en multifamílies segons victòria i ritus canviaris que institucionalitzen l'esclavitud (ritus del no

genocidi) i la feodalitat (ritus del pacte de sang) (-10.000).

Les unitribus o unifederacions de vàries multifamílies s'inicia un intens comerç exterior (troc unitari) facilitat pel ritus de l'hospitalitat als mercaders estrangers (-9.000).

Les naixents unifederacions d'unitribus formen les més primitives ciutadelles preimperiales a l'Àsia sudoccidental de tipus multitribals.

2. 3.2.2.2. Patriarcat molt marcat pel fet monetari i els valors mercantils (preus, salaris, diner) (-8.000 fins avui).

a. Era de les ciutats-imperi (-8.000 a -2.500 a l'Àsia sudoccidental).

Invenció de la moneda de compte abstracte.

Invenció de la intracomptabilitat en el comerç interior i exterior (-5.000/-4000).

b. Era dels imperialismes (-2.500 fins avui) inventa la moneda anònima i desinformativa que afavoreix la impunitat de tots els delictes i crims per diner. Es pot acabar si s'implanta de nou una moneda de compte abstracte, intracomptable, responsabilitzadora i informativa.

Versió 30 de juny del 1988.

2.1.6. Producció comunitària i producció privada.

En tot procés de producció actual cal distingir uns elements privats i uns elements o factors comunitaris de producció.

La **producció** és l'energia del mercat i la **distribució** n'és la intel·ligència. Al llarg de tota l'evolució de la humanitat, la producció és la condició material bàsica de la supervivència i del desenvolupament de cada nucli genètic-social de convivència i, en definitiva, de tota la nostra espècie. Un aprofundiment en l'evolució humana utilitària ens revela que l'excedent de producció constitueix el moll de l'os del progrés humà. Des de sempre, des dels orígens, la producció comunitària actua; des de fa milers d'anys, més de cent mil, aquesta producció comunitària actua, amb més o menys evidència, dins la producció privada.

Quan, per exemple, en una empresa privada, avui es fabrica un martell amb patent privada i amb capital privat, s'està aplicant ensems, inconscientment, un paquet de factors comunitaris de producció: invents passats a domini públic, infraestructura d'obres públiques, educació dels productors, pau social... que fan assolir a aquell martell les més altes i bones condicions de fabricació en un lloc i moment determinat: màxima i òptima producció amb els mínims esforç i risc. I ve un moment que aquest nou martell –de fabricació mantinguda secreta o patentada– esdevé «objecte» de capitalisme comunitari quan cau en el domini públic: pot ésser fabricat per tothom que hagi rebut una instrucció especialitzada en qualsevol país de qualsevol tipus de cultura.

Versió 30 de juny del 1988.

2.1.7. Factors inerts i factors vivents de producció privada.

*Distingir entre factors inerts i factors vivents (actius) de producció privada.
Assenyalar la importància dels diferents factors actius.*

La **societat utilitària productora** es dedica a la producció de mercaderies, algunes de les quals passaran a ser consumides en la **societat utilitària consumidora**. En la realització d'aquesta tasca, la societat utilitària productora combina en el si de la unitat de producció, que és l'**empresa**, diversos elements, entre els quals s'ha de distingir els **factores inerts de producció** i els **factores vivents de producció** uns i altres, privats.

A. Factors precio-mercantils.

Els factors inerts de producció privada són mercaderies ja produïdes
–**mercaderies-preu**–, i poden ser de dues classes:

- a. **matèries primeres**, és a dir, mercaderies-preus que seran transformades en altres mercaderies i **matèries semi-transformades** (mercaderies intermèdies en el procés de producció).
- b. **béns d'inversió**, és a dir, mercaderies-preus que no seran transformades sinó que són útils, eines, màquines, instal·lacions... de transformació.

B. Factors salario-mercantils.

Els factors vivents de producció privada o **agents de producció** són mercaderies productores de lliure iniciativa i propietat privada que l'empresa compra a través d'una remuneració **salarial**. Distingim quatre classes de mercaderies productores privades:

- a. el **treball** que es retribueix mitjançant el **salari** pròpiament dit.
- b. el **capital** invertit, que es retribueix mitjançant els interessos, els dividends...
- c. l'equip i l'esperit d'**empresa**, que es retribueix amb la part dels beneficis, contractualment destinats a aquest fi.
- d. l'**invent** utilitari, retribuit amb les **regalies** o compres de patent, marca...

El resultat de la conjunyació de tots aquest factors, inerts i vivents, és la producció de noves mercaderies. Aquesta producció serà màxima en quantitat i òptima en qualitat si la conjunyació empresarial és intel·ligent, eficaç i satisfactòria per a tots els agents implicats; i no ho serà en la mesura en què aquest agents siguin malpagats, maltractats, explotats, poc considerats o descoordinats; en la mesura en què no sentin l'empresa com a seva, en què no siguin retribuïts integralment i proporcionalment al seu esforç i aportació.

La consideració d'aquests quatre factors vivents de producció normalment no està reflectida en la majoria de manuals d'economia, que solament en consideren dos: el treball i el capital. Hem vist els quatre factors vivents de producció en la hipòtesi de la història de l'utilitarisme. Ara solament volem ser pragmàtics: l'empresa privada (simbiosi fecunda de capital realment invertit, de treball eficaçment professionalitzat i d'invents pràctics utilitaris interiors a l'empresa) és com el motor de la producció, i tal empresa suposa un empresari desitjós de

beneficis; considerem doncs els beneficis com una remuneració més a pagar per l'empresa a ella mateixa. Una altra cosa és un procés autogestionari que porti a la repartició dels beneficis entre tots els col·laboradors de cada empresa; en aquest cas, però, no desapareixen els beneficis (que són repartits) ni l'empresari (que ho són tots els col·laboradors directes de l'empresa, a més dels inventors contractats, els capitalitzadors inversors i el propi «equip empresarial»).

Pel que fa als invents exteriors, l'empresa ha de pagar-los sota forma de patents o marques de fàbrica.

Versió 30 de juny del 1988.

2.1.8. Els factors actius privats de producció.

S'analitza els diferents factors actius privats de producció i la seva importància relativa.

Segons la hipòtesi de l'evolució utilitària de l'home, els **factores actius de producció** apareixen ja en la més primitiva prehistòria: l'**invent** d'instruments de caire utilitari és la primera prova de la manifestació de l'**esperit** humà que imagina el què vol aconseguir abans d'iniciar la tasca de fer-ho; l'**empresa** utilitària comunitària de cada endo-ètnia al servei del consum utilitari-comunitari en fou la conseqüència immediata; l'**estalvi-capital** comunitari nasqué el dia en que l'home inventà la conserva de «caps» de caça o pesca.

Ja hem indicat el naixement de l'empresa d'iniciativa i propietat col·lectiva-privada sota forma de **tòtem** especialitzat en una producció donada que, a poc a poc, esdevingué nació filial de l'endo-ètnia matriu. Emperò, dintre del tòtem, tota la producció, el consum i l'estalvi-capital continuaven essent comunitaris fins i tot quan l'invenció del canvi consagrà definitivament la propietat col·lectiva-privada externa de cada tòtem en les convocatòries endo-ètniques de tots els tòtems filials.

Aquesta propietat col·lectiva privada externa de cada tòtem sobre la seva producció especialitzada esdevingué individual privada a favor de la dona quan aquesta inventà l'agricultura. És la dona agricultora que transforma a favor d'aquesta seva novíssima propietat privada individual el **matrimoni dotal**. Anteriorment aquest el dot era pagat al clan matrilineal que es privava de la dona casada: a partir del moment de l'inici de la preponderància social de la dona agricultora el dot és directament pagat pel marit a la seva esposa i aquesta no s'en va del seu clan, sinó que és el marit que va a viure amb ella.

Seguint aquesta evolució, la dona agricultora s'inventa el «treball servil del marit» a favor de la seva iniciativa i propietat individual-matrimonial privada: el treball –específicament utilitari com a factor actiu de producció a favor d'una empresa utilitària d'iniciativa i propietat individual-privada es veu sotmès des dels seus inicis fa uns 20000 anys a una disciplina imposada per l'empresari privat al treballador servil: sembla que fou inventat a través del ritus del **matrimoni de servitud**.

Aquest origen servil del treball utilitari al servei de qualsevol empresa privada ens condueix a tractar de reduir el factor «treball utilitari servil», en funció del progrés alliberador de les tecnologies actuals i de l'elevació del nivell ètic-cultural de tota la població de qualsevol comunitat contemporània, abocada *volens nolens* a una explosiva super-producció i super-abundància de béns materials, d'una manera bastant independent del sol treball utilitari-servil-assalariat.

Una aproximació a la matemàtica ens permet visualitzar l'acceleració històrica en l'infraestructura utilitària en relació als distints factors privats de producció. Aquests es classifiquen pel següent ordre de capacitat productiva: 1er, l'invent; 2on, l'empresa; 3er, el capital; 4at, el treball. El treball és el menys productiu si no és en qualitat dintre l'artesanat on el treballador també és el seu propi capitalista inversor, el seu propi empresari i el seu propi inventor reunint en la seva sola persona aquestes quatre tan distintes personalitats.

Així tenim:

Treball (T): $T = T^{[1]}$

Capital (K): $K = nT = T^{[n]}$

Empresa (E): $E = T + K = T + nT = T^{[n+1]}$

Invent (I): $I = T + K + E + I$ (anterior)

Més enllà de la complexitat de desenvolupament matemàtic d'aquesta darrera fórmula, podem entreveure l'enorme importància teòrica i pràctica de la complexitat de l'invent com a element fonamental de la producció.

La realitat de l'actual crisi de civilització radica justament en la incapacitat contemporània, especialment dels més alts responsables polítics i sindicals, per a comprendre que la pugna dels treballadors per a disputar privilegis anacrònics als capitalistes i **patrons** és completament desfasada si no es té en compte el paper excepcional i decisiu de l'**invent**, aquesta «empresa especial» amb seu al cervell dels homes (matèria gris) d'on ha sortit i pot continuar sortint tota solució als problemes del progrés humà. Sense reforçar l'eficàcia màxima i òptima de l'empresa no es pot comprendre aquest paper importantíssim de l'invent.

Si la matemàtica ens indica l'ordre d'importància real dels factors productius privats segons la capacitat productiva que tenen, i l'estudi de la prehistòria ens assenyala un ordre semblant d'aparició al llarg dels mil·lennis, la valoració del procés productiu en el darrer segle de revolució industrial ens mostra un semblant ordre.

Al segle XIX, els Estats meridionals d'Europa (espanyol, italià,) i d'altres continents, els més endarrerits, per a aconseguir l'augment de producció fomentaven l'augment del treball servil i aliè, i fantasiaven sobre el seu rendiment pretesament radical i primordial.

França, país de capitalistes, estalviadors i rendistes, més ric i més intel·ligent, país de capitalisme quasi pur, fomentava l'estalvicapital. Aquesta també ha estat un fet permanent a Catalunya, però canalitzat a través de les Caixes i no dels Bancs.

Anglaterra, més desperta des de feia quasi un segle, es dedicà a fomentar de preferència el millorament i progrés de les empreses, i esdevingué capdevantera del capitalisme empresarial i més en particular, del bancari i borsista. No cal dir fins a quin punt anà avançant els altres Estat del món.

Però a finals de segle, el canceller Bismarck de la nova Alemanya imperialista, intuï que la protecció de l'invent utilitari era el motor més eficaç de la producció, tant en quantitat com en qualitat, i féu la primera llei de patents. En pocs anys, Alemanya es posà al cap dels països industrialitzats d'Europa i, en realitat, ja no tenia necessitat del seu imperialisme militarista per a que fos victoriós el seu imperialisme mercantil.

El cas del Japó és avui un clar exponent de la primacia productiva de la protecció i desenvolupament de l'inventiva o innovació.

Alemanya i Japó són exemples de l'inventisme o capitalisme privat per acumulació d'invents patentats. Des d'aquests dos exemples històrics, quasi tot el món avui dia practica el capitalisme anomenat «inventisme» com a capitalisme número 1, però majoritàriament només a favor de la **plutarquia** indígena, internacional, ja quasi mundial.

Disseny de civisme

El capitalisme número 2 en importància és l'empresariat (ídem quant a beneficiaris plutàrquics).

El capitalisme número 3 és el capitalisme quasi pur, avui dia quasi abandonat en tots els països.

El capitalisme número 4, radicalment infecund és el «laborisme», tipus asiàtic, africà, iberoamericà... d'acumulativitat pràcticament nula i molt utilitzat **ideològicament** pels plutarques mundials més cíncics per a arruinar a fons els països més poblats que els hi fan por i que combaten amb «l'estratègia de la fam» (Àfrica, Índia, Xina, Brasil, Argentina...).

Versió 30 de juny del 1988.

2.1.9. Factors actius comunitaris de producció.

Definir i identificar els factors actius comunitaris de la producció.

Gràcies a les remuneracions salarials als **factors vivents de producció privada** algunes de les mercaderies produïdes passen finalment de la societat productora a la **societat consumidora**: és, doncs, el poder de compra privat-solvent generat per les remuneracions salarials privades als agents de producció privats que permet realitzar un cert consum privat-solvent.

Ens hem de preguntar si «el lliure real consum privat-solvent de tots els productors-consumidors» és suficient, en cada espai-temps d'un mercat conjunt o subconjunt sectorial o/i territorial, per a auto-equilibrar econòmicament el valor total de la producció precio-mercantil.

Certament hom veu difícil l'auto-equilibri econòmic entre:

«producció precio-mercantil total»

igual al

«lliure consum privat solvent de tots els productors consumidors».

Dificultat important si, com passa actualment, el nombre de col·laboradors assalariats de les empreses utilitàries, sobretot de treballadors, va disminuint contínuament per raó d'un revolucionari progrés tecnològic-productiu i d'uns encara més revolucionaris conseqüents atur forçós i crisi de sobreproducció.

El consum privat és, per tant, el que dóna sentit humà a la producció. «La producció per la producció» és una barbaritat tan manifesta com l'absurd «treball pel treball». Res té valor en si mateix sinó és en relació a la persona humana.

Així tothom comprèn que el final i la finalitat última de la **societat utilitària productora** és la **societat utilitària consumidora**. Aquesta és la que dona el ple sentit econòmic i humà al procés productiu cara a totes les persones que necessiten consumir béns utilitaris. És per això que sempre s'ha dit que «l'economia és exclusivament de les persones i per a les persones».

Els factors vivents de producció són, en l'era històrica, exclusivament privats i generen, per tant, exclusius salaris privats.

La simple consideració de l'hipòtesi històrica sobre l'evolució de l'utilitarisme humà i l'atenta observació de la realitat mercantil actual ens permeten intuir que hi ha altres factors actius o agents de producció comunitària que, al no ser retribuïts ni per cada empresa ni pel mercat global, produeixen, per falta de poder de compra corresponent, gravíssimes crisis de sobreproducció, és a dir, de sub-consum.

Aquests factors comunitaris-gratuïts de producció no han merescut fins ara cap estudi seriós i no estan pràcticament identificats.

Podem dir que són uns factors molt actius heretats –sota forma d'inventisme, empresariat i capitalisme comunitaris– de les generacions mortes a la tasca agradable-vivent del consum, però vives al dinamisme de la producció per mitjà de la cultura acumulada i del progrés científic-tecnològic de cada espai-temps geo-mercantil. Aquests factors comunitaris de producció al ser actualment de domini públic a través de la progressiva educació-instrucció permanent de cada

Disseny de civisme

poble, cal retribuir-los comunitàriament. D'aquí sorgeixen –per autoequilibrar econòmicament tota real sobreproducció consumptiva– els **salaris de solidaritat social**. El volum d'aquests salaris és possible de calcular avui dia per simple substracció dels paràmetres estadístics «producció consumptiva global» menys «lliure real consum privat solvent». Si és possible de calcular, també ho és de repartir equitativament entre tota la població segons necessitats vitals i mèrits «professionals i institucionals liberals», segons exigències ecològiques començant per les persones i continuant per la natura, en la plena comunió de la qual només es pot realitzar plenament l'home de ciutat.

Aquest és el llegat comunitari de totes les generacions passades i les generacions actualment vivents en són les hereves, de la mateixa manera que les generacions futures heredaran tot el bo i tot el dolent que els hi deixarem.

L'herència cultural, en cada moment de cada ètnia o inter-ètnia i de l'entera humanitat, és el factor actiu que permet produir cada vegada més i millor amb menys esforç laboral i de repartir, solidàriament i equitativa la sobreproducció avui dia calculable amb exactitud analítico-estadística.

Versió 30 de juny del 1988.

2.1.10. La informació com a factor actiu, científic i tecnològic de producció comunitària.

S'analitza la informació com un dels factors més importants de producció comunitària.

Hem considerat que en el mercat actuen quatre **factors vivents de producció privada**: el treball, el capital, l'empresa i l'invent. Són agents de producció privada remunerats per l'empresa. La seva eficàcia i importància en els processos de producció és inversa a l'ordre en què els hem enumerat: l'invent és fonamental en tot progrés de producció; l'empresa i els capitals són necessaris per a muntar els processos productius implicats per cada nou invent: quant al treball, serà cada vegada un factor més insignificant degut a la revolució tecnològica que robotitza cadenes senceres de producció.

Però, a part d'aquests factors privats de producció hem vist que hi ha factors actius de producció comunitària. Entre aquests, la **informació**, s'està mostrant com a indispensable. La informació és com l'oli que permet que rodin els engranatges: potencia i perfecciona l'acció dels altres factors:

accelera els processos mentals, afavorint la invenció;

permet unes inversions de capital més ben orientades i amb menys risc;

afavoreix una gestió empresarial descentralitzada i responsable, més eficaç;

allibera l'home del treball repetitiu i alienador, reservant-li les decisions de creativitat i responsabilitat;

La informació, en aquest sentit, és pràcticament el factor més important de producció. Heus ací el perquè se l'ha de considerar com un factor comunitari de producció que potencia tots els altres. Conseqüentment la socialització gratuïta de tota la informació mercantil i sociològica processada per la xarxa monetària telemàtica –sense referències personals– és una decisió fonamental per a un **mercat llibertari** responsable, productivament desenvolupat.

Efectivament, la consideració de la informació com a factor actiu de producció comunitari, posat al servei del mercat gratuïtament, potencia la producció, redueix costos de comptabilitat i d'estudis de mercat, i facilita les decisions empresarials en condicions òptimes de producció i competència.

A nivell de tota la societat geopolítica, la informació lliure, fluïda i exacta fa innecessària qualsevol planificació productiva perquè l'alimentació informativa dinàmica i contínua és suficient per a assegurar els necessaris reajustaments en l'acció de cada unitat de producció. La informació lliure és un dels majors **béns comunitaris** que, com més lliurement és distribuït, més resulta potenciat.

Referent a les empreses, gràcies a l'omni-comptabilitat general de cada mercat i societat en el marc geoestratègic de cada Estat, l'informació analítica-estadística general donaria tots els paràmetres cogniscibles per mesura exacta i per càlcul hipotètic, diferenciant bé aquestes dues categories.

Entre tots aquests paràmetres –per exemple en el cas d'inversió empresarial global– es donaran no sols els paràmetres materials, sinó els que avui dia hom anomena «immaterials» i que no figuren en les estadístiques manipulades i manipuladores «tradicionals»:

Disseny de civisme

patents, marques...

formació del personal.

prospecció dels mercats.

logicials.

recerca-desenvolupament.

etc.

Aquests paràmetres, malgrat és possible que representin més del 40% de la inversió total no són ni mencionats per les estadístiques «tradicionals».

Semblantment hom podrà disposar d'analítiques-estadístiques en el comerç exterior (per exemple sobre el turisme a l'interior i a l'exterior) així com en el sector d'inversions (directes, en borsa –diner fecund, diner calent especulatiu... –).

Versió 30 de juny del 1988.

2.1.11. Economia i economia de mercat.

Definir els termes «economia» i «economia de mercat».

Conceptualment aquests termes són ben diferents.

Economia, segons el seu sentit més directe, significa: «repartició equitativa –harmònica– (-nomia) del be comú (-oikos)». Aquest «be comú» es refereix a la totalitat dels béns assequibles a l'home: tant els **ètics-transcendents**, com els **fenomènics**; entre aquests últims, ja siguin els **mercantils**, ja els **liberals**.

És en aquest sentit tan primitiu i general que l'utilitzen totes les disciplines que no tracten de mercat.

En un sentit derivat i més aviat de tipus utilitari, la paraula **economia** expressa dues nocions:

la de producció màxima i òptima amb un mínim risc i esforç (noció simbolitzada avui amb el terme tècnic de **forística**);

la més popular de consum màxim i òptim amb una despesa mínima.

En un sentit molt més elaborat, la paraula economia s'enten com a «equilibri entre dos subconjunts qualssevol definits, a la vegada oposats i complementaris, dins el conjunt de què es tracti» (per exemple, hi ha economia quan la **producció** i la **hisenda** dins un mercat, estan auto-equilibrades).

Economia de mercat. Si el mercat és l'intercanvi de mercaderies –sense o amb l'ajuda auxiliar comptable de l'instrument monetari–, l'economia de mercat és una aplicació exhaustiva al mercat de les definicions d'economia. Es tracta, doncs, d'una estratègia equilibradora del mercat (auto-economia de mercat) ben diferent i contrària a l'estratègia desequilibradora del mercat aplicada històricament (anti-economia de mercat) basada en el domini **plutàrquic** del mercat i en constants crisis inflacionistes-deflacionistes.

Entendrem, doncs, per **economia de mercat** l'actuació **estratègica** de disciplina legal de cara a les persones i de **govern automàtic de les coses**, segons llei, que, a partir del càlcul exacte de la riquesa mercantil comunitària (**bé comú mercantil**) d'una societat geopolítica, tendeix a repartir aquesta riquesa comunitària equitativament entre tots els seus membres (individuals, col·lectius, ètnics...). Hi ha economia de mercat quan aquesta repartició equitativa afavoreix l'equilibri general del mercat i concreta realment la solidaritat social.

Si Xenofont, en el seu opuscle intitulat «Economia» ha permès a alguns autors d'universalitzar la interpretació d'aquest mot com a «administració («-nomia» en un sentit ja molt elaborat) de la casa (oikos)», és degut, tal com ell mateix explicita en la introducció, a que restringeix el significat d'economia en fer una lloança de la vida familiar-rural i de la casa, aquesta, be comú per excel·lència de la família rural en l'Atenes del seu temps.

Versió 30 de juny del 1988.

2.2. Les crisis anti-econòmiques.

Si **economia de mercat** és equilibri de mercat, el desequilibri serà anti-economia. Les crisis anti-econòmiques han aparegut periòdicament des de fa segles. La crisi actual introdueix nous elements i ens obre la possibilitat de superar-la estructuralment. Per a intentar-ho cal descobrir en què consisteix la crisi, quines poden ser les solucions i quines són les pistes falses que cada dia ens ofereixen els mitjans de desinformació, com un bombardeig ideològic per a acceptar resignadament i fatalment el nostre destí tràgic: l'individual, el de les empreses utilitàries o liberals, el del nostre poble...

El criminal llest tracta sempre de fer recaure les sospites sobre altres per despistar els perseguïdors. Pistes falses és el que el poble troba quan vol atacar les causes dels seus mals econòmics, socials i culturals.

Versió 31 d'octubre del 1988.

2.2.1. Causes de les crisis anti-econòmiques.

Analitzar els mecanismes de creació i manteniment de les crisis anti-econòmiques i interpretar-los com a mecanismes de poder.

Entre els diversos elements que es presenten quan es parla de la crisi anti-econòmica que afecta, d'una manera o altra, a gran part del planeta, en triem tres de molt corrents:

«La plena ocupació laboral és possible sense reduir l'horari de treball».

«La inflació és deguda al preu del petroli i a l'espiral preus-salaris».

«És impossible de fer emergir l'economia submergida».

Abans d'entrar a fer una crítica d'aquestes falses pistes cal aclarir que les crisis anti-econòmiques són fruit de mecanismes de mercat i de moneda deliberadament mantinguts confosos pels poderosos cara a mantenir el seu poder contra les persones. Ens presenten la crisi com una catàstrofe inevitable –quasi un càstig diví– davant el qual hom no pot fer res més que lamentar-se i acceptar l'austeritat redemptora que es concreta en l'escassetat artificiosa de béns mercantils a través de:

- a. la disminució de la clientela popular, la més nombrosa i solvent, per l'amenaça i la tràgica realitat de l'atur forçós dels assalariats.
- b. la conseqüent propaganda a favor d'un estalvi previsor «estrenyer-se el cinturó» que redueix encara més el nivell mínim dels més pobres i permet sostreure al mercat de consum un diner a totes llums ben solvent.

Aquest procediment tan senzill permet que les crisi anti-econòmiques facilitin la perpetuació d'estructures de poder il·legítim o legalista instal·lat sobre les persones. És un mecanisme, conegut des de fa temps i que practica assíduament la gent enfilada al poder cada vegada que una prosperitat econòmica, massa prolongada segons ells, dona coratge al poble per a rebel·lar-se, amb un mínim d'intel·ligència i de mitjans pràctics, contra l'immobilisme legalista que s'oposa a les ànsies de millora social en funció d'un evident progrés tècnic i productiu.

Una vegada la crisi s'ha instal·lat, els distingits savis de torn al servei incondicional del poder, expliquen amb «arguments» que la crisi és com un fenomen «natural», com els terratremols i les inundacions. Diuen que és impossible d'establir un salari d'atur forçós i de jubilació per a tothom sense estudis previs molt llargs, sense el difícilíssim establiment previ de nous impostos sota forma de càrregues empresarials a favor d'uns enormes organismes burocràtics especialitzats. Els savis del sistema afegeixen que aquest nou impost sobre la producció encara augmentaria la crisi inflacionista dels preus, avui dia intel·ligentment concomitant, per complot perfecte, amb qualsevol crisi de mercat. El mateix argument permet, així, congelar els sous dels més mal pagats, amb l'aplaudiment unànim de les persones de seny. També diuen que la Seguretat Social s'ha de suprimir per massa cara i ha d'ésser substituïda per assegurances privades. Segons ells, tot s'en va a la ruïna perquè, aviat, 2 joves treballadors seran necessaris per a mantenir les pensions d'un jubilat.

Cal recordar que el poder sobre les persones sorgeix sempre i arreu de l'escassetat de recursos i que el millor sistema per a provocar escassetats

Disseny de civisme

subterrànies i artificioses de recursos, i les crisi antieconòmiques consegüents, és el diner anònim, indocumentable, forçosament antianalític i antiestadístic, corruptor... que impedeix descobrir les causes i els autors-beneficiaris de les crisis. «El poder és poder de desposseir els altres».

Versió 31 d'octubre del 1988.

2.2.2. El treball i l'atur forçós.

S'analitza el fet de l'atur forçós i es proposa un pla social i financer per a reduir-lo.

«Tota persona humana té dret al treball» és avui un dret humà proclamat per les Nacions Unides, per la declaració de drets de la Unió Europea i per les constitucions de la majoria dels països del món. «Ningú sense treball» és l'eslogan que d'entrada accepta el sistema actual format per una gran majoria d'esclaus que lloguen llur força de treball i per una exigua minoria que els tiranitzen subtilment mentre no els resulta més rendible d'engegar-los a la misèria propera o al tercer món llunyà.

Un canvi de model, d'eslògan, de paradigma, s'està generant: «Tota persona té dret a diners suficients per a viure bé» en funció de les possibilitats tecnològiques d'una comptabilitat general que permeti redistribuir solidàriament els excedents de producció, sota forma de poder de compra de consum. I això, com a mínim vital, independentment dels salaris privats provinents de participar en la producció mercantil.

L'atur forçós és avui la contradicció que ha generat l'èxit del sistema capitalista i que el condemna, precisament, a la seva superació (per uns) o a la seva extinció (per a d'altres). Les pseudo-solucions a l'atur forçós són l'arma populista de gran part de forces polítiques. Fins fa pocs anys, l'atur forçós depenia dels cicles inflació-deflació. Avui podem dir que l'atur ja no és conjuntural. No és sols d'uns anys dolents... No acabarà amb el llançament productiu!. L'atur avui és estructural. Propi del mateix sistema tecnològic capaç de suprimir cada vegada més la intervenció humana directa en els processos de producció.

Totes les promeses que es crearan llocs de treball, sembla que seran paraules buides, llevat que es prenguin altres mesures que signifiquen la mort del «llibertinatge mercantilista» i de la «burrocràcia estatista». Però per a prendre altres mesures cal una acceptació social, i aquesta està molt condicionada per la mentalitat laboralista predominant fins ara. El treball, malgrat la retòrica sobre la seva benedicció divina, és, des de la seva aparició, treball servil: el pobre que no treballa, que no es ven, no menja.

Avui els processos d'informatització i de robotització estan suplint el treball servil de l'home i el poden alliberar de masses hores de treball rutinari i pesat. Però això solament és possible amb una condició: que es reparteixi la riquesa que generen les màquines entre tota la societat, i, especialment entre els qui no «poden» treballar.

Si continuem amb la mateixa mentalitat i estructura social, filles del «qui no treballa, que no mengi», com que no hi ha prou treball, hi ha molts que no mengen, mentre que els qui treballen, es veuen obligats a fer-ho moltes hores i no tenen temps ni de disfrutar el què guanyen. Els productes resten sense vendre's, perquè cada vegada hi ha menys productors que guanyen i més productes que no poden ser comprats pels qui no poden treballar i que, en aquest sistema, no tenen poder de compra per manca de diners.

«L'Homo otiosus» viu avui en una immensa «disneylandia» que dona ocupació a «L'Homo faber¹», és a dir, el consumidor té avui més importància que el productor. La tècnica moderna i el capitalisme han produït tanta riquesa que han desproletaritzat la força de treball. El treballador perd el seu caràcter específic i

Disseny de civisme

insubstituïble: el substitueix l'automatització. Malgrat aquesta situació, revolucionàriament nova, per a milions de persones no ha canviat res llevat de l'augment de llur misèria.

Dues mesures poden trencar aquesta dinàmica absurda, enfocant-la des d'un nou marc i amb una nova mentalitat: tota persona, pel fet de ser-ho, ha de poder viure dignament. És el pas de l'era de la fam, a l'era de l'abundància per a tots. Del dret i deure del treball, hem de passar al dret a l'oci creatiu, al fer feina espontània, a l'espontaneïtat i a la creació cultural... amb suficients recursos.

La primera mesura és un salari de solidaritat social d'atur forçós, igual per a tothom i indefinit.

La segona, és una reducció de la jornada laboral legal, per exemple, de 40 a 20 hores de treball a la setmana (reducció d'hores a calcular segons les possibilitats de cada mercat).

Aquestes dues mesures poden desenvolupar-se dins el marc del disseny de civisme conjunt, finançant-se gràcies a les possibilitats d'invenció de diner en funció dels excedents de producció. Però aquestes mesures també poden ser implantades, fins i tot, en una situació d'anti-economia com l'actual si es disposa un pla legislatiu de solidaritat social contra l'atur forçós. Aquest pla de ha de contemplar un conjunt de mesures perquè la reducció d'horari de treball pugui fer-se amb el mínim de traumes.

La reducció d'horari de treball no es pot plantejar si no es manté, com a mínim, el mateix poder adquisitiu dels sous en relació als preus. I, això, no és possible si el finançament del pla es vol carregar als obrers o als empresaris. Cal trobar, per tant, una altra solució per a finançar la reducció d'horari. Una d'elles és la creació d'un fons de solidaritat contra l'atur forçós a càrrec d'un pla financer a –per exemple– 30 anys que permeti assumir comunitàriament el 50% de les nòmines de les empreses el primer any i un 5% menys cada any següent.

Les hores de reducció són a estudiar i adaptar a cada realitat i a cada país en funció de la producció i de l'automatització. A nivell orientatiu proposem aquest pla² com a base d'estudi:

1. Reducció de l'horari legal de treball de 40 a 20 hores a la setmana (per exemple: 3 dies de 6 hores, 4 dies de 5 hores...).
2. Manteniment del mateix salari –comprovable per la nòmina a presentar per cobrar-ne el % d'ajut–.
3. Fixació d'un salari d'atur forçós de solidaritat social igual per a tothom i indefinit que sigui la meitat del salari mínim interprofessional.
4. Pla financer i pràctic de –per exemple– 30 anys per ajudar les empreses en la nova etapa:
  1. pagament automàtic pel Tresor, del 50% de la nòmina del personal (reducció del 5% d'ajut cada any, fins arribar a un 5% el desé any), tot afavorint el moment en què les empreses puguin fer-se càrrec de la totalitat de les remuneracions del seu personal..
  2. Llibertat total de contracte laboral tant per part de l'assalariat com per part de l'empresa.

3. Possibilitat legal de plena utilització de tots els equips productius de cada empresa (per tornos durant les 24 hores del dia, tots els dies de l'any).

La posta en pràctica d'aquest pla de finançament en règim de moneda informativa i personalitzada és relativament fàcil. En la situació actual, però, si be pot costar més, també ofereix altres avantatges. Suposem que cada empresa envia el llistat de la nòmina de tots els seus col·laboradors assalariats a la Confederació de Bancs i de Caixes i aquestes fan les transferències amb la part d'ajuda del fons de solidaritat, les possibilitats de frau o de burocràcia queden bastant reduïdes.

Un avantatge complementari important seria la supressió de tot mercat empresarial submergit, subterrani, negre... ja que cap empresa acceptarà de perdre la subvenció de la meitat de la nòmina. Aquest avantatge es veuria enfortit si se suprimissin les quotes de la seguretat social i els impostos a les empreses (Vegeu, **Impost únic de solidaritat social**).

Hem acceptat com un fet que l'atur forçós és avui estructural, i en funció d'aquesta premissa, suggerim un pla per a finançar la reducció d'horari legal de treball, amb el mínim de conflictes possible. Podem aprofundir, ara, en la premissa de l'atur com a fenòmen estructural.

El nombre d'assalariats en les activitats extractives (pesca, mines...), agrícoles-ramaderes, industrials, comercials, organitzatives... anirà disminuint inexorablement en funció del progrés tecnològic i de les inversions **forístiques**: com més progrés tecnològic i millors inversions productives, menys assalariats –sobretot no especialistes– en les empreses. És evident al més llec en rendibilitat empresarial que qualsevol empresa que es decideixi a fer una inversió important ho fa per a disminuir la seva nòmina de personal. Aquesta actitud és irreversible, i tots els planys o malediccions moralistes, no canviaran en res l'afer: l'atur forçós anirà augmentant indefectiblement a mesura que un país es va industrialitzant i organitzant en funció de tecnologies d'avantguarda. «L'ocupació industrial-productiva d'assalariats s'anirà reduint sensiblement cada any» és la conclusió de l'informe per al IXè Pla sobre la indústria del futur³ presentat per Jean-Claude Pellisolo. Aquest tecnòcrata preveu que «d'aquí a 30 anys, el nombre d'hores de treball serà dividit per 3 o 4, si més no, a producció igual». Això correspon a un coeficient de reducció igual a 50% cada 10 anys. Aquesta reducció del 50% ja ha intervingut en els 10 últims anys.

En els darrers anys l'atur forçós en les indústries, en el sector terciari, en el comerç, ha pres una envergadura ben visible i desesperant, però cal recordar que només uns anys abans el mateix fenòmen es va produir en el camp, quan grans propietats de monocultiu amb base tecnològica molt forta van foragitar els obrers agrícoles de la terra. El soroll d'aquest atur va ser menor degut a que els obrers agrícoles no estaven organitzats i no tenien cap força per a defensar llur supervivència. Molts d'ells, escaparen de l'atur incorporant-se a les indústries. Avui tornen a patir l'atur, per segona vegada...

L'atur forçós, sobretot de les classes de peons i obrers no especialitzats, és un fenòmen tan vell com la introducció de les modernes tecnologies industrials i organitzatives a partir del 1914 (fenòmen emmascarat en els països beligerants per la guerra) i a partir de l'acabament de la Primera Guerra Mundial.

Aquest fenòmen, però, no s'ha volgut veure, i es continua ignorant per la majoria

Disseny de civisme

d'institucions i forces socials que podrien posar-hi un remei racional. Mentrestant, milions i milions de desocupats estan cruelment maltractats pel «liberalisme anti-social» que només beneficia a una minoria que considera irrelevant la massa dels individus reduïda a estat d'objectes, que no es preocupa de les conseqüències –antivitals per als individus i famílies de les classes laborals baixes– de les «evolucions econòmiques inevitables a la nostra anti-civilització».

Més enllà de les constatacions sociològiques el que està en joc és una concepció puritana del món, basada en el treball redemptor. En català podem distingir entre **treball** («tripalium»: instrument de tortura d'esclaus) i fer feina. El treball obligat no està fet per l'home. Sempre el cansa. L'esforç vocacional creatiu, en canvi, no cansa mai perquè és lliure, personalitzador, autorealitzador... Però, per a passar del règim actual de treball obligat, llegat per segles d'esclavitud més o menys dissimulada i interioritzada, a un règim llibertari de vocacions d'artesans i artistes cal preparar-ne el camí. Políticament, es pot afavorir aquest canvi si es potencia una nova cultura que utilitzi les noves tecnologies en el sentit d'afavorir la producció en sèrie automatitzada, d'una banda i l'obra artesana ben feta de l'altra. La preparació d'una generació artesana i artística depèn de disposar de temps, de tenir formació i mitjans per a desenvolupar la producció amb l'ajut suficient per a competir amb la producció en sèrie.

Versió 31 d'octubre del 1988.

Notes:

¹En aquest paràgraf seguim a Salvador Giner, «El Trabajo Domado», El País 31 d'abril del 1984.

²Les línies principals d'aquest plà foren plantejades als anys 70 per en Forrellat, president de Unitat Hermètica.

³Jean Claude Pellisolo, ex director de les indústries electròniques i de la informàtica al Ministeri d'Indústria del govern francès. L'Express, número 1705, 16 de març del 1984: «Les métiers de l'an 2000», per Patrick Arnoux.

2.2.3. Inflació-deflació.

Analitzar i explicar el fenomen de la inflació-deflació a partir d'unes noves premisses.

La inflació monetària és un desequilibri entre el valor de les mercaderies produïdes i la massa monetària en circulació, quan aquesta és més alta que el valor global de les mercaderies. El mercat està «inflat» de diner, el diner val menys i, per tant, augmenten els preus de les mercaderies «escasses» en relació al **diner real (demanda)**: hi ha més demanda monetària que oferta de mercaderies concretes.

Aquest desequilibri és un absurd basat en la «Llei de l'oferta i la demanda», ella mateixa també absurda perquè, mentre l'oferta és de mercaderies concretes produïdes, la demanda és monetària abstracta comptable. I tothom sap que relacionar una cosa concreta (mercaderia) amb un signe abstracte (moneda) és un problema sense solució. La causa principal que genera la inflació i la deflació –fenòmen invers: molt valor de mercaderia produïda i poc diner per a fer-li front– és la impossibilitat del sistema monetari actual per adequar el «valor de la massa monetària» al «valor de les mercaderies produïdes». Aquesta impossibilitat és instrumental: el sistema actual no disposa de cap instrument per a captar ni la massa monetària real ni el valor de les mercaderies produïdes.

La manca de solució pràctica de l'actual sistema per a posar remei a la inflació-deflació, fa que s'inventin falsos problemes. Algunes d'aquestes causes falses o parcials són:

«L'espiral de preus i salaris genera inflació». Des de la perspectiva que estem proposant, la puja de preus i salaris és irrellevant per a produir inflació o deflació sempre i quan aquesta puja (o baixa) sigui correlativa, és a dir, que «el poder real de venda al consum amb preus lliures, sigui igual al poder de compra real dels consumidors». Tant fa que viure un mes costi 5 unitats monetàries, com 50.000, mentre es cobrin 5 ó 50.000 respectivament. Quan diem que «la vida es cara» no depèn dels «zeros» que hem d'afegir als preus de fa 50 anys, sinó que depèn de la relació **preus/salaris**. Aquesta relació dins l'actual sistema monetari normalment és desequilibrada amb la qual cosa hom perd o guanya poder de compra contínuament segons hi hagi inflació o deflació monetàries.

Si **P** és **producció total**, **Hp** és **hisenda privada** i **Hc** és **hisenda comunitària** (diner equilibrador en forma de salaris de solidaritat social per al consum o en forma de crèdits a la inversió), podem controlar la inflació o la deflació segons la següent fórmula:

Equilibri:

$$\frac{P}{H_p + H_c} = 1$$

Producció igual a hisenda.

Inflació:

$$\frac{P}{H_p + H_c} < 1$$

Disseny de civisme

$H_p + H_c$

Més hisenda que producció.

Deflació:

$$\frac{P}{H_p + H_c} = 1$$

Més producció que hisenda.

Si, per exemple, la producció (preus) val 100 unitats de compte de mercat, la hisenda privada (salaris) val 80, cal inventar una hisenda comunitària de 20 (salaris de solidaritat social):

$$\frac{100}{80 + 20} = 1$$

Si pugen en 10 unitats els preus i els salaris, continua l'equilibri:

$$\frac{100 + 10}{(80 + 10) + 20} = \frac{110}{110} = 1$$

Per elevats que siguin els preus i els salaris en el mercat lliure, en relació a una etapa mercantil-productiva anterior, continuen essent d'una total solvència i exactitud monetària per raó d'una iniciativa i responsabilitat productiva privada i d'una concurrència mercantil, fecunda, de tots els productors (treballadors, inversors, empresaris i inventors) i els consumidors privats.

«L'especulació desequilibra el mercat». Si reprenem el sentit original d'**especulació**, –del llatí, «speculare», vigilar, observar, albirar, espiar amb miralls convenientment situats per a veure el que el altres, sense miralls, no veuen–, l'especulació no pot ser causa de desequilibris dins un **mercat llibertari** responsabilitzat. El mirall no muta la realitat, senzillament permet veure-li el darrera simultàniament amb el davant.

L'ús corrent del terme «especulació» sol ser pejoratiu i s'empra per a designar un seguit de delictes i crims comesos amb diner anònim (venda per sota del preu mínim en vistes a monopolitzar el sector; compra majorista oligopolista per a controlar el mercat; compra-venda del sòl, bé arrel immoble per excel·lència...). És a dir, l'**especulació en buit**, moure diner sense contrapartida mercantil crea greus desequilibris. En canvi, l'especulació sobre mercaderies i valors concrets, en sentit positiu no desequilibra el mercat perquè permet: un coneixement més profund de la naturalesa del bé comercial; un coneixement espacial-geogràfic de les necessitats del bé comercial més profund; un coneixement de previsió temporal del procés productiu-comercial. L'especulació comporta risc. L'especulador no sempre gaunya. No en và diem «miratge» al mirall enganyador (en castellà, «espejismo»). L'especulació, com a joc intel·ligent que cerca les millors oportunitats, és inseparable de la borsa, de la llotja, del mercat llibertari. És feina del comerciant, transportista, importador i exportador... conèixer en profunditat la naturalesa de la mercaderia, les diferents necessitats de les diferents àrees del mercat, les previsions dels moviments mercantils... Altrament el mercat esdevé una cosa rígida, una planificació, una negació del mercat.

«La puja dels preus del petroli és la causa de la inflació dels 70 i 80». (Vegeu el tema **Stagflació**).

Si ni «l'espiral preus-salaris», ni «l'especulació», ni «la puja dels productes petrolífers» són les causes més importants de la inflació, haurem de cercar-ne altres, potser no tan airejades, però, no per això, molt més importants.

En l'**evolució utilitària de l'home**, plantejem que el valor de les mercaderies produïdes (P) acostuma a ser més gran que el valor de la **hisenda privada** (Hp). És a dir, la relació entre P/Hp, essent el numerador més gran, valdria més de la unitat. I això, significa deflació. Però, en un mercat amb moneda, la invenció de diner permet transformar la deflació gran en deflació petita (banquers prudents) o en equilibri i, àdhuc, en inflació (banquers agosarats). A més invenció, més apropiació i més guanys. Si això és així, hom pot comprendre el perquè del domini constant actual de la inflació. És la temptació permanent del banquer: inventar diner i apropiar-se'l.

No és, doncs, ni el capitalista corrent demanant interessos, ni l'empresari corrent demanant beneficis... els causants de la gran expoliació del «**factor residual**» o del «**be comú**», com tant ha insistit el socialisme tradicional. Sobre el sou de l'obrer, sobre les regalies de l'inventor, sobre el benefici de l'empresari i sobre l'interès del capitalista... ve el controlador pràctic del diner, el banquer que inventa un diner que immediatament s'apropia.

Observem avui, tres classes d'inflació:

- a. La petita inflació, fàcilment controlada pels governs a través del control de la relació preus-salaris. És el sistema tradicional de l'esclavitud subtilment renovada i hàbilment camuflada. Els «moralistes» criden a l'austeritat, a estrenyer-se el cinturó, al dret i honor de pagar impostos per sostenir el «be comú»...
- b. La inflació mitjana encara a nivell de cada Estat (**societat geopolítica**). Es basa en els racons amagats del pressupost. És deliberadament no controlada. Pertany al que en diuen «secret d'Estat». És (ir)responsabilitat directa dels governants de cada Estat. A tota insinceritat pressupostària real, el mercat reacciona amb força mitjançant la coneguda pujada de preus, disparats mortalment.
- c. La gran inflació internacional, radicalment incontrolable dintre del marc de l'actual sistema monetari. Tohom reconeix que cal posar-li remei eficaç i urgent, però, ningú no el posa.

La moneda anònima de circulació permanent, és convertible a qualsevol cosa, joc o crim, en el secret irresponsable de les operacions comercials i de les desviacions pressupostàries de certa envergadura intraestatal i interestatal.

La causa principal d'aquestes inflacions (i consegüents deflacions) és la **creació** (o retracció) **de diner** no mesurada adequadament per manca d'un sistema monetari informatiu i no mesurada interessadament per apropiar-se fraudulentament del diner inventat.

L'augment insolent de creació de diner en vista a l'apropiació fraudulenta d'aquesta plusvàlua mercantil genera altíssimes taxes d'inflació, que solament beneficia a una minoria.

Disseny de civisme

La deflació es genera quan, per a compensar les esplèndides **rendes de situació**, els poders establers carreguen la responsabilitat de la inflació en els assalariats i imposen una misèria més o menys aguda als treballadors, als empresaris, als petits inversors i als inventors productivament solvents, a base d'un drenatge del diner circulant creat.

La creació desmesurada de diner (exercida discretament dintre, entre i fora dels bancs) és insolent sempre que no correspon directament a cap augment de producció real que augmenti el valor global de la producció.

Versió 31 d'octubre del 1988.

2.2.4. Stagflació.

Analitzar el fenomen de la stagflació.

El desequilibri econòmic monetari només és possible en un règim mercantil submergit en un sistema monetari irracional. Aquesta irracionalitat es demostra en la incapacitat de mesurar el concret valor de canvi elemental de totes les mercaderies. Aquesta irracionalitat porta, com a conseqüència inevitable, la pèrdua de control del sistema econòmic per part de l'autoritat que el garanteix tant a l'interior com a l'exterior de cada Estat.

La «**stagflation**», veu anglesa resultant de «stagnation» (estancament) i «inflation» (inflació) és l'atzucac on han anat a parar els mercats occidentals a partir dels anys seixanta. Estancament econòmic absurdament lligat amb elevats tipus d'interès, o alta inflació absurdament lligada a un atur forçós escandalós. Amb els fenòmens de la inflació i de la deflació entrecreuats es perd l'agulla de navegar per part dels teòrics que no saben explicar el què passa i per part dels governants que «naveguen» en la plena irracionalitat.

Cal retrocedir una mica per a comprendre el procés general de l'aparició de l'stagflació. En els darrers anys la gran inflació ha estat obsessiva pels governs. En principi no es pot fer derivar del Pla Marshall ja que els capitals eren oficials, legals, ben coneguts i solvents basats en la sobreproducció exportable dels Estats Units. Les rendes foren ràpidament fetes solvents per la nova gran producció europea i japonesa que se'n seguí.

L'origen de la inflació galopant apareguda al final dels anys seixanta és atribuïda per uns, a la pujada de preus d'iniciativa empresarial enfront de les lluites sindicals que impedièn la renovació i reestructuració de les empreses; per d'altres, als efectes de la guerra del Vietnam; per d'altres, a la puja dels preus del petroli.

Segons la nostra hipòtesi, l'origen principal d'aquesta inflació, emmascarada per la prosperitat mundial posterior a la segona guerra mundial, es pot descriure així:

Els bancs nordamericans amb monopoli d'emissió imprimeixen bitllets de banc EUA sense control amb finalitat d'exportació fraudulenta contra divises europees, japoneses i d'altres països. Aquests col·laboradors europeus, japonesos, etc... contrabandistes de llurs pròpies monedes «nacionals», esdevingueren els autèntics «finançadors» del creixent monopoli de les multinacionals EUA contra riqueses i unitats de producció de llurs propis països.

Per aprofundir en aquest fenomen, cal analitzar d'una banda els capitals «finançadors» del creixent monopoli EUA en el món sencer i, d'altra banda, les rendes obtingudes, cada vegada més insolvents i d'efectes monopolitzadors creixents.

La majoria d'aquests capitals eren d'origen dubtós, puix en provenir de fets de guerra i destrucció eren, amb tota evidència, insolvents. Però, allò que és fora de discussió és l'efecte inflacionista dels bitllets de banc incontrolats i irresponsables emesos i exportats al marge del Pla Marshall i de qualsevol altra transacció pactada.

Les rendes obtingudes dels anteriors capitals subterranis constitueixen el «hot money» (diner calent) que mena el seu joc brut i irresponsable contra totes les divises, una darrera l'altra davant d'uns governs ignorants, insolidaris o

Disseny de civisme

descaradament còmplices.

Calia, però, netejar aquest diner dolent. S'inventaren els «eurodòlars». Són dòlars diferents dels dòlars normals. El «hot money» es transforma en eurodòlars i, així, es destrueix el cos del delicte, és a dir, el bitllets de banc EUA fraudulents. Aquests eurodòlars no tindran curs als EUA. Ells no es poden contagiar. Vagaran pel món sense trobar repòs. Aquesta operació és el millor premi, totalment injustificat i insolvent, a uns distingits contrabandistes europeus i japonesos.

El primer mercat d'eurodòlars fou Londres. El creixement, espectacular:

1957, 1.000 milions d'eurodòlars.

1964, 3.000 milions d'eurodòlars.

1965, 10.000 milions d'eurodòlars.

1968, 25.000 milions d'eurodòlars.

1970, 57.000 milions d'eurodòlars.

1972, 92.000 milions d'eurodòlars.

El 1972, la crisi del dòlar transformà el mercat d'eurodòlars en el d'eurodivises, amb l'acceptació en el joc, del marc alemany i del franc suís, principalment. Des de 1965, aquest mercat pràcticament monopolitzat fins aleshores pels britànics, s'amplia amb l'entrada d'altres bancs europeus (eurobancs). Més tard s'estén a altres parts del món i neix el mercat de l'«asiadòlar» animat pels bancs de HongKong, Singapur i Tokyo. Els beneficiaris d'aquest gran mercat subterrani són els nordamericans i els prestamistes dels residents de totes les nacionalitats posseïdores de divises dipositades en els eurobancs, àsiabancs,...

El 1973 el volum puja ja a 132.000 milions de dòlars. El 1974 a 177.000 milions de dòlars. I així successivament.

Per a tenir una idea de què representen aquestes xifres, i per tant el grau d'influència de les eurodivises en l'economia general i en el seu procés inflacionari, hem comparat diferents exportacions amb el corresponent mercat d'eurodivises del mateix any.

Eurodivises de 1964: 4,6% de les exportacions de tot el món.

Eurodivises de 1966: 27,5% de les exportacions de la CEE.

Eurodivises de 1966: 48,5% de les exportacions dels EUA.

Eurodivises de 1971: 496,6% de les exportacions de Llatinoamèrica.

Eurodivises de 1974: 20,4% de les exportacions de tota Europa Occidental.

Les grans empreses multinacionals, principalment nordamericanes, a través de bancs nordamericans i europeus, emeten, des de l'inici dels anys 60 les euroobligacions, alliberades després en moneda de reserva o per unitats de compte monetari (el 1972: 6.335 milions de dòlars).

En el mercat d'eurodòlars, com en el d'euroobligacions, els demandants obtenen un tipus d'interés més baix, la possibilitat de negociar els crèdits més lliurement, un cost i unes despeses d'emissió inferiors als dels mercats nacionals, garanties

en l'emissió de les grans agrupacions bancàries, superiors a les de les obligacions emeses en un mercat nacional i, en general, el fet d'operar fora de tota regulació per part dels Estats.

Es tracta, doncs, d'un maneig radicalment subterrani i incontrolable d'una moneda puríssament abstracta que es belluga sovint per telèfon, tot saltant-se lleis i costums anacròniques a les quals només se sotmeten els Estats i els particulars «antiquats».

Aquestes divises dominen, de fet, borses i bancs locals i mundials; dominen les «economies» nacionals amb complicitat responsable o ignorant dels governants; incideixen plenament en el procés de producció, d'inversió i de consum a partir del «sistema creditici» i «financer».

Qui pot creure que l'equilibri econòmic mundial pugui ser controlat per les autoritats, si els centres de decisió són manipulables per un cos d'irresponsables desconeguts?. El Parlaments debaten i els Consells de Ministres dicten mesures dràstiques contra la inflació i l'atur, o per a controlar el preu del capital o l'augment de la producció. Mentrestant tot resta trasbalsat i neutralitzat per uns cops de telèfon que belluguen xifres diabòliques sense bellugar cap realitat mercantil concreta. I Això a velocitats telemàtiques entre aquests «especuladors en buit» del món sencer.

Les conseqüències «stagflacionistes» d'aquesta gran operació són terribles.

Una gran baixa de la producció i un augment de l'atur sempre mal subvencionat.

Un augment creixent de la inflació.

Un desordre permanent en els cossos, castes i classes socials «sacrificats» en el «servei» a la societat. El desordre de dalt és el pitjor de tots els desordres.

Una necessitat creixent de policies fanàtiques i torturadores i d'exèrcits «pretorians» com a «ultima ratio» tant per la dreta, com per l'esquerra, com pel centre. Cal aconseguir «democràcies governables» amb «governos forts» contra «terrorismes destructius».

Una fam terrible en els països subdesenvolupats que no han volgut escoltar els savis consells dels «birth control» amb esterilització en cadena industrial i indemnització caritativa.

La gran jugada final ha estat carregar la culpa de tot a l'encariment del petroli. Els grans monopolis mundials del petroli, «les 7 germanes», capdavanteres del «hot money», controladores indispensables de les més revolucionàries tècniques de producció ara diversificada a tots els terrenys, van decidir jugar-se el destí de la nostra civilització per aconseguir un lucre directe en el buit.

I si potser suggeriren a uns xecs feudals de multiplicar per 2, per 3, per 4 el preu del «seu» petroli, sota amenaça de fomentar en llurs països revolucions progressistes?. Ara els «moros» tenen la culpa, davant tot el món, de la sobtada aparició del fantasma de la inflació. Mentre, els beneficis de «les 7 germanes», no poden, en bona economia clàssica, ésser considerats com a causa d'inflació. On aniríem a parar amb doctrines tan extremistes!

Versió 31 d'octubre del 1988.

2.2.5. El frau del lucre directe.

*Analitzar els mecanismes d'apropiació fraudulenta del **bé comú**.*

La principal causa dels desequilibris econòmics rau en una irracional **invenció o exvenció de diner** en relació al valor de les mercaderies produïdes. La irracionalitat prové de la manca d'un sistema monetari informatiu i personalitzador que permeti regular constantment la massa monetària en funció de l'increment del valor de les mercaderies produïdes. Aquesta irracionalitat del sistema monetari, que impedeix l'equilibri del mercat, sense inflació ni deflació, és però volguda i mantinguda per totes aquelles minories que es beneficien de la crisi: «treure profit de l'embolic» i, donat que la foscor informativa els afavoreix no tenen cap interès a clarificar la situació: «embolica que fa fort».

El principal interès en inventar diner, inclús per sobre del que pot convenir, generant així inflació, és l'apropiació d'aquest diner inventat. Inventar diner en la justa proporció de les necessitats de creixement del mercat és necessari per evitar la deflació. Però, segons la nostra hipòtesi (Vegeu «**Moneda telemàtica i estratègia de mercat**»), aquest diner inventat que correspon a una plusvàlua general del mercat, ha d'ésser equitativament distribuït entre tots els ciutadans ja que representa un **bé comú mercantil** que no és directament fruit de cap dels agents mercantils actuals. El frau s'opera doncs, quan unes minories que controlen la invenció de diner s'apropien del que inventen i, per tant, mancats d'un sistema monetari responsabilitzador, els seu afany és inventar diner constantment per apropiarse'l seguidament. El frau del lucre directe i immediat que s'obté sense haver d'esforçar-se ni arriscar-se per a produir quelcom concret es realitza per diferents sistemes:

a. El frau del lucre monetarista per obtenció directa del lucre mitjançant subtils complicitats i gràcies a la irracionalitat del sistema monetari vigent.

1. Rendes d'usura i rendes de situació.
2. Falsificació formal de diner.
3. Jocs d'atzar.

b. El frau per inversions militaristes i armamentistes estratègicament inútils.

c. El frau per violència laboral.

a. Lucre monetarista.

1.1. Rendes d'usura. El sistema més comú d'aconseguir lucre directe, inventant i apropiant-se el diner inventat, és el practicat pels bancs privats, per les multinacionals i pels Estats moderns mitjançant la banca oficial. El frau es realitza quan aquestes institucions deixen el diner inventat per elles a empreses rendibles de producció. La usura es produeix, no tant dels interessos elevats que són exigits com del fet que s'estipulen contractes «lleonins» pels quals el client s'obliga a retornar a termini més o menys curt capitals inventats pel banquer, que són, doncs, privadament insolvents, amb capitals realment privats i solvents, és a dir, suats i estalviats pels productors. No cal dir que els capitals inventats, privadament insolvents de part de qui se'ls apropia, són comunitàriament solvents si responen a un increment del volum de la producció, perquè representen excedents de producció concrets.

Tota aquesta actuació és més o menys ignorada pels legisladors, còmplices o

ingenus, i per consegüent, per la llei. L'usura de mercat esdevé així un fenomen ordinari, corrent, normal...

1.2. Rendes de situació. Són les rendes dels còmplices. Es distribueixen, a través dels monopolis i oligopolis, a la «gent d'influència» dels seus consells d'administració, gent manifestament improductiva, però necessària per al bon funcionament del «sistema» de complicitats i encobriments.

També són rendes de situació les nombrosíssimes prebendes i sinecures distribuïdes als còmplices i oportunistes necessaris per a la legitimació del «sistema general del frau legal»: enginyers, capataços, inspectors, advocats, gestors, periodistes, intel·lectuals, pedagogs, publicistes, metges, jutges...d'institucions que per llur original vocació productiva mercantil o cultural-liberal es podrien oposar espontàniament als poders de fet.

També són rendes de situació les que percep la «burrocràcia» i el sistema policíac, ambdós bàsicament corruptes, fidels al servei dels poders fàctics esmentats. Aprofiten les «cruïlles de trànsit obligat» imposades per absurdes lleis per a fer pagar «peatge» a tot el qui es veu forçat a passar-hi.

Són rendes de situació les que reben els «polítics» que accepten de viure «professionalment» de l'exercici del poder corruptor i opressor.

2.1. Falsificacions privades, més o menys acceptades pels bancs, amb especulació borsista sense solvència prèvia o amb crèdits bancaris a curt termini. Una forma d'obtenir lucre directe al marge dels bancs, però amb complicitat passiva o activa d'aquests, és la **falsificació endocomptable** de diner fora del banc, generalment a càrrec d'executius bancaris. John Maynard Keynes (1883-1946) explica el seu enriquiment inicial en la seva autobiografia. No era banquer. No tenia, per tant, «patent de cors». Calia espabilar-se. Divendres, just abans de tancar borsa, comprava valors que estaven a la baixa, tot preveient-ne la pujada. I pagava amb xec sense fons datat dilluns, perquè ja era incobrable el divendres. Dilluns a primera hora venia a l'alça i ingressava l'import immediatament en el seu compte per fer front al xec en contra pendent des del divendres. Aquesta falsificació de diner comptable privat insolvent només és perseguida per la llei quan falla i deixa un descobert.

2.2. Falsificacions privades basades en el moviment en buit de diner comptable abstracte, sense concreta circulació equivalent de concretes mercaderies intercanviades. Es tracta de les populars «rodes de talons, piloteig de lletres de cavalleria...» Aquesta forma és promocionada i protegida pels bancs que hi troben interès elevat. El moviment en buit de diner comptable només és perseguit per lleis anacròniques quan els bancs se senten greument amenaçats.

2.3. Una altra forma és la falsificació formal de diner oficial estatista.

La falsificació oficial i estatista de monedes concretes metàl·liques per les mateixes autoritats emissores ve de molt lluny i és un acte d'absolutisme totalment arbitrari. L'apogeu d'aquesta falsificació oficial se situa a Europa, des de l'alta edat mitja fins a 1914. Consisteix fonamentalment a exigir impostos, gabeles, drets reials.. amb monedes metàl·liques d'una quantitat oficial de grams. Aleshores, el qui governa les refon amb menys grams, i amb les noves monedes oficials, de menys valor, paga els deutes estatistes als súbdits «villans».

Disseny de civisme

En «El Capital» (I, p. 61) Karl Marx parla de la «pràctica abusiva de la falsificació del diner pels prínceps, pràctica que dura uns quants segles». I en la nota corresponent afegida a la 2a edició del Capital diu: «Així, per exemple, la lliure anglesa representa menys d'una tercera part del seu pes primitiu; la lliure escocesa només representava, abans de la Unió, 1/36 part; la lliura francesa 1/74 part; el maravedí espanyol menys de 1/1000 i el rei portuguès una proporció encara menor».

Un altre exemple és la unitat monetària anglesa, la lliura esterlina que en forma d'un sobirà d'or valia 20 xelins i era cobejada per aristòcrates i nous rics, mentre que en forma de guinees, valia 21 xelins i era la moneda acceptada pels llestos banquers.

2.4. Una altra cosa és l'actuació dels falsificadors sense iniciativa oficial. Són considerats delinqüents perillosíssims i criminals. Falsificaven, primer, la moneda metàl·lica; a partir de la seva aparició, els antics bitllets de banc que responien a moneda metàl·lica; després, falsificaren els bitllets de banc que no responen a res i, finalment falsifiquen tot tipus d'instruments monetaris auxiliars: xecs, talons, lletres de canvi, bons de caixa, títols, targetes magnètiques, informacions d'ordinadors... La maquineta de fer diners sempre és atractiva. Quan els enxampen, aquests van a la presó. A la majoria de tots els altres citats, normalment els condecoren.

3. Els jocs d'atzar també són una manera de lucrar-se en el buit amb circulació monetària, sense l'equivalent moviment de mercaderies concretes. N'hi ha d'oficials estatistes –loteries, travesses, bingo,– i d'altres més o menys perseguits o tolerats arbitràriament per uns sistemes legalistes i policíacs corromputs estructuralment.

b. Inversions militaristes.

Les accions militaristes antiestratègiques, aleatòries, incertes o mal programades per «xovinisme» publicista, constitueixen el bel·licisme, que a més de posar en perill la pau, justifica la necessitat de la militarització social i de la cursa armamentista.

La militarització d'un país disminueix la producció de consum civil perquè, en fer passar gran part de la població masculina i ara, femenina, a les casernes o a les fàbriques d'armament, disminueix el nombre de productors eficaços i la capacitat de compra d'articles de consum.

L'armamentisme està basat en el fet que els armaments produïts es fan cada dia més ràpidament obsolets per causa del vertiginós desenvolupament tecnològic. Es produeixen amb objectius militaristes, imperialistes i colonialistes. Una vegada esdevinguts antiquats s'exporten a països pobres, on cal cremar-los en guerres localitzades.

El bel·licisme, amb la militarització i l'armamentisme, és el mitjà per a robar inversions, invencions, empreses i treball a la producció civil necessària per a la superació de la fam, la misèria i la pobresa de gran part de la humanitat. És un sistema per a cremar els reals i potencials excedents generats per l'acumulació de factors productius comunitaris, que es concreten en les possibilitats tecnològiques en el camp de la producció i de la informació. La manca de capacitat de compra de milions de consumidors mantinguts en la pobresa no els permet augmentar la demanda de productes necessaris per a llur supervivència. Les empreses, com que no poden assegurar la venda dels seus productes de consum, es reorienten a mercats segurs i amb diner abundant: l'armament és encarregat pels propis governs o per governs de països estrangers. I els estats

que compren sempre paguen, al preu que sigui, per mantenir la seva seguretat! En definitiva, l'armamentisme és una «producció no productiva» que genera diners, però no béns de consum.

c. La violència laboral.

La violència laboral, sota moltes formes, és una expressió més d'aquest frau que s'opera impunement i que permet obtenir un lucre directe sense que sigui fruit d'una producció de mercaderies realitzada amb una equitativa retribució dels qui les han produït.

De treballs forçats n'hi ha d'escandalosos: els dels presos socials, el dels presoners de guerra o de camps de concentració... Però, n'hi ha abundantíssim de dissimulats: tota la gent que treballa a disgust, i per tant malament, per manca de preparació, per mal pagats, per condicions dolentes, per mala salut...

El treball de parats sense especialització o amb especialització diferent a la pròpia és, a més d'una violència laboral, un mal negoci: Hjalmar Schacht (1877-1970) demostrà a Hitler que sortien més barates les autopistes del Iller Reich fetes per obrers especialitzats que pels milions d'obriers aturats heretats de la República de Weimar. Sobrava diners per a llur subsidi d'atur i les autopistes quedaven millor.

L'esclavitud legal o encoberta continua. Anglaterra quan abolí l'esclavitud es dedicà a empaitar vaixells portuguesos, espanyols, holandesos... carregats d'esclaus negres destinats a Amèrica. I, això, no ho feu per altruisme, sinó perquè els esclaus no eren tan rendibles com els proletaris. Tanmateix el proletariat és una esclavitud encoberta. No et compren «tot» el ser. Però et compren «totes» les hores útils de la teva vida. Només deixen temps lliure per dormir, menjar i reproduir-se —veure la televisió i comprar el que t'anuncien—.

Totes aquestes formes de violència laboral es fonamenten en la pressió que els empresaris que la practiquen poden realitzar contra el treballador que no té altra possibilitat de sobreviure si no és venent la força de treball. L'explotació del treballador continua com a frau, creant una renda de situació a favor del qui el contracta en males condicions. La renda de situació permet a l'empresari apropiarse d'uns diners que no responen a una producció real ben pagada. La manca d'uns salaris vitals de solidaritat social i la impossibilitat de control monetari de les nòmines salarials faciliten la violència laboral.

Versió 31 d'octubre del 1988.

2.2.6. El mercat subterrani.

Analitzar el fenomen de l'«economia submergida» com a conseqüència de la crisi anti-econòmica.

Si el diner s'ha amagat sota terra, perquè el mercat, la producció i el comerç, no han de fer una cosa igual?.

El mercat negre dels països de l'Est és prou conegut tot i que potser no en les dimensions que ha adquirit els darrers temps. Però és difícil seguir-li la pista sense estudis fiables.

Aquesta sortida endavant per la porta falsa es comença a conèixer i a estudiar, en canvi, en l'economia occidental, empantanegada en aquesta crisi de les crisis que és la stagflació.

Sota diversos noms, un mateix fenomen: economia submergida, subterrània, paral·lela, clandestina, il·legal, oculta... Unes empreses són il·legals o delictives (tràfic de drogues, d'armes, d'objectes robats, contraban...); d'altres són lícites, però no declarades (sobretot a efectes fiscals i de cotització a la Seguretat Social). Altres empreses compleixen els requisits legals però per errors o falles informatives no entren en estadístiques.

Segons estimacions, per cert molt poc precises, el mercat subterrani el 1981 representava el 10% del PNB de Suècia, 15% de França, el 25% d'Espanya, el 26% dels EUA i el 35% d'Itàlia.

Empreses oficialment desaparegudes segueixen funcionant readmetent els treballadors acomiadats. Sovint amb sous superiors, però sense Seguretat Social, amb treball domiciliari, sense contracte laboral i, per tant, amb acomiadament lliure, sense pagament d'impostos municipals, ni de l'IVA, ni de la renda de les persones físiques, ni de Societats... sense sotmetre llurs productes a la revisió dels Ministeris competents.

Totes les transaccions del mercat submergit es realitzen en efectiu, perquè és diner anònim i no deixa rastre. Són conseqüència de la pressió fiscal, de les cotitzacions de la Seguretat Social i de les restriccions legals. Són el ferment on es coven la corrupció i abús d'una banda i la innovació i creativitat de l'altra. Aguanten més be la crisi que les empreses reconegudes oficialment. Llur supressió, dintre els sistemes imperants, només serà possible a base d'un control despòtic contrari a la llibertat i que generaria una burocràcia que es menjaria els beneficis que l'Estat espera aconseguir d'aquesta supressió.

Els recursos de la naturalesa són imprevisibles. Quan se li nega al riu el seu llit normal vessa per les vores i quan es talla el tronc d'un arbre rebrota per les arrels. Es treballa semiclandestinament xipollejant, els aturats s'agafen a apedaçar fusteria, lampisteria, fontaneria, ferreteria, mecànica, pintura... Augmenten els venedors ambulants, les botigues en un pis, els repartidors, els assessors fiscals d'aficionat, els instal·ladors a domicili, les classes i els cursos particulars.

Amb subsidi d'atur o sense es busca treball extra «per lliure». Ermots estèrils dels suburbis o terres abandonades de l'interior esdevenen conreus d'immigrants sense feina, de «hippies» treballadors o de gitanos marginats. Les barraques d'eines al tros o les masies semienderrocades es tornen a habitar. Jubilats que volen ser útils també es belluguen. El bricolage, el «self-made-man», sempre en

expansió produeix un intrusisme professional que fa trontollar els oficis. Quan la societat està corrompuda: «Salva't a tu mateix!, sigues autosuficient!». Com diria N. Berdiaeff, «una nova edat mitja».

La crisi genera fenòmens de retrocès a formes arcàiques de comportament econòmic. Un d'ells és l'atresorament d'or, inversió especulativa i improductiva. És el refugi dels inversors desconfiats en època de crisi. Igual diríem dels diamants, la numismàtica, la filatèlia, les obres d'art... Una altra forma arcàica és el retorn al mercat de permuta, troc o bescanvi amb supressió de moneda. Es fan operacions en les quals, per exemple, es canvien de mans unes accions d'uns grans magatzems per uns immobles. Et venen un pis nou i et compren el vell a canvi. O et venen un cotxe nou, quedant-se el vell descomptant el preu d'aquest del valor del nou...

El vaixell fa aigües. Tohom fuig del sistema monetari, del sistema fiscal, del sistema de la Seguretat Social, del sistema de controls de preus i salaris, del sistema de política anti-econòmica vigent.

Versió 31 d'octubre del 1988.

2.3. Mercat llibertari i responsable.

Mercat sí, mercat no, alternatives al mercat... El mercat és una invenció humana antiquíssima. Ens cal distingir entre mercat corrupte i mercat responsabilitzat, entre «llibertinatge mercantilista» i «mercato llibertari responsable». Aquesta distinció es fonamenta en un conjunt de regles de joc net que faciliten una total llibertat i iniciativa privada amb una completa i exhaustiva documentació responsabilitzadora d'aquesta llibertat.

Versió 30 de novembre del 1988.

2.3.1. Mercat llibertari i mercat històric.

Diferenciar i definir el «mercant llibertari» i el «llibertinatge mercantilista».

Al llarg de l'**evolució humana utilitària** apareix, en un moment donat, fa possiblement uns 60.000 anys, el canvi utilitari, és a dir, el **mercant**. Com el mateix nom indica l'origen del canvi utilitari era graciós, gratuït, una mercè, un intercanvi d'obsequis.

La invenció de la moneda com a unitat de compte abstracta de l'intercanvi de mercaderies dóna lloc al mercat monetari (**mercantil**). Amb la introducció de la moneda anònima i desinformativa el mercat es transforma en **mercantilisme corrupte**. Avui el terme «mercant» en suggereix tot tipus d'imatges de corrupció, joc brut, desorganització, opulència-misèria, malbaratament, explotació humana i natural... Enfront d'aquesta realitat solament hi ha dues solucions:

Negar el mercant, instaurant una planificació burocràtica que decideixi i estableixi què s'ha de produir, com, qui, quan, què s'ha de comprar i què s'ha d'estalviar. Aquest intent de centralització estatista no acaba de donar, històricament, els resultats esperats, i de fet, es combina en la pràctica amb molta corrupció i amb formes de producció «lliure», «mixta» i de «mercant negre».

Clarificar i responsabilitzar el mercant, dotant-lo d'una moneda personalitzada i informadora, únic mitjà de pagament legal i real de cada acte mercantil. Amb aquest instrument personalitzador i informador es pot endegar una estratègia mercantil, econòmica i política sense gran part dels greus handicaps informatius i socials que avui pateix qualsevol intent d'estratègia en aquest camps.

Segons la hipòtesi que proposem, en els darrers 4.500 anys hem conegut i coneixem el «mercant corrupte» i la «negació del mercant». Avui, i no abans, és possible tècnicament clarificar i responsabilitzar el mercant, gràcies a una aplicació intel·ligent i democratitzadora del diner electrònic.

Proposem el terme poc comú –i fins i tot aparentment contradictori– de **mercant llibertari** per a distingir-lo del «mercant lliure» que de fet és la tapadora d'un llibertinatge mercantilista. En tant que el mercant és una realitat fenomènica li correspon l'adjectiu «llibertari» si volem parlar de com concretar llibertats concretes en els fenòmens utilitaris del mercant.

Així, el **mercant llibertari i auto-responsable** és un mercant emmarcat en un conjunt de «llibertats i responsabilitats utilitàries concretes». En canvi, l'anomenat «mercant lliure» és, de fet, un **llibertinatge mercantilista plutàrquic**:

El llibertinatge, és una pseudo-llibertat que no respon, ni vol respondre dels seus actes, que no accepta de ser personalitzada ni documentada. El llibertinatge afavoreix els corruptes i els corruptors mercantilistes i socialistes fins a donar-los el control total d'un «pseudo-mercant lliure» a través dels oligopolis i monopolis, privats o estatistes, indígenes i mundials, tant en bancs com en mercaderies.

El mercantilisme, és la degeneració del mercant que ja no cerca cobrir les necessitats humanes en la seva complexitat, sinó que cerca tant sols, produir exclusivament en quantitat, oblidant la qualitat, com a mitjà d'augmentar incessantment les riqueses i el poder d'uns pocs.

Plutàrquic, perquè és el medi on certes minories transformen el «legítim diner

Disseny de civisme

mercantil» en «il·legítim diner-poder fàctic» que els permet de moure subterràniament els fils del mercat i de la societat, corrompent a favor seu la Justícia, la política, les professions liberals, les comunitats de fe... els pobles, les nacions, la ciència, la tècnica...

Versió 31 de novembre del 1988.

2.3.2. Objectius i mesures econòmiques.

Proposar objectius per a un mercat llibertari i enunciar l'orientació de mesures concretes per a dur-los a terme.

Un mercat llibertari, clar i responsable, pot fomentar una nova economia que, sense pors, tendeixi als següents objectius:

Una producció màxima, de qualitat òptima, al servei de tot el poble, amb el mínim esforç i risc per part de tots els factors productius privats (treball, capital, empresa i invent).

Una inversió màxima i de qualitat òptima en el cicle de la producció, també amb l'esforç i risc mínims tecnològicament i ajudada comunitàriament pel **crèdit** en funció dels excedents de producció inversiva, és a dir, lliurement no comprats amb diner privat-solvent.

Un consum màxim i òptim per part de tots els membres de la societat en funció de les necessitats vitals i culturals, d'una progressiva ecologia i d'uns ideals de solidaritat amb tots els pobles de la terra. (El «consum màxim» no és la bogeria actual del consumisme basat en un publicisme enganyós que fa consumir allò que no es desitja realment).

La tendència a una producció i inversió màximes no ha de fer por si la qualitat ha de ser òptima i si la protecció dels recursos naturals és efectiva. La producció i la inversió màximes i òptimes (amb la limitació de la qualitat i de l'ecologia) han d'estar en funció de les necessitats vitals i culturals de tots els habitants de la terra i, de moment aquestes estan molt lluny de ser cobertes mínimament.

Per a dur a terme aquests objectius, dins el marc d'un **mercat llibertari i responsable**, cal un conjunt de mesures concretes (es desenvolupen al llarg de nombrosos temes i seccions) que en general cerquin:

Protegir eficaçment, amb les lleis generals i especialitzades necessàries, les forces productores d'iniciativa privada i propietat particular: empreses, invents, capitals i treballs utilitaris. Aquestes forces privades-solvents són les que, fins ara, i previsiblement en el futur immediat, donen dinàmicament i expansivament, una producció màxima i òptima de qualitat a canvi de riscos i esforços mínims; aquestes forces privades només aniran desapareixent a mesura que el progrés tecnològic creditici comunitari tindrà, per ell mateix (robòtica i altres revolucionaris invents avui insospitats) i indirectament més importància pràctica que l'esforç productiu privat directe.

Suprimir tot entrebanc burocràtic estatista. Donat que en el mercat llibertari no pot haver-hi moviment de diner sense el corresponent moviment de mercaderia-legal i viceversa, no es necessita cap control estatista. Solament en casos d'il·legalitat documentada ha d'intervenir la Justícia especialitzada. Qui juga en el mercat llibertari, en el respecte de la llei, «s'arrisca». Aquest «arriscar-se» és una sanció suficient, tant si el resultat és favorable com desfavorable.

Versió 31 de novembre del 1988.

2.3.3. Propostes per a un mercat llibertari.

Enunciar les principals propostes concretes per a la construcció d'un mercat llibertari.

Com qualsevol joc humà, el mercat necessita d'unes regles de joc que afavoreixen o impedeixen determinats actes, més enllà de les motivacions dels jugadors, més enllà de la seva bona o mala intenció.

Per afavorir un mercat llibertari i per impedir un mercat corruptor cal una sèrie de mesures que protegeixin el màxim de llibertats utilitàries concretes i dificultin, estructuralment, l'ús d'aquestes llibertats per a constituir monopolis o oligopolis, per a constituir, en definitiva, grups de poder que, a l'empar de les llibertats, les usin solament al seu favor i contra els altres.

En diverses seccions i temes es plantejen més àmpliament aquestes regles de joc del mercat que, ara, a tall de resum, s'enuncien:

1. Sistema monetari informador i personalitzador de cada acte de mercat, és a dir, de cada compra-venda. La supressió legal de tota forma de moneda anònima i desinformativa dificulta la impunitat dels crims per raó de diner (corrupció, robatori, frau, falsificació...). La **factura-xec telemàtica** posa les bases per a fer «ciència» de mercat i, evita la competència deslleial (impossibilitat de dobles comptabilitats i d'incompliment de lleis laborals, empresarials, ecològiques...); a més a més, assegura al proveïdor el cobrament automàtic i ràpid de cada factura emesa, agilitant, així, l'activitat mercantil.

2. Centralització i socialització de tota la informació comptable del mercat:

- a. En disposar de les anàlisis i estadístiques exactes i exhaustives en cada espai-temps del mercat interior i del comerç exterior, l'**Estat**, com a gerent de la **societat geopolítica**, pot endegar una lúcida i democràtica **economia de mercat**, entesa com l'estratègia d'equilibrar dinàmicament tots els sectors a base d'una **repartidora telemàtica** equitativa de **crèdit** a les empreses productores i de **finances** als consumidors individuals-familiars i liberals en funció dels **excedents de producció** inversiva i consumptiva respectivament, així com dels excedents de comerç exterior.
- b. Aquesta mateixa informació, però molt més detallada per sectors i/o territoris, ha d'ésser posada a disposició de tota la població, comprensible a cada nivell cultural, gràcies a un servei telemàtic gratuït. Així, els agents del mercat poden orientar molt millor les inversions, la producció, el treball i el consum tan en el «caos» actual com sota un règim de planificació estatista. La **centralització omnicomptable** permet la descentralització mercantil, social, política, judicial, econòmica... a nivells imprevisibles fins ara i, dificulta, per tant, la constitució d'oligopolis informatius, de diner brut i de poders fàctics.

La Justícia –amb previ reconeixement telemàtic del peticionari– li facilitarà l'extracte comptable detallat que demani a títol individual, familiar, d'empresa utilitària o d'institució/associació liberal. L'Estat facilitarà a tothom l'anàlisi estadística de mercat global, sectorial, territorial...

3. La supressió automàtica de tota inflació o deflació monetària com a conseqüència de les dues condicions anteriors: la suma de tots els valors

mercantils és automàticament igual a la massa monetària total posada en circulació entre els comptes corrents dels compradors i els comptes corrents dels venedors. Aquesta massa monetària total és coneguda per la documentació exacta dels preus de venda, dels salaris (al treball, al capital, a l'empresa i a l'invent), de la invenció de diner complementari en forma de crèdits inversius i finances consumptives –tant interiors com de comerç exterior–).

4. La supressió de tots els impostos llevat d'un únic **impost de solidaritat social**, establert per prudència política en espera de la confirmació o **infirmació** de la **hipòtesi del bé comú mercantil**, representada aquesta, pels excedents de producció inversiva i consumptiva. Aquest impost del tipus ITE sobre el total de cada factura-xec emesa, impedeix l'evasió fiscal i grava més a qui més consumeix. El seu percentatge variarà en funció de les necessitats per a constituir la immediata **massa monetària de solidaritat social** repartible entre la població segons els diferents **estatuts financers** i segons **crèdits** a les empreses productives.
5. Les lliures propietat, iniciativa i competència garantides constitucionalment i aplicables tant a les **persones** individuals com a les col·lectives. Desaparició de qualsevol propietat estatista i socialització comunitària gradual de certs serveis que, des d'un punt de vista tecnològic, és necessari convertir en treballs i serveis públics o mixtes locals, ètnics, interètnics... Tot servei públic o semi-públic al nivell que sigui ha d'ésser, però, gratuït o a preu polític a favor dels usuaris i finançat comunitàriament. Cal deixar també, una total llibertat per a crear serveis competidors particulars a preu lliure (per sobre el preu de cost): aquesta competència privada als serveis públics és un sistema per evitar que el personal «liberalitzat» dels serveis comunitaris no s'adormi en detriment del públic amb un mal servei als usuaris.
6. La publicitat per gremi, elaborada tècnicament per professionals liberals a disposició de totes les empreses del sector gremial, permet informar objectivament de la qualitat, els preus i les característiques dels articles. Cal doncs, la supressió de tot publicisme per empresa, que esdevé un parany consumista afavoridor de determinats oligopolis, trastocador de les motivacions dels consumidors, mantenidor de la mentida pública i encobridor d'una planificació privada del mercat a benefici de certs sectors.

El servei post-venda també ha d'ésser gremial per poder seguir amb independència la qualitat dels productes venuts per cada empresa. Serà facturat pel Gremi a cada empresa responsable i serà prestat per especialistes de gran experiència professional utilitària que hauran preferit, en un moment donat, passar a l'estatut liberal-gremial.

7. Els preus mínims antidumping elaborats per cada **gremi**, amb l'objectiu d'evitar la formació de monopolis. Aquests neixen com a resultat d'enfonsar la competència amb preus més baixos que els de cost fins que, un cop aconseguit el monopoli, augmenten els preus abusivament per a refer-se de les pèrdues anteriors i generar beneficis monopolistes.

En el comerç exterior, la fixació d'aquests preus anti-dumping gremials permetrà l'exigència duanera de «les compensacions necessàries» article per article,

Disseny de civisme

quan els preus baixos oferts per alguns països siguin deguts a l'esclavatge dels seus treballadors. Els importadors, amb aquestes compensacions duaneres antidumping, ja no tindran, doncs, cap al·licient per a aquestes mercaderies-dumping.

8. El salari mínim interprofessional si és el doble del salari d'atur forçós de solidaritat social, suficient, general i indefinit, protegeix els assalariats contra el llibertinatge mercantilista que ja no pot comptar amb la pressió de la misèria per a mantenir unes condicions de treball indignes i uns salaris de fam.
9. L'interès mínim comunitari per als excedents de comptes corrents a la vista afavoreix l'estalvi, tant dels assalariats (diner de producció i diner de consum) com de les empreses. El tipus d'interès s'haurà de determinar en funció del creixement de la producció. (Es suggereix, inicialment, un 6% anual).
10. La lliure contractació i descontractació per part de l'empresa com per part dels col·laboradors afavoreix una major i millor eficàcia productiva sempre que el salari d'atur, indefinit i igual per a tothom, en sigui la contrapartida.

La mobilitat dels treballadors-assalariats de tots els rangs, en mercat llibertari podrà ser, possiblement, tant per a ells mateixos com per a les empreses, un enorme benefici en un doble aspecte: en tant que lliure competència i iniciativa mercantil-privada i en tant que bé social-econòmic-comunitari.

11. La reducció de la jornada laboral al nivell tècnic-econòmic possible (20 hores a la setmana?) pot afavorir la producció en general i l'alliberament del treball servil. Per a dur a terme aquesta mesura cal un plà financer –per exemple a 30 anys– que, assumit pel **Tresor comunitari**, es faci càrrec d'una aportació comunitària a la nòmina de cada empresa durant 10 anys (50% de la nòmina el primer any fins el 5% el desè). Com a complement a treballar 20 hores a la setmana, la llei permetrà a les empreses de produir per torns, sense límits de dies ni d'hores, aconseguint així una major contractació de personal i amortitzant ràpidament les instal·lacions productives.

Cal tenir en compte que avui, en quasi tots els sectors productius, es pot treballar en condicions normals, tant de dia com de nit i que en molts casos, engegar una unitat de producció, després d'un llarg repòs nocturn o de cap de setmana, és molt car. En els torns de nit i en treballs que exigeixin molta atenció l'horari de treball no ha de superar les 4 hores per torn, i això tant per afavorir el treballador com per que el rendiment s'en ressent. El temps necessari de manteniment pot ésser reduït si els equips encarregats estan altament professionalitzats.

12. L'economia de mercat llibertari, a nivell polític, ha d'actuar exclusivament a base del joc del **crèdit inversiu** i de les **finances consumptives** possibles en cada espai-temps interior per a:
  - a. fer front a les necessitats vitals i culturals de tota la població, començant per la més marginada;
  - b. potenciar la recerca científica i tecnològica fonamental, especialitzada i

aplicada;

- c. fomentar l'ecologia interior que, partint de la **municipalització del sòl**, –sense la qual no pot haver-hi urbanisme ni ruralisme racionals– protegeixi progressivament tots els ecosistemes amenaçats, desvetllant una màxima i òptima comunió del poble amb la seva natura matriu i habitada.
- d. concretar, de manera eficaç, els ideals de solidaritat entre tots els pobles de la terra.

A partir d'unes lleis mínimes constitucionals, la dinàmica del mercat llibertari ha d'ésser portada pels seus mateixos actors que, en cas de conflicte, disposaran d'una Justícia Econòmica especialitzada gratuïta i àgil, que establirà jurisprudència.

Les organitzacions del mercat cal que tinguin funcions ben precises i clares:

Els **Gremis**, d'estatut liberal, són els responsables d'establir la disciplina interna del mercat segons les lleis constitucionals. Han d'ésser corporacions **liberals** obertes, que no poden refusar la inscripció de cap empresa ni de cap dels seus col·laboradors. Els òrgans de govern democràtic es formaran i s'elegiran segons el sistema electoral de l'estatut liberal amb l'objectiu d'evitar la formació de grups de poder que s'autoperpetuin.

Els **Sindicats**, organitzacions **liberals**, tenen la missió de protegir els professionals utilitaris lliurement inscrits en ells i no han de duplicar funcions pròpies d'altres tipus d'organitzacions liberals, com les dels partits polítics o dels gremis. La sindicació ha d'ésser lliure. L'ur finalitat principal, és la d'educar els productors a una comprensió, cada vegada creixent, del que és una progressiva autogestió empresarial.

Versió 30 de novembre del 1988.

2.3.4. Bé privat i bé comú.

Definir l'ego utilitari com el fonament de la producció i del bé privat. Analitzar els fonaments del bé comú.

El conjunt de **proposades per a un mercat llibertari** està ben lluny, tant del «laissez faire» com de la «planificació imposada». El **mercant llibertari** defineix unes regles de joc afavoridores del màxim de llibertats responsabilitzades. Les llibertats mercantils no poden ser, però, l'excusa per a la constitució de grups de **poder** —legal o ocult— que, en nom de la «llibertat» imposin les seves regles de joc brut o boicotegin la implantació de tota regla.

Cal recordar que, segons la distinció plantejada en parlar de la **societat geopolítica**, el **mercant** és únicament la **societat utilitària** i no té res a veure amb la **societat liberal**, excepte en el fet que aquesta participa del **cicle mercantil del consum**. Així, les «lleis» del mercant no són les de la societat liberal. El **diner privat** del mercant no pot passar a la societat liberal; el **diner comunitari** de la societat liberal no pot passar a la **societat utilitària productora**. L'únic lloc d'encontre comú és la **societat utilitària consumidora** ja que les persones de la societat liberal necessiten consumir en el mercant per a viure i desplegar la seva activitat.

Malgrat tots els idealismes i ideologies que proclamen el contrari, la hipòtesi que mantenim és que, en l'estadi actual de l'evolució utilitària humana, gran part del mòbil i del risc humà —conscient o inconscient— és l'egoïsme vital utilitari: veure recompensat satisfactòriament el propi esforç. L'incentiu de l'**ego utilitari** —originalment de les ètnies, com més tard de les col·lectivitats i dels individus; tant a nivell de producció, com de consum— és instintiu en l'espècie humana i no es pot canviar per decret, ni papal ni estatal: «Ja som l'Home Nou que s'esforça únicament per amor i altruisme a favor de tots els seus germans o camarades (de la nació, de l'estat, de la terra...)». Hom es pot lliurement sacrificar altruístament pels seus familiars, pels amics, pel barri, per l'ètnia, per la classe social... però no és acceptable que aquest sacrifici sigui imposat moralísticament o legalísticament a ningú.

L'amor és sorpresiu i inquantificable, supera totes les estadístiques i totes les previsions o visions. El fet que hi hagi actes amorosos excel·lents no nega que, inclús el mateix que els realitza, pugui oblidar d'estimar-se a si mateix com estima els altres. Els moralismes i voluntarismes imposats als altres des de institucions religioses o d'aparells de partit, que pretenen «espiritualitzar» les necessitats humanes, exerceixen unes pressions indignes que, a més de portar sovint al fracàs productiu, acostumen a perpetuar estructures de dominació basades en l'alienació del poble fins al punt que, aquest, arriba a negar les seves pròpies necessitats ara i aquí, en nom d'un paradís, més o menys terrenal o celeste, que mai no arriba.

Des d'aquesta perspectiva, considerem que el millor sistema per a produir en qualitat i en quantitat suficient és aquell que retribueix equitativament l'esforç de cada productor (empresari eficient, inventor pràctic, capitalitzador inversor i treballador competent).

La «mà invisible» cal que sigui «visualitzada». La hipòtesi que mantenim és que a més a més de la producció —que prové de l'incentiu egoïsta utilitari— podem detectar i quantificar una sobreproducció (uns excedents) que és fruit del lliure joc equilibrador entre la producció i la distribució. Aquests excedents, lluny de

ser temuts com a generadors de crisi, són l'exponent d'un **bé comú mercantil**, acumulat generació rera generació. Si la «mà invisible» pot ser avui visualitzada, quantificada i acceptada o refutada experimentalment, haurem avançat en la superació de la sagnant polèmica dels tres darrers segles. Podrem crear les condicions per a un mercat llibertari i responsable que gràcies a l'interès egoista del bé privat sigui capaç de generar excedents suficients per a desenvolupar un bé comú solidari.

En aquesta perspectiva, l'**impost únic de solidaritat social**, implantat inicialment per prudència, en casos de necessitat o per manca d'excedents suficients, no pot ser considerat un robatori a la iniciativa privada, sinó que és un conecreíó solidària que, respectant l'egoisme utilitari de cadascú, permet aflorar un raonable altruisme comunitari per a cobrir les necessitats dels productors en determinades situacions (atur, vaga, lock-out,... enfermetat, jubilació...) o dels simples consumidors (per edat –joves, vells–, o acollits a l'estatut liberal).

Versió 30 de novembre del 1988.

2.3.5. Llibertat d'iniciativa, propietat privada i competència en el mercat.

Definir la llibertat d'iniciativa, propietat privada i competència en el mercat, com a principis potenciadors de la riquesa mercantil privada que cal protegir.

Qualsevol hipòtesi de treball científic s'ha d'experimentar. En aquest cas cal que la hipòtesi que proposem sigui també experimentada, amb tota la prudència política que es consideri oportuna en cada cultura ètnica o inter-ètnica, en cada Estat contemporani.

Segons la hipòtesi que mantenim, la **societat utilitària** ha funcionat tradicionalment sota els principis de **lliure iniciativa particular, lliure propietat privada i lliure competència**. Efectivament, la lliure iniciativa privada i la lliure propietat privada de les persones sobre les **mercaderies produïdes** (que són **coses**) i la lliure competència entre empresaris, treballadors, capitalitzadors i inventors (que són **persones**) en el camp de la **producció** i entre consumidors (que també són persones) en el camp del **consum**, constitueixen els motors més dinàmics, agilitadors i fecunds del mercat amb una condició: que els possibles excedents de producció inversiva, de producció consumptiva i de comerç exterior generin automàticament el diner comunitari-complementari que exigeix l'**economia de mercat**, diner que ha d'ésser distribuït equitativament, segons llei, als lliures inversors, consumidors i importadors-exportadors privats.

Aquestes qualitats són degudes al fet que els agents privats del mercat, tant productors com consumidors, es mouen tradicionalment amb la finalitat, sinó única, almenys principal, d'obtenir en cada canvi monetari elemental: el comprador, el màxim i òptim benefici concret i el venedor el màxim i òptim benefici monetari.

Les regles de joc que es proposen per afavorir un mercat llibertari cerquen de perfeccionar, assegurar i potenciar al màxim i de manera òptima, aquestes tradicionals iniciativa, privacitat i competència lliures amb l'objectiu de generar una major i millor producció a l'ensem que un consum cada dia més en harmonia i comunió ecològica amb cada persona i amb la natura. El motiu principal per a intentar reconciliar la no sempre clara pràctica històrica d'aquestes llibertats amb aquests objectius solidaris, és que, si bé tota la riquesa generada pel mercat, és secularment privada, és també alhora aquesta riquesa privada la que garanteix la possibilitat d'una **riquesa comunitària**, expressada en forma d'una **massa monetària comunitària**.

Aquesta riquesa comunitària pot ser fecunda –en les civilitzacions històriques i actual– en la mesura en que és repartida equitativament (**economia de mercat llibertari**) a totes les persones privades –individuals, col·lectives– de l'entera **societat geopolítica**.

Si ens interessa afavorir en el mercat la generació de riquesa privada és perquè, a part d'un fet positiu en ell mateix, en potenciar la generació de riquesa privada afavorim indirectament el sorgiment de sobreproducció i doncs de riquesa comunitària. La riquesa comunitària, ja sigui generada pels excedents inversius o consumptius, ja sigui per un impost únic de solidaritats social, cerca repartir equitativament i privadament la part comunitària del «pastís» produït. Però, per a repartir, prèviament s'ha de produir. La finalitat primera és doncs la producció. Sense producció suficient la «justícia distributiva» és només una teoria sense

possible aplicació pràctica. El «regne de la llibertat» solament sorgeix si hom supera productivament amb escreix, el «regne de la necessitat».

La super-abundància –en règim d'ecologia real eficaç– de béns utilitaris, directament materials i de béns liberals, indirectament materials, és el camí històric de tot progrés vertader en la lliure elevació ètica-transcendent de l'esperit humà. La persona és, en primer lloc, matèria vivent i només l'autosatisfacció material prèvia del seu ser (individual, col·lectiu, ètnic, inter-ètnic, justicial, polític..) li permet la llibertat concreta i pràctica vivencialment necessària al seu perfeccionament en amor transcendent a les llibertats i solidaritats concretes aconseguides.

Versió 30 de novembre del 1988.

2.3.6. Visió històrica de la lliure propietat i iniciativa comunitària i privada.

Analitzar l'evolució de la lliure propietat i iniciativa comunitària i privada, segons hipòtesi històrica de l'evolució humana utilitària.

En temes tan polèmics com aquests, la referència històrica pot aclarir conceptes i facilitar propostes. Heus aquí un breu resum dels orígens i camins de la propietat i iniciativa comunitària i privada segons la hipòtesi de l'**evolució humana utilitària**.

Es molt possible que la iniciativa i la propietat productiva fossin durant milions d'anys, nacionals-comunitàries. La propietat i iniciativa privada-col·lectiva sorgí, probablement, amb l'especialització empresarial dins la comunitat ètnica ancestral (fa uns 135.000/110.000 anys). L'intercanvi apareix (fa uns 60.000 anys) com a conseqüència d'haver sorgit la propietat privada, inicialment col·lectiva i posteriorment, individual en competència amb la iniciativa i propietat nacional comunitària de l'endo-ètnia. L'intercanvi és un acte d'apropiació i desapropiació mútues.

La propietat i iniciativa privada-individual neix relativament tard (aproximadament fa uns 27.000 anys) com a fruit, possiblement, del dot matrimonial entregat a la dona.

Amb la revolució patriarcal resorgeix de nou una certa propietat comunitària de la multifamília, de la tribu i de la polis successivament. Els esclaus en aquest estadi acostumen a ser propietat comunitària i no privada. (Encara en el segle V abans de la nostra era, a Atenes, els esclaus eren propietat comunitària de la «polis», a la qual els empresaris –agrícoles, industrials, comerciants i banquers– i els particulars els llogaven).

La progressiva utilització d'instruments monetaris facilita enormement el creixement de la iniciativa i propietat privada col·lectiva i individual. Amb la **moneda de compte abstracta** es podia mantenir la propietat privada i es podia captar al mateix temps numèricament, la **riquesa comunitària** de la **ciutat-imperi** (polis).

Així com la feudalitat està basada en el retorn a la propietat privada intracomunitària al servei preferent de cada senyor feudal, la introducció de la moneda comptable referma la propietat privada individual que exigeix una progressiva «democràcia» més o menys formal o real. Aquesta propietat privada pren la seva màxima exaltació aparent amb la moneda metàl·lica anònima. Però, de fet, aquesta moneda anònima el que afavoreix realment és la més terrible i esotèrica tirania: la de la **plutarquia**. En tant que escassa i cobdiciada, la moneda anònima metàl·lica genera, en efecte, nombrosos conflictes referents a la propietat privada, conflictes que són aprofitats per aquesta plutarquia.

La propietat comunitària té un arrelament molt antic i és quasi bé instintiva i, per tant, molt difícil de suprimir del tot. Els boscos i prats comunals, els camins i els ponts... són els darrers vestigis, a Europa, de la propietat comunitària que, els darrers anys, molts d'ells estan essent privatitzats individualment, col·lectivament o estatistament.

La manca actual d'una propietat comunitària provoca una nostàlgia en part de la població, però, de moment, no s'ha sabut donar forma pràctica a la propietat

comunitària. L'intent de voler identificar la propietat i iniciativa comunitària amb la propietat i iniciativa de l'Estat, és, a més d'una enganyifa, un fracàs històric. Es fa una extrapolació fatal entre la propietat i iniciativa comunitària d'una horda de 30, 60 o 100 individus a una propietat i iniciativa d'un Estat que vol representar a, per exemple, 400 milions d'individus i multitud d'ètnies i de col·lectivitats.. No podem confondre, doncs, **comunitarització** amb **estatalització**.

L'Estat és una petita part de la societat total, que si té propietats (ja sigui tots els mitjans de producció, o una part d'ells) empra tots els sistemes coercitius de què disposa per a mantenir els seus privilegis (o els dels grups plutàrquics que el controlen). Aquests **privilegis** esdevenen privatis de qualsevol altra iniciativa més natural o eficient.

Cal comprendre que l'Estat no és ni la «societat geopolítica» global ni la «comunitat» (uni-nació): és, simplement, una entitat col·lectiva que ha de fer de gerent de la **societat geopolítica** considerada. Si l'Estat posseeix béns propis, està permanentment temptat de defensar-los, malgrat que proclami formalment que actua «a favor del bé comú»: aquesta és la seva missió constitucional i, com a tal, no pot gloriar-se'n sense generar sospites de justificació.

Si l'Estat s'apropia de la propietat i la iniciativa dels ciutadans, aquests responen amb la passivitat productiva, motivada per la manca d'interès i d'al·licient, o encara més, es dediquen al boicot més o menys conscient. Els fracassos en les empreses industrials i agrícoles de la URSS; les pèrdues constants i la burocratització de les empreses estatistes, tipus INI; i el replanteig aquests darrers temps a molts dels Estats socialistes sobre la necessitat de la iniciativa privada, la llibertat de preus i la retribució en funció de l'eficàcia, són fets experimentals del que diem.

Avui, la propietat privada, sigui individual, sigui empresarial, sigui estatista, és un fet generalitzat quasi a tot arreu. La propietat comunitària pràcticament ha deixat d'existir llevat d'alguns llocs que encara viuen en comunitats reduïdes. Com recuperar la propietat comunitària? Amb el risc de ser reiteratius, repetim la dialèctica del mercat: com més «propietaris» hi ha, més «canvis» es donen i, més vitalitat té el mercat. Com més canvis es donen, més «massa monetària comunitària» generada, –sigui per un únic impost, o sigui en funció dels excedents de producció–. Com més massa monetària comunitària, més pot ser distribuïda solidàriament a cadascú dels membres de la societat geopolítica. Així, com més «bé privat», més «bé comú» es genera.

Aquesta formulació intuïtiva de la propietat comunitària, necessita, però, ser quantificada. Avui pot ser quantificada gràcies a un instrument monetari, personalitzador i comptablement informatiu –tipus **factura-xec**–. Amb aquest instrument telemàtic podem descobrir exactament el valor monetari dels excedents per a reprivatitzar-los sota forma de **salaris financers** per al consum i de **crèdits** a la inversió; per a municipalitzar-los sota forma de propietat comunitària municipal del sòl urbà, agrícola i forestal. El sòl, és el bé arrel, el bé comunitari per excel·lència: és el darrer que s'ha perdut i el primer que es pot tornar a recuperar. Prudhon deia que «la propietat és un robatori». Avui podem precisar la frase dient que «l'apropiació privada d'un bé comú, és un robatori».

Versió 30 de novembre del 1988.

2.3.7. Lliure competència mercantil.

Definir la lliure competència i analitzar el seu paper en el mercat.

La lliure competència en el mercat és el corolari del manteniment de la llibertat i la iniciativa privada, responsabilitzades per una moneda informativa i personalitzada, dins un marc constitucional afavoridor de les llibertats concretes i de la solidaritat social efectiva.

Dins el mercat, allà on no hi ha lliure **competència** productiva hi ha incompetència. Un cas ben diferent és el de la **societat liberal**, en la qual, per evitar la mercantilització dels qui exerceixen una professió o en reben els seus serveis, aquests no poden ésser considerats com a mercaderies, ni com a factors productius, ni com a empreses amb afany de lucre. Des d'aquest punt de vista els serveis i professionals liberals han de ser competents, però no han de sotmetre's a cap competitivitat mesurable. No hi ha d'haver negoci, ni benefici, ni lucre en funció de cap productivitat sobre les persones i, per tant, no hi ha lloc per a la competitivitat mercantil. Cada **vocacional liberal** exerceix lliurement, gratuïtament i responsable –dintre la disciplina del seu col·legi professional– el seu saber a favor de tota la comunitat, i cada client tria lliurement el seu professional. Aquest rep un salari de solidaritat social liberal i el client rep gratuïtament les atencions que li corresponguin. El col·legi professional ha d'exigir la serietat deontològica pròpia a la professió liberal corresponent i, en el seu defecte, la Justícia especialitzada ha de vetllar pel recte exercici liberal.

En el mercat, en canvi, la competència és imprescindible, però s'ha de vetllar per superar solidàriament alguns dels seus efectes. És a dir, ja que en el mercantilisme actual el terme «competència» és sinònim de «joc brut», de «pacte de la fam» contra els més febles... estem temptats a confondre els efectes amb la causa. Cal que hi hagi competència mercantil però:

1. exclusivament dins el mercat (i no en la resta de la societat);
2. amb un sistema de solidaritat social que aculli els treballadors de les empreses que han de tancar per haver perdut competitivitat (salari de solidaritat social d'atur indefinit).

La competència lleial i lliure en el mercat, regula la participació dels productors entre ells i d'aquests amb els consumidors i fa innecessàries les planificacions imposades. Però per tal que la competència sigui lliure i lleial cal establir el conjunt de condicions exposades quan parlem del **mercat llibertari i responsable**.

Si el mercat avui no és llibertari ni responsable, la competència no pot ser lliure ni lleial. El resultat és que la competència actual és un mitjà per a formar oligopolis o monopolis de fet –o de dret– que són els que impedeixen que el mercat sigui realment llibertari.

La competència dins el mercat la podem definir, doncs, com la rivalitat d'interessos entre persones que persegueixen el mateix objecte. En sentit tècnic, la competència regula, de fet, la participació dels subjectes actius del mercat en l'obtenció de productes adequats a les exigències dels uns i dels altres, tant des del punt de vista de qualitats, com de **valors mercantils** (preus i salaris).

La competència afecta els subjectes actius de la producció que són les empreses i els col·laboradors d'aquestes, els agents personals o productors: equip

empresarial gerent, capitalistes inversors, inventors pràctics i col·laboradors assalariats competents i eficaços.

Dintre de cada empresa, gremi, sector... existeix la competència entre tots aquests agents personals. La competència del «mercat de treball» és d'una amplitud inferior a la competència del «mercat de capitals». La competència també és menor, actualment, en el mercat d'invents i en el de tècnics d'empresa. És evident que cal ampliar aquests dos últims mercats de cara a una progressiva **autogestió** de les empreses.

La competència també és un fet entre els consumidors, en els seus diferents estatuts: **productors-consumidors** i **simples consumidors** (individuals, familiars, liberals –també individuals i familiars, així com tècnics-professionals, col·lectius, institucionals, associatius—).

Versió 30 de novembre del 1988.

2.3.8. Crítica de la teoria clàssica de la competència mercantil.

Criticar la teoria clàssica sobre la «competència perfecta» i proposar unes noves bases per a aconseguir una competència lliure en el si d'un mercat llibertari.

Deixarem de costat un estudi exhaustiu dels clàssics grecs, llatins i asiàtics anteriors a l'Edat Moderna. Practicaven, en general, la lliure competència sense cap altra restricció que els **despotismes**, més o menys il·lustrats, que els monarques, llurs delegats i altres funcionaris exercien sobre els pobles de llurs Estats. L'exemple d'intromissió estatista més cèlebre en l'Antiguetat clàssica, i que acabà amb un fracàs rotund, foren els edictes de Dioclecià sobre preus màxims de venda.

Ja en el segle XVIII, el fisiòcrates consideraven la lliure competència com a únic mitjà per a aconseguir **valors mercantils** reals (corresponents a la realitat de les forces socials en presència i conflicte constant).

L'escola clàssica, –que considera els seus inicis en la publicació el 1776 de l'obra d'Adam Smith «La riquesa de les nacions»– formulà una teoria «completa» sobre la formació dels valors mercantils. En realitat no és tan completa, ja que només tracta de preus, empra el mètode deductiu segons racionalisme unidimensional, i arriba a graus d'abstracció considerables amb més concordança amb llurs prejudicis classistes que amb les realitats històriques.

Ara bé, foren els primers a basar-se en l'utilitarisme, com a fonament de totes les activitats humanes legítimament egoistes i interessades sobre realitats materials concretes. També veieren la necessitat social de la lliure competència, que ells anomenaren «competència perfecta». Les deficiències més greus de la seva teoria són: considerar els preus amb un valor més important que els salaris; tancar-se en la consideració pràcticament única dels «salaris del treball» que afectaven només les classes més miserables de la societat; no estudiar la realitat de la circulació monetària-bancària de llur temps, fins a tal punt que comparen, en la «lleï de l'oferta i la demanda», dos factors tan heterogenis i, per tant, sense possible solució logística com són: «l'oferta concreta en mercaderies produïdes concretes» i la «demanda monetària» ja en el seu temps, en una gran part, abstracta i especulativa, sense cap control racional, excessivament variable segons convenia a les plutarquies imperants, però considerada per ells, com quasi una constant de mercat.

El model de «competència perfecta» es basa en una sèrie de premisses «unidimensionals» que no s'han donat mai en cap mercat.

La primera premissa és que el mercat està talment constituït, que cap empresa productora no té prou influència per a actuar independentment sobre la producció ni sobre els preus.

Aquesta premissa oblida totalment el factor bancari i la seva constant **invenció** o **exvenció de diner abstracte**, en concurrència subterrània pràcticament invisible, deslleial... contra la massa monetària circulant, tant la intrínseca com l'extrínseca-escriptural-fiduciària, assemblant-se la primera a aquesta última per llur comú caràcter vulgaritzat d'escriptural. És evident, doncs, que els bancs –empreses no productores, però d'enorme pes en el mercat–, i llurs còmplices i homes de palla, tenien una major influència que qualsevol altra empresa productora sobre la producció i sobre els preus, com també sobre les crisis

cíclics habituals des que el mercat europeu entrà en la complexitat de l'era moderna.

La segona premissa és que les mercaderies produïdes o «productes» són ofertes d'una manera homogènia, a fi que els compradors no puguin tenir preferències.

És evident que mai ni enlloc s'ha donat aquesta homogeneïtat, ni en les empreses productores ni en les empreses bancàries: ni en els agents de treball, capitals, invents i dirigents en aquestes empreses productores i bancàries; ni en els compradors. Aquesta premissa no ha passat, però, desapercebuda als grups plutàrquics, indígenes i mundials, que volen dirigir el mercat segons aquesta òptica homogeneitzadora, uniformitzadora, impersonal en el pitjor sentit de negació pràctica de tot el que fa el valor singular-vivent de cada persona. L'acceptació d'aquesta premissa, més que mai racionalista-unidimensional, és el que explica l'increment realment revolucionari de la «publicitat» d'unes poques empreses, en el fons més cooperadores reals que enemigues com aparenten ser. Avui en dia, sense exagerar, en publicitat es manegen capitals enormes, que probablement poden suportar una comparació bastant aproximada amb els capitals de producció, almenys en les empreses que es disputen, no sols cada «economia-Estat» i «l'economia-entre-estats», sinó «l'economia-món».

La tercera premissa és que no hi ha cap obstacle per a l'entrada de noves empreses competidores.

És evident que, des dels inicis dels estatismes moderns, aquesta situació no s'ha donat mai ni enlloc de la civilització moderna, degut a l'enorme joc brut d'influències, paperam... burocràtic, policíac, fiscal..., sense parlar de les impossibilitats pràctiques per insuficiència de numerari, faltes de garantia hipotecària, àdhuc capricis-interessos dels bancs.

La quarta premissa és que compradors i venedors coneixen perfectament tot el que es produeix i es consumeix.

És també evident que una tal «ciència», en règim de moneda anònima anti-documentària, uniformement anti-analítica, permanentment antiestadística, no s'ha donat mai ni enlloc, ni en cap expert.

La cinquena premissa és que en el mercat hi ha una perfecta mobilitat dels recursos productius, inversius i consumptius.

Aquesta premissa, cada dia es dona menys des que va ser enunciada, ja que els estatismes, les plutarquies monopolístiques o oligopolístiques... sempre i arreu s'han preocupat que existeixi en la més mínima expressió possible; no té cap altra raó l'actual centralització i concentració de tots els poders «fàctics» de diner, de política, de policia, de «burrocràcia»... en unes poques persones individuals i empreses transnacionals.

La irrealitat d'aquestes premisses invalida en gran part la teoria de l'escola clàssica de que la competència només és una: competència enterament lliure i salvatge en un mercat enterament lliure i salvatge. És la llibertat total de la guineu en un galliner enterament lliure. La lliure competència no s'afavoreix ni posar-li adjectius qualificadors (perfecta, imperfecta, practicable, virtual...) ni considerant que la competència només té un límit «racional» en els oligopolis i finalment en els monopolis de dret o de fet.

Segons aquesta breu visió crítica centrada, principalment, en la teoria de l'escola

Disseny de civisme

clàssica –que continua en gran part latent en el cos social– creiem que la competència lliure en un mercat llibertari solament es pot donar amb les següents condicions:

1. En un règim de moneda auto-personalitza i auto-responsabilitza de tots els actes mercantils elementals, en funció d'uns programes telemàtics que recullin tota la legalitat vigent. Aquestes lleis del mercat han de ser poques, simples, comprensibles per tothom i sense complicacions instrumentals-pràctiques; han d'enfocar la realitat del mercat des de tots els punts de vista necessaris (honradesa, fiscalitat, correspondència entre la suma dels valors mercantils facturats i la suma de les unitats monetàries amb les que s'ha pagat la factura,...).
2. En un mercat en què:
  1. l'estalvi sigui considerat com un «bé comunitari» el qual ha d'ésser protegit per la comunitat, mentre cada legítim propietari no en decideixi la capitalització, pels mitjans personals o bancaris que li convinguin als seus propis interessos i riscos;
  2. els bancs només manegin capitals privats propis i lliurement contractats amb llurs clients;
  3. hi hagi una neta separació entre:
    1. Bancs de negoci i Caixes d'estalvi
    2. estalvi de producció i estalvi de consum
    3. préstec bancari i crèdit comunitari
    4. mercat de producció i mercat de consum
    5. salaris de producció i salaris de solidaritat social
  4. es cerqui l'equilibri final entre: Producció i Hisenda (Hisenda privada + Hisenda comunitària)
  5. es reparteixi equitativament tot el bé comú asequible generat pel mercat, expressat en els excedents de producció;
  6. es continuï indefinidament l'anàlisi estadística de l'omnicomptabilitat telemàtica centralitzada del mercat;

Com a resum, la competència en el mercat entre tots els agents productors-venedors i compradors (inversors i consumidors):

No té res a veure:

Amb les variacions dels valors mercantils, sinó amb llur equilibri econòmic intern entre «preus de venda» i «salaris (utilitaris i de solidaritat social)».

Si té molt a veure amb:

1. la prèvia producció total de mercaderies concretes;
2. la inversió exhaustiva (llevat de les necessàries reserves estratègiques) de les mercaderies produïdes de tipus inversiu;

3. el consum seqüent, exhaustiu, de totes les concretes mercaderies de consum produïdes, tècnicament i socialment finibles (llevat de necessàries reserves estratègiques).

En aquests tres casos, falta històricament i actualment un estudi fenomenològic exhaustiu de:

1. les motivacions reals dels productors-consumidors, dels simples consumidors i dels inversors;
2. les conseqüències reals d'aquestes motivacions, encara no estudiades;

Un estudi fenomenològic sobre aquestes motivacions i conseqüències reals només podrà ésser perseguit pels experts d'una efectiva i dinàmica auto-economia de mercat quan sigui monetàriament possible la documentació de cada canvi elemental en tots els seus paràmetres mesurables i l'anàlisi estadística completa de tots els canvis monetaris elementals.

Versió 30 de novembre del 1988.

2.3.9. Responsabilització personal monetària mercantil.

Detallar la proposta principal de cara a la construcció d'un mercat llibertari: el sistema monetari responsabilitzador.

Plantejarem el principi fonamental que ha d'informar les lleis mínimes de protecció de la societat utilitària, així com els mecanismes jurídics que les han de sancionar.

Es tracta del principi de plena responsabilització personal (individual i/o col·lectiva) de tot lliure acte mercant-monetari: des de la primera compra elemental a la darrera venda elemental. Aquesta responsabilització és l'altra cara de tota llibertat personal que no es vulgui llibertinatge irresponsable i salvatge.

Avui en dia, assegurar la total responsabilització legal i positiva de qualsevol acte que impliqui l'ús de l'instrument monetari, no té gran dificultat si s'implanta l'obligatorietat legal d'utilitzar, en tots els casos, la **factura-xec telemàtica**.

La finalitat normal d'una societat és d'anar posant constantment les coses tan clares, que les mentides, la hipocresia, l'ocultació... siguin instrumentalment impossibles. Aquesta finalitat, fonamental per a qualsevol «estat de dret», no es negada per ningú formalment, però no ha pogut ésser portada a la pràctica i, quasibé, sona a utòpica o ingènua. Si hem claudicat en el seu acompliment és degut, en gran part, a que la moneda anònima vigent des de fa més de 4.000 anys permet tots els moviments dineraris, més o menys legals, eventualment en buit (sense la compra-venda de cap mercaderia concreta) segons conveniència dels rics, els poderosos, criminals o delinqüents.

En el sistema monetari que es proposa, el diner comptable no pot, mai ni enlloc, circular en buit. Tot moviment de diner abstracte és, a més de personalitzat i responsabilitzador, exactament paral·lel al moviment concret de mercaderies concretes legals. Aquestes mercaderies concretes legals, democràticament determinades, són les que consten inscrites en l'aranzel mercantil de la societat geopolítica i en cada tractat inter-estatal de comerç exterior.

Amb aquest instrument monetari es barra el pas a qualsevol dels tradicionals crims, delictes o faltes per raó de diner anònim, que queden expressats en els codis legals o que, malgrat poc o molt revestiment legal, són un greu atemptat a la llibertats i a la solidaritat.

En funció de les lleis mínimes de protecció mercantil i del principi de responsabilització, que s'acaba d'esmentar, la Justícia crearà una Justícia Especialitzada en Economia Monetària de Mercat, en cada aspecte de la vida utilitària i a cada nivell territorial de les diferents autonomies locals (barri, municipi, comarca, ètnia, inter-ètnia...societat geopolítica).

Quan hi hagi una denúncia o indicis d'il·legalitat, els jutges d'instrucció dels Tribunals d'aquesta Justícia especialitzada podran obtenir tota la documentació personalitzada relacionada a cada cas concret en tot el referent a transaccions monetàries, gràcies a l'accès a l'arxiu telemàtic de factures-xec, que està confiat exclusivament a la Justícia. A tota aquesta documentació ante-judicial, s'afegirà tota la documentació pro-judicial, que és l'obtinguda per l'actuació del jutge d'instrucció; així els Tribunals Econòmics especialitzats podran jutjar contradictòriament amb rapidesa, eficàcia, imparcialitat i serenitat, qualsevol conflicte entre parts contractants i qualsevol delicte o crim anti-mercantil.

Malgrat tot, ni el legislador, ni el jutge podran ésser tan ingenus de creure que els problemes ja estan resolts definitivament. En una visió conjunta de l'evolució humana no es pot negar que la malícia és inherent a la naturalesa humana potser en la mateixa proporció que la bondat. Aquesta malícia és també un camí de progrés ofert a la societat, en desvetllar en el poble i en l'autoritat legítima unes reaccions d'autodefensa que augmenten la intel·ligència i la llibertat profundes acumulades de tots els homes, si no es cau en excessos tan arbitraris i irresponsables com els mateixos crims i delictes perseguits que hom vol evitar.

Versió 30 de novembre del 1988.

2.3.10. Regals i herències.

Analitzar l'aspecte legal-monetari de dos fenòmens socials, els regals i les herències, d'acord amb les premisses fins aquí establertes.

Aquests dos fenòmens són molt difícils de qualificar en règim de moneda anònima perquè tan poden ser fruit del més gran amor, com poden encobrir els més foscos interessos. La responsabilització que ofereix el nou sistema monetari proposat, ens permet afrontar-los d'una altra manera a l'habitual.

La **factura-xec** acredita la propietat de qualsevol mercaderia legal. Sense aquest document monetari (imprès o gravat en memòria) hom no pot demostrar que un objecte determinat li pertany. Esdevé, doncs, un bon sistema per a dissuadir els robatoris, no de diner –que per ser «abstracte-comptable» no pot ésser robat– sinó d'objectes qualssevol, ja que no poden ser venuts a cap preu, ni traficats per cap perista, sense convertir el comprador en declarat còmplice.

El cas dels regals i dels obsequis demana un tractament prudent, però astut. Sembla evident que un Estat de dret ha d'impedir els regals corruptors –suborns i prostitucions– i ha de respectar totalment, en canvi, els petits regals i obsequis habituals en les relacions interpersonals, que en un marc de confiança i estima es poden realitzar ben lliurement. Quan el qui fa un obsequi vol que aquest esdevingui propietat del qui el rep, podrà, davant notari, estendre una factura-propietat, sense que sigui xec. Aquest tipus d'obsequi, amb documentació notarial, possiblement solament es farà per objectes valuosos. Sempre hi ha doncs la llibertat de regalar, amb o sense factura davant notari. El sistema de documentació monetària telemàtica pot detectar possibles regals corruptors quan determinades persones disfruten de certs béns de luxe (xalets, canots, viatges, joies...) que hom pot demostrar que no els pertanyen per no disposar de la factura-xec corresponent.

Els regals i obsequis a professionals liberals per part d'altres ciutadans, liberals o mercantils, en principi no podran ser registrats davant notari, excepte decisió judicial ben documentada. La via del regal i de l'obsequi, essent preciosa com a gest humà és, massa sovint, instrument de suborn. Cada estatut té la seva regla de joc. I no és cap greuge demanar als professionals liberals de no rebre «obsequis» mentre estan lliurement acollits a l'estatut liberal.

En casos dubtosos la Justícia especialitzada ha de decidir. En tots els casos de regals importants, la «cosa» regalada entra en la competència i registre de la caixa de Dipòsits, Segrests i Consignacions corresponent que farà l'estudi del regal segons llei.

Uns exemples permetran visualitzar les possibilitats de la factura-xec en relació als obsequis. Un home pot comprar una joia per a una amiga. El qui paga és el qui n'és propietari legalment. Si l'home vol obsequiar pagarà ell i la joia, per més que ella la llueixi, continuarà essent d'ell. En cas de mort, si no ho fa constar en el testament, la joia serà per als hereus d'ell. Un altre exemple: un contrincant polític contracta un assassí professional per matar determinat dirigent opositor. El contracte no pot ser «pagat» amb diner anònim, perquè no existeix. Solament queda el camí de l'obsequi d'alguna cosa valuosa: l'assassí no acceptarà cap objecte, ja que no en pot demostrar la propietat i no el pot revendre. Inclús si l'accepta, sempre pot ser denunciat com a lladre per qui l'ha contractat. Ser «comprat» esdevindrà un mal negoci a la curta o a la llarga.

Semblantment hom ha de tenir dret a testar lliurement, sense haver de pagar drets de transmissió per cap tipus d'herència. Una societat que solidàriament assumeix tots els seus components i els assegura uns **salaries i assignacions de solidaritat social** no s'ha de sobrepreocupar del què signifiquen les herències, sobretot quan el diner deixa de ser **poder** i moure capitals demana molta intel·ligència. Les herències són el fruit d'esforços acumulats que es transmeten de generació en generació i que poden estimular la producció. Evidentment que la realitat actual no sempre correspon amb aquesta descripció, ja que moltes fortunes heredables són fruit del joc brut i de l'explotació, o es malvenen i es dilapiden sense gran profit social. Però possiblement és millor ocupar-se del futur que no intentar penalitzar situacions passades. Aquestes situacions, quan són escandaloses, cal que siguin jutjades, però la sentència només tindrà valor exemplificador per la societat. Tota regla de joc nova, comporta una amnistia sobre el passat regit per altres regles de joc. No acceptar això, fa pràcticament impossible tot canvi excepte el que es realitza amb la força de les armes, de la repressió i de la sang.

L'herència és una institució que, possiblement, té molt a veure amb els sistemes matriarcals o patriarcals i amb el control de natalitat. Caldria un estudi més aprofundit sobre les següents hipòtesis:

L'herència prové de la feodalitat. Sense hereu el senyor feudal perd i dissol la seva propietat de la terra.

Les civilitzacions amb hereu no necessiten del control de natalitat ni del control dels matrimonis. Mentre que les civilitzacions sense hereu instauren el control de natalitat –i mantenen la poligàmia– per tenir un únic fill legítim, així com també controlen el matrimoni per evitar el seu trencament.

Mentre no s'han emprat mitjans anticonceptius, aquesta pràctica ha portat a nombroses bestialitats contra el sexe i la dona, especialment entre els musulmans.

En els països cristians de tradició matriarcal es manté l'hereu i la pubilla. Amb la institució de l'hereu, la dona és lliure. I l'hereu té moltes obligacions amb la propietat i amb els seus germans.

En els països cristians de tradició patriarcal, no hi ha hereu i la propietat es parteix entre tots els fills.

En una societat, on la propietat principal ja no serà la terra perquè aquesta estrà en procés de municipalització, on els capitals han de ser constantment reinvertits intel·ligentment, on el diner no pot ser transformat en poder, on la família pren altres formes... s'ha de tendir a suprimir totes les lleis de successió i cada propietari ha de poder testar a qui vulgui amb tota llibertat. Gravar amb impostos el patrimoni testat destrueix sovint, per fer front als altíssims drets de successió, patrimonis comunitàriament interessants des del punt de vista històric, ecològic o productiu i que convé conservar i millorar, encara que sigui privadament.

Per contrarestar la supressió de l'obligatorietat dels drets de successió als familiars directes cal disposar d'uns salaris de viudetat de solidaritat social importants (per exemple: la viudetat d'un professional liberal pot ser, en tots els casos sense excepció, del 50% del salari liberal cobrat pel difunt i del 25% per cada fill, des de la mort del pare o de la mare professionals liberals, fins que tinguin 25 anys. La viudetat d'un professional utilitari serà única per tots ells).

Disseny de civisme

Versió 30 de novembre del 1988.

2.3.11. Establiments comptables: Bancs i Caixes.

Es proposa diferenciar entre els establiments comptables dos grans grups: els Bancs de Negocis (d'estatut utilitari) i les Caixes d'Estalvis (d'estatut liberal).

Amb una moneda estrictament comptable, els Bancs de Negocis i les Caixes d'Estalvis passen a ser **establiments comptables** encarregats de tasques diferents determinades, tant en funció del seu estatut –mercantil i liberal– així com del tipus d'operacions i de comptes corrents a disposició dels interessats.

Aquestes funcions diferenciades entre caixes i bancs s'incriuen dins el context més ampli dels **estatuts liberal i utilitari** i la seva definició cerca un màxim de claredat del mercat com de la societat en general. Una raó secundària per a fer aquesta distinció és que, si bé és cert que els ordinadors cada dia treballen millor i més ràpid no cal complicar els seus processos innecessàriament en mercats i societats molt grans i complexes.

Les principals característiques de cada un dels dos tipus d'establiments comptables són:

Els Bancs de Negocis són empreses exclusivament **utilitàries** com qualsevol altres, especialitzades en oferir «serveis comptables» a totes les altres empreses utilitàries no comptables del **cicle de la producció**. En els Bancs de Negocis solament s'hi podran obrir **comptes corrents de producció** (de les empreses) i **comptes corrents d'estalvi de producció multi-assalariada** (dels professionals utilitaris multi-assalariats). És a dir, els Bancs de Negocis només manejaran poder de compra pertanyent al **cicle de la producció** i mai no podran manejar poder de compra pertanyent al **cicle del consum**.

Les Caixes d'Estalvis són originàriament d'iniciativa privada local amb una tradició de servei públic sense afany de lucre. Per això els hi escau d'esdevenir entitats acollides a l'estatut liberal. Des del punt de vista comptable les Caixes estaran al servei exclusiu dels **productors-consumidors (professionals d'estatut utilitari)** i dels **simples consumidors (professionals liberals i persones sense professió)**. Uns i altres hi tindran els seus **comptes corrents d'estalvi de consum**. Aquests **cc/cc d'estalvi de consum** tan poden ser d'origen utilitari privat solvent com d'origen comunitari-financer (en el cas dels simples consumidors). És a dir, les Caixes assumiran els moviments comptables de tot el **cicle del consum**. Les Caixes també assumiran serveis liberals diversos (vegeu la fitxa **Caixes d'Estalvis** en la secció de **La societat liberal**).

Versió 30 de novembre del 1988.

2.3.12. Bancs de Negocis.

Detallar els diferents serveis que hauran de prestar els Bancs de Negocis, dintre del cicle de la producció.

Els diferents serveis dels Bancs de Negocis seran:

1. Dur la gestió dels **comptes corrents de producció i dels comptes corrents d'estalvi de producció multiassalariada**. Per aquesta feina percebran del Tresor una comissió pactada entre el gremi de Bancs de Negocis i les autoritats monetàries de la **societat geopolítica**. Cal assenyalar que els professionals utilitaris multi-assalariats hauran de constituir-se, per al cobrament dels seus ingressos múltiples, en una empresa sota forma jurídica de «societat per accions SA» sigui uni-individual, sigui multi-individual. D'aquesta manera tots els clients dels Bancs de Negocis seran, per llei, empreses.
2. Dedicar-se a la **capitalització**, o sigui, facilitar que l'estalvi de producció acumulat per llurs clients sigui per aquests convertit lliurement i retribuïdament en dipòsits contractuals a termini, és a dir, en capital utilitzable en el **cicle de la producció**. Aquesta és la principal tasca i el negoci principal dels Bancs. Des de sempre els Bancs s'han dedicat a proveir el mercat del **poder de compra** que, en cada espai temps concret, manca per poder continuar o augmentar els processos productius. Aquest poder de compra venut al cicle de la producció rep, pròpiament, el nom de **capital**. Els bancs fins ara també produeixen capital a través d'una sèrie de tècniques i procediments bancaris basats sobre els **recursos aliens** (comptes corrents a la vista). Aquest sistema de capitalització els serà vedat perquè l'estalvi global és un «bé comú», i, com a tal, ha d'esdevenir una garantia auxiliar del sistema monetari.
3. Inventar diners únicament i exclusivament sobre **capitals i reserves propis del banc** i sobre **quantitats dipositades a termini** (quantitats que, provinents de comptes corrents a la vista, siguin contractualment i explícitament cedides al Banc per a la seva capitalització). Com que el conjunt de tots els saldos positius dels lliures comptes corrents a la vista esdevindran garantia auxiliar del sistema monetari, retribuïts amb un interès comunitari, s'impossibilitarà als Bancs de Negocis capitalitzar sobre aquests saldos, anomenats recursos aliens: els Bancs hauran de limitar la seva invenció de diners als recursos propis o a dipòsits a termini.
4. Encarregar-se, comissionats pel Tresor comunitari, de la distribució dels **crèdits comunitaris a la inversió**. Per aquest servei els bancs cobraran, per cada crèdit concedit, l'interès bancari normal, tenint en compte que aquests **crèdits** comporten, a partir d'un cert moment, un interès doble de l'interès bancari ordinari, però amb l'avantatge contractual que l'empresa creditada no està obligada per cap clàusula del contracte a la devolució del capital-crèdit a cap data fixa, sinó que pot escollir la data de devolució que li pot convenir a un moment donat o pot no tornar-lo mai mentre continui pagant l'interès doble pactat. La llei preveurà l'eventualitat d'una empresa ineficaç de la qual serà enterament responsable el Banc creditor.

Per a donar i garantir una perfecta seguretat privada-solvent als seus clients, els Bancs hauran de crear «Caixes Interbancàries» de manera que quan un banc no pugui fer front a les seves obligacions, la Justícia invocarà el principi de la total

solidaritat interbancària a favor de la clientela d'aquest banc en dificultats. La Caixa Interbancària, acollida a l'estatut liberal, estarà formada pels fons procedents de tots els Bancs a ella afiliats. Així podrà comptar amb un coixí de garantia per a fer front a fallides. La Caixa Interbancària no hi pot perdre mai, ja que l'insolvent sempre haurà de fer front als seus compromisos perquè tots els seus diners d'origen privat i/o d'origen comunitari, han de passar pel seu compte corrent. El jutge decidirà quin tant per cent dels ingressos del defallent han d'anar a parar al compte deficitari.

Si bé cada banc –i en el seu defecte, la Caixa Interbancària– es farà càrrec del 50%, per exemple, de totes les pèrdues reals en cada crèdit concedit a una empresa ineficaç, l'altre 50% serà integralment cobert pel responsable directe de la concessió del crèdit i, en el seu defecte i proporció corresponent, pel fons de compensació creat entre tots els responsables de la secció de crèdits de cada Banc.

Una funció social que els Bancs hauran d'assumir en certes circumstàncies és la de fer de col·lectors de l'**impost únic de solidaritat social**, quan aquest s'hagi d'aplicar. El percentatge sobre el total de cada factura-xec corresponent a l'impost serà així transferit al tresor federal cara a la seva distribució segons Constitució. Aquest procés de captació i distribució de la **massa monetària comunitària** via impost és, aprofitant la xarxa bancària, d'una total automacitat, simplicitat i mínim cost.

Versió 30 de novembre del 1988.

2.4. Societat utilitària productora.

Dins la **societat utilitària** o **mercat** distingim la **societat utilitària productora** de la **societat utilitària consumidora**. Les properes seccions presenten un conjunt de mesures generals i específiques de protecció als agents que actuen en la societat utilitària productora: empreses, treballadors, inventors i inversors.

Versió 10 de gener del 1989.

2.4.1. Protecció general del agents de producció.

Dins el marc constitutiu i constitucional d'un «joc net» sempre, arreu i en tot, solament cal afegir algunes lleis de protecció als diferents agents del mercat.

El mercat té una llei brutal de **sanció** a qui, en «joc net» no compleix a la perfecció la seva lliure i voluntària vocació i missió social productiva, sigui com a empresari eficaç, sigui com a capitalista inversor, sigui com a inventor pràctic, sigui com a treballador competent: l'elimina.

No pertoca al mercat la cura dels qui elimina per «inútils» en la producció –sempre perfectible i progressiva– de **mercaderies-preu** o **valors precio-mercantils**.

La protecció material-cultural dels qui elimina el mercat, sense contemplacions, pertoca, en canvi, a la **societat liberal** que utilitza els excedents de producció de consum creats, precisament, pels agents del mercat més «útils».

L'èxit en el mercat ha d'ésser reconegut per l'entera societat. Però, aquest èxit no és ni l'únic, ni l'exclusiu, ni el més gran, ni el més bell. És materialment important i fonamental, però l'èxit en el mercat no pot ser l'únic servei reconegut des d'una perspectiva ètica sense caure en el més habitual i empobridor mercantilisme. La vida humana necessita, avui, del mercat, però no pot ser reduïda a ell.

En aquesta secció plantejarem les principals mesures de protecció i foment dels **agents de producció** dins el marc de llibertats mercantils.

Abans d'entrar en l'estudi de cada proposta hem de tenir en compte que, donada la complexitat de les realitats a què ens referim, solament es pretén la formulació d'unes **regles de joc net** que no caiguin en la casuística. L'aplicació d'aquestes regles de joc dependrà de la jurisprudència judicial que s'estableixi en cada cas.

Tampoc no es pretén oferir un cos tancat, una doctrina dogmàtica sobre com resoldre certs problemes. Les propostes que es presenten són una guia per al debat i la discussió dins el marc d'un estudi seriós per obrir sortides creatives a problemes que semblen a voltes insolubles dins les actuals regles de joc brut. Aquestes propostes no poden ser discutides des d'una posició d'apassionament ideològic o **afectivològic**, ni fora del seu context d'un **mercant llibertari i responsabilitzador**. Si no les situem radicalment dins aquest context, poden esdevenir absurdes o escandaloses per a les mentalitats que les situen, equivocadament, dins la polèmica actual entre «dretes i esquerres» en les quals tot perd sentit. Aquest advertiment serveix per al conjunt de propostes formulades al llarg d'aquestes fitxes però és ara, en entrar en detalls, quan cal tenir-la més present.

Versió 10 de gener del 1989.

2.4.2. Seguretat social gratuïta per a tothom.

Proposar una Seguretat Social gratuïta per a tothom i, en aquest cas, també per tots els agents de producció.

La **societat geopolítica** vetllarà per la seguretat social de tothom –en tant que consumidors– a través de l'**estatut general**; de tots els professionals utilitaris a través de l'**estatut utilitari**; de totes les empreses a través del **crèdit inversiu**; i de tots els professionals, institucions i associacions liberals-culturals a través de l'**estatut liberal**.

Ara bé, tothom tindrà el dret i la llibertat de subscriure, en el mercat, els contractes que vulgui amb les empreses privades d'assegurances lliures existents, per les quantitats que lliurement interressi d'assegurar-se en cada cas contractualment previst.

Com es pot deduir, queden suprimides totes les quotes obligatòries de la «Seguretat Social» tant per als col·laboradors de l'empresa com per a aquesta. El sistema de mutualitat i capitalització és un sistema conforme a la naturalesa del mercat privat de serveis d'assegurances, però no pot servir com a base d'una solidaritat social completa i general. Així, assegurada aquesta solidaritat social, amb tots els serveis gratuïts corresponents per a tothom segons necessitats i mèrits de cadascú, hom pot deixar completament lliure l'opció d'assegurar-se a més a més, dins la dinàmica del mercat privat en la qual estan immersos i, on els principis indicats de capitalització i mutualitat són el propis.

Versió 10 de gener del 1989.

2.4.3. Justícia Econòmica especialitzada.

Proposar la creació de Tribunals Econòmics especialitzats detallant les respectives competències.

Principi de responsabilitat.

El principi de dret que ha d'informar les lleis mínimes de protecció a les persones productives privades, és el de la plena **responsabilització personal** (individual o/i col·lectiva) de cada acte lliure mercantil. Aquesta és l'altra cara de tota llibertat personal que no es vulgui llibertinatge irresponsable, per anònim i subterrani. El sistema monetari basat en la **factura-xec** permet, instrumentalment, aquesta responsabilització personal.

Tribunals Econòmics Especialitzats.

En funció de les lleis mínimes i del principi de responsabilització personal de cada una de les parts de qualsevol acte de compra-venda es crearan **Tribunals Econòmics Especialitzats** en cada aspecte de la vida mercantil i social, i en cada nivell territorial (barris, municipis, comarques, ètnies, inter-ètnies... federals).

Els jutges d'instrucció d'aquests Tribunals estaran plenament documentats en cada cas concret, gràcies a l'accés –que només ells poden obtenir constitucionalment– no sols de tot l'arxiu telemàtic, exclusivament confiat a la Justícia, sinó a la mateixa xarxa telemàtica en ple funcionament. Tota aquesta documentació ante-justicial es veurà complementada amb l'actuació documentada del mateix jutge sobre el cas que instrueix (documentació pro-justicial).

Així tots els litigis de disciplina de mercat podran ser instruïts sense demora pels tribunals corresponents de Justícia Econòmica Especialitzada. Aquests tribunals, a més del jutge especialitzat, constaran d'assessors tècnics –amb estatut liberal– extrets de les mateixes professions per consens de llurs col·legues. (Recordi's l'extraordinària eficàcia dels tribunals històrics d'aquest tipus com el de les Aigües de València, el dels Prudhommes de França o el dels Tribunals Hanseàtics).

El criteri primordial de la Justícia Econòmica és el de la protecció de les llibertats legals i concretes de tots els agents de mercat (productors i consumidors) sobre la base de limitacions econòmiques i ecològiques mínimes, racionals i comprensibles a tothom, per tal que ningú pugui transformar el mercat en una jungla de fet i una fornada de destrucció.

Especialitzacions de la Justícia Econòmica.

Les principals especialitzacions de la Justícia Econòmica poden ser:

1. Justícia Econòmica de protecció general de tots els membres de la societat (individus, famílies, col·lectivitats utilitàries, col·lectivitats i institucions liberals...).

1.1. Justícia Econòmica Especialitzada (JEE) Comptable.

a. Justícia Econòmica Especialitzada en serveis comptables als ciutadans i entitats.

Disseny de civisme

- b. Justícia Econòmica Especialitzada en impagats o no conformes a la llei.
- c. Justícia Econòmica Especialitzada en conflictes entre **Tresor Comunitari** i qualsevol persona.

1.2. Justícia Econòmica Especialitzada de Solidaritat i Seguretat Social.

- a. Justícia Econòmica Especialitzada en resolució de situacions individuals i matrimonials
- b. Justícia Econòmica Especialitzada en protecció de persones individuals i matrimonials (assignacions i salaris per famílies, mares, infants, adolescents; joves (16-25 anys); prometatge, casament –no obligatoris, però amb assignacions–).

1.3. Justícia Econòmica Especialitzada en conflictes entre empreses de serveis públics i usuaris.

1.4. Justícia Econòmica Especialitzada en qualitat (Comerços i Indústries al detall).

1.5. Justícia Econòmica Especialitzada en Ecologia (Sobre l'aplicació de les lleis de protecció ecològica).

2. Justícia Econòmica Especialitzada en el cicle de la producció.

2.1. Justícia Econòmica Especialitzada en el Treball.

- a. Comissió d'Arbitratge Ràpid abans de passar a la Justícia de Dret Civil contractual general. L'aplicació del Dret Civil en el camp laboral suprimeix tot el dret laboralista i la Magistratura del Treball.
- b. Justícia Econòmica Especialitzada en vaga i lock-out
- c. Justícia Econòmica Especialitzada en procés d'autogestió
- d. Justícia Econòmica Especialitzada en el Consell delegat d'Empresa
Comité Laboral.

Sindicatura d'Accions.

Representació del personal al Consell d'Administració.

- e. Justícia Econòmica Especialitzada en conflictes entre sindicats i qualsevol persona.

2.2. Justícia Econòmica especialitzada en l'Empresa

- a. Justícia Econòmica Especialitzada en conflictes entre Gremis i qualsevol persona
- b. Justícia Econòmica Especialitzada en preus mínims de cost i de venda
- c. Tribunals d'Arbitratge (en primera instància) en cas de desacord sobre factura entre empreses.

2.3. Justícia Econòmica Especialitzada en Invents, patents i marques

2.4. Justícia Econòmica Especialitzada en Estalvi-Capital

- a. Justícia Econòmica Especialitzada en conflictes entre Tresor Comunitari, Sindicatura Bancària i Bancs de Negocis.
- b. Justícia Econòmica Especialitzada en conflictes entre Tresor Comunitari, Sindicatura de Borsa i empreses que actuen en Borsa.

Supressió de Magistratura i Dret del Treball.

Si l'especialització de la Justícia Econòmica significa crear noves seccions Judicials, hi ha un cas en què, com hem citat, cal suprimir-les.

Els assalariats utilitaris, persones lliures al servei d'una empresa lliure, no necessiten cap legislació humiliant, ni cap «Magistratura laboral» estatista, «burrocràtica» o arbitrista. No cal complicar les coses que són clares.

En l'aspecte laboral, esdevé radicalment innecessària i nociva qualsevol legislació «laborista», ja que acaba resultant esclavista, immobilitzadora de les classes socials, contrària a qualsevol òsmosi llibertària entre elles, paralizzadora de les iniciatives lliures i de les apropiacions privades legítimes de mercaderies produïdes o mercaderies productores. Cal anar decididament a la mobilitat i a la promoció mercantils més llibertàries del treball contractual-assalariat dels professionals utilitaris.

En conseqüència, per raó del caràcter general dels contractes i descontractes laborals lliures, queda suprimir qualsevol tipus de Magistratura laboralista o sigui, laboral-especialitzada classista.

La societat civil té un dret civil el qual abasta tots els contractes privats i, tot els contractes laborals, són, evidentment, privats.

Comissió d'Arbitratge Ràpid (CAR).

Tot litigi de contracte laboral, (dret civil corrent), serà sotmès, com qualsevol altre, a un previ arbitratge ràpid de cara a agilitar al màxim la seva resolució pràctica. La part no conforme amb aquesta resolució, apel·larà aleshores al Tribunal Civil corresponent.

En aquest cas, actuarà, en primera instància, una Comissió d'Arbitratge Ràpid, presidida per un jutge. Aquesta CAR estarà composta per tres subcomissions. Dues d'elles seran elegides a paritat dintre de cada gremi o subgremi per:

- a. el personal de totes les empreses, amb intraparitat de les diferents categories professionals
- b. per tots els empresaris.

La tercera serà una comissió de juristes, no necessàriament magistrats, elegida pel conjunt dels respectius col·legis professionals especialitzats de la Justícia.

Les decisions d'aquesta comissió conjunta tri-partita seran immediatament executives, excepte si una minoria de la mateixa o el magistrat-jutge exigeixen que el litigi sigui traspassat a la jurisdicció ordinària de Dret Civil.

També pot exigir aquest traspàs qualsevol de les dues parts litigants, però amb el benentès que, en aquest cas, el Tribunal ordinari de Dret Civil podrà aplicar la

Disseny de civisme

clàusula de recurs temerari.

Versió 10 de gener del 1989.

2.4.4. Gremis obligatoris i oberts, d'estatut liberal.

Proposar l'obligatorietat d'inscripció als gremis i detallar les seves competències i composició.

Funcions i organització dels Gremis.

Totes les empreses utilitàries han d'inscriure's obligatòriament en **gremis** (sub-gremis, inter-gremis) segons la seva especialització productiva. Aquesta inscripció l'empresa la fa amb tots els seus col·laboradors: equip empresarial, aportadors de capital, treballadors, i inventors. El gremi per tant, no pot refusar la inscripció de cap empresa ni de cap dels seus col·laboradors. Només pot presentar denúncia-acusació davant la Justícia Econòmica Especialitzada corresponent.

El Gremi té dues funcions. La primera és la defensa dels interessos utilitaris de les empreses en ell incrites i de tots els seus col·laboradors. La segona funció deriva d'aquesta primera: la protecció dels interessos de les empreses (preus mínims, saldos, publicitat, ecologia). El gremi no solament beneficia les empreses sinó que afavoreix tots els consumidors de la societat geopolítica a través d'una lliure disciplina consensuada de tot el mercat i de cada un dels seus subconjunts.

És degut a aquesta funció social del gremi que convé que sigui una institució acollida a l'estatut liberal i finançat, per tant, per la societat geopolítica. Aquesta és també, la condició de la seva independència en front de pressions empresarials o laborals.

Els Gremis, acollits a l'estatut liberal i oberts a totes les empreses del sector, poden estar ben lluny de qualsevol gremialisme corporativista tancat, anacrònic, influenciat i antilibertari. Per tal que una corporació gremial sigui oberta i responsable cal que els seus responsables no siguin ni funcionaris de per vida ni que continuïn en exercici professional utilitari amb perill de projectar els seus interessos mercantils. Cal, doncs, que els responsables del Gremi siguin elegits dintre de cada una i totes les categories professionals utilitàries pels seus col·legues i, solament, per un mandat amb temps limitat. L'organització interna del Gremi ha de correspondre al **sistema electoral** i de successió general, així com de finançament, segons el que s'apliqui a les institucions liberals. Els membres de cada gremi, acollits a l'Estatut Liberal, no poden continuar ocupant-se de negocis mercantils i han d'abandonar aquests, per tot el temps de llur estatut liberal, a la corresponent Caixa de Dipòsits, Consignacions i Segrest comunitari.

Atribucions gremials.

L'experiència històrica ens mostra que l'acció dels gremis cal limitar-la exclusivament a l'estratègia de **preus mínims, saldos, publicitat i ecologia**. Tota altra activitat només pot ser decidida pels gremis amb majories amples del 75% dels inscrits, sota reserva de sentència de la Justícia Econòmica, quan altres persones i interessos se sentin lesionats. Contra les jugades de les potències del diner que volen prerrogatives superiors inherents a la seva pròpia naturalesa exclusivament mercantil, els gremis són útils, i en conseqüència necessaris, per evitar la competència deslleial sense haver de recórrer a institucions burocràtiques de control estatista, ans al contrari: suscitant l'autodisciplina del mercat en els mateixos gremis, garantida per la presència de la competència

Disseny de civisme

lleial de cada ram a tots els nivells professionals.

Tots els Gremis i subgremis seran autogestionats, a nivell local i en totes llurs confederacions lliures, tècniques i territorials, i les seves decisions a nivell de societat geopolítica estaran elaborades a partir de les lliures decisions confederals sota reserva de la conformitat a les lleis vigents per sanció Justicial en cada cas de possible litigi.

Versió 10 de gener del 1989.

2.4.5. Sindicats d'inscripció lliure, d'estatut liberal.

Proposar la llibertat sindical i detallar les competències dels sindicats dins el marc de l'estatut liberal.

Cada col·laborador de qualsevol empresa utilitària (executius del «staff» de l'empresa, treballadors de tota categoria, capitalistes inversors, inventors amb qualsevol contracte amb l'empresa) tindrà plena llibertat personal en la formació i selecció dels sindicats professionals que més li convinguin.

Així com els **gremis** s'encarreguen de vetllar per la protecció de les empreses, vigilant el respecte, en la pràctica, de les **lleis mínimes del mercat llibertari**, els sindicats protegeixen els professionals utilitaris lliurement inscrits en ells.

Aquesta protecció té, inicialment, dues vessants:

La primera, és la defensa i protecció dels professionals utilitaris en tots els conflictes que normalment es presenten dintre i fora de la professió. Els sindicats podran portar aquests conflictes davant la Justícia especialitzada corresponent i, encarregar-se de la defensa o acusació privada, davant el jutge d'instrucció de cada causa concreta i davant del Tribunal en la fase resolutòria d'aquesta causa.

La segona, és la promoció de la condició utilitària, a través de l'elevació ètica, educativa, instructiva i professional de llurs adherents de cara a una futura i progressiva autogestió empresarial, promocionada per la llei.

El que no és propi dels sindicats és duplicar les activitats d'altres organitzacions, com per exemple, les dels **gremis** o les dels **partits polítics**. Aquests s'ocupen de tot el cos social, mentre que cada sindicat ha de limitar-se a ser el punt d'encontre dels professionals utilitaris que coincideixin en una certa doctrina de defensa i protecció social dels mateixos.

Els sindicats lliures tenen per missió de crear, doncs, les condicions psicològiques, intel·lectuals i pràctiques d'una societat sense classes, a partir de llur acció entre els professionals adherits, amb el benentès, emperò, que mentre continuïn existint les classes socials, han d'ésser sindicats de classe, si més no amb una àmplia visió de superació empírica de tots els conflictes que es puguin plantejar, portant-los intel·ligentment davant la Justícia Econòmica corresponent i encarregant-se eficaçment de la defensa o acusació privada.

Qualsevol sindicat està subjecte a l'**estatut d'institucions liberals** quant a finançament, sistema electoral i organitzatiu. Així, doncs, cap sindicat podrà cobrar quota. Qualsevol deia que se li faci haurà de ser per motius justificats i, en cas de ser admesa per la Justícia Sindical corresponent, serà administrada per la **Caixa de Segrest i Consignacions**, per a usdefruit exclusiu dels membres del Sindicat en àrees d'elevació de llurs nivells de cultura general, en particular en la formació per a una autogestió progressiva de les empreses per llur total personal respectiu.

Versió 10 de gener del 1989.

2.4.6. Caixes Generals, Especialitzades i Locals de Dipòsits, Consignacions i Segrests, (estatut liberal).

Proposar la creació i detallar les competències de les Caixes encarregades de l'administració constitucional del patrimoni mercantil de qualsevol acollit a l'estatut liberal.

Per a la protecció general de tots els agents de mercat, així com per facilitar el passatge de professionals, institucions i associacions **utilitaris** a l'**estatut liberal**, seran creades les **Caixes de Dipòsits, Consignacions i Segrests** generals i especialitzades corresponents als diversos nivells territorials.

Tothom serà lliure d'encarregar, a aquestes Caixes, l'administració i seguiment del seu patrimoni utilitari, ja que aquestes seran l'administrador constitucional del patrimoni mercantil de qualsevol institució, associació o professional utilitari que manifestin la seva voluntat de deixar el seu **estatut utilitari** per acollir-se a l'**estatut liberal**. Aquest serà el cas dels candidats a qualsevol elecció, dels elegits, dels ex-directius de tot tipus d'institucions i associacions d'estatut liberal que volen conservar aquest estatut o que volen retornar al seu estatut utilitari primitiu (després del temps prudencial exigít en cada cas per llur responsabilitat liberal exercida).

Aquestes Caixes en llur progressiva normal implantació territorial i sectorial aniran creant seccions especialitzades per a la protecció comunitària de les empreses en dificultats.

Institucions d'estil aproximat al que es proposa, amb més o menys variables, funcionen en molts Estats contemporanis. Podem citar, per exemple, la «Caisse de Dépôts et Consignations» a França i els «advocats especialitzats» en afers semblants a Anglaterra, amb resultats prou interessants per tothom des de fa molt temps.

Com a institucions liberals, el personal i l'organització de les Caixes de Dipòsits, Consignacions i Segrests (DCS) dependrà del finançament comunitari.

Versió 10 de gener del 1989.

2.5. Protecció específica de l'empresa utilitària.

Per tal que el **mercat** sigui **llibertari** necessita d'unes regles de joc clar i responsable. Partint de la reforma monetària proposada, les regles de joc han d'incloure una protecció dels agents que participen en el mercat, sigui com a productors, sigui com a consumidors.

Les mesures de **protecció legal mínima dels agents privats de producció** posen les bases perquè afrontem les mesures específiques de foment i protecció de cada un dels factors actius de producció. Començarem per l'empresa, en tant que en ella conflueixen els altres tres agents de producció: el treball, l'invent i el capital.

El conjunt de mesures específiques de foment i protecció de l'empresa són una invitació que les empreses s'ocupin només de la seva vocació i professió: la producció lliure, amb beneficis màxims, de les seves mercaderies concretes demanades pel **mercat llibertari**. En definitiva es tracta d'afavorir la producció lliure de **lliures valors preu-mercantils** i la generació lliure de **lliures valors salari-mercantils**.

Algunes d'aquestes mesures, malgrat que també apareixen exposades en relació amb d'altres temes, aquí seran citades en funció de l'empresa.

Versió 10 de gener del 1989.

2.5.1. L'empresa coordinadora dels agents privats de producció.

Analitzar l'empresa utilitària com la coordinadora dels agents privats de producció en vistes a la producció de béns utilitaris. Estudiar els seus problemes actuals i postular la necessitat que evolucioni cap a una plena autogestió.

L'empresa avui està fraccionada. En ella conflueixen interessos contradictoris generadors de conflictes, per als quals no es disposa d'unes regles de joc prou clares que permetin solucionar-los. Si l'empresa acumula en el seu si diverses forces productives i les coordina per obtenir béns utilitaris, també acumula, emperò, nombrosos problemes derivats, no sols de la conjuminació de les diverses forces productives, sinó de les contradictòries funcions socials, mercantils i polítiques que en la confusió actual hom li adjudica.

Així, l'empresa utilitària no pot continuar essent considerada com un «centre de beneficiència» qua la fa esdevenir radicalment ineficaç tant des del punt de vista de mercat (egoïsta) com de societat (altruista).

La funció de l'empresa és de fer cooperar egoísticament el **capital**, el **treball** i l'**invent** en una mateixa direcció productiva de béns útils a les persones. Aquesta és la funció de l'empresari i no tothom serveix per, ni vol, exercir-la.

Quan els estatismes gegantins i ineficaços, emparats en prejudicis ideològics anti-empresarials, permeten organitzar xarxes monstruoses de beneficiència empresarial, aconseguixen descapitalitzar les petites i mitjanes empreses eficients. Exemples no falten:

Monopolis estatistes, edificats per eixugar deutes privats, que fan una competència deslleial, quan no les anul·len totalment, a les empreses privades, sobre la base d'inversions tan enormes com inútils i de pèrdues indefinidament camuflades en els pressupostos oficials; el resultat és una progressiva ruïna del mercat.

Economats d'empresa o d'estaments socials. Els primers augmenten les despeses fixes de cada empresa i els segons, amb més o menys dissimulació, van a càrrec de l'Estat.

Seguretat Social, sobre la base de mutualitat o capitalització, principis motors d'empreses privades d'assegurances, però radicalment contraproductius per a dur a terme una política de solidaritat social i de pràctica del **principi de subsidiarietat**.

Increment constant de càrregues fiscals per a fer front a despeses públiques sempre desproporcionades en relació als serveis públics prestats a la població.

Per tal que l'empresa pugui ésser lliure de tots els entrebancs actuals, amb total permissivitat de tot el que no sigui anti-legal, segons lleis molt clares, precises i poc nombroses sobre el mercat, cal un conjunt de mesures de protecció i foment de l'empresa. La viabilitat d'aquestes mesures sorgeix d'una clara voluntat política d'afavorir l'empresa privada, i es fonamenta en la possibilitat instrumental legal que tot moviment de diner del client al proveïdor sigui exactament paral·lel i equivalent al valor de canvi utilitari monetari de les concretes mercaderies venudes pel proveïdor al client.

Les **mercaderies** són **béns utilitaris** que s'intercanvien. Les mercaderies prenen el nom de **valors mercantils** quan s'intercanvien gràcies a l'**instrument monetari**. Així, doncs, en l'actualitat d'un mercat amb moneda, pràcticament mundial, podem dir que cada empresa no produeix altra cosa que **valors precio-mercantils** (mercaderies-preu) i només paga **valors salario-mercantils** (mercaderies-salaris) a llurs col·laboradors (treballadors competents, directius eficaços, capitalitzadors inversors i inventors pràctics).

Aquestes consideracions permeten afrontar el **mercat monetari** amb un sistema de comptabilitat centralitzada, analítica, estadística i personalitzada. Aquesta comptabilitat es fonamenta en el fet que les mercaderies productores o produïdes són comptabilitzables perquè es tradueixen en les **factures-xec** elementals com a **valors-preus** o **valors-salaris**, a més d'explicitar les característiques específiques de cada mercaderia intercanviada.

Comptablement parlant, l'empresa és considerada simplement com una unitat de producció de valors precio-mercantils i d'utilització de valors salario-mercantils. Cada persona de l'empresa que fa la funció de treballador, d'inversor o d'inventor, participa també de la condició d'empresari en la mesura en què assumeix la responsabilitat conjunta de la unitat de producció que és l'empresa. Cal cercar, doncs, que l'empresa sigui una col·lectivitat de persones constituïda per a produir mercaderies (valors precio-mercantils) i pugui arribar a esdevenir una comunitat de tots els agents personals de producció que hi col·laboren, és a dir, cal arribar a una real i eficaç **autogestió** de cada empresa.

Aquest procés d'autogestió no és però sempre fàcil: cal un aprenentatge, vitalment necessari, que no es realitza directament per simples «decrets-llei». Això no obsta perquè, indirectament, les lleis mínimes de protecció a l'empresa i de promoció de l'autogestió ajudin a crear un marc favorable a aquest procés voluntari privat.

Els problemes interns de les empreses són en gran part deguts a una visió i una pràctica classista cada dia més tècnicament i socialment desfasades i absurdes.

Però l'empresa també afronta altres problemes que són fruit de:

la confusió mercantil (falta d'informació exacta, exhaustiva i al seu abast; corrupció; competència deslleial –dumping, publicisme...–; interessos bancaris desorbitats; dificultats per aconseguir crèdits; pressió dels oligopolis i monopolis...)

la mala gestió política i social (pressió fiscal i penalitzacions descoratjadores; crisi d'inflació i/o deflació monetàries; càrregues desorbitants de la Seguretat Social; barreres aduaneres absurdes; politització sindicalista; dependència de regalies...).

La mateixa empresa també genera, però, problemes socials (contaminació publicista, consumista i dels ecosistemes naturals; mercantilisme sense qualitat; pressions polítiques empresarials...).

Afrontar una transformació de l'empresa, cara a una autogestió eficaç, demana, primer que tot, establir unes regles de joc net que facilitin la resolució dels conflictes que l'empresa té en el seu interior, suporta de l'exterior o ella mateixa crea en la societat.

Versió 10 de gener del 1989.

2.6. Mesures per una bona gestió empresarial.

2.6.1. Cobrament immediat assegurat.

Es proposa un conjunt de mesures pràctiques per assegurar el cobrament immediat de tota factura.

El cobrament de cada una de les factures de cada empresa queda automàticament assegurat i esdevé pràcticament immediat. Aixó és possible gràcies a que s'unifica en un sol document la **factura** i el **xec**. Es contemplan tres casos de factures-xec:

1. Factures-xec inter-empresarials i inter-bancàries.

El client està obligat per llei a retornar abans de 8 dies hàbils, des de la seva recepció, la factura rebuda del seu proveïdor, amb la seva firma de conformitat i totes les altres indicacions que converteixen la factura, en **factura-xec**. El beneficiari-proveïdor, en entregar aquest document al seu Banc, cobra automàticament en el seu compte corrent l'import consignat en la factura-xec.

Si la factura no és, totalment o parcialment, correcta, el client la retorna sota forma de factura-xec al seu proveïdor dintre els 8 dies legals, adjuntant una «nota-factura de càrrec» pagadera al client: si no hi ha acord, el litigi és portat, en primera instància, davant el **Tribunal d'Arbitratge**; aquest, després d'escoltar les dues parts tindrà 8 dies per dictar el «laude». Aquest mateix termini serà el que tindran les dues parts per a ultimar, d'acord amb el laude, la correcta fi de llur litigi intercomptable.

El retard superior als 8 dies legals, en qualsevol de les tres eventualitats anteriors, comportarà automàticament unes multes al deudor proporcionals als dies de retard i a la quantitat de la factura-xec. Per exemple:

10% per retard superior als 8 dies i inferior als 15 dies.
25% per retard superior als 15 dies i inferior als 30 dies.
50% per retard superior als 30 dies i inferior als 60 dies.
100% per retard superior als 60 dies.

Aquestes multes seran a favor del **Tresor Comunitari**.

El client, dins els 8 dies hàbils per conformar la factura, té el dret de consignar en el seu xec-factura, el termini legal en què vol que sigui pagat pel seu Banc: en aquest cas el **descompte bancari** serà, sempre i arreu, a càrrec del client.

Si el client no té fons o cabal suficient en el seu compte corrent en el banc de Negocis en el qual està domiciliat el xec, aquest és instantàniament pagat per la **Caixa de Garantia Interbancària**, únic actor en Justícia Econòmica especialitzada encarregada de dictar sentència i multa contra el defallent dintre dels 8 dies de la defallença.

Si la solució anterior no és possible per incapacitat de l'empresa defallent de fer front als seus compromisos, aquesta empresa passarà instantàniament a la **Caixa de Dipòsits, Consignacions i Segrests** (sectorial i territorial corresponent), la qual actuarà d'acord amb el Jutge de l'instància anterior.

En les ocasions en què l'**impost de solidaritat social** aferent a cada factura-xec estigui vigent, sempre serà pagat pel client.

Resumint: és evident que totes aquestes actuacions solament seran necessàries quan, pel motiu que sigui, el descobert automàtic del 25% del saldo promig de cada compte corrent, que els Bancs oferiran segons llei, no permeti a una qualsevol empresa de fer front als seus deutes. Amb aquest sistema, descrit fins aquí, es resol el greu problema dels impagats i s'acaba amb el perillós joc de les rodes de lletres i talons.

2. **Factures-xec entre cada empresari utilitari i els seus col·laboradors (treballadors, inversors, inventors, staff empresarial).**

Les notes de salari entregades a cada col·laborador seran resumides en una sola nòmina per empresa (factura-xec salarial), enviada a la Confederació General de Bancs i Caixes per a llur repartició telemàtica als comptes corrents d'estalvi de producció dels interessats.

L'impost de solidaritat social serà evidentment suportat per l'empresa compradora de treball, de capitals obligacionistes, d'invents (adquirits o per regalies periòdiques), d'esperit d'empresa del «staff» (limitat, o globalment autogestionat per tot el personal en diferents funcions decidides comunitàriament a l'interior de l'empresa).

L'impost per capital participatiu en l'empresa, en forma d'accions i l'impost sobre dividends serà pagat pel comprador de la part de propietat que representa cada acció adquirida.

3. **Factures-xec de consum.**

El client consumidor, en rebre les mercaderies de consum que compra, accepta (manualment o electrònicament) al mateix temps, la factura-xec de consum corresponent. El client pot precisar si vol el pagament immediat o a termini. En el segon cas, ell es fa càrrec del descompte bancari corresponent. Si el client accepta el pagament immediat li és carregat sobre el seu compte corrent d'estalvi de consum indiferentment solvent-privat (per ser professional utilitari) o/i solvent-comunitari (per qualsevol estatut financer de què sigui beneficiari –general, liberal...–)

Si el client consumidor rep la factura per correu, l'ha de retornar també com a xec firmat amb totes les precisions abans de 8 dies hàbils (s'aplica el mateix sistema vist en parlar de les factures-xec interempresarials).

La disciplina de mercat, sancionada per la Justícia Econòmica especialitzada, disposa, en el cas del consum, d'un avantatge organitzatiu per assegurar el cobrament de les factures-xec: tant el **compte corrent d'estalvi de producció multiassalariada** (en un Banc de Negocis) o **de producció uniassalariada** (en una Caixa d'Estalvis) com el **compte corrent d'estalvi de consum** –d'origen privat o/i comunitari– (en una Caixa d'Estalvis), serà únic, en un sol establiment comptable, per a cada persona. Això ofereix la seguretat d'ingressos periòdics d'origen:

privat-solvent (uni-assalariat)

de producció a consum per manament del jutge (multiassalariat amb compte corrent d'estalvi de producció en qualsevol Banc de Negocis)

financer-comunitari (tothom, en tant que beneficiari de l'estatut general, compatible amb l'estatut utilitari, liberal o mixt).

Disseny de civisme

El client consumidor, en cas de no disposar de fons per fer front als seus deutes, els pot fer efectius, per ordre judicial, abonant un tant per cent periòdic sobre les seves entrades fixes, d'origen privat o/i d'origen comunitari.

En cas de vigència de l'impost de solidaritat social, aquest serà, també, en tots els casos a càrrec del client consumidor.

L'avantatge general, també encara més evident, és que la factura-xec, així legislada, suprimeix automàticament tota inflació-deflació monetària elemental, ja que la quantitat monetària pagada per cada xec elemental és exactament equivalent a la quantitat precio-mercantil o salario-mercantil consignada en la factura elemental segons lliure preu o salari unitari contractat.

Si no hi ha, ni hi pot haver, amb aquest sistema de factura-xec, cap inflació ni deflació monetària elemental, és evident que no hi pot haver tampoc cap inflació ni deflació monetària en el lliure mercat conjunt de tots els lliures canvis monetaris elementals ni en cap mercat especialitzat o territorial subconjunt.

Aquesta radical supressió instrumental de tota inflació-deflació en el mercat representa la més forta base protectora de l'empresa i de tots els seus col·laboradors i suprimeix molts dels problemes que els aclaparen actualment.

Els consumidors surten clarament afavorits pel fet que queden clarament deslligats, d'un costat, la inflació-deflació monetària i de l'altre, els valors mercantils. La lliure puja o baixa dels valors mercantils (preus, salaris) no els afecta a condició de no traspasar el preu de cost mínim tecnològicament possible ni el preu de venda mínim econòmicament necessari. El complement salarial-comunitari de solidaritat social, que compensa aquestes altes i baixes dels valors mercantils no depèn gens d'aquests últims –variables en funció de les circumstàncies del mercat– sinó que depèn exclusivament dels excedents de producció, la variabilitat dels quals és funció exclusiva de la dinàmica real del mercat.

Versió 10 de gener del 1989.

2.6.2. Descompte per pagament a termini a càrrec del client.

Proposar que el descompte per pagament a termini vagi sempre íntegrament a càrrec del client.

Quan un client vulgui pagar a termini una factura qualsevol, el descompte bancari corresponent serà al seu càrrec. Aquesta pràctica permet diferenciar el que és el preu real i normal de qualsevol mercaderia, sense haver de fer descomptes estranys quan el pagament és al comptat. El pagament solvent immediat de les seves compres és una qüestió del client, d'acord amb el seu Banc de Negocis o Caixa d'Estalvis. El proveïdor només s'ha de preocupar de vendre i de cobrar immediatament perquè la seva empresa pugui funcionar clarament.

Versió 10 de gener del 1989.

2.6.3. Comptabilitat exacta i gratuïta per a tothom.

Proposar una única comptabilitat gratuïta per a les empreses, a càrrec del Servei Comptable Comunitari-Judicial.

La comptabilitat exacta de cada empresa utilitària, de cada professional utilitari, de cada consumidor, de cada professional, institució o associació liberal, serà fornida, gratuïtament, pel **Servei Comptable Comunitari-Judicial**, ja que la Justícia és l'única entitat que arxiva i protegeix constitucionalment la totalitat d'informació de les **factures-xec** i, per tant, l'única que pot oferir aquest servei sota secret professional garantit per la identificació personalitzada dels qui l'executen. (L'automaticitat d'un servei comptable d'aquest tipus –que solament s'ofereix electrònicament al beneficiari ben identificat o que és enviat per correu en sobre precintat directament des de l'ordinador– evita la intromissió de qualsevol persona).

Per a qualsevol compte-correntista la supressió de les enutjoses i cares despeses de comptabilitat signifiquen un alleujament de costos d'un abast insospitat. En no haver-hi la més mínima penalització fiscal o aduanera per les transaccions concretes a la qual evadir-se, ningú, començant per les empreses, no s'haurà d'embolicar a mantenir dobles o múltiples comptabilitats, més o menys falsejades. Un sistema general comptable tan clar, beneficia cada compte-correntista, sigui quina sigui la seva personalitat individual o col·lectiva, (amb la informació comptable personal) i beneficia també el conjunt del mercat i de la societat (amb la informació exclusivament analítica-estadística general que l'Estat i la Justícia, concurrentment, poden donar a tothom quasi immediatament després dels fets mercantils documentats).

Versió 10 de gener del 1989.

2.6.4. Total informació comptable del mercat i la societat.

Proposar l'elaboració d'estadístiques gratuïtes a tots els nivells sectorials i territorials, a càrrec del Servei Comptable Comunitari General.

El tractament conjunt de totes les **factures-xec** en cada període considerat (exercici comptable anual, semestral, trimestral, mensual, quinzenal, setmanal, diari, horari...) permetrà oferir una completa i exhaustiva informació comptable, exclusivament analítica-estadística, sense referències personals. Aquesta informació comptable general, sectorial i territorial, facilitarà elements a cada consumidor, cada professional utilitari o liberal, cada empresa, gremi, sindicat o col·legi professional, institució o associació liberal... per tal que actuï i organitzi la seva activitat pròpia amb coneixement de causa i d'efecte.

Aquest **Servei Comptable Comunitari General** facilitarà aquesta informació gratuïtament i en diferents nivells de complexitat per a fer-la comprensible a tots els sectors socials.

Si la comptabilitat pròpia, fornida gratuïtament a cada empresa per la Justícia, sota secret professional, obre a l'actuació productiva i comercial enormes possibilitats, aquestes es veuen multiplicades per una informació comptable mercantil, analítica-estadística, general i detallada, també gratuïta, fornida, concurrentment per l'Estat i la Justícia. La concurrència dels Serveis Comptables Comunitaris d'aquestes dues entitats és per assegurar la màxima exactitud de les informacions ofertes a la societat, evitant manipulacions o ocultacions.

Gran part de les crisis i malbarataments dels mercats actuals són fruit de la quasi total desinformació mercantil que tots els ciutadans i entitats, en particular les empreses, pateixen. Amb una informació completa i exacta, les previsions de futur poden ser contínuament contrastades amb les dades actualitzades; es poden emprendre nombrosos estudis de mercat fins ara realitzats dins un marc especulatiu i parcial per estar basats en estadístiques aproximatives, necessàriament fictícies i inexactes.

La socialització de la informació comptable, analítica-estadística, obre, en definitiva, la possibilitat de superar ensems la «planificació estatista centralitzada» i «el malbaratament mercantilista privat», i facilita la pràctica lliure, però ben fonamentada, dels múltiples agents del mercat, que, ben informats, poden actuar més intel·ligentment i eficaçment, aprofitant òptimament els recursos productius, inversius i consumptius. Aquesta socialització de la informació comptable és també una eina per impedir els monopolis informatius en mans de grups de pressió que actuen, així, amb avantatge sobre la resta del mercat.

Versió 10 de gener del 1989.

2.6.5. Supressió total de controls i inspeccions estatistes-burocràtics.

Proposar la supressió de tots els controls i inspeccions estatistes i l'organització d'un nou marc social per al necessari control de les activitats empresarials, fonamentat en la Justícia.

Les inspeccions i els controls realitzats per funcionaris i entitats de l'Estat són, per definició, aliens a l'empresa. Aquests funcionaris, allunyats, no solament de la producció, sinó del coneixement específic de l'especialitat productiva que inspeccionen, aterroritzen les empreses i no afavoreixen una autoresponsabilització social, productiva i ecològica.

Per ajudar aquesta autoresponsabilització hi ha, bàsicament, dos instruments. El primer, és el mateix sistema monetari omni-informatiu que permet, fàcilment, descobrir anomalies en qualsevol procés productiu (productes il·legals o perillosos que l'empresa empra; adquisició o no de sistemes anti-contaminants; frau de qualitat en relació als percentatges de determinats components adquirits per l'empresa...) El segon instrument, depèn de l'organització gremial. El gremi, format per tota la competència del sector, ha de vetllar eficaçment pel compliment de les **lleis mínimes de preus, saldos, publicitat i medi ambient**. L'avantatge que aquesta funció la realitzi el Gremi és que el seu personal, si bé independent per estar acollit a l'estatut liberal, prové de la realitat productiva especialitzada del sector gremial, cosa que li permet actuar més intel·ligentment, tant en la comprensió de certs problemes, com en la denúncia de certs trucs. Quan per negligència o per impossibilitat gremial, certs problemes no es resolguin, qualsevol persona podrà denunciar irregularitats a la Justícia especialitzada per a clarificar situacions fosques o per a sancionar qualsevol pràctica il·legal o enginy fraudulent inventat.

Tots els ciutadans i entitats –començant pels sindicats i organitzacions de consumidors...– poden, evidentment, controlar, com a mínim, el mercat de consum i, a partir d'ell, tot el cicle de la producció, comprés el comerç exterior.

Així, el control en tots els aspectes que calgui, depèn, en el sistema proposat:

del propi personal assalariat-col·laborador de cada empresa, assegurat comunitàriament contra represàlies empresarials per denúncies fonamentades del procés productiu.

del sub-Gremi, Gremi i Inter-Gremi en el que l'empresa estigui inscrita.

dels sindicats lliures

dels clients i llurs organitzacions de defensa de tot tipus.

dels professionals, institucions i associacions liberals

de les sentències sorgides de cada procés instruït i jutjat, iniciat per qualsevol litigi presentat, formant jurisprudència especialitzada.

Versió 10 de gener del 1989.

2.6.6. Gerència lliure i responsable.

Proposar la llibertat de gerència, avalada per la plena responsabilització de tots els actes mercantils.

El conjunt de mesures presentades afavoreixen una millor gerència lliure i responsable. L'immobilisme legalista i costurer al qual sovint està sotmesa la gerència, en els diferents graus, de qualsevol empresa, és fruit de la llarga i acumulada desconfiança que un sistema monetari anònim i desinformatiu ha creat. Les estafes, les malversacions, les falsificacions de documents, les irresponsabilitats fraudulentès... han creat aquest clima nefast per a un bon funcionament de l'empresa. Amb el sistema informatiu i personalitzador es permet una total llibertat d'actuació avalada per una documentació exhaustiva dels actes d'aquesta total llibertat personal. La centralització comptable general permet una descentralització d'iniciatives i de decisions molt àmplia, sense controls interns ni vigilàncies absurdes. Qualsevol acció realitzada, ben lluny dels centres de gestió, en general, i de les empreses, en particular, pot ser coneguda instantàniament per les instàncies de coordinació i, per tant, en cas de disconformitat, hom pot demanar una resposta de l'agent de tal acció. La disciplina esdevé autodisciplina i perd totes les mesures proteccionistes i penalitzadores desfasades i anti-humanes.

Cal tenir en compte que la mateixa llibertat personal d'acció responsable serà donada, pel sistema general d'omni-comptabilitat informativa, al **cap de compres** de qualsevol institució o associació liberal. Quedarà lliure de totes les complicacions legalistes-detallistes actuals que dificulten la seva gestió (subhastes, concursos, pressupostos burocràtics...).

Versió 10 de gener del 1989.

2.6.7. Protecció de les empreses amb dificultats.

Proposar la creació de Seccions de Suport Empresarial, amb l'objectiu de protegir eficaçment les empreses amb dificultats.

Les **Seccions de Suport Empresarial** (SSE) corresponents a cada especialització gremial i subgremial de la **Caixa General de Consignacions, Dipòsits i Segrests**, tenen la funció d'aconsellar i ajudar les empreses amb dificultats (les que no obtinguin un benefici legal mínim –per exemple, el 25%– de la seva facturació) cara a trobar una solució racional.

La vida de qualsevol empresa, àdhuc en un **mercat telemàtic** completament lliure, pot sofrir alts i baixos degut a nombroses causes. Quan es doni una situació anormal en la qual la marxa de l'empresa escapi als seus empresaris, la societat ha d'oferir els serveis d'una institució liberal que estudiï a fons el problema plantejat i en busqui la solució, segons els procediments que l'experiència anirà millorant. Després de l'estudi corresponent, aquestes Seccions amb personal liberal, però amb experiència dins el sector, intentaran salvar l'empresa i el seu equip humà de tant alt valor social, tècnic i mercantil. La salvació de l'empresa ha d'ésser tecnològicament possible, ja sigui per millorament **forístic**, ja sigui per reconversió racional. En cas que no siguin possibles aquestes solucions, caldrà procedir a la liquidació de l'empresa, amb el mínim de danys per al mercat en què aquesta empresa està adscrita.

Quan una empresa hagi estat degudament millorada o reconvertida per la Secció de Suport Empresarial corresponent, la seva adjudicació als antics empresaris, o a un de nou, serà una qüestió contradictòria a resoldre documentàriament per la Justícia Especialitzada adscrita al Gremi.

L'organització d'aquestes Seccions de Suport Empresarial estarà fonamentada en el saber de professionals del Gremi interessat, «liberalitzats» a tal efecte. L'lur personal serà reclutat provinent dels sectors productius corresponents, però quedarà acollit a l'Estatut Liberal. L'eficàcia i independència d'aquestes organitzacions liberals d'índole tecnològica al servei del mercat dependrà de la capacitat de triar i formar professionals competents que es transformin en uns «executius» acumuladors de l'experiència fornida en la resolució de cada cas.

Les empreses en perill podran demanar voluntàriament la intervenció d'aquestes Seccions de Suport Empresarial corresponents al seu territori i ram. Aquestes Seccions de Suport Empresarial intervindran automàticament per amenaça de fallida, suspensió de pagament o dificultats denunciades pels col·laboradors de l'empresa.

Versió 10 de gener del 1989.

2.7. Mesures contra la descapitalització de les empreses.

2.7.1. Supressió de quotes de la Seguretat Social.

Es proposa suprimir totes les quotes de la Seguretat Social que suposen una parafiscalitat caríssima per a les empreses.

La supressió de quotes de la seguretat social a càrrec de les empreses (i també dels treballadors) permet a aquestes dedicar-se a la seva funció productiva sense haver de fer-se responsables de funcions que no els hi pertoca en una societat que estableix una estratègia de solidaritat social basada en la riquesa generada en el conjunt del mercat.

Els principis de «capitalització» i de «mutualitat» –tan diferents del principi de «solidaritat social»– són d'índole **utilitària**-privada i mai no han reeixit al servei d'una progressiva **comunitarització** de qualsevol **societat geopolítica**. Malgrat ésser principis diferents s'han de respectar tots, però, dins el seu àmbit: totes les empreses d'assegurances per cotitzacions de capitalització o mutualitat privada seran enterament lliures en el mercat, així com els seus possibles clients. La llibertat de contractar privadament assegurances de capitalització o mutualitat del tipus que siguin, es regirà únicament per la disciplina general del mercat i l'especialitzada del gremi corresponent.

La solidaritat social s'ha de guiar per la igualtat jurídica entre totes les persones. Això solsament és possible si s'asseguren les prestacions comunitàries d'assistència mèdica, jubilacions, invalideses... amb salaris i assignacions de solidaritat social tant als professionals que les ofereixen gratuïtament, com als usuaris que les necessiten per viure dignament. La «Seguretat Social» estatista i burocràtica imposa una parafiscalitat caríssima, que descapitalitza les empreses i és carregosa per l'assalariat en relació a la qualitat del servei. Cal, simplement, substituir-la per uns serveis liberals lliurement exercits i gratuïts per al lliure usuari.

La Justícia especialitzada haurà de resoldre els conflictes que es puguin plantejar entre:

1. la Seguretat Social Comunitària i els seus beneficiaris (totes les persones individuals, familiars i liberals);
2. empreses privades d'assegurances privades i llurs clients.

Versió 20 de febrer del 1989.

2.7.2. Dràstica simplificació fiscal.

Es proposa la substitució de tots els impostos actuals per un únic impost de solidaritat social de fàcil recaptació.

L'**impost únic de solidaritat social** és un recurs a utilitzar, al principi, per prudència política, o, més tard, per necessitat de mantenir o augmentar la **massa monetària comunitària**. Aquest únic impost suprimeix totes les altres formes impositives (taxes, arbitris, declaracions, drets... tant locals, com autonòmics o estatals). L'automacitat del cobrament, degut a ser del tipus ITE (Impost de Tràfic d'Empreses) sobre el montant de cada **factura-xec**, impedeix tota discussió entre l'«ens recaptador» i el contribuent, evitant, així, els litigis i els costos que genera qualsevol altre tipus d'impost no automàtic que ha d'ésser recaptat i inspeccionat per nombrosos funcionaris. L'impost únic permet, en definitiva, alleugerir el contribuent de les farragoses declaracions i simplificar al màxim els complicadíssims, ineficaços i ruinosos sistemes fiscals actuals.

Un altre avantatge és que, en saber per anticipat el seu percentatge, les empreses poden carregar-lo fàcilment sobre el preu de cost, de manera que qui se'n fa càrrec és, en darrer terme, el consumidor, el client del final de la cadena. S'acaba amb els impostos penalitzadors de la producció i de la propietat que fan que el diner s'amagui, fugi i resti improductiu.

Tenint en compte que l'**economia de mercat** que es proposa permet d'assegurar, sobre la base dels **excedents de consum**, uns **salaries financers** equitatius a tothom que hi tingui dret segons l'**Estatut financer** corresponent, ja no caldrà preocupar-se de gravar els qui més tenen per a distribuir la riquesa, ja que pagarà més impost qui més consumeixi. Aquesta preocupació que normalment s'ha formulat com a una justícia teòrica fonamentada en prejudicis classistes ha encobert, en la pràctica, una injustícia terrible contra els qui menys tenen.

Versió 20 de febrer del 1989.

2.7.3. Descobert automàtic en els comptes corrents a la vista.

Es proposa un descobert automàtic en els comptes corrents a la vista per a fer front a imprevistos i facilitar la vida de les empreses.

Constitucionalment s'establirà un descobert automàtic en els comptes corrents a la vista que variarà conjecturalment quant al tant per cent (per exemple, el 25% del saldo promig de cada exercici). Aquest descobert que afavorirà tothom, també ho farà a les empreses, en crear un coixí important per a fer front a imprevistos i a determinades circumstàncies lúcidament previstes.

L'amortització d'aquest descobert, segons llei, es farà a l'**interès bancari** lliure vigent en cada moment. Qualsevol altre acord amb qualsevol banc serà lliure mentre es compleixi la llei mínima de l'**interès comunitari**. És contraproduent i absurd complicar la vida de l'empresa per qüestions secundàries i circumstancials de diner.

En el sistema de **factura-xec** i d'**omnicomptabilitat general** els «nombres vermells» privadament contractats entre cada empresa i cada Banc de Negocis (concessió privada de **préstecs bancaris** i concessió de **crèdits comunitaris a l'inversió** empresarial per cada banc responsable; descobert automàtic, etc...) seran la font més rendible dels Bancs de Negocis i una de les vies més àgils d'un creixement continu de l'enter **cicle de la producció** i per tant, de tots els seus **subcicles** (a l'engròs, inversiu, al detall) i del cicle de comerç exterior.

En el cas d'empreses deficitàries per qualsevol raó de mercat, la protecció comunitària que es donarà a aquestes empreses a través de les **Seccions de Suport Empresarial** (vegeu **Protecció de les empreses amb dificultats**) empararà també els Bancs, dintre del possible i a més o menys llarg termini, contra les deshonestedats que avui dia es creen en aquests casos.

Versió 20 de febrer del 1989.

2.7.4. Préstec bancari, crèdit comunitari a la inversió i finances al consum.

El préstec bancari, el crèdit comunitari a la inversió i les finances al consum (individual, liberal...) són tres vies diferenciades d'ajuda a la producció que cal distingir molt bé. En els apartats corresponents s'estudien a fons. Ara els abordem, resumint-los, en relació als avantatges per a les empreses.

Préstec bancari.

El préstec bancari es fonamenta en l'existència real i concreta de **capitals privats-solvents** per part del Banc concessor del préstec. Aquests capitals poden ser del propi Banc o estalvis dipositats a termini i cedits contractualment pel client al seu banc a fi de capitalització, contra un interès pactat. Aquesta és la funció pròpia i fonamental dels **Bancs de Negocis**. El préstec bancari serà, doncs, la via normal d'aconseguir diner-capital privat per a les empreses, com ho és actualment, basat en una garantia superior a la suma prestada i amb clàusula de devolució del capital prestat a data fixa.

Crèdit comunitari a l'inversió.

El crèdit, en canvi es fonamenta en la necessitat d'inventar capitals d'inversió comunitaris-solvents segons la capacitat d'excedents de producció inversiva estadísticament comprovats. El coixí abstracte-monetari d'aquesta invenció de diner-comunitari solvent està format pels saldos positius dels comptes corrents a la vista. Aquesta invenció de **diner complementari-creditici** permet, així, «creditar» amb la solvència comunitària-productiva dels excedents de producció i la garantia subsidiària del «coixí comptable» dels saldos diaris de tots els comptes corrents.

Avui en dia, aquesta invenció de diner és deliberadament confosa amb els préstecs bancaris basats en capitals reals privats. Aquesta confusió beneficia als Bancs i organismes similars que simulen concedir indistintament «préstecs i crèdits». Si bé proposem la **socialització** de la **invenció de diner** no neguem, però, que la gestió del crèdit la porti el mateix Banc que l'adjudica sota la seva responsabilitat i cobrant igualment l'interès normal bancari a partir d'un període inicial de 3 anys, període considerat necessari per endegar i començar a rendabilitzar la inversió, llevat d'excepcions a solventar per la Justícia.

Els Bancs doncs, són els responsables del bon fi de la «creença» en la capacitat tècnica de l'empresari al qual es concedeix el crèdit comunitari per a produir les mercaderies corresponents. I això, perquè el banc és el més proper a cada inversió creditada per la comunitat, per a jutjar-ne la rendabilitat monetària comptable. Les condicions de concessió del crèdit comunitari són, a diferència de les del préstec, les següents:

- 1a. En funció exclusiva dels **excedents de producció inversiva** estadísticament comprovats (màquines, eines, instal·lacions..).
- 2a. Segons la capacitat tècnica de l'empresa productora peticionària o del candidat a empresari. Aquesta capacitat tècnica, a judici del Banc creditor, es decidirà després de l'estudi tècnic de les inversions projectades en relació al sector del mercat afectat. No són, per tant, necessàris cap garantia o aval privats-solvents.
- 3a. La concessió comporta l'obertura d'un compte corrent especial de crèdit.

- 4a. La concessió implica el nomenament, per part del banc creditor, d'un cogerent en l'empresa creditada, responsable davant del banc de la utilització eficaç del crèdit concedit.
- 5a. El crèdit està lliure d'interessos durant el temps de muntatge i posta en marxa de la nova empresa o de les noves instal·lacions productores. Generalment aquest període pot ser de tres anys, podent ser augmentat o disminuït en cada cas pel banc a reserva del que dictaminis davant d'un litigi el Tribunal Econòmic corresponent.
- 6a. A la fi d'aquest període inicial, l'empresa creditada s'obliga a pagar al banc creditor un interès superior del lliure interès bancari. En cas de què sigui el doble, la meitat d'aquest interès paga els serveis del banc creditor encarregat, sota la seva exclusiva responsabilitat, per la **societat geopolítica** de la concessió d'aquests crèdits. L'altra meitat de l'interès permet, a la societat geopolítica, de disposar d'un capital comunitari consolidat per a fer front a possibles necessitats per a la bona marxa i plena garantia del sistema dinerari. Cobert això, aquest capital comunitari pot ser dedicat a determinades estratègies, especialment en el camp de la comunitarització de béns utilitaris, fins ara de propietat privada i que es volen convertir en béns comunitaris per a tots els habitants del país (com és, per exemple, el cas de la **municipalització del sòl**).
- 7a. Mentre el creditat pagui aquest interès doble i accepti, sense litigi, la cogerència bancària, no té cap data fixada per retornar el capital creditici que li ha estat concedit. El reemborsament al banc del crèdit concedit resta a iniciativa i exclusiva conveniència de l'empresari: la devolució del crèdit deslliura l'empresa de l'interès doble i de la cogerència bancària.
- 8a. La distribució del crèdit comunitari es farà segons llistes correlatives, tot seguint l'ordre de petició a la Confederació Interbancària General, a través del banc de negocis escollit pel peticionari. Aquestes llistes seran ateses tot parant compte en línies preferencials decidides políticament que rebran fraccions diferents de la **massa creditícia comunitària** total.

Aquestes línies preferencials poden, per exemple, ser aplicades a les empreses en funció:

dels excedents reals de mercaderies inversives generals o sectorials

del grau d'**autogestió** empresarial interna

de l'aplicació de sistemes productius no contaminants, tecnologies toves, mercaderies energèticament positives...

del volum de personal per torn (afavorint les empreses de talla òptima tant en la participació del personal com en l'especialització productiva....)

de l'horari de treball (per exemple, sistema de torns els 365 dies a l'any i 24 hores per dia, amb 20 hores a la setmana per treballador... cara a amortitzar i aprofitar millor i ràpidament les inversions augmentant la productivitat (i la **foristivitat**) i afavorint la reducció d'hores de treball).

de la qualitat de les mercaderies (per exemple, empreses artesanals, empreses especialitzades en productes considerats d'utilitat pública i sotmesos a rigorosos controls gremials que n'assegurin la qualitat,....)

Disseny de civisme

de l'ecologia general i especialitzada de cada empresa.

etc.

El crèdit comunitari serà concedit tant a les empreses compradores d'inversions internes com d'inversions externes (**comerç exterior**) segons possibilitats comunitàries reals en cada camp.

Com es pot comprendre, el sistema de crèdits afavoreix la innovació tecnològica i productiva, posa **capitals comunitaris** a disposició no de qui ja té garanties suficients, sinó en funció de noves idees, solucions, sistemes... de persones que no tenen cap garantia ni aval solvent-privat, però són competents.

És molt possible que un factor important de l'èxit del Japó en quant a innovació productiva sigui degut precisament a la distinció que uns quants banquers nipons establiren després de la Segona Guerra Mundial, precisament entre «préstec» i «crèdit». Sorprenentment cap altre país no ha emprès el mateix sistema.

Aquesta distinció entre préstec i crèdit, si bé afavoreix la producció –i per tant la riquesa del poble–, posa en evidència el mecanisme d'invenció de diner que els bancs, des de sempre, han realitzat amb confusió deliberada al seu favor, gràcies a la ignorància popular, referent a una i altra forma de «capitals privats» o de «capitals comunitaris», i a una i altra forma de concessió.

Finances al consum.

Les finances al consum, sota forma d'**assignacions i salaris de solidaritat social**, distribuïts segons els diferents **Estatuts financers**, són una forma indirecta de beneficiar l'empresa. Si bé aquesta obté diner en el sistema proposat per a inversions, via «préstec» o via «crèdit», necessita, però, indirectament un mercat consumidor amb suficient poder de compra per tal que els seus productes finals de consum siguin adquirits pels consumidors. Si aquesta situació no es dona, els «stocks» s'acumulen i l'empresa està en perill de mort.

L'avantatge de donar diner al possible consumidor fa que aquest triï lliurement les mercaderies que considera de més qualitat o de més interès subjectiu per a ell. Això assegura, doncs, que la subvenció indirecta al consum no perpetua empreses que produeixen articles o bé de mala qualitat o bé desfasats, o bé productivament de cost alt, com succeeix en els actuals sistemes d'adjudicació de tals articles per organitzacions públiques d'ajuda directa als consumidors. És a dir, tot estatisme distribuïdor i tota subvenció a la producció han d'ésser suprimits. Les finances comunitàries equilibren monetàriament el «poder actiu de compra de consum» (salario-mercantil privat i/o comunitari) amb el «valor precio-mercantil de les mercaderies produïdes de consum»: així s'immunitza totes les empreses eficaces en qualitat i quantitat de cara al consum final, a la sortida dels seus productes; es conjura el fantasma de la deflació i de la inflació monetàries, respectant, alhora, la llibertat del consumidor per triar determinats productes. Aquesta lliure opció per part del consumidor, obliga, per tant, a les empreses a un alt grau de competència en el marc d'una plena informació analític-estadística del mercat general i de cada mercat sectorial que farà sorgir un coneixement intuitiu de causes i efectes fruit del tractament científic anterior.

El complement financer-econòmic de consum en funció dels excedents (generals, sectorials, territorials) de producció de consum, serà concedit, dintre les possibilitats comunitàries en cada camp, als ciutadans i a les col·lectivitats liberals pròpies, així com als dels països necessitats (d'aquests excedents de producció de consum propis) amb dificultats d'aprovisionament normal per

qualsevol causa (fam, desnutrició crònica, catàstrofes, guerres...).

Tota crisi de sobreproducció-subconsum desapareix així constitutivament. Una mesura constitucional adient és que la pròpia **societat geopolítica** es vegi obligada a exigir la distinció dels salaris de solidaritat social a nivell estranger. Aquests seran concedits als interessats directes i no als importadors i intermediaris estrangers, per evitar la revenda dels productes en benefici propi. Als intermediaris se'ls concediran préstecs més o menys crediticis, amb clàusules de devolució assegurades a partir de les finances (salaris socials) concedides directament als consumidors d'aquell país estranger amb dificultats. La finalitat de tals condicions en el comerç exterior d'ajuda solidària a poblacions necessitades persegueix, no sols la simple ajuda, sinó la creació, en cada país ajudat, d'una xarxa mercantil eficaç durant el temps d'ajuda i, sobretot, per després que l'ajuda ja no serà necessària. Tots els programes d'ajuda exterior, seran, així, modificats a favor de les poblacions necessitades dels països ajudats (Vegeu **Salos en sectors mercantils productius «saturats»**).

Versió 20 de febrer del 1989.

2.7.5. Congelació parcial, temporal i selectiva, dels lliures saldos de comptes corrents a la vista per a foment de sectors productius carencials o deficitaris.

En casos molt especials la congelació, per un temps, d'una part dels lliures saldos dels comptes corrents a la vista, pot afavorir la inversió en sectors deficitaris per múltiples causes.

En certs moments amb sectors productius deficitaris, la llei pot permetre a l'Executiu de decretar una **exvenció de diner** privat-solvent, sota forma d'una congelació parcial, temporal i selectiva de tots els comptes corrents a la vista a favor de les empreses dels sectors deficitaris (compra d'accions, emprèstits obligacionistes, préstecs hipotecaris,...).

Així, una part dels lliures saldos dels comptes corrents a la vista podran ser congelats durant un temps legal precisat per a tot ús que no sigui la lliure inversió en empreses de sectors o territoris transitòriament deficitaris en una o varies mercaderies concretes demanades pel mercat lliure o exigides per consideracions estratègiques.

L'origen de la decisió comprèn una àrea àmplia de circumstàncies causants del dèficit productiu transitori, sigui general, sigui sectorial o/i territorial: reconversions empresarials, despoblaments, immigracions molt fortes,... catàstrofes naturals,... plans especials de tots tipus (descontaminació, repoblació forestal, ecologia...).

La **societat geopolítica** disposarà de tots els lliures saldos de comptes corrents a la vista com a **coixí comptable**-abstracte de la seva contínua invenció o **exvenció** estratègica-econòmica de diner comunitari-complementari en funció dels excedents reals de producció consumptiva (finances), inversiva (crèdits) i de comerç exterior (crèdits i finances).

Però, en casos especials, la congelació parcial (per exemple, segons Constitució, del 5 al 25% del saldo dels comptes corrents a la vista) i selectiva de cara a les empreses en sectors o territoris transitòriament deficitaris a nivell productiu, és una mesura de plena solidaritat social que:

1. Només disminueix transitòriament la capacitat de compra de consum dels comptes corrents d'estalvi de consum, en les Caixes d'Estalvis, dels simples consumidors, sigui per raó d'**Estatut General**, sigui per raó d'**Estatut Liberal**. La congelació dels comptes corrents de consum permet disposar d'un coixí comptable complementari per a concedir **crèdits comunitaris** a les empreses dels sectors o territoris transitòriament deficitaris a nivell productiu de les mercaderies designades.
2. Deixa entera llibertat a tots els detentors de comptes corrents a la vista de producció o bé per a comprar accions o obligacions d'aquestes empreses, o bé per a deixar-lo congelat (com en el 1er cas) a disposició de l'estratègia comunitària: aquests estalvis congelats no invertits privadament, ho seran comunitàriament a través del sistema comunitari-bancari de crèdit.

Aquest sistema de congelació legal –en casos molt especials– a la vegada parcial, temporal i selectiva dels saldos de tots els comptes corrents a la vista, té grans avantatges sobre qualsevol de les temptacions estatistes confiscadores que ens presenta la història en situacions difícils:

- 1er. Manté la garantia comunitària de la propietat privada íntegra del compte-correntista sobre els seus estalvis no disposats, de manera menys segura "a termini" contractual en els Bancs de negocis.
- 2on. Assegura la llibertat de comprar o no comprar accions i obligacions de les empreses productores ja existents o a crear en els sectors o territoris transitòriament deficitaris a nivell productiu de les mercaderies designades.
- 3er. La societat geopolítica assegura un interès superior (per exemple 2 % més) al constitucionalment normal a tots els detentors de comptes corrents de consum que no poden legalment comprar tals accions o obligacions empresarials i a tots els detentors de comptes corrents de producció que no volen comprar-les ja que aquests saldos seran comunitàriament utilitzats per augmentar la massa creditícia.

Versió 20 de febrer del 1989.

2.8. Mesures d'autoresponsabilització de les empreses i contra la competència deslleial.

2.8.1. Lliures contractació i descontractació privades.

Es proposa la lliure contractació i descontractació de tots de tots els col·laboradors de l'empresa com a condició d'un mercat llibertari i amb l'assegurança del salari d'atur forçós indefinit.

Cada empresa pot contractar i descontractar, segons contracte privat de dret civil, els seus col·laboradors (equip empresarial, inversors, inventors, treballadors). Aquesta és una condició fonamental per a un **mercat llibertari**, àgil i productiu. Les empreses no són «centres de beneficència», sinó centres de producció que cerquen fer mercaderies òptimes en qualitat i màximes en quantitat. Són centres que cerquen de produir **valors precio-mercantils** que els hi rendeixin reals beneficis, indispensables a la bona marxa de l'empresa. Aquest objectiu depèn de que la venda de les mercaderies competitives estigui assegurada, tant en els subcicles interiors de la producció, comerç a l'engròs i comerç al detall (capitals propis de les empreses i dels bancs) com en la producció inversiva (crèdits), el consum (finances) i el subcicle del comerç exterior (crèdits i finances).

Segons aquests criteris, l'empresa ha de poder contractar els seus col·laboradors de manera tan lliure i responsable com ho podran fer els mateixos contractants d'equip empresarial, inversors, inventors i treballadors, assegurats, tots ells, indefinidament, contra atur forçós, vaga o lock-out.

La llei de **salaries de solidaritat social d'atur forçós** per temps indefinit ha de permetre a cada empresa la descontractació immediata dels seus treballadors quan, per qualsevol motiu –més encara, quan ho exigeixin circumstàncies especials de progrés tecnològic, reconversió necessària...– consideri que li sobren una part o la totalitat del personal.

La contrapartida d'aquesta llibertat contractual-interpersonal és, a més de l'adjudicació automàtica dels salaris de solidaritat social d'atur, pot ser la del pagament per part de l'empresa de cert import legislat (per exemple, el corresponent a un mes per any treballat), independentment d'altres clàusules contractuals-privades en cada cas individual.

Els conflictes «empresa-col·laborador» han d'ésser decidits per l'arbitratge ultraràpid, buscant la solució dinerària immediata pel treballador, amb exigència, reglamentària o judicial, de terminis racionals, per a l'empresa amb dificultats.

Aquesta mobilitat, assistida alhora «contractualment-privadament» i «socialment-financerament», no solament afavoreix l'empresa, sinó també els seus col·laboradors que poden disposar de temps de reciclatge personal i professional, així com de possibles oportunitats millors en qualsevol altra empresa.

La finalitat global d'aquest tema és que el mercat del treball sigui cada dia més escàs, les empreses més exigents i el contractant-contractat individual cada dia més competent, però també més segur dels seus drets de lliure contracte interpersonal amb l'empresa contractant.

En un **mercat telemàtic** és molt viable de posar a punt **borses de treball** molt eficients a cada nivell professional, gremial, local i conjunt de l'entera **societat**

geopolítica. Aquestes borses de treball no solament són molt útils als treballadors, sinó que permeten a les empreses trobar per a cada funció productiva el màxim de col·laboradors competents i eficaços.

Per a empreses amb dificultats, la llibertat de descontractació total o parcial dels seus col·laboradors assalariats és inestimable: els hi permet un procés racional d'estudi, perfeccionament i reconversió del seu organigrama productiu. Una empresa no pot fer a la vegada la reconversió necessària mentre continua, obligada, per lleis anacròniques, produïnt rutinàriament mercaderies, més o menys obsoletes, que es venen amb dificultat. La reconversió demana uns estudis previs a la realització pràctica productiva que acostumen a ésser incompatibles amb les necessitats de la producció desfasada.

Versió 20 de febrer del 1989.

2.8.2. Salaris.

Es proposa que els salaris dels col·laboradors de l'empresa es convinguin en cada contracte privat, i que no puguin ser inferiors al salari mínim interprofessional.

El salari individual és el convingut en un contracte privat, establert lliurement entre l'empresa i cada un dels seus col·laboradors, tenint en compte que no pot ser inferior al **salari mínim interprofesional utilitari** (aquest s'establirà en relació –per exemple, del doble– amb el **salari de solidaritat social d'atur, vaga i lock-out**).

Cada contracte de treball entre un col·laborador i l'empresa que el contracta, és un lliure contracte civil, sotmès exclusivament al Dret Civil, i no un contracte especial ni col·lectiu. Desapareix, doncs, la Magistratura del Treball i qualsevol altre organisme estatista o justicialista que pretengui canalitzar o, més encara, imposar qualsevol restricció a l'entera llibertat de contractació i descontractació laboral-empresarial. En cada contracte hi poden haver tantes clàusules com interessin finalment a les dues parts, en funció de llurs mútues necessitats i capacitats.

Els salaris laborals seran pagats, mensualment, per l'empresa, a través d'una **factura-xec** representant la totalitat de la seva nòmina. Aquesta factura-xec-nòmina serà enviada per cada empresa a la Confederació General de Bancs i Caixes d'Estalvis, la qual repartirà els salaris consignats, de forma automàtica, al compte corrent de cada col·laborador de l'empresa. En aquesta factura-xec de nòmina figurarà, quan estigui en vigor, l'**Impost de Solidaritat Social**, tipus ITE, a favor del **Tresor Comunitari** i a càrrec de l'empresa, ja que aquesta és el client que paga tots els serveis del treball (col·laboradors assalariats), del capital amb interès (capitalitzadors inversors-obligacionistes), de l'invent (regalies per compra o lloguer de patents, marques, procediments de producció...) i de l'esperit empresarial (staff i col·laboradors amb esperit empresarial intern: creadors, continuadors, gerents, alts directius...i en cas d'autogestió, el conjunt dels col·laboradors).

Els **multiassalariats** per qualsevol dels motius anteriors (la factura-xec de nòmina n'especificarà llur condició) cobraran llurs retribucions a través d'un **Banc de Negocis** en llur **compte corrent d'estalvi de producció**, sempre sota forma de **societat per accions (SA)**, sigui aquesta individual o col·lectiva.

Els **uniassalariats**, cobraran directament a través del seu **compte corrent d'estalvi de producció**, nominatiu simple, en la respectiva **Caixa d'Estalvis**.

Aquesta distinció es fa per motius estadístics, car interessa extraordinàriament a la **societat geopolítica** saber instantàniament, sense complicacions de càlcul analític-estadístic, encara que sigui telemàtic, quants «uniassalariats» queden en cada espai-temps **geo-mercantil**, cara a que el més gran nombre possible passin a multiassalariats (com a inventors, inversors o empresaris) i s'operi, així, una constant òsmosi ascendent des de les actuals classes socials més baixes.

Estadísticament, hom podrà saber contínuament la composició dels assalariats:

1. els multiassalariats per qualsevol concepte de treball, capital, invent o equip d'empresa; (Bancs de Negocis).
2. els uniassalariats per motiu de treball i eventual salari de solidaritat social

d'atur forçós; (Caixes).

3. els uniassalariats per salari de solidaritat social d'atur forçós, al mateix temps multiassalariats per qualsevol altre motiu, però amb un montant total de salaris inferior al salari mínim interprofessional utilitari.

Els multiassalariats no podran percebre **salari de solidaritat social d'atur forçós (sss)** si no han perdut tots els seus ingressos laborals i, a condició que els altres ingressos per raó de capital, invent o empresa no arribin al salari mínim interprofessional utilitari. En aquest cas, l'interessat es donarà de baixa del compte corrent d'estalvi de producció multiassalariada, sota forma de SA, en el Banc de Negocis, i obrirà en una Caixa d'Estalvis, el compte corrent d'estalvi de producció uniassalariada, i un altre **compte corrent de recursos multiassalariats** d'un total inferior al salari de solidaritat social d'atur, per als altres ingressos esmentats, però amb una senyalització que indiqui el nou estatut.

Aquesta mesura representa una rebaixa de categoria social que, d'una banda, suscita les atencions de la comunitat i, d'altra banda, tendeix a frenar l'addicció desconsiderada a l'atur finançat per la solidaritat comunitària.

En el cas que els recursos multiassalariats no-laborals siguin d'un total lleugerament superior al salari de solidaritat social d'atur i, per conseqüent, sembli a l'interessat més profitós de renunciar a aquests recursos multiassalariats per a poder cobrar el salari de solidaritat social d'atur forçós d'atur, el seu compte corrent de recursos multiassalariats en Caixa d'Estalvis serà neutralitzat en la proporció exigida per la llei de no ésser superior al salari de solidaritat social d'atur i passarà en la proporció que sigui superior a la **Caixa de Segrestos** durant tot el temps en què ell cobri aquest sss d'atur. Quan la seva situació es torni a normalitzar des del punt de vista laboral, i ja no necessiti cobrar el sss d'atur, la Caixa de Segrestos li retornarà el compte corrent de recursos multi-assalariats que haurà administrat per compte d'ell durant tot aquest temps.

Tot detentor d'un compte corrent d'estalvi de producció uniassalariada, a partir del moment mateix en què deixa de col·laborar en una empresa, cobrarà automàticament, sense límit de temps prefixat, el salari de solidaritat social d'atur forçós en el seu compte corrent d'estalvi de consum, fins al moment en què torni a col·laborar en la mateixa o en una altra empresa.

Versió 20 de febrer del 1989.

2.8.3. Primes a la producció.

Es proposa una llei mínima de primes a la producció sobre la qual establir en cada empresa l'acord amb els col·laboradors.

Totes les primes que, de comú acord amb llur personal, vulguin les empreses utilitàries establir internament a favor d'un treball més productiu (quantitat) i selecte (qualitat) hauran de respectar la **lleí mínima de primes** que tindrà en compte les següents consideracions.

Les primes hauran d'ésser per sobre i a més del sou mensual fix, pactat lliurement entre empresa i col·laborador per contracte individual, però, en tots els casos aquest sou, ha d'ésser com a mínim igual i generalment superior al **salari mínim interprofessional utilitari** (per exemple, el doble del **sss d'atur froçós**).

Les primes, quan correspongui llur pagament, seran incloses en la nòmina mensual de l'empresa en la que s'indicarà el total net a cobrar per cada col·laborador. Aquest rebrà personalment el full on seran consignades, amb detall, totes ls seves remuneracions salarials (sou fix més primes).

Les primes podran ser individuals i col·lectives, amb les següents característiques:

Les primes individuals són un mitjà per augmentar, en plena llibertat de mercat tant la lliure competitivitat entre empreses a la recerca de bons col·laboradors (per el propi i recíproc perfeccionament productiu), com la lliure competitivitat entre col·laboradors individuals dintre cada empresa.

Les primes col·lectives tenen una triple finalitat:

Cohesionar l'interés de tots els col·laboradors de cada element productiu-col·lectiu (colla, secció, divisió, unitat de producció, empresa global) a l'entorn d'una màxima i òptima producció, amb utilització plena de totes les instal·lacions i tota la tecnologia posades al servei de cada col·lectiu laboral.

Reforçar l'autodisciplina i eficàcia laboral productiva dintre cada element productiu-col·lectiu, fent refusar, pels propis companys, els col·laboradors que, pels motius que sigui, no són ni prou eficaços ni prou competents per assolir una producció mínima en qualitat i quantitat, fixada experimentalment pel mateix personal en votació conjunta.

Permetre al **Comité Laboral**, i a la mateixa direcció, tenir elements per a buscar eventual cabuda eficaç en l'organització total de l'empresa, a qualsevol col·laborador que, si bé no ha encaixat entre els seus companys de determinats elements productius-col·lectius, pot ser interessant en d'altres per les seves virtualitats personals i tècniques.

Aquestes primes col·lectives seran de conveni intraempresarial entre la direcció de l'empresa i la totalitat del seu personal, a través del Comité Laboral. Es calcularan en un tant per cent del total pagat per l'empresa a títol de primes individuals. Per exemple:

un 25% a la colla

un 20% a cada secció

un 15% a cada divisió especialitzada

un 10% a cada unitat de producció

un 5% al personal conjunt de tota l'empresa

És a dir, si el total de primes individuals (en la colla, la secció, la divisió, la unitat de producció, tota l'empresa) ha estat respectivament x_1 , x_2 , x_3 , x_4 , x_5 , el col·lectiu intraempresarial cobrarà un conjunt repartible segons la següent fórmula:

$x_1/4$, $x_2/5$, $x_3/7$, $x_4/10$, $x_5/20$

Cada any, o cada semestre, seran repartides en la part que li correspongui a cada ú segons votació secreta de tot el personal de cada col·lectiu, en reunions separades (comptats tots els col·laboradors, des del darrer peó al tècnic i directiu més important).

Versió 20 de febrer del 1989.

2.8.4. Aranzel de mercaderies legals.

Es proposa un aranzel complet de mercaderies que legalment poden ser ofertes al mercat i que, per tant, només sobre les quals es pot emetre una factura-xec de compra-venda.

L'aranzel complet de totes les mercaderies legals produïdes per les empreses és elaborat pel corresponent **Gremi**, format, aquest, per totes les empreses i col·laboradors d'aquestes. L'aranzel permet afrontar democràticament la legalitat o il·legalitat de certes mercaderies (productes de mala qualitat, peril·losos, contaminants...).

En sistema de **factura-xec telemàtica**, no es pot comprar ni vendre cap mercaderia que no consti en l'aranzel i, per tant, es barra el pas, instrumentalment, a qualsevol «mercat negre o il·legal». L'aranzel també permet als Gremis establir els **preus mínims de venda** de cada mercaderia i fer la **publicitat gremial** de cada un i tots els articles, empresa per empresa.

L'aranzel, a nivell pràctic, avui s'està imposant amb el **codi universal de barres**, simplificant l'elaboració de la **factura-xec** i facilitant una reducció de costos en la comptabilitat i en el control de stocks, que es realitzen automàticament.

Versió 20 de febrer del 1989.

2.8.5. Preus mínims de cost i de venda.

Es proposa que els Gremis calculin els preus mínims de cost i de venda com a sistema per a garantir uns mínims beneficis de les empreses i evitar la formació de monopolis i oligopolis.

El **preu de venda mínim legal** de cada producte de l'aranzel, és fàcilment calculable per cada **Gremi** combinant el **preu mínim de cost** i el **marge mínim de benefici empresarial**.

La legislació sobre preus de venda mínims, cerca dues finalitats. La primera és l'obligació que tota empresa té de fer beneficis, si és eficaç i competent: la funció de les empreses és crear riquesa mercantil. La segona és evitar les vendes per sota del preu de venda mínim com a defensa contra qualsevol intent de formació de **monopoli** o d'**oligopoli**: efectivament, aquests es formen perquè aixafen deslleialment la competència a base de «rebaixes» per sota el preu de cost durant tot el temps que calgui, per a després, quan ja els competidors han estat eliminats, augmentar els preus sense mesura raonable, fent pagar cares als clients les pèrdues sofertes abans.

Per a realitzar aquesta missió, cada gremi, subgremi i intergremi decretarà, segons respectives competències estatutàries i estudis fets, els preus de venda mínims, tecnològicament possibles i mercantilment necessaris per a cada qualitat i quantitat de cada tipus de mercaderia ben definit en l'aranzel. Cap empresa del ram no podrà vendre la seva producció per sota dels preus gremials de venda mínim, controlables senzillament per **factura-xec**, sense cap odiosa, cara i ineficaç xarxa burocràtica d'inspectors.

En el primer moment, els Gremis poden disposar d'un ampli termini (per exemple, un any) per a posar-se d'acord en decidir els preus mínims de cada article. Posteriorment, els Gremis hauran d'anar ampliant contínuament el catàleg-aranzel de models i preus, tot adaptant-se a les noves produccions i podran reformar a l'alta o a la baixa els preus mínims de venda de cada producte (segons s'especifica en la part judicial-econòmica que segueix).

En el cas de que el Gremis es mostrin incapaços de complir els terminis legals, portaran el plet a la **Justícia Econòmica especialitzada en preus**, la qual decidirà ràpidament sobre els preus legals mínims, vigents durant tot el temps que duri la indecissió del Gremi corresponent.

En tot moment, qualsevol empresa del Gremi pot presentar a la Justícia Econòmica, demanda d'elevació o rebaixa de preus de cost i de venda mínims, tot basant-se en arguments de mercat, de mètode productiu, d'invents... Es poden presentar dos casos:

1. Si el Tribunal Econòmic li dóna la raó en cas d'elevació de preus, aquesta elevació haurà d'ésser facultativa des del moment de la sentència i obligatòria a partir d'un termini curt fixat (per exemple, 4 mesos?).
2. Si el Tribunal Econòmic competent accepta la rebaixa motivada segons escandall del nou preu de venda, la sentència haurà de comportar dues opcions per a l'empresa guanyadora, que haurà de decidir en un termini curt (per exemple, 3 mesos) entre:
  - a. o bé, reservar-se totalment la nova metodologia tècnica, el nou invent productiu o el nou producte que li permet rebaixar costos: en aquest

Disseny de civisme

primer cas, el nou preu de venda mínim no podrà ésser aplicat legalment per ella fins a un termini fixat (per exemple, 5 anys) per tal que totes les empreses competidores puguin adaptar-se a la nova situació de mercat lliure per llurs propis i sols mitjans;

- b. o bé, fer partícep a tot el Gremi de la nova metodologia tècnica, el nou invent productiu o el nou producte contra un pagament contractual global o contra una **regalia** elemental per cada article produït: en aquest segon cas, el nou preu legal de venda mínim serà d'aplicació obligatòria per cada una i totes les empreses del ram a un termini més curt (per exemple, un any).

És evident, en tots els casos, la total llibertat mercantil-empresarial de vendre a un preu més alt que el preu mínim legal de venda.

Sense mecanismes judicials del tipus descrit, a estudiar més concretament pels experts juristes, l'establiment de preus mínims legals massa alts podria portar fàcilment a un absurd proteccionisme i a un immobilisme que ha ofegat, històricament, les lliures innovacions de les empreses més àgils (que acostumen a ser les petites i les mitjanes empreses, gràcies a llur estructura interna molt menys pesada que la de les massa grans).

Versió 20 de febrer del 1989.

2.8.6. Publicitat per Gremi i supressió del publicisme d'empresa.

Es proposa la supressió del publicisme per empresa i la seva substitució per una equilibrada publicitat feta pel Gremi sota Estatut Liberal.

La publicitat per empresa ha d'ésser radicalment suprimida, doncs és sempre un instrument d'engany al comprador i de competència deslleial entre les empreses, ja que només les més potents poden desprendre les immenses quantitats que avui es dediquen a publicisme estúpid i consumista, causa d'estancament i immobilitisme del mercat dominat per les grans empreses monopolístiques o oligopolístiques.

La publicitat per empresa ha d'ésser substituïda, segons Constitució, per un sistema de publicitat gremial. Aquest sistema ha de proporcionar al públic comprador la màxima i òptima informació tècnica i comercial sobre cada mercaderia posada a la venda. Cada gremi elaborarà uns llistats de tots els productes propis del ram amb la guia de les empreses que els produeixen. Aquests llistats –sense descurar la part agradable que tota publicitat ha de tenir– donaran les característiques peculiars de cada producte, els avantatges i inconvenients de cada qualitat, el seu preu de venda lliure corresponent a cada empresa, segons qualitat i quantitat, l'influx sobre la salut i l'ecologia...

És evident que aquestes guies publicitàries gremials poden ésser molt fàcils de consultar gràcies a les modernes tecnologies telemàtiques (videotext...) que permeten la consulta des de casa o dels del mateix establiment de venda.

La difusió i consulta d'aquesta publicitat serà totalment gratuïta per a tothom, com també qualsevol consulta més a fons que vulgui fer qualsevol expert en els arxius tècnics del Gremi.

De nou, l'autoresponsabilització dels propis implicats, en vigilància i garantia del conjunt de la competència en el Gremi i sota la protecció de la Justícia especialitzada, permet afrontar una informació importantíssima amb caràcter independent –els tècnics del Gremi estan acollits a l'Estatut Liberal– que eviti el foment del consumisme enganyós i la competència deslleial entre les mateixes empreses.

Cal, en definitiva, arribar a què la publicitat comercial de cara als compradors (empreses, professionals i institucions liberals, consumidors individuals i familiars) sigui un real element d'educació i instrucció del poble gràcies a la seva objectivitat i serietat informativa.

Si avui el publicisme ha esdevingut tant important per les grans empreses és perquè, sense ell, perillen de no poder vendre les seves mercaderies. Però, en un sistema monetari informatiu i redistribuidor de diners en funció dels excedents de producció inversiva i consumptiva, els stocks ja no són el perill de les empreses eficaços i intel·ligents, sobretot si poden oferir els seus productes en igualtat d'informació al públic.

La supressió d'aquest tipus de publicisme actual, permetrà abaratir els costos de producció i oferir un producte de més qualitat.

Versió 20 de febrer del 1989.

2.8.7. Saldos en sectors mercantils productius «saturats».

La finalitat de tota **economia de mercat** productiva interna i del comerç exterior es «la repartició equitativa financera per part de la **comunitat**, amb funció complementària i compensadora, dels excedents finals de consum no comprats pel lliure poder de compra privat dels lliures **productors-consumidors** utilitaris privats».

Per entendre que vol dir sectors mercantils saturats cal, abans que tot, distingir en tota producció interior de mercaderies-preu, dos conceptes generalment confosos: «saldos» i «excedents».

Un **saldo** és una quantitat qualsevol de mercaderies produïdes que, en un mercat amb suficient diner –o poder de compra global– no s'han pogut vendre per les raons següents:

1. mercat ja saturat d'aquest producte (tothom qui el vol ja l'ha comprat).
2. desfasament tecnològic.
3. mala qualitat.

En un mercat amb omni comptabilitat, gràcies a una moneda documentàriament omni-informativa, els «saldos» seran exclusivament conjuntures d'empreses mal portades.

Un **excedent de producció** –que l'anàlisi estadística ens dirà si es «de consum» o «d'inversió»– és una quantitat qualsevol de mercaderies produïdes que no han sigut comprades malgrat haver-hi en el mercat compradors realment potencials, però que no disposen de suficient diner privat-solvent.

Fer sortir de dubtes en la pràctica diària de qualsevol mercat interior, referent a si unes mercaderies-preu realment existents, però no venudes, són o no són respectivament «saldos» o «excedents» només cal «inventar diner econòmic complementari» sigui financer-consumptiu sigui creditici-inversiu, pel valor precio-mercantil global, en cada sub-cicle de totes aquelles mercaderies no venudes.

Si després d'aquesta. operació queden mercaderies no venudes, és que aquestes últimes són realment «saldos» segons l'apreciació dels seus clients habituals. Només serà necessari anar anul·lant, amb prudent lentitud política i segons estadístiques exactes successives, la lleugeríssima inflació monetària creada.

El conjunt de la humanitat cada vegada té més capacitat de produir amb menys aportació humana, degut al que podriem anomenar el «treball dels morts» acumulat generació rera generació. Aquest excedent de producció, amb l'actual sistema monetari és difícil de captar i de distribuir. Donat que els excedents, produïts per iniciativa privada, no són fruit de la retribució als factors de producció, podem dir que són una espècie de plusvalua comunitària, que ha de beneficiar al conjunt de la població, productora o simple consumidora.

Subcicles amb possible saturació mercantil.

La saturació mercantil es pot presentar en diferents subcicles:

1. La **saturació mercantil** productiva en relació a la clientela interna només es pot donar en els subcicles **creditables** -exclusivament per a l'inversió de

solvència comunitària- quant a **excedents de producció inversiva** per sobre del lliure poder de compra privat-solvent de les lliures empreses privades:

1.1. Empreses creditables interiors:

El subcicle de la **producció i comerç a l'engrós**.

El subcicle de la **producció inversiva**.

1.2. Empreses a la vegada directament creditables i indirectament financiadess:

El subcicle del comerç i les indústries al detall.

2. En canvi, el subcicle del comerç exterior és a la vegada creditable i financiable segons els destí final dels excedents interns, tant per part dels mecanismes monetaris-econòmics propis com dels estats i organismes comptables estrangers. Això fa que el comerç exterior pot absorbir els excedents interns indefinidament, mundialment, sense límits, car hi haurà sempre diferències de cultura, necessitats i possibilitats materials utilitàries i liberals entre les diverses i múltiples societats geopolítiques existents en tot el món.

En el mercat interior els diferents sectors mercantils productius estan saturats, segons que:

1.1. La saturació sigui en sectors productius creditables interns, degut a que totes les lliures empreses dels subcicles creditables per a inversions no complin lliurement tota la producció inversiva, tecnològicament possible, a causa de qualsevol lliure canvi de motivacions empresarials, originat, normalment, per factors objectius de ràpid progrés tecnològic, el qual transforma en no vendible, dintre el mercat interior, produccions obsoletes i desfasades en ell.

1.2. La saturació sigui en el sector d'empreses privades internes a la vegada directament creditables i indirectament financiadess degut a que tots els lliures consumidors amb suficient diner privat-solvent (els **professionals utilitaris**) i diner finalcer-comunitari (segons **Estatuts** –general, utilitari, liberal, mixt–) no compren lliurement tota la producció de consum, tecnològicament possible per raó de qualsevol lliure canvi de motivacions personals.

2. La saturació interna també es doni per causa de comerç exterior deficient, quan les propies empreses importadores-exportadores, per la raó que sigui, no arriben lliurement i per llurs soles iniciatives en comerç exterior. a crear les condicions d'un continuat equilibri dinàmic segons les clàusules de tots els tractats (bilaterals, multilaterals...) suscrits pel propi Estat, com a gerent de la societat geopolítica, amb els estats estrangers: poden quedar aleshores **saldos** exportables però no vendibles dintre els límits d'aquests tractats.

Del que s'ha exposat fins aquí es despren que cal considerar per separat els saldos existents en cada un dels tres sectors següents de mercaderies concretes:

1.1. Saldos en mercaderies de producció inversiva, generalment **mercaderies no peridores**.

Disseny de civisme

- 1.2. Saldos en mercaderies de producció indirectament o directament consumptiva: ja siguin **no peridores**, ja siguin **peridores**.
2. Saldos en mercaderies destinades al comerç exterior, igualment de dos tipus: no peridores o peridores (generalment de consum).

Saldos en mercaderies peridores.

Es evident que, en primer lloc, cal resoldre el cas dels saldos no venuts de mercaderies peridores, facilitant així llur rapidíssim consum intern en les poblacions en que estiguin emmagatzemats. Els saldos de mercaderies no peridores, com el seu nom indica, poden esperar.

A tal fi, la llei donarà llicència a les autoritats locals (comarques, municipis. ..) per a la creació immediata d'un **diner finacincer** atorgat selectivament a tots els comptes corrents locals de consum, destinat a la compra exclusiva d'aquests saldos en mercaderies peridores pels lliures consumidors així suficientment finançats (individus, famílies, institucions i associacions liberals).

Si, malgrat aquest augment instantani, momentani i global del poder financer de compra atorgat als consumidors locals, aquets no es decideixen lliurement a fer-ne l'ús exhaustiu perseguint comprant aquests saldos de mercaderies peridores, cal que les empreses productores desfasades i l'Estat, en prenguin bona nota econòmica. En particular, l'Estat ha d'avisar amb molta fermesa aquests productors desfasats de cara l'esdevenidor: la comunitat no es farà càrrec financer, ni localment, del desastre econòmic de sobreproducció desfasada a les necessitats més de tres vegades (amb la salvedat evident d'imprevisibles catàstrofes naturals).

La zona circumdant d'atorgació de finances selectives a una determinada producció peridora emmagatzemada s'ampliarà sempre i quan el caràcter peridor d'aquests saldos permeti el seu transport i venda en bones condicions.

Saldos en mercaderies no peridores.

Les mercaderies no peridores que quedin de saldo –no venudes– en qualsevol empresa productiva dins el mercat interior, seran recollides, segons acord entre cada empresa i el seu gremi corresponent pels serveis gremials als **preus mínims legals** vigents. El pagament a preu mínim es farà sobre un pressupost gremial financer extraordinari. Les mercaderies en saldo seran entregades per cada empresa al seu respectiu gremi en les condicions de qualitat exigida segons la legislació gremial especialitzada en cada cas.

Una vegada els excedents de producció fruit d'una situació internament saturada, dipositats en els magatzems del Gremi afectat, aquest estudiarà la seva possible exportació a qualsevol país estranger interessat per motiu de qualsevol necessitat vital o mercantil pròpia.

Si el país estranger és ric, se li pot vendre pel sistema ordinari d'exportació mercantil segons tractat existent. Seran les firmes «importadores-exportadores» del propi país excedentari les que s'ocuparan, per encàrrec del Gremi, de l'exportació d'aquests excedents a preus, com a mínim, iguals als preus mínims gremials-legals vigents.

Si la venda d'aquests excedents de producció internament saturada no es pot pactar amb qualsevol país estranger solvent, interesat als preus mínims legals-

gremials, l'opció exportadora feta a les empreses «import-export» tornarà a passar a competència del Gremi. Aquest podrà pactar un preu inferior al legal, amb financiació de la diferència parcial o total pel Tresor. En aquest cas, el Gremi avisarà les empreses amb saldos d'aquest tipus que no en continuïn la producció més enllà d'un termini límit (per exemple, 3 anys) ja que, després, els saldos els hi seran obligatoriament recollits pel Gremi sense pagament de cap classe.

Si un país estranger necessita aquests saldos, però ni la població ni les empreses interessades d'una banda, ni l'Estat, de l'altra, no tenen suficient poder de compra intern (els primers) i internacional (el segon), cal aleshores considerar dos casos pràctics d'ajuda financera gratuïta (AFG), total o parcial, per raó d'ésser exclusivament financera, en part o totalment.

Condicions mínimes per adjudicar les Ajudes Financeres Gratuïtes a d'altres països.

Abans d'examinar en detall els dos casos pràctics –ajuda parcial o total– cal breument parlar, en un sentit general, de la filosofia estratègica i tàctica d'aquesta ajuda.

Finançar, en part o totalment, tant l'exportació a l'engrós al país interessat com la venda al detall als possibles compradors de base, exigeix unes condicions mínimes de mercat clar i llibertari. Aquestes condicions mínimes han d'ésser pactades amb l'estat que rebrà aquesta ajuda financera gratuïta, abans de realitzar-ne l'exportació. Unicament en cas de catàstrofe en aquest país l'ajuda es farà urgentment i directa, a través d'organismes propis o internacionals, sense afany de lucre, que en garanteixin una repartició equitativa.

Aquestes condicions mínimes de mercat clar no impliquen cap intenció imperialista, ans al contrari: un decidit afany de solidaritat. Aquesta solidaritat no pot ésser desvirtuada per la incapacitat, la incompetència i la corrupció, tant per part de l'Estat insolvent com del seus importadors, transportistes i comerciants a l'engrós i al detall: cal, doncs, obligar-los al respecte d'un mínim mercat clar llibertari basat en una moneda personalitzada i responsabilitzadora de tot crim i delictes contra la propia economia. Cal, també, que aquesta moneda subratlli el caràcter d'ajuda gratuïta que es fa a aquesta economi a per enfortir-la internament, desde fora.

Si aquestes condicions per a un mercat clar i responsable, necessàries per rebre l'ajuda financera gratuïta (AFG) són acceptades per l'Estat finançat-importador, li serà molt difícil, quasi impossible al suposat govern incompetent i corruptut d'aquest Estat, d'amagar davant l'opinió internacional i davant dels seus propis ciutadans la hipocresia de les oligarquies a les quals intenta servir de pantalla.

Cal comprendre que justament aquestes condicions mínimes de mercat clar i responsable són a favor dels compradors de base. Aquests copsaran les possibilitats que el mercat clar i responsable obre per a construir una societat transparent. Mercat clar i societat transparent esdevindran remeis eficaços al seu subdesenvolupament, a la seva misèria interior i a la seva insolvència internacional.

Condicions mínimes per adjudicar les Ajudes Financeres Gratuïtes a d'altres països.

1. Excedents de producció internament saturada en **mercaderies no peridores** alimentícies, mèdiques, sanitàries, culturals...

Disseny de civisme

En aquest cas cal exportar aquestes mercaderies financerament per afavorir tots els països necessitats del món. Aquesta ajuda financera i gratuïta, parcial o total, és una demostració pràctica i experimental de la qualitat de vida humanista-ecològica que es dona en un mercat clar i societat transparent com el del propi Estat exportador. La norma constitucional d'ajuda financera gratuïta a països pobres no posarà cap límit, que no sigui ecològic, a l'esforç de producció, per més saturada que estigui internament, d'excedents de mercaderies no peridores de tipus alimentici, mèdic, sanitari, cultural...

2. Excedents de producció saturada –tant en el propi país com en els països estrangers semblants– en matèries primeres no alimentícies, no mèdiques, no sanitàries, no culturals o en mercaderies manufacturades obsoletes.

Per aquest tipus d'excedents cal que l'Estat propi no pugui transformar-se, pel que fa a la **invenció de diner** comunitari creditici-financer en un centre de beneficència a favor d'empreses incompetents i desfasades. En això rau l'importància de posar un límit constitucional (3 anys?) suficient perquè aquestes empreses pròpies s'adaptin a les noves i progressives tecnologies de cada moment historic-cultural: si no saben adaptar-se cal que desapareixin per al bé de tots.

En relació a aquest tipus d'excedents cal considerar dos casos:

2.1. Saldos interns de mercaderies de tècnica desfasada: pot ser que certs països pobres puguin estar interessats en adquirir aquests béns inversius excedentaris:

perquè són encara incapaços d'assumir, de moment, el ràpid progrés tecnològic que ha fet inviable llur venda interna.

però ja tenen, en canvi, un nivell de cultura tècnica suficient per a una bona utilització d'aquestes mercaderies inversives de tècnica desfasada en el país productor.

Si en tres anys no és possible d'establir un contracte de compra finançada en qualsevol país tecnològicament menys progressiu per a l'adquisició d'aquestes mercaderies d'inversió, el Gremi afectat s'en desfarà: forçarà, així, a les empreses pròpies a reconvertir-se o desaparèixer.

Contràriament, si passats aquest tres anys, arriben dels països interessats, noves comandes de béns d'inversió desfasada en el país productor, en quantitats suficients per a un contracte de més o menys llarga durada, es posaria llur producció a lliure subhasta de les empreses interiors interessades, però als preus mínims gremials legals.

2.2. Saldos interns en mercaderies de consum no alimentici, no medical, no sanitari, no cultural..., la manufactura de les quals ja no interessa als consumidors lliures del propi Estat:

Les modalitats seran les mateixes que pels excedents de consum alimentici, medical, sanitari, cultural... que s'expliquen seguidament, però amb la restricció següent: llur exportació financera, és a dir, parcialment o totalment a fons perdut, a qualsevol país interessat exigirà la previa firma d'un tractat d'ajuda financera gratuïta (AFG) de durada superior als 3 anys i en les condicions que es diran pels tractats d'AFG de Consum en general. Aquest període de temps mínim és necessari per tal que les empreses pròpies de sectors de producció consumptiva internament saturada no alimentícia, no medical, no sanitària, no

cultural... tiguin una visió plena, clara i lúcida del problema de conversió industrial que per a elles representarà la cessació a data fixa d'aquestes exportacions d'AFG.

Condicions dels Tractats d'Ajuda Financera Gratuïta de Consum (AFG-C)

1. Crèdits.

Els Bancs de negocis del propi Estat exportador d'AFG-Consum, amb la garantia d'aquest últim, atorgaran als importadors de l'Estat cosignatari del tractat d'AFG-C, segons contracte internacional previ molt precís, els crèdits necessaris per a pagar:

Els transports: FOB¹ i CIF² fins al país destinatari, fins a llurs magatzems interiors.

Els transports interns fins als magatzems dels majoristes interessats, segons contracte molt precís, en la comercialització de l'engròs i al detall de les mercaderies no peridores de consum que són objecte concret del tractat d'AFG-C.

Aquests crèdits als importadors hauran de ser reemborsats per aquests quan s'arribi al final normal de la total operació d'AFG-C: en llur defecte serà l'Estat beneficiari de l'AFG-C que els haurà de reemborsar, car no és admissible que aquest es vulgui protegir darrera el pretext de l'irresponsabilitat de les empreses importadores sotmeses a les seves lleis.

2. Organisme Mixt pel Desenvolupament (OMD).

Aquest Organisme d'ajuda tècnica permanent integral-humanista del país vitalment necessitat de l'AFG-C actuarà tot el temps que duri el Tractat i integrarà tots els cooperants tècnics, propis de l'Estat concessor i de l'Estat beneficiari, necessaris al bon fi de la total operació concertada.

En el Tractat d'AFG-C estarà previst un Cos Diplomàtic i Consular Especialitzat de l'Estat concessor, en l'Estat beneficiari. Aquest Cos Diplomàtic vetllarà per la protecció personal de tots els cooperants tècnics, d'ambdós estats. Aquests cooperants seran tots ells contractats, acompanyats i assalariats directament pel Cos Diplomàtic, en col·laboració amb l'OMD general.

En cap cas, l'Estat beneficiari de l'AFG-C podrà condemnar un qualsevol cooperant tècnic a una altra pena que l'expulsió a l'Estat concesor i sobre la base d'acusacions molt concretes, davant el Cos Diplomàtic i Consular.

La funció de primera urgència d'aquests cooperants serà encarregar-se de la **repartidora** financera «in situ» als consumidors interessats de base (persones individuals, familiars, col·lectives i institucionals o associatives liberals) en llur mateix propi i ben localitzat «habitat» normal.

3. Repartiment de l'AFG de Consum a la base.

La població interessada en aquest repartiment, o bé no gaudeix de cap poder de compra privat-solvent de consum, o bé no en té suficient.

En els dos casos, l'Estat concessor de l'AFG-C ha d'exigir a l'Estat beneficiari les següents condicions dineràries-comptables a favor dels consumidors de base per a protegir-los eficaçment contra totes les possibles —i tant corrents— incapacitats, irresponsabilitats i corrupcions dels poder establerts en tot el país o en certs llocs i sectors:

Disseny de civisme

1a. El poder de compra financer privat de consum serà repartit directament als interessats (individus, famílies, professions, institucions, col·lectius o associacions liberals) per organismes comptables-locales, ja existents o improvisats, semblants a les Caixes d'Estalvis de poble o barri. Els comptes corrents, s'alimentaran d'aquestes unitats monetaries, exclusivament numèriques i hauran de fer constar que són comptes corrents de salaris de solidaritat social (SSS) del país exportador a la població del país importador. Això permetrà controlar fàcilment tant els ingressos financers-privats periòdics i automàtics, com les despeses privades corresponents als productes inclosos en cada tramesa d'AFG-C. Les despeses privades es faran per un sistema limitat i adaptat a les possibilitats locals-tècniques de **factures-xec**. En cas necessari seran redactades pels mateixos cooperants comptables en col·laboració estreta amb els comerciants al detall de cada habitat elemental de la població ètnica protegida nominativament pel tractat d'AFG-C entre els dos Estats contractants.

Aquest diner financer de consum, activat per les corresponents factures-xec dels comerciants o indústries al detall a llurs compradors directes, serà recollit així en el compte corrent d'aquests comerciants industrials, establerts de temps o de nou «in situ». Una vegada detret el marge comercial precisat en el Tractat, el saldo positiu de cada venda-compra li permetrà al comerciant de pagar, per xec –sota supervisió de l'OMD– la factura corresponent, rebuda en el seu temps del majorista.

El majorista, una vegada també detret el seu marge comercial, estarà doncs en situació de poder pagar igualment cada factura de l'importador d'AFG-C per xec supervisat igualment per l'OMD.

Finalment, l'importador d'AFG-C, havent detret igualment el seu marge comercial i de transports podrà pagar també per xecs supervisats:

els crèdits rebuts per transports:

FOB-CIF i al propi magatzem.

interns fins al magatzem del majorista.

el deute final, corresponent a la importació inicial d'AFG-C, a la Caixa de l'OMD quedant així tancada cada operació elemental.

Exemples pràctics.

Les explicacions donades fins aquí han estat necessàriament detallades i, per tant, feixugues i llargues.

Uns exemples, més àgils, concisos i sinòptics, ens mostraran millor el procés d'invençió comptable de diner en funció d'excedents reals de producció. Posar en clau aquests mecanismes d'una manera pràctica a favor de poblacions necessitades per desfasament instructiu, ineficàcia tècnica o corrupció antisocial de llurs estructures productives i comercials de béns imprescindibles a qualsevol poble del món en aquest final del segle XX, permetrà a aquestes poblacions captar realment el tipus de sistema intern que el país exportador té a nivell mercantil i social.

Els mecanismes precisats sota les sigles AFG i OMD tenen la finalitat estratègica-

cultural per part de l'Estat pròsper exportador, de que els professionals utilitaris, la naixent societat liberal i les poblacions locals necessitades vagin palpant i practicant els avantatges d'un clar mercat llibertari responsabilitzador i equilibrador de l'economia a favor de tots els ciutadans. Aquest mercat responsabilitzador, llibertari i solidari, lentament assimilat com correspon a tota evolució de mentalitats i cultures ancestrals, anirà fent impossibles les immoralitats i corrupcions que les oligarquies indígenes i les plutarquies mundials acostumen a perpetrar (com ho demostra els nombrosos exemples dels darrers 50 anys i de l'actualitat).

Exemple d'exportació financera d'excedents de consum (d'un milió d'unitats monetàries).

Cada exportació d'AFG-C es farà segons clàusules molt precises d'un Tractat previ, la finalitat del qual es de crear, a l'ensem que riquesa social de consum, una xarxa mercantil molt educativa per a tots els interessats cara a la seva progressiva autonomia i desenvolupament. No s'aplicarà aquest Tractat quan calgui una ajuda urgent (catàstrofes naturals, guerra...) en mercaderies de consum immediat, salubritat, sanitat, medecina, hospitalització, infermeria...

Primera fase de l'AFG-consum.	Cost inicial i marges financers dels distribuïdors mercantils.	Crèdits a l'importador pagaders al final de l'operació.	Totals acumulats.	Operació financera inicial.
1. Les empreses excedentàries entreguen llurs saldos al seu respectiu Gremi, a càrrec d'un pressupost institucional extraordinari d'AFG-C.	1 milió.		1 milió.	1 milió.
2. Un cop firmat el Tractat d'AFG-C, els bancs propis concedeixen a l'importador de l'Estat cosignatari els crèdits per:				
Transport i assegurança FOB-CIF.		0,4 milions.		
Transports als		0,5 milions.		

Disseny de civisme

majoristes.				
Cost al magatzem de majoristes.			1,9 milions.	
3. El Tractat garanteix a l'importador un marge brut del 15% supeditat al bon fi de l'operació.	0,35 milions.			
Preu de venda de l'importador als majoristes a pagar quan aquests hagin cobrat als minoristes.			2,25 milions.	
4. El Tractat garanteix als majoristes un marge brut del 25%.	0,75 milions.			
Preu de venda dels majoristes als minoristes a pagar quan aquests hagin cobrat dels consumidors.			3 milions.	
5. El Tractat garanteix als minoristes un marge brut del 40%.	2 milions.			
Preu de venda dels minoristes als consumidors que paguen amb diner financer gratuït.	4,1 milions.	0,9 milions.	5 milions.	

Segona fase de l'AFG de consum.	Distribució del poder total de compra	Marges comercials bruts que	Devolució dels crèdits per part de	Operació financera final.
--	---------------------------------------	-----------------------------	------------------------------------	---------------------------

	financera als consumidors de base.	aniran cobrant els agents mercantils.	l'importador.	
1. OMD, segons el Tractat d'AFG- C, posa en el país cosignatari a disposició directa dels consumidors de base, mitjançant Caixes d'Estalvi, els salaris de solidaritat social internacional, en els comptes corrents d'estalvi de consum dels diferents beneficiaris: individuals, familials, col·lectius liberals.				
Aquests salaris (i pressupostos) pemetran les compres selectives de les mercaderies concretes trameses per l'AFG-C.	5 milions.			
2. Els minoristes que cobraran dels consumidors cada venda concreta, pagaran les factures corresponents	3 milions.	2 milions.		

Disseny de civisme

allurs majoristes amb els xecs corresponents , reservant-se llur marge comercial brut del 40%.				
3. Els majoristes van pagant amb els xecs corresponents les factures de l'importador, reservant-se llur marge brut del 25%.	2,25 milions.	0,75 milions.		
4. L'importador (total 2,25 milions).				
Reemborsa els crèdits per transport i assegurança interns i externs.				0,9 milions.
Es reserva el seu marge comercial brut del 15%.		0,35 milions.		
Paga l'import inicial de les mercaderies, objecte del Tractat d'AFG-C.				1 milió.

Exemple de condicions normals per a tractats d'Ajuda Financera Gratuïta d'Inversió (AFG-I).

Cal, igualment, en aquest cas específic d'excedents de mercaderies d'inversió, que les empreses utilitàries (i, eventualment, també les institucions liberals d'ajuda productiva inicial i d'iniciació científica-tecnològica) establertes en poblacions locals de cultures productives poc desenvolupades i compradores «in situ» d'excedents de producció inversiva en la societat geopolítica finançadora-exportadora, es vagin acostumant a la pràctica corrent d'un mercat clarament llibertari segons el sistema monetari que es proposa i d'acord amb mecanismes mercantils universals ben precisats en cada Tractat d'AFG-I que seran supervisats contínuament pel corresponent Organisme Mixt de Desenvolupament Inversiu (OMD-I). D'aquesta manera, l'ajuda no és un acte aïllat, sinó que participa en la creació d'una xarxa de producció, distribució i consum que comença amb els importadors i magatzemistes i acaba en els clients i consumidors.

Primera fase de l'AFG d'inversió.	Cost financer inicial facturat pel Gremi a compte de l'OMD-I als importadors i magatzemistes.	Crèdits als importadors i magatzemistes per a costos reals.
1. Les empreses excedentàries en béns inversius que hauran estat objecte precís d'un Tractat d'AFG-I, entregaran llurs saldos al Gremi corresponent: les factures corresponents seran pagades pel Gremi a càrrec d'un pressupost institucional-financer extraordinari.		
2. Les factures equivalents seran carregades al debit dels importadors-magatzemistes del país necessitat de l'AFG-I a favor de l'OMD-I corresponent, amb la garantia subsidiària total de l'Estat cosignatari.	1 milió.	
3. El Tractat d'AFG-I, preveu uns crèdits directes per l'exportació AFG-I prevista, concedits per bancs propis de l'Estat exportador als importadors-magatzemistes		

Disseny de civisme

interessats, els quals actuaran sempre en col·laboració i sota supervisió del corresponent OMD-I.		
Pel transport i assegurances FOB-CIF.		0,4 milions.
Per magatzematge, transports i assegurances interns fins a les instal·lacions dels compradors directes.		0,5 milions.
Cost total fins entrega als clients directes.	1,9 milions.	

Segona fase de l'AFG d'inversió.	Finances.	Crèdits.
1. L'OMD-I, encarregat de tota l'operació, posa a disposició dels compradors directes, en el país necessitat de l'AFG-I (empreses utilitàries o institucions liberals) un poder de compra financer d'inversió (finances per a l'exportació d'excedents de producció inversiva) per un valor que cobreixi:		
El marge comercial brut del 15% sobre 1,9 milions dels importadors-magatzemistes.	0,35 milions.	
Els crèdits concedits pels bancs propis als importadors-magatzemistes.		0,9 milions.
El cost financer inicial d'AFG-I, facturat pel Gremi als importadors-magatzemistes, a favor de l'OMD-I: aquest import	1 milió.	

facturat quedarà en poder de l'OMD-I al terme de l'operació global duta a bon fi sota la seva supervisió.		
Total (finançat i creditat) a disposició dels compradors directes.	2,25 milions.	
2. Els compradors directes podran doncs pagar als importadors-magatzemistes llurs factures, en les condicions normals de 8 dies després de la data de recepció conformada del material inversiu objecte del tractat d'AFG-I: totes aquestes operacions es faran sota supervisió de l'OMD-I, el qual s'encarregarà de tot el servei i garantia post-venda en funció de pactes previs amb el Gremi i fabricants d'origen, responsables d'una bona operació tècnica inversiva global.		
3. Els importadors-magatzemistes podran, en conseqüència, amb un màxim de 15 dies entre el moment en què els seran pagades llurs factures i el moment en què ells pagaran llurs propis deutes:		
Reservant-se llur marge comercial brut.	0,35 milions.	
Pagant els crèdits concedits.		0,9 milions.
Pagant a l'OMD-I la factura del gremi exportador.	1 milió.	
Total guanyat o retornat pels importadors.	2,25 milions.	

Aquests exemples permeten visualitzar, mínimament, les possibilitats d'una cooperació internacional que alhora resolgui els problemes de sobreproducció en determinats països i la manca de recursos vitals o inversius mínims en altres:

Disseny de civisme

que eviti ensems l'imperialisme subtil dels uns i les corrupcions oligàrquiques dels altres.

Versió de 1987.

Notes:

¹FOB: «free on board»: «franc a bord». Sigla que, en comerç internacional, indica que l'expedidor posa la mercaderia lliure de despeses en el mitjà de transport que l'ha de traslladar.

²CIF: «cost, insurance, freight»: «cost , assegurança, noli». Sigla, que en el comerç internacional indica que el cost de la mercaderia tramesa inclou el cost a l'origen així com les despeses per l'assegurança i el transport de l'origen a la destinació.

2.9. Mesures per a una empresa llibertària, autogestionària i ecològica.

2.9.1. Reducció de l'horari de treball.

Es proposa una dràstica reducció de l'horari legal de treball com una de les mesures fonamentals per reduir l'atur i per a repartir els beneficis de la progressiva automatització.

L'atur, un fenomen en augment constant.

Uns 3 milions de persones estan a Espanya sense un lloc de treball. La manca de llocs de treball no anirà decreixent de forma important segons totes les previsions. És un fet irreversible i estructural que està creant una situació insostenible, especialment per als joves, provocant en ells, no solament un desencant generalitzat, sinó una actitud passota i destructiva, totalment comprensible degut a la marginació a què se'ls sotmet.

El desenvolupament tecnològic suprimeix contínuament llocs de treball. Cada inversió per a crear un nou lloc de treball en suprimeix varis. Les noves inversions tenen l'efecte contrari del què oficialment s'anuncia: redueixen molts llocs de treball en relació als pocs que creen. Una campanya que aconseguís crear 800.000 nous llocs de treball també aconseguiria augmentar la xifra dels nous aturats en varis milions.

La manca de llocs de treball no pot ser globalment compensada per noves i quantioses inversions doncs, en el mercat lliure, no hi ha empresa que, en fer inversions importants, no cerqui una reducció del preu de cost en funció de la reducció del treball assalariat. Aquest càlcul empresarial pot ser correcte mercantilment parlant si, al mateix temps, afavoreix tota la població d'un país gràcies a què un conjunt de mesures polítiques permetin distribuir equitativament les noves possibilitats dels progrés tecnològic sense privilegiar a uns perjudicant a d'altres.

La Constitució afirma el dret al treball, però sense un canvi de les regles de joc del mercat de treball, sense un canvi molt profund, aquest dret és paper mullat. Cal repartir el treball: treballar menys hores cadascú, per a treballar tots més hores en conjunt, mantenint, almenys, els mateixos salaris. En definitiva es tracta de «treballar menys cadascú, per a produir entre tots més i millor».

El treball assalariat s'està reduint. Cada dia el **productor-consumidor** és més important, mercantilment parlant, com a **consumidor** que com a **productor**. Si els llocs de treball es redueixen, augmenten en canvi el grau de competència i d'especialització. Aquesta competència demana un reciclatge permanent que és molt difícil de realitzar degut al ritme trepidant que comporta la nostra actual desequilibrada societat, ritme que crea una fatiga i un desànim incompatibles amb un alt grau de competència professional i que contrasta absurdament amb el desànim dels «sense feina», els quals són abandonats, no sols a llur **marginació material**, sinó a llur **marginació vocacional i tècnica** per manca d'escoles gratuïtes de reciclatge.

És evident que amb l'actual horari legal de treball no es poden augmentar els llocs de treball ni millorar la competència i la productivitat-qualitat dels treballadors, excepte que s'impedís tota innovació tècnica productiva i s'obligués a prendre nombrosa mà d'obra. Aquesta solució és típica de mentalitats

Disseny de civisme

puritanes potenciadores de la «religió del treball» i de la «dignificació pel treball».

Hi poden haver situacions excepcionals, en les que, per a l'objectiu prioritari d'augmentar la producció en quantitat, sigui aconsellable utilitzar al màxim, momentàniament, treballadors en atur no massa competents. Però, àdhuc en aquest cas, el polític ha de potenciar llibertàriament, sobretot:

quant a quantitat: les inversions màximes i òptimes per tot el crèdit interior disponible i internacional possible;

quant a la qualitat: l'artesanat (capacitat en escoles d'artesans no solament gratuïtes, sinó amb un salari de solidaritat social per cada aprenent d'artesà, superior al de l'atur).

En els països en plena revolució tecnològica no hi altra solució raonable que passar de les 40 hores setmanals actuals a 30 o 20 hores. Aquesta reducció dràstica reequilibra el desfasament entre productivitat creixent i la quasi nul·la reducció d'horari de treball que s'ha donat al llarg de tot aquest segle. La productivitat s'ha multiplicat per 8 o per 10; l'horari de treball solament ha passat de 48 a 40 hores. Aquest augment de productivitat ha d'ésser matisat degut a què en una part és fruit de la utilització de recursos exhauribles i de processos destructors i contaminadors. Per tant cal vetllar per tal que la reducció d'horari de treball no es faci amb una sobreexplotació d'aquests recursos no renovables o d'utilització perillosa.

Estem immersos en una roda infernal que no beneficia ningú: les empreses necessiten invertir en nova tecnologia per a no perdre competitivitat (i necessiten menys treballadors); els treballadors que passen a l'atur no tenen diners per a preparar-se millor i els que continuen treballant no tenen temps per a fer-ho; cada vegada hi ha més gent que no té diners per a comprar ni per a estalviar; sense diners per a comprar les empreses no poden vendre el que produeixen i han de tancar les portes creant més atur; sense diners per a estalviar no hi ha capital disponible per a fer noves inversions i les empreses no poden millorar llur producció.

La reducció de l'horari de treball.

La reducció de l'horari de treball, per exemple, a 30 o a 20 hores setmanals, facilitaria que moltes empreses contractessin més treballadors, malgrat que altres empreses degut a què actualment els hi sobra personal no necessitarien contractar-ne més.

La reducció de l'horari legal de treball és una possibilitat tècnica i una necessitat empresarial i social però necessita d'altres mesures de conjunt perquè pugui ser efectiva en la lluita contra l'atur.

És molt important que la reducció de l'horari de treball no signifiqui la reducció de salari (ni del poder adquisitiu d'aquest). Només si els salaris es mantenen iguals o, fins i tot, augmenten, sense que augmenti el cost de la vida, la mesura pot ser beneficiosa: més treballadors tindran més diners per a consumir el que ara no poden, i per tant, la demanda de productes permetrà a les empreses vendre els excedents actuals i fins i tot incitar-les a produir més. Aquest augment de producció demanarà més inversions i més llocs de treball.

És evident que en aquest procés encara hi haurà molts aturats. Per tant, s'hauran

de prendre altres mesures importants: la primera és la d'establir un **salari de solidaritat social** per a tothom que estigui sense feina, indefinit i suficient per a viure dignament en la societat actual. Aquest salari, junt amb un pla extens, gratuït i de qualitat de formació professional, permetrà preparar-se adequadament per al treball. Però aquest salari social, a més a més de ser un dret fonamental en aquesta nova societat que urgentment cal realitzar, és un dinamitzador de l'economia, ja que crea més demanda de productes bàsics de consum, animant les empreses a produir en més quantitat i en més qualitat.

Mesures contra l'atur forçós.

El conjunt de mesures que proposem per lluitar eficaçment contra l'atur forçós són:

Reducció de l'horari legal de treball a 30 o a 20 hores segons possibilitats de cada moment i de cada societat.

Manteniment, com a mínim, del mateix salari (amb poder adquisitiu igual).

Salari de solidaritat social indefinit per a tothom que estigui sense feina.

Llibertat de contractació i descontractació.

Possibilitat de producció per torns a exclusiva iniciativa de cada empresa.

Gratuïtat de la formació i reciclatge professional per a tothom.

Aquest conjunt de mesures polítiques ha d'ésser pactat per les diferents forces socials cara a una aplicació coordinada. La dificultat principal per a prendre aquestes mesures és la de com es poden finançar sense carregar els costos ni en els empresaris (que necessàriament el repercutirien sobre els preus) ni en els treballadors (que encara agreujaria la seva capacitat de compra i d'estalvi).

Finançament de l'atur.

En el món actual, hi ha prou riquesa, tecnologia i producció perquè es puguin aplicar aquestes mesures que acabem de descriure. A condició que hi hagi una profunda reforma de les despeses, que exigeix aquests punts:

Establir un pla d'utilització de les capacitats productives sense atemptar contra l'equilibri dels recursos disponibles;

Suprimir dràsticament totes les despeses inútils, corrompudes i innecessàries, que actualment són, sense cap dubte, les més importants dins l'ordre econòmic mundial (armamentisme, droga, joc, vendes especulatives, productes repetits, funcionariat hipertrofiat, etc);

Establir els mecanismes populars de control sobre la invenció i el repartiment del diner perquè sigui una eina al servei de tothom i no un instrument de poder en mans dels que són prou vius per obtenir-ne el control al servei dels seus interessos personals.

La manera concreta de fer possible l'aplicació d'aquests tres punts exigeix l'estudi aprofundit de cada proposta. Però cal insistir, ja des d'ara, que el finançament d'un pla general contra l'atur no és cap problema perquè els diners ja hi són, només que s'apliquen per a altres coses segons els interessos egoistes de les minories que controlen l'economia mundial i de cadascun dels diferents països.

Disseny de civisme

Donat el clima de desconfiança que el tema de la reducció de l'horari laboral suscita, sembla interessant fer propostes que siguin viables tècnicament i creïbles políticament.

La proposta que s'exposa, necessita, per a evaluar la seva viabilitat tècnica, d'un estudi actuarial que contempli diverses variables i diversos terminis d'amortització. Breument la proposta consisteix en:

1. Premises.

En els països industrialitzats els darrers anys s'han produït dos fenòmens estructurals incidents en l'atur forçós:

1. La productivitat, en general, s'ha multiplicat, mentre que l'horari legal de treball, pràcticament no s'ha reduït.
2. Les inversions empresarials que tenen en compte la realitat tecnològica actual tendeixen a reduir llocs de treball i no a augmentar-los de forma directa.

2. Pla de reducció de l'horari laboral del treball assalariat.

La reducció proposada de l'horari laboral pot reequilibrar el desfasament provocat fins ara per l'augment de productivitat tecnològica i la quasi insignificant reducció d'horari de treball. Aquesta reducció de l'horari laboral, si vol ser viable, no pot ser deixada a la negociació dins cada empresa, sinó que precisa d'un pla general que afronti a l'ensem el fenomen de l'automatització, de la productivitat i de l'atur en el seu conjunt i que no signifiqui, ni un encariment real dels preus de cost, ni una baixa real del poder adquisitiu dels assalariats.

L'estudi consisteix en el càlcul d'un pla financer (basat en l'amortització social en 20, 30, 40 o 50 anys, segons **estudis actuaries** comparatius, fets per separat) per a fer front a la reducció de l'horari laboral setmanal de, per exemple, 40 a 20 hores, aplicada amb les següents condicions:

1. Les nòmines salarials de cada empresa representarien el primer any del pla el 50% del valor total. L'altre 50% l'afegiria automàticament el pla d'amortització general aprovat.
2. Cada any l'**aportació de solidaritat social** d'aquest pla de finançament s'aniria reduint en un 5 %. Passats 10 anys, les empreses assumirien de nou el 100 % del valor de les nòmines.

Aquests 10 anys d'ajuda progressivament decreixent pot permetre a les empreses reestablir o augmentar llur productivitat i fer-se càrrec, així de la total remuneració del seu personal. La posta en pràctica d'aquest pla de finançament es facilitaria si cada empresa envies el llistat de la nòmina dels seus col·laboradors a la Confederació General de Bancs i Caixes d'Estalvis. D'aquesta nòmina, automàticament, es carrega una part a l'empresa i l'altra al Tresor comunitari en funció del pla financer establert cada any. En aquest marc d'ajuda institucional i de llibertat empresarial, les empreses tindran la possibilitat d'augmentar llur productivitat, en un horari permanent, flexible i per torns que li permeti amortitzar ràpidament les seves instal·lacions i reduir costos de la posta en marxa i parada de l'aparell productiu, avui constantment interromput i reengegat per costums anacrònics.

Per evitar el clàssic recurs a les hores extraordinàries es pot establir un màxim

d'hores per any i col·laborador (per exemple, 100 hores) que sofriran un recàrrec important progressiu a càrrec de l'empresa sobre el salari normal contractat.

3. Mesures complementàries a tenir en compte com a variables.

Aquest pla, demana altres mesures complementàries com, per exemple:

1. Treball per torns convenient a l'organigrama de producció de cada empresa, que permeti, si interessa, la producció permanent els 365 dies de l'any. (El treball per torns pot permetre a les empreses una ràpida amortització de les inversions i un increment de la productivitat (quantitat-qualitat), factors necessaris per reassumir progressivament el 100 % de la nòmina amb menys hores de treball per assalariat).
2. Supressió de totes les quotes a la Seguretat Social, que dificulten la contractació d'assalariats. (La Seguretat Social pot esdevenir una **institució de solidaritat social-financera**, sense quotes de capitalització-mutualitat).
3. La lliure contractació amb el corresponent salari indefinit d'atur forçós igual per tothom, sembla quasi imprescindible per al bon fi d'un replantejament general del món de la producció.

4. Efectes previsibles.

1. Desaparició de la immensa majoria de la producció submergida (Quina empresa no aprofitarà el finançament de la seva nòmina i, sobretot, sense quotes de seguretat social?).
2. Manteniment del salari actual (que pot ser incrementat amb les quotes pagades fins ara a la Seguretat Social).
3. Major equilibri, menys cansament i possibilitat de preparació personal dels assalariats, ara atrafegats i sense temps de reciclatge professional.
4. Supressió de costos improductius (producció contínua, menys temps de manteniment; supressió quotes de seguretat social...)
5. Possible nova contractació de personal per gran part de les empreses.

5. Elements pel càlcul del pla d'amortització.

Població activa i població en atur forçós.

Nòmines declarades i nòmines reals.

Volum del 50% de les nòmines reals de treball assalariat i dels percentatges decreixents durant 10 anys.

Pla d'amortització del volum total en 20, 30, 40, 50 anys...

Relació entre increment del valor de la productivitat i finançament del pla.

Alguns temes relacionats amb l'atur.

La «producció» submergida il·legal, que per semblança amb un estudi fet a Itàlia¹, pot significar molts bilions de pessetes a Espanya (prostitució, tràfic d'armes i drogues, xantatges, robatoris...) es veurà reduïda considerablement al tenir molts dels qui avui s'hi dediquen per sobreviure, un salari de solidaritat

Disseny de civisme

social suficient per a viure dignament sense córrer riscos innecessaris.

La reducció de l'horari de treball, la gratuïtat de la formació permanent i el salari de solidaritat social permetran, no solament una millor formació professional, qualificant suficientment molts treballadors fins ara marginats, sinó que permetrà disposar d'un temps creatiu gratuït (20 hores més cada setmana) perquè tothom pugui desenvolupar les seves afeccions culturals, generals o professionals. S'obrirà la possibilitat de fer una feina socialment útil, no directament remunerada, en els diferents camps culturals, cívics i polítics.

L'argument de què l'«oci» comporta «vici», fa témer a alguns l'explotació del «temps lliure» a favor del consumisme. Pot ser, però, un argument que encobreixi els interessos de les classes dominants perquè es perpetuin els clàssics «pa i futbol», «treball i tele» alienadors del poble. Evidentment que la societat de l'oci és un repte. Però solament corrent el risc, amb els mitjans culturals gratuïts necessaris, es veurà el resultat d'aquest repte. La insistència en la por de l'oci és l'expressió de la ideologia dels règims establerts: «el poble no està preparat per a la llibertat cultural, cívica i política (...) ni per a saber disfrutar de l'oci»

L'atur, un problema polític.

Quines són les causes polítiques que impedeixen trobar una solució satisfactòria a l'atur?. La por a la llibertat es potencia per mantenir la misèria material i cultural de gran part del poble com a arma per a enfortir el poder de minories fàctiques o estatistes. La inseguretat de la manca de lloc de treball fa rebaixar la lluita obrera i divideix a la mateixa classe obrera entre els que volen mantenir la seva feina a qualsevol preu i els que resten marginats en l'atur i/o la misèria. Hi ha possibilitats tècniques i financeres perquè tothom pugui treballar i perquè tothom pugui viure dignament. La falta de decisió política per a prendre les mesures oportunes solament pot indicar un progressiu «terrorisme d'Estat» contra els ciutadans menys ben situats, víctimes de l'espectre de la misèria que els aboca al passotisme, al desencant i a la delinqüència.

La gent que disposa de temps lliure, de diners i de possibilitats culturals gratuïtes no es deixa dominar tan fàcilment com quan no té temps ni per pensar o no té diners ni formació cultural i política. I això és precisament el que interessa als poders establerts sobre i contra les persones, tant individuals com familiars, col·lectives i ètniques.

Cal tenir, però, en compte que sense un canvi de les regles de joc establertes, tots els esforços dels qui lluiten contra l'atur generaran en ells greus frustracions quan comprovin que els resultats no poden ser mai els esperats. Les actuals regles de joc brut i fosc no ajuden gens, sinó que dificulten, integren o impedeixen, quasi sempre, tota bona iniciativa.

La gent situada en els diferents aparells i estructures del sistema no tenen gens d'interès en cap canvi que pugui fer trontollar els seus privilegis. Cal cercar propostes de regles de joc que demostrin que hi ha «pastís» de treball, de béns i de diners per a tothom. Els que viuen del sistema establert no faran cap pas.

En la mesura del possible cal obrir nous fronts de lluita contra l'atur que vagin al nucli del problema: la incapacitat de les forces anti-socials i laboralistes actuals per a dissenyar i posar en pràctica noves regles de joc.

Versió 10 d'abril del 1989.

Nota:

¹Segons El País, del 29 de setembre del 1985, el crim organitzat, a Itàlia, dona «feina» a un milió d'empleats i suposa un moviment de 15 bilions de pessetes a l'any. Els principals negocis són: droga, prostitució, armes, xantatges, robatoris i atracament, contraban, jocs d'atzar, tràfic de divises...

2.9.2. Promoció de l'autogestió empresarial.

Es proposa la promoció progressiva de l'autogestió empresarial cara a fer més fecunda l'empresa tant des del punt vista productiu com social.

L'autogestió empresarial és el sistema de completa integració de tots els col·laboradors de l'empresa en el seu «staff» global, real i efectiu. Només aquesta integració i participació de tot el personal pot tornar l'empresa més fecunda, no sols en la producció màxima i òptima de **valors mercantils**, sinó també de valors socials molt importants.

Per l'autogestió es passa d'una persona empresarial individual o col·lectiva d'un o pocs individus empresaris a una col·lectivitat de tots els individus assalariats contractualment (equip laboral, equip empresarial, equip capitalitzador, equip inventor) de manera que tots sentin l'empresa com a seva i realitzin el progressiu pas d'una **col·lectivitat** a una **comunitat** empresarial.

L'autogestió ha resultat ésser en tots els països on les lleis la fan possible, i en totes les empreses (moltes d'elles transnacionals) en què s'ha iniciat, el sistema productiu de més llibertari consentiment per part de tots i, a la vegada, de més eficàcia productiva i social, degut a l'autodisciplina de tot l'equip assalariat. Aquest va assumint l'esperit d'empresa, de capitalització, d'estudi de mercat, de col·laboració total, de supressió d'enveges absurdes, d'inversió, d'equitat en el repartiment de beneficis, de risc, d'invent....

L'autogestió no té res a veure amb l'anomenada **cogestió**. L'autogestió és, per definició, uni-empresarial, és a dir, de cada empresa una per una. La cogestió, en canvi, és fruit de l'acord convingut entre sindicats patronals i sindicats obrers de múltiples empreses. La cogestió acaba sovint en un acord entre els advocats del sindicat patronal més fort i els advocats del sindicat obrer, també més fort. Així, el personal de cada mitjana empresa i tots els obrers inscrits en els diferents sindicats obrers menys forts no compten gaire; com tampoc tenen gaire pes les petites empreses i els artesans en els múltiples sindicats patronals. Els uns i els altres es veuen obligats a acceptar les condicions dels més forts.

La distinció entre autogestió i cogestió es fonamenta en què:

La cogestió és extra-empresarial, amb una democràcia indirecta, llunyana i delegada.

L'autogestió és intra-empresarial basada en una democràcia directa, pròxima, assembleària dintre cada empresa utilitària.

L'autogestió permet dues coses importants:

El diàleg permanent entre l'empresari, persona concreta i lliure, amb tots els seus col·laboradors, també persones concretes i lliures.

L'educació permanent de tots els membres de cada empresa per a fer aquesta el més econòmica possible: productora en grau màxim i en qualitat òptima de **valors precio-mercantils i valors salario-mercantils**, contra un risc i un esforç mínims.

La **Llei d'autogestió** no pot obviar la mentalitat general històricament heretada. Tenint aquesta en compte, ha de portar al seu punt màxim el legítim, ancestral i fecund dret a la iniciativa i propietat personal privada, sigui individual, sigui col·lectiva: la recerca d'un bé comú a tota la societat geopolítica no consisteix de

cap manera en privar totes les persones privades (individus, famílies, col·lectivitats, ètnies i inter-ètnies) de llurs propis drets d'iniciativa i propietat privades i comunitàries.

Acceptat això, cal harmonitzar, en el mercat actual, els respectius drets de tota la societat geopolítica, els de les empreses utilitàries privades i els dels seus col·laboradors individuals. Aquests darrers, en plena i lliure iniciativa i propietat privada de llur treball, poden agregar-se en una lliure persona col·lectiva, també ben privada, formada pel conjunt del personal de cada empresa.

Aquesta omni-harmonització de drets no pot ser pretesa i condensada únicament per i en la llei d'autogestió. Però, l'autogestió resulta clara dintre el context de canvi històric, que es preté aconseguir, de la mentalitat i cultura actualment predominant en tots els països civilitzats.

És evident, per tant, la necessitat d'una etapa transitòria cap a l'autogestió plena de cada empresa, etapa imprescindible per a crear aquelles generacions d'empresaris, directius, capitalitzadors, inventors i treballadors amb suficient experiència i responsabilitat empresarial en la producció de qualitat i quantitat, que demanarà tota economia racional de lliure mercat clar. Els aventurismes que caracteritzen la nostra actual anti-civilització, ensorren l'empresa, motor de l'economia i, a continuació, ensorren el poble.

En el camí de l'autogestió, d'entrada, volem evitar la desviació cap a solucions corruptudes. L'autogestió és allò que els obrers de bona fe de finals del segle XIX anomenaven «acció directa» i que el confusionisme interessat, així com l'estultícia de certs revolucionaris que es fan dir «llibertaris» interpreta com a «bombes i sabotatge», però que volia dir «diàleg permanent entre l'empresari i tots els seus col·laboradors». Cal una educació permanent de tots els membres de l'empresa per a fer aquesta última el més econòmica possible, això és: productora en grau màxim i qualitat òptima de valors precio-mercantils (mercaderies produïdes) i valors salario-mercantils (mercaderies productores o factors de producció) contra un risc i un esforç mínims. Una plena autogestió d'empresa cal que sigui preparada lentament i assimilada, no solament pels col·laboradors individuals, sinó per tot el cos social, avui malejat per l'afany d'un sou sense responsabilitat amb una feina mínima segura, monòtona i poc creativa. Però aquesta transició haurà d'ésser empentada constitucionalment per tal que no resti aturada a mig camí.

Arribar a una autogestió completa –que comporta la participació de tots els col·laboradors de l'empresa, tant en la seva gestió com en els seus capitals, invents i beneficis– només és possible a través d'una etapa preparatòria d'educació de les mentalitats i actituds. Per aquest motiu es proposa un sistema de transició lenta i no coactiva cap a la plena autogestió empresarial, a través d'una **Llei de promoció de l'autogestió empresarial**. Donada la complexitat del tema, tractarem, un per un, els mitjans que hom pot disposar legislativament per afavorir l'autogestió.

Dret individual a una «acció» de l'empresa per mes treballat.

Independentment de la plena llibertat contractual laboral (individual –salari– i col·lectiva –primes–), després de tres mesos de col·laboració a prova, cada col·laborador de cada empresa haurà de tenir dret al mínim d'una acció de la seva empresa per cada mes correctament treballat amb eficàcia i assiduïtat, sense faltes ni abstencionismes.

Disseny de civisme

En el personal de cada empresa hi són comptats tots els qui hi col·laboren per un salari, des dels empresaris, els gerents, els apoderats, enginyers i encarregats, fins als guardes i darrer peó.

L'empresa –representada per la seva gerència– conjuntament i paritària amb el **Comité Laboral d'Empresa**, són els jutges d'aquesta assiduitat i eficàcia en el cas concret de cada assalariat. En cas de divergència entre gerència i Comité laboral, sentenciarà un Jurat Gremial Paritari dins un curt temps determinat. En cas que un assalariat no estigui d'acord amb la sentència gremial de privació d'accions, podrà recórrer al **Jutjat d'Autogestió Empresarial Inicial**, instituït en la mateixa llei d'empreses pro-autogestionàries.

Sindicatura intra-empresarial pro-autogestionària.

Les accions entregades a cada assalariat, seran sindicades a favor del conjunt del personal, única assemblea reconeguda com a decisòria per la llei. L'assalariat que s'en vagi de l'empresa, en sigui acomiadat o es jubili –o els seus hereus en cas de defunció– decidirà si vol conservar aquestes accions o si se les vol vendre. El **Comité de Sindicatura de les Accions del Personal de cada Empresa** sempre té opció preferent de compra.

En el cas que un col·laborador qualsevol, que continua col·laborant en l'empresa, vulgui per qualsevol motiu vendre o pignorar la totalitat o una part de les seves accions, estarà, també, de tota evidència obligat a vendre-les o pignorar-les al **Comité de Sindicatura de les Accions** de tot el personal de l'empresa. És obvi que, en aquest cas, en eventuais votacions, el vot d'aquest accionista proautogestionari serà, quant a les accions individuals, nul (venda total) o fraccionari (venda parcial).

Cada **Empresa pro-autogestionària**, és a dir, la que vulgui lliurement iniciar el camí de l'autogestió, més enllà del que mana la llei de distribució obligatòria d'accions, pot convenir amb algun dels seus assalariats, o tots ells, l'entrega de més accions que les legislades. En el primer cas d'alguns col·laboradors assalariats privilegiats amb un nombre superior al que mana la llei, cada privilegiat tindrà dret a decidir si vol fer entrar aquestes accions en suplement dintre la Sindicatura, o no. En cas que aquest nombre d'accions superior a l'estipulat per la llei sigui per a tots els membres del personal col·laborador-assalariat, és evident que totes aquestes accions entren en la Sindicatura.

També sembla clar que, en tots els casos, les accions de l'empresa comprades lliurement per qualsevol dels seus col·laboradors, és de lliure possessió d'aquest últim, que pot lliurement dipositar-les o no en la sindicatura col·lectiva.

Accions a títol col·lectiu-intraempresarial-proautogestionari.

Per llei, un nombre d'accions igual a la suma de les entregades cada mes als col·laboradors individuals de cada empresa, serà inscrit al conjunt del personal d'aquesta empresa. És evident que aquestes accions de tipus col·lectiu entren totalment en la Sindicatura i no poden ésser reclamades per cap dels col·laboradors, individualment o en grup.

Fiscalitat.

Ja es veu que l'anterior legislació sobre empreses en camí legal i, eventualment, voluntari de plena col·laboració entre cada una d'elles i la totalitat del seu personal, per a una inicial pro-autogestió, demana la supressió de les societats

(anònimes, limitades...) amb un nombre rígid d'accions.

Es proposa, doncs, la forma de **Societat per Accions (SA)** de manera que aquesta constant entrega d'accions al personal es pugui fer amb plena llibertat empresarial i salarial: cal que l'empresa (Societat per Accions) pugui estar, segons llei, oberta contínuament a les necessàries variacions de capital; cal fer desaparèixer qualsevol fiscalitat entorpidora de l'augment o reducció de capital, els quals seran lliures, sense cap restricció legalista ni intromissió burocràtica. Només són exigides la declaració notarial, l'entrega efectiva d'accions i el balanç real de l'empresa, cada any.

Les accions de la Sindicatura seran dispensades del pagament de l'**Impost de solidaritat social**, quan estigui en vigor, el qual hauria estat a càrrec de l'empresa.

L'anterior declaració notarial per qualsevol lliure variació del capital de l'empresa, serà automàticament inscrita en el registre interbancari i interborsista, el qual serà públic, actualitzat empresa per empresa, a disposició de qualsevol interessat.

Modalitats d'empreses segons el grau d'autogestió.

Segons la llei proautogestionària de base les empreses es classificaran de diverses maneres:

Les empreses que no vulguin acollir-se a l'autogestió s'anomenaran «**Societat per accions no autogestionària**» (SANAG), però entregaran en les condicions ja explicitades una acció cada més a cada col·laborador eficient i al conjunt del personal en la mateixa proporció global. Aquesta voluntat de no acollir-se al procés pro-autogestionari l'empresa l'haurà de demostrar en un constant i dinàmic augment del seu capital propi 2 vegades superior al nombre legal d'accions en poder de la Sindicatura col·lectiva d'accions del personal.

Les empreses que s'avinguin a l'esperit de la llei, prendran el nom de «**Societat per accions pro-autogestionària**» (SAPAG) mentre i tant el nombre d'accions del personal no arribi al 50% del nombre total d'accions de l'empresa. Tindran un dret preferencial de segon ordre quant a concessió de **crèdits inversius-comunitaris**.

Les empreses en les que el nombre d'accions atorgades al personal sigui igual o superior al 50% del nombre total d'accions de l'empresa, s'anomenarà «**Societat per accions autogestionària**» (SAG). Tindran un dret preferencial de primer ordre a la concessió de crèdits inversius-comunitaris.

Cada empresa podrà passar, de cop o per les etapes que a ella li convingui, de qualsevol de les classes anteriors a un altra. (Qualsevol litigi entre empresa i els seus col·laboradors serà resolt segons llei i **Justícia Específica de litigis d'accionariat laboral**).

Organismes Laborals-Liberals Interns a cada Empresa (OLLIE).

Cada empresa existent, degudament registrada en el Gremi corresponent, necessita uns organismes interns que, acollits a l'**Estatut Liberal**, facilitin el seu bon funcionament. A continuació exposarem aquests organismes amb les seves funcions i composició.

Consell Delegat d'Empresa (CDE).

Disseny de civisme

En tota empresa –normal o autogestionària–, el **Consell Delegat d'Empresa** coordina les funcions dels diferents organismes liberals que el formin, sigui segons els mínims legal (organismes legals) sigui nascuts i desenvolupats a iniciativa majoritària de tot el personal de cada empresa (organismes voluntaristes).

El Consell Delegat d'Empresa (CDE) format per 1 o 3 membres té la funció de coordinar els 3 Comitès Legals i els Comitès Voluntaristes que es vagin creant i desenvolupant. Es reunirà regularment amb els membres de cada Comitè i de tots els Comitès per tal que puguin anar introduint els seus col·legues del Consell Delegat i dels altres Comitès en tota la informació que vagin obtenint o els interressi obtenir.

Comitès Legals d'Empresa (CLEM).

Es proposen tres organismes legals en cada empresa:

1. El **Comité Laboral d'Empresa (CLE).**
2. El **Comité de Representació del personal en el Consell d'Administració de l'Empresa (CRPCAE).**
3. El **Comité de Sindicatura de les Accions del Personal (COSAP).**

El Comité Laboral d'Empresa (CLE) està format per un equip (1,3, 5,7) proporcional al nombre de personal de cada Empresa¹ en estret contacte amb els sindicats presents en cada empresa per, com a mínim, un treballador afiliat. És l'organisme encarregat de la protecció de tot el personal des de tots els punts de vista i de feblesa no previstos per la llei; de l'educació del personal; i l'auto-educació dels seus propis membres de cara a l'autogestió futura.

El Comité de Representació del Personal en el Consell d'Administració de l'Empresa (CRPCAE) està format per un equip proporcional (1, 3, 5, 7) al nombre del personal de cada empresa² en funció del nombre d'accions del què disposa el seu conjunt.

El Comité de Sindicatura d'Accions del Personal (COSAP) format per un equip de 1 a 3 membres, proporcional al nombre del personal de cada empresa, té la funció de syndicar les accions rebudes de l'Empresa, sigui a títol individual, sigui a títol de tot el conjunt del personal; d'administrar-les i de comprar o pignorar les accions que qualsevol membre de l'Empresa, per les raons que sigui, vulgui vendre o pignorar.

Comitès Voluntaristes d'Empresa (CVE).

Els Comitès Voluntaristes d'Empresa (CVE) que es podran lliurement anar creant i desenvolupant dintre cada empresa, estaran formats per un equip proporcional (1, 3, 5, 7) al nombre del personal.

Estatut Liberal dels OLLIE.

Els candidats durant tres mesos abans de les eleccions, així com tots els components individuals elegits del Consell Delegat d'Empresa i dels Comitès Legals i Voluntaristes de cada empresa³, gaudiran de l'Estatut Liberal, durant tot el temps del seu mandat.

Al principi de la implantació del **sistema general monetari** que es proposa, per

a no entorpir la formació d'aquests organismes degut a les dificultats inicials pràctiques, inherents a la configuració organitzativa i disciplinària de l'entera societat liberal, cobraran un **salari de solidaritat social** igual al triple del sss d'atur forçós.

De seguida que la societat liberal estigui suficientment estructurada per no presentar cap dificultat pràctica a la incorporació de tots els membres del Consell delegat i de tots els Comitès legals i voluntaristes de cada empresa, aquests gaudiran de la plenitud de l'Estatut Liberal en el grau corresponent a llur qualificació professional utilitària dintre l'Empresa i, per conseqüent, del Gremi.

La llei liberal general obliga als elegits a un càrrec laboral-liberal al segrest de tots llurs habers utilitaris en la corresponent Caixa Local de Dipòsits, Consignacions i Segrests, des del mateix inici de llur col·laboració, sigui al Consell Delegat sigui als Comitès Legals o als Voluntaristes de cada empresa.

A prorrata del 5% anual de tots els components del Consell Delegat i dels Comitès Legals i Voluntaristes de cada Empresa –a iniciativa de qualsevol President o de 3 membres qualssevol de qualssevol dels Comitès existents– el Personal conjunt de l'Empresa pot votar majoritàriament el pas de qualsevol membre del Consell o dels Comitès existents al grau liberal superior al que tenia en correspondència a la seva qualificació professional utilitària.

Eleccions als Organismes Laborals-Liberals Interns a cada Empresa.

Tots els membres del Consell Delegat i dels Comitès existents en cada empresa són elegits segons **Llei General d'Eleccions** a qualsevol càrrec liberal electiu i de successió automàtica a la Presidència Executiva de qualsevol equip col·lectiu de comandament social.

D'aquesta llei general d'eleccions liberals –que s'exposa en tot detall en la secció de la societat liberal– només s'indicarà, ara, les normes més ràpidament aplicades en el cas que estem estudiant.

Nombre de membres en cada OLLIE.

Tot equip col·lectiu de comandament social estarà format per un nombre senar de membres elegits. El màxim de membres serà de 7, de manera a formar un equip dialogant i cohesionat a l'entorn de la Presidència Executiva.

En el cas particular que ens ocupa, cal definir aquest nombre en relació al nombre de personal laboral de cada Empresa i, eventualment, si aquesta és molt gran i complexa, extensivament, subsidiàriament i a un nivell menys elevat segons l'ordre mateix de l'enumeració, al nombre del personal de cada i totes les seccions, divisions i unitats de producció especialitzada i diferenciades, tant dintre d'un mateix territori ètnic-autònom com de territoris diferents.

El nombre de membres elegits en el Consell Delegat i en el Comité de Sindicatura d'Accions serà:

D'un membre en tota empresa de més de 15 treballadors assalariats i de menys de 50;

De tres membres en tota empresa de més de 50 treballadors assalariats.

En el Comité Laboral, en el Comité de Representació del personal al Consell d'Administració i en els Comitès Voluntaristes el nombre de membres elegits serà:

Disseny de civisme

D'un membre en tota empresa entre 15 i 50 treballadors.

De tres membres en tota empresa de 50 a 500 assalariats.

De cinc membres en tota empresa entre 500 i 1000.

De set membres en tota empresa de més de 1000 assalariats.

Les empreses de menys de 15 treballadors assalariats són considerades d'**artesanat** i es regeixen per altres normes estatutàries i justicials (Vegis **Societat mixta utilitària-liberal**).

Locals adequats.

En cada empresa (i respectivament secció, divisió, unitat de producció...) i si de moment no és possible, en el municipi o en el Gremi, s'habilitaran provisionalment o definitivament locals adequats per a tot el personal legalment interessat a les eleccions i sales de reunió del Consell Delegat i dels Comitès existents en cada empresa.

En el cas inicial dels municipis i Gremis seran aquests qui organitzaran els diferents i successius actes de cada Empresa, Consell Delegat i Comitès segons demandes fetes per aquests.

Presentació de candidats a qualsevol elecció OLLIE.

La presentació de candidats a qualsevol elecció es farà tres mesos abans de l'elecció convocada.

Els candidats s'inscriuran en el nombre màxim indicat estatutàriament pels respectius Comité Laboral, Comité de Representació al Consell d'Administració, Comité de Sindicatura d'Accions o Comitès Voluntaristes, dos mesos abans de llur presentació.

En el cas que s'inscriguessin més candidats que el nombre màxim indicat, el personal, reunit en assemblea, respectivament d'empresa, secció, divisió, unitat de producció..., votaria majoritàriament el nombre de candidats que accepta es presentin a l'elecció.

En el seu moment elegirà el successor al càrrec vacant per majoria successiva en la primera elecció fundacional i simple en les eleccions següents.

Els candidats acceptats gaudiran des del mateix dia de llur presentació de l'Estatut Liberal durant els tres mesos de candidatura, sense estar obligats al segrest de llurs habers utilitaris.

Els candidats podran convocar tantes assemblees com creguin oportunes en els locals habilitats, del personal en aquell moment lliure de treball de l'Empresa. L'organització de les diferents tandes quan hi hagi concurrència de dates i horaris serà funció del Consell Delegat d'Empresa.

Possibles litigis en la presentació de candidatures i candidats i en les eleccions.

Tot litigi referent a candidatures i candidats, selecció prèvia de candidats per tot el personal reunit i eleccions serà sotmès:

Al Consell Delegat d'Empresa que resoldrà en 1a instància dintre els 3 dies de la presentació del litigi;

Si hi ha recurs, sota sanció de temeritat, al **Tribunal Paritari d'Arbitratge** respectivament del Subgremi, Gremi o Intergremi, que resoldrà en segona instància, dintre un termini màxim de 8 dies;

Si hi ha recurs, sota sanció de temeritat de més en més greu:

Al Tribunal Cívic Local.

Als **Tribunals de Drets Civil** successius.

Els recursos previstos tant referents a candidatures, candidats o eleccions en aquest darrer cas (Tribunals Civils) no invaliden la resolució, sigui del Consell Delegat en 1a instància, sigui del Tribunal Paritari d'Arbitratge en segona instància.

Els Tribunals Civils Locals i de Dret Civil necessiten temps per estudiar a fons cada recurs i dictar sentència motivada després de cada instrucció i audiència contradictòriament omnidocumentada. Les sentències finals tenen com a finalitat:

Educar, per l'exemple documentat de cada cas, el personal de cada empresa per a una pràctica democràtica directa en la futura autogestió plena. I això davant de tot el poble de la localitat en la que està situada l'empresa, ja que tot el poble hi estarà interessat i n'estarà enterat a causa del mateix prestigi social de la Justícia Local Cívica.

Reposar la situació de les candidatures, dels candidats i de les eleccions en l'estat que hauria originat el recurs final en cas de sentència favorable al recurrent i després de dimissió del càrrec questionat, convocar noves eleccions.

Exercici del Comandament social de tots els organismes laborals en cada empresa i responsabilitats cíviques laborals-liberals dels qui cessen en llurs càrrecs.

Un cop elegit el primer i inicial equip fundacional (1,3,5,7 persones) del Consell Delegat d'Empresa o de qualsevol dels múltiples Comitès Legals i Voluntaristes en cada empresa, es proposa una continuïtat de comandament amb discontinuïtat de persones segons el següent mecanisme:

El President Executiu de l'equip inicial de comandament social de qualsevol OLLIE serà el candidat que hagi obtingut més vots en la elecció inicial fundacional celebrada per cada organisme laboral. Les altres places del l'equip seran segons ordre successiu de vot majoritari.

Quan aquest President Executiu inicial hagi complert els 4 anys estatutaris del seu mandat o cessi per altres causes (dimissió voluntària o forçada per Llei; defunció, invalidesa, incapacitat...) seran convocades eleccions per a elegir únicament el nou membre que ocuparà la darrera plaça en el col·lectiu de 1,3,5,7 persones. La primera plaça de President Executiu serà ocupada pel segon de l'equip i així successivament.

Ja no hi haurà, doncs, més eleccions inicial plenàries, a menys de dimissió voluntària o forçada legalment de tot l'equip de comandament.

El sistema legal proposat de successió automàtica a la Presidència Executiva de cada i tots els Organismes laborals de comandament social legítim en cada Empresa existent, degudament registrada en el Gremi corresponent, té per

finalitat:

Professionalitzar-ne tots els membres en l'exercici de llurs càrrecs present i de llur futur càrrec de President Executiu;

Obtenir una continuïtat de comandament social legítim amb una dinàmica i osmòtica discontinuïtat de persones individuals en el temps, de manera a constituir un equip de comandament social, molt cohesionat i amb responsabilitat Presidencial Executiva personal molt forta i eficaç; i a evitar reeleccions immediates, irresponsabilitat col·lectiva de les persones de l'equip i, per conseqüent, qualsevol de les formes tradicionals de caciquisme, enquistament de persones anomandes «insubstituïbles», clientelisme, amiguisme... poder sobre i contra les persones; complicitats amb el poder establert de massa temps, sigui de fet oficial o secret; despotisme, tirania i les corrupcions que, sempre i arreu i per tot, s'han donat en aquestes condicions.

Responsabilitzar personalment tot cessant d'un càrrec de comandament social davant la Justícia Especialitzada corresponent (en aquest cas, la Justícia Cívica Local, en la seva sub-especialització de **Responsabilitats Liberals en cada Empresa** com a primera instància, amb possibilitat de recursos a instàncies de més en més altes, però sempre segons clàusula de temeritat de més en més greu).

El President Executiu de qualsevol OLLIE sigui legal o voluntarista, és el qui mana –amb plenitud executiva i amb responsabilitat personal única i plena– l'organisme que presideix i del qual és l'Executiu personalitzat durant tot el temps que dura el seu mandat estatutari.

Els altres components de cada organisme estan incondicionalment a les seves ordres per obeir, donar-li informació i, si els demana, consell, estudis... També pot donar a un o alguns d'ells, estratègia o/i tàctica delegades però, en aquest cas, el President es fa personalment responsable de tota l'actuació dels qui han rebut la seva delegació personal. És així com els components de qualsevol col·lectiu en equip de legítim comandament social aprenen a professionalitzar-se i responsabilitzar-se per a manar, personalment i responsable, quan els toqui a cada un d'ells el torn de President Executiu.

Tot desacord o incompatibilitat personal greu entre President Executiu i qualssevol dels components **ministerials** del seu equip col·lectiu de comandament social, imposa la cessació immediata dels afectats per tal desacord o/i in comptabilitat amb la successió automàtica dels cessants pels qui ocupen la plaça immediata a cada un d'ells.

En un primer cas a considerar si el President Executiu posa la qüestió de confiança personal amb quinze dies d'anticipació a tot el seu equip i la guanya per votació simplement majoritària: immediatament cessa, en el seu o llurs càrrecs els enemistats o/i desobedients greus amb ell i es presenta com acusador dels mateixos davant la Justícia Cívica Local de Responsabilitats Liberals d'Empresa. Aquesta, en el curs de la tramitació de la causa pot cessar també forçosament segons llei, el President acusador per procediment motivat documentària-contradictòriament.

En el segon cas a considerar, si el President Executiu perd la votació de la qüestió de confiança personal, cessen automàticament el President Executiu i els seus adversaris en el desacord i incompatibilitat interpersonal greu.

Exigència de responsabilitats cíviques-laborals-liberals a tots els membres que cessen en qualsevol càrrec de qualssevol OLLIE.

Tot President Executiu i qualsevol càrrec en els organismes liberals interns de cada empresa, quan cessen estatutàriament o per qualsevol altra causa, passen davant la Justícia especialitzada corresponent, en aquest cas la Justícia Cívica Local en la seva subespecialització de Responsabilitats Laborals-Liberals en l'empresa, en primera instància.

El temps de tramitació de la causa (instrucció i audiència) serà el més breu possible a mesura que la Justícia, en general, i totes les Justícies Especialitzades, en particular, podran rebre amb prioritat, de la fiscalitat i/o dels excedents (plusvàlua comunitària del propi mercat) els recursos constituits i constitucionals necessaris per a llur independència progressiva, immediata de la judicatura i dels juristes a la persona jutjable o clienta, serenitat, imparcialitat, omni-documentació auto-judicial i pro-judicial...

Durant tot el temps de tramitació de la causa seguida a tot President Executiu o als càrrecs dels OLLIE cessats, aquests continuaran gaudint de l'Estatut Liberal en el mateix moment que tenien al moment de la cessació.

Quan es pronuncii la sentència final:

En cas de sentència favorable amb tots els pronunciaments legals, l'interessat pot:

reprendre el seu treball i càrrec tècnic-professional-utilitari en la mateixa empresa o en qualsevol altra. Després de passar, com a mínim, 12 anys de la sentència, pot representar-se, si vol o li demanen els seus companys de treball, a nova elecció pel darrer lloc de qualsevol organisme laboral liberal intern d'empresa (OLLIE).

conservar l'Estatut liberal i, eventualment, posar-se al servei liberal del Gremi, d'una Caixa de Dipòsits Consignacions i Segrestos...

En cas de sentència condemnatòria, el Tribunal precisarà:

els mesos o anys de situació penitenciària o/i d'inhabilitació (post-penitenciària), sigui per a un treball utilitari, sigui per a una activitat liberal;

els drets al salari de solidaritat social durant tot el temps de les etapes anteriors.

Raons cíviques-laborals-liberals de les responsabilitats exigides.

Amb aquest sistema proposat no es tracta de fer por a les persones de bona voluntat que volen treballar de manera liberal a favor de llurs companys de treball en cada empresa, sinó que es tracta de que cada persona –electa, elegible i elegida– vagi prenent ella mateixa la consciència i mesura de si mateixa en el quefer de cada OLLIE i així pugui educar-se en el fi social perseguit per la Llei de base pro autogestionària, de manera que noves vocacions personals ben fortes en puguin néixer lliurement a través de la preparació post-pràctica i teòrica adequada.

La Justícia Cívica Local en la seva especialització corresponent –en els recursos previstos– no té per finalitat la de castigar, sinó la d'exemplaritzar cada conducta personal en els equips col·lectius de legítim, personal i responsable comandament social (en aquest cas laboral liberal en cada empresa), quan per

Disseny de civisme

qualsevol causa cessa en el seu mandat i educar, així, a la vegada, aquesta mateixa persona com ja hem dit, tots els seus companys de treball en cada Empresa, tots els components del Gremi interessat i el públic en general.

En cas de conducta irregular:

al principi, les sentències condemnatòries seran molt lleugeres;

només s'aniran agreujant a mesura que la mateixa educació de tots els treballadors assalariats de cada empresa aniran fent progressos evidents de cara a l'autogestió final i ells mateixos aniran exigint molta més sensibilitat ètica-social a cada un i a tots els mateixos membres components de cada empresa.

Raons de les diferents duracions normals dels mandats per elecció; de les diferents condicions exigibles als candidats a cada elecció quant a nivell de formació pràctica i teòrica; i de les diverses capacitats de reelecció passat un cert lapse estatutari de temps.

1. Consell Delegat d'Empresa –CDE– (1 a 3 membres).

1.1. El mandat estatutari de President Executiu és de 4 anys.

1.2. Les condicions exigibles als candidats a cada elecció són de 4 anys d'espera en el cas d'un sol elegit i de 12 anys en el cas de 3 elegits. Els seus companys de treball han de tenir en compte que els candidats a cada elecció són els qui tindran més responsabilitat personal en cada empresa que tots els elegibles per qualsevol altres càrrecs en els OLLIE.

1.3. La candidatura a una possible reelecció a qualsevol altre càrrec en els OLLIE només podrà ésser considerada, segons llei:

en el cas de sentència favorable, 12 anys després;

en el cas de sentència condemnatòria, 12 anys a partir de la data final de la inhabilitació decretada pel Tribunal.

2. Comitès legals d'Empresa –CLEM–.

2.1. Comité Laboral d'Empresa –CLE–.

2.1.1. Condició d'elegibilitat.

- a. la norma més important en aquest cas és que passin pel CLE –o almenys, ho provin electoralment– tots els membres del personal;
- b. la condició i restricció única és d'estar en «la llista dels elegibles», és a dir dels qui encara no han estat elegits: tots els membres del personal es poden presentar com a candidats encara no elegits en eleccions successives o intermitents fins a 5 vegades; a la 5a elecció no guanyada majoritàriament, passen a la «llista dels ja elegits»;
- c. cap treballador que figuri en el personal de cada empresa (o, eventualment, de cada secció, divisió o unitat de

producció) no podrà presentar-se a reelecció fins haver passat pel CLE la totalitat del personal –amb l'única restricció dels no elegits per 5 vegades successives o intermitents–.

- d. la finalitat perseguida és educar, pels càrrecs exercits en el CLE tots els membres del personal, ja que aquests càrrecs són els més preparatoris als altres càrrecs en els restants OLLIE –sense que això últim representi cap norma estatutàriament obligatòria–.
- e. el sistema directament electoral de tots els membres del personal té l'inconvenient del possible rebuig d'un company de treball 5 vegades seguides o intermitents, la qual cosa trenca la desitjable companyonia global en cada empresa, però té l'avantatge de manifestar, de manera indiscutible, el criteri majoritari de tot el personal.

2.1.2. El mandat normal de President Executiu és de dos anys.

2.1.3. Quant a reelecció a qualsevol altre càrrec en els OLLIE igual que 1.3.

2.2. Comité de Sindicatura de les Accions del Personal en cada empresa (COSAP).

2.2.1. El mandat normal del President Executiu és de 4 anys.

2.2.2. Condicions d'elegibilitat:

interessa que vagin formant part, al llarg del temps, el més gran nombre possible de col·laboradors de cada empresa per a llur lenta educació empresarial-pro-autogestionària.

però, la totalitat dels electors legals ha de tenir en compte l'interès del «conjunt global del personal», la consideració conscientment auto-reflexiva de les qualitats personals de cada candidat per a la màxima i òptima eficàcia pro-autogestionària a favor de tots els membres de l'empresa que, per més divergents que puguin encara semblar, convergeixen en una sola realitat mercantil, relativament independent en la interdenpedència i competitivitat brutal del mercat monetari: el guany o el fracàs.

2.2.3. Com en 1.3.

2.3. Comité de Representació del Personal al Consell d'Administració de cada empresa (CRPCAE).

2.3.1. Mandat normal del President Executiu 4 anys.

2.3.2. És també de l'interès del conjunt del personal l'exigir, però encara amb més insistència i rigor que en el COSAP als candidats a elecció una sòlida preparació personal pràctica i teòrica.

2.3.3. Com en 1.3.

3. Comitès Voluntaristes en cada empresa –CVE–.

3.1. Mandat normal del President Executiu: 4 anys.

Disseny de civisme

3.2. Candidatures i eleccions enterament lliures, sense cap consell ni restricció legal o/i estatutària.

3.3. Reelevació com en 1.3.

Drets de tots els candidats i membres elegits de tots els OLLIE.

Drets generals de tots ells.

1. No estan obligats a prestar servei utilitari assalariat dintre l'Empresa;
2. L'empresa no els pot acomiadar per cap motiu, ni referent a candidatures i campanyes electorals legals (de 3 mesos) ni referents a eleccions ni durant llur mandat estatutari.
3. Si l'empresa pren sota la seva lliure responsabilitat de foragitar un qualsevol cessant sense esperar la tramitació total de la causa de responsabilitats cíviques-laborals-liberals davant la Justícia Especialitzada, el CDE, en nom de tot el personal i per a defensar drets legals conculcats i demanar reparació davant la **Justícia Especialitzada en la Protecció de les relacions entre els OLLIE i les Empreses.**

Drets exclusius dels membres del CDE i dels CLEM.

1. Cadascun d'ells tindrà drets, mentre duri el seu mandat en aquests OLLIE legals a un nombre mensual d'accions doble de les atribuïdes a la resta del personal legalment o per conveni privat de tipus més alt.
2. La totalitat dels membres del CDE i dels CLEM tindrà dret a un 10% del dividend anual atribuït al conjunt global de les accions sindicades: se'l repartiran entre ells en funció dels punts que, per votació secreta, el conjunt de tots ells donarà a cadascun.
3. Totes aquestes accions i aquest diner seran immobilitzats nominativament en el COSAP (Comité de Sindicatura de les Accions del Personal de l'empresa) mentre duri el mandat dels seus propietaris.

En cas de sentència favorable al final del mandat els propietaris de les accions seguiran les normes estatutàries generals del COSAP.

En cas de sentència condemnatòria el Tribunal en fixarà el destí temporal o definitiu de les accions i els diners del càrrec trobat irresponsable.

Drets de règim liberal per a tots els OLLIE amb especificació estatutària de les respectives activitats.

Independentment de l'Estatut Liberal de cada membre individual dels equips col·lectius de comandament social de tots els OLLIE, cada organisme –tant els legals com els voluntaristes– tindrà dret als pressuposts ordinaris i extraordinaris atorgats per llei general a cada **associació liberal sense finalitat de lucre**, en funció de les seves activitats específiques-estatutàries.

Empreses pro-autogestionàries (SAPAG).

Les empreses que iniciaran llur ruta autogestionària seran afavorides, a condicions empresarials-tecnològiques iguals, en la concessió de **crèdits**

comunitaris a la inversió.

No hi haurà límit al tant per cent d'accions posseïdes pel personal conjunt en cada empresa pro-autogestionària. El Comité de Representació del personal en el Consell d'Administració de l'Empresa intervindrà a prorrata de les accions sindicades, en les decisions empresarials.

Cal evitar, però, les imprudències (de bona o mala fe) en el repartiment mensual d'accions al personal. La sindicatura de l'empresa ha de mantenir l'equilibri del valor de les accions en relació al valor real de l'empresa i ha de concordar, per tant, amb la Sindicatura de Borsa. Si disminueix el valor de les accions sindicades en el COSAPE també han de disminuir les detingudes pels empresaris, inversors i, eventualment, inventors.

Transició de l'empresa pro-autogestionada (SAPAG) a l'empresa autogestionada (SAG).

S'ha de calcular de 10 a 20 anys de promig per a la necessària conversió mental dels assalariats en co-empresaris segons vocació llibertària-comunitària. La vocació d'empresari no s'improvitza. Hi ha qui no la vol. Hi ha qui la vol, i no sap el què vol. Cal un temps d'aprenentatge seriós. Per això, parlem de pro-autogestió. D'altra banda, quan el col·laborador assalariat participa en l'empresa, la sent més seva i se sent, ell mateix, més realitzat.

Aquesta és, –independentment dels salaris de solidaritat social a fons perdut– una via real per a la desaparició de les classes socials per raó de sol diner i de les terribles lluites anti-econòmiques que genera la seva pervivència anacrònica.

Cal veure l'autogestió intra-empresarial com la pròximament futura funcionalitat i organització òptima de cada empresa considerada «independent» sense cap intervenció forana, a excepció de les lleis mínimes de tipus general, gremial i subgremial.

L'autogestió intra-empresarial.

L'autogestió interna d'una empresa, definida com a afer privatiu i exclusiu de cada empresa, començarà de fet en el moment en què el personal, considerat en el seu conjunt de Sindicació d'Accions, posseeixi, com a mínim, més del 50% del capital de l'empresa, amb més del 50% dels drets i responsabilitats efectius en l'art empresarial, tant de cara endins com de cara enfora. Per conseqüent, tota legislació anterior referent a empreses pro-autogestionàries ja no ha d'intervenir més en aquestes empreses autogestionades.

És evident que continuaran tots les OLLIE, legals i voluntaristes. L'únic que canviarà lentament és la mentalitat, l'art empresarial, la tècnica, la manera de treballar de tots llurs components a favor de l'empresa. Cada OLLIE té una funció tècnica específica a desenvolupar, amb especialització creixent a mesura que una SAPAG passarà a SAG.

Reflexió final sobre l'autogestió.

No es tracta de fer de l'autogestió un mite, una utopia de dreta o d'esquerra, de sindicats obreristes, de ministres populistes... però que es mostren incapaçs d'intervenir a favor d'un mercat llibertari conjunt.

No es tracta, per afavorir l'autogestió, ni de fer vagues salvatges, ni de l'ocupació dels locals empresarials, ni de la confiscació dels béns industrials, comercials o

Disseny de civisme

agrícoles; no es tracta de fer vendes indiscriminades a baix preu dels stokcs, ni de prometre il·lusions a bones ànimes, ni de protegir gestions deplorables, ni d'amplificar el caràcter ja prou artificial de les empreses protegides contra la llei brutal del mercat llibertari per sobre del preu mínim legal de venda i per sobre del salari mínim legal de compra dels diferents col·laboradors.

No es tracta de crear empreses autogestionàries modèliques de cara a les pròximes campanyes d'electoralisme populista per oblidar-ho tot després en la indiferència general. No es tracta ni de fer soroll, ni d'excitar furors sindicalistes, ni de fer néixer emocions fortes en el poble ingenu.

No es tracta de fer de l'autogestió empresarial una bandera confusionista al servei de tots els populismes i partidismes de dreta o d'esquerra per entebanar la gent de bona voluntat.

Tota autogestió fonamentada en diner estatista, insolvent, inflacionari; en pèrdues fiscals privilegiadores i artificioses; en l'expoliació pura i simple dels proveïdors no pagant llurs factures; costa terriblement car a la comunitat conjunta.

En nom d'una autogestió il·lusòria, il·lusionista i il·luminada no es pot refusar el fet irrefutable que el progrés tecnològic fa que les mutacions empresarials són un camí sense retorn. Si una empresa, per més autogestionària que sigui, té massa personal per continuar la seva producció habitual o per a reconvertir-se a una nova producció ha de despedir immediatament, d'acord amb la llei de protecció de l'atur, els contractes privats en curs de tot el personal que li sobri; i si una empresa, mal portada, per més autogestionària que sigui, ha de morir segons la brutalitat dels fets mercantils, la única cosa possible és confiar a la Caixa Local de Consignacions, Dipòsits i Segrestos, un estudi tècnic per a una salvació mercantilment correcta o per a una liquidació amb el mínim mal possible per a tots: empresa, treballadors, inversors, inventors... (encara no pagats del tot segons contractes vigents), però també, i sobre tot, amb el mínim mal per a la comunitat econòmica conjunta.

Els diners comunitaris solvents, en funció d'excedents de producció inversiva i sota forma de crèdits inversius, només s'han d'utilitzar per a modernització tecnològica d'empreses (agrícoles, industrials i comercials) rendibles a judici de bancs de negocis bregats en la llei brutal de la rendibilitat mercantil.

El camí cap a una autogestió mercantil severa més rendible que la de les empreses individualistes o capitalistes a la «antigua usanza» serà un camí llarg i ardu, un camí de lenta conscienciació de tots els participants a cada empresa utilitària existent, de vida llarga per ben portada.

S'haurà de demanar responsabilitats polítiques o cíviques a tot executiu o parlamentari que pretengui defugir la llei brutal del mercat estrictament comptable-rendible.

Si els nous dirigents polítics o cívics, en sistema general monetari que es proposa, no saben treure les lliçons que comporta la trista aventura dels populismes estatistes (feixistes, hitleristes, franquistes, republicanistes, centralistes, militaristes... que ens han sotmès des de 1917 fins ara) és que la nostra cultureta contemporània ha perdut totes les seves arrels històriques i viu en un món de fantasies ruïnoses per a tothom.

Versió 10 d'abril del 1989.

Notes:

¹Veure més endavant el cas particular de les gran empreses molt complexes.

²ídem.

³ídem.

2.9.3. Protecció ecològica.

Es proposa mecanismes d'autoresponsabilització gremials i empresarials per evitar que la producció de mercaderies posi en perill l'equilibri dels ecosistemes.

La protecció ecològica és un objectiu prioritari per tal que el desenvolupament del mercat no es faci en detriment del patrimoni natural i cultural. Les empreses ja no poden ésser considerades com a simples productores d'unes mercaderies concretes que no tenen en compte l'equilibri dels ecosistemes (contaminació, perillositat, recursos exhauribles...). Les empreses han de ser considerades, pel contrari, com a productores d'uns molt més complexos i subtils **valors mercantils** (precio-mercantils i salario-mercantils) integrats en un marc d'ecologia i convivència, el més harmoniosament possible. Aquesta consideració és una necessitat vital per a la nostra societat fins ara terriblement abocada a desequilibris sense esperança de solució que produeixen una gran angoixa –i posen en perill la salut– a la majoria dels nostres contemporanis (individus, col·lectivitats, ètnies i inter-ètnies).

Per tal que aquesta consideració d'integració entre producció i ecologia es realitzi en la pràctica, la **societat geoplítica** ha d'establir unes **lleis mínimes de protecció ecològica** que els Gremis i llurs confederacions han de concretar en reglamentacions gremials d'ecologia en acord amb les institucions cíviques d'autonomia local, encarregades de llur aplicació legal.

Així cada **Gremi** establirà les condicions materials i socials mínimes que han de presidir les produccions específiques de les seves empreses, segons els reglaments cívics corresponents, amb l'objecte de respectar al màxim i de manera òptima els entorns físics, ecològics, socials i culturals.... de cada acte de producció.

La **Justícia Econòmica d'Ecologia i Convivència**, vetllarà pel compliment de les lleis mínimes en les reglamentacions locals i per la seva aplicació Gremial, no només en litigis entre Gremis i empreses, sinó entre els ciutadanas que en prenguin la iniciativa i qualsevol Gremi o empresa que aquells considerin que no respecten les lleis.

Els Gremis, sobre la base de les lleis mínimes i reglamentacions cíviques i gremials d'ecologia i convivència, i en funció del progrés tecnològic, establiran uns pactes periòdicament discutits entre totes les empreses del Gremi per tal de millorar i adaptar constantment l'aplicació de les lleis mínimes i reglamentacions corresponents de convivència i ecologia en relació a modificacions de les instal·lacions i del funcionament de totes les unitats de producció afectades al gremi.

La discussió d'aquests pactes, realitzada en total llibertat a l'interior de cada Gremi, es farà en presència de representants especialitzats de les diferents institucions **liberals jurisdiccionals** (autoritats cíviques, polítiques i judicials) i **liberals cíviques** (associacions de consumidors, de protecció de la natura...) que instaran a un progressiu millorament de la qualitat de vida, de la seguretat de les persones... etc.

Com a sistema original per a impedir atemptats ecològics cal tenir en compte els estudis fets en alguns països europeus amb forta indústria pesada i amb una ecologia industrial-agrícola desenvolupada.

En aquests països els estudis ecològics fets preveïen que qualsevol ciutadà o

entitat podria presentar queixa al jutge corresponent sobre una anomalia ecològica que l'incomodés o que ell cregués que perjudicava al conjunt del país.

El jutge –sense perocupar-se de moment d'estudiar el fonament real de la reclamació– donaria tres mesos a l'empresa, sigui per a reconèixer la realitat objectiva de l'anomalia, sigui per a rebutjar-ne la subjectivitat. L'empresa podria demanar fins a 3 mesos més, fonamentant la prolongació del termini en la complexitat de l'estudi tècnic.

Si l'empresa reconeixia el ben fundat objectiu de la reclamació, el jutge li donava un any per a corregir l'anomalia reconeguda.

Si l'empresa negava el ben fundat objectiu de la reclamació, el jutge decidia que un comitè de 2 experts, un de l'empresa i un del Tribunal estudiessin el problema tècnic plantejat en un termini legal. Si aquests no es posaven d'acord o el reclamant-denunciador no estava d'acord amb llur dictamen, el jutge nomenava un altre comitè d'experts, al nombre de tres: un altre expert per l'empresa; un altre del Tribunal; i el president, amb vot diriment en cas d'empat, nomenat pel Tribunal Suprem del país. Tindrien un termini legal, prorrogable en cas de necessitat, per evacuar llur dictamen tècnic.

En tots els casos en què seria reconegut el ben fundat objectiu de la reclamació-denúncia, l'empresa tindria un any per a subsanar objectivament i tècnica l'anomalia anti-ecològica.

En cas que l'empresa no obeís realment aquesta última sentència, hi hauria una clàusula legal automàtica que obligaria tots els membres del Consell d'Administració i de Direcció de l'empresa a construir-se un xalet familiar a menys de 50 metres del perímetre de l'empresa productiva i a viure-hi, amb llur família, durant, com a mínim, 10 mesos l'any.

És manifest que aquesta darrera clàusula automàtica seria suficient per tal que quedessin resolts satisfactòriament tots els conflictes ecològics d'una certa gravetat, d'origen comercial, industrial, ramader o agrícola.

Versió 10 d'abril del 1989.

2.9.4. Promoció de l'artesanía.

Es proposen mesures per promoure l'artesanía com a sistema que prima la qualitat sobre la quantitat, la creativitat sobre la serialitat, l'enriquiment de les comunitats ètniques i una sortida engrescadora per a joves i aturats.

La promoció de l'artesanía permet potenciar una producció en la que primi la qualitat sobre la quantitat, la creativitat personal sobre la serialitat automatitzada. L'artesanía recupera «in situ» (barri, municipi...) la feina creativa, i fomenta l'enriquiment cultural de les comunitats ètniques primàries i de l'entera comunitat inter-ètnica.

L'**Estatut Mixt** permet desenvolupar l'artesanía en els següents termes: a part del **salari de solidaritat social vital** corresponent a tot ciutadà, tot estudiant d'artesà i tot artesà cobraran un salari de solidaritat social, compatible amb la facturació de llurs productes, segons les modalitat següents:

Un **salari de solidaritat social d'artesà**, que complementarà els guanys obtinguts per l'artesà, de la venda dels seus productes. Aquest salari variarà únicament en funció del nombre d'habitants de la població en què exerceixi el seu ofici l'artesà i equivaldrà al salari de solidaritat social d'atur, més un percentatge variable d'aquest mateix salari de solidaritat social d'atur.

Salari de solidaritat social d'artesà en ciutat de més de 100.000 habitants: salari de solidaritat social d'atur més el 25%.

Salari de solidaritat social d'artesà en ciutat de menys de 100.000 habitants: salari de solidaritat social d'atur més el 30%.

Salari de solidaritat social d'artesà en ciutat de 25 mil a 50 mil habitants: salari de solidaritat social d'atur més el 35%.

Salari de solidaritat social d'artesà en ciutat de 10 mil a 25 mil habitants: salari de solidaritat social d'atur més el 40%.

Salari de solidaritat social d'artesà en ciutat de 5 mil a 10 mil habitants: salari de solidaritat social d'atur més el 50%.

Salari de solidaritat social d'artesà en ciutat de menys de 5 mil habitants: salari de solidaritat social d'atur més el 60%.

Salari de solidaritat social d'artesà en ciutat de menys de mil habitants: salari de solidaritat social d'atur més el 70%.

Un **salari de solidaritat social d'estudis d'artesanía** per a complementar el salari de solidaritat social d'atur per a tots els aturats que vulguin convertir-se en artesans. Aquests estudis professionals-artesanals teòrico-pràctics duraran un mínim de tres anys. Després d'una passantia de 2 anys, els nous artesans podran establir-se com a tals gaudint de l'Estatut Mixt d'artesà, segons la població.

Aquest conjunt de mesures permet afrontar ensems diverses problemàtiques candents: la despoblació rural, amb totes les seves conseqüències de progressiva incultura, l'atur industrial, el foment de l'artesanía, la recuperació d'arts i oficis tradicionals, la disminució de la població de les absurdes megàpolis... etc.

Tota empresa artesanal –amb «aprenents» i «passants» en nombre inferior a 3– tot comptant l'artesà mestre i els seus aprenents i passants amb el salari de solidaritat social corresponent a cadascú –serà dirigida lliurement pel sol artesà mestre, amb contractes salarials privats d'aprenentatge o de passantia que precisin participació o no-participació transitòria en l'empresa.

Tota empresa artesanal, amb un nombre de productors estables entre 3 i 15 mestres artesans haurà de prendre la forma de Empresa Cooperativa Artesanal per Accions, en la qual el gerent i els seus dos suplents de 1er i 2on grau seran elegits pels companys de manera a assegurar la continuïtat del comandament cooperatiu intern amb la discontinuïtat de les persones responsables: cada gerència durarà 4 anys i la reelecció només podrà intervenir després de 8 anys de la cessació i sentència favorable del Tribunal Local de Prudhomes Artesans.

En cas de sentència condemnatòria, el Tribunal fixarà el salari de solidaritat social de l'interessat, definitivament i durant tot el temps que durin els seus eventuais recursos a Tribunals de nivells superiors, sempre amb clàusules de temeritat de més en més greu si finalment es manté la sentència condemnatòria en els termes originaris. En cas contrari, la sentència final fixarà tots els punts legals necessaris per a una situació personal estable de l'interessat, en relació al salari de solidaritat social, la pena, la inhabilitació post penitenciària, la seva nova participació o no participació definitives en la cooperativa acusadora, etc.

Tota cooperativa artesanal per accions podrà tenir, a títol transitori que pot esdevenir contracte privat de cooperador amb plens drets– aprenents o/i passants en nombre 2 vegades inferior al dels mestres artesans regularment inscrits en l'Empresa Cooperativa Artesanal per Accions (ECAA) degudament registrada aquesta última i els primers en el Gremi corresponent.

Tota ECAA que necessiti un nombre de socis mestres artesans superior a 15 haurà d'escollir lliurement:

- o bé dividir-se en dos o més ECAA's distintes i especialitzades, sense cap lligam entre elles;
- o bé, passar a l'Estatut d'Empresa Autogestionària (SAG) o qualsevol altre empresa menys (SAPAG) o gens autogestionària (SANAG).

Versió 10 d'abril del 1989.

2.9.5. Municipalització del sòl.

Es fa breu referència als beneficis que la proposada municipalització del sòl pot tenir per a les empreses.

La **municipalització del sòl** (vegeu tema corresponent) no solament té uns efectes favorables per a la societat, garantint la conservació i protecció del medi ambient, impedit l'especulació antisocial dels terrenys i afavorint un urbanisme i un ruralisme ecològics eficients, sinó que beneficia directament a les empreses.

Les empreses, gràcies a la progressiva propietat municipal del sòl, tindran un lloguer baix i alliberaran així molts capitals fins ara immobilitzats i adormits en terrenys, capitals que revertiran en benefici d'accionistes i/o obligacionistes.

La municipalització del sòl també permetrà, als municipis, d'incentivar o de refusar empreses interessants o perjudicials per a la població local i l'ecologia en general.

Versió 10 d'abril del 1989.

2.10. Mesures per a una empresa oberta al comerç exterior equilibrat.

2.10.1. Drets de duana equilibradors i antidumping.

Es presenten algunes repercussions per a les empreses derivades del sistema de comerç exterior equilibrat i antidumping.

Els **drets de duana** generals i antidumping permeten a les empreses una lliure importació i exportació dins un marc de responsabilització social delimitat per l'equilibri de les balances comercials amb cada **societat geopolítica** estrangera, segons tractats bilaterals, multilaterals o quasi mundials.

Es tracta, doncs, d'afavorir al màxim les llibertats concretes mercantils, però dins unes **regles de joc net** que no converteixin certes pràctiques de mercat en antisocials, desequilibrant el seu comerç exterior o obrint camins de competència deslleial, via **dumping**, sense caure però, en proteccionismes immovilistes absurds. Els drets de duana anti-dumping permeten afrontar dos casos principals d'exportacions de països estrangers:

països que arruïnen les capes baixes de llur població treballadora amb salaris insuficients;

països que s'arruïnen tots sencers amb subvencions usureres a les exportacions fetes per grans oligopolis, monopolis, concerts, grups de pressió... nacionals o transnacionals.

En tots dos casos, en els nous tractats de comerç exterior s'indicarà que les clàusules relatives als drets de duana anti-dumping, no sols obeeixen al legítim egoisme econòmic propi, sinó, i sobre tot, a l'ideal humanista d'unes condicions de vida suficients per a tota la població, compresos els treballadors de més baixa categoria tècnico-**forística** o en atur-forçós i les petites i mitjanes empreses sense proteccionisme estatista. Els drets de duana antidumping són, doncs, un gest de solidaritat social amb els treballadors proletaritzats, amb les Petites i Mitjanes Empreses (PiME) i amb la totalitat del país estranger que empra aquests mètodes d'explotació.

En els tractats exteriors, ha de constar que el propi país està disposat a ajudar en tot pla d'humanització interior del país que ho demani, però que això no significa aprofitar-se de la seva deslleialtat comercial, no respectant els preus de cost mínim, científicament establerts a nivell mundial, amb totes les matitzacions, modulacions i correccions geo-culturalment necessàries en cada cas concret.

Versió 10 d'abril del 1989.

2.11. Protecció específica al treball, l'invent i el capital.

Les mesures de **protecció legal mínima dels agents privats de producció** no solament afecten a l'empresa com a tal, sinó als altres tres agents productius: el treball, l'invent i el capital.

Per aquest mateix ordre anirem estudiant diferents mesures que poden ajudar a que la intervenció d'aquests agents en la producció sigui més efectiva.

Versió 1987.

2.11.1 Mesures de protecció específica al treballador assalariat.

2.11.1.1. Estatut liberal d'estudiant i aprenent.

La protecció social dels **treballadors utilitaris** assalariats es fonamenta en les mesures **financeres** garantides pels diferents **Estatuts (General, Utilitari i Mixt)**.

Els estudiants i aprenents, dels 16 als 25 anys, disposaran del **salari de solidaridad social** corresponent. Podran canviar tantes vegades com vulguin de la funció d'estudiant a la d'aprenent, i veceversa (com a màxim 1 vegada a l'any). També podran renunciar, a partir dels 18 anys, a qualsevol d'aquests dos estatuts liberals, per a posar-se a treballar com a assalariat utilitari. Però podran retornar a l'estatut d'estudiant o d'aprenent fins als 25 anys. Passada aquesta edat, també es podrà demanar pròrrogues justificades per a continuar estudis o aprenentatges en estatut liberal.

Versió 1987.

2.11.1.2. Salari de solidaritat social d'atur, vaga o lock-out.

A partir del dia en que una persona individual es posi a treballar com a assalariat utilitari, amb un mínim legal de 18 anys, en qualsevol empresa utilitària, es farà obrir a la Caixa d'Estalvis del seu domicili (uni-assalariat) o en un Banc de negocis (multi-assalariat), un **compte corrent d'estalvi de producció**.

Cobrarà de la seva empresa el seu salari utilitari a través de la Confederació General de Caixes d'Estalvis i Bancs de Negocis, la qual rebrà de cada empresa, mensualment, la llista total de col·laboradors i del salari total corresponent a cada un d'ells, amb les indicacions estadístiques necessàries.

La defensa practica, tant individual com col·lectiva, dels assalariats contra tot intent subjugador de llur llibertat contractual, rau en el **salari de solidaritat social d'atur forçós, vaga o lock-out**, sense límit de temps. El valor monetari d'aquest salari de solidaritat social es calcula segons el **sistema de punts**. El valor del punt és una variable en funció del repartiment de la **massa financera total** –menys la part assignada als pressupostos extraordinaris– dividida pel nombre total de punts. El valor del punt depèn, doncs, de la creació d'excedents de producció de consum. Així, la condició utilitària (com la liberal, general o mixta) no està fixada d'una vegada per totes, sinó que el salari de solidaritat social depèn exclusivament de la prosperitat general del mercat.

Sobre aquest mínim salari de solidaritat social d'atur, es fixarà automàticament el salari mínim interprofessional (per exemple, aquest serà el doble d'aquell: salari de solidaritat social d'atur, 40.000 i salari mínim interprofessional, 80.000).

El salari efectiu, en cada cas concret, serà fruit del contracte lliure entre la demanda de col·laboradors competents per part de l'empresa i l'oferta de treball assalariat-competent en cada especialitat demanada.

El salari de solidaritat social d'atur, vaga i lock-out, serà el mateix per a tothom, sigui quina sigui la categoria tècnica-salarial del treballador. La raó és que es tracta d'un mínim vital, depenent de la prosperitat general i de la solidaritat comunitària.

Aquesta legislació general no s'oposa a que qualsevol treballador assalariat contracti privadament, en el mercat lliure de les assegurances privades (per capitalització o mutualitat) el contracte que li assegni una remuneració superior, de tipus privat, en el cas que, de comú acord, les dues parts (assegurat-asegurador} estableixin.

Aquest conjunt legislatiu assegura als assalariats utilitaris com a persones lliures al servei contractual lliure d'una lliure empresa, que ells lliurement han triat. Així, els treballadors no necessiten cap legislació humiliant, ni cap inspecció o Magistratura laboral de tipus estatista burocràtica. No cal complicar les coses que són clares.

En conseqüència, resten completament lliures la contractació i descontractació de treballadors, tant per part de l'empresa com per part de cada treballador. El salari individual i les obligacions que comporta per a les dues parts contractants, és un contracte privat, establert lliurement entre l'empresa i cada un dels seus col·laboradors, que queda protegit automàticament pel salari mínim interprofessional. No s'hi pot interposar cap sindicat, cap gremi,... cap organisme estatista o col·lectivista. El contracte de treball és un contracte bi-personal civil, sotmès exclusivament al Dret Civil.

Els salari de solidaritat social d'atur, vaga o lock-out serà abonat automàticament al compte corrent financer del treballador-assalariat –en qualsevol dels tres casos previstos– per la caixa d'Estalvis, a partir del mateix moment en que es presenta el certificat de cessació de la seva col·laboració en l'empresa on treballava, indiferentment que sigui a iniciativa d'ell o de l'empresa. L'abonament es farà mensualment, a l'avançada.

En tots aquests casos, a més a més, l'empresa haurà de pagar a cada un dels seus col·laboradors a qui hagi entregat l'anterior certificat, el salari corresponent als dies realment treballats, així com una mensualitat completa de compensació. Això per llei general, independentment de possibles indemnitzacions pactades en el contracte laboral.

Per simple indicació de l'interessat. si l'acomiadament obeeix a estúpides represàlies anacròniques de l'empresa referents a actuacions sindicals o reivindicatives comunitàries de l'acomiadat, aquest tindrà dret a cobrar doble salari d'atur durant dos anys; però durant aquest temps, el seu nom haurà d'estar obligatòriament inscrit en públic en totes les Caixes d'Estalvis, en les oficines dels gremis i en els butlletins sindicals obrers i patronals, sotmès així a judici dels seus propis companys i de tot els cens laboral.

Versió 1987.

2.11.1.3. Vaga i lock-out uniempresarials.

Constitucionalment s'admet la vaga i el lock-out d'una sola empresa per ram productiu, com a generadors del dret a cobrar, per temps indefinit, el salari de solidaritat social mínim, si es compleixen les condicions explicitades a continuació:

Tota vaga de més d'una empresa (o unitat de producció) de la mateixa especialitat, del mateix gremi o subgremi, no dona cap dret al salari de solidaritat social de vaga perquè, fàcilment, esdevé una maniobra subtil que va contra els interessos dels mateixos assalariats de les empreses afectades. En efecte, una vaga general de totes les empreses d'un ram no ataca gens ni mica l'estabilitat d'aquestes empreses, doncs suprimeix tota possibilitat de competència entre elles durant el temps d'una vaga sectorial o subsectorial.

Tota vaga en una sola empresa, per a ésser legal, i donar a dret a cobrar el salari de solidaritat social, ha de complir el següents requisits:

1. estar proposada pel **Comitè Laboral** o a iniciativa del 25% del personal.
2. estar aprovada per votació secreta majoritària de tot el personal.
3. sense intromissió a dins de l'empresa de cap sindicat o partit polític.
4. amb preavís d'un mes a l'empresa per tal que:

la gerència tingui temps d'estudiar les reclamacions dels seus col·laboradors.

hi hagi temps per a la proposició i eventual pràctica de l'arbitratge.

5. en cas d'**arbitratge**:

acceptació per les dues parts.

acceptació per una sola part.

refús de les dues parts.

6. en cas de refús d'una o dues parts: declaració de vaga amb preavís de 15 dies.

Les vagues salvatges són definides per no complir, per part dels treballadors, alguna o totes les condicions anteriors. Les vagues salvatges són permeses, és a dir, no són prohibides ni castigades, i sense intromissió de la policia ni de la Justícia, a menys de desordre i violència flagrants. Aquest tipus de vagues no donen, però, dret al salari de solidaritat social de vaga.

Tot lock-out de més d'una empresa comporta el pagament automàtic dels salaris de solidaritat social de lock-out corresponents, als afectats i la reclamació judicial automàtica de l'import total anterior a unes empreses prou temeràries per a pretendre, amb aquesta acció, jugular el mercat lliure del treball lliure.

El lock-out patronal en una sola empresa és, en canvi, una possibilitat de lluita lleial i legal que s'ha d'admetre en les mateixes condicions explicitades pel cas de vaga. Complertes aquestes condicions, l'empresa té el perfecte dret de declarar el lock-out, com els obrers tenen el dret de declarar la vaga: aquesta situació dóna dret immediat i automàtic als treballadors de cobrar el salari de solidaritat social per lock-out, per temps indefinit.

Versió 1987.

2.11.2. Mesures de protecció efectiva a l'inventisme utilitari.

2.11.2.1. Inventisme.

El conjunt dels invents utilitaris forma un sistema que anomenem **inventisme** i que és el factor de producció global i de productivitats especialitzades (**forístic**) de més gran i millor potència acumulativa de béns produïbles.

En el sentit de la producció global i de les productivitats especialitzades, l'inventisme utilitari es presenta com una empresa especial, que no pot tenir rendiments beneficiaris fins al dia en que passa de l'esfera de les idees, projectes, assajos, plantes-pilot... a l'esfera de la realitat pràctiques i rendibles objectivament en el mercat.

L'entera **societat geopolítica** ha d'ajudar que l'invent, assolit individualment o en equip, arribi el més ràpidament possible a la seva màxima i òptima utilització. Això, evidentment, en funció de les capacitats econòmiques reals d'aquesta societat, però comprenent que es tracta del factor privat més important forísticament.

En l'aspecte forístic, l'única primera matèria imprescindible a l'home, és la seva intel·ligència creativa, inventiva i pràctica. És evident que les ciències aplicades –tecnologies d'avantguarda o inventisme pràctic– han d'anar precedides d'investigació fonamental i de recerca especialitzada, anomenades «teòriques» malgrat siguin essencialment **pro-experimentals** i indefinidament experimentadores en laboratori.

Cal ajudar-ho tot. Però per vies diferents: una cosa són les activitats, per essència **liberals** de la recerca fonamental i de la recerca especialitzada en qualsevol branca de la física (física inerta, biofísica, antropobiofísica...) i una altra cosa, l'inventisme pràctic, essencialment utilitari (mercantil).

Nota:

Forística i forestivitat.

Del grec phorein = produir, la forística es la consideració conjunta de la producció global de qualsevol unitat de producció (empresa, subgremi, gremi, ram, subsector o sector productiu, mercat) i de les corresponents productivitats especialitzades relatives.

La forestivitat és la modulació sintetitzadora de la productivitat bruta i de totes les «productivitats» relatives a tants factors i unitats de producció com sigui tecnològicament possible. Comprèn les variacions o gradients de la **forística**.

Forística i forestivitat són molt més amplis i complexos que **producció** i **productivitat** i són actualment un dels problemes d'anàlisi matemàtica més importants, tant en microeconomia com en macroeconomia.

Versió 1987.

2.12.2.2. Oficines de patents i marques.

Per ajudar concretament l'inventisme pràctic, les **Oficines de patents i marques** realitzaran gratuïtament l'estudi tècnic i el registre protector dels invents utilitaris objecte de futures patents i marques. Paral·lelament es crearà la Justícia especialitzada corresponent. Per atendre la creativitat inventiva allí on neixi, caldrà crear tantes Oficines i tantes justícies especialitzades com calgui als diferents nivells territorials.

Tota aquesta organització econòmica i judicial, especialitzada en inventisme, patents i marques, serà de naturalesa essencialment **liberal i oberta** a les persones que més i millor hagin demostrat la seva competència científica i tecnològica, no solament en el camp teòric, sinó també en el camp pràctic del mercat productiu. És evident que tots els científics i tecnòlegs d'aquesta organització liberal –de gran prestigi– estan obligats per la llei del secret professional, i han de posar tota llur competència al servei dels qui, en fer una demanda de patents, poden demanar ajut per a portar a bon terme la idea, projecte, assaig, planta-pilot... originals.

Tota aquesta organització ha d'estar a disposició del candidat inventor. Cada demanda d'invent, patent o marca, ha de quedar atesa en el corresponent registre per a un estudi tècnic competent i gratuït, el més ràpid possible, en funció de les dificultats i complexitats del problema tècnic-mercantil plantejat.

En cada cas, l'estudi comportarà la concessió o denegació motivada de l'ajuda, sigui creditícia, sigui financera, que hagi demanat l'aspirant a invent, patent o marca pròpia, per a estudis de laboratori o planta pilot, previs a qualsevol pas de major envergadura.

L'estudi tècnic fet per l'Oficina també podrà comportar uns consells i una ajuda, exclusivament interiors, de perfeccionament tècnic-conjunt amb l'inventor del pre-invent plantejat.

Qualsevol litigi sobre tots aquests aspectes anteriors, serà portat automàticament a instrucció i sentència del Tribunal corresponent a la Justícia d'Invents, Patents i Marques. Aquest, malgrat la seva especialització vocacional, estarà assessorat, en cada cas, per experts d'alta tecnologia, sotmesos també a secret professional, en el ram en què s'inscriu el suposat invent. En tots els casos, aquests Tribunals buscaran el més possible un terreny d'entesa entre l'Oficina de Patents i el candidat inventor.

Quan l'invent, patent o marca hagin estat concedits, sobre proves experimentals de laboratori o planta pilot, tècnicament indiscutibles, l'Oficina proposarà a l'inventor d'escollir entre una de les tres alternatives d'explotació de l'invent, patent o marca. La decisió, completament lliure, per part de l'inventor o propietari de la nova patent o marca, haurà de fer-se sobre aquestes tres possibilitats:

1. L'Oficina pot comprar l'invent, patent o marca, per posar-lo a disposició de totes les empreses de cada ram afectat.
2. L'inventor-propietari pot explotar ell mateix l'invent, o vendre'l a una empresa particular. En cas de voler explotar ell mateix el seu propi invent, tindrà dret preferent al crèdit comunitari si accepta des d'un principi d'explotar-lo en règim pre-autoqestionari i, més preferent encara si es tracta d'un règim totalment autogestionari.

Disseny de civisme

3. Organització mixta: un període de 3 anys a favor de l'inventor a partir del ple funcionament de la unitat de producció basada sobre l'invent en qüestió amb inversió parcialment o totalment finançada per l'Oficina de Patents, que passat aquest període el ven al gremi o subgremi corresponent.

L'inventor-propietari que, havent escollit l'alternativa segona, haurà fracassat tres vegades en el seu intent d'explotació o venda privades –degudament finançat i ajudat per l'Oficina de Patents o creditat per un Banc de Negocis, segons demanda pròpia– podrà demanar l'automatisme judicial de l'alternativa primera.

El sistema d'organització interestatal d'invents, patents i marques ha d'ésser uns dels elements més importants en tota discussió i negociació diplomàtica de modus vivendi, de tractat bilateral o multilateral de comerç exterior.

Versió 1987.

2.11.3. Mesures de protecció efectiva a l'estalvi-capital.

2.11.3.1. Estalvi i capital.

L'estalvi-capital, originàriament era una única cosa concreta, però amb el temps s'ha anat diferenciant degut a la progressiva complexificació del diner, complexificació realitzada gràcies a l'eficàcia comptable, abstracta i interbancària de la moneda.

El diner, en el cas de l'estalvi-capital, té fins ara dues funcions socials confoses pel públic estalviador i molt ben diferenciades pels tècnics que saben transformar la «moneda estalviada» en «capital bancari i borsista».

Per al poble, generalment confós, el diner és «moneda estalviada en comptes corrents a la vista». Però, en tant que aquesta moneda entra i queda passivament en un compte corrent durant un temps més o menys llarg, es transforma en una senyal comptable-abstracta i perd la seva qualitat de signe concret-actiu-circulant de riquesa.

Pels alts professionals i tècnics, el diner és «moneda capitalitzada» doncs, saben convertir i mobilitzar els petits estalvis monetaris dels comptes corrents a la vista en «importantíssims i eficaços capitals-paper». Aquests capitals-paper són numèrics, anotacions comptables-abstractes, que es mouen per compensació entre comptes corrents com a «crèdits o finances».

La conclusió pràctica és que cal protegir de manera efectiva la «moneda estalviada» contra els traficants del «paper-capital». Per això, cal diferenciar legislativament sobre els «saldos positius de tots els comptes corrents a la vista –fins ara administrats pels Bancs i Caixes a tall de «recursos aliens» d'una banda: i, sobre les indefinides formes de lliures contractes de capitalització entre els Bancs de Negocis i llurs clients privats (estalvi a termini, accions, obligacions, contractes de capitalització...) de l'altra banda—:

Aquesta diferenciació legislativa ens permet prendre dues mesures clarificadores:

1. 1. Socialització de la moneda estalviada en els lliures saldos diaris de tots els comptes corrents a la vista.

Tots els saldos positius dels comptes corrents a la vista en Bancs de Negocis (Comptes corrent de producció i comptes corrent d'estalvi de producció multi-assalariada) i en Caixes d'Estalvis (comptes corrents d'estalvi de producció uniassalariada i comptes corrents d'estalvi de consum –d'origen privat o/i d'origen comunitari) són un bé comú mercantil en llur globalitat i com a tal han d'ésser garantits per la comunitat. La seva socialització permetrà un coixí comptable a les operacions de crèdit comunitari i de finances al consum. La protecció d'aquests saldos es fonamentarà en un interès compost automàtic (per exemple, del 6%) anual, amb garantia econòmica total de la societat geopolítica conjunta.

2. 2. Lliure contractació de capitalització entre Bancs i clients.

Més enllà de l'estalvi a la vista, a lliure disposició de l'estalviador, la capitalització és la suma de molts estalvis entregats contractualment a termini a un Banc de Negocis.

Disseny de civisme

Així, els clients d'un Banc poden posar a disposició d'aquest capitals privats en comptes a termini, segons contracte lliurement negociat entre les dues parts a un determinat interès negociat.

En aquest segon cas, el gremi i subgremis bancaris estan obligats a crear les diferents Caixes de Garanties Inter-bancàries, amb jurisdicció tècnica i territorial ben definida, necessàries per a una protecció màxima i òptima dels capitals que els hagin estat entregats lliurement, segons lliure contracte, per llurs lliures clients, però que no suprimiran del tot el risc inherent a tot contracte mercantil lliure, cas ben contrari al de la garantia total oferta per la societat geopolítica als comptes corrents a la vista.

Aquestes Caixes de Garanties Inter-bancàries, gremials i subgremials, administraran provisionalment, venent o liquidant-lo finalment, tot Banc incapaç de fer front als seus compromisos contractuals lliures, fent-se'n responsable, fins a un màxim (per exemple, del 50%) , quan la venda o liquidació no permeti de complir aquests compromisos al 100%. La resta (l'altre 50%) serà coberta pel Banc en la mesura que pugui, i allò que resti sense cobrir serà pèrdua per al client, que n'ha corregut lliurement el risc, segons contracte.

Versió 1987.

2.11.3.2. Borses al comptat i a termini de mercaderies i de paper (accions, obligacions, pagarés...).

A la llibertat total del comerç bancari –dins les regles de joc clar i responsable– cal afegir la llibertat total de les **borses** de mercaderies i de valors, generals i especialitzades.

Les **Borses de mercaderies** (Llotjes) s'han de moure en llibertat, tant en el mercat interior com en el comerç exterior. La sindicatura –d'estatut liberal– solament ha de vetllar pel manteniment dels preus mínims legals, però no ha d'intervenir en cap límit de preus màxims.

Les **Borses de valors** només han de tenir una legislació sobre el procediment d'adequar els valors de les accions a la realitat productiva de les empreses.

La sindicatura, igualment d'estatut liberal, ha de vetllar no solament pel preu mínim sinó –únic cas en el mercat– pel **preu màxim de les accions o obligacions**. Aquest preu màxim de cada acció o obligació de qualsevol empresa és per evitar que l'especulació excessiva o l'alça forçada esdevingui, com acostuma a passar, un robatori contra capitalitzadors i estalviadors de bona fe, que arriquen els seus capitals en determinats valors, enbaucats per la seva puja, quan aquesta no correspon realment al valor de l'empresa en qüestió (a vegades ni al doble, ni al triple del seu valor real).

Totes les empreses actuant en borsa, sigui d'una manera eventual, sigui de forma professional, cooperaran proporcionalment a llur xifra de negocis, a la creació i funcionament de les distintes Caixes de Garantia Intra o Inter Borsística necessàries, en les mateixes condicions i obligacions que en l'apartat anterior han estat exigides als Bancs.

Dintre el marc de la Justícia Econòmica es crearan els Tribunals especialitzats en activitats bancàries i borsístiques encarregats d'instruir i sentenciar tot litigi en el camp bancari i borsístic segons pròpia legislació gremial.

Versió 1987.

2.11.3.3. Conclusions sobre la diferent protecció a l'estalvi a la vista i el capital-paper de tipus bancari.

L'**estalvi**, guardat en els comptes corrents a la vista (de producció, d'estalvi de producció i d'estalvi de consum) no és, per ell mateix, factor actiu de producció. Només passa a ser capital actiu quan l'estalvi de producció es ven, es posa a disposició del mercat a través dels Bancs de Negocis o entitats similars. És a dir, passa a ser capital actiu quan s'inverteix i es transforma en força activa de producció.

Aquest pas d'**estalvi passiu** a capital actiu no és fàcil i comporta molts riscos. Pot realitzar-se per contractació privada amb un Banc de Negocis o per compra-venda de mercaderies i valors de Borsa. En qualsevol dels dos casos, el diner així capitalitzat ha de sortir d'un compte corrent a la vista i transformar-se en un dipòsit a termini en un banc, o bé en paper-capital privat (accions, obligacions, pagarés...) o en compres borsistes...

La capitalització (és a dir, la conversió de l'estalvi passiu en capital actiu) és un negoci com un altre que, si be te molts riscos, també proporciona molts beneficis. Aquesta activitat és deixada en llibertat total, tant pel que fa a la contractació privada de capitals amb Bancs de Negocis, com pel que fa a l'actuació en Borsa. La protecció legal dels capitals invertits es fa a través de les Caixes de Garanties Interbancàries i Interborsístiques, legislades a tal finalitat.

L'estalvi, per la seva banda, també ha d'ésser protegit i molt especialment contra qui el transforma en capital sense contracte, sinó en base a la invenció de diner feta sobre els excedents de comptes corrents a la vista –recursos aliens– a canvi d'interessos baixíssims. La millor protecció de l'estalvi a la vista és la **socialització** dels saldos positius d'aquests comptes corrents que poden rendir un interès comunitari molt més alt (per exemple, el 6%) del que actualment comporten (1%). La socialització dels saldos significa que els **establiments comptables** ja no en poden fer ús privat. Tota capitalització ha d'ésser explícitament volguda, a través d'un contracte específic pel propietari de l'estalvi. L'estalvi no capitalitzat serà considerat **estalvi comunitari** del qual ningú, que no sigui el seu propietari o la mateixa comunitat a través del seu gerent –l'Estat– no pot servir-se'n. Aquest, quan s'en serveix, dóna com a contrapartida l'entera garantia de la mateixa societat geopolítica: protecció que no ha estat mai donada fins ara.

Cal entendre, però, que lligar l'estalvi de propietat privada a la fortuna total de l'entera societat geopolítica ha estat una constant històrica: s'ha fet, però, a través de la utilització que en feien els Bancs en relació a la solvència dels seus clients. Però aquests han sofert, mancats de contracte de protecció, les successives crisis cícliques o actuals d'inflacions monetàries amb molt més riscos i perills privats, que si haguessin estat de protecció de l'entera societat geopolítica.

Nota:

Estalvi passiu i capital actiu.

El diner passiu és el que queda en un compte corrent a la vista com a saldos o excedents –positius o negatius– del compte corrent.

El diner actiu és el que passa d'un compte corrent a un altre.

Versió 1987.

2.12. La societat utilitària consumidora.

Produir i consumir són els dos actes utilitaris per excel·lència. La llibertat de produir i de consumir és fonamental per un mercat llibertari, però, com sempre, aquesta llibertat no pot ser l'excusa per a saltar-se unes regles de joc net mínimes, exigibles a qualsevol productor o consumidor.

En el cicle del consum aquestes regles de joc han de permetre un mínim consum vital per a totes les persones, han de facilitar el control de qualitat i la protecció d'altres espècies vives i del medi ambient.

En tractar aquests temes no pretenem ser exhaustius ni afrontar-los amb el rigor necessari a un especialista en cada matèria. Solament plantejem algunes pistes que ens ajudin a dialogar per sortir de la paràlisi d'uns i de la inconsciència dels altres en mantenir l'equilibri dels ecosistemes en els quals i dels quals també hi participen, òbviament, les persones humanes.

Versió 1987.

2.12.1. Societat utilitària productora i societat utilitària consumidora.

La **societat utilitària** està formada per dues societats complementàries: la **utilitària productora (cicle de la producció)** i la **utilitària consumidora (cicle del consum)**.

La societat utilitària productora produeix **mercaderies no finites** que tenen diverses destinacions segons llurs característiques:

hi ha mercaderies **no finibles** que romanen en el cicle de la producció per a continuar essent transformades (per exemple, les matèries primeres).

hi ha mercaderies **no finibles** que, per ser inversives, romanen en el cicle de la producció com a instruments en i dels processos productius (per exemple, la maquinària).

finalment, hi ha mercaderies **finibles** que estan en poder del comerços i indústries al detall per passar al **cicle del consum**, a la societat utilitària consumidora, quan són venudes pel detallista i comprades pel consumidor.

Així, tota mercaderia produïda en la societat utilitària productora ho és per anar a parar, més o menys directament o indirectament, més tard o més d'hora, més o menys transformada, a la societat utilitària consumidora. El consum és el que dóna a la producció el sentit humanista de servei a les persones.

Versió 1987.

2.12.2. Consum.

El consum acaba, fineix, tot el procés mercantil-productiu: aquest procés exigeix, doncs, ésser **finançat** –el diner financer és el que fineix en el consum– quan es donen **excedents reals de mercaderies de consum**, vitalment i culturalment demanades per la població total de la societat geopolítica.

El consum, en ser la darrera etapa de la producció tanca el cicle. Quan una mercaderia, apta per al consum vital-cultural de qualsevol persona, és adquirida per qualsevol consumidor –amb poder de compra privat-solvent o amb poder de compra financer-comunitariament solvent– s'acaba el seu cicle mercantil-productiu normal; la mercaderia esdevé finita i comença per a ella un nou cicle d'exclusiva iniciativa, propietat i ús personal al servei de les necessitats vitals culturals de la persona (individual, familiar; institucional i associativa liberals...) que l'ha comprada.

El consum és, així, el fi i la finalitat natural de la producció. Tractant-se de dos cicles ben separats del mercat total, cal separar molt bé la **societat utilitària productora** i la **societat utilitària consumidora**. L'incentiu de la primera és la satisfacció de les necessitats de l'egoisme natural i de l'interès comptable-monetari de cada productor personal segons mèrits propis. L'incentiu de la segona –consumidora– és la llibertat d'ús per a cada consumidor i la solidaritat social en l'ús dels excedents positius de producció consumptiva.

Aquesta separació entre els dos cicles –el productiu i el consumptiu– és exigida per a poder distingir les diferents lliures composicions, interessos, motivacions... que caracteritzen cada cicle en el si de l'entera societat geopolítica; distinció necessària per a una llibertària estratègia d'equilibri econòmic en el mercat total.

Versió 1987.

2.12.3. Productors-consumidors i simples consumidors.

La primera diferència entre el cicle de la producció i el cicle del consum rau en la respectiva distinta composició. Mentre que el cicle de la producció és exclouent ja que només s'hi compten els professionals utilitaris (empresaris eficaços, treballadors competents, capitalitzadors inversors, inventors operatius), el cicle del consum és totalitzant: encabeix tots els membres de la societat geopolítica sense excepció. Efectivament, totes les persones de la societat geopolítica tenen dret a consumir segons dues modalitats possibles.

La primera, és la dels **productors-consumidors**: són els professionals utilitaris que realitzen el seu consum a través d'un poder de compra de doble origen i solvència:

- a. de solvència i origen salarials-privats, remuneració contractual lliure de la seva lliure participació activa en la societat utilitària productiva.
- b. de solvència i origen financers-comunitaris, en virtut de l'**Estatut General** i, ocasionalment, dels **Estatuts Utilitari i Mixt**.

La segona modalitat és la dels **simples consumidors**: són els qui no pertanyen a la societat utilitària-productora però sí a la utilitària-consumidora:

els professionals i col·lectivitats liberals que gaudeixen únicament i exclusiva d'un poder de compra per a consum de solvència i origen financers-comunitaris, en virtut de llur **Estatut Liberal**;

els individus sense professió, així com les famílies (independentment dels ingressos particulars de cada un dels seus membres) que gaudeixen també d'un poder de compra per a consum de solvència i origen financers-comunitaris, en virtut de l'Estatut General.

Versió 1987.

2.12.4. Dret al consum: diner financer gratuït per a tothom.

Aquest dret al consum de tots els ciutadans de la **societat geopolítica** el tenen pel fet d'haver-hi nascut o de viure-hi. El fet de viure-hi, sense haver-hi nascut, té molta importància, car inclou el dret solidari al consum social de tots els immigrants. Cap país decent els pot refusar, sobretot si són dèbils i pobres, amb l'única condició que adquireixin, per lenta educació, una suficient osmosi amb la població autòctona. En cas d'incapacitat flagrant per aquesta osmosi neo-nacionalitzant, cal trobar solucions menys insolidàries que la simple expulsió. En tots els casos, serà millor portar la pròpia solidaritat humanista al país dels emigrants, si la causa d'aquesta emigració no és la lliure decisió personal, sinó la misèria o, adhuc, la fam.

Per a protegir de manera eficaç aquest dret al consum de la lliure població de cada ètnia lliurement confederada a l'interior de la societat geopolítica, el primer i indefugible pas és la protecció real i concreta del **cicle de la producció** de mercaderies finibles: sense producció no hi ha béns per a consumir. (Aquesta **protecció general i específica als agents de producció** es tracta en l'apartat corresponent).

El segon pas per concretar el dret al consum, és dinamitzar tot el cicle de la producció completant el poder privat-solvent de compra dels productors-consumidors: donar gratuïtament i equitativament a tota la població, segons el principi de solidaritat social, el diner financer necessari per a un lliure consum dels excedents de producció en mercaderies finibles. (Aquest segon pas, que cerca equilibrar econòmicament el mercat, es tracta en parlar dels diferents Estatuts Financers).

Aquests dos mecanismes –protegir la producció i distribuir equitativament diner financer gratuït per al consum dels excedents de producció consumptiva– són suficients per assegurar l'equilibri econòmic del mercat i una creixent creativitat vital-cultural de tots els membres de la societat geopolítica.

Un darrer ajut per a facilitar el dret al consum és el descobert automàtic d'un 25% sobre el saldo promig dels 3 darrers mesos, que tenen tots els comptes corrents de consum, en Caixes d'Estalvis.

Versió 1987.

2.12.5. Protecció i responsabilització del consum.

El consum, com qualsevol altre acte monetari, vol la seva immediata i total personalització i responsabilització. La societat utilitària consumidora és tan simple, que no necessita cap legislació específica llevat d'impedir el consumisme alienador i fomentar la creativitat ecològica tan natural a l'home si no se'l corromp socialment.

L'única regla fonamental del cicle del consum és que tota transacció (tota compra-venda de mercaderia entre detallista i consumidor) sigui efectuada per **factura-xec telemàtica** i a través exclusivament d'un **compte corrent d'estalvi de consum** obert en una Caixa d'Estalvis: tota persona tindrà un sol compte corrent d'estalvi de consum (aquest únic compte també pot ser familiar indistint).

Només en un cas particular caldrà una legislació mínima dels actes de consum: les col·lectivitats liberals, per tal d'evitar la corrupció de gestió dels seus pressupostos (ordinaris i extraordinaris) i d'agilitzar-ne els tràmits, hauran de comptar amb un **cap de compres** únic, responsable de l'administració de cada institució o associació, administració que ha de cercar una eficàcia compradora que tingui més en compte la qualitat que el preu.

El consum real pot ser descrit com un procés consistent en «l'absorció de béns utilitaris per a la seva transformació en vitalitat corporal-anímica o/i en vivències espirituals-culturals». És a dir, el consum satisfà les necessitats utilitàries de les persones i, per aquest fet, les allibera., les deixa lliures per a dedicar-se a activitats no purament utilitàries corporals-anímiques. El consum permet, per tant, el sosteniment i promoció del propi ésser de cada persona individual, familiar, col·lectiva, o comunitària.

Entès el consum com un fet vitalment necessari i socialment alliberador, cal que sigui potenciat al màxim. Si cerquem una producció màxima en quantitat i òptima en qualitat només és per gaudir d'un consum també màxim i òptim per a tota la població. Això no té perquè significar, necessàriament, ni **consumisme** estúpid, ni desenrotllisme cec i il·limitat, sempre que es respectin les següents condicions dins un **mercat llibertari i responsable**:

1. que el consum no estigui manipulat. Aquesta és la base del consumisme: les empreses més potents despenen grans quantitats de diners i recursos en una publicitat absurda i manipuladora amb l'objecte de fer consumir a la gent allò que realment ni desitja ni necessita. La reforma del **sistema publicitari** és la garantia més eficaç contra aquest consumisme degradant.
2. que la producció no sigui anti-ecològica. Cal un paquet de lleis mínimes de protecció ecològica per tal que cada Gremi les apliqui integralment i pràcticament a la seva especialitat productiva.

Assegurades aquestes dues condicions, creiem que no és cap bojeria la idea d'un consum màxim en quantitat i òptim en qualitat per a tots els membres de la societat geopolítica global.

Versió 1987.

2.12.6. Els límits del creixement.

L'aparició contínua de noves necessitats és una de les característiques més peculiars de l'espècie humana que fa d'ella una espècie en constant evolució cultural. Sempre oberta a nous horitzons i noves perspectives. Aquesta peculiaritat s'expressa, precisament, en el progrés, tant tecnològic-productiu, com social-consumptiu-alliberador.

Des de l'informe del Club de Roma sobre els límits del creixement, el tema del «creixement 0» és cabdal per a relacionar ecologia i economia.

Malgrat l'aportació que l'informe va realitzar en tant que «crit d'alerta», cal estudiar les conseqüències que se'n deriven per a veure qui afavoreixen i quins interessos se'n poden aprofitar.

Volem tenir en compte la hipòtesi que, si bé cal rebutjar un creixement sense límits com el del «capitalisme salvatge», cal, però, un cert creixement dins el marc d'un mercat llibertari responsable i ecològic. Sense aquesta hipòtesi el «creixement 0» pot ser una cobertura de certes classes riquíssimes de l'occident-capitalista o molt ben situades en l'escalafó burocràtic de l'orient-socialista per a mantenir el poder, mantenint a les poblacions en el subconsum versus misèria. Aquestes classes poderoses, que de diner ja en tenen prou, prefereixen amb escreix continuar mantenint el poder basat en l'estretor dels pobles que no permetre que aquests es beneficiïn dels avantatges productius tecnològics actuals i a venir. Treballar menys hores i tenir diners a la butxaca permet a la gent «pensar», «dissentir», «insubordinar-se»... i això, per al poder, sempre és perillós.

L'austeritat estructural resultant d'un «creixement 0» ben planificat i perllongat, substituirà «sense traumes» l'actual austeritat forçada, conjuntural, provocada per l'actual crisi inflacionista-stagflacionista. «Estrenyer-se el cinturó», en nom de la crisi (provocada) o dels límits del creixement (autoprovocats) és el millor mètode, històricament conegut, per a una domesticació-esclavització igualment prostituidores del que se'n diu «les masses», a les quals ja no queda més remei que la submissió conformista o la ira impotent.

Degut a la nefasta estratègia industrial que porta a una creixent contaminació i exhauriment de recursos, hom ha reaccionat demanant la supressió de tota indústria contaminant i de tot procés industrial-energètic que exhaureixi determinats recursos. De nou es confon (confusió provocada com a parany pels ingenus) entre la tecnologia i un cert (ús irresponsable antieconòmic i antiecològic que les classes dirigents actuals en fan o permeten. Avui hi ha solucions tecnològiques per a evitar la contaminació, produir energia suficient i trobar recursos alternatius pràcticament inexhauribles. Però cal la voluntat política per a potenciar aquestes solucions i, aquesta voluntat política, sols pot esdevenir eficaç en un sistema de responsabilització llibertària i solidària. Del contrari, «feta la llei, feta la trampa». Avui hi ha, per exemples molts invents que per interessos creats resten arraconats; hi ha moltes lleis pro-ecològiques que per «interessos minoritaris» no són aplicades, via suborn parlamentari, judicial o executiu en qualsevol dels seus graus.

Només un indefinit progrés econòmic-ecològic (repartició salarial i financera/producció precio-mercantil i creditícia/equilibri econòmic) pot oferir a totes les persones les concretes llibertats fenomèniques (menjar, vivenda, vestit, comunicacions, cultures, assistències...) que els permeti un desplegament

específicament i lliurement humà-espiritual-cultural, més enllà de la misèria, la fam o la simple i inestable subsistència. Del contrari, amb una pseudoecologia supressionista de la producció energètica, industrial i química estem abocats a:

un creixement 0, expressió d'un neo maltusianisme de moda;

unes crisis inflacionistes inacabables que comporten tota baixa relativa de la producció real i potencial;

una centralista planificació productiva-estatista igualment antilibertària en l'àrea comunista com en l'àrea anticomunista;

una ràpida proletarització no sols dels dèbils, pobres i marginats, ja avui amb gravíssims problemes d'atur forçós, sinó també de les classes mitjanes i menestrals compreses totes les professions anomenades «liberals»;

la sentència de mort a milions de persones avui ja desnodrides o subnodrides biològicament i culturalment.

El debat sobre els límits del creixement ha d'ésser, doncs, reconsiderat des de l'objectiu prioritari de la superació dels escandalosos desequilibris existents entre els nivells de consum de les diferents capes de població i dels diferents blocs de països. Si disposem d'una repartidora telemàtica s'acabarà la bizantina polèmica sobre si primer cal la producció per a després repartir (repartició que, arribat el moment, s'oblida cínicament) o si primer cal repartir sense ocupar-se de produir (per idealisme igualitarista). Avui cal començar a repartir, potenciant ensems la llibertat de produir dins unes regles de joc responsabilitzadores i ecològiques. A cada avenç productiu en qualitat i en quantitat, la repartidora financera reequilibra econòmicament el consum amb la real producció de mercaderies finibles.

Els límits del creixement també han de ser reconsiderats dins una potenciació llibertària de la «matèria utilitària primera» inexhaurible i il·limitada de l'home: la seva capacitat intel·lectual creativa que es concreta en el cicle de la producció en els innumbrables invents utilitaris realitzats, aplicats o per aplicar. Avui més que mai, àdhuc en el capítol de l'energia, la solució depèn més dels pressupostos atorgats a la investigació científica fonamental, especialitzada i aplicada, lliurement desenvolupada, que no pas de l'explotació de les energies tradicionals i modernes, moltes d'elles exhauribles o super-perilloses.

Versió 1987.

2.12.7. Ecologia, economia i diner.

La contaminació i l'exhauriment de certs recursos són uns fenòmens característics i típics de les cultures sedentàries, urbanes, és a dir, de tota civilització, des de fa, per tant, uns 10.000 anys. No es donen ni en l'estat animal de la natura ni en l'evolució prehistòrica de la humanitat.

La contaminació i l'exhauriment de certs recursos avui es veu particularment accentuada en la nostra civilització super-tecnològica. Aquesta gravetat no prové tant de la mateixa tecnologia com de la utilització bèl·lica i consumista que els poders legals i fàctics en fan per al seu propi profit i contra els pobles que, enlloc de disfrutar de les possibilitats productives d'aquesta tecnologia, es veuen condemnats, en el límit, a la misèria i la fam dels pobres, dels marginats, dels vells, dels orfes...

Les dues disciplines per a lluitar contra les contaminacions inherents a la civilització són l'ecologia i l'economia.

L'**economia** és «la norma de repartició equitativa (-nomia) del bé comú nacional (eco-)», bé comú representat avui dia pels excedents de producció inversiva (crèdit) i de producció consumptiva (finances) que no compren lliurement les empreses productores i els productors consumidors amb llur sol poder de compra salarial privat-solvent, respectivament.

Ara bé, l'economia és filla d'una disciplina encara més antiga, l'ecologia: aquest és un terme, igualment compost, que significa «paraules lliures (-logia) sobre el bé comú nacional (eco-)».

Les paraules acostumen a ser anteriors a la norma, ja que gràcies a elles s'expressen els termes ben precisos d'aquesta norma.

Aquest lligam etimològic entre economia i ecologia, reforça, encara més, la necessitat de dissenyar una ecologia econòmica i una economia ecològica: expressions que, en l'accepció corrent d'ecologia i en la que hem definit d'economia vol dir «protecció del bé comú cara a la seva repartició equitativa entre la comunitat»; o bé, «repartició equitativa del bé comú entre la comunitat, respectant-lo i potenciant-lo». Per bé comú hem d'entendre tot el patrimoni natural i cultural heretat: el sol, els boscos, els rius, el mar, l'aire, la informació, l'energia i les comunicacions... els excedents de producció... És tot aquest bé comú que s'ha de potenciar i respectar per a ser distribuït equitativament el seu ús i els seus fruits.

En la crisi d'anticivilització actual, vivim en una plena indisciplina i menyspreu del bé comú a tots els nivells, que crea una situació de fet en la que tots estem immersos i que no sempre sabem que fer per emergir-ne pràcticament. Tal com hem definit els termes, avui regna «l'anti-ecologia i l'anti-economia». En aquesta situació de fet, no n'hi ha prou de dir-se «ecologista» per fer realment ecologia; ni de posar-se l'etiqueta «d'economista» per a fer realment economia.

Ens cal afrontar el tema de la repartició equilibradora, és a dir, de l'economia ecològica en termes fenomenològics, científics i tecnològics; en termes de solucions pràctiques i possibles que, inspirades en els ideals de la solidaritat i la llibertat, respectin l'ecologia i l'economia ensems, però que no es perdin en simples declaracions de principis idealistes o ideològics.

L'ecologia humanista no solament ha de beneficiar els privilegiats de les

societats històriques i actuals, sinó a tota la població de la Terra actual i futura.

L'ecologia humanista s'empenya a eliminar tota pol·lució i vol concretar-se en una comunió amb la natura i amb els homes. L'economia ecològica vol lluitar contra tot tipus de pol·lució inclosa la «corrupció» social i política; vol l'equilibri dels ecosistemes inclòs l'equilibri econòmic del mercat i de la societat; vol l'harmonia amb tots els sers vivents inclosa la solidaritat completa entre tots els homes i dones, entre totes les famílies i altres grups primaris, entre totes les persones col·lectives i ètniques de major envergadura.

Aquesta voluntat radical de llarga i difícil transformació i conversió interna de totes les persones a favor d'un projecte verament ecològic-econòmic, que retorni l'harmonia perduda en el planeta, sense renunciar a cap conquesta positiva de la humanitat, és necessària i imprescindible, però cal el saber fer econòmic-polític que faci eficient aquesta voluntat comunitària.

El primer pas és la depuració del diner corrupte i l'obtenció del diner impol·lut; un diner transparent, científic, responsable, equilibrador, afavoridor del joc net de tothom, amb sanció judicial immediata per a tot intent de joc brut.

El segon pas és que, amb aquest diner blanc, la societat geopolítica es fa mestressa de la capacitat d'inventar poder de compra en funció dels excedents de producció i pot evitar, així, de malmetre diners en l'erosió de l'antieconomia que crea inflacions i deflacions.

El tercer pas consisteix en repartir aquest bé comú mercantil oferint al poble, en quantitat màxima i qualitat òptima, uns serveis i equipaments públics adequats i gratuïts (autoritats sense burocràcia, autonomies confederades; educació i instrucció en llibertat; salut, urbanisme, mitjans de comunicació, serveis públics —aigua, llum, transports, correus—...).

El quart pas és destruir l'escandalosa mercantilització de la societat liberal (descomercialitzar-la i desfuncionaritzar-la) amb un finançament comunitari i un sistema de responsabilització, d'incompatibilitats i d'ingrés liberal.

Així, cal atacar, una a una, cada pol·lució específica. La lluita ecològica és una lluita de diner i de tècnica comprada amb aquest diner i cal combatre la pol·lució amb totes les armes tecnològiques al nostre abast.

Versió 1987.

2.13. Mesures de protecció al consumidor.

2.13.1. Consum i consumisme.

Vivim en la confusió del significat del terme consum. A voltes l'equiparem a «destrucció»; a voltes a «la satisfacció de les necessitats vitals i culturals».

L'etimologia ens pot donar unes pistes. En català es distingeix entre «consumar» i «consumir».

«Consumar» significa «portar a la perfecció última els béns materials consumits, d'acord a les exigències vitals de la natura específica del vivent que consumeix».

«Consumir» significa «destruir, acabar...». És un significat exacte del punt de vista estrictament material.

Des d'una perspectiva humanista i ecològica cal assegurar una quantitat mínima de consum per a cada població considerada, sobre la qual progressivament s'ha d'augmentar la quantitat i la qualitat de cada producte obtingut, i sense que atempti al mitjà ambient i que no sigui introduït com a necessitat artificial i a la força, per una publicitat hàbil, obsessiva i abusiva.

El **consumisme** és un terme que expressa la realitat creada per un **publicisme** cínic i mentider que genera necessitats artificioses a les quals la gent, sovint, no pot respondre per manca de poder de compra. Forma part del consumisme l'intentar superar aquesta manca de poder de compra endeutant als consumidors amb fàcils préstecs bancaris, els interessos i la devolució des quals, a data fixa, acaben per arruïnar a tots els nivells a individus, famílies i col·lectivitats liberals. Després d'un cert temps de prosperitat consumista i fictícia, els impostos i la impossibilitat de substituir els préstecs vells per altres de nous, aboquen els consumidors més dèbils a una encara més tràgica manca de poder de compra de consum, de la qual solament els jocs d'atzar esdevenen la única sortida somniada.

En aquestes situacions sempre ressusciten els moralismes de l'austeritat virtuosa: «cal estrenyer-se el cinturó», virtut obligada pels de baix que paguen així els mals negocis dels bancs, el consumisme de les classes riques i les enormes i absurdes despeses dels estatismes xucladors.

Els termes «consumisme» i «publicisme» són allargament de les arrels corresponents de consum i publicitat. Hom admet que, segons la lingüística, tot allargament redueix el significat de la corresponent arrel. Consumisme i publicisme són paraules d'àmbit molt restringit que expressen realitats com les que es descriuen a continuació:

Quan una empresa fabrica un producte manifestament innecessari, inútil o inclús nociu, empra una publicitat obsessiva, hàbil i mentidera, tramada amb tots els recursos de les ciències psicològiques experimentals. Així, crea unes condicions que obliguen de fet, a moltes persones, famílies i institucions sense suficient sentit crític, a gastar els diners que sovint ni tant sols tenen, en la compra de tal inútil i/o nociva mercaderia.

Quan l'anterior publicisme no és suficient per a obtenir les vendes necessàries als oligopolis o monopolis mundials, aquests compren les complicitats que calgui (estatistes, parlamentaristes, policiaques, burocràtiques...) per a introduir els seus productes gràcies a contractes «públics», promocions

indirectes, assessoraments privilegiats, actuacions legislatives complicadíssimes... que permetin a tals màfies beneficiar-se dels consumidors sense personalitat pròpia.

Amb aquests dos embaucaments, el capitalisme salvatge actual inventa una enorme quantitat de diner escriptural-abstracte que, amb el pagament a terminis, endeuta als consumidors i els encadena a vendre's a qualsevol preu per a pagar els inacabables deutes.

A aquests tres elements del consumisme oferim tres remeis concrets:

la supressió del publicisme per empresa, susbtituïnt-lo per una publicitat objectiva realitzada pels professionals liberals de cada Gremi i posada a l'abast de qualsevol consumidor. la impossibilitat de corrupció per diner o amb obsequis valuosos-sospitosos gràcies a la factura-xec personalitzada, sota la vigilància de la Justícia independent. la diferenciació entre, d'una part, el **préstec bancari** (basat en l'invent de diner comptable fet pels bancs a partir dels dipòsits a termini de llurs clients) i de l'altra part el **crèdit inversiu** i les **finances consumptives** (invenció política de diner comunitari-solvent en funció dels excedents reals en mercaderies d'inversió o de consum respectivament). Aquest doble mecanisme d'invenció de diner –el bancari-privat i l'econòmic-comunitari, oferirà el poder de compra suficient per a garantir un equilibri del mercat tant en el camp de les inversions com en el del consum: aquest queda així garantit no sols pels productors-consumidors eficients, sinó que també queda assegurat el consum mínim, vitalment i culturalment necessari –tecnològicament possible en cada espai-temps– dels **simples consumidors**, i això sense obligar ni a uns ni als altres a «entranpar-se fins al coll».

En resum, el consumista adquireix allò que ell no vol, allò que el publicista li ha fet desitjar «des de fora» sense que l'interessat ho desitgi «des de dins».

Pel contrari, l'augment de consum és la possibilitat pràctica de posseir allò que hom desitja realment «des de dins» del mateix. Aquest és un privilegi, per ara reservat a uns pocs homes rics que, tement perdre els seus privilegis, pontifiquen que «no és bo per al poble nedar en l'abundància, al poble li convé l'austeritat, perquè és més sana».

Cal respectar i potenciar la llibertat concreta de consumir per a tots i cadascun dels membres de la societat geopolítica: augmentant el poder de compra, les disponibilitats dineràries de tota la població, comunitàriament en funció dels excedents reals de producció consumible. El diner financer-consumptiu, en aquest sentit és llibertat per a tot el poble.

Versió 1987.

2.13.2. Protecció al consumidor i control de qualitat.

El corrent d'opinió creixent, recollit en nombroses associacions, sobre la defensa del consumidor, podrà desenvolupar-se amplament gràcies al conjunt de mesures que cal aplicar en el cicle del consum.

Aquestes associacions acollides a l'**Estatut Liberal**, i finançades, per tant, amb pressupost comunitari, gaudiran d'un conjunt d'instruments molt eficaços per a una defensa real del consumidor:

la publicitat per Gremi substituint el publicisme per empresa;

la publicitat tècnica-especialitzada elaborada en cada Gremi per a consulta d'experts, també gratuïta i lliure;

la independència dels col·legis de metges, veterinaris, assistents sanitaris i socials... d'arquitectes, enginyers... tots ells acollits a l'Estatut Liberal, als quals la llei constitucional corresponent encarregarà de la vigilància de la qualitat de les mercaderies de consum en allò que la seve especialitat els competeixi;

la independència dels laboratoris d'anàlisis químics-físics-biològics, garantida per l'Estatut Liberal, a tots els necessaris nivells d'autonomies locals (municipis, comarques, ètnies, inter-ètnies...) i en l'àmbit global de la societat geopolítica: es podrà obtenir d'ells gratuïtament i sense interferències (obligats per secret professional des de la petició d'anàlisi fins a la documentació pública final) informes tècnics sobre la qualitat de tots els productes que hom els hi sotmeti a estudi.

la Justícia Econòmica Especialitzada en Ecologia oberta a qualsevol denúncia o litigi per incompliment de les lleis mínimes d'ecologia i de la seva aplicació reglamentària pels Gremis, en les empreses.

Els consumidors, associats o no, podran exigir un control de qualitat basat en els següent principis i mecanismes:

1. La finalitat del mercat llibertari és la de facilitar al client les mercaderies produïdes:

en quantitat suficient, per tal que no hi hagi desabastament en cap sector o territori del mercat:

en funció de les necessitats de tota mena del propi poble i d'altres pobles que es vulgui ajudar;

en funció de la lliure voluntat de compra de cada lliure ciutadà o col·lectivitat: l'ur capacitat de compra està assegurada (ja sigui de solvència i origen privats-salarials, ja sigui de solvència i origen comunitaris-crediticis o financers).

en qualitat suficient, segons demanda culturalment progressiva de la clientela.

2. El control de qualitat serà preocupació i responsabilitat legal bàsica dels Gremis, en Estatut Liberal, que confederaran totes les empreses i tots els productors.

3. La publicitat d'empresa comercialista actual quedarà prohibida per llei i serà

substituïda per una publicitat objectiva realitzada pel Gremi.

4. Les denúncies per falta de qualitat d'un producte poden presentar-se al Gremi corresponent o a la Justícia especialitzada, per qualsevol persona individual o col·lectiva, privada o pública, a través de llurs advocats propis o d'ofici i, en el cas de la Justícia, pels fiscals o defensors del poble.
5. Els Gremis tindran l'obligació estricta de contestar tota denúncia de falta de qualitat en el termini màxim de 3 mesos, segons la tecnologia més avançada: laboratoris propis especialitzats al màxim i instal·lats de manera òptima, d'acord amb les respectives possibilitats financeres.
6. La Justícia especialitzada també disposarà dels propis laboratoris necessaris tecnològicament per a poder contrastar, sota la seva pròpia responsabilitat jurídica, tota la documentació aportada per les tres parts: la denunciant, la gremial i l'empresa denunciada.
7. Els laboratoris independents, tant d'entitats liberals (universitats, facultats, escoles tècniques i professionals, alts centres d'estudis i investigacions de ciència aplicada i tecnologia avançada...) com d'empreses utilitàries, poden estudiar en concurrència qualsevol dels aspectes tècnico-documentaris a petició motivada de les parts implicades en el procés, inclosa la mateixa Justícia. Acceptada la responsabilitat primera de l'estudi encomanat, hauran de continuar-lo fins al final amb presentació d'una memòria exhaustiva sobre el mateix. Totes les parts implicades poden demanar a la Justícia corresponent que dicti l'obligació legal per a qualsevol d'aquests laboratoris independents de procedir a l'estudi tècnic demanat. A la fi del procés, el Tribunal especialitzat dictaminarà a qui correspon el pagament de la factura del laboratori utilitari-empresarial eventualment emprat. En el cas del consumidor privat o social liberal aquest eventual pagament serà a càrrec de les finances comunitàries.
8. El Tribunal especialitzat en la garantia de les mercaderies produïdes dictarà, al final, segons documentació completa i procés judicial, la seva sentència tendent a penalitzar l'empresa responsable, a donar satisfacció moral i, si cal, pecuniària, al client defraudat, i a obligar les empreses del Gremi concret a una elevació constant de qualitat i corresponent informació al públic a través de publicistes capacitats.

Versió 1987.

2.13.3. Exclusiva publicitat pels Gremis.

L'actual publicitat per empresa és el resultat d'una competència ferotge i deslleial, i es regeix per motius ben clars de recerca d'oligopoli en el sector «assetjat» per l'empresa que més diner té a gastar, ara i aquí, en publicitat, els enormes costos de la qual farà pagar més tard a la clientela, així enganyada. Per les raons indicades, és evident que es tracta d'una publicitat, si bé molt hàbil i enginyosa, brutalment mentidera, que ofereix a la seva clientela d'ingenus admiratius la falàcia d'unes facilitats de pagament que inciten al consumisme: aquest últim, no sols és esclavitzador d'individus i famílies, sinó també i sobretot, arruïnador de tot un país.

Als subgremis, com elements de base, als gremis i a llurs respectives confederacions tècniques, territorials i generals, els correspondrà en exclusiva la realització de la publicitat tècnica a l'enter servei liberal i per a la informació i educació econòmica en el mercat lliure del públic diferencialment compost per:

-les empreses clients en els subcicles del cicle de la producció:

la producció corrent i el comerç a l'engròs.

la producció inversiva.

el comerç exterior.

els comerços i indústries al detall.

-els clients consumidors del cicle del consum:

individual-familiars.

institucionals-liberals i associatius no lucratius.

En aquesta publicitat gremial hi haura imperativament:

1. La llista, en seccions separades, de totes les empreses membres del Gremi o Sub-gremi, amb les característiques essencials de cada una.
2. La llista de totes les produccions precio-mercantils d'aquestes empreses, ben especificades totes les indicacions tècniques, comercials i estadístiques útils a la clientela –segons aranzel o nomenclatura general interna i, a ser possible, interestatal.
3. Una ressenya comparativa entre empreses per a cada mercaderia-qualitat-preu, precisant i resumint els avantatges i inconvenients en la compra, l'ús, la garantia i el servei post-venda.
4. I totes les indicacions convenientes a la disciplina sub-gremial i gremial de cada empresa.

La finalitat d'aquesta llei sobre publicitat exclusivament gremial o sub-gremial és doncs:

1. Evitar la competència deslleial per omissió, mantenint el client en la ignorància de tots els avantatges i inconvenients tècnics de cada producte venut per cada empresa;
2. Mantenir, així, un lleial mercat llibertari;

3. Evitar el consumisme a base de tècniques publicitàries enganyoses.

Així, la publicitat pot reprendre la finalitat d'elevat constantment la informació i la cultura de tot el poble, referent al coneixement de la qualitat de cada mercaderia produïda, en general dintre cada Gremi i en particular en cada empresa, incloses les artesanals.

Les indicacions publicitàries de marca empresarial hauran sempre, per llei, d'ésser a l'abast del més ignorant dels consumidors del producte.

Versió 1987.

2.14. Mesures de municipalització del sòl.

2.14.1. Municipalització del sòl (urbanisme i rurbanisme).

La terra era de propietat comunitària en el seu origen i a aquesta mena de propietat ha de tornar. Els propietaris de la terra, segons etimologia clàssica són els seus habitants, però en són propietaris comunitaris. Els bens comunals, tradicionals testifiquen explícitament que el marc comunitari de la propietat de la terra es el municipal: ni individual ni l'estatista. La comunitarització de la terra cal que sigui, doncs, municipalització.

La terra s'ha tornat mercaderia a partir de l'agricultura civilitzada. L'origen de la propietat privada individual de la terra prové de la feudalitat: el vencedor s'apropia de la terra i el vençut la treballa com a servent de la gleba. Les relacions socials depenen, doncs, de la possessió o no possessió de la terra, en una societat tecnològica post-feudal, és un absurd de greus conseqüències econòmiques, socials i ecològiques. Tot canvi de propietat crea, però, conflictes inevitables i, per això, cal fer-lo amb un procediment que redueixi el mínim els conflictes i en doni solució viable i satisfactòria a les dues parts: al propietari actual, eventual venedor lliure i a la comunitat municipal, eventual compradora lliure (amb els recursos constitucionalment a la seva disposició per aquest fi).

Si les primitives civilitzacions agrícoles de l'era neolítica, i els grans imperialismes històrics posteriors, trobaren en la progressiva apropiació privada de la terra cultivada el punt d'arrencada de tota creació de riquesa les actuals civilitzacions industrials han portat tal institució a un absurd procés «especulatiu» que encareix uns terrenys i en desertitza uns altres. Qualsevol intent de lluitar amb eficàcia en la protecció del patrimoni natural dels recursos naturals i contra la pol·lució de la terra, l'aigua i l'aire topa sovint amb la «propietat privada del sòl» contra la qual hom esdevé legalment i justicialment —és a dir, pràcticament— impotent. L'estatització de la terra, via expropiació forçosa, té dos problemes molt greus: el primer suposa la rebel·lió de tots els antics propietaris brutalment espoliats, a benefici d'altres propietaris que només tenen el mèrit i la sort de no haver estat encara «planificats» o de tenir prou influència corruptora d'altres instàncies per no ser-ho; el segon problema és la burocratització de l'administració de la terra expropiada, feta per funcionaris de l'Estat o de companyies monopolístiques de serveis públics, uns i altres, allunyats físicament, mentalment i culturalment de les localitats afectades.

Els «**georgistes**» demostraren a Hongria, durant els pocs mesos d'un govern independent (1918-1919), les grans possibilitats que ofereix la municipalització de la terra. La lliçó d'aquesta experiència és que la compra de la terra, a l'amigable, a preu de mercat lliure, de les finques i propietat de propietat privada en el municipi sota pena pels propietaris recalcitrants, d'un elevat impost municipal específic, és una municipalització viable que redueix els conflictes.

Si el municipi és l'amo, administrador i vigilant de la pròpia terra, moltes campanyes ecologistes trobarien un resultat pràctic immediat fent desaparèixer els terrenys infrautilitzats, mal utilitzats o sobreutilitzats.

La primera condició, doncs, d'un urbanisme, d'un rurbanisme, d'una agricultura, d'una industrialització, progressivament més útils, millor estructurats i organitzats i, per tant, més bells i ecològics, és la propietat municipal comunitària del sòl.

Mentre no hi hagi una total municipalització del sol —i unes lleis mínimes

generals sobre llur utilització— no serà possible cap urbanisme ni rurbanisme correcte segons l'actual sentit de la història, la bellesa, l'arquitectura, l'enginyeria, les infraestructures, els parcs, els jardins, l'agricultura, l'aigua, els boscos, la medecina preventiva...

Els nuclis habitats —tant de rics com de pobres— creixen sense ordre ni concert. Els habitants o posseïdors ancestrals de les terres sotmeses a una especulació desenfrenada fugen davant tanta lletjor devoradora de bells paisatges naturals-culturals de segles. Tota ciutat, tota vila, es tornen dormitoris en uns barris i amb vida artificiosa i turbulent en d'altres. I tothom content... però amb stress constant i presses que no condueixen enlloc, si no és a la negació fictícia de si mateix en un terbolí antisocial sense sentit.

Les dèbils i antiquades infraestructures de tots els nuclis habitats, «salten» a la vista de tots llurs habitants, però les estructures jurídiques i judicials, contencioses administratives i altres, enlloc d'alliberar la gent, pellinguen indefinidament les baorreries més indignes i indignants.

La vida continua i la pressió vital-instintiva dels de baix contra l'anti-societat que se'ls imposa comença a molestar les classes benpensants, que tracten tots els qui no en són d'apàtrides, provocadors, insolents i intrigants.

Tots aquest fenòmens, tan fàcils de profetitzar des dels mateixos orígens de les revolucions europees, sempre, arreu i en tot han atrapat de sorpresa tothom per desinformació deliberada del poble, però, molt més als governants «incapaços» o còmplices dels cíncics especuladors.

Quan es mor un d'aquests especuladors enriquits amb l'empobriment dels més i menys rics i de la trista misèria dels pobres, les «forces morals» de l'anti-societat històrica, que en vida no han denunciat mai els seus maneigs criminals, es precipiten per cantar les glòries del difunt (amb la corresponent remuneració).

Tan ràpid i caòtic ha estat el creixement dels nuclis habitats de les terres civilitzades que el futur de ciutats i viles es presenta com una tasca àrdua, difícil i llarga d'urbanisme sensat i conservador i d'un rurbanisme revolucionari i bell, en funció de les possibilitats tecno-dromològiques de la nostra pròxima civilització d'inesgotable energia de fusió i de la corresponent disminució de l'horari legal de labor professional, tant en l'àrea mercantil-productiva com en la liberal-social.

La municipalització del sòl que es proposa està fonamentada en els següents mecanismes:

1. En cada municipi es crea una comissió mixta amb un nombre de membres, segons importància demogràfica i cívica del municipi, elegits com a representats de:

tots els ciutadans i entitats cíviqes del municipi;

tots els propietaris de terrenys del municipi;

les autoritats federals i territorials afectades (Estat, governs cívics del municipi, barris, comarca;... Justícia).

Les eleccions seran, unitat per unitat i segons el **sistema general d'eleccions** i successions liberals.

2. Aquesta comissió mixta negocia amb cada propietari de terreny urbà o rural situat en el territori municipal, el preu, en mercat lliure, de la seva propietat. Aquesta negociació lliure es fonamenta en els principis següents:

Disseny de civisme

- a. En cas de lliure acord el preu convingut serà pagat rigorosament pel municipi en funció de les possibilitats financeres dels seus pressupostos comunitaris extraordinaris per a l'adquisició del sol municipal.

Mentre aquest pagament pel municipi no sigui possible, l'acord lliure convingut comporta les següents clàusules hipotecàries:

inscripció en el registre del deute Públic Municipal, amb garantia d'un interès comunitari convenient (per exemple, 6%) a favor de l'expropietari.

revisió del preu convingut cada 5 anys, només a favor de l'expropietari, quan en aquest període es produeixin variacions importants del preu segons estadístiques oficials.

Tant si el Municipi paga a l'acte, com a termini, l'acord de compra-venda comporta les següents clàusules:

Un contracte de lloguer, per 100 anys, indefinidament renovable, equivalent a un tant per cent (per exemple, l'1%) del preu lliurement convingut, serà inscrit en el registre municipal de la propietat del sòl a favor de l'antic propietari i nou inquilí permanent;

l'úsdefruit del lloguer és permanent «dinàsticament». Tanmateix, en cas de no continuació, per qualsevol causa, del contracte de lloguer anterior, abans o després dels 100 anys, l'expropietari i nou inquilí permanent o els seus hereus legítims cobrarà una indemnització adequada a la llei, inversament proporcional al nombre d'anys de l'úsdefruit del lloguer.

- b. en cas de no acord entre el propietari lliure i la comissió mixta del sòl, aquell, amo del terreny no venut lliurement al municipi:

consignarà en acta notarial el preu que ell vol del seu terreny i que, ara, la comissió no accepta.

pagarà anualment sobre aquest preu lliure de no acord un impost municipal específic (per exemple, del 6%).

en tot moment podrà demanar noves negociacions amb la comissió i, en cas de no assolir novament acord, pot demanar a la Justícia especialitzada del sòl que sentenciï una decisió contradictòriament i plenament documentada.

3. Els terrenys urbans petits que només serveixin a un habitatge individual o unifamiliar i, eventualment, a una artesania o art pròpia del propietari o usufructuari; i els terrenys rurals petits. Que només serveixin per a habitatge o explotació agrícola individual o unifamiliar i, eventualment, a una artesania o art pròpia, no seran afectats per la llei de municipalització del sòl, mentre duri aquesta utilització tan limitada a nivell privat. Però aquests terrenys d'estricta ús individual-familiar-artesanal no es podran vendre a compradors privats, sinó solament al municipi, sigui quina sigui la raó de cessar-ne l'ús protegit per la llei de municipalització del sòl.

4. La municipalització podrà començar tant bon punt estigui realitzada la cartografia a gran escala de tot el municipi amb totes les seves terres urbanes, forestals i agrícoles.
5. Tot litigi sobre la interpretació de la Llei de Municipalització del Sòl serà sotmès a la Justícia especialitzada corresponent en els diferent graus. La primera mesura cautelar del Tribunal a qui estigui sotmès a litigi, serà l'obligació de pagament de l'impost municipal vigent (6% anual) sobre el valor consignat lliurement per la part actora com a valor precio-mercantil del terreny en litigi.
6. En relació a les propietats agrícoles es poden contemplar diferents casos:

Si el propietari no vol vendre, però ha mantingut el terreny incult, se li ofereixen crèdits per a una explotació racional. Si passat un termini no posa en explotació el terreny, se li podrà expropiar. Si el propietari ven i vol conrear el terreny se li ofereixen crèdits. Si no els fa treballar, se li podrà descontractar el lloguer.

Els minifundis, malgrat puguin ser considerats improductius, no poden ser reconcentrats per la força. L'únic que es pot fer és exposar i donar a conèixer la cartografia detallada del poble amb tots els minifundis i facilitar el contacte de la gent amb altres zones de cultius productius reconcentrats. Si la reconcentració és una necessitat sentida dels seus propietaris l'han de demanar ells. Començar per les terres més dolentes pot evitar els malentesos ancestrals entre «necessitats tècniques agrícoles actuals» i «l'afany de propietat del pagès no advertit encara de les mateixes».

En el cas dels latifundis, es pot pactar en cada poble la cessió d'algunes hectàrees per a vivendes unifamiliars i horts per a tots els habitants sense casa pròpia ni propietat agrícola.

La quantia d'un 6% proposada com a interès a pagar pel municipi permet, en el cas d'hipoteca per falta de recursos municipals per a comprar al comptat, un rendiment net del 5% al propietari (ja que ha d'abonar un 1% de lloguer). Aquest rendiment és important comparat amb l'impost municipal del 6% que hauran de pagar els propietaris recalcitrants que no volen vendre el seu terreny al municipi.

Amb aquest sistema es crea una situació molt diferenciada quant a diners a cobrar (pel propietari venedor, un 5% mentre duri la hipoteca) o a pagar (un 6% pel propietari que no vol vendre). Aquest impost del 6% anual és pràcticament prohibitiu per a tot propietari que no vol vendre a menys que dediqui el terreny a una explotació agrícola, industrial o immobiliària molt rendible. En aquest cas de molta rendibilitat, el municipi disposarà del conjunt de l'impost del 6% per a pagar les hipoteques pendents i, adhuc, podrà anar rebaixant l'1% del lloguer municipal als usufructuaris de la municipalització.

Versió 1987.

2.14.2. Nivells d'aplicació de la municipalització del sòl.

El nivells d'aplicació de la municipalització del sòl poden ser diversos. Per exemple, per ordre de prioritats i de facilitat, la municipalització podria afectar: sol urbà.

la muntanya, de cara a la repoblació forestal intensiva, protecció d'aigües i camins...

les zones marítimes que, més enllà de la franja de costa terrestre i marítima (que de l'Estat passa als municipis), compren tot el que pertany al municipi proper a la costa.

terra agrícola.

Per a realitzar la municipalització del sòl, s'haurà de tenir en compte les següents orientacions generals:

1. Estudi cartogràfic detallat de cada zona.
2. Assessorament tècnic específic per a les zones marítimes, fluvials i lacustres, a més del de les zones agrícoles i urbanes.
3. Repoblació forestal intensiva i protecció d'aigües i camins; zones d'estudi i cultiu intensiu, viviers...; refugis per excursionistes; guardes permanents...

Les àrees específiques d'aquesta gegantina obra conjunta d'economia-ecològica en cada àmbit municipal són nombrosíssimes i s'aniran veient més analíticament a mesura que s'aniran realitzant.

Les àrees de més urgent actuació seran, però, les que estan més afectades per les actuals destruccions i pol·lucions anti-ecològiques i per l'abandó de municipis històrics sota pretext que llur conservació costa car i que és «més rendible» llur abandó i desertificació.

Complementàriament a la formació de les comissions mixtes tripartites de municipalització del sol, cal preparar la capacitat tècnica per a dur-la a terme d'una manera profitosa als municipis i al conjunt de la societat.

La primera mesura general és la creació, als nivells locals-autonòmics adients, d'escoles per a formació de tècnics especialitzats en gran nombre i ben qualificats per a realitzar aquesta gegantina tasca d'economia ecològica en l'àmbit municipal.

Tots aquests futurs especialistes han de saber les obligacions professionals de llur futur estatut liberal al servei d'un municipi:

- a. construcció (o habilitament), en terreny adequat i prou gran, una vivenda (amb totes les comoditats exigibles avui dia) i un taller de treball (amb sala d'exposició al servei de tot el poble).
- b. contracte indefinit al servei del municipi triat que només podrà ésser romput per elecció paritària dels titulars de la mateixa categoria a una responsabilitat d'àmbit superior (sub-comarca, comarca, ètnia...) o per sentència judicial en cas d'incompliment del comès específic.
- c. lligar el seu nom a la nova obra ecològica-econòmica del municipi en

qüestió.

- d. dependre únicament i exclusiva del municipi (Ajuntament elegit), de llur Col·legi professional respectiu i de la Justícia Especialitzada corresponent.

Totes aquestes mesures ofereixen una gran independència professional, amb prestigi social nominatiu propi, enfront de pressions sempre presents en l'exercici de qualsevol vocacional liberal.

Aquest estatut liberal permetrà també l'actuació independent i públicament responsabilitzada de tots els especialistes encarregats de la municipalització:

arquitectes, enginyers i tècnics paisagistes-ecològics amb assentament «in situ» segons possibilitats i necessitats reals.

agrimensors i enginyers de terrenys (geòlegs, cartògrafs, hidrògrafs...).

enginyers i tècnics forestals-hidrològics, dromològics, protectors dels massissos muntanyencs encara poblats d'arbres o a repoblar.

arquitectes urbanistes (per a municipis amb gran densitat de població).

tècnics i enginyers del mar, en les múltiples especialitats que cal anar promovent a mesura que l'obra a favor de les poblacions costeres anirà prenent forma.

arquitectes i tècnics de conservació i noves construccions harmòniques en poblacions rurals, començant pels pobles més abandonats.

enginyers i tècnics agrícoles en granges i propietats municipals modèliques de demostració.

A cada titular i al seu equip de tècnics i auxiliars seran encomanats l'estudi i la responsabilitat personals (amb llurs noms propis ben coneguts en el poble, la subcomarca i la comarca) d'una obra concreta que cal fer en coordinació amb el municipi i tots els altres equips d'àrea, d'activitats diferents, en el mateix territori ecològic.

La posta en marxa successiva o simultània d'aquests projectes ecològics només depèn, políticament, de la capacitat de producció per a perfeccionament ecològic de tot el mercat de l'entera societat geopolítica; de la capacitat d'anar estructurant-se la Justícia especialitzada en municipalització del sol per a resoldre litigis entre «consellers tècnics», liberals i «institucions ètniques-territorials-autònomes» (barris, municipis, comarques...); de la capacitat d'anar-se estructurant vocacions i professions liberals del sòl i del paisatge, urbanistes... llurs escoles tècniques-professionals i llurs col·legis de disciplina vocacional-liberal.

Versió 1987.

2.15. Mesures de protecció del mitjà ambient.

2.15.1. Paisatge.

L'urbanisme amb el seu complement obligat, el ruralisme –o millor, el rurbanisme–; el sòl urbà i el sol rural, tenen un comú denominador: el paisatge.

Cada generació successiva ha d'anar perfeccionant aquest paisatge global –barri per barri, masia per masia, llogaret per llogaret, municipi per municipi, sub-comarca per sub-comarca, comarca per comarca–. És una tasca, però, que s'ha de realitzar sense destruir –ni deixar a l'abandó destructiu– tot el que d'útil o bell cada generació hereda de les generacions passades: tots els ciutadans i entitats ciutadanes, totes les lliures forces orgàniques de cada societat local tenen el repte ecològic de transmetre més útil i més bell aquest heretatge ancestral a les generacions venideres.

A l'efecte de servir aquesta política i aspiració ciutadana de cara a una harmonia conjunta del paisatge global i de la cultura, del paisatge rural amb la cultura i el paisatge urbà, cal que la Confederació de tots els Col·legis d'arquitectes i enginyers de la construcció, emprenguin activament –amb els necessaris pressupostos financers ordinaris i extraordinaris de solidaritat social– la creació d'Escoles Superiors i Escoles Tècniques del Paisatge, a fi de crear aquesta especialització ecològica tan urgent en cada demarcació local, començant per les zones sub-urbanes més deteriorades.

A partir del moment en que en una demarcació local existiran suficients especialistes d'arquitectura del paisatge, caldrà que emprenguin la tasca de fer un inventari exhaustiu de la riquesa humanista i ecològica.

Amb aquest inventari previ, presentaran a llur Cambra Consultiva en cada Parlament local, i en el Parlament Federal, proposicions de llei que seguiran el camí normal de discussió parlamentària.

La llei federal –evidentment reformable en funció dels resultats obtinguts, per exemple cada 10 anys– tindrà categoria de llei orgànica mínima, a la qual s'hauran d'ajustar, millorant-la, les lleis dels Parlaments Ètnics o inter-ètnics confederals-locales.

La finalitat serà sempre d'assentar «in situ» un equip d'arquitecte, enginyers, tècnics i auxiliars del paisatge Global, primer, de cada comarca. S'haurà d'anar confederant aquest equip a nivell comarcal i a nivells confederatius superiors, sempre amb el benentès que, a cada nivell s'establirà «in situ» un equip complet d'harmonització de les actuacions de tots els nivells locals de menor envergadura.

Cada un d'aquests equips s'establirà «in situ» en una gran propietat on viuran i treballaran junts, en cases i instal·lacions suficients per una exemplarització pública del que es vol fer al nivell local de l'equip; per a la màxima i òptima comoditat dels col·laboradors de l'equip amb llurs famílies; i per a l'educació continuada dels ciutadans i col·lectius visitadors de l'obra ecològica ja feta i de la que es proposa de fer en funció de les disponibilitats financeres a les corresponents autoritats locals.

Com queda palès, aquests equips tindran veu i vot en llurs col·legis liberals locals als diferents nivells cívics-confederats i en llur Col·legi general-Federal i, a través d'aquests col·legis, en les Cambres Consultives dels Parlaments Confederals i del

parlament Federal.

Tot litigi de qualsevol mena haurà d'ésser resolt per una Justícia especialitzada en Paisatge Global i Arquitectura Urbana i Rural, amb tribunals «ad hoc» a cada necessari nivell local.

Amb aquesta aportació seriosa, la cultura de pagesia i la cultura de ciutat –tan evidentment complementàries però també, ancestralment tan diferents, ni que sigui del punt de vista cronològic– poden aspirar una, actualment possible, profunda harmonia, de la qual pot néixer un nou entranyament de l'home al seu terreny natal, dintre d'un creixent sentit de pàtria (màtria?) superador de tots els localismes, fins a comprendre i corprendre, en la nostra latitud, l'Europa de les Ètnies i Interètnies i totes les possibles futures confederacions i federacions amb altres continents: Ibero-Amèrica, Euràfrica, Euràsia...

Versió 1987.

2.15.2. Sol urbà, construcció i habitatge.

L'urbanisme és una pràctica i un art molt antics a nivell de la vida individual, però relativament recents en la perspectiva de la història de l'evolució humana (com a màxim, uns 10.000 anys).

L'urbanisme és una «ciència» molt recent que s'empra com a mitjà per a no continuar cometent les barbaritats «modernes», tant pel que fa al gegantisme de les capitals i suburbis, com per les noves construccions, serveis públics de tota mena, circulació de vehicles, menyspreu dels vianants, destrucció d'edificis bells i útils, reconstruccions plenes d'anacronismes innecessaris...

Un urbanisme, segons harmonia humanística del paisatge global, necessita una bona base tècnica-liberal independent i la plena possessió nacional-comunitària del sòl. Amb aquests dos elements es pot desenvolupar l'urbanisme sota la direcció conjunta d'un pla evolutiu, constantment posat al dia de les necessitats reals de la població. L'arquitecte paisagista-ecològic i els seus equips especialitzats, encarregat de dur el pla general són personalment responsables davant tota la població quant opinions i crítiques, i davant la Justícia especialitzada en plets urbanístics segons lleis i decisions finals de les autoritats locals-autònomes, a les quals, és aleshores traspassada la responsabilitat global.

Les úniques excepcions a la completa municipalització del sol urbà, seran les dels propietaris que no volen vendre: aquests han de pagar, sense cap demora, l'impost municipal del 6% anual sobre el valor assignat per ells mateixos a la seva finca davant la comissió mixta de valoracions dels terrenys urbans. En cas manifestament necessari, el municipi pot instar la compra forçosa o expropiació davant el Tribunal corresponent de la Justícia especialitzada del Sol, però l'expropiació serà pagada a preu de mercat i per endavant.

A partir de la municipalització del sòl, cal establir un eficaç seguiment i vigilància de la construcció d'edificis de tota mena, segons els següents principis:

1. Tant en els terrenys de propietat municipal, com en els de propietat privada, els promotors, constructors, futurs propietaris privats... d'habitatges o d'edificis destinats a altres usos, no rebran mai la més mínima subvenció financera per a construir.
2. Tindran, però, plena llibertat mercantil d'acudir als Bancs de Negocis per a demanar préstecs bancaris o crèdits comunitaris.
3. No es podrà construir cap edifici sense el corresponent projecte d'un arquitecte acolit a l'estatut liberal col·legiat. Aquest estudi i projecte, sotmès a les normes tècniques eventuais pròpies de les autonomies territorial en llurs diferents nivells, serà (progressivament) gratuït i obligarà a totes les persones individuals i col·lectives responsables de la construcció.
4. Per a construir caldrà el permís final del municipi, que vist el projecte, l'haurà de concedir en un termini curt. Si hi ha motius ecològics-comunitaris que impedeixin donar el permís, caldrà que la denegació sigui feta judicialment.
5. L'arquitecte liberal que ha fet el projecte, aprovat pel municipi, és l'encarregat, amb els seus auxiliars també liberals, de dirigir les obres realitzades per una empresa utilitària o mixta.

6. Acabada la construcció. L'edifici serà sotmès a revisió comunitària per dos arquitectes designats pel corresponent Col·legi professional. Aquests arquitectes inspeccionaran minuciosament la qualitat de l'edifici i entregaran a llur Col·legi i, aquest després de revisió, al nou propietari o bé el certificat d'habitabilitat o d'adaptació comprovada als fins proposats, o bé llur sanció contrària que obligarà tots els responsables de la construcció. Així, seran responsables solidaris de qualsevol defecte, posteriorment detectat: l'arquitecte director del projecte; els professionals utilitaris de les empreses constructores; els arquitectes liberals sancionadors de qualitat, conjuntament amb el respectiu Col·legi.
7. Cap construcció, per a l'ús que sigui, no podrà ésser usada, ni llogada, ni venuda, sense el corresponent certificat d'habitabilitat o d'adaptació a l'ús declarat en la seva edificació, literalment copiat en l'eventual contracte de compra o lloguer.
8. En el cas de venda d'un habitatge individual o unifamiliar, el comprador pot demanar un préstec financer (a 50 anys i a un 3% anual) fins a un montant del 95% sobre el preu de venda, amb llibertat de devolucions anticipades per les quantitats que interessi a l'hipotecat.
9. Degut a la paulatina incorporació d'arquitectes i notaris a l'estatut liberal, totes les anteriors actuacions acabaran per resultar enterament gratuïtes a tots els qui intervinguin com a productors o consumidors en el mercat de la construcció.
10. Les subvencions financeres periòdiques comunitàries per a habitatge seran iguals per a totes les persones individuals o familiars. Es calcularan en funció de les possibilitats reals i de les realitzacions efectives del mercat privat lliure per a la construcció d'habitatges individuals o unifamiliars. Aquestes subvencions seran automàticament ingressades en el compte corrent d'estalvi de consum financer-habitatge, a prorrata de les persones inscrites lliurement com a membres d'una família determinada. Donaran dret al tant per cent normal (6%) d'interès comunitari mentre restin dipositades a la Caixa d'Estalvis. Donaran dret a que aquest interès pugui esmerçar-se per pagar, parcialment o del tot, el lloguer d'habitatge o que permeti a pagar, parcialment o del tot, la compra d'un habitatge individual o familiar. També, permetran, fins al 50% d'aquest compte corrent, millorar la corresponent llar segons projecte d'interiorisme ben especificat, amb sanció del Col·legi d'Arquitectes corresponent i, naturalment, factura-xec conforme al projecte sancionat.
11. El prometatge i eventual matrimoni posterior, totalment lliure, donen dret també a subvencions especials per a la llar.
12. Les normes de qualitat en la construcció dels edificis seran estudiades i proposades successivament pels corresponents Col·legis liberals d'arquitectes des del nivell territorial més primari –barri– (lleis de perfeccionament local) fins al més ample -Parlament Federal (lleis mínimes generals). I, com en qualsevol procés legislatiu, hauran de ser sancionades pels diferents òrgans competents (Justícia, Cap d'Estat, d'Autonomia o Batlle...).
13. Si es vol modificar qualsevol construcció, en escala superior al 25%, el permís d'obres s'haurà de demanar i obtenir, no solament en el municipi,

Disseny de civisme

sinó en el Govern Ètnic territorial, responsable de l'ecologia i el paisatge global del país, en un termini de 3 mesos.

Si es vol enderrocar qualsevol edifici, el permís haurà de provenir de les Autoritats Confederatives Superiors, àdhuc, de l'Estat, amb un termini màxim d'un any.

Per a recuperar les ciutats esdevingudes monstruoses s'ha de dissenyar un pla general financer d'ecologia, paisatge i arquitectura que tingui en compte:

la prudent amortització dels disbarats més evidents;

la reconstrucció de barris i viles autònomes amb llurs espais verds interiors i separacions entre barris i entre viles;

els transports públics perifèrics de màxima descentralització, de gran seguretat personal i rapidesa de desplaçament a antigues i noves petites, autosuficients i harmonioses ciutats, viles, zones de treball i negocis, zones residencials ubicades, si és possible en terrenys muntanyosos, de gran salubritat i de poca riquesa agrícola.

aquest pla de transports es veurà afavorit amb una dràstica reducció de l'horari legal de treball que comportarà la desaparició de les «hores punta» i per la substitució de vehicles privats amb motor d'explosió en el nuclis urbans importants.

la construcció de grans eixos de comunicacions privades per carretera, amb els corresponents garatges i zones d'aparcament, situats fora dels nuclis urbans.

Semblantment, s'haurà de plantejar la protecció prioritaria de:

nuclis urbans de dimensions macroecològiques encara controlables.

municipis i nuclis urbans fluvials i marítims.

Versió 1987.

2.15.3. Protecció del patrimoni rural.

Amb la progressiva municipalització del sol, el patrimoni rural i agrícola podrà ser eficaçment protegit.

A partir de l'estudi detallat, cartogràfic i tècnic, sobre el conjunt dels terrenys agrícoles municipals, es podrà distingir entre els diferents tipus de propietats:

la municipalització no afectarà, en principi, les explotacions agràries unifamiliars o comunitàries de menys de 10 Ha., ni a les residències unifamiliars de menys de 2,5 Ha. en el camp.

les propietats agrícoles majors municipalitzades seran llogades, si els interessa. a llurs actuals explotants. Es potenciarà, però, la constitució de grans cooperatives que n'obtinguin un benefici empresarial, ecològicament màxim i òptim.

les grans propietats que no puguin ésser explotades per cooperatives locals, seran llogades per a llur explotació a empreses privades, mixtes o municipalitzades, sobre la base d'un enriquiment agrícola, agropecuari, agroindustrial... del país.

La tendència a destruir milers de municipis en els darrers decennis ha d'aturar-se i reinvertir-se. Àdhuc en el cas de despoblació i desertització totals, cal recrear els municipis ètnics històrics de cada comarca. Llur assassinat, per raons estúpides de manca de «rendabilitat administrativa» després d'un criminal abandó, generalment multisecular, han d'ésser immediatament reparats per la societat geopolítica, amb els «sacrificis» financers que facin falta per a retornar-los a una vida bella i fecunda.

Per a dur a terme aquesta tasca de repoblació de municipis abandonats cal demanar la col·laboració, ben finançada, de:

vocacionals liberals (metge, mestre, secretari, enginyers de tot tipus...) assegurats amb els corresponents salaris i pressupostos de solidaritat social, si cal, augmentats excepcionalment en relació a la seva funció en poblacions normals.

artesans de tota mena (fusters, ferrers, fontaners...) protegits amb l'estatut mixt.

residents i domiciliats en els nous municipis, també ajudats monetàriament per a refer cases i recomençar la vida en poblacions deshabitades.

pagesos i d'altres professionals utilitaris, amb la corresponent ajuda extraordinària. Els pagesos que cultivin llurs pròpies terres de superfície no superior a 10 Ha. quedaran acollits, com artesans, a l'estatut mixt.

Versió 1987.

2.15.4. Protecció al mar i a la muntanya.

Gràcies a la municipalització del sol, es podrà fer una distribució adequada de zones habitades, verges i de cultius. Es podrà plantejar una política general, aplicable localment. Vegem algunes possibilitats de dues situacions importantíssimes per la salut, l'ecologia i l'economia: el mar i la muntanya.

El mar.

La municipalització de la franja costera només és un tràmit de cessió de la propietat actual de l'Estat als municipis, amb reserva dels drets i les servituds referents a missions de defensa federal.

La resta de terrenys marítims de cada municipi quedaran afectats per la llei general de municipalització del sol.

Sobre la política general del mar, l'Estat dictarà les servituds derivades de les lleis interiors vigents i dels tractats intrestatals: pesca, piscicultura, protecció d'espècies en perill d'extinció, contaminació, turisme, platges, ports, navegació,... Per a complir amb aquest comès legal, els municipis marítims es podran confederar a tots els nivells, interns i exteriors, comptant sempre amb el suport tècnic dels professionals liberals necessaris a tals fins.

La muntanya.

La repoblació forestal adequada a cada tipus de muntanya és una de les principals i urgents tasques, quan la desforestació i la desertització estan avançades. Com a primera mesura, caldrà prohibir on calgui la tala de boscos durant els suficients anys (20, 50...) per a possibilitar el creixement necessari. Per a realitzar tales, caldrà sempre tres marques en el tronc de cada arbre a abatre: la de l'encarregat, la de l'enginyer tècnic i la de l'enginyer general.

La repoblació, allà on sigui necessària, ha de fer-se racionalment i eficaç. No es pot deixar a campanyes populars, a l'atzar de les o a les improvisacions.

Un dels sistemes per a repoblar i protegir els massissos és la d'encarregar a cada enginyer forestal una muntanya d'extensió suficient, en el qual haurà de viure amb el seu equip col·laborador i llurs famílies. Tots ells hauran de construir les cases i instal·lacions necessàries per a desenvolupar llur tasca amb dignitat social, però sense heroicitats inútils.

L'enginyer i el seu equip són responsables de la població forestal existent i de la repoblació que faran. Els seus nous quedaran lligats de per vida a la tasca realitzada, a menys de ser substituïts quan siguin elegits lliurement pels companys del col·legi professional corresponent. a responsabilitats més generals.

Tot territori autònom (llogarret, municipi, sub-comarca, comarca...) amb extensió muntanyenca d'importància –amb arbres o sense– haurà de tenir una escola professional de tècnics auxiliars forestals. Els estudis seran, quan calgui, elevats a nivells superiors sense altre límit que el bon fi d'una obra de duració indefinida. L'«escola forestal» també podrà ampliar-se a «escola de muntanya» per a facilitar així una actuació general sobre el fet muntanyenc.

Els terrenys agrícoles, actualment no aprofitables, també poden entrar dins els plans de plantació d'arbres.

Versió 1987.

2.15.5. Protecció del patrimoni històric cultural i artístic.

El conjunt de mesures comunitàries (municipalització del sol; protecció de tots els professionals liberals –individuals a institucionals–; desplegament de tot tipus d'associació ciutadana...) ofereixen unes cotes molt més altes que les actuals, per a la defensa i promoció del patrimoni històric cultural i artístic.

La degradació –per falta de diner o de professionals– de nombrosos monuments i d'obres d'art de tota mena: l'oblit i la pèrdua de tradicions i costums... han d'ésser evitats al màxim.

El patrimoni artístic sofreix avui una escandalosa mercantilització que, en pocs anys, pot destruir o fer desaparèixer –via robatori o tràfic d'objectes d'art– allò que ha tardat tants segles de cultura en construir-se. La simple implantació de la factura-xec dificultarà moltíssim aquest mercadeig, tant difícil avui d'aturar.

Versió 1987.

2.15.6. Pol·lució, contaminació i indústries perilloses.

Hi ha certs processos industrials que són, avui, altament contaminants o perillosos. Aquests processos s'hauran de suspendre si no es troben i s'apliquen mesures tècniques per a reduir al màxim la contaminació.

Malgrat es redueixi o se suprimeixi la contaminació, molts d'aquests processos continuaran essent perillosos, per un eventual, sempre possible, accident. Cal ubicar-los, doncs, en medis neutralitzants i ben allunyats de qualsevol població. Desgraciadament els accidents d'indústries químiques, nuclears, de gas... que tot sovint es produeixen, acostumen a afectar les poblacions properes, normalment les més pobres i marginades.

Una de les solucions pràctiques que s'estudien per a localitzar indústries amb alt risc d'accidents perillosos, és la de les plataformes marines, solució tecnològicament demostrada des de fa anys i amb bons resultats, en l'explotació del petroli submarí, per exemple en el Mar del Nord, un mar tempestuós i violent.

La localització d'aquestes instal·lacions, potencialment perilloses, en illes artificials situades entre 20 i 40 quilòmetres de la costa, permet salvaguardar les poblacions humanes i terrestres, amb un mínim dany per les marines. Realitzar aquestes instal·lacions duplica la inversió necessària per qualsevol projecte industrial. Si aquesta mena d'instal·lacions fos obligatòria per llei, ajudaria a investigar altres productes o processos no tan perillosos ni contaminants que els actuals. Les empreses han de tenir en compte que no tot –i menys encara les persones no directament assalariades en aquestes indústries– pot ésser calculat segons exclusiva rendabilitat dinerària comptable. Els valors humans-ecològics, nacionals-comunitaris i socials-liberals estan per sobre de qualsevol càlcul mesquí, sobretot si la civilització vigent pot protegir, per la seva potencialment abundant producció, les llibertats concretes de tots els membres de la societat.

Si solucions com aquesta no es legislen, no es fan i no es sancionen judicialment els seus incompliments, és perquè els governants no s'atreveixen a afrontar els potentats del diner anònim, tant del país (**plutarquies** indígenes) com estrangers (plutarquies transnacionals i plutarquia-món). Els governans, massa sovint acostumen a dependre d'aquestes plutarquies quan aspiren a guanyar les eleccions.

La solució de traslladar aquestes indústries al mar no preté, de cap manera, augmentar la contaminació marina. Aquesta solució té en compte que, donat el perill molt més evident i directe de la ubicació d'indústries perilloses en terra ferma, el mar ofereix un marc molt millor que aquella:

- el mar encaixa qualsevol possible pol·lució accidental molt millor i en més quantitat que la terra, gracies als quilòmetres quadrats i quilòmetres cúbics d'aigua de que està format.
- totes les pol·lucions hi poden ser combatudes segons les últimes tècniques, amb molts menys inconvenients que en les terres densament poblades.
- la pol·lució tèrmica que destrossa els microclimes dels rius, de la costa, dels deltes de les hortes... no té pràcticament influència en el mar obert.
- en cas d'incident greu es pot fer enfonsar automàticament l'illa amb la planta industrial, els metges que calgui, per a neutralitzar els possibles efectes.

L'aigua es el millor protector.

En qualsevol cas es millor trobar tecnologies que no siguin tan perilloses ni contaminants.

La gravíssima pol·lució que pateixen avui certs mars (per exemple, el Mediterrani) té un triple origen principal, molt més greu que qualsevol dels eventuals accidents d'una plataforma marina:

1. L'abundància d'excrements (clavegueres i escombraries) produïts per l'explosió demogràfica, urbana i turística en el països riberencs d'aquest mar tan tancat.
2. L'abundància de vertits industrials químics en els rius, a les clavegueres i al mar amb tot tipus de residus tòxics.
3. La neteja dels dipòsits dels petrolers.

Aquesta contaminació es gravíssima i s'ha de deturar ràpidament. El cost de les operacions necessàries per evitar la contaminació (canalitzacions d'aigües brutes, depuradores...) no es excusa per a impedir que el Mediterrani es transformi en una claveguera. Aquests costos, dins una economia equilibrada i informativa, no tenen gaire importància perquè poden ser finançats pels pressupostos extraordinaris, dedicats a inversions comunitàries que seran distribuïts gratuïtament a les zones afectades. L'únic condicionant real d'aquests pressupostos és la producció prèvia d'excedents dels equipaments necessaris corresponents a tals obres, excedents que permeten inventar el diner necessari per a finançar la seva compra.

Si cal acceptar emprèstits estrangers per a augmentar la producció –en aquest cas d'equipaments de servei públic– no s'ha de fer amb por. Una bona comptabilitat general centralitzada «input-output» permet d'alliberar-se ràpidament de la servitud d'aquests préstecs socialitzant tots els excedents de mercat que les inversions estrangeres fan ràpidament possibles.

El preu mercantil de les instal·lacions (allunyades de nuclis de població; no contaminants...) només té importància pels qui actualment guanyen molts diners a base de l'autofinanciació de llurs indústries monopolistes o oligopolistes a través de tarifes que imposen a llurs obligats clients i usuaris (electricitat, gas, aigua, autopistes, ferrocarrils, telèfons...). La plusvalua d'aquestes autofinanciacions és exclusivament per a ells sota forma de reparticions d'accions gratuïtes.

Versió 1987.

2.15.7. Deixalles humanes.

L'explosió demogràfica i l'augment de densitat urbana. ha trencat l'equilibri natural. Les deixalles dels habitants, especialment de les grans ciutats, generen una solució superior a la capacitat natural de digestió pròpia dels elements naturals.

La inversió en clavegueres sempre es veu retardada per la seva poca eficàcia electoral, o sigui, per manca de vistositat: no es poden inaugurar amb solemnes cerimònies oficials.

Una possible solució per afrontar el problema de les deixalles humanes amb racionalitat és la de construir les canalitzacions d'aigües residuals, sempre que sigui possible, sota els llits dels rius per evitar que s'aboquin en ells. Si els rius estan alimentats per petits pantans destinats a corregir conjuntures climàtiques i hidrològiques desfavorables, sempre poden a anar amb mínim de corrent. Aquesta mínima corrent pot alimentar les canalitzacions subfluvials. Quan aquestes van amb poca aigua. Normalment, però, el riu i la claveguera van sempre totalment separats.

Al final de les canalitzacions, l'aigua es decanta, recupera i depura. Hi ha sistemes de depuració relativament senzills (solar, jacinta i llentilla d'aigua...).

La part sòlida i precipitable de les deixalles humanes ha de ser retornada a l'agricultura a través de sistemes microbiològics automàtics, que permetin oferir als agricultors briquetes d'adob inodor, pràctic, còmode i higiènic.

Cal reciclar les aigües brutes dels rius, llacs, canals, ports... sempre que sigui possible amb plantes de gran poder biomàsic regenerador.

L'esforç per a dur a terme l'ús racional de les deixalles humanes demana una confederació tecnològica que, començant pels barris i municipis, permeti unes decisions molt centralitzades per homogeneïtzar la tecnologia a triar i molt descentralitzades en la pràctica a nivell local.

Versió 1987.

2.15.8. Primeres matèries i energies.

Les primeres matèries, essent per definició, limitades, no sempre són tan escasses com certs estudis dels darrers anys havien calculat. Els satèl·lits artificials estan detectant nous jaciments i noves vetes de minerals; la genètica permet millorar i multiplicar els rendiment d'espècies vegetals i animals. Però, malgrat aquestes possibilitats tecnològiques actuals i futures cal aprofitar racionalment l'ús de les primeres matèries dintre el més gran respecte a la protecció del patrimoni natural heretat:

instituint un sistema de reciclatge rigorós de totes les deixalles i ferralles recuperables, seleccionades d'origen amb la col·laboració de les famílies i dels nens (escoles), amb neteja habitual de totes les àrees de riquesa, bellesa i ús comunitari.

estudiant la substitució de primeres matèries escasses per primeres matèries abundants: fil de vidre enlloc de fil de coure...

posant en pràctica generalitzada l'agricultura i la ramaderia biològiques que prescindeixen d'adobs i plagicides químics i que milloren la terra enlloc de deteriorar-la.

La nostra civilització actual tendeix, en el camp energètic, a l'electrificació total. Aquesta és tècnicament i ecològicament més interessant, menys perillosa i més neta que altres sistemes energètics (gas, petroli, llenya, carbó...). Aquesta electrificació, en definitiva més pràctica, solament ha de cercar que la producció d'electricitat no crei més problemes que avantatges. Cal adaptar-la als voltatges requerits en cada cas:

en les instal·lacions industrials els voltatges seran els requerits per la tècnica peculiar de cada una;

en les instal·lacions domèstiques el voltatge haurà de ser baix (125 volts és un màxim). La vida d'una sola persona és més important que tots els beneficis inútils d'unes empreses de servei públic socialitzades.

Malgrat la propaganda oficial i de les companyies elèctriques privades sobre la impossibilitat de noves instal·lacions hidroelèctriques, cal adonar-se que encara hi ha molt a fer en aquest camp de producció d'electricitat tant a escala local (petites centrals abandonades i a crear) com a escala peninsular i continental.

Les instal·lacions hidroelèctriques han enriquit durant aquests anys les companyies monopolístiques i ara, aquestes han perdut el seu interès per elles ja que no poden fer superusura. La dificultat de la hidroelectricitat no depèn de la impossibilitat de noves i millors instal·lacions sinó dels interessos d'aquestes companyies i dels poders «antipolítics» que les protegeixen. La socialització de totes les antigues i noves instal·lacions hidroelèctriques pot permetre una actuació racional en aquestes fonts d'energia. Els accionistes que no tinguin confiança en la societat geopolítica rebran «bons del tresor» que s'aniran pagant, interessos i capitals, a mesura que ho permeti la comptabilitat centralitzada econòmica.

Però per a produir energia elèctrica es compta avui amb noves fonts d'energia (solar, geotèrmica, marees, eòlica, biomàsica, fusió d'hidrogen...). Molts d'aquests estudis estarien més avançats si els laboratoris i plantes pilot disposessin de les finances i els conseqüents col·laboradors, necessaris a una

Disseny de civisme

total independència dels actuals grups de pressió.

El primer que cal fer és doncs, crear les condicions econòmiques, és a dir, financeres, llibertaries i culturals per a una investigació de tots els camps alternatius, en aquest cas energètics, liberalitzant tots els centres i professionals de recerca, és a dir, fent-los realment independents de les empreses privades i de l'Estat.

Cal tenir, però, en compte que per a crear aquest ambient de recerca i d'investigació científica (fonamental, especialitzada i aplicada) són necessaris, com a mínim, de 10 a 20 anys de dedicació en cada perforació del misteri còsmic que es vagi presentant als investigadors per aconseguir la posta a punt de solucions tècniques utilitzables pràcticament.

Mentrestant, sabent que no ens podem fer il·lusions sobre la realització ràpida d'aquestes neoenergies, depenem dels investigadors, proveïdors i préstecs estrangers. Ens cal doncs, en l'entretemps, aprofitar tota possibilitat de produir més energia, exigint, però una localització ecològica de les instal·lacions més pol·lucionants.

Evidentment cal no construir cap nova central nuclear, malgrat es puguin emprar les ja construïdes en l'entretemps de crear alternatives, i això sempre i quan les tradicionals hidroelèctriques i termoelèctriques no forneixin suficient energia.

Cal sobreviure en la realitat present, per més humiliant i desagradable que sigui, però cal posar les bases llibertàries, culturals i financeres per a potenciar la nostra recerca científica i tecnològica que donava els seus fruits en el seu moment.

La dependència exterior en el camp científic –i també en l'energètic– ve de molt lluny. Les poblacions mantingudes en la incultura i imprevenció des de fa segles, degut a una visió i pràctica classista, no poden fer miracles. La peresa mental, potenciada especialment els darrers 40 anys, costa molt de capgirar: cal pagar-ne el preu històric, però cal posar les bases per a sortir d'aquest «impasse».

En el camp dels fenòmens, qualsevol problema pot ser avui estudiat i resolt, més o menys satisfactòriament, si es dediquen els recursos suficients a un nombre determinat d'equips de recerca independents uns dels altres. Aquests recursos avui són malmesos per una antieconomia general. Un canvi d'orientació és possible si es va creant una mentalitat popular suficientment reflexiva i sana, decidida a imposar als seus governs, en tots els nivells territorials, imaginació política, econòmica i ecològica que es vagi concretant en realitzacions en funció de les possibilitats tècniques i culturals de la nostra civilització potencialment creativa i constructiva.

La producció d'energia és avui un dels elements contaminants principals. Cal doncs eliminar la pol·lució per gas carbònic i d'altres gasos i pols, nocius a nivell humà i ecològic, producte d'indústries, calefaccions i mitjans de transport. A tal efecte, i mentre no es descobreixin i es puguin aplicar solucions més radicals, cal que:

tots els serveis domèstics (cuines, calefaccions...) en les ciutats de més de 10.000 habitants o en les de més de 100 habitants per hectàrea siguin, en un termini curt (5 anys?), reconvertits a electricitat de baixa tensió (per evitar accidents). Això permet suprimir els serveis de fuel, petroli, propà, butà, gas ciutat, carbó, fusta... La contrapartida d'aquesta reconversió és la

gratuïtat de l'electricitat. Malgrat pugui resultar més cara a la comunitat es podrà, així, suprimir la greu pol·lució d'origen domèstic i industrial a les ciutats. Per a resoldre eventuais avaries elèctriques, tota instal·lació industrial o domèstica haurà de comptar amb una instal·lació de socors, a base del material estratègic més assequible en l'àrea considerada, del qual n'existirà una reserva permanent. Ningú la podrà utilitzar fora del període vigilat d'engegada o de control i en els casos d'emergència. Les petites centrals elèctriques (solars, d'aigua, eòliques...) permetran descentralitzar la producció i el seu cost.

totes les centrals productores d'electricitat que utilitzen les fonts clàssiques d'energia, —excepte la hidroelèctrica, així com totes les indústries de química pesada, metal·lúrgia... i, en general, totes les instal·lacions eventualment perilloses, siguin instal·lades en illes artificials, una per cada unitat de producció. Aquestes unitats hauran d'ésser el màxim de petites i ordenades a una producció automatitzada i de gran rendiment tècnic i econòmic. Estaran localitzades a alguns quilòmetres de la costa, amb neutralització i vigilància molt estricta del mar circumdant a un radi prudencial. A mesura que entrin en funcionament aquestes instal·lacions, seran desmuntades totes les actuals en terra ferma començant per les properes a contrades superpoblades.

siguin multiplicades i potenciades al màxim les possibilitats tecnològiques actuals de les instal·lacions hidroelèctriques, d'energia solar, eòlica, geotèrmica, tèrmica dels mars i en general de totes les aprofitadores de condicions naturals renovables.

l'explotació de l'energia natural renovable es faci el més localment possible per evitar les grans pèrdues d'electricitat que comporta la seva conducció a distància.

la distribució de l'electricitat serà enterament gratuïta fins a un límit a fixar experimentalment. Els comptadors actuals s'hauran de conservar i perfeccionar, duplicant-los centralitzadament. Segons convenis a estudiar en cada cas, l'electricitat que entri a la xarxa general es pagarà a les empreses productores.

A l'interior de ciutats de més de 10.000 habitants o zones poblades amb densitat superior als 100 habitants per hectàrea, els motors d'explosió fixos seran conservats únicament a títol de suplència eventual. En un termini prudencial (5 anys?) no s'hi permetrà l'entrada de cap vehicle amb motor d'explosió. Només s'hi admetran transports públics i taxis elèctrics de pasatgers i de mercaderies. El vehicle elèctric està esperant una oportunitat política per a ser construït a gran escala, però, tècnicament ja està a punt. Com a complement s'hauran de construir derivacions de carreteres i aparcaments extrarradi on canviar l'ús del vehicle convencional interurbà pels vehicles elèctrics urbans.

Els taxistes amb cotxe elèctric podran tenir estatut mixt, disposant d'un salari social a més de la pròpia facturació.

Mentre els autobusos i els autocars siguin molt necessaris, sobretot en carretera, caldrà mantenir i ampliar les línies de servei al públic. Quan els metros (subterranis, superficials o elevats) i els taxis siguin suficients es podran suprimir els autobusos urbans. Des del punt de vista inversiu, el preu d'un autobús equival a un nombre força elevat de taxis elèctrics. Des del punt de vista social,

Disseny de civisme

és molt més interessant de substituir un assalariat d'empresa més o menys monopolística per un nombre elevat «d'artesans» lliures amb estatut mixt.

Versió 1987.

2.15.9. Tractaments mèdics especials.

Les malalties contagioses, venèries... alcoholisme, drogadicció... malgrat siguin sovint oblidades com a fenòmens antiecològics, són molt importants per a la salut i l'equilibri de les poblacions humanes.

Per a facilitar llur curació o seguiment calen hospitals especialitzats en els quals el malalt estigui perfectament atès, però protegit sota anonimat total.

La desobediència documentada a l'ordre taxativa del propi metge en no seguir el tractament hospitalari necessari, podrà ser penat per la llei¹. L'hospital només concedirà l'alta davant la certesa mèdica actual de no contagi. El fet de contagiar a d'altres persones, sigui per inconsciència, incultura o ignorància és un crim que serà més considerat a mesura que es vagi afinant la consciència ètica de les persones. Totes les legislacions, fins ara, han fracassat per a impedir el contagi en relació de determinades malalties contagioses, donat el rebuig social dels qui les pateixen: prostitutes, homosexuals, persones «respectables»...

Per a una actuació eficaç, i alhora respectuosa, contra aquestes malalties contagioses –o en el tractament de certes situacions mèdiques especials que provoquen reaccions socials (drogadicció, alcoholisme)– cal un conjunt de mesures que respectin la intimitat i siguin eficaces:

1. hospitals especialitzats;
2. fer-ne conèixer l'existència al pacient però sense «donar-li importància» social o moral;
3. oferir la possibilitat d'entrar i sortir de l'hospital sense que mai no es demani al pacient cap precisió de cap classe sobre la seva persona;
4. seguretat que les fitxes mèdiques siguin totalment confidencials;
5. exàmens mèdics a fons i cura gratuïta fins a la total curació;
6. reunions del malalt amb especialistes de medicina, psicologia, sociologia... per a parlar a fons de la seva malaltia, evolució de la terapèutica, teràpia que se li aplica...
7. aquest hospitals persegueixen, tan com sigui possible, que els malalts s'ajudin entre ells tan mentre estan a l'hospital com a fora i després de l'hospital.

Moltes d'aquestes malalties, en fer instrumentalment impossible la misèria, la prostitució, el tràfic de drogues... i en desaparèixer els motius principals de desequilibris psíquics que turmenten molta gent de l'actual anticivilització, podran anar disminuint.

Aquest sistema hospitalari que protegeix la intimitat també podrà ser usat en el casos d'avortament.

A la interessada se li serviran, mitjançant el diàleg amb els especialistes corresponents, les informacions necessàries de medicina psico-somàtica, medicina mental, sociologia, ètica, economia i seguretat solidària necessàries per afavorir-li una presa de decisió lliure, sense cap imposició.

Després de 8 dies de reflexió, si decideix l'avortament lliurement i responsable, aquest serà fet amb les màximes i òptimes exigències clíniques, gratuïtament.

Disseny de civisme

Aquest sistema de protecció de la intimitat, d'informació respectuosa i, arribat el cas, de seguretat clínica permet rebaixar al màxim un acte clarament antiètic, però fenomènicament indemostrable, ja que no hi ha diferència clínica, passades unes hores, entre un avortament espontani i un avortament provocat per persona competent o farmacopea eficaç. La via repressiva, a més d'inútil i perjudicial per les afectades, demostra la hipocresia d'una societat moralista i classista contra les dones amb poca formació i menys mitjans econòmics.

Versió 1987.

Nota del transcriptor:

¹Tot això varia, si partim del fet que un mateix problema de salut pot resoldre's amb l'elecció ó la concurrència de diferents línies d'actuació alternatives i/o complementàries.

Com que la ciència en general, i la ciència mèdica en particular, estan en evolució constant i han d'estar sotmeses al debat científic que sobre les deficiències de salut hi ha d'haver, crec que les persones afectades han de conèixer els diferents enfoc, que sobre la seva situació, hi ha disponibles en aquell moment, abans de pendre una decissió que pugui afectar a la seva salut i, fins i tot, la seva vida.

L'introducció d'altres plantejaments terapèutics, tant de diagnòstic com de tractament, així com la visió variada en el moment de rebre informació de la situació del malalt i el coneixement estadístic rigorós de la situació d'altres malalts en situacions similars i dels resultats dels diferents tractaments, que permetin aquesta lliure elecció, ha de ser uns drets que han de tenir les persones afectades.

Un exemple, precursor a Occident, el tenim a Vancouver (Canadà) on la presència d'una abundant colònia d'immigrants d'origen xinès ha comportat l'assumpció, dins els serveis públics sanitaris de la ciutat, de diferents vessants de la medicina tradicional xinesa.

15 de gener del 2002.

3. Societats no utilitàries.

3.1. La societat liberal.

De la **societat geopolítica** global hem distingit unes societats diferenciades: la **societat utilitària –productora i consumidora–**, la **societat liberal** (que tot seguit tractarem) i la **societat transcendent**.

La societat liberal en l'actualitat no té estatut propi i està diluïda en el sector terciari: activitats professionals i serveis tan públics com privats.

En els propers apartats anirem desenvolupant els conjunts d'elements i de mecanismes que defineixen la societat liberal, començant per una descripció general i continuant per les diferents àrees que comprèn.

Versió 1987.

3.1.1. Societat liberal.

La societat liberal està formada per totes les persones – individuals i col·lectives – que no exerceixen cap funció productiva utilitària i que, per tant, no reben diner salarial d'origen privat.

S'aplica principalment a les vocacions, les activitats, les professions i les institucions que s'autoproclamen al servei desinteressat de tota la societat. Són els qui fan feina amb i sobre persones: medicina, pedagogia, sacralitat, política, Justícia, art, civisme... Són feines molt **nobles** que no es poden pesar, mesurar, comptar, taxar, posar preu... sense rebaixar la dignitat tant del professional com del **client**, sense **mercantilitzar** la relació humana. Per això són «liberals», perquè s'exerceixen amb liberalitat, lluny de la mètrica del mercat. Però, per existir com a tals i per a desenvolupar-se, necessiten diners. Diners suficients, no per a fer-ne més, ans per no haver-hi de pensar: diners per poder-se dedicar lliurement al servei insoldable d'homes i dones. En les col·lectivitats i professions liberals, normalment existeix el desinterès: volen viure bé, sense dificultats, sense haver-se de preocupar dels diners per poder dedicar-se a la seva feina. La mentalitat del professional liberal no és, en principi, la del professional utilitari, que cerca sempre el màxim profit dinerari. La gratificació del professional liberal és d'una altra classe, però, tanmateix, li cal un sou alt per no veure's obligat a «mercantilitzar-se» posant preu a la seva feina.

Cal comprendre que la separació legal de l'actual confusionisme entre **societat liberal** i **societat utilitària** no pot ser fruit d'una revolució brutal, sinó d'un procés que actua de mica en mica, facilitat per la prosperitat perseguida i aconseguida de tota la societat utilitària.

Les persones liberals ofereixen els seus serveis a d'altres persones a través de la relació i la comunicació interpersonal. Aquest servei autoproclamat desinteressat, només pot realitzar-se com a tal si el professional liberal compta amb remuneracions comunitàries per a poder viure dignament i per a desenvolupar la seva vocació i servei amb plenitud de mitjans tècnics i materials necessaris.

El mateix terme **client** té un origen liberal. Etimològicament, tots els verbs de les llengües indoeuropees derivats de la mateixa arrel «CLU, CLY...» signifiquen «oir, escoltar...»: «el qui sap escoltar té fama de savi i de noble», «el qui és escoltat, se sent protegit i emparat». El mateix **mercat** fou inicialment un fet graciós, gratuït, liberal i amical. La paraula client ha conservat, fins i tot en el mercat actual –tan deslleial i indiferent a les relacions humanes que no són directament rendibles– el seu sentit originari, de confiança mútua, comerç continuat i digna honradesa entre venedor i comprador.

Versió 1987.

3.1.2. Societat liberal i societat utilitària.

La diferenciació entre **societat utilitària** i **societat liberal** cerca evitar que el diner privat generat en el mercat es transformi en poder social i en poder polític. Preté evitar el conjunt més important de corrupcions facilitades, fins ara, per la moneda anònima que un jutge o un funcionari siguin «comprats» per una empresa; que un partit guanyi les eleccions perquè reb ajuda d'un grup de bancs; que el qui té diners pugui tenir accés als millors metges, mestres, advocats i qui no té diners no rebi, tant sols, cap servei bàsic...

La societat utilitària (productora i consumidora) i la societat liberal són –des de la invenció del primer **consum social**– radicalment diferents pel que fa a llurs motivacions i a llurs objectius socials.

La societat utilitària és originària i consubstancial amb l'espècie «homo» i es dedica a la producció i al consum de **béns utilitaris**, objectes i serveis exteriors a les persones, que són útils perquè satisfan llurs necessitats més materials.

La societat liberal, en canvi, es dedica a prestar serveis liberals que no són exteriors, sinó que s'exerceixen sobre les mateixes persones, atenyent-les en la seva totalitat, intimitat i profunditat de persones: l'educació, la cura del cos i de la ment, el comandament, la defensa... són accions que s'exerceixen en diàleg interpersonal amb cadascú.

La societat utilitària és legítimament **egoista** i interessada. es mou per afany de lucre i de profit propi, ven i compra els béns utilitaris –anomenats en el mercat, mercaderies–.

La societat liberal s'ha proclamat sempre altruista i desinteressada: per això cal cercar que pugui oferir gratuïtament els seus serveis.

Malgrat aquesta radical diferenciació, cal comprendre que les vocacions, professions, activitats i institucions utilitàries, són tan nobles, legítimes i necessàries com les liberals.

Però es urgent establir els mecanismes socials que facin efectiva en la pràctica l'observança d'aquesta diferenciació. Cal evitar de totes passades la mercantilització de les vocacions, activitats, professions i institucions liberals, mercantilització que degenera sempre en corrupció, descurança i fugida davant les pròpies responsabilitats.

Per això, el professional liberal amb autèntica vocació ha de gaudir d'un salari de solidaritat social liberal que, si bé variarà en funció de la riquesa de la societat geopolítica, tindrà en compte sempre i arreu, la necessària dignitat i llibertat individual i social del vocacional liberal.

També les col·lectivitats liberals gaudiran de pressupostos de solidaritat social liberal, ordinaris i extraordinaris, per a dur a terme els seus objectius.

A mesura que ho permetin les possibilitats econòmiques s'establiran les lleis mínimes que, tot salvaguardant la dignitat i llibertat d'acció inherents a tota persona de vocació i professió liberal, otorgui a cada professió, que així ho desitgi, la garantia eficaç d'una real distinció i separació del mercat.

Versió 1987.

3.1.3. Àrees de la societat liberal.

Per a copsar la importància de la societat liberal llistarem, a tall d'exemple, les principals col·lectivitats liberals, tant si ho són tradicionalment com si considerem que han de prendre l'estatut liberal corresponent tant aviat com sigui possible:

1. Àrea de las institucions cíviques, polítiques i judicials

1.1. Polítiques federals.

1.1.1. Estat (Legislatiu, Executiu, Consultiu, Exèrcit i Policia).

1.1.2. Justícia. (General. Especialitzada i Policia).

1.2. Cíviques confederals.

1.2.1. Repúbliques i Autoritats Territorials Autònomes (des de barris, municipis, comarques, ètnies, inter-ètnies...) amb els corresponents Exercits i Polícies.

2. Àrea de les professions i serveis libarals.

2.1. Educació i instrucció permanents: prematernitats, maternitat, guarderies, escoles maternals; escoles primàries, secundàries, professionals, tècniques superiors, especials; facultats, universitats; alts centres d'estudi, erudició, reflexió, meditació, investigació; arts, artesanies; esports; espectacles, distraccions, vacances; premsa, edició en totes les formes clàssiques i actuals...

2.2. Salut integral: salubritat, higiene, sanitat, veterinària, medicina, farmàcia, infermeria, hospitalització; assistència social ajuda mútua...

2.3. Institucions econòmiques: Gremis, Comitès laborals, Comitès autogestionaris; Caixes d'Estalvis; Caixes Interbancàries; Caixes de Segrest, Dipòsits i Consignacions...

2.4. Administració pública: al servei de totes les anteriors institucions liberals.

3. Àrea dels Serveis públics.

3.1. Treballs, obres i serveis d'aigua, electricitat, transports, comunicacions, telemàtica... (Tots aquests serveis municipalitzats tindran estatut liberal o mixt segons siguin o no totalment gratuïts).

4. Àrea de les associacions lliures no lucratives.

4.1. Sindicats, partits polítics; entitats culturals, cíviques, recreatives, esportives...

Versió 1987.

3.1.4. Mecanismes de separació efectiva entre les societats liberal i utilitària.

La primera consideració a tenir en compte per establir mecanismes de separació efectiva entre la societat utilitària i la societat liberal és que, aquesta separació s'ha de fer sobretot entre la societat utilitària-productora i la societat liberal, ja que la societat liberal té també una dimensió utilitària-consumidora.

Efectivament, la societat liberal, quant a tal, en ella mateixa no té res a veure ni amb la producció ni amb el consum de béns utilitaris. Ara bé, els membres de la societat liberal –professionals i col·lectivitats liberals–, pel fet de ser persones vivents, necessiten com qualsevol altra, consumir per a sobreviure, primer; i per a viure bé, després. En aquest sentit, doncs, formen part de la societat utilitària-consumidora, no quant a liberals, sinó quant a persones.

Per altra banda, cal considerar el servei i l'acció liberals com un factor actiu comunitari de producció, altament eficaç. L'acció liberal condueix al desenvolupament d'un medi cultural i soci al pacífic i harmoniós, que resulta ser summament afavoridor d'una producció i productivitat sempre creixents, en qualitat i quantitat.

La societat liberal, doncs, té un doble dret al consum de béns utilitaris: el dret que hi té tota persona nascuda, i el dret adquirit per al seva contribució indirecta a la producció utilitària.

Però no és el mercat qui ha d'encarregar-se de retribuir els membres individuals i col·lectius de la societat liberal. Llavors es cau forçosament en la negació de l'essència liberal, en la mercantilització vergonyosa.

És, doncs, la societat geopolítica la que ha de reconèixer i fer efectiu el dret a consumir de la societat liberal. Des d'aquesta perspectiva, es proposa el finançament comunitari de la societat liberal, a través d'un Estatut Liberal, que condueix a una separació dinerària radical entre la societat utilitària productora i la societat liberal: mentre que el poder de compra de que disposa la societat utilitària-productora és d'origen privat, generat pel mateix mercat a través de les seves remuneracions salarials, la societat liberal disposa únicament d'un poder de compra d'origen comunitari només utilitzable per a satisfer necessitats de consum individual, familiar, cultural... i d'exercici tècnic de la professió.

Els professionals liberals, doncs, tindran únicament un **compte corrent d'estalvi de consum** obert en la Caixa d'Estalvis del barri en que estiguin domiciliats. Aquest compte corrent serà alimentat, pel Tresor comunitari, amb un salari de solidaritat social liberal, que ha de garantir la satisfacció de les necessitats consumidores d'aquests professionals i de les seves famílies al nivell més alt possible (però, sempre en funció dels recursos comunitaris efectivament disponibles); s'hi ingressarà també un pressupost d'exercici de la professió liberal, ordinari i, quan calgui, si la comunitat pot, extraordinari: aquests pressupostos han de permetre a cada professional d'exercir la seva professió ajudat per tots els mitjans tècnics i materials mes avançats en el seu camp.

Per la seva banda, les col·lectivitats liberals (institucions polítiques, cíviques, judicials, territorials i les lliures associacions no lucratives) tindran també un compte corrent d'estalvi de consum, obert en la Caixa d'Estalvis que els convingui, o directament en el Tresor. Aquest compte corrent s'alimentarà dels pressupostos ordinaris previstos (en funció directa del nombre de membres

Disseny de civisme

inscrits en cada una) i dels pressupostos extraordinaris que se'ls pugui concedir, segons un ordre de prioritats i en funció de les possibilitats financeres de la societat geopolítica conjunta.

Aquest finançament ple de la societat liberal a aconseguir progressivament per la societat geopolítica, assegura la plena independència dinerària dels vocacionals i les col·lectivitats liberals respecte de la societat utilitària-productora i, així, aconsegueix de suprimir de soca-arrel el fonament de tota mercantilització del servei liberal: l'avaluació monetària per «acte liberal elemental» quan, per essència el servei liberal és gratuït, immesurable i inavaluable.

L'altra conseqüència immediata del finançament comunitari de la societat liberal és la gratuïtat completa dels serveis liberals per a tots els membres de la societat que, com a tals, hi tenen dret.

Finalment, per tal que la separació entre societat utilitària-productora i societat liberal sigui completa, cal legislar les necessàries incompatibilitats professionals entre l'un i l'altre sector social.

Cap persona que exerceixi una professió liberal podrà exercir simultàniament una professió utilitària o viceversa.

Ara bé, tothom serà lliure de passar, sempre que ho desitgi, d'un tipus de professió a l'altre. Per a un professional liberal, aquest pas és senzill: només li cal renunciar al seu estatut liberal i establir-se com a professional utilitari. En canvi, un professional utilitari que vulgui establir-se com a liberal, haurà d'abandonar totes les seves propietats i interessos de tipus utilitari, i confiar-los a una **Caixa de Dipòsits, Segrests i Consignacions** que s'encarregarà de la seva administració; mentre l'exprofessional utilitari tingui l'estatut liberal, perdrà l'usdefruit d'aquests béns, però no en perdrà la propietat i la Caixa esmentada li anirà acumulant els usdefruits que sempre podrà recuperar si decideix abandonar l'estatut liberal i reintegrar-se a la societat utilitària-productora.

Per altra banda –així com dintre la societat utilitària no s'establirà cap incompatibilitat, i cada professional utilitari podrà acumular tantes ocupacions i conseqüents remuneracions com vulgui o pugui– en la societat liberal no es podrà admetre, per a cada professional i col·lectivitat liberals, sinó una única i ben delimitada funció i, per tant, un únic salari de solidaritat social i únic pressupost liberal ordinari.

La vocació liberal comporta, en el seu exercici, una gran llibertat. Així com el professional utilitari està sotmès a una rígida disciplina empresarial, encarada a la màxima i òptima producció amb el mínim de risc i d'esforç –el professional liberal es guia per una disciplina lliurement convinguda i acceptada per ell mateix, amb tots els seus col·legues i en harmonia amb tot el cos professional, organitzat en **Col·legi Liberal**–.

Aquesta lliure disciplina col·legial-liberal és el que s'anomena **deontologia**. Cada col·legi liberal-local, autònomament confederat a nivell general, establirà lliurement la seva pròpia deontologia i normativa interna, dins el marc de la Constitució i de les corresponents lleis orgàniques.

Versió 1987.

3.1.5. Accés a les professions lliberals: estudi i passantia en lloc d'oposicions.

Els complicats concursos-oposicions per accedir a places liberals, que obliguen a un treball memorístic i complicat, són totalment inútils i inadequats per avaluar la capacitat professional pràctica de l'aspirant.

Una alternativa a aquest absurd sistema, és el de la passantia de l'aspirant prop d'un titular amb experiència. És a dir, tot estudiant que, un cop acabats satisfactòriament els seus estudis professionals o universitaris, vulgui ser sotmès a titularitat liberal, haurà de superar una passantia (per exemple, de 2 anys) amb un titular de l'especialitat escollida. Això significa que l'aspirant començarà l'exercici pràctic de la seva professió liberal sota el guiatge d'un titular amb experiència, triat per ell, que li farà de tutor i que decidirà finalment sobre la capacitat de l'aspirant a ostentar la titularitat. Aquesta passantia facilita al passant l'adquisició d'un saber profund, similar al del seu mestre i aquest, pot jutjar, amb coneixement de causa, de la capacitat del passant; per afrontar científicament, tecnològica, deontològica i pràctica les mateixes responsabilitats que ell. L'aprovació favorable per part del titular tutor serà la condició indispensable per tal que l'aspirant sigui reconegut pel Col·legi corresponent com a titular.

El titular tutor comprometrà el seu prestigi davant el Col·legi i la societat en cada reconeixement de capacitat teòrico-pràctica d'un passant i, per tant, no podrà cedir fàcilment a qualsevol tipus de pressions.

Tot estudiant tindrà dret d'una a tres passanties ordinàries, lliurement escollides per ell, abans d'ésser rebutjat pel Col·legi. L'estudiant rebutjat tres vegades pels respectius tutors té dret apel·lar, en primer lloc, al seu col·legi i d'optar a una quarta passantia excepcional; i d'apel·lar, en segon lloc, al tribunal corresponent.

Cada vegada que un titular vulgui canviar d'especialitat, haurà de sotmetre's els estudis preparatoris i a les passanties-tutories que determini el col·legi respectiu.

Ningú no podrà dirigir tecnològicament una institució liberal especialitzada sense haver estat abans dirigit en la mateixa. Cal considerar la direcció de les institucions liberals com una nova especialitat. L'aspirant haurà, doncs, de sotmetre's prèviament a una o unes passanties ordinàries. És el mateix esperit que inspira el procediment electoral de tots els càrrecs executius.

Els col·legis liberals especialitzats seran els encarregats de legislar tot el concernent a les passanties-tutories, dintre el marc mínim d'una llei general.

La realitat s'anirà millorant en funció de les experiències. El sistema de passanties cerca de protegir la igualtat de condicions de tots els ciutadans per entrar en funcions liberals i posa l'accent en la importància d'un bon servei desinteressat al poble més que en els drets, per més legítims que siguin, de l'estudiant-professional. En aquest sistema, possiblement, no hi podran haver injustícies d'importància en no ser possibles els favoritismes per interès i diner anònim. en no haver-hi limitació en el nombre total de titulars liberals de cada especialitat (sense selectivitats a priori ni «numerus clausus»). La societat contemporània, cada dia més complexa, necessita un nombre creixent de bons professionals liberals per alliberar el cicle de la producció de funcions socials de suplència, alienes a la seva única missió de produir més i millor.

Disseny de civisme

Versió 1987.

3.1.6. Corporacions obertes i categories professionals liberals.

Les corporacions d'estatut liberal són un bé comú molt important a condició: d'ésser radicalment obertes a tots els vocacionals que han superat satisfactòriament:

1. Llurs estudis especialitzats a criteri de llurs professors i institucions a nivell universitari.
2. Llurs passanties a criteri dels respectius tutors.

de no i imposar «numerus clausus» en cap escalafó de la carrera (estatut financer independent de tot condicionament de tipus administratiu actual).

d'anar creant tantes titularitats de treball vocacional com nombre de vocacionals que, per nombrosos que siguin, mai ni enlloc, en cap especialitat, seran suficients per atendre cada dia millor les necessitats socials en el propi país i en tots els països que ho demanin.

Per a combatre els corporativismes tancats, els numerus clausus, les selectivitats arbitràries, els escalafons nepotistes... és molt important establir unes categories professionals liberals igual per a tots els col·legis. La permanència en un grau determinat no és per a tota la vida ni en el sentit d'honoraris ni en el sentit de prestigi: un auxiliar de qualsevol tipus pot esdevenir tan indispensable per a la seva professió com qualsevol titular del tipus més alt. Aquestes categories poden ser:

1. Auxiliars: no tenen estudis especialitzats de la professió.
2. Passants: han acabat els seus estudis especialitzats i estan en període de prova per arribar a ser titulats.
3. Titulars: han superat amb èxit la passantia d'accés a titularitat i exerceixen amb plenitud i autonomia la seva professió liberal.
4. Titulars superiors: titulars que han superat una nova passantia després de realitzar estudis de més profunda especialització. (A nivell de salari liberal estaran en aquesta categoria tots els ciutadans que hagin estat elegits democràticament a funcions de comandament polític o cívic i de representació parlamentària a qualsevol nivell).
5. Titulars generals: la seva titularitat és reconeguda a nivell de tota la societat geopolítica.
6. Titulars interestatals: la seva titularitat és reconeguda a nivell internacional per associacions de professionals o altres institucions internacionals. (També, a nivell polític, el cap d'Estat, ministres i ambaixadors).

La titularitat general (5) i inter-estatal (6) són reconegudes per:

votació secreta interna dels seus col·legues de cada col·legi professional o de la respectiva confederació dels Col·legis en cada àrea intra o inter-estatal.

Disseny de civisme

elecció democràtica a funcions de comandament que impliquin contacte personal permanent amb «lliberals» del mateix ordre en altres Estats.

Pel que fa als salaris de solidaritat social liberal, els inscrits en cada una de les tres primeres categories podran escollir lliurement un 5% de llur respectiu cens, cada any, per tal que, a nivell de sou, cobrin el de la categoria següent, sense que això suposi cap nova responsabilitat professional. Aquesta mesura obre la porta a la il·lusió social dels qui, per la causa que sigui, no poden aspirar a més en la seva professió liberal, malgrat que en qualsevol moment, tots ells, realitzant els estudis i passanties necessàries, poden accedir a la titularitat corresponent.

A nivell orientatiu, l'escala de sous dels professionals liberals, expressada en punts (de valor monetari variable en funció de la massa monetària de solidaritat social), podria ser la següent:

0. Estudiants o aprenents: 45 punts.
1. Auxiliars: 50 punts.
2. Passants: 60 punts.
3. Titulars: 75 punts.
4. Titulars superiors: 100 punts.
5. Titulars generals: 150 punts.
6. Titulars interestatals: 200 punts.

Versió 1987.

3.1.7. Llei electoral de les col·lectivitats liberals.

Totes les col·lectivitats liberals, del tipus que siguin (arquia política, arquia judicial, arquia cívica; cíviques no-àrquiques) s'hauran de regir pel mateix sistema democràtic d'eleccions i successions al comandament responsable. Aquesta legislació mínima no s'aplicarà, en canvi, a la societat utilitària, la qual s'organitza segons criteris molt diferents en la selecció de persones que han d'ostentar el comandament utilitari. El mercat té un altre tipus de selecció i sanció dels lliures actes mercantils legals, basats en el lliure contracte entre els diferents agents del mercat.

Així el sistema d'eleccions democràtiques s'aplicarà als dos tipus principals de col·lectivitats liberals:

1. Les clarament liberals: Estat, Justícia, Autoritats Territorials Autònomes, Institucions Cíviques, Institucions Liberals-Professionals, Associacions no-lucratives, Partits polítics...
2. Les indirectament mercantils, però acollides a l'estatut liberal per assegurar-ne llur independència del mercat: Gremis, Cambres professionals utilitàries; Caixes d'Estalvis; Comitès-Jurats d'Empresa, Sindicatures d'Accions i Organismes d'Autogestió (tots tres formant el Consell Delegat d'Empresa); Sindicats lliures... (i totes llurs respectives Confederacions).

El sistema d'eleccions democràtiques es fonamentarà en una llei electoral per col·lectivitats liberals que:

1. Té rang de llei constitucional orgànica i només es pot canviar en acord amb tots els condicionaments que fixi la Constitució per a la seva pròpia modificació.
2. Es vàlida per a totes les col·lectivitats i comunitats amb estatut liberal dintre la societat geopolítica: les adaptacions a cada cas concret són les previstes de manera general en la llei i les concretes per les corresponents jurisprudències prèvies i jurisprudència ulterior.

Aquesta llei fixa exactament els requisits legals per a:

la convocatòria d'eleccions per la Junta electoral prevista constitutivament en cada cas, amb data fixa, llevat de vacant aleatòria (defunció, dimissió...) en què es convocaran 90 dies després de la vacant.

la presentació i proclamació de candidats legalment elegibles, que podran presentar-se segons llista convinguda entre ells, però que mai no podrà ésser tancada, essent els butlletins de vot nominatiu.

la campanya i pressupost electoral igual per a cada candidat. Aquests poden reunir campanya i pressupost segons la llista convinguda entre ells, però no poden mai imposar als seus components una disciplina de campanya i de pressupost. El finançament privat, instrumentalment difícil, serà motiu de desqualificació.

la policia d'eleccions i recompte de vots.

que cada votant, sigui l'elecció que sigui, rebi una assignació en el seu compte corrent, pel simple acte de vot, sense que això atempti contra la llibertat de votar o no votar.

Disseny de civisme

que les eleccions per assemblea popular siguin nominatives.

que les eleccions en circumscripcions majors al que és una assemblea popular siguin per vot secret en urna, prèvia identificació personal.

que totes les eleccions seran del sistema proporcional pur.

en totes les eleccions cíviques o polítiques (que no siguin les dels propis col·legis professionals) el professionals liberals no podran votar.

en totes les eleccions a legislatius cívics o polítics els professionals liberals tampoc podran presentar-se com a candidats.

en canvi, els professional liberals sí que podran presentar-se com a candidats a tota classe d'executius.

que qualsevol candidat a eleccions polítiques o cíviques dimiteixi:

1. si és professional liberal, de la seva actual funció liberal i qualificació professional.
2. si és professional utilitari, de la seva actual situació utilitària, dipositant en la Caixa de Segrest els seus béns utilitaris per a la seva administració.

que qualsevol candidat pugui retornar al seu estatut original (liberal o utilitari) dos anys després del seu fracàs electoral o després del seu judici postmandat, en cas d'haver estat elegit.

En definitiva, en relació als candidats a eleccions cal distingir clarament els següents casos:

1. Tots els candidats a eleccions cíviques o polítiques:

cobriran un salari de solidaritat social de candidat (per exemple de 60 punts).

s'hauran de sotmetre:

al segrest de tots els seus béns i rendiments utilitaris, si es tracta de professionals utilitaris;

a la dimissió de la seva titularitat i sou liberal, si es tracta de professional liberals.

2. Tots els candidats a eleccions per a funcions executives:

no poden pertànyer a cap partit polític, amb una anterioritat de 2 anys com a mínim;

tenen un pressupost de campanya electoral igual per a cada un dels candidats independents.

la duració de la campanya és d'un any.

després de les eleccions els candidats derrotats continuaran cobrant el salari de candidat mentre duri el termini de 6 mesos abans de reprendre llur vida normal.

3. Els candidats a eleccions per a funcions legislatives:

han de pertànyer a un partit polític des de, com a mínim, 2 anys i ésser presentats com a candidats pels seus partits respectius.

tindran un pressupost electoral igual tots els candidats; la duració de la campanya serà de 6 mesos.

després de les eleccions, els candidats derrotats cobraran el salari de candidat durant els 3 mesos que hauran d'esperar per a reprendre llur vida normal.

4. Els professionals liberals:

no poden pertànyer a cap partit polític;

només són elegibles a funcions executives, a títol merament personal;

no són electors en cap elecció per a funcions executives o legislatives (cíviques o polítiques).

són els únics electors i elegibles, en llurs col·legis professionals i en les Cambres Consultives (en tots els nivells territorials).

5. Es evident:

la total incompatibilitat de més d'una funció liberal;

total incompatibilitat d'una funció política (executiva o legislativa) amb qualsevol interès utilitari professional.

6. Els estudiants i aprenents (dels 16 als 25 anys):

pertanyen a la població liberal quant a estatut salarial-social;

però són lliures quant a llur actuació política, poden ser electors i elegibles.

Versió 1987.

3.1.8. Òrgans de comandament liberal.

Totes les col·lectivitats liberals tindran els següents òrgans de comandament, constitutivament i constitucionalment ben separats:

1. Un òrgan de comandament executiu, elegit per sufragi universal i directe de tots els membres inscrits en la col·lectivitat.

2. Dos òrgans de comandament legislatiu:

La cambra de delegats o diputats elegits per sufragi universal i directa de tots els membres inscrits.

La cambra de senadors elegits com a representants de les naturals especialitzacions o porcions de territori.

3. Un òrgan consultiu, format per professionals liberals elegits per llurs respectius col·legis o sectors d'activitats professionals, de consulta obligada en tot assumpte legislatiu que toqui a l'activitat corresponent de cada cambra.

Aquests òrgans, molt ben diferenciats, s'han de formar separadament i han de ser totalment independents, per tal que les funcions respectives puguin ser dutes a terme amb eficàcia. Cal evitar, tant el «parlamentarisme executiu» (el partit de l'executiu té majoria en el parlament = dictadura encoberta) com el «poder fàctic» de funcionaris o consultors no electes (grups de pressió).

Versió 1987.

3.1.9. Comandament executiu.

La continuïtat en el comandament executiu té grans avantatges, però aquesta continuïtat de comandament no es pot basar en una sola o algunes poques persones que l'exerceixen fins que es moren. Tot comandament social, i en aquest cas executiu, d'institucions liberals que s'exerceixi massa anys per les mateixes persones condueix a poder, corrupció, tirania, caciquisme, amiguisme... és a dir, a tot el contrari d'un comandament personal responsable.

Es tracta, doncs, de combinar la necessària continuïtat de comandament executiu, amb la també necessària discontinuïtat de les persones que l'exerceixen. El temps de comandament executiu ha d'ésser prou llarg per tal que la persona que mana posi a disposició de la comunitat totes les seves facultats i eficàcia d'actuació, però a l'ensem ha d'ésser prou curt per tal que el comandament responsable no es converteixi en poder.

L'altra greu inconvenient dels executius liberals actuals és la dependència que tenen dels legislatius (que els nomenen) o dels poders fàctics de funcionaris o consultors no elegits, que pressionen corporativistament. És a dir, l'executiu no pot dependre del legislatiu –que ha estat elegit per fer lleis–. ni dels consultius –elegits per a ser consultats en tot assumpte que els pertochi–; ni, molt menys, d'òrgans administratius que no han estat elegits per ningú.

Si l'executiu depèn del parlament o de corporativismes tancats, es veu obligat a pagar els vots que li assegurin la continuïtat de comandament, corrompent, així, tota la institució que preté governar i servint els interessos de grups de pressió.

El comandament executiu ha de ser, doncs, elegit per sufragi universal i directa de tots els membres inscrits en la col·lectivitat.

L'executiu es limita a aplicar les lleis donades pel legislatiu. El cap de l'executiu serà jutjat, a la fi del seu mandat, quant a l'aplicació real d'aquestes lleis.

El càrrecs executius són clarament càrrecs tècnics i no polítics: es limiten a executar, a gestionar, segons normes que els venen del legislatiu. Per aquest motiu:

els candidats a un càrrec de comandament executiu no poden pertànyer a cap partit polític i es presenten a les eleccions a títol merament personal.

els executius elegits necessiten d'un llarg període d'aprenentatge de la tècnica ejecutiva i de les responsabilitats a ella inherents.

El comandament executiu cal que es centri en una única persona responsable, per tal d'assegurar tant la responsabilització personal de cada lliure acte de comandament executiu, com per a fomentar la unitat i claredat de la línia de comandament.

En aquest sentit es proposa la continuïtat del comandament executiu –assegurada per les successions dins d'un equip– però en la discontinuïtat de les persones que l'han d'exercir. Sense aquesta successió de persones en l'executiu, fàcilment aquest degenera en poder irresponsable. És a dir, en qualsevol Consell Executiu (format per un mínim de 3 i un màxim de 7 persones, segons importància de la col·lectivitat que regeix) s'estableix un rigorós ordre de successió. Cada cop que el President del Consell Executiu cessi en el seu mandat –per final legal del mandat, dimissió, defunció...– estarà

Disseny de civisme

prevista la seva successió immediata pel seu primer conseller i successor; a aquest el succeirà el segon i així consecutivament. De manera que quedarà vacant el lloc del darrer conseller i successor, que es el que haurà de proveir les eleccions que es convocaran.

Aquest sistema es molt eficaç per a dotar els carrecs executius de l'experiència de comandament i de responsabilitats, tan necessària en la seva tasca; cal considerar, per altra banda, que aquest sistema no es immobilista. La innovació ha de provenir del legislatiu i no de l'executiu, que és un organisme merament tècnic.

En tots els casos, el cap del consell executiu esdevindrà presoner de la societat geopolítica a partir del dia de la passació de les facultats executives al seu successor. Immediatament, un Tribunal d'Instrucció de Responsabilitats de Comandament, s'encarregarà de l'estudi documentari de tota la seva actuació acabada.

Versió 1987.

3.1.10. Comandament legislatiu: diputacions i senats.

Sempre que sigui tecnològicament possible (per participació directa o per participació electrònica) l'òrgan de comandament legislatiu serà la pròpia assemblea de tots els inscrits en determinada col·lectivitat.

Només s'elegiran mandataris legisladors en la realitat d'una impossible Assemblea General. En aquest cas, cal distingir dues Cambres legislatives (diputats i senadors): cal legislar el dret d'iniciativa, la discussió legislativa, la consulta dels obligats òrgans consultius, el reglamentari estudi jurídic per la corresponent secció juriconsultiva, les condicions d'un eventual veto presidencial, les limitacions d'aquest últim en el temps –i en les successions reglamentàries a la presidència– i la promulgació estatutària.

El comandament legislatiu es fonamenta en dues cameres:

La cambra de delegats o diputats elegits per sufragi universal i directe de tots els membres inscrits en la col·lectivitat.

La cambra de senadors elegits pels diferents grups especialitzats o pels diferents territoris propis de la col·lectivitat.

La separació dels òrgans legislatius respecte a l'òrgan executiu ha de ser taxativa i ha d'estar constitucionalment i constitutivament establerta pels mecanismes necessaris. (Aquesta separació no és una utopia. Per exemple, als Estats Units d'Amèrica és una realitat constitucional aplicada des de fa uns 200. Els defectes de l'aplicació no neguen la seva realitat; cal, simplement, perfeccionar-la).

Al legislatiu pertoca d'anar canviant la societat en funció de la seva evolució real, amb lleis pràcticament aplicables i pràcticament aplicades durant anys, per a veure'n els resultats socials reals. No es tracta de fer moltes lleis, sinó de fer lleis eficaces en el sentit més democràtic de lenta educació del poble. Aquest desenvolupament del poble no té res a veure amb el populisme afalagador dels defectes de les masses esdevingudes incultes i despersonalitzades.

La tasca del legislatiu és, doncs, eminentment política. Les eleccions a càrrecs de comandament legislatiu (sempre separades de les eleccions a càrrecs de comandament executiu) seran cada 4 anys i amb campanya electoral de 6 mesos. Els partits polítics presentaran les seves candidatures en forma de butlletes amb un sol nom.

L'elector podrà:

votar candidats de diferents partits o candidatures.

votar contra un candidat o votar en blanc, sense depassar el conjunt de vots emesos el nombre de candidats a elegir.

Els òrgans de comandament legislatiu elegiran llur propi President i la Mesa dels vice-presidents i secretaris.

Tota discussió legislativa comportarà l'acta corresponent, la qual haurà de ser comprovada i sancionada per una comissió de tres o més interventors nomenats (sigui per 4 anys, sigui al començament de cada sessió parlamentària). El president d'aquesta comissió interventora de les actes del parlament serà l'enllaç permanent entre l'executiu, el legislatiu, els òrgans consultius, el membres de la

Disseny de civisme

col·lectivitat i les relacions exteriors a ella.

En totes les col·lectivitats, sota la vigilància de la Justícia i amb adjunció de magistrats, serà elegida pel legislatiu una comissió electoral (sigui per 4 anys, sigui 6 mesos abans de cada elecció constitucional).

(El desenvolupament pràctic de tots aquests temes es tracta en parlar de l'àrea de les institucions cíviques, polítiques i judicials).

Versió 1987.

3.1.11. Cambres consultives.

Les Cambres Consultives estan formades per professionals liberals elegits per llurs respectius Col·legis o per sectors d'activitat professional. Són de consulta obligada en tot assumpte legislatiu o executiu que toqui l'activitat corresponent a cada Cambra.

Un d'aquests òrgans consultius, d'obligat assessorament en cada decisió executiva important, serà el constituït per tots els ex-presidents executius de qualsevol comunitat o col·lectivitat —a menys d'haver estat jutjats indignes pel Tribunal corresponent al final de llur mandat.

La funció de les Cambres Consultives és legalitzar la legítima veu de sectors socials en relació a propostes Legislatives que els afecten directament o per raó de la seva especialitat liberal, de cara a que la llei respecti al màxim els seus interessos i que estigui feta amb coneixement de causa, tan temàticament com tècnicament.

Versió 1987.

3.1.12. Candidats a càrrecs de comandament.

Tot candidat a exercir un càrrec de comandament executiu o legislatiu en una col·lectivitat ha de fer-se inscriure com a candidat a una candidatura concreta; a partir d'aquest moment, se li assignarà un **Estatut Liberal de candidat** que li donarà dret a un salari de solidaritat social de candidat i a un pressupost de campanya electoral, idèntics als de tots els altres candidats al mateix càrrec.

Si el candidat estava acollit a l'estatut utilitari haurà de deixar l'administració dels seus béns utilitaris a la Caixa de Segrests, Dipòsits i Consignacions fins que acabi l'exercici del seu càrrec o, si no l'ocupa, fins que retorni a l'estatut utilitari.

Els candidats hauran d'estar necessàriament inscrits en el cens de la col·lectivitat liberal al comandament de la qual aspiren.

Per als professionals liberals, estaran previstes les següents restriccions pel que fa a les candidatures en els òrgans de comandament polític i cívic:

1. No podran ésser elegibles a funcions legislatives.
2. Només seran elegibles a funcions executives —i com qualsevol altra ciutadà— a títol merament individual: és a dir, no podran representar cap partit polític ni moviment cívic partidista.
3. No podran ser electors en cap elecció a funcions executives o legislatives.
4. En canvi, seran els únics electors i elegibles a través de llurs respectius Col·legis electorals, a les funcions consultives.

El motiu d'aquestes restriccions és que els vocacionals i els professionals liberals tenen les qualitats convenients per a comandar persones però, justament, llur mateixa professió els dóna una influència decisiva sobre grans i petites poblacions d'electors. Aquesta influència s'exercirà sempre, però cal evitar que es pugui emprar en un sentit parcial, partidista interessat o egoista; cal afavorir que no estiguin defensant interessos corporativistes o partidistes determinats.

Versió 1987.

3.1.13. Responsabilització de tot acte liberal.

Igual com en el cas de la societat utilitària, en la societat liberal, tot lliure acte demana l'automàtica responsabilització legal personal del seu autor.

Per a resoldre els conflictes creats a l'entorn de les lleis mínimes que regulen la societat liberal, es crearà una Justícia especialitzada en les professions, col·legis i institucions liberals. Quan sigui necessària, degut a l'índole peculiar d'una professió, Col·legi o institució determinats es crearà també una Justícia especialitzada precisament en ells. Aquest serà el cas, per exemple, de la Justícia especialitzada en càrrecs de comandament (polític, judicial o cívic).

Efectivament, aquest càrrecs de responsabilitat suprema són de gran transcendència social: per aquest motiu, tota persona que hagi ostentat un d'aquests càrrecs haurà de passar, a la fi del seu mandat –ja es tracti de cessació constitucional legalment prevista, ja es tracti de dimissió, o de defunció– davant la Justícia especialitzada que jutjarà la seva actuació de comandament. Després de la instrucció normal de la causa, el Tribunal pronunciarà la sentència, tant segons forma legal, com segons consciència personal dels jutges, la sentència pot ser, molt favorable, favorable, dubitativa... o be condemnatòria, amb més o menys grau de gravetat: en aquest darrer cas. les penes hauran de ser tipificades segons els graus de gravetat sentenciat.

Evidentment, la finalitat d'aquest judici –com la de qualsevol altre– no és la imposició de la pena en ella mateixa, sinó l'exemplaritat de la instrucció del cas i de la sentència motivada, feta pública davant tota la societat geopolítica o geocívica corresponent.

Versió 1987.

3.1.14. Progrés gerencial i cap de compres.

Es tracta d'agilitzar i responsabilitzar al màxim la gerència i les compres de tot tipus d'institucions liberals, superant les subhastes, la burocràcia i llurs conseqüents corrupcions i entrebancs.

Les entitats liberals també pateixen paràlisi muscular. El gerent de qualsevol institució està lligat de mans i peus en estructures rígidament piramidals en les quals els comandaments intermedis són meres bieles de transmissió mecànica.

La moneda anònima roba la confiança dels uns als altres i no permet aquella àrea ben definida de responsabilitat que fa possible l'exercici de la llibertat fecunda i creadora.

No es pot conduir («gerere») flexiblement el cos social si els diferents centres graonats de decisió que el componen no gaudeixen d'una autonomia definida i real.

Un dels elements important per a facilitar una gerència responsable és que la Justícia comptarà amb un instrument immillorable per a documentar les responsabilitats monetàries. Això és vàlid tant per a la societat utilitària com per a la liberal ja que també aquesta última té una dimensió monetària, constituïda pels salaris i pressupostos de solidaritat social de cada professional liberal i pels pressupostos de solidaritat social de cada col·lectivitat liberal.

L'ús que cada professional i cada col·lectivitat liberals faran d'aquest poder de compra d'origen comunitari estarà sempre documentat per les factures xec emeses.

En el cas de les col·lectivitats liberals, però, la llei exigirà que en cada una d'elles existeixi un gerent únic, personalment responsable de la gestió del seu pressupost.

Amb aquest sistema de responsabilització poden desaparèixer automàticament les complicades reglamentacions burocràtiques i les ocultes corrupteles administratives de les associacions i institucions liberals. Tots els serveis prestats al cos social per aquestes associacions i institucions seran completament gratuïts. Així, per a ajudar a la bona marxa de l'associacionisme i de les institucions liberals cal:

1. Un cap de compres únic, personalment responsable en cada institució o associació liberals.
2. Una Justícia especialitzada als mateixos nivells que cada categoria d'associacions i institucions liberals.
3. L'autonomia clara i precisa de l'entitat gerenciada enfront d'instàncies externes superiors jurisdiccionalment (capacitat de maniobra respecte als superiors).
4. La descentralització administrativa interna al servei de la gerència, a base de creació de subgerències responsables (delegació de responsabilitats respecte als inferiors).

Aquestes mesures responsabilitzen el gerent i a la resta de col·laboradors i eliminen el poder sobre les persones, mentre que optimitzen el poder sobre les coses.

La paraula «**administració**» significa etimològicament un òrgan de pregovern automàtic de les coses referit (ad-) a les coses petites (-minus) , les quals cal preparar (per part de les subgerències) a fi que la gerència pugui triar, d'entre les opcions estudiades, les més importants i pugui prendre a partir d'aquí les decisions tàctiques que convinguin en vista a obtenir el màxim bé comú autònom de l'entitat gerenciada.

Abans de l'invent de la telemàtica, la dificultat de documentar responsablement i exhaustivament cada nivell de l'entitat gerenciada constituïen un pretext per refusar aquesta llibertat de maniobra. Així, s'implantava un rígid, despòtic i patològic poder sobre les persones de nivell jurisdiccional inferior. Però, actualment quan la telemàtica s'està tornant una simple rutina diària, progressivament a l'abast de moltes persones que no són les reduïdes minories del poder, el fet de refusar aquestes condicions objectives d'un ràpid progrés gerencial en totes les instàncies socials, constitueix la prova d'un esperit sistemàticament oposat tant al progrés tecnològic objectiu com al progrés de la llibertat responsable i personalitzadora.

A més a més la telemàtica permet a tot nivell i en tot moment de fer presents als ulls del responsable totes les dades que ha de menester, ben actualitzades, cosa que li permet de resoldre els problemes amb decisions instantànies.

Tan bon punt el comandament liberal, en tots els nivells i entitats, pugui, amb aquests instruments, progressar gerencialment es podrà desmuntar la burocràcia anterior. I al mateix temps, caldrà potenciar la màxima autonomia de totes les associacions, col·lectivitats i institucions de vocació liberal, incloses les que es dediquen a defendre els interessos utilitaris dels seus afiliats (gremis, sindicats...).

En les entitats liberals de gran volum d'inscrits és necessari preveure, a les ordres directes de l'òrgan de comandament executiu de cada entitat, no solament un gerent responsable de la bona marxa de la vida diària de l'entitat, sinó també un cap de compres personalment responsable davant el gerent.

En canvi, en les entitats liberals d'un volum petit d'inscrits, que no permeti demanar els salaris socials de gerent i de cap de compres, seran l'òrgan de comandament executiu i el seu secretariat, més o menys nombrós, els que actuaran com a gerent i cap de compres responsables.

Esdevindran anacròniques, i per tant inútils, les traves administratives que les lleis vuitcentistes i noucentistes oposaven i oposen, sense cap eficàcia practica, a les ocasions i temptacions de corrupció en totes les seves figures històriques. Aquesta mena de corrupcions és impossible en la practica d'un sistema d'intracomptabilitat general telemàtica. Caldrà, doncs, suprimir tota la legislació actual que, malgrat les aparences, transforma la més mínima compra de béns de consum liberal, per tant de qualsevol institució o associació, en corrupció normal i corrent.

Versió 1987.

3.1.15. Finançament comunitari al consum.

L'ús de la paraula «finances» avui dia es molt ampli. Es refereix als recursos econòmics per tirar endavant qualsevol mena d'empresa. Ací emprarem **finances** en un sentit restringit estricte.

Les antigues llenques catalana, occitana i francesa empren els verbs «finar», «finer» –que provenen del llatí «finire»– en el sentit de «terminar», «acabar», «finir», «concloure». Les finances son, doncs, el diner –de solvència comunitària– que s'empra per acabar el cicle de la producció en el cicle del consum. Son comunitàriament solvents sobre la base dels excedents de producció de consum, reals, materials, concrets, ja sigui actuals, ja potencials. Es a dir, quan hi ha una producció socialment finita que no es ven, les finances per al consum permeten la compra corresponent, com a complement al poder de compra privat, insuficient, d'origen i solvència mercantil.

El terme tècnic finances ha significat, gràcies al confusionisme deliberat, una barreja del sentit original d'impostos, de grans negocis, de compra de càrrecs i influències. Les finances han estat la part més plena d'incògnites d'aquesta pseudo-ciència anomenada economia política.

Així, les finances comunitàries al consum són diner repartit a fons perdut (gratuït) per a despendre únicament i exclusiva en consum.

El criteri que es segueix en el repartiment de les finances no és ja el de l'eficàcia productiva, sinó el de les reals necessitats de consum de la població, que cal atendre segons el principi d'una total solidaritat comunitària i segons les possibilitats dels reals excedents de producció de consum.

El primer objectiu perseguit, mitjançant aquestes finances, és fer desaparèixer radicalment tota misèria i tota marginació social per raó de diner, assegurant a tothom un mínim vital. Però, a més a més, les finances han de permetre de fer independent la societat liberal de la mercantilització i de l'estatització: han d'assegurar els membres de la societat utilitària davant algunes situacions, molt ben determinades, que es poden presentar en la seva vida. Totes aquestes necessitats diferencials de cada categoria venen reflexades pels quatre Estatuts Financers previstos: **Estatut General, Estatut Utilitari, Estatut Liberal i Estatut Mixt.**

Versió 1987.

3.1.16. Estatuts financers: General, Utilitari, Liberal i Mixt.

Estatut General.

De l'Estatut General en gaudeix constitucionalment tota persona pel sol fet d'haver nascut o de viure en la societat geopolítica: és doncs acumulatiu amb cadascun dels altres tres estatuts.

L'Estatut General garanteix, a tot ciutadà individual i familiar, un nivell de vida mínim, amb el qual afrontar les seves necessitats materials i culturals més peremptòries. Amb aquest objectiu, dóna dret a les següents assignacions:

un salari de solidaritat social vital que tothom cobrarà des del dia del naixement fins al de la mort. Pot augmentar segons grau de marginació ètnica o social.

assignacions úniques per a prometença, casament i defunció.

assignacions periòdiques per habitatge i millora de la llar.

assignacions eventuais per causa de maternitat, maternitat i postmaternitat.

salaries de solidaritat social matrimonials i infantils.

salaries de solidaritat social per invalidesa o incapacitat congènites i permanents.

Estatut Utilitari.

Aquest Estatut és acumulable únicament amb l'Estatut General. Els professionals utilitaris ja tenen assegurada llur subsistència per la remuneració de la seva activitat utilitària. Però poden presentar-se'ls algunes situacions desfavorables, davant les quals han d'estar assegurats.

L'Estatut Utilitari dóna dret a:

un salari de solidaritat social d'atur forçós, vaga i lock-out.

un salari de solidaritat social per malaltia, accident, invalidesa o incapacitat sobrevingudes.

Estatut Liberal.

Aquest estatut és únicament acumulable amb l'Estatut General. L'objectiu d'aquest Estatut és de proporcionar la subsistència digna als professionals i col·lectivitats liberals, els quals, com que no pertanyen a la societat utilitària (mercat), no poden treure els mitjans de subsistència d'aquesta.

L'Estatut Liberal dóna dret a que:

1. Els vocacionals liberals, llurs famílies i llurs professions gaudeixin:

- de salaris de solidaritat social individuals i familiars. Variaran en funció del grau de preparació i dels mèrits vocacionals i socials de cada professional liberal al servei dels seus conciutadans.
- de pressupostos ordinaris per l'exercici de la professió liberal i de pressupostos extraordinaris en funció de les possibilitats financeres-comunitàries, per a millorar les instal·lacions professionals.

2. Les col·lectivitats liberals gaudeixin de pressupostos ordinaris i extraordinaris. Els primers calculats en funció del nombre de membres inscrits en cada una d'elles; els segons en funció de les possibilitats financeres-comunitàries, un cop assegurats tots els salaris i tots els pressupostos ordinaris sobre una base digna i suficient. (Els serveis públics socialitzats, i per tant gratuïts, també s'acolliran a aquest tipus de finançament).
3. Els estudiants i aprenents, des dels 16 als 25 anys rebin un salari de solidaritat social d'estudiant o aprenent.
4. Els candidats a qualsevol elecció en una institució liberal tinguin un salari de solidaritat social de candidat i un pressupost de campanya electoral idèntics als de tots els altres candidats al mateix càrrec. Els rebran des que facin pública la seva candidatura fins al moment de l'elecció o no elecció. Cas de que el candidat sigui d'Estatut Utilitari, transferirà tots els seus béns utilitaris i tots els comptes corrents d'estalvi de producció assalariada a la Caixa de Dipòsits, Segrests i Consignacions.

El fet que tots els professionals liberals i totes les col·lectivitats liberals estiguin finançades comunitàriament, assegura i garanteix la total gratuïtat de tot servei liberal, per a tots els membres de la societat.

Estatut Mixt.

Igualment, aquest Estatut és acumulable únicament amb l'Estatut General; però s'anomena Mixt, perquè pot simultanejar-se amb ingressos privats. Efectivament, està pensat de cara als artesans i als col·laboradors d'empreses mixtes (privades-comunitàries) d'obres, Treballs i Serveis Públics. També s'hi poden acollir els aturats en determinades condicions.

Així, doncs, i segons els cas, aquest Estatut Mixt donarà dret a:

- un salari de solidaritat social d'artesà que complementarà els guanys obtinguts per l'artesà de la venda de la seva producció; aquest salari, variarà únicament en funció del nombre d'habitants de la població en que exerceixi el seu ofici l'artesà.
- un salari de solidaritat social de col·laborador en empresa mixta per a compensar la possible futura socialització (a nivell geopolític, ètnic, comarcal, municipal) i consegüent assignació d'un estatut completament liberal d'aquesta empresa.
- un salari de solidaritat social d'estudis d'artesanía per a complementar el salari de solidaritat social d'aturat per a tots aquells aturats que vulguin convertir-se en artesans amb una escolarització professional-artesanal de 3 anys com a mínim i que s'estableixin després com artesans en municipis de poca població.

Versió 1987.

3.1.17. Gratuïtat de tots els serveis liberals.

Una de les finalitats de la revolució que es proposa és la de fer desaparèixer l'opressió d'unes classes socials sobre les altres per raó de diner, sense per això limitar la riquesa dinerària dels més eficaços en la producció màxima i òptima de béns utilitaris. Aquesta recompensa privada a llurs esforços productius, és, ara com ara, i per simple sedimentació de costums durant molts mil·lenis, la condició necessària per a obtenir grans excedents mercantils, sobre els quals inventar i redistribuir el diner financer que pot beneficiar tothom.

Tanmateix, si un servei és anomenat «públic» és evident que existeix per a tot el poble. Cal doncs, que així sigui: que els serveis públics per a tot el poble siguin enterament gratuïts i d'igual qualitat pels pobres que pels rics. L'Estatut Liberal permet als professionals i institucions liberals exercir lliurement les seves activitats alhora que facilita la lliure tria gratuïta per part dels beneficiaris o clients.

Quan per raons tecnològiques —cara a donar un màxim i òptim servei al poble— calgui crear un monopoli de servei públic, aquest sempre serà gratuït, finançat comunitàriament amb l'Estatut Liberal.

Els serveis públics socialitzats rebran la crítica dels seus beneficiaris, el seguiment per les autoritats legislatives i executives i la sanció de la Justícia en cada nivell territorial per denúncia de qualsevol ciutadà, dels diferents defensors del poble i dels diferents fiscals.

Encapçalen la llista dels serveis públics gratuïts:

L'Estat amb tots els seus serveis (molt reduïts).

La Justícia a tots els nivells i en tots els serveis (ampliats).

Les Autonomies ètniques i confederacions a tots els nivells i en tots els serveis.

Exèrcits i Polícies.

Lliures associacions ciutadanes, inclosos els sindicats i els partits.

Gremis professionals i col·legis vocacionals liberals, amb tots els serveis dels seus inscrits.

Tots els serveis, obres i treballs públics socialitzats.

Versió 1987.

3.1.18. Caixes d'Estalvis.

Les Caixes d'Estalvis es dedicaran al servei de la societat utilitària, però només dintre del **cicle del consum**. Però, com que aquest cicle del consum ateny tots els membres de la societat geopolítica, les Caixes d'Estalvis tindran Estatut Liberal: els seus serveis no seran remunerats directament pels seus clients, sinó que seran gratuïts i finançats comunitàriament a través dels salaris i pressupostos de solidaritat social corresponents.

El primer servei de les Caixes d'Estalvis és la gestió dels comptes corrents d'estalvi de producció uniassalariada i dels comptes corrents d'estalvi de consum.

Però, a més a més d'aquest servei pròpiament utilitari, les Caixes d'Estalvis poden oferir la seva infraestructura per a dur a terme funcions socials no utilitàries, directament relacionades amb la vida social de cada una de les persones inscrites en elles.

En primer lloc, les Caixes d'Estalvis –estructurades localment per barris i confederades a nivell geopolític– faran de Registre Civil: tot nou-nat serà inscrit en la Caixa d'Estalvis del seu barri, on immediatament se li obrirà un compte corrent d'estalvi de consum amb un número telemàtic que conservarà durant tota la seva vida i que l'identificarà en totes les seves activitats socials, dintre la pròpia societat geopolítica i a l'exterior –segons tractats d'emigració–.

La Caixa d'Estalvis s'encarregarà també de l'expedició, conservació i arxiu de tots els altres documents necessaris en una societat civilitzada: carnet sanitari, llibre d'escolaritat, papers del cotxe, fitxa judicial, llibre de família, passaport... tots ells amb el mateix número telemàtic personal.

La Caixa d'Estalvis serà també la seu dels jutges de família i d'altres serveis socials i informatius, sempre gratuïts (notaris i consellers de tot tipus en serveis a les persones i a les famílies).

Amb aquest conjunt de funcions al ciutadà local, les Caixes poden retrobar el seu estatut original d'entitats no lucratives al servei del poble. L'habitual atenció al client i la seva implantació propera al ciutadà són una bona garantia per que les Caixes ofereixin un servei conjunt desburocratitzat i desestatitzat. En l'oficina del barri el ciutadà pot gestionar tots els tràmits civils necessaris simplificant-los i reduint el nombre interminable de finestretes que avui ha de recórrer.

Els comptes corrents que es podran obrir en les Caixes d'Estalvis (amb l'únic número telemàtic de l'interessat) són:

1. Comptes corrents individuals de productors utilitaris uniassalariats, pagats per llur empresa (aliena, total o parcialment pròpia); cada productor només en podrà tenir un i gaudirà d'un descobert automàtic de fins el 25% del saldo promig en els tres últims mesos, amb amortització màxima en un any, a menys de decisió contrària del jutge de família.
2. Comptes corrents individuals o, eventualment, familiars d'estalvi de consum.
  - 2.1. Comptes corrents individuals o familiars d'estalvi de consum privadament solvent, que es pot alimentar del compte corrent d'estalvi de producció uniassalariada en Caixa d'Estalvis o del compte corrent d'estalvi de producció multiassalariada del banc de negocis. Gaudiran

d'un descobert automàtic de fins el 50%, també del saldo promig als 3 últims mesos, però amb amortització en tres anys.

2.2. Comptes corrents individuals o familiars d'estalvi de consum comunitàriament solvent:

2.2.1. Compte corrent d'estatut general o utilitari permanent.

2.2.2. Compte corrent de subvencions locals per mercaderies peridores de consum.

3. Comptes corrents de consum individual-familiar-professional liberal financer (comunitàriament solvent).

4. Comptes corrents de consum institucional-financer (comunitàriament solvent).

Els ingressos en els comptes corrents de consum comunitàriament solvents provenen dels salaris de solidaritat social individuals, familiars o liberals.

Totes les Caixes d'Estalvis existents s'hauran d'acollir a l'Estatut Liberal (socialitzar) però conservaran tota llur autonomia actual, tot confederant-se a nivell ètnic, inter-ètnic, geopolític i eventualment, interestatal.

Cada Caixa existent fins al moment d'iniciar el nou sistema administrarà, des del seu inici, la seva autonomia segons autogestió del conjunt d'establiments comptables oberts i de cada establiment comptable. Aquesta autogestió serà comandat, segons llei general, pels delegats elegits pel personal de la Caixa i pels comptes correntistes.

Transitòriament, mentre no estigui a punt el sistema pràctic de salaris socials, els emoluments totals dels col·laboradors de les Caixes seran els actuals, simplificats en un sol import mensual i multiplicats per un coeficient convenient. Aquest nou import dels emoluments no serà substituït pel corresponent salari social fins i tant, que pel sistema de punts no s'atenyi una quantitat superior. Aquest sistema pot ser aplicat a la majoria de professions liberals que avui depenen de l'administració.

Versió 1987.

3.2. Àrea de les institucions cíviques, polítiques i justicials.

Una de les principals possibilitats de l'**Estatut Liberal** és la de clarificar i responsabilitzar el complex món de les institucions cíviques (des de l'Ajuntament de barri fins a les Autoritats Inter-Ètniques), de les institucions polítiques (Estat a nivell federal) i de les justicials (a tots els nivells territorials i sectorials).

La tradicional distinció entre els diferents **comandaments socials** es pot millorar i, sobretot, fer-la viable pràcticament. Cal una radical separació entre els comandaments executius i legislatius, i entre aquests dos i el comandament judicial. A nivell de la societat geopolítica aquesta distinció és entre **Estat** (Legislatiu, Executiu. Consultius) i **Justícia**. A nivell de la societat civil, la distinció és entre Autoritats i Guberns Cívics-Territorials, i Justícia, Col·legis Professionals i Justícia; associacions no lucratives i Justícia; empreses i organitzacions utilitàries i Justícia...

Versió 1987.

3.2.1. L'Estat: gerent responsable.

Més enllà de les funcions **estatistes** que ni històricament ha assumit, l'Estat és el conjunt d'òrgans permanents –estables– de **comandament legislatiu i executiu**, entre ells també clarament diferenciats.

La **Justícia** no forma part de l'Estat, i ha de ser considerada independent d'ell doncs les seves funcions i atribucions són clarament distintes i només les pot exercir si compta amb aquesta independència.

L'Estat no es pot confondre amb el poder, ni amb la nació, ni amb la **societat geopolítica**. L'Estat es un simple gerent de la societat geopolítica i aquesta està formada per la **unifederació** de múltiples nacions que, alhora, es **confederen** lliurement entre si dins el marc protector federal. L'Estat ha de servir al conjunt de la societat geopolítica, però no l'ha de substituir ni l'ha de sotmetre. Caldrà veure com es concreten aquestes distincions i independències a nivell pràctic.

Una de les primeres distincions que cal fer per veure fins a on l'estatisme habitual confon el termes, és en la diferència entre **nacionalització**, **socialització** i **estatització**.

Nacionalització és un procés pel qual diverses col·lectivitats o ètnies esdevenen, paulatinament i lliurement, una nació o inter-ètnia més amplia. Nacionalització no és sinònim de socialització ja que la societat geopolítica està formada per moltes nacions. Tampoc no es pot equiparar a estatització, sense caure en el parany dels **Estats-Nació**.

Socialització és una operació que fa passar uns béns utilitaris des de la iniciativa privada i propietat particular a iniciativa social-comunitària. Només cal socialitzar, a més a més de la **telemàtica**, els treballs i serveis públics cara a una major eficàcia. El contrapunt de la socialització d'un servei és la gratuïtat total.

Estatització, al contrari, és una operació que no canvia en res el règim de propietat i d'iniciativa. La propietat continua essent particular, car l'Estat, simple gerent de la societat geopolítica, és una petita part d'aquesta societat. La iniciativa de l'Estat sobre els béns de la seva propietat particular és sempre la més privativa de totes les iniciatives. Al servei d'aquesta privatització estatista, dedica tota la força legislativa i executiva –armada i policial– que la societat ha posat en les seves mans per a fins més generals.

L'Estat –fort, breu i apartat de temptacions mercantilistes– cal que renunciï a qualsevol propietat sobre béns materials. La propietat sobre béns materials pot ésser privada o comunitària (des del municipi a la societat geopolítica), però mai de l'Estat.

Versió 1987.

3.2.2. L'Estat i el Legislatiu.

La societat geopolítica ha de posseir òrgans permanents de comandament legislatiu i de consulta professional: Cambres Legislatives i Cambres Consultives en les que el poble pugui dialogar entre ell i amb l'executiu, per establir lleis en vista al futur de la societat.

El Legislatiu –a nivell d'Estat– està format per la Cambra de Diputats i pel Senat de les Ètnies i Inter-ètnies.

La **Cambra de Diputats** és necessària mentre la telemàtica no permeti l'assemblea general permanent. Les eleccions cada 4 anys per sufragi universal es realitzaran en circumscripcions no superiors a 100.000 electors (corresponent a 1 diputat) i segons vot proporcional. La campanya electoral de 6 mesos –feta pels diferents partits i candidatures generals– permet donar a conèixer els programes i compromisos sense les crispacions publicistes habituals fins ara.

El **Senat de les Ètnies i Inter-ètnies** es formarà per l'elecció que es realitzi per comarques, sub-comarques, municipis i barris, quan la població sigui superior a 100.000 habitants. Els partits que presentin candidats a senadors han d'haver-se inscrit –i fer constar en la seva denominació– com a partit ètnic o inter-ètnic. L'elecció serà segons escrutini proporcional, sigui per l'ètnia, sigui per l'Inter-ètnia específicament declarada pel partit.

Les **Cambres Consultives** representaran a tots els sectors socials i professionals organitzats i, per tant, n'hi hauran tantes com calgui (gremials, liberals,...). Només intervindran en la tasca legislativa com a consultores. Tanmateix la consulta a aquestes cambres serà obligatòria i prèvia a tota tasca legislativa. Es formaran a raó d'un consultor per cada 25.000 inscrits en cada Gremi i d'un consultor per cada 10.000 inscrits en Col·legis professionals liberals.

La resta de detalls referits a eleccions estan explicitats en la secció **Societat Liberal**.

El **dret d'iniciativa legislativa**, s'ha de trametre sota forma de projecte de llei i pertany a:

1. El cap d'Estat.
2. Un mínim de 50 diputats.
3. Un mínim de 25 senadors.
4. Un mínim de 25 consultors.
5. Un mínim de 500 ciutadans.
6. Un mínim de 10 ciutadans de petits municipis.

El dret d'iniciativa legislativa es pot utilitzar:

Contra el cap de l'Estat o qualsevol dels seus ministres successors.

Contra qualsevol diputat(s), senador(s), consultor(s), ciutadà(ns) per a l'estudi, correcció, modificació promulgació de qualsevol llei considerada necessària.

Dintre dels sis mesos tot projecte de llei presentat ha d'ésser considerat per:

Les Cambres Consultives interessades espontàniament.

Per la Cambra de Diputats.

Pel Senat.

Seguidament, el projecte de llei ha de passar a la Justícia que en farà un dictamen preceptiu, només vinculant quant a contradicció amb legislació anterior. En aquest cas, el projecte de llei ha d'incloure la supressió d'aquesta contradicció amb la legislació anterior encara vigent.

Tot seguit ha de tornar a les Cambres Consultives interessades, amb un termini màxim de discussió de 3 mesos, termini aplicable també al seu pas per la Cambra de Diputats i pel Senat.

El text així estudiat i modificat, si cal, va a mans del cap de l'Estat que fa les seves objeccions motivades o admet íntegrament el projecte de llei.

En cas d'objeccions motivades del cap de l'Estat, el projecte de llei torna altra vegada a les diferents Cambres (Consultives, Diputats, Senat). Si no hi ha objecció passa a votació de totes les Cambres, per separat. En cas de votació favorable de totes tres, el projecte de llei va de nou a la Justícia per tal que faci un dictamen preceptiu, només vinculant quant a contradicció amb legislació anterior.

Si el dictamen és favorable, es presenta la proposta de llei a referèndum, si el cap de l'Estat no posa el seu veto. Tot seguit, en cas de referèndum favorable, és promulgada pel Cap de l'Estat en el Parlament.

Si el Cap de l'Estat posa veto, s'ajorna el referèndum i declara la seva **dictadura personal** per un breu temps inajornable (de 2 a 6 mesos), després del qual ha de dimitir i passar a la Justícia. La durada del veto pot ser de 6 mesos en el primer any de mandat, de 4 en el segon, de 3 en el tercer i de 2 en el quart any de mandat.

En cas que el Cap de l'Estat consideri urgent un text legal sense els tràmits legislatius previstos, declararà igualment la seva dictadura personal durant els terminis acabats d'expressar. Durant aquests terminis les Cambres podran acomplir els tràmits legislatius normals. Si, acabat els quals, no hi ha acord amb el Cap de l'Estat, aquest haurà de dimitir forçosament.

Tots aquests mecanismes valen semblantment per a qualsevol de les institucions acollides a l'estatut liberal. Cerquen de limitar responsablement l'actuació urgent, a vegades necessària, del responsable de l'executiu per a resoldre temes que no poden esperar el tràmit parlamentari habitual, però el seu preu és la dimissió forçosa.

El conjunt de tràmits legislatius exposats permet una elaboració de les lleis reposada i participativa de tots els sectors socials. Les Cambres preparen tècnicament una proposta de llei perquè el conjunt del poble l'aprovi o no en referèndum. Per tant, aquests tràmits democràtics també fan replantejar l'obsessió nefasta de voler legislar sobre coses que no necessiten ésser legislades, perquè depenen de persones lliures — individuals, col·lectives, ètniques, socials — en esferes que no s'han de cedir a cap organisme cívic o polític superior. Només cal, en aquest casos, una mínima legislació a favor de totes aquelles persones que no tenen, de moment, per la raó que sigui, capacitat

Disseny de civisme

personal suficient per a prendre la iniciativa primera d'una llibertat concreta i pràctica. En general, només sobre la base d'experiències documentades i la demanda confederativa de múltiples associacions ciutadanes, intervindrà un qualsevol organisme polític o cívic superior per a legislar lleis mínimes a respectar pels organismes de rang inferior. El principi orientador dels legislatius ha de ser el de «nulla lex, summa lex».

Versió 1987.

3.2.3. L'Estat i l'Executiu.

La Societat geopolítica ha de posseir un òrgan de comandament executiu que gestioni en el present la pròpia societat, en funció de les lleis sorgides del Legislatiu.

Es tracta de dissenyar una alternativa que impedeixi el **parlamentarisme executiu**. Aquest és un fenomen acceptat en les democràcies parlamentàries actuals de greus conseqüències per al desenvolupament i responsabilització democràtics. Actualment, l'executiu sorgeix de la majoria del parlament. Un executiu amb majoria absoluta cau fàcilment en la temptació del despotisme i encobreix, de fet, una dictadura de 4 anys, amb tendència a perpetuar-se indefinidament per instal·lació d'una «classe política» professionalitzada. Amb aquest sistema s'acumula poder sobre les persones i es corromp la democràcia. Se substitueix el diàleg fecund i difícil entre legislatiu i executiu per un monòleg autocràtic del mateix partit situat majoritàriament en el parlament i ocupant les carteres del govern.

L'alternativa és un executiu senzill, fort, breu i independent del legislatiu, elegit per via totalment separada de les eleccions legislatives. La finalitat és crear un **govern automàtic** (cibernètica telemàtica) de les coses i suprimir, desarticulant-lo, tot «govern» sobre les persones individuals i col·lectives.

L'Executiu, a nivell d'Estat, pot estar configurat de la següent manera:

1. Cap d'Estat, responsable únic de l'estratègia del bé comú geopolític; corresponsable amb el legislatiu de la legislació i representant legal de la societat geopolítica envers l'exterior. El comandament del Cap d'Estat en exercici suposa una obediència dels seus ministres i secretaris. Puix la seva responsabilitat personal serà completa. En cas de desacord pràctic d'un o més membres del Consell de Ministres amo qualsevol ordre del Cap d'Estat, aquell o aquells hauran de dimitir instantàniament. Les Forces Armades i les policies queden sota el comandament directe i exclusiu del Cap d'Estat, responsable únic de totes llurs actuacions.
2. Primer Ministre, president del Consell de Ministres i responsable únic, davant el Cap d'Estat, de la tàctica política conjunta i diària del Consell al servei efectiu de tot el poble, el qual serà informat constantment de totes les accions del Consell.
3. Canceller o Ministre d'afers exteriors, sota les ordres directes i exclusives del primer ministre, serà responsable únic del bé comú resultant de totes les relacions contractuals exteriors lliures de l'estat amb els altres Estats.
4. Ministre de coordinació entre les nacions, sota ordres directes del primer ministre, responsable únic del bé comú resultant de la coordinació de les activitats i relacions contractuals lliures entre les diverses comunitats territorials de la societat geopolítica.
5. Ministre d'economia, sota ordres directes del primer ministre, responsable únic de:
el bé comú mercantil, mesurable amb estricta precisió segons mercometria i econometria de mercat clar i societat transparent.
la repartició equitativa de la massa monetària comunitària, exactament

Disseny de civisme

distribuïda entre tots els membres de la societat geopolítica, tot començant pel més febles. Quant a finances i pels més eficients, quant a crèdits productius a la inversió.

6. Secretari d'economia exterior, sota ordres del ministre d'economia, responsable únic del bé comú utilitari resultant de totes les activitats mercantils exteriors lliures amb empreses estrangeres.
7. Secretari d'economia interior, sota ordres directes del ministre d'economia, responsable únic del be comú utilitari de totes les activitats mercantils lliures entre empreses de la societat geopolítica sense cap excepció de mercaderia legal ni d'empresa utilitària.

L'Executiu el constitueixen, així, només aquest set càrrecs. És una simplificació dràstica. Els ministres tradicionals no esmentats, deixen d'existir i llurs competències retornen a la societat civil: institucions liberals, comandaments ètnics i inter-ètnics, mercat...

Una vegada establert aquest Executiu, la successió automàtica del Cap de l'Estat seguirà el següent ordre:

Successor primer: President del Consell de ministres.

Successor segon: ministre d'afers exteriors.

Successor tercer: ministre de coordinació entre nacions.

Successor quart: ministre d'economia.

Successor cinquè: secretari d'economia exterior.

Successor sisè: secretari d'economia interior.

Els càrrecs que, per procés de successió o per dimissió, cessantia, incapacitat, mort o altres causes, quedin vacants, hauran d'ésser proveïts per l'ascensió del càrrec següent i el darrer càrrec vacant serà ocupat per elecció general i directa de tota la societat, convocada entre un i dos mesos després per elegir un membre i successor cada vegada. Tots els càrrecs cessats o dimitits es constituïran automàticament en presoners de la societat geopolítica, sota sanció de la Justícia.

Els candidats a l'executiu es presentaran personalment. Tots rebran del Tresor el mateix pressupost de presentació personal, serà declarada nul·la la candidatura de qui rebi suport de qualsevol partit polític i de qui esmerci altres diners que els del pressupost constitucional.

El mandat constitucional per al Cap d'Estat serà de 4 anys improrrogables.

Versió 1987.

3.2.4. Dinàmica Executiu-Legislatiu.

La facultat legislativa pertany al Cap d'Estat en diàleg amb el seu Parlament (Cambra de Diputats, Senat de les Ètnies, Cambres Consultives) i amb referèndum final obligatori de tot el poble, per cada llei.

En el cas de que el Cap d'Estat cregui urgentment necessària una llei, la podrà edictar sota forma de «decret-lllei» però amb les dues condicions prèvies següents:

1. Avís preceptiu no vinculant de la Justícia.
2. Proclamació de la seva dictadura personal (de 2 a 6 mesos) segons els anys de mandat que porti i dimissió forçada al final.

El seu successor, si vol conservar la vigència executiva d'aquest «decret-lllei» ha de proclamar també la seva dictadura personal en condicions idèntiques al dimitit Cap d'Estat.

En tots els casos, el cap d'Estat és presoner de la societat geopolítica a partir del mateix dia de l'acabament del seu mandat constitucional, passant immediatament a disposició d'un Tribunal d'Instrucció, encarregat de l'estudi documentari de tota l'actuació del Cap d'Estat que ha cessat per qualsevol motiu.

Cal adonar-se que la dictadura personal, limitada en el temps i amb posterior sanció judicial, és una figura necessària en dies d'emergència per a la societat geopolítica. La dictadura, basada en el govern per decrets-lllei, no té res a veure amb els despotismes ni les tiranies absurdes que normalment es confonen amb ella.

En tant que l'Executiu només pot actuar d'acord amb les lleis, pertoca, doncs, al Legislatiu d'anar canviant la societat en funció de la seva evolució real, amb lleis pràcticament aplicables i pràcticament aplicades durant anys suficients, per a veure'n els resultats socials reals.

No es tracta, per tant, de fer moltes lleis, sinó de fer lleis eficaces en els sentit més democràtic de lenta educació del poble i que evitin caure en la temptació del populisme afalagador dels defectes de les masses incultes i despersonalitzades.

En aquest marc, l'Executiu té molt poca incidència sobre la vida diària dels pobles lliurement intraconfederats de la societat geopolítica, ja que només fa que aplicar les lleis fetes pel Legislatiu. El Cap d'Estat serà jutjat, consegüentment, quant a l'aplicació real per ell d'aquestes lleis.

El termini de 24 anys, no d'espera, sinó de professionalització de l'Executiu (7 càrrecs per 4 anys) en l'art de «manar en cap» no es pot considerar doncs immobilitista en relació al conjunt de la societat geopolítica: aquesta ha d'ésser moguda, commocionada, si cal, pel Parlament. Aquest, si està compost de persones responsables (d'aquesta responsabilitat ells també en són subjectes davant la Justícia al termini del seu mandat Legislatiu), serà sempre i arreu el que tindrà la darrera paraula contra tots els caps d'Estat que hagin oposat llur veto dictatorial (com a màxim de 6 a 2 mesos) contra una llei considerada per ell massa ràpidament evolutiva –o sigui– revolucionària.

Versió 1987.

3.2.5. La Constitució.

En la Constitució s'ha d'expressar clarament i amb precisió que la política a favor de tot el poble ha d'ésser radical en els seus plantejaments i d'una màxima i òptima prudència en els intents legislatius per anar posat aquests principis constitucionals en la practica diària.

Aquest prudent procés d'aplicació legislativa s'ha de fer d'acord amb la lentitud o rapidesa amb la que la gent normal pot anar canviant d'ètica profunda: sense aquesta ètica no es pot arrelar en un poble –constituït en societat geopolítica– una moral fenomènica d'aplicació diària afavoridora de les llibertats i de la solidaritat social.

Així, la Constitució ha d'expressar, també, que totes les lleis d'aplicació pràctica-diària han de recordar els principis d'autopolítica i la necessària prudència d'aplicació d'aquests principis: els principis autopolítics, en el seu esperit perenne; la prudència d'aplicació, en la lletra canviant. La lletra de la llei –sempre canviant per aplicar els principis polítics– no pot ser per tant ni dogmàtica, ni inquisitorial, cruel o arbitrària. S'ha d'adaptar a la cultura general de tot el poble, del qual es vol anar canviant la conducta per qualsevol raó ètica transcendent exposada amb gran precisió en la Constitució.

La Constitució recollirà, així, el conjunt de principis i de regles de joc net lliure i responsable que han de permetre la lliure actuació de les persones en el mercat i en la societat.

La Constitució, ja sigui consuetudinària (la millor), sigui escrita (avui necessària com a primer pas per a generar-ne la consuetudinària), no es, però, un «text sagrat». Per conseqüent no necessita, ni exigeix, cap jurament, ni dels seus fanàtics, ni dels seus seguidors, ni dels ciutadans... per la salvaguarda de la llibertat dels quals ha estat promulgada.

La Constitució vigent pot ser discutida tan lliurement, com indefinidament, per tothom, per tots els ciutadans i per tots els seus representants, pels més competents i pels que ho són menys.

Mentre la Constitució estigui vigent tothom, però, l'ha de respectar, més en el seu esperit que en la seva lletra i per tant s'han d'obeir les seves normes legals. Si alguna d'aquestes normes legals no és de la conformitat personal d'alguns ciutadans, no poden fer constar privadament i públicament com a objectors lliures a punts determinats, però no s'hi poden oposar en la pràctica social.

La Constitució pot ser corregida i perfeccionada, però com a mínim, 10 anys després de la seva promulgació, per tal de donar temps a la confirmació o infirmació experimental dels seus principis més importants. Aquesta modificació s'ha de fer segons la pròpia tècnica-legislativa constituent en el text fonamental.

Versió 1987.

3.2.6. La Justícia.

Més val un país ple de jutges que un país ple de policies. Més val un país ple de jurisprudència que un país ple de lleis. Però cal que l'exercici de la Justícia esdevingui un acte quasi científic: amb proves objectives, amb referència a la llei i a la jurisprudència. Un acte que no pot ser abandonat a mans de persones no preparades ni a populismes, pretesament democratitzadors de la Justícia.

Es tracta, doncs, d'oferir la màxima objectivitat gràcies a la informació telemàtica fornida per la factura-xec: d'oferir la màxima independència política i econòmica a la Justícia respecte de l'Estat o de qualsevol poder fàctic.

Ningú no pot ser jutge i part; és doncs absurd que l'Estat tingui en bona part la Justícia sota el seu control. En la història les societats que més progressos llibertaris han fet, els han aconseguit a través de la jurisprudència creada en els seus Tribunals més que a través del creixement de l'activitat estatal.

La llei, feta genèricament i a distància dels fets concrets, només pot encertar si és simple i mínima, mai si esdevé casuística i prolixa. Els casos particulars, que concreten la llei, només els pot resoldre el jutge que toca la realitat pràctica de cada dia. Ell és el creador de la jurisprudència amb les seves sentències que són les úniques capaces d'omplir el buit deixat per les lleis generals.

Tota llibertat fenomènica, legalment atribuïda a totes les persones que componen una societat geopolítica, crea instantàniament conflictes contingents entre interpretacions possibles a la legalitat vigent.

El primer deure del jurisconsult és precisament estudiar a fons totes les hipòtesis contràries i fonamentar la pròpia hipòtesi sobre la legalitat vigent. Això, però, només és possible dins el marc d'una Justícia positiva, independent, serena, imparcial, gratuïta i, doncs, igual per a tothom. Amb aquestes condicions bàsiques es podrà prendre el costum de no renunciar mai a la pròpia hipòtesi, sinó de portar-la davant el Tribunal adient per tal de defensar-la. Aquesta defensa de la pròpia hipòtesi, essent coherent dins una intel·ligència lògica, pot ser més favorable a la part polèmicament més llibertària.

La Justícia positiva cal que es constitueixi, doncs, en un òrgan independent de l'Estat a través, per exemple, de la pràctica de pressupostos quinquennals determinats per la pròpia Justícia, constitucionalment independents de qualsevol iniciativa o veto de l'Estat.

Són membres de l'òrgan judicial:

1. Els servidors directes de cada tribunal constituït:

Jutges d'instrucció: 1 cas per cada jutge.

Jutges de tribunal: components i president.

Oficials.

Auxiliars.

2. Els servidors directes de cada jutge d'instrucció:

Magistrats de policia Judicial.

3. Els servidors directes de cada tribunal i jutge sentenciador:

Disseny de civisme

Magistrats del sistema penitenciari.

4. Jurismantenidors (Obudsman) segons dret consuetudinari i positiu

5. Jurisorants.

Jurisacusatius (fiscals).

Jurisdefensors (advocats).

6. Juriscripturants (procuradors).

7. Jurisfeacents (notaris).

8. Jurisconsults.

9. Jurisprudents.

Els Tribunals generals i especialitzats són:

1. De pau i conciliació cívica: municipals, comarcals, ètnics i inter-ètnics.

2. De dret civil: municipals, comarcals, ètnics (suprem a l'interior), inferència (suprem a l'interior) i suprem per a tota la federació.

3. De dret econòmic i gremial (de nova creació): municipals, comarcals, ètnics (suprem a l'interior), inter-ètnics (suprem a l'interior) i suprem per a tota la federació.

4. De dret penal: municipal, comarcal, ètnic (suprem a l'interior) inter-ètnic (suprem a l'interior) i suprem per a tota la federació.

5. De garanties: ètnics. inter-ètnics i federal.

Constitucionals.

Legislatives al servei obligat i previ de l'actuació de tot organisme constitucionalment legislador.

Judici polític sobre tots els responsables d'òrgans estatals i cívics, fins a batlles d'ajuntaments.

Tribunal Suprem per a conflictes entre tribunals

De cassació.

De darrera instància.

Una pràctica Judicial seriosa demana que cada jutge fonamenti les seves sentències segons:

Forma documentària tècnica legal;

Fons: d'acord amb la seva personal consciència ètica.

Tota sentència, favorable o desfavorable resta sempre subjecte a revisió tan bon punt siguin presentats nous documents. El Jutge d'Instrucció, amb aquests nous documents, haurà de substanciar l'expedient en un termini màxim de temps.

La Justícia no donarà mai valor documental a denúncies o autoacusacions

signades davant qualsevol policia per qualsevol detingut, suspecte o interrogat. Cap denúncia ni autoacusació obtinguda d'ells no atorgarà, tampoc, cap mèrit als policies que l'hagin obtinguda. Tot detingut, suspecte o interrogat per qualsevol policia serà presentat al Tribunal d'acusacions, com a màxim en el termini de 24 hores. No s'admet cap excepció a aquest principi constitucional. El Tribunal es reunirà cada dia amb els suplents que calguin per a atendre els casos del dia. Aquestes mesures són, evidentment, per a evitar la tortura.

En règim normal no podrà ésser promulgada ni derogada cap llei sense el preceptiu dictamen previ dels respectius tribunals de garanties legislatives ètnics, inter-ètnics i federals. En règim de dictadura constitucional, aquesta col·laboració prèvia no és preceptiva, però caldrà obligatòriament publicar els corresponents dictàmens tan bon punt siguin presentats.

La Justícia tindrà reglamentació pròpia interna, com qualsevol altre institució liberal. Es constituirà la confederació de tots els col·legis professionals de la Justícia. La gratuïtat afectarà tots els serveis de la Justícia. En règim transitori es podrà mantenir la remuneració privada dels advocats, procuradors i notaris.

D'entre els companys dels Col·legis professionals de la Justícia, sortiran els candidats a les Escoles de Jutges. Després de tres anys d'estudis, seran sotmesos a una passantia de dos anys. Si són acceptats, quedaran nomenats jutges suplents de llur demarcació d'origen. Dintre d'un termini fixat, ascendiran a jutges de seu plena de per vida, excepte en cas de jubilació, dimissió, repulsa segons condicions o per designació acceptada a nova seu i funció també segons condicions. Els jutges s'especialitzaran segons vocació.

Malgrat que la història registra, entre els legistes, tants casos d'afany de lucre, poder i corrupció com en qualsevol altre estament de la societat, els servidors de la Justícia, per raó de llur formació humanística i exercici d'exposició contradictòria de cada cas, són els més indicats, en llur conjunt, per a ésser garants de la Constitució democràtica i llibertària. Disposaran, a més a més, com elements per evitar la corrupció: de la independència política i financera de l'Estat, de la separació radical amb els interessos utilitaris; de proves objectives basades en la factura-xec; del control de la xarxa telemàtica i les bases de dades.

Per a garantir un bon exercici judicial, tot acte públic —també el judicial— es gravarà en vídeo i s'arxivarà aquesta informació a disposició de tot el poble i dels tribunals. Les sentències seran acatades però podran ser discutides sense censura pel públic.

La Justícia té, en aquest context, l'alta missió de nacionalitzar la lliure federació d'ètnies i inter-ètnies amb la seva pràctica equànime i igualitària. També té la vital funció de fer acatar la Constitució, especialment, al mateix Cap d'Estat. Quan aquest, constituït en dictadura constitucional, s'oblidi del termini fixat a la mateixa, la Justícia, usant enèrgicament la seva independència de l'Estat, cal que vetlli per la correcta successió en el comandament polític de l'Estat. Si el Cap d'Estat o qualsevol ministre intenten prescindir d'alguna prescripció constitucional, la Justícia ha de cridar a la legal desobediència civil dels funcionaris i del poble, per tal de no donar suport a qualsevol intent de COP d'Estat:

«No ens és lícit d'acceptar això,
i nosaltres, menys que vos en política

Disseny de civisme

però més que vos en justícia
deslliguem el poble i tots els servidors de l'Estat
de llur fidelitat i lleialtat
al Cap d'Estat o al ministre traïdors».

Els fiscals i defensors del poble estaran adscrits a la Justícia i, per tant, disfrutaran de la mateixa independència enfront de l'Estat (i de qualsevol poder fàctic). Seran, ells mateixos, tan independents com els jutges i magistrats de tot tipus i no podran ésser manipulats per qualsevol autoritat pretesament superior a ells i **jeràrquica**. Cal desmitificar i desacralitzar la Justícia en tant que és exclusivament fenomènica-positiva i legal-tècnica: l'ètica transcendent, singularíssima de tota persona i, en aquest cas, de cada servidor independent de la Justícia, només pot rubricar o refutar el propi treball legal tècnic com a colofó final de la sentència: dictamen segons forma i dictamen segon fons (ètica personal del jutge a favor o en contradicció amb la forma legal).

La instrucció i judici de crims i delictes es realitzarà en diferents etapes, sota la responsabilitat de diferents jutges en cada moment:

1. La instrucció, portada a cap pel jutge assignat a cada cas, cerca tota la documentació sobre el mateix amb l'ajuda de les bases de dades telemàtiques (únic accés al jutge d'instrucció) i per la policia judiciària assignada al mateix.
2. El judici realitzat exclusivament sobre tota la documentació per un únic jutge dient sí o no hi han proves suficients.
3. El judici de circumstàncies agreujants o atenuants, realitzat, si cal per:
Un tribunal de tres jutges.
Un jurat.
4. El judici per la sentència final. motivada segons llei (forma) i segons consciència personal (fons) per un únic jutge.

En la fase d'instrucció solament actuarà la policia judiciària, sota les ordres d'un magistrat. La policia de Seguretat de l'Estat i les policies locals de pau cívica hauran de prestar ajuda a la policia judicaria solament quan els sigui demanada pel jutge.

Versió 1987.

3.2.7. Partits i moviments polítics.

Els partits i moviments polítics estaran acollits a l'Estatut Liberal. Seran de lliure formació i inscripció, com qualsevol associació ciutadana no lucrativa. Rebran igual pressupost ordinari i extraordinari en funció del nombre de socis i, per tant, no podran cobrar quotes ni rebre donacions particulars (excepte sota sanció de la Justícia i administració de la Caixa de Consignacions). Els professionals liberals no podran, però, afiliar-se.

Els partits podran presentar candidatures a tots els legislatius (des del parlament de barri al parlament federal) però no ho podran fer ni a Executius ni a Cambres Consultives (elegides aquestes entre els professionals liberals).

L'única limitació per la il·legalització judicial d'un partit és la de que fomenti o porti a terme la violència armada.

L'organització interna d'un partit es regirà per la de les associacions liberals: eleccions separades entre legislatiu i executiu.

La seva funció serà la de far participar els ciutadans i representar-los en totes les cambres legislatives en que hagin rebut la confiança d'aquells.

Els partits no podran presentar, en canvi, candidats a eleccions executives. Ja que aquestes solament han d'elegir gestors responsables independents encarregats de dur a terme les lleis emeses pels legislatius, on s'expressa la voluntat popular. Si s'accepta la militància de partit als membres dels executius –com als membres de la Justícia– es cau ràpidament en una aplicació partidista de les lleis que afavoreix el manteniment del poder del partit majoritari.

Els partits polítics s'hauran d'adaptar al nou marc constitucional tendint a una mentalitat i una pràctica diferent de les actuals, que superin les simplistes i populistes divisions entre dretes i esquerres, que amaguen tot tipus d'interessos i ambigüitats. Serà més fàcil avaluar els partits segons la seva pràctica afavoridora del joc net i de les solucions racionals (malgrat que puguin fer perdre vots): segons la capacitat d'acceptació de la raó de l'adversari (mes enllà dels interessos del partit); segons la coherència en el compliment de les promeses electorals...

Versió 1987.

3.2.8. Defensa i seguretat.

El desig d'origen i la intenció final de l'alternativa cívica que estem dissenyant consisteix en la no-violència intel·ligent i activa de cara a tots els aspectes i esdeveniments de la vida humana. La voluntat radicalment no-violenta no ens impedeix, però, de veure com la violència s'instal·la en la història humana i com no desapareixerà de cop. Des d'un punt de vista ideal, ètic, és correcte voler i lluitar per la desaparició total de la violència. En canvi, des d'un punt de vista polític i pràctic, cal despendre molta intel·ligència per descobrir i desmuntar ordenadament i per parts els diversos mecanismes econòmics, socials i culturals que asseguren la violència en el nostre món.

La majoria d'elements que es plantegen en aquesta alternativa cívica estan dissenyats per a intentar d'anar realitzant aquest desmuntatge dels mecanismes violents. Es tracta d'anar més enllà de certes actuacions anti-violentes frontals que, a la llarga, acostumen a provocar el perfeccionament dels mecanismes violents estructurals.

Com que no podem retornar de cop a l'etapa pre-bèl·lica de la humanitat, cerquem, al menys, superar l'era dels imperialismes agressors, generadors dels militarismes; cerquem reprendre l'estructura social anterior a l'imperialisme: l'imperi democràtic estrictament defensiu. Aquest és una estructura política antimperialista perquè es fonamenta en la lliure unifederació de totes les ètnies i inter-ètnies constitutives i perquè, constitucionalment, no pot emprendre accions ofensives. Es tracta doncs de passar de l'imperialisme actual (interior i exterior) a l'imperi (confederatiu i federatiu), i per tant, de substituir unes forces armades militaristes ofensives (interiors o exteriors) per unes forces militars estrictament defensives. Aquest és el primer pas per a desenvolupar una defensa civil, progressivament no armada. A nivell polític, en els nostres dies, la no violència intel·ligent i activa ja faria prou de concretar-se en això.

Es molt probable que amb el constant repartiment equitatiu del bé comú i la consegüent gradual desaparició de classes socials es podran donar noves passes en vista a la desaparició de qualsevol forma coactiva dintre la societat humana. De moment es tracta d'afavorir que tots els ciutadans i col·lectius exerceixin tots llurs drets de dignitat i llibertats personals dins el marc protector de:

L'Estat, responsabilitzat;

La Justícia independent de l'Estat o de qualsevol poder fàctic;

Les forces armades cara a l'exterior i les policies cara a l'interior.

Cal que socialment ens adonem, i no tinguem por a reconèixer, que avui patim, una violència permanent, organitzada subtilment o expressada en la força bruta dels poders imperialistes i militaristes (propis i estranys) que actuen sota la protecció del diner anònim i de la **plutarquia** interna i mundial: violència permanent provocada per la confusió entre Estat i Justícia que deixa desemparat al pobre: violència de la burocràcia, omnipresent i irresponsable: violència del terrorisme generalitzat pels sistemes policíacs repressius i torturadors generadors de terrorismes fanàtics populistes.

La pau no consisteix en lliurar-se de peus i mans autolligats per ideologies pacifistes, a aquests enemics de l'home lliure i del ciutadà responsable. Un gest aital pot esdevenir testimoni, com tants n'hi ha hagut al llarg dels darrers quatre mil anys de violència, del desig i dels ideals pregons de no-violència de la

humanitat. En casos heroics i extrems, personals i col·lectius, la humanitat ensenya la seva bellíssima cara profunda davant els poderosos corromputs de torn. Però aquests gestos de lliurament no-violent testimonial no obriran sols la solució política estructural estable. Cal defensar la pau amb coratge, però sobretot amb intel·ligència per a superar les causes reals de la violència. Al metge se li exigeix bona voluntat i generositat, però, sobretot, intel·ligència, ciència, saviesa i tècnica.

Els pobles acostumen a estimar-se més l'esclavitud que el suïcidi. No es pot fomentar la nova societat en l'heroisme permanent de tots els seus membres. Un militar, que visqui amb honor la seva funció, no continuarà una guerra tècnicament i moralment perduda, sacrificant infants i vells. Preferirà sacrificar-se ell personalment. Reconèixerà com a seva la responsabilitat de la seva tècnica defectuosa i de la baixa moral dels seus exèrcits i ho atribuirà al fet de no haver sabut comunicar-se i fondre's amb el seu poble.

Mentre no evolucioni més la societat, la pau interna i externa d'una societat geopolítica es defensa amb uns exèrcits i unes policies intel·ligentment capaços d'inspirar respecte, de dissuadir, als violents, als partidaris de la força bruta. Dins aquesta policia de dissuasió, l'armament mortífer no és l'únic instrument. Els exèrcits i les policies, encarregats de la defensa i de la seguretat, han d'obrir-se a tècniques dissuasòries no armades que permetin una major participació de la població civil en la seva autodefensa.

Tota societat, doncs, necessita preveure sistemes de defensa, sobretot quan opta per canvis que trenquen les hegemonies del moment. Però cal distingir les funcions estrictes de la defensa de les funcions que sota aquest nom els Estats prenen per amagar imperialismes interns (contra les ètnies constituents de la societat, com a eina de dominació) i externs (amenaçant i conquerint altres pobles).

Els sistemes de defensa han de ser eficaços per:

Evitar que les persones, la cultura, els bens i el territori siguin envaïts o destruïts, protegint especialment la vida, salut i seguretat de les persones i dels éssers vivents.

Evitar qualsevol temptació de convertir la defensa en un sistema d'agressió interior (contra ètnies o sectors socials) o d'agressió exterior (contra altres societats).

Evitar que els responsables de la defensa puguin emprar els seus mitjans contra les regles de joc acceptades democràticament o puguin esdevenir poders fàctics que actuïn com a grups de pressió privilegiats.

Caldrà vertebrar, doncs, uns sistemes de defensa que afavoreixin aquesta eficàcia i que, tot integrant les actuals estructures militars, les situïn dins un context més ampli i coherent de cara a aconseguir els objectius d'eficàcia assenyalats.

El primer component d'una defensa estricta es la participació de la població en la construcció de l'alternativa cívica mitjançant la lliure adhesió a un projecte engrescador, que destrueixi les estructures de poder, que responsabilitza els actes lliures de tothom, governants i governats, que assumeix solidàriament la desaparició de la misèria i la pobresa sense atacar la creació de riquesa, que respecta i potencia la lliure federació de les ètnies i la lliure confederació a tots

Disseny de civisme

els nivells (barris, municipis, comarques, ètnies i inter-ètnies). Sense sentir-se pròpia i propera la societat a defensar és impossible plantejar-se l'èxit de qualsevol sistema defensiu que no amagui altres interessos que els enunciats.

Aquesta adhesió, però, essent necessària no és suficient. Cal revisar l'eficàcia dels sistemes concrets que funcionen i crear-ne de nous més adaptats als nous objectius de la defensa.

La revisió de les actuals estructures estrictament militars demanaria, per exemple:

La retirada i no fabricació d'armament ofensiu (portaavions, míssils) o d'armament altament destructiu de vides humanes (atòmic, bacteriològic i químic).

La no adhesió a cap bloc o pacte militar que obligui a intervenir fora de les pròpies fronteres.

La professionalització dels exèrcits amb supressió del servei militar obligatori.

La total submissió de les forces armades –i de totes les organitzacions defensives– al Cap de l'Estat, sense les ordres del qual qualsevol moviment de tropes sigui considerat rebel·lió i sedició.

La prohibició de vestir uniforme i de portar armes fora dels recintes militars excepte en cas de servei autoritzat).

La creació de nous sistemes de defensa més adaptats als nous objectius enunciats podria tenir en compte:

La formació de cossos armats i no armats de defensa municipal, comarcal i ètnica coordinats a nivell d'ètnia i sota la responsabilitat del Cap de Govern Autònom.

La formació i organització de la població en sistemes de defensa popular no-violenta que progressivament puguin anar substituint eficaçment la força de les armes per la força de la raó i del risc personalment assumit per defensar-se d'ocupacions exteriors o de despotismes interiors. (De nou la Revolució Burgesa ha fet creure que la democratització de la defensa passava per l'obligatorietat del servei militar per als homes joves. Els sistemes militaristes, amb soldats del poble, han continuat essent tan imperialistes o ineficaços com els exèrcits d'aristòcrates i mercenaris. La democratització de la defensa ha de passar per la participació lliure i diversa de tota la població (joves i grans, homes i dones) disposada a no col·laborar i a desobeir organitzadament qualsevol intent d'agressió).

Versió 1987.

3.2.9. Forces armables: exèrcits i policies.

Que calguin, de moment, uns exèrcits i unes policies no vol dir que aquests actuïn impunement, fora de l'ordre constitucional i de que puguin usar la seva força armada fora de les seves funcions específiques i territorials. Per evitar les clàssiques temptacions d'usar la força armada contra la població (interior o exterior) cal emprendre un conjunt de mesures, entre elles la de distingir i diversificar a l'interior de la societat geopolítica l'exèrcit i la policia.

L'exèrcit, constitucionalment té la funció de defensar la societat geopolítica de qualsevol atac exterior, però no pot emprendre accions ofensives a l'exterior.

La policia té la funció de vetllar per la seguretat interior.

L'Exèrcit i la Policia estan sota ordres directes del Cap de l'Estat i no poden actuar sense la seva conformitat. Ara be, l'exèrcit i la policia, malgrat la unificació de comandament i de tècnica específica s'organitzen territorialment i actuen, normalment, sota les autoritats civils territorials confederatives, responsables davant el Cap d'Estat. Així, podem distingir dins les forces armables:

1. Exèrcits:

Exèrcit professional de defensa federal

Exèrcit de fronteres.

Exèrcits de reserves estratègiques.

Exèrcits cívics ètnics i inter-ètnics.

2. Polícies:

Polícia de seguretat federal.

Polícies de pau cívica (barris, municipis, comarques, ètnies...).

Polícies judicials.

Polícia judiciària dels Jutges d'Instrucció.

Polícia judiciària dels Tribunals constituïts.

Polícia penitenciària.

Totes les forces armables seran formades per voluntaris i demanaran un alt grau de professionalització i de disciplina, major quan més properes estiguin a la societat civil.

Així, el primer nivell d'incorporació voluntària a les forces armables serà el de l'Exèrcit de Fronteres. Després d'uns quants anys de servei el professional podrà passar a l'Exèrcit de reserves estratègiques. Després del qual podrà demanar l'ingrés a un Exèrcit Cívic o en la Policia de Seguretat Federal. Després de 10 anys de servir en la Policia de seguretat federal, tot policia professional podrà demanar l'ingrés en les policies de Pau Cívica o en les Polícies Judicials. Qualsevol d'aquestes demandes pot ser acceptada o refusada.

Així, després de tres anys de servei actiu en l'Exèrcit de Fronteres (terra, mar, aire, intendència, armament, serveis diversos) tot professional militar ingressarà

Disseny de civisme

en una escala especialitzada de la seva arma en la que estudiarà, com a mínim, tres anys. En funció del nivell d'estudis sortirà amb la graduació corresponent per a exercir-la en l'Exèrcit de Fronteres, en el qual, si no fa ús de la facultat de canvi, podrà servir fins als 45 anys, passant seguidament a jubilació i disponibilitat militar en la reserva de la seva unitat.

Quan un militar de fronteres ingressi en l'Exèrcit de Reserves Estratègiques ha farà en una escala especialitzada de la seva arma i seguirà els estudis un mínim de tres anys. En sortir-ne ingressarà en un cas actiu de l'Exèrcit de Reserves Estratègiques, en el qual, si no fa ús de la facultat de canvi, podrà servir fins als 55 anys, passant seguidament a jubilació i reserva de la seva unitat.

Quan un militar professional o cívic ètnic ingressi en la Policia de Seguretat federal, ho farà en l'escola especialitzada, un mínim de 3 anys. Graduat servirà, en la funció que se li assigni fins als 55 anys. Després es jubilarà i passarà a la reserva policial federal de la seva unitat.

Quan un militar professional ingressi en un Exèrcit Cívic ètnic o inter-ètnic, ho farà en l'escola especialitzada corresponent a l'exèrcit i arma escollida, durant 3 anys mínim. Graduat, servirà en la funció que se li assigni fins als 65 anys, per passar tot seguit a la corresponent reserva militar cívica.

Quan un policia de seguretat federal ingressi en una policia cívica o judicial, ho farà en una escola especialitzada d'aquesta policia durant un mínim de 3 anys i 2 anys de passantia. Graduat, servirà a la funció que se li assigni fins als 70 anys, per passar a continuació a la jubilació i reserva.

Exèrcits i Polícies són forces armables en el sentit que solament poden portar, usar armes en casos decidits per les autoritats civils, i especialment, pel Cap de l'Estat.

Així, tots els militars només tindran un sol tipus d'uniforme i d'armament individual de campanya i de guerra. No podran portar ni l'un ni l'altre fora dels terrenys d'estricta jurisdicció militar, sota pena de gravíssimes sancions per a ells i pels seus superiors directes.

Els professionals de la Policia de Seguretat Federal, fora dels recintes i terrenys de llur jurisdicció només portaran l'uniforme i armament prescrits per cada servei, sota comandament directe d'un oficial, el qual obeirà l'ordre de servei ben precisa, per escrit, firmada per un superior responsable plenament i directament davant el Cap de l'Estat, essent, en definitiva, aquest últim, constitucionalment el responsable final personal.

Totes les Polícies de Pau Cívica i de Justícia només portaran l'uniforme de servei quan rebin l'ordre de llur superior directe o responsable i, normalment, serviran llurs conciutadans o a la Justícia, sense cap arma. Només portaran armes per a serveis especials molt ben precisats, sota les ordres directes d'un oficial, el qual haurà rebut l'ordre per escrit d'un superior Civil o Judicial directament responsable, sense que aquesta responsabilitat del seu superior eximeixi l'oficial de la responsabilitat pròpia de qualsevol extralimitació.

Les Polícies de Pau Cívics estaran sota les ordres directes del:

Alcalde de barri, en els barris.

Batlle en els municipis.

President del Consell comarcal, en les comarques.

President del consell regional, en les regions.

President autònom, en les ètnies.

President confederal en les inter-ètnies.

President confederal en les lliures confederacions ex-estats.

Cap policia de Pau Cívica, de grau territorial superior, podrà actuar en jurisdiccions autònomes confederades de rang inferior, sense que existeixi per escrit la crida del responsable de l'autonomia inferior al responsable de l'autonomia superior i sense que el seu propi comandant directe li hagi donat per escrit l'ordre corresponent.

La mateixa regla de responsabilitat directa del responsable de cada unitat policial justicial serà seguida per la Justícia quant als jutges d'instrucció, els presidents de Tribunal o els jutges penitenciaris.

La Policia de Seguretat Federal només podrà actuar per ordre directa del Cap de l'Estat, sigui a petició expressa de l'autoritat cívica autònoma o judicial territorial que es consideri sobrepassada pels esdeveniments, sigui per iniciativa personal del Cap de l'Estat, constitucionalment responsable, si considera que una autoritat cívica no compleix les obligacions executives que li tenen reservades la Constitució i les lleis referents a autonomies, ètnies i inter-ètniques.

En temps de pau, cap unitat dels exèrcits no podrà actuar orgànicament fora dels terrenys de campanya. Les úniques excepcions seran:

En el cas dels exèrcits professionals, per ordre directa del cap d'Estat, responsable de les lleis confederatives pactades per cada ètnia o inter-ètnia.

En el cas dels exèrcits cívics ètnics o inter-ètnics a les ordres directes a la vegada del cap d'Estat i del President de l'Autonomia ètnica o inter-ètnica, o d'aquest últim solament, per delegació expressa del cap d'Estat.

Un bon programa d'activitat per a cada unitat orgànica dels Exèrcits, sota el comandament del seu oficial superior, personalment responsable davant el Cap d'Estat, dintre, normalment, dels terrenys de la seva jurisdicció, fora aquesta seqüència cíclica:

Una setmana de preparació de maniobres.

Una setmana de maniobres.

Una setmana de crítica de maniobres, a tots els nivells de la unitat, sota la direcció d'un oficial directament responsable davant el seu comandant en cap.

Una setmana de vacances... i tornar a començar.

Les unitats de servei asseguraran, en aquest programa, les regularitats d'exercici, maniobres i marxa de les unitats actives.

Cada unitat de Policia de Seguretat, evidentment més petita que les unitats de l'Exèrcit professional, s'exercitarà segons un esquema equivalent, en els terrenys

Disseny de civisme

de la seva jurisdicció, o actuarà fora d'ells sota ordres directes i la responsabilitat única del Cap d'Estat.

En cas de proclamació de l'estat de pre-guerra, tots els exèrcits passaran a les ordres directes i personals del cap d'Estat, amb l'única restricció que no podrà emprar els exèrcits cívics ètnics i inter-ètnics fora dels territoris autònoms respectius, excepte en cas d'oferiment total a parcial segons Constitució i pacte de lliure confederació del respectiu President de cada Autonomia i República ètnica o inter-ètnica.

En cas de guerra, el Cap d'Estat esdevé l'únic responsable de la conducció de les operacions militars: totes les forces armades, menys les judicials, li deuen obediència total. Cap militar no es pot oposar a aquesta solidaritat total en el perill de la guerra declarada.

Els Exèrcits cívics ètnics i inter-ètnics tenen com a principal missió la defensa del seu propi territori autònom i, en cas d'invasió, la defensa a ultrança –amb lluita de guerrilla– contra l'invasor.

Fora del temps de guerra, no hi pot haver constitucionalment Justícia Militar com a cos organitzat propi. L'administració de la justícia dependrà enterament de la Justícia ordinària. Es farà una distinció molt neta entre la justícia militar per afers gravíssims i les penes disciplinaries previstes pel codi militar a judici de cada superior respecte als seus inferiors.

En cada ètnia existirà una sola policia cívica rural que vetllarà per la seguretat de les persones, dels patrimonis privats i del patrimoni comunitari en totes les àrees poc poblades.

Aquesta policia tindrà un coneixement profund de la població sedentària i fluctuant de la seva àrea de vigilància. Seran vigilats especialment per aquesta policia tots els elements estrangers, siguin eventuais, siguin residents, sense que els puguin mai molestar, ja que ningú pot ser intervingut per la policia si no és en cas de flagrant delicte o per ordre escrita del jutge.

Versió 1987.

3.2.10. Desarmament total de la població.

La clarificació, responsabilització i disciplina de les forces **armables** permet legislar a continuació el desarmament total dels ciutadans i dels col·lectius.

La no violència activa, en aquest context, porta a limitar l'ús de la força coercitiva al monopoli legal de l'Estat i de la Justícia per tal de fer-ne concentrar la responsabilitat personal, d'una banda, al Cap d'Estat i als Presidents de les Autonomies locals (als quals el cap d'Estat n'ha fet delegació expressa) i, de l'altra, als jutges d'instrucció de Tribunals constituïts per jutjar cada cas concret i als jutges encarregats dels diferents sistemes penitenciaris de cada condemnat concret i de tots els condemnats pels anteriors Tribunals.

Aquest monopoli de la coerció, respectivament Estatal i Judicial, demana la restricció –màxima i òptima possible tecnològicament– de la violència incontrolada a través del desarmament total de la població.

En aquest sentit, tot acte documentat de violència, executat per ciutadans o col·lectivitats, demana una condemna pels seus responsables que sigui coherent amb aquest actes: la incorporació forçada a l'exercit –Federal o Cívic– segons gravetat de l'acte i qualificació del jutge. L'exercit és el «lloc natural» de la violència estrictament imprescindible a la convivència i pau ciutadana. Aquesta condemna a l'exèrcit pot ser:

Fins a 3 anys, per tot acte de violència verbal no escrita, testificadament documentada.

Fins a 6 anys, si l'acte de violència és per escrit.

Fins a 9 anys, si l'acte és de violència física amb danys lleugers a altri, i si hi ha confessió espontània.

Fins a 12 anys si no hi ha confessió i cal establir documentàriament i contradictòriament l'acusació.

Fins a 12 anys, la tinença fora de domicili privat o recinte professional, de qualsevol instrument contundent «arma de cop» o penetrant «arma blanca».

Fins a 15 anys, servir-s'en, sense ferides greus.

Fins a 20 anys, servir-s'en amb ferides greus.

Fins a 15 anys, guardar en el propi domicili o portar a sobre qualsevol arma de foc.

Fins a 25 anys, l'ús d'arma de foc, sense víctimes.

Fins a 30 anys, si hi han ferits.

Fins a 40 anys, si hi han morts.

Les armes de caça, de tir (esport), de defensa... podran, a nom de cada propietari, ésser guardades en la caserna territorial més propera de la Policia de Seguretat. L'ur tinença i utilització només seran permeses amb l'autorització escrita en document feafent pel cap de Policia de Seguretat responsable, si és possible, en grup manat per un oficial: en tots els casos, a l'interior d'un espai o territori ben delimitat (barri, municipi, comarca...) i per un temps molt curt,

Disseny de civisme

àdhuc en terreny completament despoblat. Les infraccions seran castigades, en el cas del cap de Policia responsable, a 10 anys de presó militar, en el cas de qualsevol ciutadà, fins a 20 anys d'incorporació a l'Exèrcit.

Tot militar o policia de seguretat trobat armat, sense permís del seu superior directe, fora de terrenys militars, serà castigat, en temps de pau:

Si no és oficial. a 20 anys de presó militar.

Si és oficial, a 40 anys de presó militar (o pena de mort).

Llur superior d'unitat en serà totalment responsable per no haver exercit l'autoritat i vigilància necessàries.

Cap policia de Pau Cívica no pot portar armes de foc, ni servir-s'en, sense el permís del seu superior directe d'unitat.

La Justícia farà públiques ordenances per a tot allò referent a eventual armament i utilització del mateix, en casos concrets en què sigui necessari.

Cap uniforme, d'intenció partidista violenta, fora del militar o del policial. no serà permès a qualsevol ciutadà o col·lectiu, per cap motiu. El més petit intent d'implantar qualsevol distintiu de tipus partidista violent serà castigat, en flagrant delictes, com a mínim a cinc anys d'incorporació a l'Exèrcit. Qualsevol inducció a la violència o a la tinença d'uniforme partidista violent per part de persones no subjectes a estricta disciplina militar o policial, serà castigada a 10 anys, aplicable a l'individu o al grup en qüestió. Malgrat llur constitució anterior sigui legal, tota associació que hagi avalat, com a grup organitzat, l'anterior delictes d'uniformació pro-violenta, serà immediatament dissolta per sentència judicial.

Versió 1987.

3.2.11. Sistema penitenciari.

En general s'aboleix la presó preventiva. Només el jutge d'instrucció, en casos gravíssims dels quals ell és l'únic jutge responsable davant la mateixa Justícia, pot decretar la presó preventiva. En cas de fugida a l'estranger del suspecte o acusat, la instrucció i el procés subseqüent seguiran el seu curs normal fins al final, en vista a l'exemplaritat cultural del poble. El fugitiu, serà sentenciat en absència voluntària d'ell i en presència professional del seu advocat designat per ell, per la seva família o com advocat d'ofici. Aquesta sentència serà complerta en cas de retorn del fugitiu i no hi pot haver, en aquest cas ben precís, ni indult ni prescripció.

D'una manera general no hi ha prescripció per cap crim o delictes documentat, puix el fi perseguit per la Justícia no és tant la pena del condemnat, com l'exemplaritat cultural al servei del poble.

Tot condemnat a més de 2 anys podrà escollir davant del seu jutge penitenciari entre:

La presó sense cap avantatge particular.

L'Exèrcit Professional, mínim de tres anys, o múltiple de tres, amb tots els avantatges inherents al fet de que se li canviï la seva identificació civil (nom, cognoms...).

En aquest cas el condemnat anirà a l'Exèrcit amb personalitat nova; només el seu jutge penitenciari i el seu coronel de regiment sabran la seva identificació real; el condemnat podrà, doncs, optar a tots els estudis i promocions normals en els Exèrcits i, en cas de total recuperació, en les Polícies.

La Justícia especialitzada en suspectes de crims i delictes, que no han pogut ser provats documentàriament pel jutge d'instrucció que ha treballat llur causa, podrà, si les presumpcions són prou fortes, exiliar el suspecte a una població de menys de 500 habitants, en la qual haurà de fer avalar personalment tots els seus xecs de consum pel secretari de l'Ajuntament, al qual, a més a més, haurà de presentar-se matí i tarda. Cobrarà el salari social financer d'estudiant o aprenent. Podrà exercir d'empresari agrícola per compte propi o d'obrer agrícola, d'artesa per compte propi o d'obrer en una empresa artesanal existent. Podrà estudiar o dedicar-se lliurement a qualsevol afició manual o intel·lectual que li abelleixi. Dependrà del jutge de pau en el municipi, per avalar la seva demanda de recuperar la seva llibertat ciutadana total, després del mínim de tres anys d'exili.

Quan les presumpcions no siguin prou evidents, l'exili, en les mateixes condicions, es farà en poblacions de fins a 5.000 habitants i només per a 1 ó 2 anys. En un cas i en l'altre, el suspecte podrà canviar l'exili per un contracte de voluntariat a l'Exèrcit per 3 anys, al final del qual el coronel del seu regiment haurà de donar la seva opinió motivada sobre la seva honorabilitat en la vida militar transcorreguda. El jutge encarregat de cada un dels militars suspectes haurà de donar el seu parer motivat sobre la seva capacitat de vida ciutadana lliure i responsable.

L'exili interior finançat o la incorporació a l'Exèrcit, amb possibilitats de començar una nova vida, obren un camí nou als condemnats: la societat es protegeix d'ells, però no se'ls hi tanquen les portes com fins ara. Aquestes mesures permeten la supressió de les presons, cau de perpetuació del crim.

Disseny de civisme

Versió 1987.

3.2.12. Seguretat ciutadana.

La inseguretat ciutadana no es pot deslligar, des de fa milers d'anys, del tipus de moneda anònima i desinformativa que els poders establerts mantenen. Tampoc es pot deslligar de l'atur forçós. Evidentment la primera inseguretat ciutadana és la de quedar-se sense feina i no tenir diner per a viure dignament. La inseguretat material i psicològica de molts ciutadans sense feina, i sense esperança de tenir-ne, crea un clima d'inseguretat general. La falta de solidaritat social des de dalt genera la insolidaritat social des de baix. El marginat, en una societat opulenta reclama el seu tros de pastís: diner per a menjar, droga per a oblidar, motos i cotxes per a fardar...

La societat que genera aquesta insolidaritat reclama, aleshores, protecció ciutadana: policies, alarmes, empreses de seguretat... Mantenir aquests desequilibris socials i misèries, permet crear empreses de «protecció i seguretat» que esdevenen un immens negoci sempre creixent... (en el 1983, 40.000 milions de pessetes repartits entre més de 100 empreses). Els mitjans de comunicació ajuden a crear el clima de terror i d'inseguretat necessaris. Sempre hi ha «guants blancs» que ajuden i potencien els robatoris, atracaments, assassinats, tràfics, violacions... perquè els dóna negoci per les dues bandes: en el delicte i en la lluita contra el delicte.

La inseguretat ciutadana és, doncs, avui l'excusa per a potenciar el reforçament de l'estatisme policíac. No es fa res, en canvi, per evitar les causes de la petita delinqüència ni per a resoldre el «terrorisme» sempre tan «rendible» per al poder.

La seguretat ciutadana, amb un sistema de moneda telemàtica personalitzada i informativa, no necessitarà de cossos policíacs, arbitraris, ineficaços i corruptes. La personalització de les relacions monetàries i mercantils d'una banda i la resolució dels principals temes de violència social (la misèria, la pobresa, la marginació, la droga... i la manca de llibertat federativa de les ètnies) de l'altra, poden portar a una reducció dràstica de la violència social. La supressió del diner anònim impedirà la realització pràctica de la majoria dels delictes per raó de diner (que són la gran majoria). L'assignació a cada persona (especialment al marginats i als sense feina) de salaris de solidaritat social indefinits juntament amb la gratuïtat de tots els serveis culturals i assistencials atacarà d'arrel les causes de gran part de la delinqüència actual.

L'ajuda especial a les dones permetrà a aquestes alliberar-se de patir les conseqüències de delictes avui quasi ni tant sols denunciats (apallissament pel marit, violacions) i despenalitzarà fets que la legislació actual condemna o dificulta (avortament, divorci,...).

La legalització, controlada pel sistema monetari, de l'ús i comerç de drogues (alcohol, tabac, marihuana, àcids...) evitarà les màfies dels traficants i les nocives adulteracions dels productes; i permetrà treure el regust a aventura subversiva i perillosa que la prohibició genera. Els adequats tractaments de desintoxicació en mans de professionals independents i amb mitjans, i una informació clara sobre els efectes de les drogues, són millors sistemes que les persecucions policíiques.

La majoria de delictes habituals (evasió de divises, falsificació de documents, estafes, xantatges, ostatges, atracaments, robatoris, prostitució, tracta de blanques, proxenetisme, tràfic de drogues, d'armes i d'obres d'art, suborn de

Disseny de civisme

funcionaris, de polítics, de jutges, assassinats per encàrrec, incendis per encàrrec, extorsions...) necessiten, usen o cerquen el diner anònim. La seva supressió impedirà l'ús del cos del delicte. Segurament sorgiran noves formes de delinqüència, però tant de bo si, de moment, aconseguíssim eradicar en gran part les causes i els instruments de les actuals.

La lluita armada d'alliberament de classe o d'alliberament nacional dins el marc d'una societat lliurement federativa de les ètnies que la componen i pràcticament solidària, especialment amb els desheretats, quedarà pràcticament sense motivació i sense possibilitats d'exercir-se en regim de moneda personalitzada que impossibilita les fonts de finançament habituals d'aquestes organitzacions (atracaments, impost revolucionari,...) i els tràfics d'armes.

Aquest conjunt de mesures poden retornar la tranquil·litat de passejar sense ser assetjat pels captaires, pels atracadors, pels col·locadors de bombes, o per accions policiaques antiavalots.

La funció de les policies serà de vetllar pel respecte a les regles de joc constitucional i a les normes de convivència de cada comunitat ètnica. La policia podrà anar, normalment, desarmada. El compliment de les regles de joc constitucional no dependrà tant de la repressió –sempre ineficaç a la llarga– com de l'assumpció de la responsabilitat documentada dels actes lliures de les persones davant la Justícia que disposarà, quan convingui, d'aquesta documentació. El manteniment d'un Estat de dret demana, igualment, el desarmament total de la població, sense el qual tothom pot imposar els seus interessos per la força, definició exacta de l'Estat de fet.

Versió 1987.

3.2.13. Funcionaris cessants.

El conjunt de mesures de simplificació de l'Estat (reducció de l'Executiu, dels ministeris, de l'administració Pública, de l'exèrcit, de la policia) comporta la cessació de molts funcionaris. Molts d'ells es podran acollir a l'Estatut Liberal (administracions ètniques i locals; institucions liberals d'ensenyament, de medicina, de mitjans de comunicació...). D'altres però, cessaran la seva activitat, perquè ha esdevingut innecessària per qualsevol motiu (supressió de burocràcies inútils; retorn de funcions a la societat civil; simplificació de cossos agegantats...).

Per tal d'evitar que una categoria important de ciutadans no caigui en un estat de defraudació, generadora d'un clima de guerra incivil a més o menys llarg termini, cal que el poble s'adoni que és millor fer un sacrifici transitori de solidaritat amb aquest funcionaris. Es sempre menys costós que les destruccions definitives d'una guerra.

Així, tot funcionari cessant per aplicació del conjunt de mesures de dràstica simplificació de l'Estatisme actual, haurà de declarar els seus ingressos anteriors, sense cap control previ. La quantitat total declarada serà multiplicada per un coeficient (per 2 ó 3) i aquesta jubilació resultant li serà pagada per la Caixa d'Estalvis corresponent al seu domicili per mitja d'un «xec de funcionari cessat» cada mes. No es perdrà aquest estatut vitalici si no és per pròpia renúncia o per sentència de tribunals (delictes, conspiracions, falta de lleialtat en la declaració dels ingressos al moment de cessar...).

Versió 1987.

3.3. Àrea de les professions i serveis liberals.

La concreció pràctica de l'**Estatut Liberal** permet no solament evitar la corrupció i la gestió irresponsable en el camp cívic, polític i judicial sinó afavorir un exercici liberal desmercantilitzat i desestatitzat, superant la falsa disjuntiva entre serveis públics i privats.

L'autogestió dels serveis liberals per part de professionals equitativament finançats, lliures i responsables, pot endegar un procés de creació cultural plural d'incalculables conseqüències humanitzadores.

Versió 1987.

3.3.1. Ni públics ni privats: serveis liberals autogestionats.

L'organització dels professionals i de les institucions culturals (salut, educació, informació, investigació, arts, esports...) correspondrà, igual que la de la Justícia, a la de l'estatut liberal: gratuïtat dels serveis i finançament comunitari per a un exercici lliure i desmercantilitzat a disposició de tothom.

L'estatut liberal permet superar el fals conflicte entre públic i privat, ja que es un conflicte entre dos interessos privats: el de l'estatisme (que pretén erigir-se en defensor, del bé comú, però que imposa els seus programes mèdics, educatius, informatius, investigadors... per a perpetuar el seu poder) i el del mercantilisme liberal (que vol treure profit del poder del saber sobre les necessitats culturals o assistencials de les persones). Cap d'aquests dos interessos privats fomenten el lliure exercici professional ni la lliure tria per part dels clients (l'una condicionada per la burocràcia, i l'altre pels diners).

La progressiva aplicació i extensió de l'estatut liberal a diferents serveis culturals pot significar un element importantíssim de culturització popular pluralista i una explosió d'expressió creativa lliure i diversa que obri portes mes enllà dels models educatius, mèdics, artístics i investigadors establerts, sovint estancats, mancats de recursos per a un lliure exercici i dirigits a mantenir cultures de classe per a élites o per a masses.

Tot ciutadà tindrà, per tant, dret a participar en les lliures activitats liberals cíviques i en les concretes institucions liberals professionals, segons proves de competència en l'exercici corresponent, i a beneficiar-se gratuïtament dels seus serveis.

Només lleis mínimes, segons respectives constitucions vigents en els diferents nivells territorials, podran restringir aquesta llibertat, per motivacions serioses demanades per la disciplina pròpia a cadascuna d'elles. També podran restringir-se llibertats en les lliures associacions no utilitàries o en els col·legis professionals segons lleis mínimes més generals.

Els conflictes entre les diferents persones, grups, unitats, àrees... seran portats a la Justícia territorial especialitzada corresponent.

Els creadors, promotors i directors de noves associacions o institucions –o llurs respectives confederacions– tindran plena autoritat autogestionària en llur respectiva àrea en qualitat d'elements decisoris finals, amb tota la resta de col·laboradors dins la mateixa vocació liberal cívica i, per tant, també seran personalment responsables davant la Justícia, tant per causa de denuncia com, normalment, a la fi del seu mandat limitat a quatre anys i no reelegible fins alguns mandats més (per exemple, 8 anys després).

Els ciutadans que ho desitgin, amb vocació clarament i eficaçment demostrada, tindran lliure accés preferent per ajudar desinteressadament els vocacionals de qualsevol entitat liberal cívica constituïda.

La Justícia haurà de vetllar per evitar tot intent mercantilista, és a dir, tot servei no enterament gratuït, en qualsevol àrea liberal.

En cas d'exigència tecnològica evident i insuficiència de capacitat per part de les entitats liberals cíviques existents, l'autoritat concernida concretarà la legislació i la concessió a favor d'una empresa privada lliure utilitària, cal que, en aquest cas, la legislació i concessió siguin ben precises i prevegin, a la fi del contracte,

Disseny de civisme

el retorn de totes les instal·lacions a la institució liberal cívica corresponent.

Aquesta disciplina liberal cívica esta basada en la possibilitat de repartició de salaris i pressupostos de solidaritat social liberal. Els pressupostos ordinaris i extraordinaris de totes les institucions liberals serviran, exclusivament, per a compres de valors preu mercantils de consum humanista. Es fàcil comprendre la simplificació i clarificació social que se'n deriva. La societat liberal pot esdevenir transparent i l'administració, gerència i comptabilitat de cada entitat es, podrà simplificar i optimitzar al màxim. Un sol gerent responsable de les compres podrà decidir, amb la mateixa rapidesa que ha fa qualsevol gerent d'empresa privada, a quina empresa, quan, com i que ha de comprar (mercaderies) segons mandat de l'autoritat legítima de la seva entitat, en funció de la capacitat adquisitiva dels seus pressupostos ordinari i extraordinari atorgats per la **repartidora telemàtica**.

Versió 1987.

3.3.2. Deontologia.

Sense programes ni inspeccions estatistes, les professions liberals establiran els seus propis codis d'actuació i de comportament, les seves lleis mínimes que han d'orientar el desenvolupament responsable de la seves lliures i gratuïtes activitats.

El conjunt d'aquestes lleis mínimes i normes autogestionades pels Col·legis professionals, a partir de l'experiència dels propis professionals, definirà una deontologia, una ètica professional.

Qualsevol ciutadà podrà denunciar comportaments irresponsables dels professionals liberals davant del Col·legi professional i de la Justícia especialitzada.

Versió 1987.

3.3.3. Supressió de la propietat intel·lectual.

Una de les possibilitats de l'Estatut Liberal, que finança als professionals liberals, inclosos els creadors liberals de tota mena, és la superació de la mercantilització, cada vegada tècnicament més difícil de realitzar, basada en la propietat intel·lectual.

El progrés actual i futur de la telemàtica i de la telecòpia porta a un carreró sense sortida la protecció dels drets d'autor. L'edició de tota mena de publicacions està en perill: la pirateria és incontrolable. Una bona sortida, basada en el finançament comunitari dels professionals liberals creadors, és la de passar les seves obres a domini públic. La persona interessada en una publicació (o part d'ella) caldrà obtenir-la a casa instantàniament tot just prement un botó.

Aquesta sistema, a més a més, té una avantatge ecològica molt important: la impressió a la demanda estalvia enormes quantitats de paper i d'energia. L'ecologia es pot millorar enormement amb la telemàtica.

Versió 1987.

3.3.4. Incorporació a l'Estatut Liberal.

En la transició de la mercantilització i estatització actual de les professions i serveis liberals, cap a una plena incorporació d'aquests a l'Estatut Liberal, caldrà tenir en compte diversos factors:

1. Cada Col·legi professional haurà de començar a organitzar-se segons les lleis mínimes que regulen el funcionament d'institucions liberals: eleccions, finançament, accés... possibilitant una obertura democràtica dels que avui són corporativismes tancats.
2. Cada Col·legi professional democratitzat demanarà, per pròpia decisió, d'acollir els seus professionals a l'Estatut Liberal, quan ho cregui oportú.
3. Els professionals que avui dia estan en atur o que treballen en institucions públiques podran demanar d'acollir-se directament a l'Estatut Liberal, inclús abans que ho decideixi el propi Col·legi.
4. L'Estat i les Autoritats Autònomes cercaran que els Col·legis professionals, vagin paulatinament incorporant-se a l'Estatut Liberal, a mesura que la **massa financera comunitària** permeti oferir uns sous equivalents o superiors al promig dels que actualment cobren els professionals d'aquest Col·legis.
5. Per a professionals públicament reconeguts que avui viuen del mercat i que obtenen quantiosos beneficis, els Col·legis decidiran en cada cas, el tipus de remuneració que els permeti continuar el seu prestigiós servei, a partir d'aquest moment, no lucratiu.
6. Després d'uns pocs anys de transició, en que es pot admetre professionals d'una mateixa especialitat aollits a l'Estatut Liberal i d'altres que continuen en el mercat, la mercantilització s'haurà d'acabar per a tots els qui vulguin continuar exercint col·legiadament. Poden passar a empreses mercantils, com assessors, però no com a col·legiats i, evidentment, deixant els beneficis de l'Estatut Liberal.

Versió 1987.

3.3.5. Educació i instrucció.

L'educació i la instrucció –com la publicitat– han de ser llibertàries, humanistes i personalitzadores en la recerca de la singularitat de cada persona humana (individual, col·lectiva o ètnica); del contrari, esdevenen massificadores i despersonalitzadores. Avui, però, estan mediatitzades per masses interessos privats (estatistes o monetaris) i els professionals no tenen llibertat d'actuació ni de càtedra per innovar i experimentar suficientment.

Etimològicament, **educar** significa, «conduir a fora». El significat clàssic és d'ajudar la persona educanda a conduir fora d'ella (**ex-sistencialment**) totes les seves potencialitats profundes originàries, heretades i adquirides, espontànies, naturalment insistencials, de ser i de viure plenament. L'educand és el subjecte més actiu i autopersonalitzant en qualsevol procés d'educació real i fecunda.

Etimològicament instrucció (in, str) significa «acumulació per capes (str) o estrats dins, a l'interior (in)». El significat clàssic és de dipositar en l'alumne, en l'estudiant, en el poble, per capes progressivament acumulades, i digeribles per ells, tots els sabers humanistes dels quals cada persona anirà adquirint consciència i saviesa concretes i lucidesa i filosofia abstracta, lògica; i això, en funció del desenvolupament evolutiu de les intel·ligències variadíssimes naturals concretes i artificials abstractives. La instrucció és doncs una vocació selectiva dins la progressiva educació pròpia.

Avui dia un instructor i educador digne d'aquest nom sap que els pensaments científics en llur parcel·la lògica no eduquen: només instrueixen d'una faisó cada vegada més inerta, impersonal i instrumental, a mesura que augmenta el grau d'abstracció en les escoles secundàries i superiors.

Qui només s'està instruint en general i qui, s'està, a més a més, instruint sense lògica, és en realitat, un subjecte passiu sotmès a la inèrcia despersonalitzadora del pensament científic, filosòfic i tecnològic.

En la practica diària cal distingir unes educació i instrucció directes i unes d'indirectes.

Les directes es realitzen en la maternitat, maternitat i llar d'infants (puericultura, medicina i higiene infantils); en l'escola primària, secundària, tècnica, d'aprenentatge professional, d'arts i oficis i tecnològica superior. En aquest nivell, cal adonar-se que les matèries concretes són tan o més importants que les de saber abstracte que, fins ara, han dominat indegudament. La raó d'aquest predomini és que l'educació i instrucció en i amb matèries concretes és més difícil i cara. Però cal comprendre que és, ensems, molt més personalitzadora i molt menys uniformadora i massificadora.

La formació directa també ateny les facultats, les universitats de múltiples facultats i tot altre centre d'estudis, de perfeccionament, de reciclatge, de consulta, d'investigació, erudició, aprofundiment, reflexió, meditació, recerca teòrica general o especial, recerca aplicada, col·laboració amb gremis, col·legis liberals...

L'educació i instrucció indirectes es fan a través d'espectacles i esports, lleures, vacances i diversions per a totes les edats, associacions lliures de ciutadans per afinitats i vocacions no utilitàries, qualsevol que sigui llur objecte. També es fa a través de la premsa i edició sota totes llurs formes orals, escripturals, gràfiques, audiovisuals... des de les més tradicionals fins a les més innovadores, avui dia

compreses sota el vocable anglo-saxó «mass-media».

Aquest vocable, vulgarment traduït com a «mitjans de masses» cal traduir-lo per «mitjans massius» de comunicació. Són tots els mitjans que permeten una receptibilitat massiva per raó de llur inèrcia i automatització tecnològica progressiva. La inèrcia («sense l'art suprem de la vida») i l'automatització («matemàtiques que es dedueixen elles mateixes») són la base dels «mass-media». La vida no es troba, doncs, en ells, però sí que es troba en el lliure editor, productor, periodista, escriptor, artista, creador, pedagog... promotors d'obres i missatges de tota mena a través del «mass-medium».

Així, qualsevol iniciativa, ja existent o a emprendre, individual o col·lectiva, de professionals de l'educació o la instrucció, ha de disposar d'una cobertura financera i social que permeti la lliure actuació d'un servei plural, de qualitat, gratuït i de lliure tria per part del client. Totes les iniciatives, doncs, rebran un finançament per punts d'igual valor a qualsevol altre de característiques semblants (nombre de professionals, d'alumnes...) per a equipaments i per a despeses de funcionament, a més del salari de solidaritat social liberal dels professionals. D'aquesta manera cada centre educatiu disposa proporcionalment dels mateixos mitjans que qualsevol altre, però pot aplicar els mètodes pedagògics i l'organització que desitgi. Els pares dels alumnes i els estudiants i aprenents poden triar lliurement el tipus de centre que els interressi, sempre gratuïtament –inclosos els materials i les activitats–.

Versió 1987.

3.3.6. Publicitat.

Etimològicament **publicitat** ve a significar «acció i efecte d'educar i instruir el poble». No té res a veure amb el publicisme actual: «acció sistemàtica de manipular i massificar el poble».

La publicitat, en la **societat utilitària**, solament podrà ser per Gremis, autogestionats per la totalitat dels productors inscrits a cadascun d'ells (empresaris, col·laboradors, capitalistes, inversors). La publicitat, en la societat liberal, serà responsabilitat exclusiva dels col·legis professionals autogestionats pel conjunt de tots els professionals inscrits.

Tan en la publicitat gremial, com en la Col·legial, sota una legalitat mínima general i sota sanció de la Justícia, tenen els respectius Gremis i Col·legis una complerta llibertat responsable, sense limitacions d'espai ni de temps en l'àrea federada. No hi pot haver censura prèvia, solament responsabilitat omnidocumentada davant la Justícia per denúncia.

Versió 1987.

3.3.7. Seguretat social i medicina.

L'actual Seguretat Social estatitzada basada en quotes de mutualitat i capitalització no respon a les exigències d'una alternativa cívica solidària que protegeixi totes les persones pel fet de ser-ho i que respecti la lliure elecció sanitària i assistencial dels interessats. Les quotes de la Seguretat Social esdevenen un impost que grava la producció empresarial i assalariada, dificultant així la creació d'empreses i de llocs de treball. L'estatització i burocratització no afavoreixen un servei adequat, proper al ciutadà i plural per part dels professionals que l'exerceixen. Les característiques del canvi profund de la seguretat social serien:

La seguretat social passa a ser comunitària i no de l'Estat. Es finança com qualsevol altre servei liberal (amb la massa monetària a inventar en funció dels excedents de producció).

L'assistència sanitària a qualsevol ciutadà que ho necessiti és assumida per professionals individuals o col·lectius que l'exerceixen gratuïtament, gràcies al finançament de l'estatut liberal.

La pluralitat d'escoles i tradicions mèdiques (alòpates, sanadors, homeòpates, naturòpates, acupuntors...) podrà desenvolupar-se lliurement tant a dins els col·legis professionals com en l'exercici quotidià per a la lliure opció dels clients.

Les places de professionals no estaran sotmeses a números clausus ni a oposicions (s'ocuparan segons el mateix sistema que ja hem referit en relació a la funció judicial —estudis, passantia, plaça—).

Les pensions per a tothom i els salaris d'atur forçós passen a dependre igualment del finançament de solidaritat social.

Qualsevol persona té, però, llibertat de reassegurar-se en mutualitats i companyies privades per a totes les eventualitats que desitgi, llevat de l'assistència sanitària que és sempre gratuïta per a tothom.

La transmissió i conservació de la vida, de l'educació i de la instrucció constitueixen l'acte conjunt que més tendeix a l'acumulació de riqueses espirituals de la persona humana.

Si bé el joc de la parella és l'origen i salvaguarda de la vida en el nen, en l'adolescent i en el jove, fins a l'edat adulta, el progrés real es fa possible amb l'ajuda d'una medicina total, corporal (somàtica) i anímica (psíquica), cap a l'eclosió i el desenvolupament de l'esperit (pneumàtica o noümènica) espontani, expansiu, singular, conscient, lliure i responsable de cada persona vivent.

La medicina preventiva té com a finalitat primera la successió de les generacions humanes. Aquesta successió pot, sempre i arreu, ésser perfectible en tots els sentits de la persona. Només al metge generalista és possible un coneixement profund de cada persona individual en les successives generacions dintre d'una línia materna, en comunió, més o menys harmoniosa, amb la línia paterna.

Per una medicina preventiva eficaç cal, doncs, les condicions següents:

1. Una gran llibertat d'esperit del metge generalista. Aquesta només li pot ser donada per una situació social independent, conforme a la seva vocació, dignitat i capacitat d'aprendre, no solament les coses del seu ofici, sinó la

Disseny de civisme

realitat viva de les persones totes elles tan singulars i de capacitats tan diferents.

2. Un nombre molt limitat de famílies a protegir en tots els aspectes de la vida individual, de la solidaritat familiar i de la convivència social.
3. Elecció lliure del metge familiar generalista per cada família o per cada persona major de 16 anys. No cal dir que el metge triat pot refusar aquesta elecció.
4. La lliure disponibilitat immediata, per part del generalista, dels diagnòstics, consells, pronòstics i tractaments que li puguin aportar tots aquells col·legues especialistes o generalistes, la col·laboració dels quals li sigui imprescindible, necessària o simplement útil.
5. També la lliure disponibilitat immediata de tants centres hospitalaris i de tants auxiliars de medicina preventiva (infermers, assistents socials, assistents a domicili, puericultors...) com hagi de menester en cada cas.

El responsable primer de la salut de cada persona individual –llevat, evidentment, d'un mateix– és el metge generalista de la família. Tot el conjunt de la medicina curativa cal que estigui, doncs, a la seva immediata disposició i que treballi, en tots els aspectes, en plena col·laboració amb ell. Sempre que sigui possible, la medicina curativa es farà en el domicili familiar del malalt. Quan, per qualsevol causa, aquesta cura domiciliària no sigui possible, es recorrerà a l'hospitalització que es durà a terme amb la plena col·laboració del metge de família, i que serà la més humana possible, tot respectant la dignitat del malalt i l'eventual atenció solidària de parents o amics. Els hospitals, en conseqüència, seran petits amb suficients habitacions individuals i comptant amb l'equip de persones i mitjans necessaris. Caldrà que siguin prou nombrosos, escampats per tots els territoris, talment que el malalt no se senti massa lluny de casa seva i, tan especialitzats com sigui possible en funció de la riquesa comunitària, per disposar així dels millors equipaments i ambient adequats a cada especialitat. Cal entendre que un hospital curatiu especialitzat no és una casa de convallescència ni de geriatria, sinó que són altres institucions les adequades per aquests casos.

L'Educació sanitària de la població és missió primordial del metge generalista, però, pràcticament, hi han de col·laborar les escoles, els esports, les institucions de salubritat pública i privada, d'higiene, de veterinària, de medicina curativa i hospitalària, d'assistència i ajuda social, de farmàcia, d'ecologia...

Es indispensable organitzar una assistència social eficaç cara a una plena col·laboració amb cada metge generalista, per a mares de família, malalts i vells, sempre que sigui possible en el propi domicili, mentre la riquesa comunitària no permeti reduir a nivell òptim el nombre de famílies assignat a cada metge generalista en cada nucli poblacional. Aquesta assistència social ha d'ésser pràctica i eficient, aportant ajuda a les persones més necessitades a judici del metge generalista, en col·laboració amb tots els seus col·legues en cada nucli poblacional, per evitar al màxim les situacions de privilegi en detriment del més marginats. Això no obstant, en funció de la riquesa comunitària, l'assistència social anirà progressant a partir d'aquests mínims.

A propòsit de la medicina escolar, cal entendre bé el significat de la paraula **escola** en el seu sentit general: es tracta d'educar i instruir totes les persones necessitades d'ajuda social, en totes les seves potencialitats dintre de les

possibilitats de cada nucli escolar. La medicina escolar s'ocuparà preferentment de la salut total de cada persona individual i de cada nucli de població dintre de cada establiment escolar. Cal incloure aquí les prematernitats on seran degudament ateses, vigilades, curades, educades, instruïdes... totes les possibles futures mares amb la simple presentació de la sol·licitud de llur metge generalista. Caldrà també incloure les maternitats i les escoles bressol a càrrec de metges, infermers i puericultors. La llista d'altres establiments compren des de les escoles infantils fins als més alts centres d'estudi. Cada un d'aquests establiments haurà de comptar amb el quadre mèdic suficient (metges, assistents, infermers...) per a poder seguir estadísticament llur població variable d'any a any, de mes a mes... Aquests quadres mèdics tenen una funció molt especialitzada, al servei de llur població específica conjunta i, sobretot, al servei del metge generalista de cada persona inscrita en cada establiment.

La medicina d'empresa, en el mercat llibertari, no depèn de les empreses, ja que la missió social d'aquestes és la màxima i òptima producció de valors preumercantils. De cara a aquesta missió, cal organitzar, en cada empresa, la medicina a favor de tots els productors per tal que puguin atendre al màxim i amb eficiència òptima llur col·laboració. El quadre mèdic de cada empresa ha de treballar en harmonia amb el metge generalista de cada col·laborador. Els metges d'empresa vetllaran que s'estableixi en cada Gremi les bases mínimes de protecció efectiva de la salut de tots els components del Gremi. En aquest aspecte es coordinaran en llur acció amb els quadres mèdics sindicals.

La medicina sindical estarà al servei de cada sindicat, en proporció al nombre dels seus afiliats, que podrà disposar d'un quadre mèdic suficient per atendre la salut individual i col·lectiva dels seus membres, en funció de llurs aspiracions i directives.

Semblantment, referent a la medicina col·legial: cada Col·legi professional, en proporció als seus inscrits d'ofici, podrà disposar també d'un quadre mèdic suficient per atendre la salut individual i col·lectiva dels seus membres, en funció de llur vocació, professió, especialitat, aspiració i directiva pròpia.

Les lliures associacions de ciutadans, en funció de llurs afinitats, inclinacions i aficions, podran igualment disposar d'un quadre mèdic suficient per als seus membres.

Versió 1987.

3.3.8. Mitjans de comunicació.

El tractament i difusió de la informació és avui un dels elements claus d'una societat llibertària o d'una societat dominada. El lliure ús gratuït dels nombrosos mitjans i sistemes de comunicació (telemàtica, agència, edició, premsa, ràdio, TV, publicitat...) es una condició fonamental per a una democratització de la societat i una participació lúcida dels ciutadans.

La mercantilització i l'estatització de la informació esdevenen dues formes de poder que atempten gravíssimament contra la llibertat d'expressió i el pensament lliure: la manipulació informativa a favor d'interessos dels poders oficials o a favor del sensacionalisme mercantilista qüestiona la tradicional estructura democràtica perquè perverteix subtilment la informació, base d'una correcta presa de decisions.

La crisi de la premsa escrita, la manca de llibertat per a la instal·lació de ràdios i televisions, la dependència de la publicitat, el caríssim accés a les bases de dades informàtiques, són entrebancs que cal superar per a fomentar una participació democràtica i pluralista ben fonamentada i no manipulada.

La socialització de la informació mercantil-econòmica, és a dir, la informació posada a l'abast comprensible i quotidià del conjunt de la població (tenint en compte els diferents nivells culturals), pot permetre una actuació lliure, però fonamentada, en el camp de la producció, del consum i del finançament de solidaritat social. Aquesta claredat dels números evita suspicàcies i permet assumir solidàriament les realitats econòmiques (favorables o difícils) pel conjunt de la població.

La informació de notícies és una funció, sobretot, de les agències informatives que descriuen, sota la seva responsabilitat legal, els diversos fets que configuren l'actualitat. La publicació del recull de notícies de les diferents agències en un sol diari gratuït per a tothom pot permetre al públic avaluar els fets confrontant l'exactitud de les diferents informacions.

L'avaluació de les notícies de les agències o l'expressió de diferents parers sobre qualsevol fet es funció de mitjans d'informació especialitzats en articles d'opinió, realitzats per professionals o pel públic interessat en col·laborar-hi, sota la responsabilitat davant de la Justícia del director de cada òrgan informatiu i de cada autor. La quantitat de mitjans d'informació d'aquesta mena només estarà limitada per la capacitat de finançament comunitari disponible.

Els diferents òrgans i els diferents mitjans informatius (premsa, ràdio, TV, telemàtica...) poden organitzar-se dins l'estatut liberal, com els professionals i les entitats educatives.

Cada professional, un cop acabats els estudis especialitzats, ha de demostrar en la pràctica la seva capacitat, com a passant d'un professional lliurement triat per ell. Aleshores pot constituir (sol o amb un col·lectiu) un òrgan informatiu amb el mitjà en que s'ha especialitzat i en la zona que prefereixi. És evident que, per a la constitució de qualsevol iniciativa informativa, –com per la de qualsevol professional liberal–, s'hauran de tenir en compte els diferents factors que condicionen la seva viabilitat (possibilitats dels pressupostos per equipament en cada sector liberal, necessitats de zones de població amb pocs serveis...). Aquests i d'altres factors establiran un ordre de prioritats per endegar noves iniciatives. El sistema de finançament però, inicialment, serà igual per a totes les

iniciatives i, posteriorment, també dependrà del públic, gratuïtament subscrit, o habitual afeccionat que segueixi els programes. Els sistemes per a determinar el nivell d'acceptació o d'audiència de qualsevol mitjà d'informació són avui relativament fàcils d'establir.

La posta en marxa de qualsevol mitjà de comunicació (TV, ràdio, diari...) serà iniciativa d'un col·lectiu professional, sectorial o territorial. Presentada aquesta iniciativa a la comissió encarregada corresponent aquesta els indicarà els especialistes que poden fer un estudi correcte del projecte. Aquestes especialistes aollits a l'Estatut Liberal faran un estudi gratuït segons les dades que se'ls doni i el número d'abonats possibles. Si la comissió encarregada d'aprovar projectes comunitaris el creu correcte, es durà a terme amb igualtat de condicions financeres que tots els altres de semblant envergadura.

Per evitar escàndols, calúmnies i perjudicis contra les persones, qualsevol referència (informació escrita, gràfica, visual...) a la vida privada de qualsevol ciutadà solament podrà ser publicada amb l'acceptació expressa de l'interessat. L'editor és responsable davant la Justícia.

La publicitat s'ha de replantejar radicalment. No essent necessària per al manteniment de cap òrgan ni mitjà d'informació finançat comunitàriament. no tindrà cap raó d'ésser en la seva forma actual, promotora de consumisme, intrínsecament parcial a favor de cada empresa anunciant i subtilment provocadora i evocadora dels més delicats mecanismes psicològics de les persones (la dona, el sexe, el poder, l'evasió...). La publicitat ha d'esdevenir una informació al màxim d'objectiva, elaborada per professionals liberals i encarregada pel conjunt de tots els productors o venedors d'una determinada mercaderia, explicitant, de manera comprensible i suggerent les qualitats i els preus dels productes. Les sofisticades tècniques publicitàries encareixen els preus de cost, afavoreixen la creació de monopolis, no informen raonablement el consumidor, i el sotmeten a pressió psicològica intolerable. Quan aquestes tècniques són emprades en el camp de la política, de les eleccions o de les campanyes d'Estat esdevenen perversament antidemocràtiques.

La xarxa telemàtica és essencial per a desenvolupar les regles de joc bàsiques d'una alternativa cívica, ja que del seu bon funcionament depèn la claredat informativa mercantil i, per tant, les possibilitats de millorar la producció i el consum, així com de fer funcionar la repartidora de solidaritat social financera i creditícia. Les inversions en xarxa telemàtica seran prioritàries. Els tècnics han d'ésser, inicialment, molt ben retribuïts per tal que surtin del mercat: cal una eficaç i ràpida actuació per interconnectar els «parc informàtic» existent i per a millorar-lo. En pocs anys, la xarxa telemàtica, i els tècnics corresponents, han de passar a aprendre de la Justícia i, per tant, estaran aollits a l'Estatut Liberal. Una vegada aconseguida una xarxa eficient judicial, l'Estat haurà de muntar-ne una de nova, per a millorar la fiabilitat del sistema, i amb els tècnics també d'Estatut Liberal, molt ben retribuïts.

Versió 1987.

3.3.9. Recerca científica i tècnica.

És prou conegut que més de la meitat dels científics de tot el món es dediquen a la recerca per a fins militars. Sembla clar que mentre científics i tècnics siguin pagats per l'Estat o per empreses multinacionals, fàcilment les seves troballes seran emprades o per afavorir sistemes de poder (militaristes, armamentistes, policíacs, repressors, manipuladors de la informació...) o per afavorir interessos mercantilistes basats en un consumisme estèril, creador de necessitats fictícies i destructor dels recursos naturals.

La manca de finançament comunitari i la consegüent manca de llibertat pràctica esta impeditint l'estudi de solucions als problemes més greus de la humanitat contemporània (fam, misèria, malalties, contaminació, energia, exhauriment de recursos no renovables aglomeracions urbanes...).

L'estatut liberal obre la possibilitat d'una investigació no sols finançada independentment de l'Estat i de les empreses, sinó també organitzada per universitats i centres d'investigació autònoms, responsables davant la Justícia de la seva ètica professional i del compliment de les lleis mínimes de popularització i ús de tecnologies perilloses per a la salut i integritat humana i pel mitjà ambient.

Versió 1987.

3.3.10. Arts.

El camp de les arts (literàries, plàstiques, escèniques, musicals, cinematogràfiques, arquitectòniques...) és, dins les professions i institucions liberals, dels més difícils de sotmetre a procediments determinats. Això no obsta, però, perquè també l'art hagi d'acceptar la no mercantilització de les seves produccions, com la resta de professions liberals.

Pel component simbòlic i emotiu que el món de les arts genera –com també en el cas dels esports– ha estat molt fàcil la mercantilització, quasi sempre escandalosa, dels mites i herois promoguts pels mitjans de massa segons interessos comercials de les cases productores, dels managers o dels poders oficials de torn.

Essent les activitats artístiques, com totes les activitats liberals, inicialment sense afany de lucre, han esdevingut, paradoxalment, de les més cotitzades, amb recompenses monetàries que no sempre corresponen a la qualitat artística, sinó també a molts altres factors. Els valors dominants d'èxit artístic –o esportiu– han esdevingut un opi del poble que aspira a esdevenir una «estrella». El canvi de valors que suposaria el que, per exemple, la feina ben feta d'un mestre, fos tan admirada com la d'un cantant, no es farà en un dia. Resituar, però, el món de l'art –i de l'esport– a les regles de joc de la resta de professions liberals pot ser un pas important per a la desalienació col·lectiva actualment tan potenciada en els espectacles de massa de grans personatges.

Versió 1987.

3.3.11. Esglésies i comunitats de fe.

La llibertat d'expressió i el respecte a les creences de cadascú significa una total llibertat d'adherir-se a qualsevol església o comunitat de fe i d'expressar aquesta sense cap altra condicionant que el respecte a d'altres confessions i als ciutadans no adscrits a cap d'elles.

Aquesta llibertat ètica i aquest respecte s'ha de conciliar, però, amb la total claredat de les institucions, d'evident caràcter liberal, que regeixen les diverses confessions. És a dir, que en tant que institucions liberals han d'acceptar les regles de joc de l'estatut liberal: total gratuïtat dels serveis, finançament comunitari dels seus animadors (presidents d'assemblea, membres de comunitats i fraternitats de base...) i de les instal·lacions (locals) necessaris per a les trobades dels fidels.

Les funcions festiva, reconciliadora i ètica-comunitària, específiques de les comunitats de fe han d'ésser alliberades de la temptació de llurs institucions per a constituir-se en poders fàctics que actuen com a partits polítics o que volen influir, amb mesures de força, en les decisions legislatives o executives: cal evitar sobretot que vulguin mantenir privilegis o que es venguin per a justificar moralment determinats interessos. Alliberar les institucions eclesials de l'almoïna (o de la mercantilització dels serveis liberals) és permetre a les comunitats de fe l'actuació lliure sense haver de beneir o condemnar ningú forçades pels diners.

Políticament cal respectar la llibertat **noümènica** que inspira les **esglésies**, però, en canvi, cal limitar dràsticament llurs instruments històrics de poder institucional manifestament **fenomènic**.

Les institucions eclesiàstiques no poden fer valdre el respecte a la concreta llibertat noümènica de cada persona per a sotmetre-la a concretes dominacions fenomèniques basades en fanatismes, sacrilegis, inquisicions, ideologismes, afectivologismes, llibertinatges, privilegis... tots ells instruments de poder contra les persones, hipòcrites, cruels i classistes.

Davant d'aquest fet no es pot canviar la mentalitat, els usos i costums dels nostres contemporanis –heretats de molts segles de clericalismes i anticlericalismes– mitjançant lleis estúpidament prohibitives. Ans al contrari, es tracta d'obrir el camí per un major i millor comprensió concreta de la llibertat radical de la persona humana.

Així, davant la realitat actual de les Esglésies es tracta de:

1. Respectar políticament la independència de la vocació ètica-transcendent de les esglésies i, en conseqüència, llur capacitat de convocatòria, (cronològicament, acumulativament, i ancestralment anterior i superior a la de la pròpia política).
2. Impedir políticament, en la practica de cada dia, que aquesta vocació ètica-transcendent i aquesta capacitat de convocatòria social-sagrada de les esglésies pugui prostituir-se en poder (fenomènic). Cal fer avortar de soca-rel tot intent de poder dels alts clergats. El salari social financer que correspon al responsable de cada comunitat –com a institució lliure acollida a l'Estatut Liberal– serà atorgat al designat per la corresponent assemblea dels inscrits de base, tant a nivell local com a nivells més extensos.

- Així, els alliberats o preveres de les Esglésies (a efectes administratius) podran arribar a ser 1 per 500 (o fracció) dels inscrits. Tots els alliberats, a l'igual que qualsevol altra vocació liberal, només podran cobrar un sol salari social, però en el cas de les Esglésies, igual per a tots, independentment del càrrec més o menys important que tinguin. Aquesta salari social serà, dins l'escala de professionals liberals, el corresponent al d'auxiliar liberal (el més baix). Les vocacions de servei a la comunitat eclesial sempre han estat autoproclamades les més desinteressades al servei del proïsme.
3. Els pressupostos institucionals ordinaris gaudiran del mateix nombre de punts per inscrit de base que qualsevol associació lliure no lucrativa. Els pressupostos institucionals extraordinaris hauran d'ésser legislativament presentats, estudiats, discutits i aprovats per la via parlamentària normal al nivell territorial implicat.
  4. Les Esglésies tindran dret a ocupació de terrenys segons lleis generals i locals d'urbanisme, en igualtat de condicions amb qualsevol altre entitat ciutadana. Les deixes, legats, donatius es regiran per idèntiques condicions a les que estan sotmesos els altres ens cívics (sanció de la Justícia i administració per la Caixa de Consignacions, al nivell territorial corresponent). L'entitat gaudirà de la disponibilitat dels interessos, dividends... però quan demani la disponibilitat total o parcial dels capitals legats, només es farà, segons llei, en funció dels motius al·legats i amb decisió final de la Justícia corresponent.

Versió 1987.

3.4. Àrea dels serveis públics gratuïts.

Quan la racionalitat de determinades necessitats socials demani la constitució d'un servei públic (ferrocarril, telecomunicacions, carreteres, aigua, llum) en zones específiques o en el conjunt de la societat geopolítica, aquest servei públic ha d'ésser considerat com un servei liberal, amb finançament comunitari i de caràcter gratuït.

Aquest servei públic, monopolitzat, però gratuït, no ha d'impedir de cap manera que el mercat generi serveis privats de competència. Si es constitueixen (fent pagar i amb beneficis) permetran avaluar el grau d'ineficàcia del servei públic gratuït.

Aquest servei públic no serà de titularitat estatal sinó de propietat comunitària, depenent dels governs autònoms ètnics o locals, confederats entre ells quan ho necessitin.

Versió 1987.

3.5. Àrea de les associacions lliures no lucratives.

La represa de la societat civil en la iniciativa de transformació social no pot ser solament un discurs fet pels antipolítics actuals, per a intentar cercar en ella la solució a la ineficàcia de l'estatisme que han creat i mantenen.

La iniciativa de la societat civil només pot tenir impacte si disposa de finançament i independència. L'Estatut Liberal ofereix aquestes possibilitats en les diferents àrees de la societat civil no lucratives: àrea de les institucions cíviques, polítiques i judicials; àrea de les professions i serveis liberals; àrea dels serveis públics gratuïts. Però, cal estendre aquestes possibilitats a l'àrea més específicament civil: la de les lliures associacions i entitats ciutadanes no lucratives.

Les entitats culturals, recreatives i esportives, sorgides per lliure iniciativa dels ciutadans són el teixit social més espontani i creatiu si no són marginades o si no són «integrades» a la societat política. La seva fecunditat depèn d'aquest equilibri.

Així, qualsevol grup de ciutadans pot crear i inscriure una associació no lucrativa. Segons el nombre de socis i de l'extensió territorial real rebrà automàticament un nombre de punts per soci, a més dels pressupostos ordinaris i extraordinaris repartits equitativament segons possibilitats de la riquesa comunitària a distribuir.

El finançament privat –a base de quotes o donacions– quedarà doncs substituït pel finançament equitatiu comunitari. Les possibles deixes i legats, hauran de ser administrats per la Caixa de Consignacions corresponent, prèvia sanció de la Justícia. Els interessos o dividends estaran a disposició de l'entitat, però si vol usar íntegrament del capital cedit, caldrà exposar uns motius molt clars que hauran de ser acceptats per la Justícia.

Cada ciutadà podrà associar-se gratuïtament a un número determinat d'entitats ciutadanes, que variarà segons possibilitats del finançament comunitari i del número d'entitats i de socis.

L'organització interna de les entitats no lucratives estarà regida per l'Estatut Liberal (eleccions, legislatius, executius, gerència, cap de compres, tècnics liberals necessaris...).

Les principals entitats lliures no lucratives són les culturals, les recreatives i les esportives. Les que avui estan més mercantilitzades són les dues darreres i, especialment, les esportives.

L'esport ha d'ésser considerat com una activitat clarament d'afeccionat, d'amateur. La professionalització, és, però, una realitat que necessàriament ha d'ésser situada dins l'estatut liberal, tot potenciant les lliures associacions de pràctica esportiva més que els clubs d'espectadors. El funcionament del s professionals i dels Clubs esportius dependrà, igualment que la resta de professions liberals, del finançament comú, i deixaran de ser necessàries les quotes dels socis i el mercadeig amb els esportistes.

Els clubs amateurs i les instal·lacions esportives es regiran com qualsevol altre entitat cultural no lucrativa, rebent finançament pel nombre de socis a més dels salaris corresponents als professionals liberals que hi participin com a gestors, entrenadors, professors... etc.

3.6. La societat mixta utilitària-liberal.

A nivell de societats civils, evidentment **fenomèniques**, la **societat utilitària** (compra-venda) i la **societat liberal** (que ha d'ésser gratuïta) encabeixen en la majoria de la població.

El fet de la seva distinció permet, però, de dissenyar la societat mixta utilitària-liberal. necessària per a encabir determinades activitats que comparteixen elements d'ambdues: serveis d'interés comunitari, artesans, productes culturals i artístics.

Versió 1987.

3.6.1. Estatut Mixt.

La societat mixta està formada per les persones que, donades llurs funcions socials, necessiten mltjans **utilitaris** a la vegada privats i comunitaris, perquè desenvolupen en part **serveis comunitaris** de clara vocació liberal. El finançament liberal és així un complement vital de llur rendiment exclusivament mercantil.

Alguns d'aquest casos són:

Certs treballs i serveis públics, portats per entitats productores parcialment nacionalitzades (dels barris a les inter-ètnies) per imperatius tecnològics de monopolis parcialment finançats per la comunitat i que, per conseqüent han d'oferir llurs treballs i serveis a preus polítics.

Els **artesans** que, en la mesura que fan una producció, més o menys d'art, en què la qualitat de cada obra singular és més important que la quantitat, necessiten una ajuda financera-comunitaria en forma de **salari de solidaritat social** que complementi llur facturació mercantil.

Certes produccions culturals i artístiques realitzades per vocacionals liberals pero editades i distribuïdes per empreses privades mercantils.

Versió 1987.

3.6.2. Serveis d'interès comunitari.

L'Estatut Mixt permet arribar a acords amb empreses privades per tal que realitzin treballs i serveis públics finançats parcialment per la comunitat. Aquest finançament parcial pot ser degut a què la comunitat (des d'un barri a una inter-ètnia) no disposa de prou capital per a executar aquest servei, què tecnològicament s'ha de desenvolupar com a monopoli públic i, per tant, que hauria de ser un servei públic gratuït amb estatut liberal. Per conseqüent, aquests serveis acollits a l'Estatut Mixt han d'oferir preus polítics segons consums mesurats normals (aigua, electricitat, telèfon, televisió, televideo... transports urbans i inter-urbans...).

La característica d'aquests monopolis de servei públic rau en el fet que hi ha finançament comunitari i capital privat. El preu polític és per a la gestió privada. En cas de finançament totalment comunitari, el servei és totalment liberal i per tant, gratuït.

Aquests treballs i serveis públics parcialment (o fins i tot enterament) liberals tenen el perill d'esdevenir rutinaris, incompetents, **burrocratitzats** i poc adaptats a les tecnologies d'avantguarda. Tota política intel·ligent haurà d'ajudar que aquestes entitats semi-nacionalitzades es vegin impactades quan calgui, per una competència de qualitat superior enterament mercantil-privada.

Versió 1987.

3.6.3. Promoció de l'artesanía.

La promoció de l'artesanía permet potenciar una producció en la que primi la qualitat sobre la quantitat, la creativitat personal sobre la serialitat automatitzada. L'artesanía recupera «in situ» (barri, municipi...) la feina creativa, i fomenta l'enriquiment cultural de les comunitats ètniques primàries i de l'entera comunitat inter-ètnica.

L'**Estatut Mixt** permet desenvolupar l'artesanía en els següents termes: a part del **salari de solidaritat social vital** corresponent a tot ciutadà, tot estudiant d'artesa i tot artesà cobraran un salari de solidaritat social, compatible amb la facturació de llurs productes, segons les modalitat següents:

Un **salari de solidaritat social d'artesa**, que complementarà els guanys obtinguts per l'artesa de la venda dels seus productes. Aquest salari variarà únicament en funció del nombre d'habitants de la població en que exerceixi el seu ofici l'artesa i equivaldrà al salari de solidaritat social d'atur, més un percentatge variable d'aquest mateix salari de solidaritat social d'atur.

salari de solidaritat social d'artesa en ciutat de més de 100.000 habitants: salari de solidaritat social d'atur més 25%.

salari de solidaritat social d'artesa de ciutat de menys de 100.000 habitants: salari de solidaritat social d'atur més 30%.

salari de solidaritat social d'artesa de ciutat de 25.000 a 50.000 habitants: salari de solidaritat social d'atur més 35%.

salari de solidaritat social d'artesa de ciutat de 10.000 a 25.000 habitants: salari de solidaritat social d'atur més 40%.

salari de solidaritat social d'artesa de ciutat de 5.000 a 10.000 habitants: salari de solidaritat social d'atur més 50%.

salari de solidaritat social d'artesa de ciutat de 1.000 a 5.000 habitants: salari de solidaritat social d'atur més 60%.

salari de solidaritat social d'artesa de ciutat de menys de 1.000 habitants: salari de solidaritat social d'atur més 70%.

Un **salari de solidaritat social d'estudis d'artesanía** per a complementar el salari de solidaritat social d'atur per a tots els aturats que vulguin convertir-se en artesans. Aquests estudis professionals-artesanals teòrico-pràctics duraran un mínim de tres anys. Després d'una passàntia de 2 anys, els nous artesans podran establir-se com a tals gaudint de l'Estatut Mixt d'artesa, segons la població.

Aquest conjunt de mesures permet afrontar ensems diverses problemàtiques candents: la despoblació rural, amb totes les seves conseqüències de progressiva incultura, l'atur industrial, el foment de l'artesanía, la recuperació d'arts i oficis tradicionals, la disminució de la població de les absurdes megàpolis... etc.

Versió 1987.

3.6.4. Productes culturals i artístics.

Les produccions culturals (llibres, revistes, diaris, pel·lícules, vídeos, discs, cassettes, reproduccions artístiques...), avui clarament mercantilitzades, podran acollir-se a l'Estatut Liberal i ser, per tant editades, per entitats liberals, finançades pel comú, a base de pressupostos ordinaris i extraordinaris i, amb distribució gratuïta.

Però sempre hi haurà la possibilitat d'acollir aquestes produccions a l'Estatut Mixt: capital d'empreses privades i finançament comunitari. El resultat serà unes produccions a preus polítics, en funció de l'aportació comunitària, però amb un cert grau de risc (pèrdues o guanys) per part dels editors. Els professionals creadors d'aquestes produccions culturals o artístiques també podran acollir-se a l'Estatut Mixt, rebent un mínim comunitari i corrent el risc d'entrar en el mercat amb les seves obres.

Versió 1987.

3.7. La societat ètica-transcendent.

La societat ètica-transcendent és l'origen i el fi de l'aventura humana. Els diners generats en la societat utilitària i despesos en ella i en la societat liberal ara ja no serveixen per a res. La societat transcendent no es compra ni es ven, ni s'alimenta del pa i de l'aigua de la terra.

I tanmateix, aquesta energia transcendent, què és la força original de la història de tota la humanitat i de cadascun dels homes i dones, ha quedat soterrada amb l'aparició d'uns motors desballestats: els imperialismes històrics. La transcendència no es pot comprar, però se li pot impedir el seu sorgiment en la vida concreta. Tot i portar cadascun de nosaltres la vida transcendent en nosaltres, moltíssima gent en perd la consciència i viu alienada, identificada amb els diners, la fama, la salut, la vida física, l'èxit, el poder, la imatge... amb tot allò que no és «ella mateixa».

Una gran barrera ha estat dreçada pels imperialismes (i amb ells, les religions) històrics entre allò que «som» i allò que cada dia ens «passa», tant a nivell individual com nacional o col·lectiu. Al llarg de la història han sorgit «grans ànimes» i àdhuc moviments espirituals impetuosos que han estat recordant el nostre origen, el nostre fi, la nostra essència. Ens han marcat uns camins i uns procediments per separar-nos «d'aquest món», el món dels imperialismes però cal reconèixer que només els han pogut seguir minories especials, gent de fina educació espiritual o gent senzilla, però dura, en petitíssimes quantitats, gent de «sort», perquè la gran massa popular ha estat descartada i explotada fins a fer impossible el mínim de serenitat per escoltar la «veu» que clama de tant en tant, de dins i de fora d'un mateix.

Cal veure, també, que «fugir del món» és una sortida retrògrada, que deixa intacte, sense resoldre, el problema «d'aquest món». Molta gent ha arribat a la conclusió racionalista –de moda els darrers segles– que aquesta «veu» no existeix, que la consciència humana només és un producte de la situació econòmica, que no hi ha res que transcendeixi la realitat practica, concreta, fenomenològica. Ni hi ha noümen, no hi ha **transcendència**, no hi ha **esperit**, no hi ha **ànima**!.

Tot respectant els que així pensen, creiem que poden ser víctimes de l'opressió imperialista vigent des de fa uns quatre mil anys. Si més no caldria deixar la porta oberta a que circulin de dintre a fora i dels uns als altres les **fulguràncies inefables, caòtiques**, llibertàries, indisciplinades... creadores de tota disciplina, convencionalitat i estructura existents, realitat conjunta que anomenem **societat ètica-transcendent**.

El conjunt de regles de joc que estem dissenyant cerquen, precisament, no posar entrebancs ni obstacles a l'emergència llibertària de la transcendència lliure i gratuïta, si és que existeix. Aquest és el «**misteri**» de la nostra hipòtesi central: la transcendència no solament fonamenta tots els éssers de l'univers sinó que, sobretot, n'explica al progrés. Les grans explotacions imperialistes basades en esclaus (no pagats) són poc acumuladores de riquesa –o àdhuc deficitàries– perquè les contrapartides de «força repressiva», de «revolta improductiva», de «destrosses de guerra», de «vaga de treball lent», de «sabotatge», de «despeses per a mantenir la revolució guanyada»... són desastrosament antieconòmiques.

Només allò que es fa gratuïtament, amb llibertat i alegria, és progressiu. Les coses que quan es fan, es paguen, mantenen el nivell històric adquirit, però

donen un increment zero de progrés. A més dels factors de producció privada (treball, capital, empresa i invent) cal tenir en compte els factors de producció comunitària (invents ancestrals, tècniques, construccions, cultura...) que són l'herència dels avantpassats i que han esdevingut del domini públic. i per tant, gratuïts.

Però no solament els avantpassats aporten el «treball dels morts». També el present esta prenyat de desinterès generós. Qui més qui menys té moments en els quals mor a si mateix per a fer un acte d'amor, desinteressat, gratuït: el polític que es juga la seva pertinença estable dins la «classe política» i fa que triomfi un programa impopulista, a favor del poble i, així, perd les eleccions següents. La mare i el pare que fan i pugen fills tot i perdre així molts d'anys d'independència. El pres que es gasta uns cèntims per posar un ram de flors que alegri la vida dels seus companys de cel·la. El nen que accepta de no tirar el xiclet a terra. El contemplatiu que, en comptes de dormir, «contempla» verament en les estones de meditació...

Faríem la llista interminable. Si posem els mitjans, si no ho impedim, pot arribar un dia en que la **societat utilitària** serà quasi imperceptible: una mena d'inconscient col·lectiu automàtic, com la circulació de la sang en el nostre cos. Pot arribar, també un dia, en que la societat liberal serà una mena de subconscient col·lectiu, com els sentiments i les emocions en la vida humana. I, en aquest dia, la societat transcendent esdevindrà el contingut conscient col·lectiu principal, ple i corrent de la vida de la humanitat. Haurà triomfat l'amor que és la transcendència.

Cal, doncs, ordenar en la pràctica la vida econòmica, que és la vida ordenable, i alliberar en la practica la vida transcendent que és radicalment lliure. La confiança en la fecunditat de la vida transcendent en tots els homes i dones permet afrontar el present sense pors, sense encongiments, però sense idealismes i espiritualismes que no cerquin la lliure manifestació de l'amor transcendent.

L'expressió de la transcendència ha estat segrestada, històricament, per les **religions**. Per alliberar-la hem de ressuscitar la **màgia llibertària** com a joc abstraccionista primigeni imaginatiu, creador de mites exaltants i de bellesa pura, popular, festiva, tant alegrament contradictòria com la mateixa vida.

La lògica actual és una disciplina analítica i formàtica d'un caire rígid. No serveix, per tant, per a universalitzar els ideals més nobles, els noümens més misteriosos, personals i singulars, els somnis humans més dignes rescatats en molts dels primitius llibres sagrats en tots els països i cultures.

Cal, a través de la resurrecció llibertària de la màgia popular més pura, espontània i expansiva, matar definitivament totes les **màgies pensades** mantenidores del poder i de la corrupció, de l'imperialisme criminal i del nacionalisme idolàtric. Aquesta és, però, una tasca que només és possible a partir de la destrucció del poder antieconòmic que senyoreja avui la terra. El preu de la llibertat pràctica és l'esforç humà intel·ligent i coratjós per introduir en «aquest món» l'altre món nou que «pateix violència» per entrar.

L'**església** és la «convocatòria confederativa i llibertària de persones (individuals, socials-col·lectives i nacional-comunitàries) molt diverses, a efectes sagrats comuns». Entesa així, l'església és el marc per a convocar a tothom a participar en aquesta festa transcendent, amorosa, popular, alliberadora...

Disseny de civisme

L'església no té res a veure ni amb les institucions religioses ni amb els edificis que les acullen.

Si la societat ètica-transcendent, en ella mateixa, no necessita diners, ni professionals, ni edificis... sí que ha poden necessitar les esglésies o comunitats de fe i festa. Però, aquestes no han de poder emprar aquests mitjans per encobrir interessos partidistes ni esdevenir poders fàctics. En aquest sentit les **esglésies i comunitats de fe** s'hauran d'acollir a l'Estatut Liberal.

El repudi a totes les religions és un no radical als déus i als homes de la injustícia, de la mentida, del sofriment i de la mort; un no radical als déus i als homes del poder que tendeix a sotmetre l'home i a desviar-lo de la seva gran aventura: la de l'esperit de la vida més enllà de tot límit d'espai i de temps, més enllà del cos animat i del cos desanimat, del cos i de l'ànima.

Les religions, que sempre s'han barallat fanàticament entre elles, són un conjunt de doctrines abstractes, de poders i conductes exteriors i rituals, de ritus sense interioritat, que fan viure creences al marge de les realitats terrenes. Totes les religions, i més encara la cristianista –que no té res a veure amb el «cristianisme» concret–, són opi i evasió per al poble. Es proposa als fidels que esperin el cel –cel evasionista de totes les preocupacions terrenals– i que aquesta esperança els deixarà religiosament justificats.

L'esperit ètic-transcendent s'encarna en totes les realitats del món, allibera a la persona d'«aquest món corrupte» però la fa «estar en el món» per alliberar-lo dels poder establerts.

L'esperit és incòmode perquè empeny les persones a que s'ocupin de l'alliberament concret de les altres persones, perquè fa actuar de manera concreta en aquest món concret, a favor d'un ordre social solidari, d'una convivència fraterna, fora de tot immobilisme, quietisme, devocionisme, angelisme, idealisme...

Les religions, en general, i el que en diem «l'Església», «l'Estat», «la Ciència», «la Tècnica», en el sentit màgic d'aquestes paraules, ens han acostumat, sempre i arreu, a esperar de l'exterior de nosaltres mateixos el remei a tots els nostres mals. Aquest costum, no és només una característica de les nostres civilitzacions històriques, sinó probablement una de les causes mateixes de la quasi totalitat dels nostres mals.

En aquest, sentit, i com a resum de la distinció entre esperit ètic-transcendent i església alliberadora, d'una banda, i ritualisme espiritualista i religió, de l'altra, cal:

- Reduir totes les «Religions» a la mínima expressió interna possible per l'educació i la instrucció permanents en les què as desvetlla que tota religió és un opi que repetidament lliga («re-ligare») el poble a les estructures religioses de subtil dominació. (Jesús de Natzareth, el Buda,... són clarament anti-religiosos).
- Reduir totes les «Esglésies» a simples moviments de l'esperit en recerca de la plena solidaritat humanista i festiva. Tot el poder temporal i material de les «esglésies» és, per essència, anti-espiritual.
- Reduir tots els «Estats» a simple govern, actuació i estratègia gerencial de llur societat geopolítica respectiva, aplicant a fons el principi de subsidiarietat afavoridor del protagonisme de la societat civil.

Cal, doncs, afavorir que cada persona humana afirmi la seva llibertat primordial al seus propis ulls, que sàpiga que no necessita res ni ningú de màgic per triomfar sobre el seu propi enemic: la seva pròpia propensió a dimitir màgicament de si mateix i a alienar-se en els poders que es presenten com imprescindibles per a la seva salvació personal. Aquesta actitud dóna a la persona una joia de viure amb efectes benèfics per a l'enfortiment de la seva llibertat, més importants que el simple benefici material eventualment obtingut en alliberar-se dels poders que el tempten a dimitir d'ell mateix.

Tot desequilibri endocòsmic de l'home està més en relació directa amb la complexió caracterial de cada persona, amb la seva manera d'acceptar-se a si mateix i la seva circumstància, que no pas en relació amb les coses i esdeveniments que ell pot dominar si disposa de bons procediments per a fer-ho: procediments que no siguin la màgia, la dimissió religiosista, clericalista, estatista, científista, tecnicista. L'home és la seva pròpia i sola mesura per encarar-se a l'esperit transcendent.

La persona lliure és aquella que se sent, en esperit, lliure de tota pre-scripció i que actua solament per la seva opció fonamental enfront del germà. És indiferent a totes les religions i de totes aprofita el seu missatge encobert de llibertat, de solidaritat i fraternitat, però sense fer-se'n presoner de cap d'elles.

La persona amb esperit lliure, no depèn de cap religió, de cap altar ni instrument màgic: cerca deslliurar-se de tot relligament transcendent a qualsevol dels seus instints divinitzats, de les seves intuïcions divinitzades, dels seus règims socials divinitzats, dels seus divinitzats reculls de sentències ètiques i sapiencials.

Cal, doncs, socialment, no posar entrebancs a que les persones juguem; celebrem la vida amb joia, alegria, festa, música, dansa, amb totes les arts i artesanies, amb la paraula bella i cant entusiasmador, amb flors, neteja i formosor. Que les persones, per l'experiència diària, destruïm, en la nostra consciència alegre i confiant, la tristor de l'idolatria del diner, de la idolatria del treball dels altres, de la idolatria del poder sobre els altres; que no ens neguitegem per la possessió de la terra, ja que és de tota la comunitat; que acceptem la mort com a cosa natural, com a obertura cap a la transcendència total.

Tot això no són imaginacions sense fonament científic, filosòfic, tecnològic... sinó previsions possibles de realitzar gràcies als progressos polític, judicial, telemàtic-informàtic, mercantil i dinerari. Per a comprovar aquesta previsió només cal acceptar, en el cor i en la ment, que val la pena de provar en comunitat política l'experiència de l'alternativa cívica.

Versió 1987.

3.8. L'anti-societat dels marginats.

Considerar el disseny d'una alternativa cívica demana cercar unes regles de joc net, clar, lliure i responsable en el conjunt de la societat geopolítica. Per afavorir aquesta claredat i responsabilitat en el joc social distingim entre la societat utilitària, la societat liberal i la societat mixta, d'una banda, i la societat ètica-transcendent, de l'altra. Però, heus ací, que en l'entretemps del disseny i de la possible experimentació política d'aquesta alternativa cívica, la realitat ens mostra no solament una confusió corruptora de la societat en general, sinó una antisocietat dels marginats que clama contra tot sentit comú i que denuncia la radical insolidaritat social actual.

En aquest entretemps, sempre hipotètic, cal emprendre amb urgència un conjunt de mesures que permetin als marginats (per causes històriques o actuals) de viure –si més no subsistir– dignament.

La idea que ha semblat revolucionària per a depassar la simple «caritat» amb els pobres és la de «no li donis un peix dóna-li una canya». Però, aquesta feliç idea no sempre ha portat els resultats esperats. No serveix de gaire dotar de «tècniques productives importades» a qui està desnodrit i malalt. Primer cal que es refaci. Avui ja es reclama una nova idea-força: «primer menjar, després autodesenvolupar-se».

Havent-hi excedents alimentaris, mèdics i culturals en els països rics, cal fer-los arribar, intel·ligentment, i urgentment, a qui els necessiten per a sobreviure (Vegeu Saldos en sectors mercantils productius «saturats»). Semblantment, a nivell intern dels països rics, no es pot esperar a una revolució perquè els infants i els joves mengin, degudament. Som conscients que «aquí hi ha gana» i que «aquí hi ha excedents». Si els polítics no han sabut resoldre aquest problema avui tenen mitjans fàcils per a fer-ho.

Per aquest entretemps, i com a primeres mesures de la possible implantació de l'alternativa cívica, cal tenir en compte: la marginació i la pobresa d'una part important de la població, de certes minories ètniques i la de la dona. El diner no ho és tot, però ajuda si permet sortir d'un forat, si permet subsistir i participar amb més dignitat.

Versió 1987.

3.8.1. Misèria, pobresa i marginació.

El primer objectiu social de l'alternativa cívica és posar els mitjans perquè la misèria, la pobresa i la marginació desapareguin. Els dos instruments principals per a combatre les causes d'aquestes tristes realitats són els salaris i assignacions de solidaritat social i la gratuïtat dels serveis liberals (mèdics, educatius, culturals, informatius, judicials...).

Tots els individus, –i totes les famílies– pel fet de ser persones, tenen dret a una quantitat de diner mensual que els permeti viure dignament (en relació a les necessitats mitjanes de cada societat i moment històric). Aquesta quantitat dependrà, a partir d'un mínim vital assegurat, del valor dels excedents de producció de consum que el mercat sigui capaç de produir i que, degut a la manca de diner per a consum disponible, no pugui vendre.

Aquesta capacitat d'inventar i de distribuir diner de manera racional i equitativa és possible solament en un sistema monetari informatiu. Aquest diner, començat a distribuir entre els sectors de població que avui no arriben al salari mínim interprofessional, permetrà d'augmentar el consum de productes bàsics, molts d'ells excedents invendibles que fins ara generen crisis i tancaments d'empreses. La invenció de diner en l'exacta quantitat del valor dels excedents de producció de consum no només permet la desaparició de la pobresa sinó que afavoreix el conjunt del mercat donant sortida als productes.

La desaparició de la mendicitat, la prostitució, la petita delinqüència... pot ser amo aquest sistema molt més ràpida, eficaç i, fins i tot, econòmica, que amb els sempre terrorífics, costosos i superficials sistemes policíacs de «sequestre ciutadana». Amb la reforma del sistema monetari és impossible realitzar cap d'aquestes «activitats»: la desaparició del diner anònim no permet fer almoïna, ni facturar sexe, ni droga, ni objectes robats. Donar un salari vital de solidaritat social de, per exemple, 40.000 pessetes al mes a tots els majors de 16 anys que tinguin ingressos inferiors a aquesta quantitat –jubilats, joves en atur, mares solteres, aturats sense subsidi, toxicòmans diversos– permet, en molts casos, no abocar els beneficiaris a actes delictius de supervivència i a treure'ls de la misèria permanent.

Un càlcul simplificat, a títol d'exemple, permet veure que, àdhuc amb el mateix sistema monetari actual, tal com es fa en diversos països del món, la massa de diners a repartir no és cap xifra que no es pugui assumir. Per exemple, a les Espanyes, 40.000 pessetes per 12 mesos són 480.000 pessetes a l'any, per 5 milions de beneficiaris és igual a 2,4 bilions de pessetes a l'any. Aquests diners només podrien destinar-se a consum de productes bàsics legals (amb sistema monetari electrònic únic) i no solament no han de produir inflació, sinó que poden donar una empenta a la producció i al comerç. Els pressupostos generals de l'Estat actualment són uns 12 bilions i el Producte Interior Brut uns 25 ó 30 bilions (en el sistema monetari actual és quasi impossible de saber-ho exactament). Aquests 2.4 bilions són un percentatge petit que, previsiblement, poden aportar beneficis. Per que avui no es reparteixen aquests diners?. Primer, perquè el sistema monetari actual no permet saber qui els necessita, ni quants se'n poden inventar, ni amb que es gasten (consum o inversió, actes legals o il·legals...). Segon, perquè la pobresa, «crisi dels de baix» és un sistema calculat per a mantenir les estructures de poder dels de sempre i fer créixer la por i la insolidaritat entre la població.

L'objectiu final d'aquesta mesura és de dotar d'un salari vital de solidaritat social

Disseny de civisme

a tots els individus des de la seva naixença fins a la mort pel sol fet de ser persones i sense cap altra restricció; i un salari d'atur forçós indefinit a tots els qui quedin sense feina en el mercat. A partir dels 16 anys els joves cobraran un sou com a estudiants o com aprenents. I si no troben feina, quan acabin el temps de preparació, passaran a cobrar l'atur indefinit.

La gratuïtat dels serveis socials i culturals, gràcies a l'Estatut Liberal és el complement indispensable per a donar eines per a sortir de la pobresa i la marginació, però, com que la preparació cultural és lenta per a donar resultats palpables antimisèria, cal assegurar la subsistència diària en el present, amb els salaris de solidaritat social.

Versió 1987.

3.8.2. Marginació de la dona.

Si els Drets Humans i la Constitució proclamen la igualtat jurídica entre home i dona, la realitat encara és plena de fets que demostren la dominació a la que la majoria de dones es veuen sotmeses per estructures antisocials i anticulturals, pel comportament de molts homes i per la mateixa interiorització de la dependència en moltes dones. Els canvis, en aquest tipus de realitats, no poden ser solament jurídics, sinó que cal obrir una real via d'igualtat d'oportunitats entre els dos sexes. Aquesta via de nou es fonamenta, no només en la revisió de totes les lleis discriminatòries, sinó en la possibilitat econòmica de les dones per a ser independents dels homes que fins ara les han mantingut, a canvi, de llur submissió. El diner no resol els problemes complexos que ofeguen moltes dones en aquesta societat, però pot ajudar que puguin emprendre decisions fins ara condicionades a la impossibilitat de mantenir-se independents.

La proposta pot consistir, inicialment, que totes les dones majors de 16 anys que no treballin rebran un salari vital de solidaritat social superior al dels homes, mentre la realitat social no mostri que la mil·lenària discriminació ha desaparegut. A més d'aquest salari mensual i de la gratuïtat dels serveis culturals generals, s'oferiran a les dones, també gratuïtament, tots els serveis –i assignacions monetàries específiques– que necessiten en relació a la seva condició femenina (planificació, gestació, part, primera infantesa...).

Una altra mesura per afavorir la incorporació pràctica, i no solament jurídica, de la dona en la presa de decisions socials, és la de prendre mesures per equilibrar el nombre de candidats dels dos sexes en l'elaboració de llistes electorals a tots els nivells d'institucions cíviques, polítiques i culturals amb l'objectiu d'aconseguir aquest equilibri en els respectius òrgans de comandament. Aquestes mesures poden, en el marc de l'estatut liberal, per exemple, adjudicar més punta (amb valor monetari) per soci o elector a les entitats que aconseguixin un equilibri entre homes i dones en els òrgans de decisió, equilibri proporcional al nombre d'afiliats de cada sexe.

Versió 1987.

3.8.3. Marginació de minories ètniques.

El respecte i la protecció de les persones no s'acaba en l'ajuda als individus i famílies marginades sinó que ha de tenir en compte els individus que sofreixen aquesta marginació pel fet de pertànyer a una ètnia determinada. El racisme, en les seves múltiples i subtils formes, ha creat estructures socials i culturals centenàries que no faciliten la participació de les persones de les ètnies marginades pel fet de ser diferents de les ètnies majoritàries.

L'ajuda monetària als individus –i famílies– d'aquestes ètnies històricament marginades, pot concretar-se en cobrar un salari de solidaritat més abundant que el salari vital per als marginats de les ètnies majoritàries, mentre duri aquesta marginació.

Amb accions d'aquest tipus es pot intentar trencar les causes que obliguen a aquestes ètnies a restar abocades a la delinqüència i la mendicitat, per a molts dels seus components –per exemple, les ètnies gitanes– i a obrir camins per refer la seva pròpia cultura amb les seves pròpies institucions també finançades.

Versió 1987.

■ ■ ■

Escola Finaly

Economia i Societat

<http://www.finaly.org>

E-correu: escola.finaly@gmail.com